

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန်ပိဋကတ် ဒီဃနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

ကြီးပတိတ် နှစ်ကော်ပါဠိပိဋကတ် ကွဲစွဲဘာသာမန်

သာသနာ- ၂၅၅၆

ချင်း- ၁၃၇၄

ခရစ်- ၂၀၁၂

မာတိကာ

မူဆင့်သံဂါယန
သုတ္တန်ပိဋကတ် ဒီဃနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

မာတိကာ

၁။ သုတ်မဟာပဒါန	၆။ သုတ်မဟာဂေါဝိန္ဒ
၂။ သုတ်မဟာနိဒါန	၇။ သုတ်မဟာသမယ
၃။ သုတ်မဟာပရိနိဗ္ဗာန	၈။ သုတ်သက္ကပဉ္စ
၄။ သုတ်မဟာသုဒဿန	၉။ သုတ်မဟာသတိပဋ္ဌာန
၅။ သုတ်ဇနဝသဘ	၁၀။ သုတ်ပါယာသိ

သွက်ဝံသန္တိ ဖွဲ့ကိုင်ကာ

မာတိကာ

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

ပရူပရာ

မုခ်လိခ်

၁။ သုတ်မဟာပဒါန

ဂလာန် မစပ်ကိုပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်	၁
သတ်ဓမ္မတာ အလင်ကျော်	၁၁
လက်သဏ် တြုံပရဲဂမ္ဘိုင် ပိစော်စါ	၁၅
ပွမခုတ်ယူဝိပဿီ	၁၉
ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ညးဗျူ	၂၀
ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ညးယဲ	၂၂
ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ညးချိုတ်	၂၄
ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ခမီ	၂၇
ခဏ်အလင်ကျော် ပခမီ	၂၉
ဂကောံမဟာဇနိတအ် ဗက်ပခမီ	၂၉
ဗိုအလင်ကျော် သပုပ္ပင်စိုတ်	၃၀
ဗြိုအာတ်ပါန်အခေါင်	၃၅
‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလှော်မပြဲ	၃၉
ဂကောံမ္ဗိုဟ် မဂ္ဂိုင် ပခမီ	၄၂
ညးမပခမီ ကိုပ်ကွာဂမ္ဘိုင် ကလိဂွံ ဓရ်တောင်	၄၄
ကိုအခေါင် သွက်သဂွံဂေတ်ဂေတ် ဒေသစာရီ	၄၆
ဗြိုဂမ္ဘိုင် ဂရင်ပတီ	၅၀

၂။ သုတ်မဟာနိဒါန

ဓရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၅၇
အတ္တပညပ်	၆၆
နအတ္တပညပ်	၆၈
ပွမမှော်သုတ်အတ္တ	၆၉
အရာဒတန် ဝိညာဏ် ထပုံသတ်	၇၂
ဓရ်ဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင် ဒစာံသတ်	၇၃

ပရူပရာ

မုခ်လိခ်

၃။ သုတ်မဟာပရိနိဗ္ဗာန

ခဏ်ပဌမ	၇၅
ဗဗ္ဗုဒ္ဓဿကာရ	၇၆
ဟိတ်သ္မိတိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ	၇၆
ဟိတ်ခမ္ပိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ	၈၀
ဟိတ်ခမ္ပိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ မရနုကိက္ခိဓါ	၈၁
ဟိတ်ခမ္ပိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ မရနုကိက္ခိပိ	၈၂
ဟိတ်ခမ္ပိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ မရနုကိက္ခိပနိ	၈၃
ဟိတ်ခမ္ပိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ မရနုကိက္ခိမသုနိ	၈၄
ဟိတ်ခမ္ပိတိန္ဒြေ ဟိတ်သ္မိတိယုတ် ခရိယသ္မိတိ	၈၄
တိလပိဋိသာရိပိတိ ဟိသကး ဂလာနိဂံင်သကာ	၈၆
ဒုဟိညးဟိမ္မိက္ခိ ခရိယသ္မိတိ	၈၉
ဗိညးမ္မိက္ခိ ခရိယသ္မိတိ	၉၁
ဒကိပတနိ ချင်ပါဠိလိပုတိ	၉၂
ဂလာနိ အရိယသစ္စ ပနိပြကာ	၉၅
ညးဟိမ္မိက္ခိ သဘာဝမဂ္ဂေတိကလေင် မ္မိလအာ မဂ္ဂလတူဟေင်	၉၆
တဝိညာဉ်ခရိ မ္မိယုခရိဒေဝိ	၉၈
ဗြဟ္မာရဉ်ချင်အပ္ပပါလီ	၁၀၁
ပြာပ်လုပ်ဒဂိုနိ ပ္ဍဲကွာန်ဝေဠုဝ	၁၀၄
ပုမထွး နိမိတ်သ္မိတိအရံင်	၁၀၆
ဒေဝတမာရ် အာတ်ပါနိအခေါင်	၁၀၈
ဗလးကွံ အာယုသ္မိတိရ	၁၁၂
ဟိတ်တိဇ္ဇေင် သဝ္ဗိဒ္ဓိ အစံသ်	၁၁၂
ပရိသာတ် အစံဂကူ	၁၁၄
အဘိဘာယတနု အစံသ်	၁၁၅
ခရိယမောက္ခဂမ္ဘိင် အစံသ်	၁၁၇
တိလပိဋိအာနန္ဒ ဂရင်ပတိ အာတ်ပါနိအခေါင်	၁၂၀
သာသနာကျိ သဝ္ဗိတနိတိဉ်သေ့ခရိပိဇ္ဇေင်ထပုံ	၁၂၅
ပုမကလေင်ရံင် သုဟိညးဉ်စိင်ဇူ	၁၂၇
မဟာပဒေသ ပနိသ်	၁၂၉
ပရူပရာ ကောနိသ္မိတိအာတ်ထဝိစုန္ဒ	၁၃၂

ပရူပရာ

မုခ်လိခ်

၃။ သုတ်မဟာပရိနိဗ္ဗာန

ကိုရင်တွင်နှင့် ချာသွင်	၁၃၄
ပရူပရာ ကောန်သွင်ပုက္ကသ	၁၃၅
တုံ့လှုပ်အံင်ရေင်	၁၄၁
ထေရ်ဥပဝါဏ	၁၄၃
ဌာန် လေပ်ကိုကလိဂုံ သံဝေဂ ပန်ဌာန်	၁၄၅
ဂလာန်သွာန် တီလပိုင်အာနန္ဒ	၁၄၆
ပူဂိုလ် ထေက်ကိုစေတီ	၁၄၇
ဂုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပန်သတ်	၁၄၈
ဂုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် သွိုင်စက္ကဝပ် ပန်သတ်	၁၅၁
တင်္ဂျေင်ခရ် သုတ်မဟာသုဒဿန	၁၅၂
သွိုင်မလ္လတအ် လှောင်သပဝတ်	၁၅၃
ပရူပရာ ပြဘာဇ်သုဘဒ္ဒ	၁၅၄
ဂလာန်တင်္ဂျ ကျပ်တြိ လက်ကရ်အိုတ်	၁၅၈
ပရူပရာ ကျပ်တြိ ပပရိနိဗ္ဗာန်	၁၆၀
ပူဇ် ရပ်ကလာပ် ကျပ်တြိ	၁၆၄
ပရူပရာ ထေရ်မဟာကဿပ	၁၆၇
ခဏ်ပါပရအ်ဓာတ်	၁၇၀
ပူဇ် စေတီဓာတ်	၁၇၃

၄။ သုတ်မဟာသုဒဿန

ချိုင်ဒိုင်သွိုင်ကုသာဝတီ	၁၇၆
ရတ်စက်	၁၇၈
ရတ်စိင်	၁၇၉
ရတ်ချေ	၁၈၀
ရတ်မှိုက်	၁၈၀
ရတ်ဂူကျပ်	၁၈၁
ရတ်သေဠီ	၁၈၁
ရတ်ကောန်ဇော်	၁၈၂
ချိုက်ပေင်တ် ကျောံကွဒွိတြိန် ပန်သတ်	၁၈၂

ပရူပရာ

မုခ်လိဒ်

၄။ သုတ်မဟာသုဒဿန

ပြာသာဒ်ဓမ္မ ကျော် ကွာချင်ဓမ္မ	၁၈၃
ချိုက်ပင်ကိုဇ္ဈာန်	၁၉၀
မပတံကို ချင်ဒစာလက်ပန်လှီ	၁၉၁
ဂူကျော်ဇော်သုဘဒ္ဒါ ကျင်ပြာပ်ခ	၁၉၃
စုတိစအာ ချင်မြို့	၁၉၉

၅။ သုတ်နေဝသဘ

သျှကို ဂလာန်သွာန် ကောန်ညးကွာန်နာတိကတအ်	၂၀၃
ဂလာန်ဒလိန်ဒလဲ တီလပိုင်အာနန္ဒ	၂၀၅
ကောန်ဒေဝတ်နေဝသဘ	၂၀၉
ဇြပ်သဘင်ခရ် ဒေဝတ်	၂၁၁
ဂလာန် သိုင်မြို့သနကိုမာရ	၂၁၃
ညးမုံကိုဣဒ္ဓိပါဒ် မဂပ်ဝဇော်ပွပ်လပ်တဲ	၂၁၅
ပွမကလိဝံ အခေါင်တသိုဒ် ပိပြကာ	၂၁၇
သတိပဋ္ဌာန် ပန်ပြကာ	၂၁၉
တို့ဗျိုင်သမာဓိ ထပ်ပြကာ	၂၂၀

၆။ သုတ်မဟာဂေါဝိန္ဒ

ဇြပ်သဘင်ခရ် ဒေဝတ်	၂၂၃
ဂုဏ်သုခစုတ်သန် ဟံပွန်ဂတး ဒစာံသ်	၂၂၅
ဂလာန် သိုင်မြို့သနကိုမာရ	၂၂၈
ဂုဏ်သုခစုတ်သန် ဟံပွန်ဂတး ဒစာံသ်	၂၃၀
ပရူပရာ ဗဗ္ဗဂေါဝိန္ဒ	၂၃၃
ပရူပရာ မဟာဂေါဝိန္ဒ	၂၃၃
ပါပရအ်ကို ပိုင်သမ္ပတ္တိသိုင်	၂၃၄
ပရိုင်ဒယုတုံ ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်	၂၃၇
သီက္ခိ ကျော်သိုင်မြို့	၂၄၁
ဂရင်ပတိ သိုင်ရေဏု	၂၄၃

ပရူပရာ

မုခ်လိခ်

၆။ သုတ်မဟာဂေါဝိန္ဒ

ဂရင်ပတိ သိုင်ဂမ္ဘိုင် တြိတု	၂၄၄
ဟိုလ်ထွေးကို မပတံဗဗ္ဗဒေသဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်	၂၄၈
ဟိုလ်ထွေးကို သမ္ဘာဂမ္ဘိုင်	၂၄၉
မဟာဂေါဝိန္ဒ ပခမီ	၂၄၉

၇။ သုတ်မဟာသမယ

အကောံဓရီ ဒေဝတ	၂၅၄
---------------	-----	-----	-----	-----	-----

၈။ သုတ်သက္ကဗျ

ဂါထာဒွက် ကောန်ဒေဝတပဉ္စသီခ	၂၆၅
သိုင်ကုန် ပြာပ်အာ	၂၆၈
ပရူပရာ ကောန်ဒေဝတဂေါပက	၂၇၀
ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်	၂၇၅
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ	၂၇၇
ကုန္ဒိယသံဝရသီလ	၂၇၉
ဂလာန် ကောင်ကလိဝံ ပွမမိပ်စိုတ်	၂၈၂

၉။ သုတ်မဟာသတိပဋ္ဌာန်

ဗွဲခမုန်	၂၈၇
သကုတ် ဗစာရဏာ ယိုတိတ် ယိုလုပ်	၂၈၈
သကုတ် ဗစာရဏာ ကုရိယာပိုတ်	၂၈၉
သကုတ် ဗစာရဏာ နကိုသတိ သမ္ပဇဉ	၂၉၀
သကုတ် သပပုပ္ဖိတ် ထောက်ကိုကျုဟ်မွဲ	၂၉၀
သကုတ် သပပုပ္ဖိတ် ဗွဲအစောံဓာတ်	၂၉၁
သကုတ် ဗစာရဏာ ဇ္ဇစိတ်ဂကူ	၂၉၂
ပွမဗစာရဏာ ဝေဒနာ ဒစိတ်ဂကူ	၂၉၄
ပွမဗစာရဏာ စိတ်စိုတ်ဂကူ	၂၉၅
သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်နီဝရဏ မသုန်သတ်	၂၉၆

ပရူပရာ

မုခ်လိခ်

၉။ သုတ်မဟာသတိပဋ္ဌာန်

သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်ခန္ဓ မသုန်ပြကာ	၂၉၈
သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်အာယတန စုံစါသင်	၂၉၉
သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်ဗောဇ္ဈင် ထပ်ပြကာ	၃၀၀
သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်သစ္စ ပန်ပြကာ	၃၀၂
ဒုက္ခအရိယသစ္စ	၃၀၂
ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စ	၃၀၅
ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စ	၃၀၇
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စ	၃၀၉
ဖိုဝံဇော်ပွပ် ဓရ်သတိပဋ္ဌာန်	၃၁၂

၁၀။ သုတ်ပါယာသိ

ပရူပရာ ညးစချင်ပါယာသိ	၃၁၅
ကွေတ် ကမ် ဖိုကမ် ဟုံမွဲ	၃၁၇
ဥပမာ သိုင်ဂိတု သိုင်တု	၃၁၈
ဥပမာ ကမ္မတ်ဒမ္မ	၃၂၀
ဥပမာ တြုံတိုဗျိုက် ပွဲကတိုင်အသုဘ	၃၂၃
ဥပမာ ဒေဝတ်တာဝတီ	၃၂၆
ဥပမာ တြုံကွက် နှုဂ်	၃၂၇
ဥပမာ ဗမ္မုဗြ မုံကိုဒိုင်ဒိုင်	၃၂၉
ဥပမာ သွပ်လပအ်	၃၃၁
ဥပမာ ပသဲကလောအ် ဂိုဒိုင်ယျယျ	၃၃၃
ဥပမာ တြုံဗဂိုဟ် ကျသင်	၃၃၅
ဥပမာ ကူသိ ကွေန်စိုတ်ပွတ်	၃၃၇
ဥပမာ ညးဇော်သကိပ်သကကိ စါတု	၃၄၀
ဥပမာ ညးယိုက်ဏာ ဂီစိုက်အသုဘ	၃၄၃
ဥပမာ ညးဝေင် မခတ်	၃၄၅
ဥပမာ ညးဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်ကာန်	၃၄၆
ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သရဏဂီ	၃၄၈
ထွေးကို ပွမပူဇယဇ်	၃၄၉

ပရူပရာ

မုခ်လိခ်

၁၀။ သုတ်ပါယာသီ

ပရူပရာ မင်ဗွဲဥတ္တရ	၃၅၀
ပရူပရာ ကောန်ဒေဝတ်ပါယာသီ	၃၅၁

မာတိကာ ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်
အာစိုပ်ဒတုံရောင်။

သွက်ဂွံသမ္ဘိ ဗွဲကိုပ်ကွာ

သင်္ကေတ ပြကိုဟ်ဂမၠိုင်

- ၊ ပိုဒ်မွဲ - ပွဲဂါထာ လအိတ်ပထမပါဒကို တတိယပါဒ။
- ။ ပိုဒ်ဓါ - ပွဲဂါထာ လအိတ်ဒုတိယပါဒကို စတုတ္ထပါဒ။
- ၊ ပိုဒ်မွဲ - ပွဲစုဏ္ဍိယ ဝါကျဍုတ်။
- ။ ပိုဒ်ဓါ - ပွဲစုဏ္ဍိယ ဝါကျဇော်။
- ? ဂံက်သရေင် - ဂလာန်သွာန်။
- ! ဇိုင်ကရေဲ - အာမေဍိတ် (အမ်သပ်)။
- “ ” ဇိုင်ဂတာမ် - ထွေးအာကာရဝါကျ။ (ပိုဒ်သပသမ္ဘိ ပွဲဂါထာပိုဒ်မွဲ)။
- ‘ ’ ဇေက်ထဲ - ထွေးအဓိပ္ပါယ် မတုပ်သွဟ် ကော်ပိုဒ် မဃာန်ကြပ်ဒိုင် ပွဲလက်ကရံ။
- “ ‘ ’ ” သင်္ကေတဝွံ ထွေးကို ပွဲအပွဲဂလာန် ပုဂ္ဂိုလ်မွဲမွဲ ဂလာန်တုဟ်သအာင် မွဲလေဝ် တိုဟ်လုပ်ဒိုင်။
- ၊ ချုတ်အယ် - ထွေးသရုပ်၊ (ဝါ) ထွေးပိုဒ်ပံင်ပကောံ။
- () ခွေပ်ပိုင် - ကျင်နူပါဠိ တိုက်ရိုက်ဟံသေင်၊ အသုင်အစောဲမန် ဝွံချိုက်ပေင်တဲ ပိုဒ်ထပ်စုတ်လပ်။
- [] ခခံက်ပိုင် - ဒှ်ဂလာန်ဗကန် တုပ်ကိုန်ယံ မတဲကျင်တေအ်။
- လေံစောန် - ဂလာန်ဝါကျ ဟံစိုပ်ဒတဲဏီ သွက်ဂွံဆက်ဂလာန်။
- နှုတ်သွိုင် - သွက်ဂွံတီကေတ် အဓိပ္ပါယ် ပိုဒ်ဂှ် ဗွဲမလောဲသွာမာန် အတိုင်လေင်နှုတ်ထွေးလက်ကို ပွဲဇိုင်မုခ်လိမ်။
- ။ ပ။ ပေယျာလ - ဗလိုက်လပ် ဝါကျ။ (ဝါ) ခုန်လပ် ဂလာန်။

* * * * *

မူဆွေသံဂါယန
သုတ္တန်ပိဋကတ် ဒီဃနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ သုတ်မဟာပဒါန

ဂလာန် မစပ်ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်

၁။ အဲဒါက ဝံမိင်လပ် ရဲသံဝံရ- ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမူပိုင်ကျိာ်တြ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာတံလဲဉ် ပွဲအပွဲဘာတေတဝန် မဒ်အာရုဏ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ် ဇရေင် ချင်သာရဲရ။ ပွဲကာလက ပါစူးအာ နူဌာန်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ ကြံနူကိုပိုင်တဲ ပွဲအရာ ခမိဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင်ဂွင် မဂဇာ်ကောံခရီုဒိုင် ပွဲဇြပ်တာန်ဆံင် တံလဲဉ်တဲ ဂလာန်ခရ မစပ်ကို ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် ကတိဒ်ကျိာ်တြ- “ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကံ နွံသဘ် ရဲဝံကိုရ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏ်ကံ နွံသဘ် ရဲဝံကိုရ” ရဲဝံ (ကတိဒ်ကျိာ်တြ)။

၂။ ခမိဂမ္ဘိုင် မဟီသဂးဒိုင် သံဝံဝံ တီလမူပိုင်ကျိာ်တြ ဝံမိင်တီကေတ် နကို ကတေတ်ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ် မတုင်သုတ်ကို ကတေတ်ဒေဝတ်တအ် မအးဇုး ပွဲတေင် မလောန်လတူ နူကတေတ်မိတ်တအ်ရ။ ပွဲကာလက တီလမူပိုင်ကျိာ်တြ ဒလိုက်ကတိ နူဒဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင် ဇြပ်တာန်ဆံင် တံလဲဉ်တဲမဂး သီမဂဇာ်ခရ ပွဲဒဲ မလး ပညပ်လပ် ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင်- “ယွံခမိတအ် ပွဲကာလလုဟ်ဝံ မူရဲနဂလာန်မွဲ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဂဇာ်ကောံခရီုဒိုင်အိုတ်ဂရော၊ ဂလာန်အကြာ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဟံအာစိုပ်ဒတဲဏ်တုန် ညးခွဲဂရော” ရဲဝံ (သဂးရ)။

၁။ ပဒတ်ဒိုင်မဂး မိင်ဒိုင်၊ တန်တိုင် သံဝံလေပ် ဂးရ။ ၂။ ဂလာန်အကြာမဂး ဂလာန်သမ္ဗုဒ္ဓ မကတိဒ် ပွဲအကြာ မပတံကိုပွမပုပ္ဖိတ်ကမ္မဋ္ဌာန်၊ ပွမတောန်လိမ် [ပွက်ဗြဟ္မဇာလသုတ်]။ ဂလာန် မကတိဒ် ပွဲအကြာ ကွာအဲကျိာ် ဟံကျိာ်ဗိုဏ် [ပွက်ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်]။

သဂးတိုန် ရဲသင်္ဂဝံတဲမဂး ခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံ အိုတ်ရ- “ယွံကျာ်မ္ပုပိုင် ပါစူးအာ နူဌာန်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ ကြဲနူကိုပိုန်တဲ ပွဲအရာပိုဒိုက် တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဂဇအ်ကောံခရီုဒိုင် ပွဲတြဲတာန်ဆင် တုံဗလဲသုင်ဝံ ‘ပုဗ္ဗနိဝါသညာဏ်ဂ် နွံသဘာ် ရဲဝံကိုရ၊ ပုဗ္ဗနိဝါသညာဏ်ဂ် နွံသဘာ် ရဲဝံကိုရ’ ရဲဝံ ဂလာန်ခရ် မဆေင်စပ်ကို ပုဗ္ဗနိဝါသညာဏ် ကတိန်ကွဲင်ရ။ ဣဝံဂ် နိဂလာန် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် မဒ်အကြာ မဟံ အာစိုပ်ဒတဲဏီရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ က္လိပိက်ကွဲင်ရကျာ်” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီ အိုတ်ရ)။

၃။ ယွံခမိတအ် မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် မိက်ဂွံကလင်ကေတ် ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုပုဗ္ဗ နိဝါသညာဏ်အိုတ်ဟာ ရဲဝံ (သဂးတိုန်မဂး)။ ယွံကျာ်မ္ပုပိုင် သွက်ဂွံဟီုတုံ ဂလာန်ခရ် မစပ် ကိုပုဗ္ဗနိဝါသညာဏ်ဂ် ဒးအခိုင်ရကျာ်၊ ယွံကျာ် မလေပ်သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး သွက်ဂွံ ဟီုတုံ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုပုဗ္ဗနိဝါသညာဏ်ဂ် ဒးအခါရကျာ်၊ ခမိဂမ္ဘိုင် သဂွံကလင်ကေတ် ခရ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်တဲ ကြက်ပကင်ရင်လင်အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။ ယွံခမိတအ် နိသင်္ဂမဂး ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ပှပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟီုတုံကိုရ ရဲဝံ (သဂးတိုန်ရ)။ “ယွံကျာ်မ္ပုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ခမိဂမ္ဘိုင် ဇုင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ တွံတိုန် ဂလာန်ခရ်ဝံရ-

၄။ ယွံခမိတအ် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူဒစိတ်စှော်မွဲကပ်တေအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူပိစှော်မွဲကပ်တေအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ သိခီ ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူပိစှော်မွဲကပ်ဂ်ဟေင် တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲဝေဿဘူ ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟေင် တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲကကုသန် ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟေင် တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲကောဏာဂီ ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟေင် တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲကဿပ ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟေင် ပွဲကာလလှူဟ်ဝံ အဲကျာ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ကတိန် ပွဲလောကရ။

၅။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ဗွဲဂကူ နိဂကူသွိုင်ရ။ ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲသိခီ ဗွဲဂကူ နိဂကူသွိုင်ရ။ ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဝေဿဘူ ဗွဲဂကူ နိဂကူသွိုင်ရ။ ကတိန် ပွဲဂကူသွိုင်ရ။

တင်စုတ်- ဂုဏ်ကျာ် “မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ အလိုဇကုမချာ်စုတ်”ဂမ္ဘိုင် ဣဝံဇာန်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်မတုပိဒိုင်ရ ပွဲမပတ်ကျာ်တြဲသိခီတအ်ဂ် ခုန်လင်ရ။ (သင်္ဂဝံ တီကေတ်ညိ)။

ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကကုသန်ဂ် ဗွဲဂကူ နှိဂကူဗဗ္ဗးရ၊ ကတိန် ဗွဲဂကူဗဗ္ဗးရ။
 ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကောဏာဂီဂ် ဗွဲဂကူ နှိဂကူဗဗ္ဗးရ၊ ကတိန် ဗွဲဂကူဗဗ္ဗးရ။
 ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကဿပဂ် ဗွဲဂကူ နှိဂကူဗဗ္ဗးရ၊ ကတိန် ဗွဲဂကူဗဗ္ဗးရ။
 ယွံခမိတအ် ဗွဲကာလလှဟ်ဝံ အဲကျ် မထေက်ဒင် ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်မ္တိုင်
 အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ဗွဲဂကူ နှိဂကူသိုင်ရ၊ ကတိန် ဗွဲဂကူသိုင်ရ။

၆။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်
 ဓရ်မ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်ဒတောင်ကောဏ္ဍညရ။
 ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲသိဒ္ဓိဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်ဒတောင်ကောဏ္ဍညရ။
 ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲဝေဿဘူဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်ဒတောင်ကောဏ္ဍ
 ညရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကကုသန်ဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်ဒတောင်
 ကဿပရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကောဏာဂီဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်
 ဒတောင်ကဿပရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကဿပဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်
 ဒတောင်ကဿပရ။ ယွံခမိတအ် ဗွဲကာလလှဟ်ဝံ အဲကျ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်
 တီကေတ် ဓရ်မ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင်ဒတောင်
 ဂေါတမရ။

၇။ ယွံခမိတအ် ဗုတ်ဗွတ်အာယုက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်
 ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်မ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် နှိစာ်လက်သွာ်ရ။
 ယွံခမိတအ် ဗုတ်ဗွတ်အာယုက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲသိဒ္ဓိဂ် နှိထံလက်သွာ်ရ။ ယွံခမိတအ်
 ဗုတ်ဗွတ်အာယုက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲဝေဿဘူဂ် နှိတြဲလက်သွာ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဗုတ်ဗွတ်
 အာယုက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကကုသန်ဂ် နှိပန်လက်သွာ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဗုတ်ဗွတ်အာယုက်
 တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကောဏာဂီဂ် နှိပိလက်သွာ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဗုတ်ဗွတ်အာယုက်
 တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကဿပဂ် နှိဓါလက်သွာ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဗွဲကာလလှဟ်ဝံ ဗုတ်ဗွတ်
 အာယုက် အဲကျ်ဂ် အောန်လောန်ရ၊ ဝှံလောန်ရ၊ ပြဟ်လောန်ရ၊ ညးအာယုက်ဂိုင်
 အိုတ်ဂ် ကံသွာ်ကို လောန်စက်အာလတူနကံသွာ် ဗုတ်ညိနာင်တဲကို ဝံဂျိုင်လမျီရ။

၈။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ်
 ဓရ်မ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပွဲသွပ်တံ့ကွေရ။
 ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲသိဒ္ဓိဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပွဲသွပ်တံ့တြုက်
 ဗတင်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲဝေဿဘူဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပွဲသွပ်
 တံ့အင်ရေင်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကကုသန်ဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်
 ပွဲသွပ်တံ့မိတာန်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကောဏာဂီဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်
 ပွဲသွပ်တံ့ဝိဉာ်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲကဿပဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်

ပွဲသွပ်တုံ့ဖြဲသုံရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလလှဟ်တုံ အဲကျ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပွဲသွပ်တုံ့ဖြဲ မှာဘုတ်ရ။

၉။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ဂ် ခဏ္ဍာကိုတိဿမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြသိဒ္ဓိ အဘိဘူကိုသမ္ဘဝမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဝေဿဘူဂ် သောဏာကိုဥတ္တရမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြကကုသန်ဂ် ဝိဓရကိုသဉ္စိဝမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြကောဏာကိုဂ် ဘိယျာသကိုဥတ္တရမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြကဿပဂ် တိဿကိုဘာရဒ္ဒါမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလလှဟ်တုံ ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှဝ်မပြ အဲကျ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ဂ် သာရိပုတ်ကိုမောဂ္ဂလာန်မဂးရ။

၁၀။ ယွံခမိတအ် အကောံဓရီသာဝကဂမ္တိုင် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ဂ် ဒှိပိဝါအိုတ်ရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိတြဲစောံအံကိုဋ်^၁ နွံရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိမွဲကိုဋ် နွံရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိဒစာံလက် နွံရ။ ယွံခမိတအ် အကောံဓရီသာဝကဂမ္တိုင် တုအရုန်ဂမ္တိုင်အိုသိုဟေင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဝိပဿီ^၂ ဒှိပိဝါဂမ္တိုင်ဝံဟေင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် အကောံဓရီသာဝကဂမ္တိုင် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြသိဒ္ဓိ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ဂ် ဒှိပိဝါအိုတ်ရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိမွဲကိုဋ် နွံရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိဒစာံလက် နွံရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိထပိုလက် နွံရ။ ယွံခမိတအ် အကောံဓရီသာဝကဂမ္တိုင် တုအရုန်ဂမ္တိုင်အိုသိုဟေင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြသိဒ္ဓိ^၃ ဒှိပိဝါဂမ္တိုင်ဝံဟေင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် အကောံဓရီသာဝကဂမ္တိုင် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဝေဿဘူ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ဂ်

၁။ လှောင်- လှောင်သပဝတ်။ ဒေါဝ်- ဒေါဝ်သွက်သဝံဗိုဗုဒ္ဓမတ်။ လှဝ်- ဓါမွဲစုမ်။
၂။ တင်ပသောင် ပါဠိထဝ် အဋ္ဌသဉ္စိဘိက္ခုသတဿဟဿ (ခမိတြဲစောံအံကိုဋ်)ဝံ ပွဲမုခ်လိမ် (၄၆) တေအ် ကြက်ပြာကဋ်ရ။

ဒွိပဝါအိုတ်ရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမီဒစံလက် နွံရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမီထပုံလက် နွံရ။ ပွဲအကောံဓရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမီတြလက် နွံရ။ ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝကဂမ္တိုင် တုအရှန်ဂမ္တိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြဝေဿဘူဂ် ဒွိပဝါဂမ္တိုင်ဝံဟောင်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြကကုသန် မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာံစုတ်ဂ် ဒွိမွဲအလန် ဓဝ်ဟောင်ရ။ ခမီပန်လက် နွံရ။ ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက တုအရှန်ဂမ္တိုင် အိုသို ဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြကကုသန်ဂ် ဒွိမွဲအလန်ဓဝ်ဝံဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြကောဏာဂီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာံစုတ်ဂ် ဒွိမွဲအလန် ဓဝ်ဟောင်ရ။ ခမီပိလက် နွံရ။ ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက တုအရှန်ဂမ္တိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြကောဏာဂီဂ် ဒွိမွဲအလန်ဓဝ်ဝံဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြကဿပ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာံစုတ်ဂ် ဒွိမွဲအလန် ဓဝ်ဟောင်ရ။ ခမီဓါလက် နွံရ။ ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက တုအရှန်ဂမ္တိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္တိုင်ကျ်တြကဿပဂ် ဒွိမွဲအလန်ဓဝ်ဝံဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အကောံဓရီသာဝက (ပွဲလက်ထက်) အဲကျ်ဂ် ဒွိမွဲ အလန်ဓဝ်ဟောင်ရ။ ခမီ လှိုဓါကွံမသုန်စှော် နွံရ။ ယွံခမီတအ် အကောံဓရီသာဝက တုအရှန် ဂမ္တိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) အဲကျ်ဂ် ဒွိမွဲအလန်ဓဝ်ဝံဟောင်ရ။

၁၁။ ယွံခမီတအ် ခမီမ္မုယုအသောက မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္တိုင် ကျ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာံ စုတ်ဂ် ဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမ္မုယုဓေမင်္ဂရ မဒ်ညး ကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္တိုင်ကျ်တြသိဒ္ဓိဂ် ဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမ္မုယုဥပသန္တ မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္တိုင်ကျ်တြဝေဿဘူဂ် ဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမ္မုယုဗုဒ္ဓိဇ မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္တိုင်ကျ်တြကကုသန်ဂ် ဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီ မ္မုယုသောတ္ထိဇ မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္တိုင်ကျ်တြကောဏာဂီဂ် ဒ်ညး ကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ခမီမ္မုယုသဗ္ဗမိတ္တ မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္တိုင်ကျ်တြကဿပဂ် ဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလ

လှဟ်ဝံ ခမိမ္မုံယျုအာနန္တ မဒ္ဒိညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ အဲကျက်ၣ် ဒိညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြဲအိုတ်ရ။

၁၂။ ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျက်တြိဝိပဿီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ၣ် သိုင်မ္မုံယျုဗန္ဓုမာမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဂူကျက် မ္မုံယျုဗန္ဓုမတီမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင် ဗန္ဓုမာၣ် ချင်မ္မုံယျုဗန္ဓုမတီမဂးရ။

ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျက်တြိသိသီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ၣ် သိုင်မ္မုံယျုအရုဏမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဂူကျက် မ္မုံယျု ပဘာဝတီမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်အရုဏၣ် ချင်မ္မုံယျုအရုဏဝတီမဂးရ။

ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျက်တြဝေဿဘူ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ၣ် သိုင်မ္မုံယျုသုပ္ပတိတ^၁မဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဂူကျက်မ္မုံယျုဝဿဝတီ^၂မဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်သုပ္ပတိတၣ် ချင်မ္မုံယျုအနောမမဂးရ။

ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျက်တြကကုသန် မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ၣ် ဗဗ္ဗုမ္မုံယျုအဂ္ဂိဒတ္တမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဗဗ္ဗုဗြဲ မ္မုံယျုဝိသာခါမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ၣ် သိုင်မ္မုံယျုခေမ အုပ်စုပ်ပိုင်ပြီဒိုင်ရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်ခေမၣ် ချင်မ္မုံယျုခေမဝတီမဂးရ။

ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျက်တြကောဏာဂီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ၣ် ဗဗ္ဗုမ္မုံယျုယညဒတ္တမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဗဗ္ဗုဗြဲ မ္မုံယျုဥတ္တရာမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ၣ် သိုင်မ္မုံယျုသောဘ အုပ်စုပ်ပိုင်ပြီဒိုင်ရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်သောဘၣ် ချင်မ္မုံယျုသောဘဝတီမဂးရ။

ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျက်တြကဿပ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ၣ် ဗဗ္ဗုမ္မုံယျု ဗြဟ္မဒတ္တမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဗဗ္ဗုဗြဲ မ္မုံယျုဓနဝတီမဂးရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ၣ် သိုင်မ္မုံယျုကိကီ^၃ အုပ်စုပ်ပိုင်ပြီဒိုင်ရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်ကိကီၣ် ချင်မ္မုံယျုဗာရာဏသီမဂးရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ မအံက် အဲကျက်ၣ် သိုင်သုဒ္ဓေါဒနမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဂူကျက်မာယာမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်ၣ် ချင်မ္မုံယျုကပိလၣ်မဂးရ ရံဝံ ကျက်တြိ မ္မုံကိုပိဉ်တြပြကာ တွံကို ဂလာန်ခရ်ဝံရ။ ကျက်တြိ မလေပ်ဟိုသဂး ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး တွံကို ဂလာန်ခရ်ဝံတဲ မဂး ဒလိုက်ကတို နူဒွဲတဲ လုပ်အာ ဘာရ။

၁။ သုပ္ပတိတ (သျာ) ၂။ ယသဝတီ (သျာ၊ ဣ) ၃။ ကိကီ (သျာ)

၁၃။ ပွဲကာလ တိလမ္ပုပိဋကျ်တြ ဈေးအာတဲ့ ခြာဟုံလအ်ဏီၣ် ဂလာန်အကြာပွဲ ကတိၣ်နီၣ် ကုခမိဂမ္ပိုင်ၣ်ပုန်ရ- “ယွံကောန်တုတအ် ဒဒ်ကုဒ္ဒိတြီၣ်အာနုဘ် မဇ္ဇေ ဒဒက် တကို တိလမ္ပုပိဋကျ်တြၣ် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွေရသွံ၊ ယွံကောန်တုတအ် သဘ် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလှေၣ် ဒ်ကွေရသွံ။ ဟိုတ်ဒဒ်ကုဒ္ဒိတြီၣ်အာနုဘ် မဇ္ဇေ ရဲပွဲၣ်ဟေင် ကျ်တြၣ် ကျ်တမ္ဘာဂမ္ပိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ခရဲသွဲသံသာအိုတ်တဲ့ မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ဂွံင်တရဲ သံသာအိုတ်တဲ့ ဝဋ်သံသာအိုတ်အာတဲ့ မကလိလောန်အာ ဒဒ်ခိအိုသိုအိုတ်တဲ့ မသပ ကွေပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲ့- ‘နွံကိုဇာတ် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုယု၊ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုသီလ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုခရဲ (သမာဓိ) သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပမဒတ် သာ်ပွဲ အိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗူး သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို’ ရဲပွဲ ဗွဲအစောဇာတ်လေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောယုလေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောတောင်ဒတောင်လေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောဗုတ်ဗုတ်အာယုက်လေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစော‘အဂ္ဂ သာဝက’ ကွေးလုဝ်မပြဲလေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောအကောံခရီသာဝကလေဝ် ဗိုဗျဟ် မာန်ကွေရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပသ်ရော၊ ကျ်တြၣ် ကျ်တမ္ဘာဂမ္ပိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ခရဲသွဲသံသာအိုတ်တဲ့ မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ဂွံင်တရဲသံသာအိုတ်တဲ့ ဝဋ်သံသာအိုတ် အာတဲ့ မကလိလောန်အာ ဒဒ်ခိအိုသိုအိုတ်တဲ့ မသပကွေ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲ့ ‘နွံကို ဇာတ် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုယု၊ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သာ်ပွဲ အိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုသီလ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုခရဲ (သမာဓိ) သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပမဒတ် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗူး သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို’ ရဲပွဲ ဗွဲအစောဇာတ်လေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောယုလေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောတောင်ဒတောင်လေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောဗုတ်ဗုတ် အာယုက်လေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစော‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလုဝ်မ ပြဲလေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန် ကွေရ၊ ဗွဲအစောအကောံခရီသာဝကလေဝ် ဗိုဗျဟ်မာန်ကွေရ။

ပွမဗိုဗျဟ်မာန် ရဲသ်ပွဲၣ် အလိုဇကုကျ်တြဲလေဝ် ဟိုတ်ပွမထပက်ၣ်ခွင် ငြင်တီ ကေတ်လပ် ဓမ္မဓာတ် မဒ်ဟိုတ်ဗိုဗျဟ်မာန် ဗွဲမဒေးဟာ၊ ဟုံသေင်မး ကျ်တြၣ် ကျ် တမ္ဘာဂမ္ပိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ခရဲသွဲသံသာအိုတ်တဲ့ မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ဂွံင်တရဲ သံသာအိုတ်တဲ့ ဝဋ်သံသာအိုတ်အာတဲ့ မကလိလောန်အာ ဒဒ်ခိအိုသိုအိုတ်တဲ့ မသပ ကွေပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲ့ ‘နွံကိုဇာတ် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုယု၊ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုသီလ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုခရဲ (သမာဓိ) သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပမဒတ် သာ်ပွဲ အိုတ်ရ ရဲပွဲကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗူး သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဲပွဲကို’ ရဲပွဲ ဗွဲအစောဇာတ်လေဝ် ဗိုဗျဟ်

မာန်ရ၊ ဗွဲအစောယျလေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောံတောဝ်ဒတောဝ်လေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ။ ဗွဲအစောံဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောံ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလုင်မပြလေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောံအကောံဓရီသာဝကလေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ။ ပွမဗွဲဗျဟ်မာန် ရံဝံဂ် ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ဒေဝတ်(ဗြို)ဂမ္တိုင် ဟိုတ်မဂရင်ပတီလင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျိတြဲအိုတ်ဟာ” ရံဝံ (ဂလာန်အကြာ ကတိဒ်ပုဉ်ရ)။ ဂလာန်အကြာ ခမိဂမ္တိုင်ဂွံလေဝ် ဟံစိုပ်ဒတဲ ပိုတ် သကုတ်ဏီရ။

၁၄။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျိတြဲ ပွဲအခိုင်ခိုင်သင်တဲ ဒလိုက်ကတိ နူဌာန် မသတင် (တန်တံင်)တဲ က္တုပြာပ်အာဇရေင် ဖြပ်တာန်ဆင် တံ့ဗလဲသုတ်တဲ ဂဇာ်စေံ ပွဲဒွဲ မလးပညပ်လင်ဂ်တဲမဂး ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ- “ယွံခမိတအ် ပွဲကာလလျဟ်ပွဲ မူရန်ကိုဂလာန်မဲ့ ဂဇာ်ကောံဓရီဒိုင်အိုတ်ဂ်ရော၊ ဂလာန်မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မဒ်အကြာ မဟံ့အာစိုပ်ဒတဲဏီဂ်တုန် ညးခွဲဂ်ရော” ရံဝံ (သဂးရ)။

သဂးတိုန် သာ်ဝံတဲမဂး ခမိဂမ္တိုင်ဂ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျိတြဲ ဂလာန်ပွဲ အိုတ်ရ- “ယွံကျိမ္တိုင်ပိုင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျိတြဲ စူးအာတဲ ခြာဟံလအ်ဏီ ဂလာန်အကြာပွဲ ကတိဒ်ပုဉ်ရ- ‘ယွံကောန်တုတအ် ဒဒ်ကုဒ်တြီဇ် အာနုဘ် မဇ္ဇော် ဒဒက်တကိုတီလမ္တိုင်ပိုင် ကျိတြဲဂ် ထေက်ကိုအမ်သင်ကွေရသွံ၊ ယွံကောန်တုတအ် သာ်ဟံကောန်ဒ်မဲ့လှေံ ဒ်ကွေ ရသွံ။ ကျိတြဲဂ် ကျိတမ္တိုင်မ္တိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ခရံသွဲသံသာအိုတ်တဲ မသကုတ် ဗပိုတ်ကွေ ဂွံင်တရံသံသာအိုတ်တဲ ဝဋ်သံသာအိုတ်အာတဲ မကလိလောန်အာ ဒဒ်ခိ အိုသုအိုတ်တဲ မသပကွေ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲဂ်- ‘နွံကိုဇာတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံ ကိုယျ၊ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုတောဝ်ဒတောဝ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုသီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုဓရ် (သမာဓိ) သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပုမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပုမတိတ်ဗူး သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို’ ရံဝံ ဗွဲအစောံဇာတ်လေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောံယျလေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောံ တောဝ်ဒတောဝ်လေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောံဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန် ကွေရ၊ ဗွဲအစောံ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလုင်မပြလေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ကွေရ၊ ဗွဲအစောံအကောံ ဓရီသာဝကလေဝ် ဗွဲဗျဟ်မာန်ကွေရ။

ယွံကောန်တုတအ် ပသော်ရော၊ ကျိတြဲဂ် ကျိတမ္တိုင်မ္တိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ခရံသွဲသံသာအိုတ်တဲ မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေ ဂွံင်တရံသံသာအိုတ်တဲ ဝဋ်သံသာအိုတ် အာတဲ မကလိလောန်အာ ဒဒ်ခိအိုသုအိုတ်တဲ မသပကွေ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲဂ်- ‘နွံကို ဇာတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုယျ၊ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုတောဝ်ဒတောဝ် သာ်ဝံ အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုသီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုဓရ် (သမာဓိ) သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပုမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပုမတိတ်ဗူး

သင်္ဂုဒ္ဓိတိရ ရံဝံကို’ ရံဝံ ဗွေအစောဇာတ်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ကွေံရ၊ ဗွေအစောယုလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ကွေံရ၊ ဗွေအစောတောင်ဒတောင်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ကွေံရ၊ ဗွေအစောဗွတ်ဗွတ် အာယုက်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ကွေံရ၊ ဗွေအစော‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှိုင်မပြလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ် မာန်ကွေံရ၊ ဗွေအစောအကောံဓရီသာဝကလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ကွေံရ။ အလိုဇကုကျ်တြ လေဝ် ဟိုတ်ပွမထပက်ခွင် ငြင်တီကောတ်လင် ဓမ္မဓာတ် မဒ်ဟိုတ်ဗျဉ္ဇဟ်မာန် ဗွေမ ဒးရးဟာ။

ဟုံသေင်မဂး ကျ်တြ် ကျ်တမ္မာဂမ္ဘိုင် မသကုတ်ဗပိတ်ကွေံ ဓရသ္မဲသံသာ အိုတ်တဲ မသကုတ်ဗပိတ်ကွေံ ဂွံင်တရံသံသာအိုတ်တဲ ဝဋ်သံသာ အိုတ်အာတဲ မကလိ လောန်အာ ဒဒိန်အိုသ္မိအိုတ်တဲ မသပကွေံ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲ- ‘နွံကိုဇာတ် သင်္ဂု အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုယု၊ သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုသီလ သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုဓရ (သမာဓိ) သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပညာ သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပွမပဒတ် သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပွမတိတ်ဗူး သင်္ဂု အိုတ်ရ ရံဝံကို’ ရံဝံ ဗွေအစောဇာတ်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောယုလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောတောင်ဒတောင်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ် မာန်ရ၊ ဗွေအစော‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှိုင်မပြလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောအကောံဓရီ သာဝကလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ။ ပွမဗျဉ္ဇဟ်မာန် ရံဝံ ဟိုတ်ပရူပရာဂ် ဒေဝတ်(ဗြိ)ဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်မဂရင်ပတီလင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြ်အိုတ်ဟာ’ ရံဝံ (ဂလာန်အကြာဝံ ကတိဒ်ပုန်ရ)။ ယုံတီလမ္ပုံပိုင် က္လုဂ္ဂဟေင် ဒ်ဂလာန်အကြာ ပုဗ္ဗိကတအ်ညးဂမ္ဘိုင် မဟုံအာစိပ်ဒတဲ ပိတ် သကုတ်ဏီရ။ ပွဲကာလက် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြ် က္လုစိပ်ကွင်ရကျ်” ရံဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၁၅။ ယုံဓမ္မိတအ် ကျ်တြ် ဟိုတ်မထပက်ခွင် ငြင်တီကောတ်လင် ဓမ္မဓာတ် မဒ် ဟိုတ်ဗျဉ္ဇဟ်မာန် ဗွေဒးရး အလိုဇကုဟေင်ရ ကျ်တမ္မာဂမ္ဘိုင် မသကုတ်ဗပိတ်ကွေံ ဓရသ္မဲသံသာအိုတ်တဲ မသကုတ်ဗပိတ်ကွေံ ဂွံင်တရံသံသာအိုတ်တဲ ဝဋ်သံသာအိုတ် အာတဲ မကလိလောန်အာ ဒဒိန်အိုသ္မိအိုတ်တဲ မသပကွေံ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲ “နွံကို ဇာတ် သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုယု၊ သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုဓရ (သမာဓိ) သင်္ဂု အိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပညာ သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပွမပဒတ် သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို၊ နွံကိုပွမတိတ်ဗူး သင်္ဂုအိုတ်ရ ရံဝံကို” ရံဝံ ဗွေအစောဇာတ်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစော ယုလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောတောင်ဒတောင်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောဗွတ်ဗွတ် အာယုက်လေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစော‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှိုင်မပြလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောအကောံ ဓရီသာဝကလေဝ် ဗျဉ္ဇဟ်မာန်ရ။

ဒေဝတ်(ဗြိ)ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဂရင်ပတီလင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြ် ဟိုတ်ပရူပရာဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပွမဂရင်ပတီလင် ရံဝံလေဝ် ကျ်တြ် ကျ်တမ္မာဂမ္ဘိုင် မသကုတ်ဗပိတ်ကွေံ

ခရ်သွဲသံသာအိုတ်တဲ မသကုတ်ဗပိုတ်ကွဲ ဂွံင်တရ်သံသာအိုတ်တဲ ဝဋ်သံသာအိုတ် အာတဲ မကလိလောန်အာ ဒဒိခ်အိုတ်သိုတ်တဲ မသပကွဲ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲဂ်- “နွံကိုဇာတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကိုယျု သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကိုသီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကိုခရ် (သမာဓိ) သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကို ပညာ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကိုပွမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဲဝံကို၊ နွံကိုပွမတ်တဗ္ဗး သာ်ဝံ အိုတ်ရ ရဲဝံကို” ရဲဝံ ဗွဲအစောဇာတ်လောင် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောယျုလောင် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောတောင်ဒတောင်လောင် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လောင် ဗွဲဗျဟ် မာန်ရ၊ ဗွဲအစော‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလုင်မပြလောင် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွဲအစောအကောံခရီ သာဝကလောင် ဗွဲဗျဟ်မာန်ရ။

ယွံခမိတအ် စပ်ကိုပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်တဲ ဂလာန်ခရ် မလဲတြးလတူနုဂ် မူးတအ် ညးဂမ္တိုင် မိက်သဝံကလင်ကောတ်အိုတ်ဟာ ရဲဝံ (သဂးတိုန်မဂး)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် သွက်သဝံ ဟိုတ်ဝံ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်တဲ ဒးအခိုင်ရကျာ်၊ ယွံကျာ် မလောင်သဂးတ် ဂလာန်ခိုတ်ဆဲ သွက်သဝံဟိုတ်ဝံ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏ်တဲ ဒးအခါရကျာ်၊ ခမိဂမ္တိုင် သဝံကလင်ကောတ် ခရ်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ကြက်ပကင်ရင်လင်အိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။ ယွံခမိတအ် ဒ်သာ်ဂ်မဂး ဩဝံကလင်ပင်မိုင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝံသပ ပှပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတ်တံကိုရ ရဲဝံ (သဂးတိုန်ရ)။ “ယွံကျာ်မုံပိုင် ခိုတ်ရ” ရဲဝံ ခမိဂမ္တိုင်ဒ် ဒင်ဝန် ကုတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တံတိုန် ဂလာန် ခရ်ဝံရ-

၁၆။ ယွံခမိတအ် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူဒစိတ်စော်မွဲကပ်တေအ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကောတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ဂ် ကတိုန် ပွဲလောကရ။ ယွံခမိတအ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီဂ် ဗွဲဂကူ ဒ်ဂကူသိုင်ရ၊ ကတိုန် ပွဲဂကူသိုင်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီဂ် ဗွဲတောင်ဒတောင် ဒ်တောင်ဒတောင်ကောဏ္ဍညရ။ ယွံခမိတအ် ဗွတ်ဗွတ်အာယုက် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီဂ် ဒ်ဒစာ်လက်သွာ်ရ။ ယွံခမိတအ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီဂ် ဂြင်တီကောတ် ခရ်သစ္စပန် ပွဲသွတ်တံကွေရ။ ယွံခမိတအ် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလုင်မပြ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီဂ် ခဏ္ဍကိုတိဿမဂးရ။

ယွံခမိတအ် အကောံခရီသာဝကဂမ္တိုင် (ပွဲလက်ထက်) တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီဂ် ဒ်ဝိဝါအိုတ်ရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိတြဲစော်ဒစာ်ကိုဋ် နွံရ၊ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိမွဲကိုဋ် နွံရ၊ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိ ဒစာ်လက် နွံရ။ ယွံခမိတအ် အကောံခရီသာဝကဂမ္တိုင် တုအရုန်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုဟောင် မပါ လုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီဂ် ဒ်ဝိဝါဂမ္တိုင်ဝံဟောင်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ်

ခမိမ္မုံယုအသောက မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဝိပဿိန် န်ညး ကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် မအံက် တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဝိပဿိန် သိုင် မ္မုံယုဗန္ဓုမာမဂးရ။ မိအံက်ဂ် ဝုကျ်မ္မုံယုဗန္ဓုမတီမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမာဂ် ချင်မ္မုံယုဗန္ဓုမတီမဂးရ။

သတ်ဓမ္မတာ အလံင်ကျ်^၁

၁ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် အလံင်ကျ်တြဝိပဿိ စုတိချိုတ် တသိုတ်အာ နူချင်သွပ်တုသိတာတု သိုမ္မုံကိုသတိ သိုမ္မုံကိုဗစာရဏာဂ် တို့လုပ်အာ ဂွမ်ဂင်္ဂမိရ။ ပွဲအရာဝံတုန် န်သတ်ဓမ္မတာရ။ (၁)

၁ဂ။ ယွံခမိတအ် အလံင်ကျ် စုတိချိုတ် တသိုတ်အာ နူချင်သွပ်တုသိတာတု ပွဲကာလမတို့လုပ်အာ ဂွမ်ဂင်္ဂမိတုဂ် ပွဲလိုက်ဒေဝတ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောဒေဝတ် ဒေဝတ် မာရ် ဗြိုဂ်မိုင် ကျောလိုက်မိုဟ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျော ခမိဗဗ္ဗး သိုင်မဂ္ဂိုင် မိုဟ်မဂ္ဂိုင်ဂ် လျးအရံင်ဇော်လု မဟံမ္မဲကိုဗုတ်တိုဂ် ကလိလောန်အာ (လျးအရံင်) အာနုဘ် ဒေဝတ် တအ်တု န်ပြာကင်ရ။ နရက်လောကန္တရိက်ဂ်မိုင် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျော မဟံမ္မဲကိုအရာဒတန် မဒ်ဒမ္မု မဒ်ဒမ္မုတိုကျုတ်ဂွယျပ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲနရက်ဂ်မိုင်ဂ် ဂိတုတုဂ်မိုင် မ္မုံကိုကုဒ္ဒိတြိန် အာနုဘ် မဇော်ဝံလေဝ် ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နယးတုးအိုတ်ရ။ ပွဲနရက်ဂ်မိုင်ဂ်လေဝ် လျးအရံင် ဇော်လု မဟံမ္မဲကိုဗုတ်တိုဂ် ကလိလောန်အာ (လျးအရံင်) အာနုဘ် ဒေဝတ်တအ်တု န်ပြာကင်ရ။ သတ်ဂ်မိုင် မကတိုဒ်ဒိုင် ပွဲနရက်ဂ်မိုင်ဂ်လေဝ် “ယွံမ္မဲတအ် သတ်ဂ်မိုင် မ္မဲသအာင် မဒတုမ်ဇော်ဒိုင် ပွဲနရက်ဝံလေဝ် နွံအိုတ်ဏီရသွံ” ရံဝံ နကိုလျးအရံင်ဂ် သဝံ တိညာတ်ကေတ် ရင်သကအ်အိုတ်ရ။ လောကဓာတ် မွဲလက်ဝံလေဝ် ချီတေဝ်ရ။ ချီတိုန် ချီဇော်ရ။ ချီကျင် ချီအာရ။ လျးအရံင်ဇော်လု မဟံမ္မဲကိုဗုတ်တိုဂ်လေဝ် ကလိလောန်အာ (လျးအရံင်) အာနုဘ် ဒေဝတ်တအ်တု န်ပြာကင် ပွဲလောကရ။ ပွဲအရာဝံတုန် န်သတ် ဓမ္မတာရ။ (၂)

၁ဇ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျ် မတို့လုပ်အာ ဂွမ်ဂင်္ဂမိတုဂ် “မိုဟ်ကိုဒ်၊ ဒေဝတ်လကိုဟ် ကိုဒ်၊ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ကိုဒ်၊ ဩဝ်လပကိုပျိုပျိုက်ပြိုက်ပျဲ အလံင်ကျ် ကျောမိအလံင်ကျ်ဂ်ညီ” ချပ်သတ်ဝံတု ကောန်ဒေဝတ်ဂ်မိုင်ပန် ပြာပ်ကျင် မင်မွဲလဝ် ဌာန်ပန်ဒိုဟ်အိုတ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် န်သတ်ဓမ္မတာရ။ (၃)

၂ဝ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျ် မတို့လုပ်အာ ဂွမ်ဂင်္ဂမိတုဂ် မိအလံင် ကျ်ဂ် အတိုင်ပကတိဟေင် ချိုက်ပေင်ကိုသီလရ။ ဝေင်ပါကျေ နူမဂစိုတ်လမျိုရ။

၁။ အလံင်ကျ်မဂးဂ် ဗောဓိသတ်၊ တြုလောဝ်ကျ်၊ တြုပလိုဟ်ဇြိဗောဓိ၊

ဝေင်ပါကေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်မဟံဂီရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူပွမဟို ဂလာန်ကွိက်ဗဒန် ဟံ့သုတ်စုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကေံ နူသီအရက် မလေင်ကိုစူမဲဝိဝိင်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒိသဘဓမ္မတာရ။ (၄)

၂၁။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျါ် မတို့လုပ်အာ ဂှမ်ဂင်ဝှံမိတုဲဂ် စိတ်မဆေင် စပ်ကိုကာမဂုဏ် ပွဲညးတြိဂမိုင် ဟံ့ကတိဒ် ကုမိအလံင်ကျါ်ဂ်ရ၊ မှုကိုစိတ် မထွေန် စပ်ကို မိအလံင်ကျါ်ဒ်တုဲ တြိမမိက်ကိုမွဲမွဲလေင် ကလိလောန်ဟံ့မာန်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒိသဘဓမ္မတာရ။ (၅)

၂၂။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျါ် မတို့လုပ်အာ ဂှမ်ဂင်ဝှံမိတုဲဂ် မိအလံင် ကျါ်ဂ် ကလိဝံ ကာမဂုဏ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာ ဗွဲမဂိုင်ဂှင်ရ၊ မိအံက်ဂ် ချိုက်ပေင်စုမ်ရမ် နကို ကာမဂုဏ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာဒ်တုဲ ဝံဒင်စသိုင်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒိသဘဓမ္မတာရ။ (၆)

၂၃။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျါ် မတို့လုပ်အာ ဂှမ်ဂင်ဝှံမိတုဲဂ် ပွဲမိအလံင် ကျါ်ဂ် ယဲဘယ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံ့ကတိဒ်ရ၊ မိအလံင်ကျါ်ဂ် နွံကိုတသိုခ်ရ၊ နွံကိုဇကုကာယ ဟံ့ချောင်စိတ်ရ၊ မိအလံင်ကျါ်ဂ် အလံင်ကျါ် မတန်တဒိုင် ပွဲအပွဲဗုင်ဝှံ မှုကို အင်္ဂအဝယ် ဇော်သုတ်အိုသို မှုကိုကုန်ရီ ဟံ့ဆောတ်ယောင်ဂ်လေင် သဝံညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမဂးတုန်- ရတ်မွိုက်မတ်ဗဲင် မယးတးလောန် ဂကူဃုာ်ဇေတ် မှုကိုဒစာ်တုင် မသပပြုပြေင်လပ် ဗွဲမဒးရးတုဲ မဖြိုင်ကေပ် မဖြိုင်ကေပ် ဗွဲတေင် မဟံ ကိုကွါ မချိုက်ပေင်တ ကောံအကဲအရာအိုသို (မပတံကိုပွမချူ ပွမဖံက်ပထောင်)ဂ် နွံရ။ ပွဲရတ်မွိုက်မတ်ဗဲင် ကွတ်ဇန်လပ် တောင်သားဒမျိုင်ကို၊ တောင်သားမိတ်ကို တောင် သားဗကေတ်ကို တောင်သားဗုကို တောင်သားဖျိုဟ်ကိုရ၊ ရတ်မွိုက်မတ်ဗဲင် တြိမျှကို လညာတ်မတ်ဂ် ပတိုန်စုံလပ် ပွဲလတူတဲဂမိုင်တုဲ ဗစာရဏာတ်ရ-

“ရတ်မွိုက်မတ်ဗဲင်ဝံ ယးတးလောန်ရ၊ ဂကူဃုာ်ဇေတ်ရ၊ နွံကိုဒစာ်တုင်ရ၊ သပ ပြုပြေင်လပ် ဗွဲမဒးရးတုဲရ၊ ဖြိုင်ကေပ်ရ၊ ဖြိုင်ကေပ် ဗွဲတေင်ရ၊ ဟံ့ကိုကွါရ၊ ချိုက်ပေင်တ ကောံအကဲအရာအိုသို (မပတံကိုပွမချူ ပွမဖံက်ပထောင်)ရ။ ပွဲရတ်မွိုက်မတ်ဗဲင် ကွတ်ဇန်လပ် တောင်သားဒမျိုင်ဝံရ ရံဝံကို၊ ကွတ်ဇန်လပ် တောင်သားမိတ်ဝံရ ရံဝံကို၊ ကွတ်ဇန်လပ် တောင်သားဗကေတ်ဝံရ ရံဝံကို၊ ကွတ်ဇန်လပ် တောင်သားဗုဝံရ ရံဝံကို၊ ကွတ်ဇန်လပ် တောင်သားဖျိုဟ်ဝံရ ရံဝံကို” ရံဝံ (ဗစာရဏာရ)။

ယွံခမီတအ် တုပ်သားဝံဟေင် ပွဲကာလအလံင်ကျါ် မတို့လုပ်အာ ဂှမ်ဂင်ဝှံမိတုဲဂ် ပွဲမိအလံင်ကျါ် ယဲဘယ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံ့ကတိဒ်ရ၊ မိအလံင်ကျါ် နွံကိုတသိုခ်ရ၊ နွံကိုဇကု

၁။ သားဒမျိုင်ဂ် သားချိုလေင်ဂး။ ၂။ သားမိတ်ဂ် သားထပ်လေင်ဂး။

ကာယ ဟံ့ချောင်စိုတ်ရ၊ မိအလင်ကျာ်ကို အလင်ကျာ် မတန်တံ့ခိုင် ပွဲအပွဲဗင်ၣ် မွဲကိုအင်္ဂိ အဝယ်ဇွေသုတ်အိုသို၊ မွဲကိုကုန်ရီ ဟံ့ဆောတ်ယောင်ဂ်လေဝ် သဝံညာတ်ကေတ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် နိသတ်ဓမ္မတာရ။ (၇)

၂၄။ ယွံခမိတအ် အလင်ကျာ် သွးတိတ်ကျာ် နှုဂ်ဝံ့မိတဲ မရနက်ကိုထပ်တဲကို မိအလင်ကျာ် စုတိစအာသွပ်တဲ သဝံအာစိုပ်ကတိန် ပွဲချင်သွပ်တုသိတာရ။ ပွဲအရာဝံတုန် နိသတ်ဓမ္မတာရ။ (၈)

၂၅။ ယွံခမိတအ် ညးပြဲဂမိုင် မွဲသအာင်တအ်ကို ဒစိတ်ဂိတု ကိုန်၊ စိုက်တု ကိုန် ယိုက်ဂွေလဝ် ဒုင်ဒွေင်တဲဟေင် သုဟ်ညံင်ရဲမဒးသွးဂပ်ဝံ့အိုတ်ကို၊ တုပ်သတ်ဝံရ မိ အလင်ကျာ်ကို ဒးသွးဂပ်ဝံ့ အလင်ကျာ် ဟံ့သေင်ရ၊ မိအလင်ကျာ်ကိုတုန် လုက်စိုက်တု ဂမိုင်ဟေင် ယိုက်ဂွေလဝ် ဒုင်ဒွေင်တဲမှ သဝံသွးဂပ်ဝံ့ အလင်ကျာ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် နိသတ်ဓမ္မတာရ။ (၉)

၂၆။ ယွံခမိတအ် ညးပြဲဂမိုင် မွဲသအာင်တအ်ကို ဂဇာ်ခိုင်ကိုန် တိက်ခိုင် ကိုန် သုဟ်ညံင်ရဲစံင်သွးအိုတ်ကို၊ တုပ်သတ်ဝံရ မိအလင်ကျာ်ကို ဒးစံင်သွး အလင်ကျာ်ဟံ့သေင်ရ၊ မိအလင်ကျာ်ကိုတုန် သိုက်ဒတူခိုင်ဟေင် သဝံစံင်သွးတိတ် အလင်ကျာ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် နိသတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၀)

၂၇။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလင်ကျာ် တိတ်ကျာ် နှုဂ်ဝံ့မိတဲကို ဒေဝတ်ဂမိုင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပွဲကိုပ်ကွာအိုတ်ရ၊ ကြနုက်မှ မိုဟ်ဂမိုင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် နိသတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၁)

၂၈။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလင်ကျာ် တိတ်ကျာ် နှုဂ်ဝံ့မိတဲကို ကိုပ်ကွာဟံ့ စိုပ်တိဏီ ဒေဝတ်နဲဝင်ဇွေဂမိုင်ပန် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် အလင်ကျာ်တဲ “ယွံဂွကျာ် ဩဝ် အိုဟ်တိုဟ် မိပ်စိုတ်ညိ၊ ကောန်တြုံ မွဲကိုပိုင်တြုံ မဇွေ ကတိန်ကျာ် ကုဂွကျာ်ရ” ဟိုသဂး သတ်ဝံတဲ စွပ်တန်လဝ် ပွဲဂတမုခ်မိအိုတ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် နိသတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၂)

၂၉။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလင်ကျာ် တိတ်ကျာ် နှုဂ်ဝံ့မိတဲကို ပွဲမအးဇးဟေင် တိတ်ကျာ်ရ၊ ဟံ့ကွေပ်ဗာန် နကိုဍုင်ရ၊ ဟံ့ကွေပ်ဗာန် နကိုသေ့ဟ်ရ၊ ဟံ့ကွေပ်ဗာန် နကို ဆီရ၊ ဟံ့ကွေပ်ဗာန် နကိုကမ္ဘိဒွက် မမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ အးဇးရ၊ သောင်ခွေင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာမဂးတုန်- ရတ်မတ်မိုက်ကို ဖျံစွဲ ပွဲလတူယာတ် မကတိုန် ပွဲကာသိရးမဂး ရတ်မတ်မိုက်ကို ဟံ့ဗာန်စပ် ယာတ်မကတိုန် ပွဲကာသိရးရ၊ ယာတ်မကတိုန်

၁။ ဒေဝတ်နဲဝင်ဇွေပန်မဂးကို စတရဠ၊ ဝိရူဠ က၊ ဝိရူပက္ခ၊ ကုဝေရတအ်ရောင်။ (ဒေဝတ်လောကပါလ၊ ဒေဝတ်ပွင်လိုက်၊ သိုင်ဒေဝတ်စာတုမဟာရာဇ် လေဝ်ဂး)။

ပွဲကာသိရူးလေဝ် ဟံဗာန်စပ် ရတ်မတ်မွက်ရ။ မူဟိုတ်ရောဟိုမဂး- ဟိုတ်နူအးဇူး သိုဝါလပါ်ရောင်။ ယွံခမိတအ် တုပ်တ်သတ်ဝံဟောင် ပွဲကာလအလံင်ကျက် တိတ်ကျင် နှုတ်ဝံမိတဲဂ် ပွဲမအးဇူးဟောင် တိတ်ကျင်ရ။ ဟံကျော်ဗာန် နကိုဍုင်ရ။ ဟံကျော်ဗာန် နကိုသွေဟ်ရ။ ဟံကျော်ဗာန် နကိုဆီရ။ ဟံကျော်ဗာန် နကိုကမ္ဘိဒွက် မမိက်ကိုမ္မဲရ။ အးဇူးရ။ သောင်ခွောင်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒ်သတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၃)

၃၀။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျက် တိတ်ကျင် နှုတ်ဝံမိတဲဂ် ဇောင်ဍုင်ဂမ္တိုင်မိ ပွဲအစောဇောင်ဍုင်လမုဟ်မ္မဲ ဇောင်ဍုင်ဂမ်တမ္မဲ နှုတ်တူအကးတေအ် ကတိန် ပြာကဏ်ကျင်အိုတ်ရ။ နကိုဇောင်ဍုင် သပတ်ကိစ္စ ပွဲမကြံကြာတ်ဍုင် ကုအလံင်ကျက်ကို ကုမိအလံင်ကျက်ကိုအိုတ်ရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒ်သတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၄)

၃၁။ ယွံခမိတအ် အလံင်ကျက် မဒ်ဆဝံစံင်သွးတိတ်ကျင်ကို ဒေတုလိုင် နကိုဇိုင်ဂမ္တိုင် မညီသာသုဟ်သုန်တဲ ဂတးဏာမုခ် လပါ်သုတ်ကျာ သိုက်မညိက်ဗဒပ်လပ် နကိုကျိုင်ဗတင်တဲ ကွာ်အာ နလဂါမ်ဇိုင် ထပ်လဂါမ်ရ။ (အလံင်ကျက်) ဒိုဟ်ဂမ္တိုင်ပန်ဒိုဟ်အိုသိုဂ်လေဝ် ဂေတ်ဗိုသေဝ်ရင်ရ။ “ပွဲလောကဝံ အဲ ဒ်ညးလျိုင်အိုတ်ရ။ ပွဲလောကဝံ အဲ ဒ်ညးဇော်အိုတ်ရ။ ပွဲလောကဝံ အဲ ဒ်ညးပြဲအိုတ်ရ။ ဘဝဝံ လက်ကရ်အိုတ်ရ။ ဘဝဒးကတိန် မွဲလေဝ်ပွန် လျဟ်ဝံ ဟံမ္မဲတဲရ” ရံဝံ ကြံဂအောတ်တိုန် ဂလာန်မဂေါင်ဆဲးရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒ်သတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၅)

၃၂။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအလံင်ကျက် တိတ်ကျင် နှုတ်ဝံမိတဲဂ် ပွဲလိုက်ဒေဝတ် မဒ်မွဲဟာန်ကျော်ဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် မြီဂမ္တိုင် ကျော်လိုက်မ္မိဟ် မဒ်မွဲဟာန်ကျော် ခမိဗဗူးသိုင်မဂ္တိုင် မိုက်မဂ္တိုင် လျးအရံင်ဇော်လဲ မဟံမွဲကိုဗွတ်တိုက် ကလိလောန်အာ (လျးအရံင်) အာနုဘ် ဒေဝတ်တအ်တဲ ဒ်ပြာကဏ်ရ။

နရက်လောကန္တရိက်ဂမ္တိုင် မဒ်မူးဇူး မဟံမွဲကိုအရာဒတန် မဒ်ဒမ္မာ မဒ်ဒမ္မာတိုက်ကွတ် ဂျုယျေပ်ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ပွဲနရက်ဂမ္တိုင် ဂိတု တဲ ဂမ္တိုင် မွဲကိုကုဒ်တြိန် အာနုဘ် မဇော်ဝံလေဝ် ဟံသုဟ်ရထ တွဟ်နယးတူးအိုတ်ရ။ ပွဲနရက်ဂမ္တိုင်လေဝ် လျးအရံင်ဇော်လဲ မဟံမွဲကိုဗွတ်တိုက် ကလိလောန်အာ (လျးအရံင်) အာနုဘ်ဒေဝတ်တအ်တဲ ဒ်ပြာကဏ်ရ။

သတ်ဂမ္တိုင် မကတိန်ဒ်ဒိုင် ပွဲနရက်ဂမ္တိုင်လေဝ် “ယွံမူးတအ် သတ်ဂမ္တိုင်မွဲသအာင် မဒတုမ်ဇော်ဒိုင် ပွဲနရက်ဝံလေဝ် နွံအိုတ်ဏီရသွံ” ရံဝံ နကိုလျးအရံင်ဂ် သဝံတိညာတ်ကေတ် ရင်သကအ်အိုတ်ရ။ လောကဓာတ် မွဲလက်ဝံလေဝ် ချီဇောင်ရ။ ချီတိုန် ချီဇော်ရ။ ချီအာ ချီကျင်ရ။ လျးအရံင်ဇော်လဲ မဟံမွဲကိုဗွတ်တိုက်လေဝ် ကလိလောန်အာ (လျးအရံင်) အာနုဘ် ဒေဝတ်တအ်တဲ ဒ်ပြာကဏ် ပွဲလောကရ။ ပွဲအရာဝံတုန် ဒ်သတ်ဓမ္မတာရ။ (၁၆)

လက်သဏ် တြုံပရဲဂမ္ဘိုင် ပိစောဓါ

၃၃။ ယွံခမီတအ် ကောန်သွိုင်ဗွာဲဝိပဿီ ဝံင်သွးတိတ်ကျင်မး “ယွံသွိုင်မပြ ကောန်တြုံ ဝံင်သွးတိတ်ကျင် ကုတုအဲသွိုင်တုရ၊ သွိုင်မပြ ဩဝ်ဗိုသေ့ဝံင် ကောန်ဗွာဲ ဂ်ညီ” ရံဝံ ဂရင်ပတီ ကုသွိုင်ဗန္ဓုမာအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွိုင်ဗန္ဓုမာ မှာသေ့ဝံင် ကောန်သွိုင်ဗွာဲဝိပဿီဂ်တုမး ကိုကော်နင် ဗဗူးဂမ္ဘိုင် မဗ်နိမိတ်တအ်တု သးတိုန် ဂလာန်ဝံင်-“ယွံဗဗူး မဗ်နိမိတ်တအ် ဩဝ်ဗိုသေ့ဝံင် ကောန်ဗွာဲဂ်အိုတ်ညီ” ရံဝံ (သးရ)။ ယွံခမီတအ် ဗဗူးဂမ္ဘိုင် မဗ်နိမိတ်တအ် မှာသေ့ဝံင် ကောန်သွိုင်ဗွာဲဝိပဿီတုအိုတ်မး ဂရင်ပတီတိုန် သွိုင်ဗန္ဓုမာ ဂလာန်ဝံင်အိုတ်ရ-

“ယွံသွိုင်မပြ ဩဝ်အိုတ်တိုဟ် မိပ်စိုတ်ညီ၊ ကောန်တြုံ မွဲကိုပိုဉ်တြုံ မဇော် ကတိုန်ကျင် ကုသွိုင်မပြတုရ၊ ယွံသွိုင်မပြ ကုသွိုင်မပြ ကလိဝံင်ခိုဟ်ကွေရ၊ ယွံသွိုင်မပြ ကုသွိုင်မပြ ကလိဝံင်ဒးရးကွေရ၊ (မူဟိုတ်ရောဟိုမး) ပွဲဂကောံသိုသွိုင် မပြ ဟိုတ်နူ ကောန်တြုံ မွဲသဘ်မဗ်သဘ် ကတိုန်ကျင်ရောင်၊ ယွံသွိုင်မပြ ကောန်တြုံဝံင်တုန် ချိုက်ပင် တကောံလက်သဏ်တြုံပရဲဂမ္ဘိုင် ပိစောဓါရ၊ ကုတြုံပရဲ မချိုက်ပင်တ ကောံလက်သဏ် ဂမ္ဘိုင် နွံကိုဒဒ် ဓါဂကူဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်မွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင်တုန် ဟွံမွဲအိုတ်ရ။

(တြုံပရဲဂ်) ယဝ်ပဒတ် မံင်အာ ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ်မး န်သွိုင်စက္ကဝံင် မမင်မွဲခရ် မသပသွိုင် မညီသုဟ်ကိုခရ် မဂ္ဂုအလိုအသီ ပိုင်ပြီအလုံတကအ်ပန် မွဲကိုအပိုင်အခြာ မှာသွိုင်ပန် မအံင်ဇူးကောတ် ဂကောံသွဲအိုသို မကိုတိုရးချင် တန်ကြန်ညိုင်ဝတ် မချိုက် ပင်ကိုရတ်ထပ်ပြကာရ။ ရတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သဘ်ဝံ ကတိုန် ကုသွိုင်စက္ကဝံင်ဂ်အိုတ်ရ။ ရတ် ဂမ္ဘိုင်ဝံင်တုန် ညးဇေအိုတ်ဂ်ရော?-

ရတ်စက် ရတ်စိင် ရတ်ချေ ရတ်မတ်မွိုက် ရတ်ဂူကျ် ရတ်သေဠီ ရတ်ကောန်ဇော် မရနက်ကိုထပ်တအ်ရ။ ကုသွိုင်စက္ကဝံင် ကောန်ဂမ္ဘိုင် မဂံင်သကာ မွဲကိုအင်္ဂရပ်သရဲ သဂံင် မလွိုင်ဗပိန်ကွေ ဒပ်ဗျာန်ဂမ္ဘိုင် မွဲလပါ်မာန် မွဲလီဟွံက နွံအိုတ်ရ၊ သွိုင်စက္ကဝံင် တိဇော် မွဲလအိတ်ဇေမှာသွိုင်ဝံ ဟွံဒးပကင်ရင်လေအ်တု ဟွံဒးပကင်ရင် လွဟ်လနက်တု သိုမအံင်ဇူးကောတ် နဗဗွဲခရ် အုပ်ဓုပ်ပိုင်ပြီရ။

နူအဝေါင်ဘဝခရ် ယဝ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီမး ကတိုန်ကျ် မထေက်ဒင် ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ် မဖက်ဗပါ်ကွေ ကွာတ်လဒ် (ကိလေသ) ပွဲလောကရ။

၃၄။ ယွံသွိုင်မပြ ကုတြုံပရဲ မချိုက်ပင်တ ကောံလက်သဏ်ဂမ္ဘိုင် ပိစောဓါ နွံကိုဒဒ် ဓါဂကူဂမ္ဘိုင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ဒဒ်မွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင်တုန် ဟွံမွဲအိုတ်ရ။ (တြုံပရဲဂ်) ယဝ်ပဒတ် မံင်အာ ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ်မး န်သွိုင်စက္ကဝံင် မမင်မွဲခရ် မသသွိုင် မညီသုဟ်

ကိုရ် မဂ္ဂံအလိုအသီ ပိုင်ပြီအလုံတကအိပ်န မှုကိုအပိုင်အခြာ မှာသွိဒ်ပန် မအံင်ဇူး
ကေတ် ဂကောံသ္မဝဲအိုသ္မိ မကိုတို့ရးချင် တန်ကြန်ညိုင်ဝတ် မချိုက်ပေင်ကိုရတ်ထံ
ပြကာရ။ ရတ်ဂမ္ဘိုင်ထံသ္မိသ္မိ ကတိုဒ် ကုသ္မိင်စက္ကဝံဂ်အိုတ်ရ။ ရတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတုန် ညး
အိုတ်ဂ်ရော?-

ရတ်စက် ရတ်စိင် ရတ်ချေံ ရတ်မတ်မိုက် ရတ်ဂူကျ် ရတ်သေဠိ ရတ်ကောန်ဇွော်
မရနက်ကိုထံတအ်ရ။ ကုသ္မိင်စက္ကဝံဂ် ကောန်ဂမ္ဘိုင် မဂ်သကာ မှုကိုအင်္ဂရုပ်သရဲ
သဂ်င် မလ္လိန်ပပိန်ကေံ ဒပ်ပုန်ဂမ္ဘိုင် မွဲလပါမာန် မွဲလ္လိဟံက နွံအိုတ်ရ။ သ္မိင်စက္ကဝံဂ်
တိဇွော် မှုလအိတ်ဍုမှာသ္မိဒ်ဝံ ဟံဒးပကင်ရင်လေအ်တု ဟံဒးပကင်ရင် လွဟ်လနက်တု
သီမအံင်ဇူးကေတ် နပဗ္ဗေရ် အုပ်ပိုင်ပြီရ။ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ယပ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်
ဘဝခမိမး ကတိုဒ်ကျ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တိကေတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသ္မိ အလို
ဇကု မဍုတ်စုတ် မဖက်ပပါ်ကေံ ကွတ်လဒ် (ကိလေသ) ပွဲလောကရ။

ပွဲအရာဟိုသဂး သ္မိဝံဂ် ပွဲကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ လက်သဏ်တြုပရဲဂမ္ဘိုင် ပိဇှော်ခါ
တအ်ဂ်တုန် ညးဍုအိုတ်ဂ်ရော?-

၃၅။ ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုဂ္ဂးဂတာဇိုင် မလုက်စုက်ဒး ဗွဲမဒးရး
ညီသာသုဟ်သုန်ရ။ ယွံသ္မိင်မပြ ပွဲမှုကိုဂ္ဂးဂတာဇိုင် မလုက်စုက်ဒး ဗွဲမဒးရးညီသာ
သုဟ်သုန်ဝံလေဝ် ဒ်လက်သဏ်မဟာပုရိသ တြုပရဲဝံရ။ (၁)

ယွံသ္မိင်မပြ ပွဲသ္မိင်ဂ္ဂးဂတာဇိုင် ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ ဗွဲအဝန်စက်ဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေင်တ်
ကေံအကောံအရာအိုသ္မိ မဒ်မွဲဟာန်ကေံ ကွင်အရာလ္လိ မဒ်မွဲဟာန်ကေံ အကောပ်
ပေက်ဂမ္ဘိုင် ကတိုဒ်ပြာကဋ်အိုတ်ရ။ ယွံသ္မိင်မပြ ဗွဲအဝန်စက် ကတိုဒ်ကွင်ဝံလေဝ်
ဒ်လက်သဏ်မဟာပုရိသ တြုပရဲဝံရ။ (၂)

ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုဒေဟ် မဂိုင်ရ။ ပ။ (၃)

ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုလပုဟ်တဲ၊ ဇိုင် မဂိုင် သေဝဲ သေ့တ်ရ။ ပ။ (၄)

ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုဂ္ဂးဂတာတဲ၊ ဂတာဇိုင် ချိုန်ဍုတ်
စတ်တကတ်ရ။ ပ။ (၅)

ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုလပုဟ်တဲ၊ ဇိုင် သုဟ်သုန်ညီသာ
ပွာဇောထပ်ရ။ ပ။ (၆)

ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုဇိုင်မတ်စိင် မလှိုင်ရ။ ပ။ (၇)

ယွံသ္မိင်မပြ ကောန်သ္မိင်ဗ္ဗဲဝံ နွံကိုတံင်ယု မပေင်သ်
သုဟ်ညိုင်ရံတံင်ယု ဒြဲဗြဲဏီကိုရ။ ပ။ (၈)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ ဟံဒးလွှာဝ်ဒစိုင်စေတဲ သိုက်ဒတူဒိုင်ဟောင် နကိုဉ်း
ဂတာတဲဂမ္ဘိုင် ဓါလပါ ဇွတ်သပေါတ်ရပ်ကေတ် တင်ကွိုင်ဂမ္ဘိုင်မာန်ရ။ ပ။ (၉)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုပုရိသနိမိတ် မကြောပ်ဗဒန်လဝ်
နကိုသိုသိုက်ရ။ ပ။ (၁၀)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုသော်ဇကု သာ်ထဝ်ရ၊ နွံကိုစွာ်ဖျုန်
မတုပ်သုဟ်ကောံသာ်ထဝ်ရ။ ပ။ (၁၁)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုသော်စွာ်ဇကု ချိုန်ဇျောတ်ဇိပ်ဂိုပ်ရ၊ ဟိုတ်နွံစွာ်ဇကု
ချိုန်ဇျောတ်ဇိပ်ဂိုပ်ရ မှိုက်လက်ကျိုက်ကွိုက် ဟံဗာန်စပ် ပွဲဇကုရ။ ပ။ (၁၂)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုတသော်ဇကု တိုန်ဒိုင် မွဲကတိုင် မွဲတျိုင်ခပ်ရ၊
ပွဲကတိုင်တသော်ဂမ္ဘိုင် တသော်ဂမ္ဘိုင် မွဲမွဲတျိုင်ဟောင် တိုန်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ပ။ (၁၃)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုတသော်ဇကု တံက်တိုန်လပါ်လတူရ၊ တသော်
ဇကုဂမ္ဘိုင် မှိုက်သော်ယန်မတ်လမ်စံက် ဂေတ်လပါ်သတမ် မှိုသဏ္ဌာန်
သေက်သုထူတဲ သိုက်မတံက်တိုန်လပါ်လတူ တိုန်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ပ။ (၁၄)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇကု မလဂူတပ် ညံင်ရဇကုဗြိုက်ရ။ ပ။ (၁၅)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဖျုန် ပေင်သထအုတ်ဒိုင် ပွဲဌာန်ထပ်ဒွဲရ^၁
။ ပ။ (၁၆)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇကု မတုပ်သုဟ် ကောံဇကုသိုင်ဇာဒိသိုင်
လပါ်ဂတရ။ (၁၇)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ ပွဲအကြာဇုတ်ပူးဓါ မှိုက်ဖျုန်စိုန်စး ပေင်သဒိုင်ရ
။ ပ။ (မှိုက်ဖျုန် မပေင်အုတ် ပွဲအပွဲ ပူးဓါလပါ်ရ)။ (၁၈)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇကုဒိုင်ဒိုင် ညံင်ရတုံဇြဲသုံရ၊ ဖိဟ်ကောန်သွင်
ဗွဲဝံ လဲတြး ဓိတ်သျှင်ဒတူဇကု နွံရ၊ သျှင်ဒတူဇကုလေဝ် လျှင်ဓိတ်ဖိဟ်
လဲတြးရ။ ပ။ (၁၉)

ယံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုပုဂ္ဂလိက မဒုမ် ဗွဲမညီသာ
သုဟ်သုန်ရ။ ပ။ (၂၀)

၁။ ဌာန်ထပ်သာ်မးဂို- စးတဲဓါ၊ စးဇိုင်ဓါ၊ ပူးဓါ၊ တမ်ကတက်မွဲ၊ က္လုထပ်သာ်တအ်ရောင်။

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုလတောင်ခိုဟ်လောန် မလေပ်ရင်တုင်ကို
ရိသာရ။ ပ။ (၂၁)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုခိုင် မတုပ်သွဟ် ကောံခိုင်
သွိုင်ဇာဒိသိုင်ရ။ ပ။ (၂၂)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇုက် ပန်စော်တုင်ရ။ ပ။ (၂၃)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇုက် ညီသာသွဟ်သွန်ရ။ ပ။ (၂၄)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇုက် ဟံသိုင်ရ။ ပ။ (၂၅)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇုက်ပန်တုင် မဗုသအးလောန်ရ။ ပ။ (၂၆)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုလတံ ချီန်ဇုတ် ဂိုင် ဇုတ်လဲရ။ ပ။ (၂၇)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုရမုာ် မတုပ်သွဟ်ကိုရမုာ်ဗြီရ၊ နွံကိုရမုာ်
မတုပ်သွဟ်ကို ရမုာ်ဂစေမ်ကြိတ်ရ။ ပ။ (၂၈)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇုတ်မတ် မလမ်စံက်လောန်ရ။ ပ။ (၂၉)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုဇုတ်မတ် မတုပ်သွဟ် ကောံဇုတ်မတ်
ကောန်ဉ်သွတ် မဆင်ကွတ် တုဂ်ရ။ ပ။ (၃၀)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုသော်ဥဏ္ဍလုံ မဗုစတ် မတုပ်သွဟ်ကို
တောင်ချီမချီန်ဇုတ်ကို တိုန်ဒိုင် ပွဲအကြာဒိုင်မတ်ဓါလပါရ၊ ယွံသွင်မပြ
ပွမ္မုကိုသော်ဥဏ္ဍလုံ မဗုစတ် မတုပ်သွဟ်ကိုတောင်ချီ မချီန်ဇုတ်
တိုန်ဒိုင် ပွဲအကြာဒိုင်မတ်ဓါလပါ ကောန်သွင်ဝံလေပ် နှိလက်သဏ် မဟာ
ပုရိသ ဩပရဲဝံရ။ (၃၁)

ယွံသွင်မပြ ကောန်သွင်ဗွဲဝံ နွံကိုခိုင် သွဟ်ညင်ရသျှိုက်လပ် မွှောံကိုဩဗြေကောင်
ကိုရ၊ ယွံသွင်မပြ ပွမ္မုကိုခိုင် သွဟ်ညင်ရသျှိုက်လပ် မွှောံကိုဩဗြေကောင်ဝံလေပ်
နှိလက်သဏ်မဟာပုရိသ ဩပရဲဝံရ။ (၃၂)

၃၆။ ယွံသွင်မပြ ကုဩပရဲ မချိုက်ပင်တ် ကောံလက်သဏ်တအ်ကို နွံကိုဒ်
ဓါဂကူဂမ္တိုင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ဒ်ဒွဲသွာအောင်ဂမ္တိုင်တုန် ဟံမွဲအိုတ်ရ။ (ကောန်သွင်ဗွဲဝံ)
ယဝ်ပဒတ် မင်အာ ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ်မဂး နှိသွိုင်စက္ကဝပ် မမင်မွဲစပ် မသွိုင် မညီသွဟ်
ကိုဓရ် မဝံအလိုအသီ ပိုင်ဗြီ အလုံတကအ်ပန် မ္မုကိုအပိုင်အခြာ မှာသွိဒ်ပန် မအံင်ဇုးကေတ်
ဂကောံသွဲဝံအိုသ္မိ မကိုတ္တိုရးချင် တန်ကြန်ညိုင်ဝတ် မချိုက်ပင်တ်ကို ရတ်ထပ်ပြကာရ။
ရတ်ဂမ္တိုင်ထပ်သ္မိ ကတိုန် ကုသွိုင်စက္ကဝပ်ကိုအိုတ်ရ။

ရတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတုန် ညးခွဲအိုတ်ဂှ်ဇရာ?— ရတ်စက် ရတ်စိင် ရတ်ချေံ ရတ်မတ်မွဲက် ရတ်ဂူကျ် ရတ်သေဠိ ရတ်ကောန်ဇော် မရနက်ကိုထံတအ်ရ။ ကုသိုဏ်စက္ကဝံဂှ် ကောန်ဂမ္ဘိုင် မဂံင်သကာ မွဲကိုအင်္ဂုရပ်သရဲသဂံင် မလွန်ဗပိန်ကွေံ ဒပ်ပွာန်ဂမ္ဘိုင် မွဲလပါ်မာန် မွဲလှီဟံက နွံအိုတ်ရ။ သိုဏ်စက္ကဝံဂှ် တိဇော် မွဲလအိတ်ခွဲမှာသိုဏ်ဝံ ဟံဒး ပကင်ရင်လေအ်တဲ ဟံဒးပကင်ရင် လွဟ်လနက်တဲ သိုမအံင်ဇူးကောတ် နဗွဲခေရ် အုပ်စုပ် ပိုင်ပြီရ။

နူအဝေါင်ဘဝခရ် ယဝ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီမဂး ကတိန်ကျ် မထေက်ဒင် ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စုတ် မဖံက်ဗပါ်ကွေံ ကွာတ်လဒ် (ကိလေသ) ပွဲလောကရ ရဲဝံ ပွဲအရာဟိုသဂးဂှ် လက်သဏ်တြုပရဲဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေင်တ ပွဲကောန်သိုဏ်ဗွဲဝံတုန် ဣဝံ ပိဇော်ဓါတအ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

ပွမခုတ်ယူဝိပဿီ

၃၇။ ယွံခမီတအ် ပွဲအခိုင်ဂှ် သိုင်ဗန္ဓုမာ ကိုဗဗူးဗိုန်မိတ်ဂမ္ဘိုင် ပိုက်လတက်ကွေံ ယာတ်တိုတိုကယျာကယျာဂမ္ဘိုင်တဲ ကိုသျိုက်မျိုက် တရိပ်ကိုစိုတ် နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မွဲပိုက်အလုံအိုသိုရ။

ယွံခမီတအ် ကြနူဂှ် သိုင်ဗန္ဓုမာ ကိုမိမိန်ဂမ္ဘိုင် လွီလွတ်မြိမုန် ကုကောန်သိုဏ်ဗွဲ ဝိပဿီရ။ ညးလှိုတအ်ဂှ် ဗမံကိုတိုအိုတ်ရ၊ ညးလှိုတအ်ဂှ် ဖုမ်ကိုသိုအိုတ်ရ၊ ညးလှို တအ်ဂှ် ယိုက်လေင်အိုတ်ရ၊ ညးလှိုတအ်ဂှ် ယိုက်လေင်ဏာ နကိုသြိုဟ်အိုတ်ရ။ ယွံခမီ တအ် ကုကောန်သိုဏ်ဗွဲဝိပဿီ မသွးဂွမ်ဂဝ်ဝံတဲဂှ် “လမုဟ်စိုဟ် လမုဟ်ဂမ်တ ချော မျိုက်လက်ကျိုက် ထွဟ်သိုလတိုပ်တအ် သြပ်လပကိုထိုမြိဒွံဒး ကောန်သိုဏ်ဗွဲဂှ်ညီ” ရဲဝံ တဲကို သိုဗတံ သြိုက်ဗဒပ် ခေပ်စွဲလပ် ကျိုင်ဗတောင်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကောန်သိုဏ်ဗွဲဝိပဿီ မသွးဂွမ်ဂဝ်ဝံတဲဂှ် ဂကောံမိုဟ် မဂ္ဂိုင် သျိုက်ဆာန်ရ၊ သေအ်သွဲရ။ ယွံခမီတအ် ဒက်ဥပျိုလ် ကိုဒ်၊ ဒက်ပဒုမ ကိုဒ်၊ ဒက်ပုဏ္ဏရိုက် ကိုဒ်၊ ဂကောံမိုဟ် မဂ္ဂိုင် သွဟ်ညိုင်ရသျိုက်ဆာန် သေအ်သွဲကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟောင် ယွံခမီတအ် ကောန်သိုဏ်ဗွဲဝိပဿီဂှ် ဂကောံမိုဟ်မဂ္ဂိုင် သျိုက်ဆာန်ရ၊ သေအ်သွဲရ။ ယိုက်လေင်ဏာ ကောန်သိုဏ်ဗွဲဂှ် နူကိုသြိုဟ် မွဲကိုမွဲအိုတ်ရ။

၃၈။ ယွံခမီတအ် ကောန်သိုဏ်ဗွဲဝိပဿီ မသွးဂွမ်ဂဝ်ဝံတဲဂှ် နွံကိုရမျာင် မတုပ် သွဟ်ကိုရမျာင်မြီရ၊ ရမျာင်သာယျာလေပ် နွံရ၊ ရမျာင်ဉာတ်ကြောအ် စိုဟ်သိုဟ်လေပ် နွံရ၊ ရမျာင်ထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်လေပ် နွံရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲဂြိုပ်ဟိမဝန် ဂကူဂစေမ်

မူယုကြဝိတ်ကို သွဟ်ညံင်ရဲနွံကိုရမုာ်သာယျာ ရမုာ်ချိုန်သာ ရမုာ်ဍုတ်ကြောအ် ဝိဟ်သိုဟ် ရမုာ် ထေက်ကိုသိုက်မိုက်ကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟေင် ယွံခမိတအ် ကောန်သိုင် ဗွဲဝိပဿီကို နွံကိုရမုာ် မတုပ်သွဟ်ကိုရမုာ်မြီရ၊ ရမုာ်သာယျာလေဝ် နွံရ၊ ရမုာ် ဍုတ်ကြောအ် ဝိဟ်သိုက်လေဝ် နွံရ၊ ရမုာ် ထေက်ကိုသိုက်မိုက်လေဝ် နွံရ။

၃၉။ ယွံခမိတအ် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ မသွးဂွမ်ဂင်္ဂတဲကို မတ်မတုပ်သွဟ် ကော့မတ်ဒေဝတ် မကတိန် ဟိုတ်နူအဆက်ဖိုက်မံ နိပြာကဋ်ရ။ နကိုမတ်ကို တဲကို သိုဗတံ ဗွဲပိပ္ပ။ စိုက်မွဲယောဇနာ ညာတ်ကေတ်မာန်ရ။

၄၀။ ယွံခမိတအ် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ မသွးဂွမ်ဂင်္ဂတဲကို သွဟ်ညံင်ရဲ ဒေဝတ် သွပ်တာဝတိဂမ္ပိုင် မှာ်သေ့ဝ်ရံင်ကို သိုဟွံမ္မဲကိုပွမထွေက်မတ်ကို မှာ်သေ့ဝ်ရံင်ရ။ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်ပွမမှာ်သေ့ဝ်ရံင် သိုဟွံမ္မဲကိုပွမထွေက်မတ်ကိုရ ယုမတံဂး “ဝိပဿီ ဝိပဿီ” ဟေင် နိပြာကဋ်အာ ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီရ။

၄၁။ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ကို သိုင်ဗန္ဓုမာ ပွဲအရာဂဇာ်စီရေင်ခရ်မဂး ကိုကောန် သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲလတူထွဲဒီတဲ စီရေင်ခရ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲအရာစီရေင်ခရ်ကို ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ သိုမဂဇာ်ဒိုင် ပွဲလတူထွဲဒီမအံက်ကို စိုစုတ်တဲ စိုစုတ်တဲ သဂုတ် သွတ်ဂမ္ပိုင်တအ်ကို ကိုဒ်အတိုင်ညံစုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ကောန်သိုင်ဗွဲကို စိုစုတ်တဲ စိုစုတ်တဲ သဂုတ်သွတ်ဂမ္ပိုင် ဟိုတ်မကိုဒ် အတိုင်ညံစုတ်ကိုရ ယုမတံဂး “ဝိပဿီ ဝိပဿီ” ဟေင် လောန်ဗုတ်တို နိပြာကဋ်အာ ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီရ။

၄၂။ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ကို သွက်ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ သိုင်ဗန္ဓုမာ ကိုသိုင်ခွဲ ပြာသာဒ်ဂမ္ပိုင်ပိ ဗွဲအစောံ ပဒတ်ကသိုမ္မ၊ ပဒတ်မုဟ်ကျာမ္မ၊ ပဒတ်ဣာ်မ္မ၊ ကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင် မသုန်ပြကာလေဝ် ကိုစီရေင်စွဲလဝ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပ္ဍောပ်ကိုပြာသာဒ်ဂမ္ပိုင် ပိတအ်ကို ပွဲပြာသာဒ်ကသိုက် လုက်ပျိုင်ပန်ဂိတု ဟံစှေ်သွပ်ပြာသာဒ်တဲ ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ သိုဒိုင် စသိုင် နကိုကိုင်ကျိုက် ညးတြုဟုံပါ (ညးဗြဟေင် တိုင်တိုက်)ကို ပဒတ်ဒိုင်ရ။

ခဏ်ပဌမ တဲရောင်။

ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ညးဗျူ

၄၃။ ယွံခမိတအ် ကြနူကို ပွဲကာလမကလိလောန်အာ သွာံဗွဲမဂ္ဂိုင် သွာံဗွဲမဂ္ဂိုင် ကိုကွံ သွာံဗွဲမဂ္ဂိုင်ကိုလို့ကို ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ကော်လိုင်တိုန် သွာစပ်ကွီၤရ-

၁။ ပွမဟုံထွေက်မတ်မဂးကို- ပွမဟုံသရေပ်မတ်ရောင် မိက်ဂး။

၂။ သွာစပ်ကွီမဂးကို ညးဒီကွီ၊ ညးဗက်ကွီ (သာရထီ)လေဝ်ဂး။

“ယုံသကအ်သုစင်္ဂကိ ဩဝဏ်ကောတိ ယာန်ခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်ညါ၊ သွက်သဝံ ဗိုသုဝဏ်ဌာန်ဗိုမတ် ကြက်အာဥယျာန်အိုတ်စိုအ်” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။

ယုံခမိတအ် သုစင်္ဂကိ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန် သိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ ဗဂန်ကောတိ ယာန်ခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်တဲမဂး-“ယုံတြနဲကောန် သိုင်ဗွဲ ဗဂန်လပ် ယာန်ခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင် တဲဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်လွဟ်ဝံ အခိုင်သွက် သဝံအာဂ် တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲ ဩဝဏ်ကောတိညါ၊ (သွက်သဝံအာဂ် နှိအတိုင်ပွက် တုအဲ ကောန်သိုင်ဗွဲရ)” ရဝံ ဂရင်ပတီရ။ ယုံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ဂ် ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ တိုန်ချိုက်ကောတိ ယာန်တအ်ဂ်တဲ မွဲဟာန်ကောံ ယာန်တအ်ဂ် တိတ်အာ ဥယျာန်ရ။

၄၄။ ယုံခမိတအ် ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် သဝံ ညာတ်ကောတိ ဉာဏ်တု တုကံဒိုင် ညိုင်ရဲအောအ် ဒမင်သုတဲ ဝိုင်ကုန်ဒိုင် ပဗလဲကို လောအ်ဒစုန်တဲ မအာဒိုင် တေဝ်တေဝ်တေဝ် အဝယ်လောန်တဲ မယောင်ယာဒိုင်ဂ်မဂး ကော်လိုင်တိုန် သုစင်္ဂကိရ- “ယုံသကအ်သုစင်္ဂကိ တြံဝံ သပဗ္ဗလင်သင်္ဂဟ်ရော၊ သော်ကျိပ် ဉာဏ်ဂမ္တိုင်လေဝ် သုဟ်ညိုင်ရဲ (သော်ကျိပ်) ဉာဏ်အာဂ်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်ရသွံ၊ ကောညးဂ်လေဝ် သုဟ်ညိုင်ရဲ(ကော) ဉာဏ်အာဂ်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်ရသွံ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။

“ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ဉာဏ်တု ဉာဏ်မဂးရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသ ကအ်သုစင်္ဂကိ ဉာဏ်ပွဲမဂးဂ် ဉာဏ်သင်္ဂဟ်ရော” ရဝံ (သုစင်္ဂရ)။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင် ဗွဲ ဉာဏ်ပွဲမဂးတုန် နှိဉာဏ်ဟံမ္တိုင်အခိုင် သွက်သဝံပဒတ် ဂျိုင်အာလမျို ဗွဲမလအ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သုစင်္ဂကိ အဲလေဝ် နွံကိုသတ်ပွမဒးဗျူကိုဟာ၊ ကလိ လောန်ကောံ ပွမဗျူ ဟံမာန်ဟာ” ရဝံ (သုစင်္ဂရ)။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ မွဲဟာန် ကောံ တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲကို သိုက်ဂိုဉ်ဉာဏ်အိုတ်သိုဟေင် နွံကိုသတ်ပွမဒးဗျူအိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကောံ ပွမဒးဗျူ ဟံမာန်အိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သုစင်္ဂကိ နှိသင်္ဂဟ်မဂး တဲဏအ် (သွက်သဝံအာ) ဥယျာန်ဂ် ဟံမ္တိုင်ဂ်ရ၊ နုဋ္ဌာန်ဝံဟေင် ဩဝဏ်ကော တိတ်စ နန်ညါ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။

ယုံခမိတအ် သုစင်္ဂကိ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ နုဋ္ဌာန်ဂ်ဟေင် ကလေင်ဂတးစန်ရ။ ယုံခမိတအ် ကောန် သိုင်ဗွဲဝိပဿီ စိုပ်နန်မဂး “‘ဇာတိ’ ပွမကတိုဒ်မဂးဂ် ထေက်ကိုကျိတ်မ္တိုင်ကောံသွံ၊ ကုဉာဏ် မကတိုဒ်ကွိုင် ဟိုတ်နူ ‘ဇာတိ’ဂ် ပွမဒးဗျူ ပြာကင်္ဂရသွံ” ရဝံ သိုက်ဒ်ဒိဒိကာယ နှိဒ်ဒိဒိ စိုတ်ဂ် ငုင်ငုင်ဟောမ်ဒိုင်ရ။

၄၅။ ယုံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ဂ် သိုင်ဗန္ဓုမာ ကိုကော် သုစင်္ဂကိတဲ သဂးတိုန် ဂလာန် ဝံရ- “ယုံသကအ် သုစင်္ဂကိ ပသင်္ဂဟ်ရော၊ ကောန်သိုင်ဗွဲ မိပ်လဟိုင်လဟာ ပွဲဥယျာန်

ကိုဟာ၊ ယုံသကအ် သွာစဝ်ကွီ ပသ်ရော၊ ကောန်သွိုင်ဗွဲ သျိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် ပွဲဥယျာန်ကိုဟာ” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ဟုံမိပ်လဟိုင်လဟဲ ပွဲဥယျာန်ရ၊ ယုံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ဟုံသျိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် ပွဲဥယျာန်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ် သွာစဝ်ကွီ ကောန်သွိုင်ဗွဲ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် မူရဲမွဲညာတ်ကေတ်ဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် သဝံညာတ်ကေတ် ညးဗျုမွဲ တုက်ဒိုင် ညံင်ရဲအောအ်ဒမင်သ္မတဲ ဂိုင်ကုန်ဒိုင် ပဗလဲကို လေအ်ဒစုန်တဲ မအာဒိုင် ဇတင်ဇတင်ဇဝ်ဇဝ် အဝယ်လောန်တဲ မယောင်ယာဒိုင်ဂ်ရ၊ ညာတ်တဲမး “ယုံသကအ်သွာစဝ်ကွီ တြုံဝံ သပစုံလဝ်သ်လိဂ်ရော၊ သော်ကျိပ်ညးဂ်ဂမိုင်လေဝ် သုဟ် ညံင်ရဲ(သော်ကျိပ်)ညးသအာင်ဂမိုင် ဟုံသေင်ရသွံ၊ ဇကုညးဂ်လေဝ် သုဟ်ညံင်ရဲ(ဇကု) ညးသအာင်ဂမိုင် ဟုံသေင်ရသွံ” ရဝံ သွာန်တိုန် အဲဒိုက် ဂလာန်ဝံရ။ “ယုံတြနဲ ကောန် သွိုင်ဗွဲ ညးဝံတုန် ညးဗျုမးရ” ရဝံ (အဲဒိုက် ကလေင်ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစဝ်ကွီ ညးဗျုဝံမးဂ်တုန် ညးသ်လိဂ်ရော” ရဝံ (ကောန်သွိုင်ဗွဲ ကလေင်သွာန်ပုန်ရ)။ “ယုံ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ညးဗျုဝံမးတုန် နှိညးဟုံမွဲကိုအခေါင် သွက်သဝံပဒတ်ဂျိုင်အာလမျို ဗွဲမလအ်ရ” ရဝံ (အဲဒိုက် ကလေင်ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစဝ်ကွီ အဲလေဝ် နွံကို သတ်ပွမဒးဗျုကိုဟာ၊ ကလိလောန်ကွဲ ပွမဗျုဂ် ဟုံမာန်ဟာ” ရဝံ (ကလေင်သွာန်ရ)။

“ယုံတြနဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ မွဲဟာန်ကောံ တုအဲကောန်သွိုင်ဗွဲကို သိုက်ပိုညး ဂမိုင်အိုသိုဟေင် နွံကိုသတ် ပွမဒးဗျုအိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကွဲ ပွမဒးဗျုဂ် ဟုံမာန် အိုတ်ရ” ရဝံ (အဲဒိုက် ကလေင်ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ် သွာစဝ်ကွီ နှိသ်ဂ်မး တဲဏအ် (သွက်သဝံအာ) ဥယျာန်ဂ် ဟုံမွဲပိုက်ရ၊ နူဌာန်ဝံဟေင် ဩဝ်ကလေင်ဂတးစန်ညီ” ရဝံ (ကောန်သွိုင်ဗွဲ ဟုံသးရ)။ ယုံသွိုင်မပြ (ပွဲကာလဂ်) အဲဒိုက်ဂ် “ယုံကောန်သွိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပသီတဲ နူဌာန်ဂ်ဟေင် ဒးကလေင်ဂတးစန်ကျိုင် နန်ရ။ ယုံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပသီဂ် စိုပ်နန်မး- “‘ဇာတိ’ ပွမကတိုဒ်ဂ် ထေက်ကို ကျုဟ်မွဲကွဲရသွံ၊ ကုညး မကတိုဒ်ကျိုင် ဟုံတိနူ ‘ဇာတိ’ဂ် ပွမဒးဗျု ပြာကဋ်ရသွံ” ရဝံ သိုက်ဒ်ဒိခိကာယ နှိဒ်ဒိခိစိုတ်ဂ် ငုင်ငုင်ဟောမ်ဒိုင်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ညးယဲ

၄၆။ ယုံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ်တိုန် ကုသွိုင်ဗန္ဓုမာရ- “ကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပသီဂ် ဟုံပသိုင် မိပ်ဟုံဝံရ၊ ကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပသီဂ် နူအဝေါင်ဘဝ ခရံ ဟုံကိုလုပ် အဝေါင်ဘဝခမိရ၊ ဂလာန်ဗဗူး မဗိုနိမိတ်ဂမိုင် ဟုံကိုသုတ်ရ” ရဝံ

(ကသပ် ကတိန်ရ)။ ယုံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် သိုင်ဗန္ဓုမာ တွဟ်နကိုကောန်သိုင်ဗွဲ
ဝိပဿီ ပသိုဝ်၊ နူအဝေါင်ဘဝခရ် တွဟ်နဟုံကိုလုပ် အဝေါင်ဘဝခမိ၊ တွဟ်နကိုဂလာန်
ဗဗ္ဗး မဗ်နိမိတ်ဂမ္တိုင် မှာရာယောင်ယာအာတု ကိုစီရင်ဂလိုင်ပတိုန် ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်
မသုန်ပြကာရ။

ယုံခမိတအ် (ဟိုတ်ဂ်ရ) ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ သိုက်ဒုင်စသိုင် ဗွဲမချိုက်ပေင်
စုမ်ရမ် နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ ကလေင်ပဒတ်အာ ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ်ဟောင်ရ။
ယုံခမိတအ် ကြနူဂ် ပွဲကာလမကလိလောန်အာ သွံဗွဲမဂ္တိုင်။ ပ ။

၄၇။ ယုံခမိတအ် ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် သဂုံ
ညာတ်ကေတ် ညးယဲမွဲ ကတိန်ဒိုင် ယဲသကာတ်မြဟ် ကျင်လောန်တု မအာစိုပ်ဒိုင်ဒိုင်၊
မတိက်ပွေဟိုက်ဒိုင် ပွဲတြဇ္ဇေ တြသုတ်ဇေ၊ ညးမ္တဲသအာင်တအ် ဒးထွလဘာ် ထွင်
ကတိန်ကို မဒးသတိက်ကိုမဂး သွန်တိုန် သွာစပ်ကွီရ- “ယုံသကအ်သွာစပ်ကွီ တြံပွဲ
သပစုံလင် သာ်လိုက်ရော၊ မတ်ညးဂ်မ္တိုင်လေဝ် သွဟ်ညံင်ရ်(မတ်) ညးသအာင်ဂမ္တိုင်
ဟုံသေင်ရသွံ၊ ရမုာ်ညးဂ်လေဝ် သွဟ်ညံင်ရ်(ရမုာ်)ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဟုံသေင်ရသွံ” ရံပွဲ
(သွန်ရ)။

“ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ညးဝံတုန် ညးယဲမဂးရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသ
ကအ်သွာစပ်ကွီ ညးယဲဝံမဂးဂ် ညးသာ်လိုက်ရော” ရံပွဲ (သွန်ရ)။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်
ဗွဲ ညးယဲဝံမဂးဂ်တုန် သွက်သဂုံဒလိုက်ကတိ နူယဲမာန်ဂ်လေဝ် ဒ်ညးဟုံတီကေတ်ရ”
ရံပွဲ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစပ်ကွီ အဲလေဝ် နွံကိုသဘ်ပွမဒးယဲကိုဟာ၊ ကလိ
လောန်ကေ့ ပွမယဲဂ် ဟုံမာန်ဟာ” ရံပွဲ (သွန်ရ)။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ မွဲဟာန်
ကေ့ တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲကို သိုက်ပိုညးဂမ္တိုင်အိုသိုဟောင် နွံကိုသဘ်ပွမဒးယဲအိုတ်ရ၊
ကလိလောန်ကေ့ ပွမဒးယဲဂ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစပ်ကွီ
ဒ်သာ်ဂ်မဂး တုဏအ် (သွက်သဂုံအာ) ဥယျာန်ဂ် ဟုံမ္တဲပိုက်ရ၊ နူဌာန်ဝံဟောင် ဩဝ်ကလေင်
ဂတးစ နန်ညီ” ရံပွဲ (ဟိုသဂးရ)။

ယုံခမိတအ် သွာစပ်ကွီ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရံပွဲ ဒိုင်ဝန်
ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီတု နူဌာန်ဂ်ဟောင် ကလေင်ဂတးစ နန်ရ။ ယုံခမိတအ် ကောန်
သိုင်ဗွဲဝိပဿီ စိုပ်နန်တုမဂး “‘ဇာတိ’ ပွမကတိန်ဂ် ထေက်ကိုကျဟ်မွဲကေ့ရသွံ၊ ကုညး
မကတိန်ဂ်ဟ် ဟိုတ်နူ ‘ဇာတိ’ဂ် ပွမဒးဗျူ ပြာကဋ်ရသွံ၊ ပွမဒးယဲ ပြာကဋ်ရသွံ” ရံပွဲ သိုက်
ဒ်ဒိုင်ကာယ ဒ်ဒိုင်စိုတ်ဂ် ငုင်ငုဏ်ဟောမ်ဒိုင်ရ။

၄၈။ ယုံခမိတအ် ပွဲအခိုင် သိုင်ဗန္ဓုမာ ကိုကော်သွာစပ်ကွီတု သဂးတိုန် ဂလာန်
ဝံရ- “ယုံသကအ်သွာစပ်ကွီ ပသာ်ရော၊ ကောန်သိုင်ဗွဲ မိပ်လဟိုင်လဟာ် ပွဲဥယျာန်

ကိုဟာ၊ ယုံသကအ်သွာစင်ကို ပသ်ရော၊ ကောန်သိုင်ဗွဲ သျှိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် ပွဲဥယျာန်ကိုဟာ” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံသိုင်မပြ ကောန်သိုင်ဗွဲ ဟုံမိပ်လဟိင်လဟာ ပွဲဥယျာန်ရ၊ ယုံသိုင်မပြ ကောန်သိုင်ဗွဲ ဟုံသျှိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် ပွဲဥယျာန်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစင်ကို ကောန်သိုင်ဗွဲ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ကို မူရဲမွဲညာတ် ကေတ်ဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံသိုင်မပြ ကောန်သိုင်ဗွဲ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ကို သဂုံညာတ်ကေတ် ညးယဲမွဲ ကတိန်ယဲ သကာတ်မြဟ် ကုင်လောန်တဲ မအာစိုပ်ဒိုင်ဒိုင်၊ မတိက်ပွာ ဗျိုက်ဒိုင် ပွဲတြဇော တြသုတ်ဇော၊ ညးမွဲသအာင်တအ် ဒးထွလဘာ် ထွင်ကတိကို မဒး သတိက်ကိုရ၊ ညာတ်တုမဂး “ယုံသကအ်သွာစင်ကို တြံဝံ သပစုံလင်သ်လံာ်ရော၊ မတ်ညးဂ်မုိုင်လေဝ် သွဟ်ညင်ရ်(မတ်)ညးသအာင်ဂမုိုင် ဟုံသေင်ရသွံ၊ ရမျာင်ညးဂ်လေဝ် သွဟ်ညင်ရ်(ရမျာင်)ညးသအာင်ဂမုိုင် ဟုံသေင်ရသွံ” ရဝံ သွာန်တိုန် အဲဒိုက် ဂလာန်ဝံရ။

“ယုံတြနဲကောန်သိုင်ဗွဲ ညးဝံတုန် ညးယဲမဂးရ” ရဝံ အဲဒိုက် (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ် သွာစင်ကို ညးယဲဝံမဂးဂ် ညးသ်လံာ်ရော” ရဝံ (ကောန်သိုင်ဗွဲ ကလေင် သွာန်ဗုန်ရ)။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ညးယဲဝံမဂးဂ်တုန် သွက်သဂုံဒလိုက်ကတိ နူယဲ မာန်ဂ်လေဝ် ဒိုညးဟုံတိကေတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစင်ကို အဲလေဝ် နွံသတ်ပွမဒးယဲကိုဟာ၊ ကလိလောန်ကော့ ပွမယဲဂ် ဟုံမာန်ဟာ” ရဝံ (ကလေင်သွာန်ရ)။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ မွဲဟာန်ကောံ တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲကို သိုက်ပိုညးဂမုိုင် အိုသိုဟေင် နွံကိုသတ်ပွမဒးယဲအိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကော့ ပွမဒးယဲဂ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ” ရဝံ (အဲဒိုက် ကလေင်ဂရင်ပတီရ)။

“ယုံသကအ်သွာစင်ကို ဒိုသ်ဂ်မဂး တဲဏအ် (သွက်သဂုံအာ) ဥယျာန်ကို ဟုံမွဲ ပိုက်ရ၊ နူဌာန်ဝံဟေင် ဩဝ်ကလေင်ဂတးစ နန်ညိ” ရဝံ (ကောန်သိုင်ဗွဲ ဟုံသဂးရ)။ ယုံသိုင်မပြ (ပွဲကာလဂ်) အဲဒိုက်ဂ် “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿိတဲ နူဌာန်ဂ်ဟေင် ဒးကလေင်ဂတးစကုင် နန်ရ။ ယုံသိုင်မပြ ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿိတဲ စိုပ်နန်မဂး “‘ဇာတိ’ ပွမကတိန်ဂ် ထေက်ကိုကုဟ်မွဲကော့ရသွံ၊ ကုညး မကတိန်ကုင် ဟိုတ်နူ ‘ဇာတိ’ဂ် ပွမဒးဗျု ပြာကဋ်ရသွံ၊ ပွမဒးယဲ ပြာကဋ်ရသွံ” ရဝံ သိုက်ဒိုင်ဒိုင်ကာယ ဒိုင်ဒိုင်စိုတ်ဂ် ငုင်ငုင်ဟောမ်ဒိုင်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ခဏ်ညာတ် နိမိတ်ညးချိုတ်

၄၉။ ယုံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ ကတိန်တိုန် ကုသိုင်ဗန္ဓုမာရ- “ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿိတဲ ဟုံပသိုင် မိပ်ဟုံဝံရ၊ ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿိတဲ နူအဝေါင်ဘဝ

ခရုံ ဟုံကိုလုပ် အဝေါင်ဘဝခမီရ၊ ဂလာန်ဗဗ္ဗ မဗိုနိမိတ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံကိုသုတ်စုတ်ရ” ရံဝံ (ကသပ် ကတိဒ်ရ)။ ယုံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် သိုင်ဗန္ဓုမာ တွဟ်နကိုကောန်သိုင်ဗွဲ ဝိပဿီ ပသိုင်၊ နူအဝေါင်ဘဝခရုံ တွဟ်နဟုံကိုလုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ၊ တွဟ်နကိုဂလာန် ဗဗ္ဗ မဗိုနိမိတ်ဂမ္ဘိုင် မှာရာယောင်ယာအာတဲ ကိုစီရောင်ဂလိုင်ပတိုန် ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာရ။

ယုံခမီတအ် (ဟိုတ်ဂ်ရ) ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီဂ် သိုက်ဒင်စသိုင် ဗွဲမချိုက်ပေင် စုမ်ရမ် နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ ကလေင်ပဒတ်အာ ပွဲအဝေါင်ဘဝခရုံဟောင်ရ။ ယုံခမီတအ် ကြံနူဂ် ပွဲကာလမကလိလောန်အာ သွံဗွဲမဂ္ဂိုင်။ ပ။

၅၀။ ယုံခမီတအ် ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် သဝံ ညာတ်ကေတ် ဂကောံမ္မိတ်မဂ္ဂိုင် ကောံခရီုခိုင်တဲ မကောန်သပဒိုင်ဝပ် နကိုယာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသ်အရံင်စုင်ဂ်မဂး “ယုံသကအ်သွာစဂ်ကီ ဂကောံမ္မိတ်မဂ္ဂိုင် ကောံခရီုခိုင်တဲ မူဟိုတ် ကောန်သပဒိုင်ဝပ် နကိုယာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသ်အရံင်စုင်အိုတ်ဂ်ရော” ရံဝံ သွာန်တိုန် သွာစဂ် ကီရ။ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ညးဝံ ညးချိုတ်မဂးရ” (ကောန်သပဒိုင် သွက်ညး ချိုတ်ဂ်အိုတ်ရ) ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

“ယုံသကအ်သွာစဂ်ကီ ဒ်သ်ဂ်မဂး ဩဝ်စဏ်ကီ ဌာန်ညးချိုတ် နွံတေအ်ညိ” ရံဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ယုံခမီတအ် သွာစဂ်ကီ “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ဒင်ဝန် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ စဏ်ကီ ဌာန်ညးချိုတ် နွံတေအ်ရ။ ယုံခမီတအ် ကောန် သိုင်ဗွဲဝိပဿီ သဝံညာတ်ကေတ် ညးမချိုတ်ဂ်တဲမဂး “ယုံသကအ်သွာစဂ်ကီ ညးချိုတ် ဝံမဂးဂ် ညးသ်လိဂ်ရော” ရံဝံ သွာန်တိုန် သွာစဂ်ကီရ။

“ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ညးချိုတ်ဝံမဂးဂ်တုန်- ကာလလျှဟ်ဝံ မိမကို ကလော ဒညာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်တအ်ကို ဟုံဝံဆိုညာတ်ကေတ် ညးဂ်အိုတ်ရ၊ ညးဂ်လေပ် ဟုံဝံ ဆိုညာတ်ကေတ် မိမကို ကလောဒညာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်တအ်ကိုရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစဂ်ကီ အဲလေပ် နွံကိုသတ်ပွမဒးချိုတ်ကိုဟာ၊ ကလိလောန်ကွေံ ပွမဒး ချိုတ်ဂ် ဟုံမာန်ဟာ၊ သိုင်(မအံက်) ဝူကျက်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင် တအ်ကို ကြက်ဟုံဆိုညာတ်ကေတ် အဲအိုတ်ကိုဟာ၊ အဲလေပ် ကြက်ဟုံဆိုညာတ် ကေတ် သိုင်(မအံက်) ဝူကျက်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်တအ်ကိုဟာ” ရံဝံ (သွာန်ရ)။

“ယုံတြနဲကောန်သိုင်ဗွဲ တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲကို သိုက်ပိညးဂမ္ဘိုင်အိုသိုဟေင် နွံကိုသတ်ပွမဒးချိုတ်အိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကွေံ သတ်ပွမဒးချိုတ်ဂ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ သိုင် (မအံက်) ဝူကျက်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်တအ်ကို ကြက်ဟုံဆို

ညာတ်ကေတ် တုအဲကောန်သွိုင်ဗွဲအိုတ်ရ၊ တုအဲကောန်သွိုင်ဗွဲလေဝ် ကြက်ဟဂုံဆို ညာတ်ကေတ် သွိုင်(မအံက်) ဂူကျင်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအံ ကိုရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ န်သင်္ဂမး တဲ့ဏအံ (သွက်သဂုံအာ) ဥယျာန်ဂ် ဟံမွဲပိုက်ရ၊ နူဌာန်ဝံဟေင် ဩဝ်ကလေင်ဂတးစ နန်ညိ” ရဲဝံ (ဟိုသဂးရ)။

ယံခမိတအံ သွာစဝ်ကွီ “ယံတြနာဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန် သွိုင်ဗွဲဝိပဿိတဲ နူဌာန်ဂ်ဟေင် ကလေင်ဂတးစ နန်ရ။ ယံခမိတအံ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ဝိပဿိတဲ စိုပ်နန်တဲမး “‘ဇာတိ’ ပွမကတိုဒ်ဂ် ထေက်ကိုကျဟ်မွဲကွေံရသွံ၊ ကုညး မကတိုဒ်ကွဲင် ဟိုတ်နူ ‘ဇာတိ’ဂ် ပွမဒးဗျူ ပြာကဋ်ရသွံ၊ ပွမဒးယဲ ပြာကဋ်ရသွံ၊ ပွမဒးချိုတ် ပြာကဋ်ရသွံ” ရဲဝံ သိုက်ဒ်ဒုင်ဒ်ကာယ ဒ်ဒုင်ဒ်စိုတ်တဲ ငုင်ငုဇြဟောမ်ဒိုင်ရ။

၅၁။ ယံခမိတအံ ပွဲအခိုင်ဂ် သွိုင်ဗန္ဓုမာ ကိုကော်သွာစဝ်ကွီတဲ သဂးတိုန် ဂလာန် ဝံရ- “ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ ပသင်္ဂရော၊ ကောန်သွိုင်ဗွဲဂ် မိပ်လဟိုင်လဟာဲ ပွဲဥယျာန် ကိုဟာ၊ ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ ပသင်္ဂရော၊ ကောန်သွိုင်ဗွဲဂ် သျိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် ပွဲဥယျာန်ကိုဟာ” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ “ယံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲဂ် ဟံမိပ်လဟိုင်လဟာဲ ပွဲဥယျာန်ရ၊ ယံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲဂ် ဟံသျိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် ပွဲဥယျာန်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ ကောန်သွိုင်ဗွဲ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် မူရဲမွဲ ညာတ်ကေတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။

ယံသွိုင်မပြ ကောန်သွိုင်ဗွဲ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် သဂုံညာတ်ကေတ် ဂကောံမ္တိဟ်မဂ္တိုင် ကောံခရီုဒိုင်တဲ မကောန်သပဒိုင်ဝပ် နကိုယာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသင်္ဂအရံင်စိုင် ဂ်မး “ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ ဂကောံမ္တိဟ်မဂ္တိုင် ကောံခရီုဒိုင်တဲ မူဟိုတ်ကောန်သပ ဒိုင်ဝပ် နကိုယာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသင်္ဂအရံင်စိုင်အိုတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ သွာန်တိုန် အဲဒိုက်ရ။ ယံတြနာဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ညးဝံ ညးချိုတ်မဂးရ (ကောန်သပဒိုင် သွက်ညးချိုတ်ဂ်အိုတ်ရ) ရဲဝံ (အဲဒိုက် ကလေင်ဂရင်ပတီရ)။

“ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ န်သင်္ဂမး ဩဝ်စဝ်ဏာကွီ ဌာန်ညးချိုတ် မွဲတေအံညိ” ရဲဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ယံသွိုင်မပြ အဲဒိုက်ဂ် “ယံတြနာဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပဿိတဲ စဝ်ဏာကွီ ဌာန်ညးချိုတ် နွံတေအံရ။ ယံသွိုင်မပြ ကောန် သွိုင်ဗွဲ သဂုံညာတ်ကေတ် ညးမချိုတ်ဂ်တဲမး “ယံသကအံသွာစဝ်ကွီ ညးချိုတ်ဝံမဂးဂ် ညးသင်္ဂလိဂ်ရော” ရဲဝံ သွာန်တိုန် အဲဒိုက်ရ။

“ယံတြနာဲကောန်သွိုင်ဗွဲ ညးချိုတ်ဝံမဂးဂ်တုန်- ကာလလျဟ်ဝံ မိမကို ကလော ဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအံကို ဟဂုံဆိုညာတ်ကေတ် ညးဂ်အိုတ်ရ၊ ညးဂ်လေဝ် ဟဂုံ ဆိုညာတ်ကေတ် မိမကို ကလောဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအံကိုရ” ရဲဝံ (အဲဒိုက်

ကလောင်ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံသကအ်သွာစဝ်ကွီ အဲလေဝ် နွံကိုသတ်ပွမဒးချိုတ်ကိုဟာ၊ ကလိလောန်ကွေ် ပွမဒးချိုတ်ကို ဟံမာန်ဟာ၊ သိုင်(မအံက်) ဂူကျပ်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအ်ကို ကြက်ဟဂံသိုညာတ်ကေတ် အဲအိုတ်ကိုဟာ၊ အဲလေဝ် ကြက်ဟဂံသိုညာတ်ကေတ် သိုင်(မအံက်) ဂူကျပ်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအ်ကိုဟာ” ရဲဝံ (ကောန်သိုင်ဗွဲ ကလောင်သွာန်ရ)။

“ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲကို သိုကိုပိုညးဂမ္တိုင်အိုသိုဟေင် နွံကိုသတ်ပွမဒးချိုတ်အိုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကွေ် သတ်ပွမဒးချိုတ်ကို ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ သိုင် (မအံက်) ဂူကျပ်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအ်ကို ကြက်ဟဂံသိုညာတ်ကေတ် တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲအိုတ်ရ၊ တုအဲကောန်သိုင်ဗွဲလေဝ် ကြက်ဟဂံသိုညာတ်ကေတ် သိုင်(မအံက်) ဂူကျပ်(မိအံက်)ကို ကလောဒညာတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တအ်ကိုရ” ရဲဝံ (အဲဒိုက် ကလောင်ဂရင်ပတီရ)။

“ယုံသကအ်သွာစဝ်ကွီ ဒ်သင်္ဂမး တဲဏအ် (သွက်သဝံအာ) ဥယျာန်ကို ဟံမ္မဲပွက်ရ၊ နူဌာန်ဝံဟေင် ဩဝ်ကလောင်ဂတးစ နန်ညိ” ရဲဝံ (ကောန်သိုင်ဗွဲ ဟိုသဂးရ)။ ယုံသိုင်မပြဲ ပွဲကာလကို အဲဒိုက် “ယုံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒင်ဝန် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ နူဌာန်ဝံဟေင် ဒးကလောင်ဂတးစကျင် နန်ရ။ ယုံသိုင်မပြဲ ကောန်သိုင်ဗွဲကို စိုပ်နန်တဲမး “‘ဇာတ်’ ပွမကတိုဒ်ကို ထေက်ကိုကျဟ်မ္တိုင်ကွေ်ရသွံ၊ ကုညး မကတိုဒ်ကျင် ဟိုတ်နူ ‘ဇာတ်’ ပွမဒးဗျူ ပြာကဋ်ရသွံ၊ ပွမဒးယဲ ပြာကဋ်ရသွံ၊ ပွမဒးချိုတ် ပြာကဋ်ရသွံ” ရဲဝံ သိုကိုဒ်ဒိဒိကာယ ဒ်ဒိဒိစိုတ်တဲ ငုင်ငုဏ္ဍဟောမ်ဒိုင်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ခဏ္ဍညာတ် နိမိတ်ခမီ

၅၂။ ယုံခမီတအ် ပွဲကာလကို ကသပ်သင်္ဂ ကတိုဒ်တိုန် ကုသိုင်ဗန္ဓုမာရ- “ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီကို ဟံပသိုင် မံင်ဟံဝံရ၊ ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီကို နူအဝေါင်ဘဝခရိုဟံကိုလုပ် အဝေါင်ဘဝခမီရ၊ ဂလာန်ဗဗူး မဗ်နိမိတ်ဂမ္တိုင် ဟံကိုဗျုတ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်ကတိုဒ်ရ)။ ယုံခမီတအ် ပွဲကာလကို သိုင်ဗန္ဓုမာ တုဟ်နကိုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ပသိုင်၊ နူအဝေါင်ဘဝခရို တုဟ်နဟံကိုလုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ၊ တုဟ်နကိုဂလာန် ဗဗူး မဗ်နိမိတ်ဂမ္တိုင် မှာရာယောင်ယာအာတဲ ကိုစီရောင်ဂလိုင်ပတိုန် ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာရ။

ယုံခမီတအ် (ဟိုတ်ကိုရ) ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီကို သိုကိုဒင်စသိုင် ဗွဲမချိုက်ပေင် စုမ်ရမ် နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ ကလောင်ပဒတ်အာ ပွဲအဝေါင်ဘဝခရိုဟေင်ရ။ ယုံခမီတအ် ကြနုတ် ပွဲကာလမကလိလောန်အာ သွံဗွဲမဂ္တိုင် သွံဗွဲမဂ္တိုင်ကိုကွံ သွံဗွဲမဂ္တိုင်ကိုလှိုက် ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ကော်ကေတ် သွာစဝ်ကွီတဲ “ယုံသကအ်သွာစဝ်ကွီ ဩဝ်

ဗဂန်ကေတ် ယာန်ခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်ညိ၊ သွက်သဝ္ဗဗိုသေ့ဝ် ဌာန်ဗဗိုမတ် ကြက်အာ ဥယျာန်အိုတ်စိုအ်” ရဝံ ဟိုသဂးရ။

ယွံခမိတအ် သွာစဝ်က္ခိက္ခိ “ယွံတြနဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ ဗဂန်ကေတ် ယာန်ခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်တဲမး “ယွံတြနဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ဗဂန်လဝ် ယာန်ခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင် တဲဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်လူဟ်ဝံ အခိုင် သွက်သဝ္ဗအာဂ် တုအဲကောန်သွိုင်ဗွဲ ဩဝ်တီကေတ်ညိ၊ (သွက်သဝ္ဗအာဂ် နှိအတိုင် ပွက် တုအဲကောန်သွိုင်ဗွဲရ)” ရဝံ ဂရင်ပတီရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင် ကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပဿီ တိုန်ချိုက်ကေတ် ယာန်တအ်ဂ်တဲ မွဲဟာန်ကောံ ယာန်တအ်ဂ် တိတ်အာ ဥယျာန်ရ။

၅၃။ ယွံခမိတအ် ကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပဿီ အယောတိတ်အာ ဥယျာန်ဂ် သဝ္ဗ ညာတ်ကေတ် ခမိကျိပ်တုတ် မသွေမ်လတက်လဝ် ယာတ်ဖျောန်သုင်လွက်တဲမး “ယွံသကအ်သွာစဝ်က္ခိ တြံဝံ သပစွံလဝ်သင်လိဂ်ရော၊ ကျိပ်ညးဂ်လေဝ် သုဟ်ညင်ရ (ကျိပ်) ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်ရသွံ၊ ယာတ်ညးဂ်ဂမ္တိုင်လေဝ် သုဟ်ညင်ရ (ယာတ်) ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်ရသွံ” ရဝံ သွာန်တိုန် သွာစဝ်က္ခိရ။ “ယွံတြနဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ညးဝံ ခမိမဂးရ” ရဝံ ဂရင်ပတီရ။ “ယွံသကအ်သွာစဝ်က္ခိ ခမိဝံမဂးဂ် ညးသင်လိဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။

“ယွံတြနဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ခမိဝံမဂးဂ်တုန် ပွမဒဂေတ်ခရ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမဒဂေတ် ချာံစုတ်ဂ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမပကုသိုလ်ဂ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမပကုသိုလ် မထိုက်ဂ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမဟံပျဲပျာ်ဂ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမဆာန်ချူ သတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ခိုဟ်ရ” သပပျာ်စိုတ်သင်ဝံတဲ နှိညးဒဂေတ်ခိုင်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယွံသကအ်သွာစဝ်က္ခိ ခမိမဂးဂ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ယွံသကအ်သွာစဝ်က္ခိ ပွမ ဒဂေတ်ခရ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ပွမဒဂေတ်ချာံစုတ်ဂ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ပွမပကုသိုလ်ဂ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ပွမပကုသိုလ် မထိုက်ဂ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ပွမဟံပျဲပျာ်ဂ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ပွမဆာန်ချူ သတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ခိုဟ်ကွေံရ၊ ယွံသကအ်သွာစဝ်က္ခိ နှိသင်ဂ်မး ဩဝ်စဝ်ဏာက္ခိ ဇရေင်ခမိဂ်ညိ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။

ယွံခမိတအ် သွာစဝ်က္ခိ “ယွံတြနဲ ကောန်သွိုင်ဗွဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုကောန်သွိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ စဝ်ဏာက္ခိ ဇရေင်ခမိဂ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကောန် သွိုင်ဗွဲဝိပဿီ ဟိုသဂးကို ခမိဂ် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံနဲ တုအဲ နှိခိုင်သင်လိဂ်ရော၊ ကျိပ် တုအဲလေဝ် သုဟ်ညင်ရ(ကျိပ်)ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်ရသွံ၊ ယာတ်တုအဲဂမ္တိုင်လေဝ် သုဟ်ညင်ရ(ယာတ်)ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်ရသွံ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယွံတြနဲ ကောန် သွိုင်ဗွဲ အဲဂ် ခမိမဂးရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယွံနဲ တုအဲ ခမိမဂးဂ် ညးသင်လိဂ်ရော” ရဝံ သွာန်ရ။

ယွံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ အဲခမီမဂး “ပွမဒဂေတ်ခရ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမဒဂေတ်
 ခိုဟ်ရ၊ ပွမဟုသိုလ် ခိုဟ်ရ၊ ပွမဟုသိုလ် မထိုက် ခိုဟ်ရ၊ ပွမဟုံပျဲပျံာ်
 ခိုဟ်ရ၊ ပွမဆာန်ဍုင်သတ်ဂမၠိုင် ခိုဟ်ရ” သပပျံာ်စိုတ်သတ်ဝံတဲ နိညးဒဂေတ်ခိုင်ရ ရဲဝံ
 (သဂးရ)။ “ယွံနဲ တုအဲခမီမဂး ခိုဟ်ကွေရ၊ ပွမဒဂေတ်ခရ် ခိုဟ်ကွေရ၊ ပွမဒဂေတ်
 ခိုဟ်ကွေရ၊ ပွမဟုသိုလ် ခိုဟ်ကွေရ၊ ပွမဟုသိုလ် မထိုက် ခိုဟ်ကွေရ၊
 ပွမဟုံပျဲပျံာ် ခိုဟ်ကွေရ၊ ပွမဆာန်ဍုင် သတ်ဂမၠိုင် ခိုဟ်ကွေရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ခဏ်အလံင်ကျာ် ပခမီ

၅၄။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလၣ် ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ဟီုသဂးကို သွာစပ်ကွီရ-
 “ယွံသကအ်သွာစပ်ကွီ နိသတ်မဂး ကေတ်ဖျဏာ ကွီတဲ နူဍုင်ဟောင် ဩဝ်ကလောင်
 ဂတးစ နန်ညါ၊ အဲဂ်တုန် ပွဲဍုင်ဟောင် ကးပါကွေ သော်ကျိပ် သော်ခိုင်တဲ သွာမ်
 လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဍုင်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်အာ
 အဝေါင်ဘဝခမီရ” ရဲဝံ (ဟီုသဂးရ)။ ယွံခမီတအ် သွာစပ်ကွီ “ယွံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ
 ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒိုင်ဝန် ကုကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီတဲ ကေတ်ဏာ ကွီတဲ နူဍုင်ဟောင်
 ကလောင်ဂတးစ နန်ရ၊ ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီတုန် ပွဲဍုင်ဟောင် ကးပါကွေ သော်ကျိပ်
 သတ်ခိုင်တဲ သွာမ်လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဍုင်တဲ နူအဝေါင်ဘဝ
 ခရ် လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ။

ဂဏောံမဟာဇနိတအ် ဗက်ပခမီ

၅၅။ ယွံခမီတအ် ပွဲဍုင်ခိုင်သိုင်ဗွဲမတီၣ် ဂဏောံမိုဟ်ဂမၠိုင် ဗွဲမတီၣ် ဒစာ်လက်
 ကိုပန်လီၣ် “ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ကးပါကွေ သော်ကျိပ် သော်ခိုင်တဲ သွာမ်လတက်
 ကေတ် ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဍုင်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်အာအဝေါင်ဘဝ
 ခမီရဂး” ရဲဝံ သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟောင်ရ၊ မိင်ကေတ်အိုတ်တဲမဂး ကသပ်သတ်ဝံ ကတိုန်
 ကုညးဂမၠိုင်ရ-

“ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ကးပါကွေ သော်ကျိပ် သော်ခိုင်တဲ သွာမ်လတက်
 ကေတ် ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဍုင်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝ
 ခမီတဲ ခရ်ကောံဝိနယ် မဒဂေတ်ခိုင် ဟုံယုတ်သပ်ဟောင်ရ၊ ဒန်ခမီ ဟုံယုတ်သပ်
 ဟောင်ရ၊ ကောန်သိုင်ဗွဲဝိပဿီ ကးပါကွေ သော်ကျိပ် သော်ခိုင်တဲ သွာမ်လတက်
 ကေတ် ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဍုင်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝ
 ခမီမာန်ဏီရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်တုန် သတ်လီုလုပ်ဟုံမာန်ဝံဏီရော” ရဲဝံ (ကသပ် ကတိုန်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဂကောံမိုဟ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဂ္တိုင် ဒစာံလက်ကိုပန်လီုဂ် ကးပါဲကောံ
သောံကျိပ် သောံခိုင်တုဲ သိုမသောံလတက်ကောတ် ယာတ်ဂမ္တိုင် မဖျောန်လဝ်ဍုင်လွံက်
ပတုပ်ပတောအ်ဗက် အလံင်ကျိပ်ပသီတုဲ ပခမီအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် အလံင်ကျိပ်ပသီ
တို့ဗျိုင်ကောတ် ပရိသာတ်တုဲ ဂေတ်ဂေတ် ဒေသစာရီ ပွဲကွာန် နီုဂ် ဇနပိုဒ် ချိုင်ဒိုင်သိုင်
ဂမ္တိုင်ရ။

၅၆။ ယွံခမီတအ် ကြနုဂ် ကသပ်စိုတ်သံသံဝံ ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီ
အယောမသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝေ ပွဲဌာန် လုသိုတ်တြုရ- “ပုမပဒတ် န်ရဲတုန်တောံ
(ကောံမိုဟ်ဂမ္တိုင်)ဂ် ဟံဗဗွဲ ကုအဲရ၊ အဲညးမွဲဝေ သိုဟံဗွဲကိုသကအ်အဖေ ယဝ်သဝံ
တန်တံအာမဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ် ကတိုဒ်ရ)။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် အလံင်ကျိပ်
ပသီဂ် ပွဲကာလကြ ပါစူးအာ နူဂကောံဗောံသွးတုဲ ညးမွဲဝေ ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ ခမီဂမ္တိုင်
ဒစာံလက်ကိုပန်လီုဂ် နကိုဂိုင်တရ မွဲသအာင်ဟောင် အာအိုတ်ရ၊ အလံင်ကျိပ်ပသီဂ်
အာတ် နကိုဂိုင်တရ မွဲသအာင်ရ။

ဗိုအလံင်ကျိပ် သပပျပ်စိုတ်

၅၇။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ပြာပ်အာ သွက်သဝံပဒတ် (ဗုတ်မွဲဗတံ ပွဲတုံတြု
ဗောဓိ) တုဲ ကသပ်စိုတ်သံသံဝံ ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီ အယောမသတင်တန်တံဒိုင်
ညးမွဲဝေ ပွဲဌာန်လုသိုတ်တြုရ- “ဂကောံသတ်ဝံ ဒ်ဒိုင်ခိုင်ကောံရသံ၊ ကတိုဒ်လေဝ် ဒးကတို
ဒ်ရ၊ ဗျုလေဝ် ဒးဗျုရ၊ ချိုတ်လေဝ် ဒးချိုတ်ရ၊ (ဂိုင်ဂိုင်ကိုအလန်) စုတ်ချိုတ်လေဝ် ဒးစုတ်
ချိုတ် တသိုတ်အာရ၊ (ဂိုင်ဂိုင်ကိုအလန်) ကတိုဒ်လေဝ် ဒးကတိုဒ်ရ၊ သိုက်ဒ်တံသံဏအ်ဂ်
ဟဝံတိတ်ဗူး နူဒိုင်ဗျု ဒိုင်ခိုင်ချိုတ်ဏီရ၊ ပုမသဝံတိတ်ဗူး နူဒိုင်ဗျု ဒိုင်ခိုင်ချိုတ်ဝံတုန် မူရ
ပွဲကာလမွဲ ကြက်ဒ်ပြာကဋ်ဂရော” ရဝံ (ကသပ် ကတိုဒ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ကြနုဂ် “မူရခရ်မွဲ နွံမဂး ဇရာမရဏာ် ဒ်ကွိုင်ဂရော၊ မူရဟိုတ်နူ
ဟိုတ်လိမ္မဲ ဇရာမရဏာ် ဒ်ကွိုင်ဂရော” ကသပ်သံသံဝံ ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီဗုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပုမသပပျပ်စိုတ် ဂိုင်နယ် ဍုတ်စုတ်ဂ်ရ “ဇာတ် နွံမဂး ဇရာ
မရဏာ် ဒ်ကွိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဇာတ်ဂ်ရ ဇရာမရဏာ် ဒ်ကွိုင်ရ” ရဝံ ပညာ
မထပက်ခွင် ဂြင်တိကောတ် ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီရ။

ယွံခမီတအ် ကြနုဂ် “မူရခရ်မွဲ နွံမဂး ဇာတ်ဂ် ဒ်ကွိုင်ဂရော၊ မူရဟိုတ်နူဟိုတ်လိမ္မဲ
ဇာတ်ဂ် ဒ်ကွိုင်ဂရော” ကသပ်သံသံဝံ ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ် ပသီဗုန်ရ။ ယွံခမီတအ်
ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပုမသပပျပ်စိုတ် ဂိုင်နယ် ဍုတ်စုတ်ဂ်ရ “ဘဝ နွံမဂး ဇာတ် ဒ်ကွိုင်ရ၊
ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဘဝဂ်ရ ဇာတ် ဒ်ကွိုင်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တိကောတ်
ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီဗုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ နွံမး ဘဝဂ် ဒ်က့ုင်ဂ်ရော၊ မူရဲဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမ္မဲ ဘဝဂ် ဒ်က့ုင်ဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ဝိပသသီဍုန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပဍုင်စိုတ် ဂွံင်နယ် ညာ်စုတ်ဂ်ရ “ဥပါဒါန် နွံမး ဘဝ ဒ်က့ုင်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတံဂး ဥပါဒါန်ဂ်ရ ဘဝ ဒ်က့ုင်ရ” ရံဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ငြင်တီကေတ် ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ဝိပသသီဍုန်ရ။

ယုံခမီတအ် ကြံန့ၣ် “မူရဲခရဲမ္ၚဲ နွံမး ဥပါဒါနီၣ် နီၣ်ကျဲၣ်ရော၊ မူရဲဟိုတ်နူဟိုတ် လိုမ္ၚဲ ဥပါဒါနီၣ် နီၣ်ကျဲၣ်ရော” ကသပ်သးဝံ ကတိုၣ်နီၣ် ကုအလံင်ကျၢ်ဝိပဿီဉ်န့ၣ်ရ။ ယုံခမီ တအ် ပွဲကာလၢ် ဟိုတ်ပွမသပဍုၣ်စိုတ် ဂွံင်နယ် ဍုၣ်စုတ်ၣ်ရ “တဏှာ နွံမး ဥပါဒါနီၣ် နီၣ်ကျဲၣ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး တဏှာၣ်ရ ဥပါဒါနီၣ် နီၣ်ကျဲၣ်ရ” ရဲဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုၣ်နီၣ် ကုအလံင်ကျၢ်ဝိပဿီဉ်န့ၣ်ရ။

ယုံခမိတအ် ကြနုဂ် “မူရ်ခရ်မဲ့ နွံမဂး တဏှာဂ် ဒ်က့ုင်ဂ်ရော၊ မူရ်ဟိုတ်နူဟိုတ် လိုမဲ့ တဏှာဂ် ဒ်က့ုင်ဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပ္ဍန်ရ။ ယုံခမိ တအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွသပပုပ်စိုတ် ဂိုင်နယ် ညှာစုတ်ဂ်ရ “ဝေဒနာ နွံမဂး တဏှာ ဒ်က့ုင်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဝေဒနာဂ်ရ တဏှာ ဒ်က့ုင်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခိုင် ဂြင်တိကေတ် ကတိုဒ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပ္ဍန်ရ။

ယုံခမိတအ် ကြံန့ၣ် “မူရဲရဲမွဲ နွံမး ဝေဒနာၣ် နွံကွၢ်ငၢ်ရော၊ မူရဲဟိုတ်နူဟိုတ် လိုမွဲ ဝေဒနာၣ် နွံကွၢ်ငၢ်ရော” ကသပ်သၢ်ဝံ ကတိုၣ်နွံ ကုအလံင်ကျၢ်ဝိပဿီဉ်န့ၣ်ရ။ ယုံခမိ တအ် ပွဲကာလၣ် ဟိုတ်ပွမသပဉ်စိုတ် ဂွံင်နယ် ညာ်စုတ်ၣ်ရ “ဖဿ နွံမး ဝေဒနာ နွံကွၢ်ငၢ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဖဿၣ်ရ ဝေဒနာ နွံကွၢ်ငၢ်ရ” ရဲဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုၣ်နွံ ကုအလံင်ကျၢ်ဝိပဿီဉ်န့ၣ်ရ။

ယုံခမီတအ် ကြံန့ၣ် “မူရဲခရဲမဲ့ နွံမး ဖဿၣ် ဒ်က့ၣ်ရော၊ မူရဲဟိုတ်နူဟိုတ် လိုမဲ့ ဖဿၣ် ဒ်က့ၣ်ရော” ကသပ်သၣ်ဝံ ကတိၣ်ဒ် ကုအလံၣ်ကျၢ်ဝိပဿီပွန်ရ။ ယုံခမီ တအ် ပွဲကာလၣ် ဟိုတ်ပွမသပပျပ်စိုတ် ဂံၣ်နယံ ညာ်စ့တ်ၣ်ရ “သဠာယတန နွံမး ဖဿ ဒ်က့ၣ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတံး သဠာယတနၣ်ရ ဖဿ ဒ်က့ၣ်ရ” ရဲဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိၣ်ဒ် ကုအလံၣ်ကျၢ်ဝိပဿီပွန်ရ။

ယွံခမိတအ် ကြံန့ၣ် “မူရဲခရိမ္မဲ နွံမး သဠာယတနုၣ် ဒှ်ကျဲၣ်ရော၊ မူရဲဟိုတ် နူဟိုတ်လိုၣ်မ္မဲ သဠာယတနုၣ် ဒှ်ကျဲၣ်ရော” ကသပ်သၢ်ဝံ ကတိုၣ်ဒှ် ကုအလံၣ်ကျၢ်ဝိပဿီ ပွန်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလၣ် ဟိုတ်ပွမသပပုၣ်စိုတ် ဂွံၣ်နယ် ညာ်စုတ်ၣ် “နာမ်ရုပ် နွံမး သဠာယတနုၣ် ဒှ်ကျဲၣ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတံၣ်နး နာမ်ရုပ်ၣ်ရ သဠာယတနုၣ် ဒှ်ကျဲၣ်ရ” ရဲဝံ ပညာ မထပက်ၣ်ခွၢ် ဂြံတီၣ်ကေတ် ကတိုၣ်ဒှ် ကုအလံၣ်ကျၢ် ဝိပဿီပွန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရ်ခရ်မ္မဲ နွံမး နာမ်ရုပ်ဂ် နိက္ခင်ဂ်ရော၊ မူရ်ဟိုတ်နု ဟိုတ်လိမ္မဲ နာမ်ရုပ်ဂ် နိက္ခင်ဂ်ရော” ကသပ်သံဝံ ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန်ရ။
 ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပုဂ်စိုတ် ဂွံနယ် ညံစုတ်ဂ်ရ “ဝိညာဏ် နွံမး နာမ်ရုပ် နိက္ခင်ရ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး ဝိညာဏ်ဂ်ရ နာမ်ရုပ် နိက္ခင်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တိကေတ် ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရ်ခရ်မ္မဲ နွံမး ဝိညာဏ်ဂ် နိက္ခင်ဂ်ရော၊ မူရ်ဟိုတ်နု ဟိုတ်လိမ္မဲ ဝိညာဏ်ဂ် နိက္ခင်ဂ်ရော” ကသပ်သံဝံ ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန်ရ။
 ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပုဂ်စိုတ် ဂွံနယ်ညံစုတ်ဂ်ရ “နာမ်ရုပ် နွံမး ဝိညာဏ် နိက္ခင်ရ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး နာမ်ရုပ်ဂ်ရ ဝိညာဏ် နိက္ခင်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တိကေတ် ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန်ရ။

၅၈။ ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် ကသပ်သံဝံ ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန်ရ-
 “ဝိညာဏ်ဝံ ဂေတ်ကလေင်ကျင် နုနာမ်ရုပ်ရ၊ ဟုံအာဇေရင် ဟိုတ်မသအာင် နုနာမ်ရုပ်ရ။
 နကိုဟိုတ်အဆက်အဆက် ဗွတ်ဝံ ကတိန်လေဝ် ဒးကတိန်ရ၊ ဗျုလေဝ် ဒးဗျုရ၊ ချိုတ်
 လေဝ် ဒးချိုတ်ရ၊ (ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်) စုတ်ချိုတ်လေဝ် ဒးစုတ်ချိုတ် တသိုတ်အာရ၊
 (ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်) ကတိန်လေဝ် ဒးကတိန်ရ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး နာမ်ရုပ်ဂ် ဝိညာဏ်၊
 ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး ဝိညာဏ်ဂ် နာမ်ရုပ်၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး နာမ်ရုပ်ဂ် သဠာယတန၊
 ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး သဠာယတနဂ် ဖဿ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး ဖဿဂ် ဝေဒနာ၊
 ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး ဝေဒနာဂ် တဏှာ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး တဏှာဂ် ဥပါဒါန်၊ ဟိုတ်နု
 ဟိုတ် မတွံး ဥပါဒါန်ဂ် ဘဝ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး ဘဝဂ် ဇာတိ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ် မတွံး
 ဇာတိဂ် ဇရာ မရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသကမ္ပိုင် ကတိန်ကျင်
 အိုတ်ရ။ နနယ်ဝံ ဗွပ်ဒေဝ်သက်သက် ဟုံဖက်ကိုတသိုဝ်ဝံ ကတိန်ကျင်ရ” ရဝံ (ကသပ်
 ကတိန်ရ)။

၅၉။ ယွံခမီတအ် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန် ပွဲခရ်မ္မိုင် မဟုံကေင်မိင် ပွဲကိုပ်ကွာ
 “ဂကောံဒေဝ် ကတိန်ကျင် ဂကောံဒေဝ် ကတိန်ကျင်” ရဝံ မတ်(မတိညာတ်) နိပြာကင်ရ၊
 ဉာဏ် နိပြာကင်ရ၊ ပညာ နိပြာကင်ရ၊ ဝိဇ္ဇာ နိပြာကင်ရ၊ လျးအရံင် နိပြာကင်ရ။

၆၀။ ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရ်ခရ်မ္မဲ ဟုံမ္မဲမး ဇရာမရဏဂ် ဟုံဒိဂ်ရော၊ မူရ်ခရ်
 လိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး ဇရာမရဏဂ် ပျိုတ်ဂ်ရော” ကသပ်သံဝံ ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်
 ပသီပုန်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပုဂ်စိုတ် ဂွံနယ် ညံစုတ်ဂ်ရ “ဇာတိ
 ဟုံမ္မဲမး ဇရာမရဏ ဟုံဒိရ၊ ဟိုတ်နုဇာတိ ပျိုတ်ဂ်ရ ဇရာမရဏ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ပညာ
 မထပက်ခွင် ဂြင်တိကေတ် ကတိန် ကုအလံင်ကျိပ်ပသီပုန်ရ။

အဓိပ္ပာယ် ခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂမ္တိုင်အိုသိုတအ်ဝံ ပွဲသုတ်မဟာနိဒါန (မုခ်လိဒ်- ၈၅) တေအ် ကြက်ပြာကင်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ ဟွံမွဲမး ဇာတိဂ် ဟွံဒ်ကျဲင်ဂ်ရော၊ မူရဲခရဲလိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး ဇာတိဂ် ပျိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပျပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညာ်စုတ်ဂ်ရ “ဘဝ ဟွံမွဲမး ဇာတိ ဟွံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူဘဝ ပျိုတ်အာဂ်ရ ဇာတိ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ ဟွံမွဲမး ဘဝဂ် ဟွံဒ်ကျဲင်ဂ်ရော၊ မူရဲခရဲလိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး ဘဝ ပျိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပျပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညာ်စုတ်ဂ်ရ “ဥပါဒါန် ဟွံမွဲမး ဘဝ ဟွံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူဥပါဒါန် ပျိုတ်ဂ်ရ ဘဝ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ ဟွံမွဲမး ဥပါဒါန်ဂ် ဟွံဒ်ကျဲင်ဂ်ရော၊ မူရဲခရဲလိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး ဥပါဒါန် ပွမစေလံ ပျိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလင် ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီဂ် ဟိုတ်ပွမသပ ပျပ်စိုတ် ဂွံနယ်ညာ်စုတ်ဂ်ရ “တဏှာ ပွမထွေန်စပ် ဟွံမွဲမး ဥပါဒါန် ပွမစေလံ ဟွံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူတဏှာ ပွမထွေန်စပ် ပျိုတ်ဂ်ရ ဥပါဒါန် ပွမစေလံ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် နဂီုပညာရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ ဟွံမွဲမး တဏှာဂ် ဟွံဒ်ကျဲင်ဂ်ရော၊ မူရဲခရဲလိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး တဏှာ ပျိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီ ပုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပျပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညာ်စုတ်ဂ်ရ “ဝေဒနာ ဟွံမွဲ မး တဏှာ ဟွံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝေဒနာ ပျိုတ်ဂ်ရ တဏှာ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ ဟွံမွဲမး ဝေဒနာဂ် ဟွံဒ်ကျဲင်ဂ်ရော၊ မူရဲခရဲလိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး ဝေဒနာ ပျိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီ ပုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပျပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညာ်စုတ်ဂ်ရ “ဖဿ ဟွံမွဲ မး ဝေဒနာ ဟွံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူဖဿ ပျိုတ်ဂ်ရ ဝေဒနာ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂ် “မူရဲခရဲမ္မဲ ဟွံမွဲမး ဖဿဂ် ဟွံဒ်ကျဲင်ဂ်ရော၊ မူရဲခရဲလိမ္မဲ ပျိုတ်အာမး ဖဿ ပျိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သ်ဝံ ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။
ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပျပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညာ်စုတ်ဂ်ရ “သဠာယတန ဟွံမွဲ မး ဖဿ ဟွံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူသဠာယတန ပျိုတ်ဂ်ရ ဖဿ ပျိုတ်ရ” ရဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ကတိုဒ် ကုအလင်ကျာ်ဝိပဿီပုန်ရ။

ယံခမီတအံ ကြံနုဂ် “မူရ်ခရ်မ္မဲ ဟံမ္မဲမး သဠာယတနု ဟံဒ်ကုင်ဂ်ရော၊ မူရ်
 ခရ်လိမ္မဲ ပှိုတ်အာမး သဠာယတန ပှိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သံဝံ ကတိဒ် ကုအလံင်
 ကျပ်ဝိပဿီပုန်ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပှပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညံစုတ်ဂ်ရ
 “နာမ်ရပ် ဟံမ္မဲမး သဠာယတန ဟံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူနာမ်ရပ် ပှိုတ်ဂ်ရ သဠာယတန ပှိုတ်ရ”
 ရံဝံ ပညာ မထပက်ခွင် ဂြင်တိကေတ် ကတိဒ် ကုအလံင်ကျပ် ဝိပဿီပုန်ရ။

ယံခမီတအံ ကြံနုဂ် “မူရ်ခရ်မ္မဲ ဟံမ္မဲမး နာမ်ရပ် ဟံဒ်ကုင်ဂ်ရော၊ မူရ်ခရ်လိမ္မဲ
 ပှိုတ်အာမး နာမ်ရပ် ပှိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သံဝံ ကတိဒ် ကုအလံင်ကျပ်ဝိပဿီပုန်ရ။
 ယံခမီတအံ ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပှပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညံစုတ်ဂ်ရ “ဝိညာဏ် ဟံမ္မဲမး
 နာမ်ရပ် ဟံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝိညာဏ် ပှိုတ်ဂ်ရ နာမ်ရပ် ပှိုတ်ရ” ရံဝံ ပညာ မထပက်ခွင်
 ဂြင်တိကေတ် ကတိဒ် ကုအလံင်ကျပ်ဝိပဿီပုန်ရ။

ယံခမီတအံ ကြံနုဂ် “မူရ်ခရ်မ္မဲ ဟံမ္မဲမး ဝိညာဏ် ဟံဒ်ကုင်ဂ်ရော၊ မူရ်ခရ်လိမ္မဲ
 ပှိုတ်အာမး ဝိညာဏ် ပှိုတ်အာဂ်ရော” ကသပ်သံဝံ ကတိဒ် ကုအလံင်ကျပ်ဝိပဿီ
 ပုန်ရ။ ယံခမီတအံ ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်ပွမသပပှပ်စိုတ် ဂွံနယ် ညံစုတ်ဂ်ရ “နာမ်ရပ် ဟံမ္မဲ
 မး ဝိညာဏ် ဟံဒ်ရ၊ ဟိုတ်နူနာမ်ရပ် ပှိုတ်ဂ်ရ ဝိညာဏ် ပှိုတ်ရ” ရံဝံ ပညာ မထပက်ခွင်
 ဂြင်တိကေတ် ကတိဒ် ကုအလံင်ကျပ်ဝိပဿီပုန်ရ။

၆၁။ ယံခမီတအံ ကြံနုဂ် ကသပ်သံဝံ ကတိဒ် ကုအလံင်ကျပ်ဝိပဿီရ-
 “လေင်ဂွံတရ် သွက်သဝံတိကေတ် သစ္စပန် ဗွဲမဒးရးဝံ အဲ ကလိဝံတဲရ၊ ဟိုတ်နူနာမ်ရပ်
 ပှိုတ်အာဂ်ရ ဝိညာဏ် ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝိညာဏ် ပှိုတ်အာဂ်ရ နာမ်ရပ် ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူ
 နာမ်ရပ် ပှိုတ်အာဂ်ရ သဠာယတန ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသဠာယတန ပှိုတ်အာဂ်ရ ဖဿ
 ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဖဿ ပှိုတ်အာဂ်ရ ဝေဒနာ ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝေဒနာ ပှိုတ်အာဂ်ရ တဏှာ
 ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူတဏှာ ပှိုတ်အာဂ်ရ ဥပါဒိန် ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဥပါဒိန် ပှိုတ်အာဂ်ရ ဘဝ
 ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဘဝ ပှိုတ်အာဂ်ရ ဇာတိ ပှိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဇာတိ ပှိုတ်အာဂ်ရ ဇရာမရဏ
 သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသဂမ္ဘိုင် ပှိုတ်အိုတ်ရ။ နနယ်ဝံ ဗွပ်ဒိဒ်
 သက်သက် ဟံဖက်ကိုတသိုဒ်ဝံ ပှိုတ်အာရ” ရံဝံ (ကသပ်ကတိဒ်ရ)။

၆၂။ ယံခမီတအံ ကုအလံင်ကျပ်ဝိပဿီ ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင် မဟံကေင်မိင် ပွဲကိုပ်ကွာ
 “ဂကောံဒိဒ် ပှိုတ်ရ၊ ဂကောံဒိဒ် ပှိုတ်ရ” ရံဝံ မတ်(မတိညာတ်ကေတ်) ဒ်ပြာကဋ်ရ၊
 ဉာဏ် ဒ်ပြာကဋ်ရ၊ ပညာ ဒ်ပြာကဋ်ရ၊ ဝိဇ္ဇာ ဒ်ပြာကဋ်ရ၊ လျးအရံင် ဒ်ပြာကဋ်ရ။

၆၃။ ယံခမီတအံ ပွဲကာလဂ် ပွဲကာလမ္မဲသအာင် အလံင်ကျပ်ဝိပဿီ သီမမှော်
 သေဝံဒိုင် ဒ် လီ ပွဲဥပါဒိနက္ခန္ဓဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာတဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ- “ဣဝံဂ် ရုပ်၊ ဣဝံဂ်
 ရုပ်ကတိဒ်၊ ဣဝံဂ် ရုပ်ပှိုတ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဝေဒနာ၊ ဣဝံဂ် ဝေဒနာ ကတိဒ်၊ ဣဝံဂ် ဝေဒနာ

ပျိုတ်ရ။ ကူဝွံဂ် သညာ၊ ကူဝွံဂ် သညာ ကတိုန်၊ ကူဝွံဂ် သညာ ပျိုတ်ရ။ ကူဝွံဂ် သင်္ခါရ
ဂမ္ဘိုင်၊ ကူဝွံဂ် သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် ကတိုန်၊ ကူဝွံဂ် သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် ပျိုတ်ရ။ ကူဝွံဂ် ဝိညာဏ်၊ ကူဝွံဂ်
ဝိညာဏ် ကတိုန်၊ ကူဝွံဂ် ဝိညာဏ် ပျိုတ်ရ ရဝံ သိုမမှ်သေဝ် ပဒတ်ဒိုင်ရ။ စိုတ်
(အလံင်ကျပ်ဝိပဿီ) သိုမမှ်သေဝ်ဒိုင် နှိ လို ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာတဲ မပဒတ်
ဒိုင်ဂ် ဟံစောဲလာ်တဲ ခြာဟံလအ်ဟောင် တိတ်ဗူးအာ နူဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်ရ။

ခဏ်ဒုတိယ တဲရောင်။

မြို့အာတ်ပါန်အခေါင်

၆၄။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် “အဲ သဝံတံဝေရ်မး ခိုဟ်ရ” ကသပ်သပ်ဝံ ကတိုန်
ကုတီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို
အလိုဇကု မဃုာ်စုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သပ်ဝံ ကတိုန် ကုတီလမ္ပုံပိုင်
ကျပ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုာ်စုတ်
ပွန်ရ- “ဓရ် အဲ ဂြင်တီလဝ်ဝံတုန် ဖြိုဟ်နက်ရ၊ ဖြိုက်ကိုညာတ်မာန်ရ၊ ဖြိုက်ကိုတီမာန်ရ၊
စိုဟ်လလမ်ရ၊ ပြသန်ရ၊ ဟံအာစိုပ် နပ္ပမချပ်တွိုကေတ်ရ၊ ချိုန်ချောတ်ဇိပ်ဂိုပ်ရ၊ တုပညာ
တအ်ဟောင် တီကေတ်မာန်ရ။

သတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတုန် မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ မိပ်ဗြိပ်လဟိုင်လဟာဲ
ပွဲပွမထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သျိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ် ပွဲပွမထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမလောန်
အိုတ်ရ။ သတ်မဂ္ဂိုင် မမိပ်လဟိုင် မမိပ်ဗြိပ်လဟိုင်လဟာဲ မသျိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ် ပွဲပွမ
ထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမလောန်ဝံ ဖြိုက်ကိုညာတ်ကေတ် ဓရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂမ္ဘိုင်ဝံမာန်ရ၊ ဓရ်
(နိဗ္ဗာန်) နှိအရာပွမပြုပြင်အိုသိုလလမ်၊ နှိအရာပါသူးကေံ ဥပဓိအိုသို၊ နှိအရာတဏှာ
အိုတ်၊ နှိအရာရာဂစာ်စူး၊ နှိအရာပျိုတ်၊ နှိအရာစိုဟ်လလမ်ဝံလေဝ် ဖြိုက်ကို ညာတ်ကေတ်
မာန်ရ။ နှိသတ်ဂ်တဲ အဲ စိုန်ဟိုတံဝေရ်လေဝ် ညးဂမ္ဘိုင်မဲ့သအာင် ဟံတီ ဟံကျိုဟ်ခွင်ကေတ်
(ဓရ်) အဲအိုတ်မး ပွမဟိုတံဝေရ် နှိချောင်စိုတ် ကုအဲဟောင်ရ၊ နှိပျဲပျာ် ကုအဲဟောင်ရ” ရဝံ
(ကသပ် ကတိုန်ပွန်ရ)။

၆၅။ ယွံခမိတအ် သအာင်နူဂ် ဂါထာဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုအမ်သပ်လောန်ဝံလေဝ်
သိုကိုဟံကောင်မိင် ပွဲကိုပ်ကွာ ပြာကဋ်ကျင် ပွဲအပွဲစိုတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဝိပဿီ
မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုာ်စုတ်အိုတ်ပွန်ရ-

“ဓရ် အဲ ကလိဝံလဝ် ဝါတ်ဝါတ်ဂါတ်ဂါတ်ဂ် ပွဲကာလလျာ်ဝံ ဟံထေက်ကို
တုဟ်နဟိုတံဝေရ်၊ ညးမျိုက် ရာဂ ဒေါသ မဓလိုချိုက်တအ်ဂ် တီကေတ် ဓရ်ဝံ ဗွဲမ
လောဲသွာ ဟံမာန်အိုတ်ရ။

သတ်ဂမ္ဘိုင် ဒးဒင်ကိုင်ကြောင်လပ် နကိုသတိဒေမ္မာအဝိဇ္ဇာ မစေလံ နကိုရာဂကို ခရိဒစး (သံသာ) မဇိပ်ဂိုပ်မြိုဟ်နက် ပွာအဏုလက်ကျိုက် မမြိုင်ကိုညာတ်မာန်ကို ညာတ်ကေတ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ” ရဝံ (ပြာကဋ်ကျင်အိုတ်ပွန်ရ)။

ယုံခမိတအ် အယောဗစာရဏာဒိုင်သင်ဝံ ဂှမ်စိုတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ကို သိုဟုံ လှောင်အာ တုန်နတုံခရိတဲ လှောင်အာ သွက်သဝံမံင် မသက္ကုဂဝိင်ရ။

၆၆။ ယုံခမိတအ် ပွဲကာလကို ဗြိုဇ္ဇော်မဲ့ မတီကေတ် ကသပ်စိုတ် တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ် နကိုစိုတ်ဇကုတဲကို ကသပ်သင်ဝံ ဒ်ကျင်ရ- “ယုံမူးတအ် လောက ဒးလိုလ် ရသွံ၊ ယုံမူးတအ် လောက ဒးလိုလ် ဗွဲတေင်ရသွံ၊ ဂှမ်စိုတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ကို သိုဟုံ လှောင်အာ တုန်နတုံခရိတဲ လှောင်အာ သွက်သဝံမံင် မသက္ကုဂဝိင်ရသွံ” ရဝံ (ကသပ် ဒ်ကျင်ရ)။

ယုံခမိတအ် ပွဲကာလကို တြုံမ္မုကိုဗြဟတ်ကို သပါတဲ မခုပ်စွံလပ် သုဟ်ညင်ရ ပူးပတိတ်ကို၊ သပါတဲ မပူးစွံလပ် သုဟ်ညင်ရခုပ်ပျပ်ကို ဗြိုဇ္ဇော်ကို ကေံဗဒန်အာ နူဘုံ ဗြိုတဲ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ပွဲဂတမုခ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင် တီကေတ် ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ရ။ ယုံခမိတအ် ပွဲကာလကို ဗြိုဇ္ဇော်ကို လွက်ကွေဟ်ပတိုန် ယာတ်ကွေဟ် ပွဲလတူပူး မွဲလပါံတဲ တင်ကွံင်ပုင်ကို ထံက်ပွဲတိတဲ ပင်ခွအ်သိုပ်တဲ လှောင်ဏာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်တဲ ဂရင်ပတိတိုန် ဂလာန်ဝံရ- “ယုံတီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြိ မ္မုကိုပိုင် တြပြကာကို သြပ်ဟိုတွံ ခရ်ညိကျက်၊ ကျက်တြိ မလေပ် ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲကို သြပ်ဟိုတွံ ခရ်ညိကျက်၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မ္မုကိုမျိုက်ကိလေသ မအောန် ပွဲမတ်ပညာကို နွံအိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္ဘိုင်ကို) ဟိုတ်မဟဝံကလင်ကေတ် ခရ်ရ ဒးဟောံပြောံအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မတီကေတ် ခရ်မာန်ကို ကြက်နွံအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင် ပတိတ်ရ)။

၆၇။ ယုံခမိတအ် သဂးတိုန် သင်ဝံတဲမဂး တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင် ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရိဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာံစုတ်ကို ဟိုသဂးကို ဗြိုဇ္ဇော်ကို ဂလာန်ဝံရ- “ယုံဗြို ကသပ် မတွံဂး ‘အဲ သဝံတွံခရ်မဂး ခိုဟ်ရ’ကို ကုအဲလေပ် ဒ်ရ၊ ယုံဗြို ကုအဲကို ကသပ်သင်ဝံ ကလေင်ဒ်ကျင်ပွန်ရ- ‘ခရ် အဲ ပြင်တီကေတ်လပ်ဝံတုန် မြိုဟ် နက်ရ၊ မြိုင်ကိုညာတ်မာန်ရ၊ မြိုင်ကိုတီမာန်ရ၊ စိုဟ်လလမ်ရ၊ ပြသန်ရ၊ ဟုံအာစိုပ် နပ္ပမ ချပ်တှိုကေတ်ရ၊ ချိုန်ချောတ်ဇိပ်ဂိုပ်ရ၊ တုပညာတအ်ဟောင် တီကေတ်မာန်ရ။

သတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံတုန် မိပ်လဟိင် ပွဲပွမထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ မိပ်ဇြိပ်လဟိင်လဟာဲ ပွဲပွမထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သျှိုက်မျှိုက်ကြိုက်စိုတ် ပွဲပွမထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမလောန် အိုတ်ရ။ သတ်မဂ္ဂိုင် မမိပ်လဟိင် မမိပ်ဇြိပ်လဟိင်လဟာဲ မသျှိုက်မျှိုက်ကြိုက်စိုတ် ပွဲပွမ ထွေန်စပ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမလောန်ဝံ ဇြိုင်ကိုညာတ်ကေတ် ခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဂမ္ဘိုင်ဝံမာန်ရ၊ ခရ် (နိဗ္ဗာန်) ဒ်အရာပွမပြုပြင်အိုသိုလလမ်၊ ဒ်အရာပါသွးကေ့ ဥပဓိအိုသို၊ ဒ်အရာတဏှာ အိုတ်၊ ဒ်အရာရာဂစာ်စူး၊ ဒ်အရာပျိုတ်၊ ဒ်အရာစိုဟ်လလမ်ဝံလေဝ် ဇြိုင်ကို ညာတ်ကေတ် မာန်ရ။ ဒ်သတ်ဂံတဲ အဲ စိုန်ဟိုတ်ဝံခရ်လေဝ် ညးဂမ္ဘိုင်မွဲသအာင် ဟုံတီ ဟုံကျိုဟ်ခွင်ကေတ် (ခရ်) အဲအိုတ်မဂး ပွမဟိုတ်ဝံခရ် ဒ်သျှောင်စိုတ် ကုအဲဟေင်ရ၊ ဒ်ပျဲပျာ် ကုအဲဟေင်ရ' ရဲဝံ (ကသပ် ကတိဒ်ပုဉ်ရ)။

ယွံဗြို သအာင်နူဂ် ဂါထာဂမ္ဘိုင် မထေက်ကို အမ်သပ်လောန်ဝံလေဝ် သိုကိုဟုံ ကေင်မိင် ပွဲကိုပ်ကွာ ပြာကဋ်ကွာ ပွဲအပွဲစိုတ် ကုအဲ အိုတ်ပုဉ်ရ-

‘ခရ် အဲ ကလိဝံလပ် ဝါတ်ဝါတ်ဂါတ်ဂါတ် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ဟုံထေက်ကို တုဟ်နဟိုတ်ဝံရ၊ ညးမုံကို ရာဂ ဒေါသ မလေိုချိုက်တအ်ဂ် တီကေတ် ခရ်ဝံ ဗွဲမ လောဲသွာ ဟုံမာန်အိုတ်ရ။

သတ်ဂမ္ဘိုင် ဒးဒင်ကိုင်ကြောပ်လပ် နကိုသတိဒ်မုအဝိဇ္ဇာ မစေဲလံာ် နကိုရာဂဂ် ခရ်ဒစး (သံသာ) မဇိပ်ဂိုပ်ဇြိုဟ်နက် ပွာအဏုလက်ကျိုက် မဇြိုင်ကိုညာတ်မာန်ဂ် ညာတ်ကေတ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ' ရဲဝံ (ပြာကဋ်ကွာအိုတ်ပုဉ်ရ)။

ယွံဗြို အယောဗစာရဏာဒိုင်သတ်ဝံ ဂွမ်စိုတ်အဲဂ် သိုဟုံလှောင်အာ တုဟ်နတံ ခရ်တဲ လှောင်အာ သွက်သဝံမံင် မသက္ကုဂဝိင်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

၆၈။ ယွံခမိတအ် မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် ဗြိုဇော်ဂ်။ ပ။ ယွံခမိတအ် မရနက်ကို ပိဝါလေဝ် ဗြိုဇော်ဂ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုဉ်ကျာ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မသုာ်စုတ် ဂလာန်ဝံပုဉ်ရ-“ယွံတီလမုံပိုဉ် ကျာ်တြ မုံကိုပိုဉ် တြပြကာဂ် ဩပ်ဟိုတ် ခရ်ညီကျာ်၊ ကျာ်တြ မလေပ်ဟိုတ်သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲဂ် ဩပ်ဟိုတ် ခရ်ညီကျာ်၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မုံကိုမျှိုက်ကီလေသ မအောန် ပွဲမတ်ပညာဂ် နွံအိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်) ဟိုတ်မဟုံကလင်ကေတ် ခရ်ရ ဒးဟောံဗြေံ အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မတီကေတ် ခရ်မာန်ဂ် ကြက်နွံအိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီပုဉ်ရ)။

၆၉။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုဉ်ကျာ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မသုာ်စုတ်ဂ် သပစုတ်သမ္ဘိ ပွမအာတ်ပါန် အခေါင် ဗြိုဂ်တဲ ပဟိုတ်ကိုပွမဆာန်ဃူ သတ်ဂမ္ဘိုင်တဲလေဝ် မှာ်သျှောင်ရံင်လောက နကို

ဗုဒ္ဓစက္ခု^၁ မတ်ကျော်ရ၊ ယွံခမီတအ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ဂ် မှာ်သေ့ဝံရံင်လောက နကိုဗုဒ္ဓစက္ခု မဂး သဝ္တညာတ်ကေတ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္မံကိုမ္တိုင်ကိလေသ မအောန် ပွဲမတ်ပညာ၊ မ္တိုင်ကိလေသ မဂ္တိုင် ပွဲမတ်ပညာ၊ မ္မံကိုဏ္ဍန်ရီ ကြိုင်ကျဟ်၊ မ္မံကိုဏ္ဍန်ရီ ချိန်စတ်၊ မ္မံကိုအကာဲအရာ ခိုဟ်ဆဲး၊ မ္မံကိုအကာဲအရာ ဟံ့ခိုဟ်ဆဲး၊ မကိုတိက္ခိဟ်ကေတ် လောသွာမာန်၊ မဒြိုင်ကိုတိက္ခိဟ်ကေတ်မာန်၊ လှီုမ္မံအလေံမှာ်သေ့ဝံပရလိုက် ကောံဒုဟ်ဂမ္တိုင် (မတွံဂး ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် ပရလိုက်) ရဲဝံမဂး ဘယ်၊ လှီုမ္မံအလေံဟံ့မှာ်သေ့ဝံပရလိုက် ကောံဒုဟ်ဂမ္တိုင် (မတွံဂး ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် ပရလိုက်) ရဲဝံမဂး ဘယ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ဂ်ရ။

ဥပမာမဂးတုန်- ပွဲတြိပ်ဒက်ဥပ္ပါယ်ကို ပွဲတြိပ်ဒက်ပဒမကို ပွဲတြိပ်ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ကို ဒက်ဥပ္ပါယ် ဒက်ပဒမ ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ဂမ္တိုင်လှီု ကျတ်တိုန် ပွဲဉာ်အိုတ်ရ၊ ဇ္ဇော်မောဝ် ပွဲဉာ်အိုတ်ရ၊ ဟံ့မံက်တိုန် နူဉာ်အိုတ်ဏီရ၊ ဗျိုက်ဒွိုင် ပွဲအပွဲဉာ်တုဲ ဖောအ်ပြေပ်အိုတ်ရ။ ဒက်ဥပ္ပါယ် ဒက်ပဒမ ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ဂမ္တိုင်လှီု ကျတ်တိုန် ပွဲဉာ်အိုတ်ရ၊ ဇ္ဇော်မောဝ် ပွဲဉာ်အိုတ်ရ၊ တန်တ ညီသုဟ်ကိုဉာ်အိုတ်ရ။ ဒက်ဥပ္ပါယ် ဒက်ပဒမ ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ဂမ္တိုင်လှီု ကျတ်တိုန် ပွဲဉာ်အိုတ်ရ၊ ဇ္ဇော်မောဝ် ပွဲဉာ်အိုတ်ရ၊ မံက်တိုန်လတူဉာ်တုဲ တန်တအိုတ်ရ၊ ဟံ့ကွေပ်ဗာန် နကိုဉာ်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တုတ်တသ်ဝံဟေင် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ဂ် မှာ်သေ့ဝံရံင်လောက နကိုဗုဒ္ဓစက္ခုမဂး သဝ္တညာတ်ကေတ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္မံကိုမ္တိုင်ကိလေသ မအောန် ပွဲမတ်ပညာ၊ မ္တိုင်ကိလေသ မဂ္တိုင် ပွဲမတ်ပညာ၊ မ္မံကိုဏ္ဍန်ရီ ကြိုင်ကျဟ်၊ မ္မံကိုဏ္ဍန်ရီ ချိန်စတ်၊ မ္မံကိုအကာဲအရာ ခိုဟ်ဆဲး၊ မ္မံကိုအကာဲအရာ ဟံ့ခိုဟ်ဆဲး၊ မကိုတိက္ခိဟ်ကေတ် လောသွာမာန်၊ မဒြိုင်ကိုတိက္ခိဟ်ကေတ်မာန်၊ လှီုမ္မံအလေံမှာ်သေ့ဝံပရလိုက် ကောံဒုဟ်ဂမ္တိုင် (မတွံဂး ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် ပရလိုက်) ရဲဝံမဂး ဘယ်၊ လှီုမ္မံအလေံဟံ့မှာ်သေ့ဝံပရလိုက် ကောံဒုဟ်ဂမ္တိုင် (မတွံဂး ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် ပရလိုက်) ရဲဝံမဂး ဘယ်တုဲ ပဒတ်အိုတ်ဂ်ရ။

၃၀။ ယွံခမီတအ် ပွဲကာလဂ် ဗြိုဇ္ဇော် တီကေတ် ကသပ်စိုတ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ဂ် နကိုစိုတ်ဇကုတုဲ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉာ်စုတ် နကိုဂါထာဂမ္တိုင်ရ-

၁။ (က) ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ် ပ္ဍမတီကေတ် ဣန္ဒရီသတ်တအ် စတ်စတ်ကြိုင်ကြိုင်။
 (ခ) အာသယာနုသယဉာဏ် ပ္ဍမတီကေတ် အာသယ ကောံ အနုသယ စိုတ်ဓာတ်သတိကိသတင် ဒဒက်တကိုသတ်တအ်။ ဉာဏ်ဂမ္တိုင် ဓါဂကူတအ်ဝံ ကော်ခစ ဗုဒ္ဓစက္ခုရောင်။

“ယွံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မဒ်တုပညာ မခိုဟ်ဆဲး၊ ယွံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မံကို မတ် (ဉာဏ် မသုဟ်အစောညာတ်ကေတ်) ဗွဲပွဲပွဲမာန် တန်တံ ပွဲလတူကုဟ်ဒိုတ် သုဟ်ညံင်ရဲမွှ်သေဝ်ရံင် ဂကောံမ္မိဟ်မ္မံပွဲပွဲကို တုပ်သံသံဂိုဏ်း တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မစူးသေဝ်အာ နူဂဝိင်အစံင်အတူဂို တိုန်လတူပြာသာဒ် မတုတ် နကိုပညာ(ဓမ္မ)တု ဩဝ်မွှ်သေဝ်ရံင် ဂကောံသတ် မတုခိုပ်ဒိုင် ပွမစံင်တူပူဆာ နမဒးဒိုင်ပျိုပျိုက်ကို ပွမဒးတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူဂမိုင်ညိ။

ယွံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မံကိုလ္လိပရာ မဂံင်သကာ ယွံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မံကို ဝေါအံင်ဇူးတု ဩဝ်ဒလိုက်ကတိညိ၊ ယွံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မတုသုဟ်ကိုညး ဇော်ကီ ယွံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မဟံမွဲကိုဂတ် (ကိလေသ) ဩဝ်ဂေတ်ဂေတ် ပွဲလောကညိ၊ ယွံကျာ်တြဲ မ္မံကိုပိဉ် တြဲပြကာ ဩဝ်ဟိုတ် ခရံညိ၊ ညးတီကေတ် ခရံဂမိုင် ကြက်နွံအိုတ်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၇၁။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရံဂမိုင်အိုသု အလိုဇကု မသုစုတ်ဂ် သဂးတိုန်ကို ဗြိုဇော်ဂ် နကို ဂါထာရ-

“ယွံဗြို ခရံမပြ မလုတ်လပ်တုဂ် ထေင်ဂးမ္မံအယာံမာတ်သေင်စိုတ်ရတု သိုဟံ တွံကို ကုမ္မိဟ်ဂမိုင် သွက်ဂွံပဒတ်အာ စိုတ်လောဝ်ကျင်ရ၊ တုဟ်နသွက်ညးဂမိုင် မချိုက်ပေင်တံ ကောံကတောဝ် (ပညာ) ဂ် အဲကျာ် ပံက်လပ်ကို တြင်နိဗ္ဗာန်တုရ၊ ဩဝ်ဗလးကို(ခရံသဒ္ဓါ) ပွမလျိုင်ပတေ်အိုတ်ညိ” ရံဝံ (သဂးရ)။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ဗြိုဇော်ဂ် (နမတီကေတ်) ရံဝံမဂး တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရံဂမိုင်အိုသု အလိုဇကု မသုစုတ် သပ အခေါင် သွက်ဂွံတွံခရံတုရဂ် လောဝ်တံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရံဂမိုင်အိုသု အလိုဇကု မသုစုတ်တု သပရေသေ်ရံဂ်တုမဂး ပွဲဒုတ် ဂ်ဟေင် ကေုဗဒန်အာရ။

‘အဂ္ဂသာဝက’ ကူးလွင်မပြ

၇၂။ ယွံခမိတအ် ကြံနူဂ် “မူရညးမွဲ အဲဝံတွံကိုခရံ ဗွဲကိုပ်ကွာ်ရော၊ မူရညးမွဲ ကျိဟ်ဒိုင်တီကေတ်ခရံဝံ ဗွဲမပြဟ်ဂ်ရော” ကသပ်သံသံ ကတိန် ကုတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်တီကေတ် ခရံဂမိုင်အိုသု အလိုဇကု မသုစုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သံသံ ကတိန် ကုတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်

ပူဇော်တော်မူမိမိတို့ကောတိ ခရိယာသိဒ္ဓိသို့ အလိုဇကု မသုခစွတ်ပွန်ရ- “ကောန်သွင် မွှာယုခဏှ ကော ကောန်ပြောဟိတိ မွှာယုတိဿဂမ္ဘိဝံ ပဒတံသွင် ပွဲချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီ အိုတ်ရ၊ နွံကိုပညာအိုတ်ရ၊ စိကူးဆိုက်ဗဒက်အိုတ်ရ၊ နွံကိုညဏ် မကောက်သကာအိုတ်ရ၊ ဗွဲမလအိလကာမာဟောင် မွှာကိုမျိုက်ကိလေသ မအောန် ပွဲမတ်ပညာအိုတ်ရ။ အဲ ဝံတံကို ခရိ ကုကောန်သွင် မွှာယုခဏှ ကော ကောန်ပြောဟိတိ မွှာယု တိဿဂမ္ဘိဝံ ဗွဲကိုပိက္ခာမဂး ခိုဟ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိဝံ ကြက်ကျိုဟ်ခွင်တိကောတိ ခရိဝံ ဗွဲမပြဟ်ဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ (ကသပ် ကတိဒ်ပွန်ရ)။

၇၃။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် တြုံမွှာကိုဇြဟတ်ဂ် သပါတဲ မခွပ်စွံလပ် သုဟ်ညံင်ရဲ ပူးပတ်တိကို သပါတဲ မပူးစွံလပ် သုဟ်ညံင်ရဲခွပ်ပျပ်ကို တုပ်တဲသံဝံဟောင် တီလမ္မုပိုင် ကျက်တြိပိသယီ မထေက်ဒင်ပူဇော်တော် မဂြင်တိကောတိ ခရိယာသိဒ္ဓိသို့ အလိုဇကု မသုခ စွတ်ဂ် ကွေဲဗဒန်အာ နူသွပ်တုံဇြဟေမိတဲ ဒွိပြာကဋ် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် မွှာယုခေမ မဒ်ဇရောင် ချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြိပိသယီ မထေက်ဒင်ပူဇော်တော် မဂြင် တိကောတိ ခရိယာသိဒ္ဓိသို့ အလိုဇကု မသုခစွတ်ဂ် ကော်လိုင်တိုန် ပွင်ဂြိုပ်ရ- “ယွံအမာ ပွင်ဂြိုပ် ဩဝ်ကျင်ညါ၊ တုအဲ လုပ်အာ ချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီတဲ ဩဝ်ဟီသဂးကို ကောန်သွင် မွှာယုခဏှ ကော ကောန်ပြောဟိတိ မွှာယုတိဿ ရသံဝံညီ-‘ယွံတြနဲတအ် တီလမ္မုပိုင် ကျက်တြိပိသယီ မထေက်ဒင်ပူဇော်တော် မဂြင်တိကောတိ ခရိယာသိဒ္ဓိသို့ အလိုဇကု မသုခ စွတ်ဂ် စိပ်ခွင် ချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီတဲ ပဒတံသွင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် မွှာယုခေမရ၊ တီလမ္မုပိုင် ကျက်တြိ နွံပွိုက် မိက်ဝံညာတ် တြနဲတအ်ရ’ ရဝံ ဩဝ်ဟီသဂးညီ” ရဝံ (သဂးရ)။

ယွံခမိတအ် ပွင်ဂြိုပ်ဂ် “ယွံကျက်မွှာပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မုပိုင် ကျက်တြိပိသယီ မထေက်ဒင်ပူဇော်တော် မဂြင်တိကောတိ ခရိယာသိဒ္ဓိသို့ အလိုဇကု မသုခ စွတ်တဲ လုပ်အာ ချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီတဲ ဟီသဂးကို ကောန်သွင် မွှာယုခဏှ ကော ကောန်ပြောဟိတိ မွှာယုတိဿ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတြနဲတအ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြိပိသယီ မထေက်ဒင်ပူဇော်တော် မဂြင်တိကောတိ ခရိယာသိဒ္ဓိသို့ အလိုဇကု မသုခစွတ်ဂ် စိပ်ခွင် ချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီတဲ ပဒတံသွင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် မွှာယုခေမရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြိ နွံပွိုက် မိက်ဝံညာတ် တြနဲတအ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၇၄။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကောန်သွင် မွှာယုခဏှ ကော ကောန်ပြောဟိတိ မွှာယုတိဿဂမ္ဘိဝံ ကိုဗဂန်ကောတိ ယာန်ဂမ္ဘိဝံ မခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးတဲ တိုန်ချိုက်ကောတိ ယာန်တအ်ဂ်တဲ တိတ်ကျင် နူချင်သွင်သွင်ဗန္ဓုမတီ ပွဲဟာန်ကော ကော ယာန်တအ်ဂ်တဲ အာတ် ဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် မွှာယုခေမအိုတ်ရ။ ဌာန်စိတ်ထေက်ကိုအာ နကိုယာန်မာန်ဂ် အာနကိုယာန်တဲ

စေ့ကွေ့ နူယာန်တဲမဂး နတရ်တိုက်ဟောင် ပြာပ်အာဇရောင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စွတ်အိုတ်ရ၊ ပြာပ် အာအိုတ်တဲမဂး လောဝ်သပဝတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စွတ်တဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲအိုတ်ရ။

၇၅။ တီလမုံပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမိုင် အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စွတ်တဲ တွံကိုဂလာန်ခရ် မဒ်အတိုင်လောင် ကုညးဂမိုင်ဂ်ရ၊ ဂလာန် ဓရ်ဂ်တုန် ညးဍဲဂ်ရော?— ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုဒါနကို၊ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုသီလကို၊ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုဉာဉ်သွပ်ကို၊ ဒုဟ်ကာမဂုဏ် ပွမယုတ်သပ် ပွမကိုခွက်ဂမိုင်ကို၊ ဖိုပွဲပွမ တိတ်ဗူး နူကာမဂုဏ်ဂမိုင်ကို စောန်ထွေးကိုရ။

တီလမုံပိုင်ကျက်တြိ ပွဲကာလမတီကေတ် ကောန်သိုင် မုံယုဉ္ဇဏ္ဏ ကောံ ကောန် ပြောဟိတ် မုံယုတိဿဂမိုင် မုံကိုစိတ်ဒင်စရင်၊ စိတ်ချီန်ညောန်၊ စိတ်စာ်စူးအာ နူဓရ် နီဝိုရ်၊ စိတ်မြဟ်မြတိုန်၊ စိတ်လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ဂ် စောန်ထွေးတ် ဓရ်ဒေသနာ ‘သာမုက္ကံသိက’^၁ မတွံဂး ဒုက္ခ ဒဒိန်ကို၊ သမုဒယ ဟိုတ်ဒဒိန်ဝံကတိုန်ကို၊ နိရောဓ အရာဒဒိန်ပျိုတ်ကို၊ မဂ္ဂ လောင်ဂိုင်တရ်ဟိုတ်အာစိပ် အရာဒဒိန်ပျိုတ်ကိုရ။ ယာတ်မဗုဒ္ဓအး မစာ်စူး နူကမ္မိ ကိုခွက်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ဂိုင်ဇြောတ်ကေတ် ညှလွံက် ဗွဲမဒးရးကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟောင် ပွဲဒွဲဂ်ဟောင် “ဓရ်အလုံအိုသို မုံသဘပွမကတိုန် မုံသဘပွမပျိုတ်ရ” ရဝံ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် မတ်ဓရ် မစာ်စူး နူမ္မိုက် ကျိုက်လောင်ကိလေသဂ် ကတိုန် ကုကောန်သိုင် မုံယုဉ္ဇဏ္ဏ ကောံကောန်ပြောဟိတ် မုံယုတိဿဂမိုင်ဂ်ရ။

၇၆။ ပွဲကာလဂ် ကောန်သိုင် မုံယုဉ္ဇဏ္ဏ ကောံကောန်ပြောဟိတ် မုံယုတိဿ ဂမိုင် ညာတ်ကေတ် ဓရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိပ်ဓရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ တီကေတ် ဓရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ တို့လုပ်အာ ဓရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ကောံအာ သေဟ်ပွာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ စာ်စူးအာ နူပွမ(ချပ်သေဟ် ပွာ) သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ပွဲသာသနာကျက် အာစိပ် ပွမဂင်သကာ အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သိုဟုံလျှင်ပတေ ညးမွဲသအာင်ဂ် တီညာတ်ကေတ် အလိုဇကုဟောင်အိုတ် ဂ်ဒ်တဲ ဂရင်ပတိတိုန် တီလမုံပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စွတ် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ—

“ယွံကျာ်မုံပိုင် (ဓရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ကွေ့ရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် (ဓရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ကွေ့ရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဝတ္ထုဗကပ်လဝ်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ဗတး လှာ်ကိုကို ဝတ္ထုဂြောပ်ဗဒ်လဝ်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ပံက်ထွေးကိုကို ကုညးမတ်ဂေတ် တိုင်ဒိုင် ဂိုင်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ဟိုက်လှိုင်ဉာန် ညာ်စွတ်ကို ‘ညးဂမိုင် မုံကိုမတ်မညာတ်ဂ် ကြက်သဝံ ညာတ်ကေတ် ရပ်သာ်ဂမိုင်အိုတ်ရ’ ရဝံ ပွဲတိုက်ဒမ္မာဂ် သုဟ်ညင်ရ် စံင်ဗဂိုကို ပွတ်ကွေင်

၁။ အလိုဇကုကျာ်ဂမိုင် တီညာတ်တဲ ဓရ်မရင်တွင်ဗမံက်ပတိတ်လဝ်ဂ် ဒေသနာ သာမုက္ကံသိကမဂးရ။

သို့ကို၊ တုပ်တံသင်္ဂဟေင် တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ နကိုဟိတ် မဂ္ဂိုင် စောန်ထွေးကိုခရ်ရ။ ယွံကျာ်မ္ပပိဉ် ပိဋိကတအ်ညးဂမ္တိုင် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈောန်ကို တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ ခရ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈောန်အိုတ်ရ၊ ယွံကျာ်မ္ပပိဉ် ပိဋိကတအ်ညးဂမ္တိုင် မိက်ဂွံကလိဂွံ ဒဒ်ထီု၊ခမိ ပွဲဇရေင် တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၇၇။ ယွံခမိတအ် ကောန်သွိုင် မ္မုယျုခဏ္ဍ ကောံ ကောန်ပြောဟိတ် မ္မုယျုတိဿ ဂမ္တိုင် ကလိဂွံဒဒ်ထီု၊ခမိ ပွဲဇရေင်တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင် တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကုမဉ်စုတ်အိုတ်ရ။ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက် ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ်စုတ်ကို နကိုဂလာန်ခရ် ကိုညးဂမ္တိုင် တိညာတ်ကေတ် (ဒတဲဖီ) ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်) (သွက်သဂွံဒဂေတ်ခရ်) ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြဲတဲမဂး စောန်ထွေးကို ဒုဟ်ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ပွမယုတ်သပ် ပွမကိုဒုက်ကို၊ ဖီပွဲပွမတိတ်ဗူး (နူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်) ကိုရ။ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ်စုတ်ကို နကိုဂလာန် ခရ် ကိုတိညာတ်ကေတ် (ဒတဲဖီ) ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ခရ်) (သွက်သဂွံဒဂေတ်ခရ်) ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြဲတဲမဂး စိုတ်ညးဂမ္တိုင်တအ်ကို ဟုံစောဲလံာ် (ကိုမမိက်ကိုမဲ့မဲ့) တဲ ခြာဟုံလအ်ဟေင် တိတ်ဗူးအာ နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ဂကောံမ္မိဟ် မဂ္ဂိုင် ပခမိ

၇၈။ ယွံခမိတအ် ဂကောံမ္မိဟ် မဂ္ဂိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လို့ မပဒတ် ပွဲချင်ဒိုင်သွိုင် ဗန္ဓုမတီကို သဂွံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ- “တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ် တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ်စုတ်ကို စိုပ်ဒိုင် ချင်ဒိုင်သွိုင်ဗန္ဓုမတီ တဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိုန် မ္မုယျုခေမရဂး၊ ကောန်သွိုင် မ္မုယျုခဏ္ဍ ကောံ ကောန်ပြော ဟိတ် မ္မုယျုတိဿဂမ္တိုင်လေဝ် ကးပါကေံ သောံကျိပ်သောံခွိပ်တဲ သောံမလတက် ကေတ် ယာတ်ဂမ္တိုင် မဖျောန်လပ် ညှာ်လွံက်အိုတ်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်အာ အဝေါင် ဘဝခမိ ပွဲဇရေင် တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ်စုတ်အိုတ်ရဂး” ရဝံ (သဂွံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ)။

သဂွံမိင်ကေတ်အိုတ်တဲ ကသပ်သင်္ဂ ကတိန် ကုညးဂမ္တိုင်ရ- “ကောန်သွိုင် မ္မုယျုခဏ္ဍ ကောံကောန်ပြောဟိတ် မ္မုယျုတိဿဂမ္တိုင် ကးပါကေံ သောံကျိပ်သောံခွိပ်တဲ သောံမလတက်ကေတ် ယာတ်ဂမ္တိုင် မဖျောန်လပ် ညှာ်လွံက်အိုတ်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ်

၁။ ပွဲဒုဒ်ဝံ ဟိတ်နူသင် ဟုံမဲ့ဏီတဲ “ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈောန်ကိုသင်” ဟုံမဲ့ရ။ (ပွဲပါဠိထပ်လေဝ် ဟုံမဲ့ရ၊ ဆဂး ပွဲလိဒ်ကွဲဘာသာဗျာတေအ် စုတ်လပ်ရ)။

လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီတဲ့ ခရံ ကျောံ ဝိနယ် မဒဂေတ်ဒိုင်ကို ဟံယုတ်သင်ဟောင်ရ၊ ဒဒ် ခမီကို ဟံယုတ်သင်ဟောင်ရ၊ ကောန်သိုင်ဗွဲ မွဲယု၊ခဏ္ဍ ကျောံ ကောန်ပြောဟိတ် မွဲယု၊ တိဿဂမ္ဘိုင်မှ ကးပါကျောံ သော်ကျိပ်သော်ခိုင်တဲ့ သွောမ်လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမ္ဘိုင် မဖျောန်လဝ်ဍုင်အိုတ်တဲ့ နူအဝေါင်ဘဝခရံ လုပ်အာအဝေါင်ဘဝခမီမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ပိုဉ်းဂမ္ဘိုင်တုန် သာ်လိလုပ်ဟံမာန်ဂွံနွံဏီရော” ရံဝံ (ကသပ် ကတိဒ်အိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပွဲကာလကို ဂင်္ဂောမ္ဗိယ မဂ္ဂိယ ဒစာ်လက်ကိုပန်လှိုက် တိတ်အာ နူဍုင် ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတိတဲ့ ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂ္ဂိယတိကေတ် ခရံဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဍုာ်စုတ် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် မွဲယု၊ ခေမာ်တဲ့မဂး လောဝ်သပဝတ် တိလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂ္ဂိယ တိကေတ် ခရံဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဍုာ်စုတ်တဲ့ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒုာ်အိုတ်ရ။

၇၉။ တိလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂ္ဂိယတိကေတ် ခရံဂမ္ဘိုင် အိုသို အလိုဇကု မဍုာ်စုတ်ကို တွံကိုဂလာန်ခရံ မဒ်အတိုင်လောင် ကုဂင်္ဂောမ္ဗိယဂမ္ဘိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှိုက်ရ၊ ဂလာန်ခရံတုန် ညးဍုာ်ရော?— ဂလာန်ခရံ မစပ်ကိုဒါနကို၊ ဂလာန်ခရံ မစပ်ကိုသီလကို၊ ဂလာန်ခရံ မစပ်ကိုဍုာ်သွပ်ကို၊ ဒုဟ်ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ပွမ ယုတ်သပ် ပွမကိုခွက်ကို၊ ဖိုပွမမတိတ်ဗွဲ နူကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ကို စောန်ထွေးကိုရ။

တိလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ ပွဲကာလမတိကေတ် ဂင်္ဂောမ္ဗိယဂမ္ဘိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှို မွဲကိုစိုတ်ဒင်စရင်၊ စိုတ်ဍုာ်ညောန်၊ စိုတ်စာ်စူးအာ နူခရံနီဝိရံ၊ စိုတ်မြဟ်မြတိုန်၊ စိုတ် လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ကို စောန်ထွေးတ် ခရံဒေသနာ ‘သာမုက္ကံသိက’ မတွံဂး ဒုက္ခ ဒဒ်ခိန်ကို၊ သမု ဒယ ဟိုတ်ဒဒ်ခိန်ဂတိဒ်ကို၊ နီရောခ အရာဒဒ်ခိန်ပျိုတ်ကို၊ မဂ္ဂ လောင်ဂွံင်တရံဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာဒဒ်ခိန်ပျိုတ်ကိုရ။ ယာတ်မဗုဒ္ဓအး မစာ်စူး နူကမ္ဘိ ကိုခွက်ကို သွဟ်ညိုင်ရံဂိုင်ဇြောတ် ကေတ် ဍုာ်လွံက် ဗွဲမဒးရးကို၊ တုပ်တ်သာ်ဝွံဟောင် ပွဲဒုာ်ဂံဟောင် “ခရံအလုံအိုသို မွဲသဘ ပွမကတိဒ်ကို မွဲသဘပွမပျိုတ်ရ” ရံဝံ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် မတ်ခရံ မစာ်စူး နူမ္ဘိက် ကျိက်လောင်ကိလေသကို ကတိဒ် ကုဂင်္ဂောမ္ဗိယဂမ္ဘိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှိုက်ရ။

၈၀။ ယွံခမီတအ် ဂင်္ဂောမ္ဗိယဂမ္ဘိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှိုက် ညာတ်ကေတ် ခရံအိုတ် ရ်ဒ်တဲ့ အာစိုပ်ခရံအိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ တိကေတ် ခရံအိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ တို့လုပ်အာ ခရံအိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ ကျောံအာ သွေဟ်ပွာ်အိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ စာ်စူးအာ နူပွမ(ချပ်သွေဟ်ပွာ်) သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏအ် ဟာအိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ ပွဲသာသနာကျက် အာစိုပ် ပွမဂိုင်သကာအိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ သိုဟံလျိုင်ပတေ် ညးမွဲသအာင်ကို တိညာတ်ကေတ် အလိုဇကုဟောင်အိုတ်ရ်ဒ်တဲ့ ဂရင်ပတိတိုန် တိလ မ္ပုပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂ္ဂိယတိကေတ် ခရံဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဍုာ်စုတ် ဂလာန်ဂွံအိုတ်ရ—

“ယွံကျာ်မုံပိုင် (ခရ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ကွေရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် (ခရ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ကွေရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဝတ္ထုဗကပ်လဝ်ဂ် သုဟ်ညင်ရဲဗတး လုာ်ကိုကို ဝတ္ထုကြောပ်ဗဒန်လဝ်ဂ် သုဟ်ညင်ရဲဗကပ်ထွေးကိုကို ကုညးမတ်ဂေတ် တိုင်ဒိုင် ဂွံင်ဂ် သုဟ်ညင်ရဲဟိုတ်ကိုဂွံင်ဒုန် ညာတ်ကေတ် ရုပ်သင်္ဂဟ်အိုတ်ရ’ ရဲဝံ ပွဲတိုက်ဒုမ္မာ် သုဟ်ညင်ရဲ စံင်ဗဂိုက် ပွတ်ကွေင် သျှိုက်၊ တုပ်တသ်ဂွံဟေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဂ် နကိုဟိုတ် မဂ္ဂိုင် စောန်ထွေးကိုခရ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် ပြာပ်ခ သပစ္စုဒ္ဓေန်ကို တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ ခရ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဒ္ဓေန်အိုတ်ရ၊ (သင်္ဂဟ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဒ္ဓေန်အိုတ်ရ)၊ ယွံကျာ် မုံပိုင် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် မိက်ဂွံကလိဂ် ဒဒ်ထပို၊ခမိ ပွဲဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ အိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၈၁။ ယွံခမိတအ် ဂကောံမ္မိဟ် မဂ္ဂိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှီုတအ်ဂ် ကလိဂ်ဒဒ်ထပို၊ ခမိ ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင် အိုသျှို အလိုဇကု မညာ်စုတ်အိုတ်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက် ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသျှို အလိုဇကု မညာ်စုတ်ဂ် နကိုဂလာန်ခရ် ကိုညးဂမ္တိုင်ဂ် တီညာတ်ကေတ် (ဒတုဲဖို) ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်) (သွက်သဂွံဒဂေတ်ခရ်) ကိုသကေက် သကာ ကိုမြဟ်မြဲတုဲမး စောန်ထွေးကို ဒုဟ်ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် ပွမယုတ်သင် ပွမကိုဒုက်ကို၊ ဖိုပွဲပွမတိတ်ဗူး (နူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်)ကိုရ။ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသျှို အလိုဇကု မညာ်စုတ်ဂ် နကိုဂလာန်ခရ် ကိုတီညာတ်ကေတ် (ဒတုဲဖို) ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ခရ်) (သွက်သဂွံဒဂေတ်ခရ်) ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြဲတုဲ မး စိုတ်ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဟွံစောဲလံာ် (ကိုမမိက်ကိုမွဲမ္မဲ)တုဲ ခြာဟွံလအ်ဟေင် တိတ်ဗူးအာ နူခရ်အာသဝဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ညးမပခမိ ကိုပ်ကွာ်ဂမ္တိုင် ကလိဂ် ခရ်တေင်

၈၂။ ယွံခမိတအ် ခမိဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှီု ကွာ်တေင် (အယောအလံင်ကျာ် တိတ်ဂြိုပ် ပတုပ်ဗက်တုဲ မပဒိုင်ခမိအိုတ်)ဂ် သဂွံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ- “တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂ္ဂိုင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသျှို အလိုဇကု မညာ် စုတ်ဂ် စိုပ်ဒိုင် ညိုင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီတုဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိုန် မုံယု၊ခေမရး၊ ခရ် လေဝ် ဟိုတ်ဒိုင်ရး” ရဲဝံ (သဂွံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ)။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ခမိ ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှီုဂ် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲပဿီ မထေက်ဒင်

၁။ ပွဲဒုဒ်ဝံ ဂလာန်မး “သင်္ဂဟ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဒ္ဓေန်အိုတ်ရ”ဂ် ပွဲအဋ္ဌကထာ ထွေးလဝ် ဟွံမ္မဲရ။ ပွဲပါဠိထဝ် နွံဒိုင်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ အရာသျှိုက်မျှိုက်ဂ် ဂိုင်ကေတ်ညိ။

ပူဇ်တောင် မပြင်တီကောတ် ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် မွဲယုခေမ ဇရေင်ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီတဲမဂး လောဝ်သပဝတ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကောတ် ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ်တဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ။

၈၃။ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကောတ် ခရ်ဂမ္ပိုင် အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ်တဲ တွံက်ဂလာန်ခရ် မဒ်အတိုင်လောင် ကုဂကောံခမီဂမ္ပိုင် ဒစာံလက်ကိုပန်လီဂ်ရ။ ဂလာန်ခရ်တုန် ညးဍဲဂ်ရော?- ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုဒါနကို၊ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုသီလကို၊ ဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုချင်သွပ်ကို၊ ဒုဟ်ကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင် ပွမ ယုတ်သပ် ပွမကွဲဒုက်ကို၊ ဖိုပွဲပွမတိတ်ဗူး နူကာမဂုဏ်ဂမ္ပိုင်ကို စောန်ထွေးကိုရ။

တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြ ပွဲကာလမတီကောတ် ဂကောံခမီဂမ္ပိုင် ဒစာံလက်ကိုပန်လီ မွဲကိုစိုတ်ဒင်စရင်၊ စိုတ်ချိုန်ညောန်၊ စိုတ်စာ်စူးအာ နူခရ်နီဝ်ရ။ စိုတ်မြဟ်မြတိုန်၊ စိုတ် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ကံ ဇောန်ထွေးတဲ ခရ်ဒေသနာ ‘သာမုက္ကံသိက’ မတွံဂး ဒုက္ခ ဒဒိန်ကို၊ သမု ဒယ ဟိုတ်ဒဒိန်ဝံကတိုန်ကို၊ နိရောဓ အရာဒဒိန်ပျိုတ်ကို၊ မဂ္ဂ လောင်ဂိုင်တရ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာဒဒိန်ပျိုတ်ကိုရ။ ယာတ်မဗုဒ္ဓအး မစာ်စူး နူကမ္ပိ ကွဲဒုက်ကံ သုဟ်ညင်ရ်ဂိုင်ဇြောတ် ကောတ် ညာ်လွံက် ဗွဲမဒးရးကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟောင် ပွဲဒုဲဂ်ဟောင် “ခရ်အလိုအိုသို မွဲသဘ ပွမကတိုန် မွဲသဘပွမပျိုတ်ရ” ရဝံ သောတာပတ္တိမဂ်ညဏ် မတ်ခရ် မစာ်စူး နူမျှိုက် ကျိုက်လောင်ကိလေသဂ် ကတိုန် ကုဂကောံခမီဂမ္ပိုင် ဒစာံလက်ကိုပန်လီဂ်ရ။

၈၄။ ပွဲကာလဂ် ဂကောံခမီဂမ္ပိုင် ဒစာံလက်ကိုပန်လီဂ် ညာတ်ကောတ် ခရ်အိုတ် ဂ်ဒ်တဲ အာစိုပ်ခရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ တီကောတ် ခရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ တို့လုပ်အာ ခရ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ကောံအာ သေဟ်ပွာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ စာ်စူးအာနုပွမ(ချပ်သေဟ်ပွာ) သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ် ဟာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ပွဲသာသနာကျာ် အာစိုပ် ပွမဂံင်သကာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သီဟံလျှင်ပတေ် ညးမွဲသအာင်ဂ် တီညာတ်ကောတ် အလိုဇကုဟောင်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဂရင်ပတိတိုန် တီလ မွဲပိုင်ကျာ်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကောတ် ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ-

“ယွံကျာ်မွဲပိုင် (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ကွေရ၊ ယွံကျာ်မွဲပိုင် (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ကွေရ၊ ယွံကျာ်မွဲပိုင် ဝတ္ထုဗကပ်လဝ်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ဗတး လုာ်ကိုကို ဝတ္ထုဇြောပ်ဗဒန်လဝ်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ပံက်ထွေးကိုကို ကုညးမတ်ဂေတ် တိုင်ဒိုင် ဂိုင်ဂ် သုဟ်ညင်ရ်ပဟိုက်ဂိုင်ဍုန် ဍုန်စုတ်ကို ‘ညးဂမ္ပိုင် မွဲကိုမတ်မညာတ်ဂ် ကြက်သဝံ ညာတ်ကောတ် ရုပ်သာ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ’ ရဝံ ပွဲတိုက်ဒမ္ပုဂ် သုဟ်ညင်ရ် စံင်ဗဂိုက် ပွတ်ကွေင် သျှိုက်၊ တုပ်တသ်ဝံဟောင် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဂ် နကိုဟိုတ် မဂ္ဂိုင် စောန်ထွေးကိုခရ်ရ။ ယွံကျာ်မွဲပိုင် ဝိဒိုက်တအ်ညးဂမ္ပိုင် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈာန်ကို တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြအိုတ်ရ။

ခရံဂ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈောဒိတိရ၊ သင်ဂ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈောဒိတိရ၊ ယံကျာ် မှုပိဉ် ဝိဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် မိက်ဂွံကလိဂွံ ဒဒိထပို၊ခမိ ပွဲဇရေင် တီလမှုပိဉ်ကျာ်တြဲ အိတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီအိတ်ရ)။

၈၅။ ယံခမိတအ် ခမိဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ကိုပန်လှီတအ်ဂ် ကလိဂွံဒဒိထပို၊ခမိ ပွဲဇရေင် တီလမှုပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရံဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်အိတ်ရ။ တီလမှုပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရံဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ဂ် နကိုဂလာန်ခရံ ကိုညးဂမ္တိုင်ဂ် တီညာတ်ကေတ် (ဒတဲဖီ) ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရံ) (သွက်သဂွံဒဂေတ်ခရံ) ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြတဲ မဂး စောန်ထွေးကို ဒုဟ်ခရံသင်္ခါရဂမ္တိုင် ပွမယုတ်သပ် ပွမကွီုဒုက်ကို၊ ဖီပွဲပွမတိတ်ဗူး (နူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်)ကိုရ။ တီလမှုပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရံဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ဂ် နကိုဂလာန်ခရံ ကိုတီညာတ်ကေတ် (ဒတဲဖီ) ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် (ခရံ) (သွက်သဂွံဒဂေတ်ခရံ) ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြတဲမဂး စိုတ်ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဟံစောဲလံာ် (ကိုမမိက်ကိုမဲ့မဲ့)တဲ ခြာဟံလအ်ဟေင် တိတ်ဗူးအာ နူခရံအာသဝဂမ္တိုင်အိတ်ရ။

ကိုအခေါင် သွက်သဂွံဂေတ်ဂေင် ဒေသစာရီ

၈၆။ ယံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ဂကောံခမိသင်မဂ္တိုင် မွဲကိုဋ်တြဲလက်ဒစာ်လှီ° ပဒတ်ဒိုင် ပွဲချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီရ။ ယံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ကုတီလမှုပိဉ်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက် ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရံဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ် ပြာပ်အာ ဌာန်လု၊ သိုတ်ဇြဲတဲ ဃောသတင်တန်တဲဒိုင် ညးမွဲခပ်ဂ် ကသပ်စိုတ်သင်္ဂွံ ကတိန်ကွင်ရ-

“ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ပွဲချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီ ဂကောံခမိသင် မဂ္တိုင် တြဲစော်ဒစာ်ကိုဋ်° တန်တဲဒိုင်ရ၊ အဲ သဂွံကိုအခေါင် ကိုခမိဂမ္တိုင် ရဝံမဂး ခိုဟ်ရ- ‘ယံခမိတအ် တုဟ်နဒတဲ မြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်မဂ္တိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဩဝဂေတ်ဂေင် ဒေသစာရီအိုတ်ညိ၊ မွဲဂိုင်ခပ် ဩဝလပအာ ညးခါအိုတ်ညိ၊ ယံခမိတအ် ဩဝဟိုတ်ဝံခရံ မှုကိုပွမခိုဟ်ဆဲးတမ် ပွမခိုဟ်ဆဲးလဒေါင် ပွမခိုဟ်ဆဲး ကောတ် မချိုက်ပေင်တ ကောံအရထ မချိုက်ပေင်တ ကောံသဒ္ဓါအိုတ်ညိ၊ ဩဝံထွေး ကိုဒဂေတ်မပြ မအးဇူး မချိုက်ပေင် အလုံအိုသိုအိုတ်ညိ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မှုကိုမှိုက်ကိလေသ

၁။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿံ- အတိုင်မူပါဠိခွဲမွဲး ပံင်လှိုဟ်ခမိ- ၆,၈၀၀,၀၀၀ (တြဲစော်ဒစာ်ကိုဋ်) ဇကု ထေက်ကိုဒိက္ခေရ။ ဓိုန်ဂ်လေဝ် ထံက်ရံင်ကိုညးပခမိ- ၈၄,၀၀၀ (ဒစာ်လက်ကိုပန်လှီ) ဓါအလန်ဝံတဲ၊ လှိုဟ်ခမိ ဒ်အာ- ၁၆၈,၀၀၀ (မွဲကိုဋ်တြဲလက်ဒစာ်လှီ) ဇကု ရဝံ ဒးကွဲရ၊ သင်္ချာဝံ ယဝ်ဒးစောန်ထွေးကိုပါဠိဇျေမွဲး “အဋ္ဌသဋ္ဌိ သတံ ဘိက္ခုသဟဿံ” ရဝံ ထေက်ကိုဒိက္ခရ။

မအောန် ပဲ့မတ်ပညာကို နွဲ့အိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္ဘိုင်ကို) ဟိုတ်မဟဂုံကလင်ကေတ် ခရ်ဂရ ဒးဟောံဗြောံအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မတီကေတ် ခရ်မာန်ကို ကြက်နွဲ့အိုတ်ရ၊ စိုန်ဂလေဝ် ပဲ့ကာလမကလိလောန်အာ တြသွာံ တြသွာံဂမ္ဘိုင်ကို သွက်သဂုံကလင်ကေတ် မစောန်ထွေး ပါတိမုခ် ဒးကလေင်ပြာပ်စကွာင် ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီအိုတ်ဏီရ’ ရဝံ သဂုံကိုအခေါင်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ် ကတိုဒ်ကွာင်ရ)။

၈၇။ ယွံခမိတအ် ပဲ့ကာလကို ဗြိုဇ္ဇော်မဲ့ တီကေတ် ကသပ်စိုတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသု အလိုဇကု မချာံစုတ် နကို စိုတ်ဇကုတဲ တြုံမုာ်ကိုဗြဟတ်ကို သပါတဲ မခွပ်စွံလဝ် သုဟ်ညင်ရဲပုးပတိတ်ကို၊ သပါတဲ မပုး စွံလဝ် သုဟ်ညင်ရဲခွပ်ပျပ်ကို ကွေံဗဒန်အာ နူဘုံဗြိုတဲ ဒိုပြာကဋ်ကွာင် ပဲ့ဂတမုခ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသု အလို ဇကု မချာံစုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပဲ့ကာလကို ဗြိုဇ္ဇော် လွက်ကွေဟ်ပတိုန် ယာတ်ကွေဟ် ပဲ့လတူပုး မွဲလပါံတဲ ပင်ခွာ်သွပ်တဲ လှောင်ဏာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဝိပဿီ မထေက်ဒင် ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသု အလိုဇကု မချာံစုတ်တဲ ဂရင်ပတိတ်တိုန် ဂလာန် ဝံရ- “ယွံကျာ် မုာ်ကိုပိုင်တြဲပြကာ တင်ကသပ်ဝံ ဗဗွဲကွေံရ၊ ယွံကျာ် မလေပ်သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး တင်ကသပ်ဝံ ဗဗွဲကွေံရ။ ယွံကျာ်မုာ်ပိုင် ပဲ့ကာလလှဟ်ဝံ ပဲ့ချင်ဒိုင်သိုင် ဗန္ဓုမတီ ဂကောံခမိသင် မဂြိုင် တြဇောံဒစာံကိုဋ် တန်တံဒိုင်ရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲ မုာ်ကိုပိုင် တြဲပြကာ ဩဝ်ကိုအခေါင် ကိုခမိဂမ္ဘိုင် (ရဝံ)ညိ-

‘ယွံခမိတအ် တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မွိုဟ်မဂြိုင် တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မွိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံမင်မွဲလောက ဩဝ်ဂေတ်ရောင် ဒေသစာရီအိုတ်ညိ၊ မွဲဂိုင်ခပ် ဩဝ်လပအာ ညးစါအိုတ်ညိ၊ ယွံခမိတအ် ဩဝ်ဟိုတ်ဝံရ မုာ်ကိုပွမခိုဟ်ဆဲးတမ် ပွမခိုဟ်ဆဲးလဒေါပ် ပွမခိုဟ်ဆဲးကွေဟ် မချိုက်ပေင်တ ကောံအရထ မချိုက်ပေင်တ ကောံသဒ္ဒါအိုတ်ညိ၊ ဩဝ်တံထွေးကို ဒဂေတ်မပြ မအးဇး မချိုက်ပေင်အလုံအိုသုအိုတ်ညိ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မုာ်ကိုမုာ် ကိလေသမအောန် ပဲ့မတ်ပညာကို နွဲ့အိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္ဘိုင်ကို) ဟိုတ် မဟဂုံကလင်ကေတ်ခရ်ဂရ ဒးဟောံဗြောံအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မတီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင် ကြက်နွဲ့အိုတ်ရ’ ရဝံ ဟိုသဂးတဲ ဩဝ်ကိုအခေါင်ညိ။

စိုန်ဂလေဝ် ယွံကျာ်မုာ်ပိုင် ပဲ့ကာလမကလိလောန်အာ တြသွာံ တြသွာံဂမ္ဘိုင်ကို သွက်သဂုံကလင်ကေတ် မစောန်ထွေးပါတိမုခ် သွက်ခမိဂမ္ဘိုင် ဝံဏ္ဍုပြာပ်ကွာင် ချင်ဒိုင်သိုင် ဗန္ဓုမတီမာန်ဂ်တုန် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင်ဟေင် ကြက်ရင်တုင်ကိုအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင် ပတိရ)။ ယွံခမိတအ် ဗြိုဇ္ဇော်ကို ဂရင်ပတိတ်တိုန် ဂလာန်ဝံတဲ လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပုပိုင်

ကျက်ကြဝိပဿီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇုံ စွတ်တုံ သပဓ်သော်ရ်ဂတုံမဂး ပွဲဒွဲဂ်ဟောင် ကေံဗဒန်အာရ။

၈၈။ ယွံခမိတအ် ကြနုဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်ကြဝိပဿီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင် တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇုံစွတ်တုံ ပွဲအခိုင်ခိုင်သတ်တုံ ဒလိုက်ကတုံ နဋ္ဌာန် မသတင်တန်တံင် ညးမွဲခပ်တုံ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင်ရ- ယွံခမိတအ် ပွဲဋ္ဌာန်ဝံ ပြာ်အာ ဋ္ဌာန်လှုသိုတ်ဇြဲတုံ အယောသတင်တန်တံင် ညးမွဲခပ်တုံ ကသပ်စိုတ်သတ်ဝံ ကတိုန် ကုအဲရ-

“ပွဲကာလလှုဟ်ဝံ ပွဲချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီ ဂကောံခမိသင် မဂ္ဂိုင် ကြဇုာ်ဒစာ်ကိုဉ် ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ အဲ သဝံကိုအခေါင် ကိုခမိဂမ္ဘိုင် (သတ်ဝံမဂး) ခိုဟ်ရ- ‘ယွံခမိတအ် တုဟ်န ဒတုမြဲမောပ် တသိုန် မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတုဖို ဒတုမြဲမောပ် တသိုန် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် သြပ်ဂေတ်ဂေင် ဒေသစာရီအိုတ်ညါ၊ မွဲဂိုင်ခပ် သြပ်လပအာ ညးဓါ အိုတ်ညါ၊ ယွံခမိတအ် သြပ်ဟိုတ်ဝံခရ် မှုဂ်ပွမခိုဟ်ဆာ်တမ် ပွမခိုဟ်ဆာ်လဒေါပ် ပွမခိုဟ် ဆာ်ကောတ် မချိုက်ပေင်တ ကောံအရထ မချိုက်ပေင်တ ကောံသဒ္ဓါအိုတ်ညါ၊ သြပ်တံ ထွဲကို ဒဂေတ်မပြဲ မအးဇုး မချိုက်ပေင် အလုံအိုသိုအိုတ်ညါ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မှုဂ်မျိုက် ကိလေသမအောန် ပွဲမတ်ပညာဂ် နွံအိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်) ဟိုတ်မဟဝံကလင် ကေတ်ခရ် ဂ်ရ ဒးဟောံဗြောံအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင် မတီကေတ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ကြက်နွံအိုတ်ရ၊ ဓိုန်ဂ်လေပ် ပွဲကာလမကလိလောန်အာ ကြသ္မာံကြသ္မာံဂ် သွက်သဝံကလင်ကေတ် မစောန်ထွဲပါတီမုခ် ဒးကလေင်ပြာ်ဂကျင် ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီအိုတ်ဏီရ’ ရဝံ သဝံကို အခေါင်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ် ကတိုန်ကျင်ရ)။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ဗြိုဇုာ်မွဲ နကိုစိုတ်ညးတေအ်ဂ် တီကေတ် ကသပ်စိုတ် အဲတုံ ကြံမျိုက်ဇြဟတ်ဂ် သပါတဲ မဒုင်စွဲလပ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲပွးပတိတ်ကို သပါတဲ မပွးစွဲ လပ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲခွပ်ပုပ်ကို ကေံဗဒန်အာ နူဘုံဗြိုတုံ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ပွဲဂတမုခ် အဲကျက်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ဗြိုဇုာ်ဂ် လွက်ကေတ်ဟ်ပတိုန် ယာတ်ကေတ် ပွဲလတူမူး မွဲလပါ်တုံ ပင်ခွအ်သိုပ်တဲ လောပ်နင်ဇေရင် အဲကျက်တုံ ဂရင်ပတိတ်တိုန် အဲကျက် ဂလာန်ဝံရ-

“ယွံကျက် မှုပိဉ်တြပြကာ တင်ကသပ်ဝံ ဗဗွဲကေံရ၊ ယွံကျက် မလေပ်သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆာ် တင်ကသပ်ဝံ ဗဗွဲကေံရ။ ယွံကျက်မှုပိဉ် ပွဲကာလလှုဟ်ဝံ ပွဲချင်ဒိုင်သိုင် ဗန္ဓုမတီ ဂကောံခမိသင် မဂ္ဂိုင် ကြဇုာ်ဒစာ်ကိုဉ် တန်တံင်ရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိဉ် ကျက်တြ မှုဂ်ပိဉ် ကြပြကာ သြပ်ကိုအခေါင် ကိုခမိဂမ္ဘိုင် (ရဝံ)ညါ-

‘ယွံခမိတအ် တုဟ်နဒတုမြဲမောပ် တသိုန် မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်န ဒတုမြဲမောပ် တသိုန် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် သြပ်ဂေတ်ဂေင် ဒေသစာရီအိုတ်ညါ၊ မွဲဂိုင်ခပ်

ဩဝရပအာ ညးစါအိုတ်ညိ၊ ယွံခမိတအ် ဩဝဟိုတွံခရ်။ ပ။ သတ်ဂမ္တိုင် မှုကိုမျိုက် ကိလေသမအောန် ပွဲမတ်ပညာဂ် နွံအိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္တိုင်ဂ်) ဟိုတ်မဟဂုံကလင်ကေတ် ခရ်ဂ်ရ ဒးဟောံပြောံအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မတိကေတ်ခရ်ဂမ္တိုင် ကြက်နွံအိုတ်ရ’ ရံဝံ (ဩဝကိုအခေါင်ညိ)။

ယွံကျ်မှုပိုဉ် ပွဲကာလမကလိလောန်အာ ကြသ္မာံ ကြသ္မာံဂ် သွက်သဂုံကလင် ကေတ် မစောန်ထွေးပါတိမုခ် သွက်ခမိဂမ္တိုင် ဝံက္ခုပြာပ်ကျင် ညိုင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတိမာန်ဂ်တုန် ပိုဉ်တအ်ညးဂမ္တိုင်ဟေင် ကြက်ရင်တုင်ကိုအိုတ်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံခမိတအ် မြိုဇှော်ဂ် ဂရင်ပတီတိုန် ဂလာန်ဝံတဲ လှောင်သပဝတ်ကို အဲကျ်တဲ သပရေံသျှော်ရ်တဲ မဂး ပွဲဒုဒဲဂ်ဟေင် ကွေံဗဒန်အာရ။

ယွံခမိတအ် အဲကိုအခေါင်ရ၊ တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်မဂ္တိုင် တုဟ်န မင်မွဲလောက တုဟ်န ဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဩဝဂေတ်ဂေင် ဒေသ စာရီအိုတ်ညိ၊ မွဲဂံင်ခပ် ဩဝရပအာ ညးစါအိုတ်ညိ၊ ယွံခမိတအ် ဩဝဟိုတွံခရ် မှုကို ပွမခိုဟ်ဆဲးတမ် ပွမခိုဟ်ဆဲးလဒေါပ် ပွမခိုဟ်ဆဲးကောတ် မချိုက်ပေင်တ ကျော်အရထ မချိုက်ပေင်တ ကျော်သဒ္ဒါအိုတ်ညိ၊ ဩဝတွံထွေးကို ဒဂေတ်မပြ မအးဇူး မချိုက်ပေင် အလုံအိုတ်ညိအိုတ်ညိ၊ သတ်ဂမ္တိုင် မှုကိုမျိုက်ကိလေသ မအောန် ပွဲမတ်ပညာဂ် နွံအိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္တိုင်ဂ်) ဟိုတ်မဟဂုံကလင်ကေတ် ခရ်ဂ်ရ ဒးဟောံပြောံအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် တိကေတ်ခရ်မာန်တအ်ဂ် ကြက်နွံအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် စိုန်ဂ်လေပ် ပွဲကာလမကလိ လောန်အာ ကြသ္မာံ ကြသ္မာံဂ် သွက်သဂုံကလင်ကေတ် မစောန်ထွေးပါတိမုခ် ဒးကလေင် ပြာပ်စကျင် ညိုင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတိအိုတ်ဏီရ ရံဝံ (သဂးတိုန်ရ)။ ယွံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် ခမိဂမ္တိုင် တုဟ်နဂေတ်ဂေင်အာ ဇနပိုဉ် ဗွဲမဂ္တိုင်ဂ် ပွဲတဲဂ်ဟေင် ပါစူးအာအိုတ်ရ။

၈၉။ ပွဲအခိုင်ဂ် ပွဲတကအ်ဇမ္ဗုဒိပ် ဘာဂမ္တိုင် နွံဒိုင် ဒစာလက်ကိုပန်လီအိုတ်ရ။ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ မွဲသ္မာံဂ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် က္ကာင်ပတီတိုန် ရံဝံအိုတ်ရ-“ယွံတီလ ပိုဉ်တအ် ကလိလောန်အာ မွဲသ္မာံတဲရ၊ လှဟ်ဝံ သျှော်ဒိုင် မသုန်သ္မာံဂမ္တိုင်ဟေင်ရ၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ မသုန်သ္မာံဂမ္တိုင်ဂ် သွက်သဂုံကလင်ကေတ် မစောန်ထွေး ပါတိမုခ် ဒးက္ခုပြာပ်အာ ညိုင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတိအိုတ်ရ” ရံဝံ (က္ကာင်ပတီတိုန်အိုတ်ရ)။ ပွဲကာလ မကလိလောန်အာ စါသ္မာံဂမ္တိုင်။ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ ပိသ္မာံဂမ္တိုင်။ ပွဲကာလမကလိ လောန်အာ ပန်သ္မာံဂမ္တိုင်။

ပွဲကာလမကလိလောန်အာ မသုန်သ္မာံဂမ္တိုင် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် က္ကာင်ပတီတိုန် (သံဂံ) အိုတ်ပွန်ရ- “ယွံတီလပိုဉ်တအ် ကလိလောန်အာ မသုန်သ္မာံဂမ္တိုင်တဲရ၊ လှဟ်ဝံ သျှော်ဒိုင် မွဲသ္မာံခပ်ဟေင်ရ၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ မွဲသ္မာံဂ် သွက်သဂုံကလင်ကေတ် မစောန်

ထွေးပါတိမုန် ဒးဣပြာပ်အာ ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီအိုတ်ရ”ရဝံ (ဣာင်ပတီတိုန်အိုတ်ရ)။
 ပွဲကာလမကလိလောန်အာ တြသွာံဂမိုင် ဒေဝတဂမိုင် ဣာင်ပတီတိုန် (သံသ)အိုတ်ပုန်ရ-
 “ယံတီလပိုင်တအ် ကလိလောန်အာ တြသွာံဂမိုင်တဲရ၊ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ သွက်သဝံ
 ကလင်ကေတ် မစောန်ထွေးပါတိမုန် ဒးအဒိင် ဣပြာပ်အာ ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီအိုတ်ရ”
 ရဝံ (ဣာင်ပတီတိုန်အိုတ်ရ)။ ယံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် သွက်သဝံကလင်ကေတ် မစောန်ထွေး
 ပါတိမုန် ခမိဂမိုင်လှို နကုဏ္ဏဒွိတြိဒ်အာနုဘ ဇေယျ၊ ခမိဂမိုင်လှို နကုဏ္ဏဒွိတြိဒ်အာနုဘ
 ဒေဝတတအ်၊ ပွဲတဲဂ်ဟေင် ဣပြာပ်အာ ချင်ဒိုင်သိုင်ဗန္ဓုမတီအိုတ်ရ။

၉၀။ ယံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြိပိသယီ မထေက်ဒင်ပူဇေတေင်
 မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမိုင်အိုသို အလိုဇေယျ မဉာ်စုတ် စောန်ထွေးပါတိမုန် ပွဲလဒေါင် ဂကောံ
 ခမိသင် ရံသံဝံရ-

“ခရ်ခန္တီ ပုမအေင်ဒင်ဂ် ဒ်ဒဂေတ် မပြရ၊ ကျာ်တြိဂမိုင်ဂ် နိဗ္ဗာန်ဂ် ပြအိုတ်ရ
 ရဝံ ဟိုသကးအိုတ်ရ၊ ခမိမဂးဂ် ဟံပျဲပျာ် ညးမွဲသအာင်ရ၊ ညးပျဲပျာ်ညးသအာင်
 ဂ်လေဝ် ခမိဟံသေင်ရ။

ပုမဟံသပ ပုသရာံပါပ်အိုသို၊ ပုမကိုချိုက်ပေင်ကိုပုကုသိုလ်၊ ပုမကိုစိုတ်ဇေယျ
 ဗုဒ္ဓဝင်ဗွင် ပိသံဝံ ဒ်ဒေဝံဗတောန် ကျာ်တြိဂမိုင်ရ။

ပုမဟံစောတ်စောဲ၊ ပုမဟံပျဲပျာ်၊ ပုမသိုလ်လမ်မင်မွဲ ပါတိမုန် (သီလ)၊ ပုမ
 တီကေတ်ဗုတ်ဗွတ် ပွဲစုစသုင်၊ ပုမပဒတ် ပွဲဘာဂြိုပ်ပြ မသေ့နန္ဒမိုဟ်၊ ပုမပတိတ်
 ဇြဟတ် ပွဲကမောန်သမာဓိစိုတ် တြသံဝံလေဝ် ဒ်ဒေဝံဗတောန် ကျာ်တြိဂမိုင်ရ”
 ရဝံ (စောန်ထွေးပါတိမုန်ရ)။

ဗြိုဂမိုင် ဂရင်ပတီ

၉၁။ ယံခမိတအ် ပွဲကာလမွဲတဲ အဲကျာ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲသွပ်တံအံင်ရေင်ဇော် ပွဲအ
 ပွဲဂြိုပ်သုဘဂ ဇေယျချင်ဥက္ကဋ္ဌရ၊ ယံခမိတအ် ပြာပ်အာ ဌာန်လုသိုတ်ဇြတဲ အယော
 သတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲခပ်ဂ် ကသပ်သံဝံ ကတိုဒ် ကုအဲရ- “ပွဲအပွဲကာလ (သံသာ)
 မဂိုင်သေ့လောန်ဝံ ပါကေ့ နုဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသဂမိုင်တဲ ဘုံ အဲ ဟံကေင်ပဒတ် (ဟံကေင်
 ကတိုဒ်) ဂ်တုန် ဝံနွံဝါတ်လောန်ရ၊ အဲ သဝံပြာပ်အာ ဘုံဗြိုသုဒ္ဓါဝါသမဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ
 (ကသပ် ကတိုဒ်ရ)။

ယံခမိတအ် ပွဲကာလဂ် တြုံမုံကုဏ္ဏဒွိတြိဟတ်ဂ် သပါတဲ မဒုပ်စွံလင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရ
 ပုးပတိတ်ကို သပါတဲ မပုးစွံလင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဒုပ်ပျာ်ကို၊ တုပ်တသံဝံဟေင် ကေ့ဗဒန်

အာ နှုသွပ်တုံအံင်ရေင်ဇော် ပွဲအပွဲဂြိုပ်သုဘဂ ဇေရင်ချင်ဥက္ကဋ္ဌတဲ နိဗြာကဋ် ပွဲဘုံမြီ အဝိဟာရ။ ယွံခမိတအံ ပွဲဘုံမြီဂ် ဗြိုဟ္မိန် ဂြိုက်ကိုလီ ဂြိုက်ကိုကိဋ် ပြာပ်ကျင်ဇေရင် အဲကျက်တဲ လှောင်သပဝတ်ကို အဲကျက်တဲမဂး သီမဒတူခိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲအိုတ်ဂ် ဂရင် ပတီတိုန် အဲကျက် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ-

“ယွံတီလမ္မံပိုင် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူဒစိတ်စော်မွဲကပ်တေအံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြ ဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္မိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုာ်စုတ်ဂ် ကတိုဒ် ပွဲလောကရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္မိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုာ်စုတ်ဂ် ဗွဲဂကူ နိဂကူသိုင်ရ။ ကတိုဒ် ပွဲဂကူသိုင်ရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် မွဲတောင်ဒတောင် နိတောင် ဒတောင်ကောဏ္ဍညရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် ဗုတ်ဗုတ်အာယုက် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် နိဒစံလက်သွာ်ရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပွဲသွပ်တုံကွေရ။

ယွံတီလမ္မံပိုင် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှပ်မပြဲ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် ခဏ္ဍကို တိဿ မဂးရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် အကောံခရီ သာဝကဂမ္မိုင် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မံပိုင် ကျက်တြဝိပဿီဂ် နိပိဝါအိုတ်ရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိ တြံစော်ဒစံကိုဋ် နွံရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိမွဲကိုဋ် နွံရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ဂ် ခမိဒစံလက် နွံရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် အကောံခရီသာဝကဂမ္မိုင် တုအရန်ဂမ္မိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် နိပိဝါဂမ္မိုင်ဝံဟောင်အိုတ်ရ။ ယွံတီလ မ္မံပိုင် ခမိ မှုယုအသောက မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် နိညး ကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြဲအိုတ်ရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် မအံက် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီဂ် သိုင် မှုယုဗန္ဓုမာမဂးရ။ မိအံက်ဂ် ဂူကျက် မှုယုဗန္ဓုမတီမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင် ဗန္ဓုမာဂ် ချင်မှုယု ဗန္ဓုမတီမဂးရ။

ယွံတီလမ္မံပိုင် ဗိုတ်တံဂြိုပ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္မိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုာ်စုတ်ဂ် နိကျင်မြသံဝံရ။ ဗိုပဓိဂ် နိကျင် မြသံဝံရ။ ဗိုလီပရာဓရ် နိကျင်မြသံဝံရ။ ဗိုဒ်ကျက် နိကျင်မြသံဝံရ။ ဗိုဝံဓရ်ဓမ္မစက်ဂ် နိကျင်မြသံဝံရ။ ယွံတီလမ္မံပိုင် ပိုဒ်ကတ်တအံညးဂမ္မိုင်ဂ် ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲ ပွဲဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီတဲ ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက်သိုက်မျိုက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္မိုင် ကိုစာ် စူးအာတဲ ကျင်ကတိုဒ် ပွဲဘုံဝံအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။ ပ။

ယွံခမိတအံ ပွဲဘုံမြီဟောင် ဗြိုဟ္မိန် ဂြိုက်ကိုလီ ဂြိုက်ကိုကိဋ် ပြာပ်ကျင်ဇေရင် အဲကျက်တဲ လှောင်သပဝတ် အဲကျက်တဲမဂး သီမဒတူခိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲအိုတ်ဂ် ဂရင် ပတီတိုန် အဲကျက် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ယွံတီလမ္မံပိုင် ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟောင် တီလမ္မံပိုင်

ကျက်တြိ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ်ဂ် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ ပွဲဂကူ နိဂကူ သိုင်ရ။ ကတိန် ပွဲဂကူသိုင်ရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ ပွဲတောင်ဒတောင် နိတောင်ဒတောင်ဂေါတမရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် ဗုတ်ဗုတ်အာယုက် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ အောန်လောန်ရ၊ ဂွဲလောန်ရ၊ ပြဟ်လောန်ရ၊ ညးအာယုက်ဂိုင်အိုတ်ဂ် ကံသွာံကို လောန် စက်အာလတူနကံသွာံ ဗုတ်ညိနာင်တဲကို ဝံဂျိုင်လမျီရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြိ ပြင်တိကေတ် ခရ်သစ္စပန် ပွဲသွင်တုံဇြိမာဘုတ်ရ။

ယံတီလမ္ပုပိုင် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှင်မပြ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ သာရိပုတ်ကို မောဂ္ဂလာန် မဂးရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် အကောံခရီသာဝက (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြိ နိမ္မဲအလန်ဝပ်ဟောင်ရ၊ ခမိ လိုဓါကံမသုန်စော် နွံရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် အကောံ ခရီသာဝက တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ နိမ္မဲ အလန်ဝပ်ဝံဟောင်ရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် ခမိမ္မုယုအာနန္ဒ မဒ်ညးကျောန်စိတ်ဥပကာ တီလ မ္ပုပိုင်ကျက်တြိ နိညးကျောန်စိတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် မအံက် တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြိ သိုင်မ္မုယုသုဒ္ဓေါဒနမဂးရ။ မိအံက်ဂ် ဂူကျက်မ္မုယုမာယာမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်ဂ် ချင်မ္မုယုကပ်လှ်မဂးရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် ဗိုတ်တိဂြိုပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ နိကျင်မြသ် ဝံရ၊ ဗိုပခမိဂ် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ဗိုလှီပရာခရ်ဂ် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ဗိုနိကျက် နိကျင်မြသ် ဝံရ၊ ဗိုတွံခရ်ဓမ္မစက်ဂ် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဒဂေတ် လုတ် ဒဂေတ်မပြ ပွဲဇရေင်တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိတဲ ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက်သိုက်မျိုက် ပွဲကာမ ဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကိုဗ်စူးအာတဲ ကျင်ကတိန် ပွဲဘုံဝံအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၉၂။ ယံခမိတအ် ကြနုဂ် အဲကျက် မွဲဟာန်ကျောံ ဗြိုအဝိဟာဂမ္ဘိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဗြိုအတပျါဂမ္ဘိုင်ရ။ ပ။ ယံခမိတအ် ကြနုဂ် အဲကျက် မွဲဟာန်ကျောံ ဗြိုအဝိဟာ ဗြိုအတပျါ ဂမ္ဘိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဗြိုသုဒဿာဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ကြနုဂ် အဲကျက် မွဲဟာန်ကျောံ ဗြိုအဝိဟာ ဗြိုအတပျါ ဗြိုသုဒဿာဂမ္ဘိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဗြိုသုဒဿီဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ကြနုဂ် အဲကျက် မွဲဟာန်ကျောံ ဗြိုအဝိဟာ ဗြိုအတပျါ ဗြိုသုဒဿာ ဗြိုသုဒဿီဂမ္ဘိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဗြိုအကနိဋ္ဌာဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံခမိတအ် ပွဲဘုံဗြို ဗြိုဂမ္ဘိုင် ဂိုင်ကိုလှီ ဂိုင်ကို ကိုင် ပြာပ်ကျင်ဇရေင် အဲကျက်တဲ လှောင်သပဝတ်ကို အဲကျက်တဲမဂး သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဌာန် မဗွဲမွဲဒဲအိုတ်ဂ် ဂရင်ပတီတိုန် အဲကျက် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ-

“ယံတီလမ္ပုပိုင် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူဒစိတ်စော်မွဲကပ်တေအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိ ဝိပဿီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ်ဂ် ကတိန် ပွဲလောကရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိဝိပဿီ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာံစုတ်ဂ် ပွဲဂကူ နိဂကူသိုင်ရ။ ကတိန်

ပွဲကုသိုလ်ရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် ပွဲတောင်ဒတောင် နှိတောင် ဒတောင်ကောဏ္ဍညရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် ဗုတ်ဗုတ်အာယုက် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် နှိဒစံလက်သွာ်ရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် ဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန် ပွဲသွပ်တုံကွဲရ။

ယွံတီလမ္ပပိုင် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှပ်မပြဲ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် ခဏ္ဍကု တိဿ မဂးရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် အကောံခရီ သာဝကဂမ္ဘိုင် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္ပပိုင် ကျက်တြိပဿီၣ် နှိပိဝါအိုတ်ရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ၣ် ခမီ တြဲစောံဒစံကိုဉ် နွံရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ၣ် ခမီမွဲကိုဉ် နွံရ။ ပွဲအကောံခရီသာဝက မွဲအလန်ၣ် ခမီဒစံလက် နွံရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် အကောံခရီသာဝကဂမ္ဘိုင် တုအရန်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပွဲလက်ထက်) တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် နှိပိဝါဂမ္ဘိုင်ဝံဟောင်အိုတ်ရ။ ယွံတီလ မ္ပပိုင် ခမီ မွဲယုအသောက မဒ်ညးကောန်စိတ်ဥပကာ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် နှိညး ကောန်စိတ်ဥပကာ ပြဲအိုတ်ရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် မအံက် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီၣ် သိုင် မွဲယုဗန္ဓုမာမဂးရ။ မိအံက်ၣ် ဂူကျာ် မွဲယုဗန္ဓုမတီမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင် ဗန္ဓုမာၣ် ချင်မွဲယု ဗန္ဓုမတီမဂးရ။

ယွံတီလမ္ပပိုင် ဗိုတ်တံတြိပ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဒုာ်စုတ်ၣ် နှိကျင်မြဲသံဝံရ။ ဗိုပခမီၣ် နှိကျင် မြဲသံဝံရ။ ဗိုလ္လိပရာခရ်ၣ် နှိကျင်မြဲသံဝံရ။ ဗိုဒ်ကျာ်ၣ် နှိကျင်မြဲသံဝံရ။ ဗိုတံခရ်ခမ္မစက်ၣ် နှိကျင်မြဲသံဝံရ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် ပိုဒ်ကံတအ်ညးဂမ္ဘိုင်ၣ် ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲ ပွဲဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိပဿီတဲ ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက်သိုက်မျိုက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကိုစာ် စူးအာတဲ ကျင်ကတိန် ပွဲဘုံဝံအိုတ်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပွဲဘုံမြိုက်ဟောင် မြို့ဂမ္ဘိုင် ဂြင်ကိုလို ဂြင်ကိုကိုဉ် ပြာပ်ကျင်ဇရေင် အဲကျာ်တဲ လှောင်သပဝတ်ကို အဲကျာ်တဲမဂး သိုမဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒုာ်အိုတ်ၣ် ဂရင် ပတီတိုန် အဲကျာ် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ယွံတီလမ္ပပိုင် နူကပ်ဝံ ပွဲလတူပိစောံမွဲကပ်တေအ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိသိ။ ပ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် ပိုဒ်ကံတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ပွဲဇရေင်တီလမ္ပပိုင် ကျက်တြိသိ။ ပ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် ပွဲလတူပိစောံမွဲကပ်ဟောင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိဝေဿဘူ ။ ပ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် ပိုဒ်ကံတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ပွဲဇရေင်တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိဝေဿဘူ။ ပ။

ယွံတီလမ္ပပိုင် ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟောင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြိကကုသန်၊ ကောဏာဂီ၊ ကဿပ။ ပ။ ယွံတီလမ္ပပိုင် ပိုဒ်ကံတအ်ညးဂမ္ဘိုင်ၣ် ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲ ပွဲဇရေင် တီလမ္ပပိုင် ကျက်တြိကကုသန်၊ ကောဏာဂီ၊ ကဿပတဲ ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက်သိုက်မျိုက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ကိုစာ်စူးအာတဲ ကျင်ကတိန် ပွဲဘုံဝံအိုတ်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၉၃။ ယုံခမိတအံ ပဲ့ဘုံမြိုက်ဟောင် မြိုက်မိုင် ဂြိုက်ကိုလို ဂြိုက်ကိုကိုင့် ပြာပ်ကျင်ဇေရင် အဲကျက်တုံ လှောင်သပဝတ် အဲကျက်တဲမဂး သိုမဒတူဒိုင် ပဲ့ဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲအိုတ်ဂ် ဂရင် ပတီတိုန် အဲကျက် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ယုံတီလမုံပိုင် ပဲ့ဘဒ္ဒကင်ဝံဟောင် တီလမုံပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇေတိုင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမိုင်အိုသို အလိုဇေကု မချာ်စုတ်ဂ် ပဲ့ကာလလှဟ်ဝံ ကတိုန် ပဲ့လောကရ။ ယုံတီလမုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဗွဲဂကူ နိဂကူ သိုင်ရ၊ ကတိုန် ပဲ့ဂကူသိုင်ရ။ ယုံတီလမုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဗွဲတောင်ဒတောင် နိတောင်ဒတောင်ဂေါတမရ။ ယုံတီလမုံပိုင် ဗုတ်ဗွတ်အာယုက် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ အောန်လောန်ရ၊ ဂွံလောန်ရ၊ ပြဟ်လောန်ရ၊ ညးအာယုက်ဂိုင်အိုတ်ဂ် ကံသွံကို လောန်ဓက်အာ လတူနကံသွံ ဗုတ်ညိနာင်တဲကို ဝံဂျိုင်လမျိုရ။ ယုံတီလမုံပိုင် တီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂြင်တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် ပဲ့သွပ်တုံဇြဲမာဘုတ်ရ။

ယုံတီလမုံပိုင် ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွေးလှင်မပြ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သာရိပုတ်ကို မောဂ္ဂလာန် မဂးရ။ ယုံတီလမုံပိုင် အကောံဓရိသာဝက (ပဲ့လက်ထက်) တီလမုံပိုင် ကျက်တြဲ နိမ္မဲအလန်ဓဝ်ဟောင်ရ၊ ခမိ လိုဓါကံမသုန်စော် နွံရ။ ယုံတီလမုံပိုင် အကောံ ဓရိသာဝက တုအရှန်ဂမိုင်အိုသိုဟောင် မပါလုပ် (ပဲ့လက်ထက်) တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ နိမ္မဲအလန်ဓဝ်ဝံဟောင်ရ။ ယုံတီလမုံပိုင် ခမိမုံယုအာနန္ဒ မဒ်ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ တီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲ နိညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ ပြအိုတ်ရ။ ယုံတီလမုံပိုင် မအံက် တီလမုံပိုင် ကျက်တြဲ သိုင်မုံယုသုဒ္ဓေါဒနမဂးရ။ မိအံက်ဂ် ဂူကျက် မုံယုမာယာမဂးရ။ ချင်ဒိုင်သိုင်ဂ် ချင်မုံယုကပိလင်္ဂမဂးရ။

ယုံတီလမုံပိုင် ဗိုတိတ်ဂြိုပ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ဗိုသပဓမိန် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ဗိုလ္လိပရာဓရ် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ဗိုနိကျက် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ဗိုတွံဓရ် ဓမ္မစက်ဂ် နိကျင်မြသ်ဝံရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ဗိုဒိုက်တအ်ညးဂမိုင် ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ် မပြ ပဲ့ဇေရင်တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ‘ကာမစ္ဆန္တ’ ပွမနွံပိုက်သိုက်မျိုက် ပဲ့ကာမဂုဏ်ဂမိုင် ကိုဗ်စူးအာတဲ ကျင်ကတိုန် ပဲ့ဘုံဝံအိုတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၉၄။ ယုံခမိတအံ ရသ်ဝံဟောင် ဓမ္မဓာတ် မဒ်ဟိုတ်ဗိုဗျဟ်မာန်ဂ် အလိုဇေကု ကျက်တြဲဟောင် ထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဟိုတ်မထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် ဓမ္မဓာတ် ဗွဲမဒးရးရ ကျက်တြဲ ကျက်တမ္မာဂမိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကျေ ဓရ်သွဲသံသာ အိုတ်တဲ မသကုတ်ဗပိုတ်ကျေ ဂွံင်တရ်သံသာအိုတ်တဲ ဝဋ်သံသာအိုတ်အာတဲ မကလိ လောန်အာ ဒဒိန်အိုသိုအိုတ်တဲ မပကျေ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တဲဂ် ‘နွံကိုဇာတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုယု သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကို သီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုဓရ် (သမာဓိ) သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ဝံ အိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗူး သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို’

ရဝံ ဗွေအစောဇာတ်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောယျလေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစော
တောင်ဒတောင်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊
ဗွေအစော ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလှိုင်မပြလေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောအကောံဓရီသာဝက
လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ။

ဒေဝတ(ဗြို)ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဂရင်ပတိလင် ကုအဲ ဟိုတ်ပရူပရာဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်မဂရင်
ပတိလင်သင်္ဂလေဝ် ကျာ်တြဲဂ် ကျာ်တမ္မာဂမ္ဘိုင် မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေံ ဓရ်သ္မဲသံသာ
အိုတ်တု မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေံ ဂွံင်တရ်သံသာအိုတ်တု ဝဋ်သံသာအိုတ်အာတု မကလိ
လောန်အာ ဒဒိခ်အိုတ်သိုတ်အိုတ်တု မပကွေံ ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်တုဂ် ‘နွံကိုဇာတ် သာ်ပွဲအိုတ်ရ
ရဝံကို၊ နွံကိုယျ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုတောင်ဒတောင် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကို
သီလ သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုဓရ် (သမာဓိ) သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ပွဲ
အိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမပဒတ် သာ်ပွဲအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗူး သာ်ပွဲအိုတ်ရ
ရဝံကို’ ရဝံ ဗွေအစောဇာတ်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောယျလေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစော
တောင်ဒတောင်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောဗွတ်ဗွတ်အာယုက်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊
ဗွေအစော ‘အဂ္ဂသာဝက’ ကွးလှိုင်လေဝ် ဗျဗျဟ်မာန်ရ၊ ဗွေအစောအကောံဓရီသာဝကလေဝ်
ဗျဗျဟ်မာန်ရ။

တီလမ္မုပိဋ်ကျာ်တြဲ တွံကိုဓရ်ဝံရ။ ခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် သျှိုက်မှိုက်ဓရ် တီလမ္မုပိဋ်ကျာ်တြဲ
ဟိုတ်တွံဂမ္ဘိုင်ဂ်တု အိုတ်တွိုဟ်လျိုင် ဒုင်ဂိုင်ကောတ်အိုတ်ရ။

**သုတ်မဟာပဒါန မဒ္ဒိကိုပိဋ္ဌာ
ထဲရောဏ်။**

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၂။ သုတ်မဟာနိဒါန

ခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

၉၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရဲသင်ဝံရ- ပွဲကာလမဲ့အခါင် တီလမူပိုင်ကျိတြ ပဒတ်ခိုင် ပွဲနီဂီ မူယုကမ္မာသမေဓ ပွဲအပွဲကုရရးရ။ ပွဲကာလကို တီလပိုင်အာနန္တ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမူပိုင်ကျိတြတဲ လှောင်သပဝတ် တီလမူပိုင်ကျိတြတဲမဂး သီမဂဇာခိုင် ပွဲဌာန် မဗွဲ မွဲဒွဲဂ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမူပိုင်ကျိတြ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျိမူပိုင် ထေက်ကို အမ်သင်ကွေရသွံ၊ ယွံကျိမူပိုင် ဟံကောင်ဒ်မွဲလှေ နှိကွေရသွံ၊ ယွံကျိမူပိုင် ခရ်ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ဝံ ဖြိုဟ်နက်လေင် ဖြိုဟ်နက်လောန်ရ၊ လွေဟ်အယောင်အလာ ဖြိုဟ်နက် လောန်လေင် နွံခိုင်ရ၊ သိုက်ဒ်ဒတ်သတ် အပွဲဉာဏ် အဲဒိုက် ထေင်ခိုင် သွဟ်ညင်ရကွာကွာ ဝင်ဟောင်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္တ ဩဝလပဟိုသဂး သင်ဝံညိ၊ ယွံအာနန္တ ဩဝလပဟိုသဂး သင်ဝံညိ။ ခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝံ ဖြိုဟ်နက်လေင် ဖြိုဟ်နက်လောန်ရ၊ လွေဟ်အယောင်အလာ ဖြိုဟ် နက်လေင် နွံခိုင်ရ၊ ယွံအာနန္တ ဟိုတ်ပွမဟုံတီကေတ် ခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဗွဲမဗွဲ ဟိုတ် ပွမဟုံဟိုတ်ခိုင် တီကေတ်ဂ်ရ ဂကောံသတ်ဝံ ဒ်ဒတ်သတ်ညင်ရကွာကွာ တွန်တွေဒ်ရတဲ ဒ်ဒတ်သတ်ညင်ရ သပေါဂစေမ်တဲ ဒ်ဒတ်သတ်ညင်ရကွာကွာ ကွတ်စွဲတဲ ကလိလောန်အာ အပါယ် မဒ်လအာဂတိ ဟုံခိုတ်ဆဲး မဒ်ဒွဲဒတုံစေ်လီလတ်ကို သံသာကို ဟုံမာန်ရ။

မာတိကာ

၉၆။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဇရာ^၁ မရဏာ^၂ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကို
ဒးသ်ရ။ မူရ်ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဇရာ မရဏ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူ
ဟိုတ် မတွံဂး ဇာတိဂ် ပွမဗျူ ပွမချိုတ် နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဇာတိ^၃ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။ မူရ်
ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဇာတိ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဘဝဂ်
ဇာတိ နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဘဝ^၄ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။ မူရ်ဟိုတ်
နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဘဝ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဥပါဒါနိဂ်
ဘဝ နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဥပါဒါနိ^၅ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။ မူရ်
ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဥပါဒါနိ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး
တဏှာဂ် ဥပါဒါနိ နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်တဏှာ^၆ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။ မူရ်
ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ တဏှာ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး
ဝေဒနာဂ် တဏှာ နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဝေဒနာ^၇ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။ မူရ်
ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဝေဒနာ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး
ဖဿဂ် ဝေဒနာ နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဖဿ^၈ နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကို ဒးသ်ရ။ မူရ်
ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဖဿ နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး နာမ်
ရုပ်ဂ် ဖဿ နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်နာမ်^၉ရုပ်^{၁၀} နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။
မူရ်ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ နာမ်ရုပ် နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး
ဝိညာဏ်ဂ် နာမ်ရုပ် နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဝိညာဏ်^{၁၁} နွံဟာ ရဲဝံ သွာန်မဂး နွံရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။
မူရ်ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ဝိညာဏ် နှိဂ်ရော ရဲဝံ ကလေင်သွာန်ပွန်မဂး ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး
နာမ်ရုပ်ဂ် ဝိညာဏ် နှိရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဒးသ်ရ။

၁။ ပွမဗျူ။	၄။ ကမ်ဟိုတ်ကတိန္ဒိ။	၇။ ပွမဒင်စသိုင်။	၁၀။ ပွမပွန်ဂတး
၂။ ပွမချိုတ်။	၅။ ပွမစောလံ။	၈။ ပွမတွတ်ဒွံ။	၁၁။ ပွမတီ
၃။ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ။	၆။ ပွမထွေန်စပ်။	၉။ ပွမလွှောပ်အာကိုအာရီ။	

၉၇။ ယွံအာနန္ဒ နိဗ္ဗာန်ဝိညာဏ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး နာမ်ရပ်၌ ဝိညာဏ် နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဝိညာဏ်၌ နာမ်ရပ် နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး နာမ်ရပ်၌ ဖဿ နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဖဿ၌ ဝေဒနာ နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဝေဒနာ၌ တဏှာ နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး တဏှာ၌ ဥပါဒါန် နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဥပါဒါန်၌ ဘဝ နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဘဝ၌ ဇာတိ နှိရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဇာတိ၌ ဇရာ မရဏ၊ သောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ၊ ဂမ္ဘိုင် နှိအိုတ်ရ၊ နနယ်ဝံ ဗွေဒိဒ် သက်သက် ဟွံဖက်ကိုတသိုသ်ဝံ ကတိ၌ ပြာကဋ်ကျင်ရ။

၉၈။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံး ပဟိုတ်ကိုဇာတိတဲ ဇရာ မရဏ နှိရဝံ အဲကျိ သးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်၌ ဗိုဇရာ မရဏ ကတိ၌ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဇာတိ၌ နကိုဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလေဝ် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကာအရာလို့ နသတ်လို့လေဝ် ဇာတိ ဟွံမဲ့မး ဇာတိဝံတုန် ညးဍိုက်ရော?-

တူဟ်နကတိ၌ဒေဝတ် ဇာတိ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် ဇာတိ ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌လကိုဟ် ဇာတိ လကိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌ သတ်ဇကုပြာကဋ် ဇာတိ သတ်ဇကုပြာကဋ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌မ္မိဟ် ဇာတိ မ္မိဟ် ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌သတ်ဇိုင်ပန် ဇာတိ သတ်ဇိုင်ပန်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌ဂစေမ် ဇာတိ ဂစေမ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ တူဟ်နကတိ၌သတ်ဂမာအာ ဇာတိ သတ်ဂမာအာဂမ္ဘိုင်ကို၊ ယွံအာနန္ဒ တူဟ်နကတိ၌သတ်ဂှ် ဇာတိ သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ဟွံကတိ၌မး၊ ဇာတိ၌ ဗွဲပကာရ အိုသို ဟွံမဲ့မး ဟိုတ်နူဇာတိ ပှိုတ်ဂှ်ရ ဇရာ၊ မရဏ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျိမုံပိုင် ပြာကဋ်ဟွံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂှ်ရ ခရ်ဇာတိ ဝံဟေင် နှိဟိုတ်တမ် ဇရာ မရဏရ၊ နိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နှိဟိုတ်ကတိ၌ နှိဟိုတ်အထံက် အပင်ရ။

၉၉။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံး ပဟိုတ်ကိုဘဝတဲ ဇာတိ နှိရဝံ အဲကျိ သးကျင် တဲရ၊ ပွဲဂလာန်၌ ဗိုဇာတိ ကတိ၌ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ဘဝ၌ နကိုဟိုတ် ကြက်သး ဂတဝံလေဝ် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကာအရာလို့ နသတ်လို့လေဝ် ဘဝ ဟွံမဲ့မး၊ ဘဝ၌တုန် ညးဍိုက်ရော?- ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝတအ်ရ။ ဘဝ၌ ဗွဲပကာရအိုသို ဟွံမဲ့မး ဟိုတ်နူဘဝ ပှိုတ်ဂှ်ရ ဇာတိ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျိမုံပိုင် ပြာကဋ်ဟွံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်

၁။ ပွမစံင်တူ ပူဆာ၊
၂။ ပွမလရိုအိယံ၊
၃။ ပွမဒိဒိဒ်ကာယ၊

၄။ ပွမဒိဒိဒ်စိုတ်၊
၅။ ပွမဒေဝင်စိုတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ်ဂမ္ဘိုင်

ပတိရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ဘဝဝံဟောင် နှိဟိုတ်တမ် ဇာတိရ၊ နှိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နှိဟိုတ်ကတိဒ်ရ၊ နှိဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၀၀။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကိုဥပါဒါန်တဲ့ ဘဝ နှိရဝံ အဲကျာ် သး ကျင်တဲ့ရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုဘဝ ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဥပါဒါန်ဂ် နကိုဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကို မဲ့မဲ့ နအကဲအရာလို နသဘလီလောင် ဥပါဒါန် ဟွံမဲ့မး၊ ဥပါဒါန်ဝံတုန် ညးဍဲဂ်ရော?-

ကာမုပါဒါန်၊^၁ ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊^၂ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊^၃ အတ္တဝါဒုပါဒါန်၊^၄ တအ်ရ။ ဥပါဒါန်ဂ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟွံမဲ့မး ဟိုတ်နူဥပါဒါန် ပှိုတ်ဂ်ရ ဘဝ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟွံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတိရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ဥပါဒါန်ဝံဟောင် နှိဟိုတ်တမ် ဘဝရ၊ နှိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နှိဟိုတ်ကတိဒ်ရ၊ နှိဟိုတ်အထံက် အပင်ရ။

၁၀၁။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကို တဏှာတဲ့ ဥပါဒါန် နှိရဝံ အဲကျာ် သးကျင်တဲ့ရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဥပါဒါန် ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး တဏှာဂ် နကို ဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကဲအရာလို နသဘလီလောင် တဏှာ ဟွံမဲ့မး၊ တဏှာဝံတုန် ညးဍဲ ဂ်ရော?-

ရူပတဏှာ၊^၅ သဒ္ဓတဏှာ၊^၆ ဂန္ဓတဏှာ၊^၇ ရသတဏှာ၊^၈ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၊^၉ ဓမ္မ တဏှာ^{၁၀} တအ်ရ။ တဏှာဂ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟွံမဲ့မး ဟိုတ်နူတဏှာ ပှိုတ်ဂ်ရ ဥပါဒါန် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြာကဋ်ဟွံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတိရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ တဏှာဝံဟောင် နှိဟိုတ်တမ် ဥပါဒါန်ရ၊ နှိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နှိဟိုတ် ကတိဒ်ရ၊ နှိဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၀၂။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကိုဝေဒနာတဲ့ တဏှာ နှိရဝံ အဲကျာ် သးကျင်တဲ့ရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုတဏှာ ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ဝေဒနာဂ် နကို ဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကဲအရာလို နသဘလီလောင် ဝေဒနာ ဟွံမဲ့မး၊ ဝေဒနာဝံတုန် ညးဍဲ ဂ်ရော?-

၁။ ပွမစေဲလံာ် ပွဲကာမဂုဏ်၊ ၂။ ပွဲကွေတ်၊ ၃။ ပွဲအလေံဒဂေတ်လုတ်၊ ၄။ ပွဲဝါဒ မတွံဂး အတ္တ။

၅။ ပွမထွေန်စပ်ကို ရုပ်သင်္ဂ၊ ၆။ ရမျာင်၊ ၇။ သွူအမြဲ၊ ၈။ ရှိသာ၊ ၉။ တုတ်ဒွံ၊ ၁၀။ သဘာ။

စက္ခုသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၊^၁ သောတသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၊^၂ ဃာနသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၊^၃ ဇိဝှာသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၊^၄ ကာယသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၊^၅ မနောသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၊^၆ တအိရ။ ဝေဒနာ၌ ဗွဲပကာအိုသ္မိ ဟုံမွဲမဂး ဟိုတ်နူဝေဒနာ ဟိုတ်၌ရ တဏှာ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်နွံပိုင် ပြာကဋ်ကျင် ဟုံမာန်ရ (ရဝံ ဂရင် ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်၌ရ ဝေဒနာဝံဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် တဏှာရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၀၃။ ယွံအာနန္ဒ ရသော်ဝံဟောင် ပဟိုတ်ကို ဝေဒနာ၌တဲ တဏှာ ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို တဏှာတဲ ပွမဉ္စဲသ္မိ ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို ပွမဉ္စဲသ္မိတဲ ပွမကလိဝံ ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို ပွမကလိ ဝံတဲ ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် (သွက်ဝံသုင်စော) ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ်တဲ ပွမသ္မိက်မ္မိက် ပွမထွေန်စပ် ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို ပွမသ္မိက်မ္မိက် ပွမထွေန်စပ်တဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဝံ) ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲမဇိန်ပတ် ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲမဇိန်ပတ်တဲ ပွမသီဂိုင်ကောတ် ဒ်ရ၊ ပဟိုတ်ကို ပွမသီဂိုင်ကောတ်တဲ ပွမသအေတ်သပါန် ဒ်ရ၊ ပဟိုတ် ကို ပွမသအေတ်သပါန်တဲ ပွမမင်မွဲဂြပ် ဒ်ရ။ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမမင်မွဲဂြပ်၌ရ ခရ် အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်မာ ဗွဲမဂ္တိုင် မတွံဂး ပွမဒးပကင်ရင်လင်လေံ ပွမဒးပကင်ရင်လင် လွဟ်လနက် ပွမကတိုဒ်ကယျာန်ဒဝါတ် ပွမစေံစး ပွမသောက်ဇိ ပွမဟို စိုက်ဒင်ဒပ်ဟုံမာန် ပွမဗျီအကြာ ပွမဟိုဂလာန် ကွိုက်ဗဒန် ဟုံသ္မာံစုတ် ကတိုဒ်အိုတ်ရ။

၁၀၄။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကို ပွမမင်မွဲဂြပ်တဲ ခရ်အကုသိုလ် ဂမ္တိုင် မယုတ်မာမဂ္တိုင် မတွံဂး ပွမဒးပကင်ရင်လင်လေံ ပွမဒးပကင်ရင်လင် လွဟ်လနက် ပွမကတိုဒ် ကယျာန်ဒဝါတ် ပွမစေံစး ပွမသောက်ဇိ ပွမဟို စိုက်ဒင်ဒပ်ဟုံမာန် ပွမဗျီအကြာ ပွမဟို ဂလာန်ကွိုက်ဗဒန် ဟုံသ္မာံစုတ် ကတိုဒ်အိုတ်ရဝံ အဲကျာ် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်၌ ဗိုခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်မာမဂ္တိုင် မတွံဂး ပွမဒးပကင်ရင်လင်လေံ ပွမဒးပကင်ရင် လင် လွဟ်လနက် ပွမကတိုဒ် ကယျာန်ဒဝါတ် ပွမစေံစး ပွမသောက်ဇိ ပွမဟို စိုက်ဒင်ဒပ် ဟုံမာန် ပွမဗျီအကြာ ပွမဟို ဂလာန်ကွိုက်ဗဒန် ဟုံသ္မာံစုတ် ကတိုဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမမင်မွဲဂြပ်၌ နကိုဟိုတ် ကြက်သဂးဂတဝံလေဝ် တီကောတ်မာန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ နအကာဲအရာလို့ နသတ် လို့လေဝ် ပွမမင်မွဲဂြပ်၌ ဟုံမွဲမဂး ပွမမင်မွဲဂြပ်၌ ဗွဲပကာရအိုသ္မိ ဟုံမွဲမဂး ဟိုတ်နူပွမ မင်မွဲဂြပ် ဟိုတ်၌ရ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်မာမဂ္တိုင် မတွံဂး ပွမဒးပကင်ရင်လင်လေံ ပွမဒးပကင်ရင်လင် လွဟ်လနက် ပွမကတိုဒ် ကယျာန်ဒဝါတ် ပွမစေံစး ပွမသောက်ဇိ ပွမဟို စိုက်ဒင်ဒပ်ဟုံမာန် ပွမဗျီအကြာ ပွမဟို ဂလာန်ကွိုက်ဗဒန် ဟုံသ္မာံစုတ် ကတိုဒ်

၁။ ပွမဒင်စသိုင် မကတိုဒ် ဟိုတ်နူပွမတုတ်ဒ်ကို မတ်၊ ၂။ ကတောဝ်၊ ၃။ မုဟ်၊ ၄။ လတံ၊ ၆။ စိုတ်။

ကျင်မာန်အိုတ်ဟာ ရံဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျင်မျှပိုင် ကတိဒ်ကျင် ဟံမာန်အိုတ်ရ (ရံဝံ ဂရင် ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမမင်မွဲဂြပ်ဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မယုတ်မာမဂြိုင် မတွံဂး ပွမဒးပကင်ရင်လောင်လေံ ပွမဒးပကင်ရင်လပ် လွဟ်လနက် ပွမ ကတိဒ် ကယျာန်ဒဝါတ် ပွမစေ့စး ပွမသောက်ဇီ ပွမဟို စိုက်ဒင်ဒပ်ဟံမာန် ပွမဗျီအကြာ ပွမဟို ဂလာန်ကိုက်ဗဒန် ဟံ့ဍုတ်စုတ် ကတိဒ်ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ် အထံက်အပင်ရ။

၁၀၅။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကို ပွမသအေတ်သပါန်တဲ ပွမမင်မွဲဂြပ် ဒ်ရံဝံ အဲကျင် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုပွမမင်မွဲဂြပ် ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမသအေတ်သပါန်ဂ် နကိုဟိုတ် ကြက်သဂးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နအကဲအရာလီ နသဘလီလောင် ပွမသအေတ် သပါန် ဟံ့ဒ်မဂး ပွမသအေတ်သပါန်ဂ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟံ့မွဲမဂး ဟိုတ်နူပွမသအေတ် သပါန် ပှိုတ်ဂ်ရ ပွမမင်မွဲဂြပ် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျင်မျှပိုင် ပြာကဋ် ကျင်ဟံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသအေတ်သပါန်ဝံဟောင် ဒ်ဟိုတ် တမ် ပွမမင်မွဲဂြပ်ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၀၆။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကို ပွမသီဂိုင်ကေတ်တဲ ပွမသအေတ် သပါန် ဒ်ရံဝံ အဲကျင် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုပွမသအေတ်သပါန် ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမသီဂိုင်ကေတ်ဂ် နကိုဟိုတ် ကြက်သဂးဂတဝံလောင် တီကေတ် မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နအကဲအရာလီ နသဘ လီလောင် ပွမသီဂိုင်ကေတ် ဟံ့မွဲမဂး ပွမသီဂိုင်ကေတ်ဂ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟံ့မွဲမဂး ဟိုတ်နူ ပွမသီဂိုင်ကေတ် ပှိုတ်ဂ်ရ ပွမသအေတ်သပါန် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျင်မျှပိုင် ပြာကဋ်ကျင် ဟံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသီဂိုင် ကေတ်ဝံဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် ပွမသအေတ်သပါန်ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၀၇။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိုတ်ကိုပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲဗိုန်ဗတ် (ရံဝံမဂး အဲ ဂြပ်အဲ)တဲ ပွမသီဂိုင်ကေတ် ဒ်ရံဝံ အဲကျင် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုပွမသီဂိုင်ကေတ် ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံဂး ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲဗိုန်ဗတ် (ရံဝံမဂး အဲ ဂြပ်အဲ)ဂ် နကိုဟိုတ် ကြက်သဂးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နအကဲအရာလီ နသဘလီလောင် ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲဗိုန်ဗတ် (ရံဝံမဂး အဲ ဂြပ်အဲ) ဟံ့မွဲမဂး ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲဗိုန်ဗတ် (ရံဝံမဂး အဲ ဂြပ်အဲ) ဗွဲပကာရအိုသို ဟံ့မွဲမဂး ဟိုတ်နူပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲဗိုန်ဗတ် (ရံဝံမဂး အဲ ဂြပ်အဲ) ပှိုတ်ဂ်ရ ပွမသီဂိုင် ကေတ် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျင်မျှပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟံမာန်ရ (ရံဝံ

ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ရဲဝံမး အဲ ဂြပ်အဲ) ဝံဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် ပွမသီဂိုင်ကေတ်ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ် အထံက်အပင်ရ။

၁၀၈။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံး ပဟိုတ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ်တဲ ပွမ သဂုတ်သွာတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ရဲဝံမး အဲ ဂြပ်အဲ) ဒ်ရဝံ အဲကျါ သးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ရဲဝံမး အဲ ဂြပ်အဲ) ကတိုဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ပွမ သျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ် နကိုဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကာအရာလို နသဘလီလောင် ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ် ဟွံမဲမး ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟွံမဲမး ဟိုတ်နူပွမ သျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ်ရ ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ် (ရဲဝံမး အဲ ဂြပ်အဲ) ပြာကဋ် ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျါမျိုပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟွံမာန်ရ (ရဲဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ်ဝံဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် ပွမသဂုတ်သွာတ် ဗွဲမ ဗိုန်ဗတ် (ရဲဝံမး အဲ ဂြပ်အဲ)ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၀၉။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံး ပဟိုတ်ကို ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် (သွက်သဝံ သုင်စော)တဲ ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ် ဒ်ရဝံ အဲကျါ သးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုပွမ သျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ် ကတိုဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် နကို ဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကာအရာလို နသဘလီလောင် ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် ဟွံမဲမး ပွမ သဂုတ်သွာတ်စိုတ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟွံမဲမး ဟိုတ်နူပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဲဝံ (သးရ)။ ယွံကျါမျိုပိုင် ပြာကဋ် ကျင် ဟွံမာန်ရ (ရဲဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ်ဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် ပွမသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ်ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ် အထံက်အပင်ရ။

၁၁၀။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံး ပဟိုတ်ကိုပွမကလိဝံတဲ ပွမသဂုတ်သွာတ် စိုတ် ဒ်ရဝံ အဲကျါ သးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ဂ် ဗိုပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် ကတိုဒ်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ် မတွံး ပွမကလိဝံ နကိုဟိုတ် ကြက်သးဂတဝံလောင် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ကုသတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နအကာအရာလို နသဘလီလောင် ပွမကလိဝံ ဟွံမဲမး ပွမကလိဝံ ဗွဲပကာရအိုသို ဟွံမဲမး ဟိုတ်နူပွမကလိဝံ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဲဝံ (သးရ)။ ပြာကဋ်ကျင် ဟွံမာန်ရ ယွံကျါမျိုပိုင် (ရဲဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမကလိဝံဟောင် ဒ်ဟိုတ်တမ် ပွမသဂုတ်သွာတ်စိုတ်ရ၊ ဒ်သဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ်ရ၊ ဒ်ဟိုတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၁၁။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိတ်ကို ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ ပွမကလိဝ္ဋံ နိရဝ္ဋံ အဲကျာ် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ကို ဗိုပွမကလိဝ္ဋံ ကတိဒိန္ဒြေဟိတ် မတွံဂး ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ နကိုဟိတ် ကြက်သဂးဂတဝ္ဋလေဝ် တိကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကို မွဲမွဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နအကဲအရာလို နသဘလီလေဝ် ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ ဟံမ္မမဂး ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ ဗွဲပကာရအိုသို ဟံမ္မမဂး ဟိတ်နုပွမဂ္ဂဘေဝိတေ ပြိုတ်ဂ်ရ ပွမကလိဝ္ဋံ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဝ္ဋံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟံမာန်ရ (ရဝ္ဋံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိတ်ဂ်ရ ပွမဂ္ဂဘေဝိတေဟေင် နိဟိတ်တမ် ပွမကလိဝ္ဋံရ၊ နိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နိဟိတ်ကတိဒိန္ဒြေ နိဟိတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၁၂။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိတ်ကို ပွမထွေန်စပ်တဲ ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ နိရဝ္ဋံ အဲကျာ် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ကို ဗိုပွမဂ္ဂဘေဝိတေ ကတိဒိန္ဒြေဟိတ် မတွံဂး ပွမထွေန်စပ် နကိုဟိတ် ကြက်သဂးဂတဝ္ဋလေဝ် တိကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကို မွဲမွဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နအကဲအရာလို နသဘလီလေဝ် ပွမထွေန်စပ် ဟံမ္မမဂး ပွမထွေန်စပ်ဝံတုန် ညးဍေုဂ်ရော?— ကာမတဏှာ၊^၁ ဘဝတဏှာ၊^၂ ဝိဘဝတဏှာ^၃တအ်ရ။ ပွမထွေန်စပ် ဗွဲပကာရအိုသို ဟံမ္မမဂး ဟိတ်နုပွမထွေန်စပ် ပြိုတ်ဂ်ရ ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဝ္ဋံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင် ဟံမာန်ရ (ရဝ္ဋံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိတ်ဂ်ရ ပွမထွေန်စပ်ဝံတုန် နိဟိတ်တမ် ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ၊ နိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နိဟိတ်ကတိဒိန္ဒြေ၊ နိဟိတ်အထံက်အပင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ရဝ္ဋံဟေင် ဓရ်ပွမထွေန်စပ်ဂမ္တိုင် တေင်ဓါပြကာဝံ^၄ ဟိတ်နုဟိတ်မ္မေဝ် မတွံဂး ဝေဒနာဟေင် နိအိုတ်ရ။

၁၁၃။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိတ်ကို ဖဿတဲ ဝေဒနာ နိရဝ္ဋံ အဲကျာ် သဂးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ကို ဗိုဝေဒနာ ကတိဒိန္ဒြေဟိတ် မတွံဂး ဖဿတဲ နကိုဟိတ် ကြက်သဂးဂတဝ္ဋလေဝ် တိကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲဘုံ မမိက်ကို မွဲမွဲ ကုသတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နအကဲအရာလို နသဘလီလေဝ် ဖဿတဲ ဟံမ္မမဂး ဖဿဝံတုန် ညးဍေုဂ်ရော?— စက္ခုသမ္ပဿ၊^၅ သောတသမ္ပဿ၊^၆ ဃာနသမ္ပဿ၊^၇ ဇိဝှာသမ္ပဿ၊^၈ ကာယသမ္ပဿ၊^၉ မနောသမ္ပဿ^{၁၀}တအ်ရ။ ဖဿတဲ ဗွဲပကာရအိုသို ဟံမ္မမဂး ဟိတ်နုဖဿ ပြိုတ်ဂ်ရ ဝေဒနာ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဝ္ဋံ (သဂးရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင် ဟံမာန်ရ (ရဝ္ဋံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိတ်ဂ်ရ ဖဿဝံဟေင် နိဟိတ်တမ် ဝေဒနာရ၊ နိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နိဟိတ်ကတိဒိန္ဒြေ၊ နိဟိတ်အထံက်အပင်ရ။

၁။ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂုဏ်။ ၂။ ပွမထွေန်စပ် သီမထေင်ဂး ရဝ္ဋံမဂး ဘဝပိတ်သကုတ် ဟံမာန်။ ၃။ ပွမထွေန်စပ် သီမထေင်ဂး ဘဝပိတ်သကုတ်တအ်ရ။
 ၄။ တဏှာ ဂိုဟ်ကွက်ဝဋ် မဒ်ဟိတ် ဥပါဒိန်ကို၊ တဏှာ မကတိဒိန္ဒြေ ဟံသကုတ်ပိတ် မဒ်ဟိတ် ပွမဂ္ဂဘေဝိတေ တဏှာ ဓါသတ်တအ်ဝံ မိက်ဂး။
 ၅။ တွတ်ဒွံမတ်၊ ၆။ ကတောဝ်၊ ၇။ မုဟ်၊ ၈။ လတတ်၊ ၉။ ဇကု၊ ၁၀။ စိုတ်။

၁၁၄။ ယုံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိတ်ကို နာမ်ရုပ်တဲ့ ဖဿ ခြံရံ အဲကျက် သကးကျင်တဲ့ရ၊ ပွဲဂလာန်ကို ဗိုဖဿ ကတိဒ်ကျင် ဟိတ်နူဟိတ် မတွံဂး နာမ်ရုပ်ကို နကို ဟိတ် ကြက်သကးတဝှံလေဝ် တိကေတ်မာန်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ဩနအကဲအရာ ဩန လွေဟ်အယောင်အလာ ဩနနိမိတ်ဟိတ်တိကေတ် ဩနသဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင် (မပတံကို ဖဿ ဝေဒနာ သညာ) မွဲ ဒးပညပ်ကော်ခံ ဂကောံနာမ် (မပတံကိုဖဿ ဝေဒနာ သညာ) ကို (နယုမပတံကိုဖဿ ဝေဒနာ သညာ)ရ၊ အကဲအရာကို လွေဟ်အယောင် အလာကို နိမိတ်ဟိတ်တိကေတ်ကို သဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင်ကို ဟုံမွဲမဂး အဓိဝစန သမ္မဿ^၁ မစွောန်ထွေး နကိုယုဂ် ပြာကဋ်ကျင် ပွဲဂကောံရုပ်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျက်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင် ဟုံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ ဩနအကဲအရာ ဩနလွေဟ်အယောင်အလာ ဩနနိမိတ်ဟိတ်တိ ကေတ် ဩနသဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင် (မပတံကိုပွမကြိုင်မိုဟ် ပွမလင်ဇွောပ် ပွမဂမ္တ ပွမထံက်ပခိုင်) မွဲ ဒးပညပ်ကော်ခံ ဂကောံရုပ် (မပတံကိုပထဝီ^၂ အာပေါ^၃ တေဇော^၄ ဝါယော^၅) ကို (နယုမပတံကိုပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော)ရ၊ အကဲအရာကို။ ပ ။ သဘ မဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင်ကို ဟုံမွဲမဂး ပဋိဿသမ္မဿ^၆ ကို ပြာကဋ်ကျင် ပွဲဂကောံနာမ်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျက်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင် ဟုံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ ဩနအကဲအရာ။ ပ ။ ဩနသဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင် (မပတံကို ပွမတွတ်ဒွံအာရီ ကောံ မပတံကိုပွမကြိုင်မိုဟ်) မွဲ ဒးပညပ်ကော်ခံ ဂကောံနာမ် (မပတံကို ဖဿ)ကို၊ ဂကောံရုပ် (မပတံကိုပထဝီ) ကို (နယုမပတံကိုဖဿ မပတံကိုပထဝီ)ရ၊ အကဲ အရာကို။ ပ ။ သဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင်ကို ဟုံမွဲမဂး အဓိဝစနသမ္မဿ မစွောန်ထွေး နကို ယုဂ်ကို ပဋိဿသမ္မဿကို ပြာကဋ်ကျင် မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျက်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟုံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ ဩနအကဲအရာ။ ပ ။ ဩနသဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင်မွဲ ဒးပညပ် ကော်ခံ နာမ်ရုပ်ရ၊ အကဲအရာကို။ ပ ။ သဘမဂပ်ဝ်စွောန်ထွေးဂမ္တိုင်ကို ဟုံမွဲမဂး ဖဿ ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံကျက်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟုံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင် ပတီရ)။ ယုံအာနန္ဒ ဟိတ်ကိုရ နာမ်ရုပ်ဝှံဟေင် ခြံဟိတ်တမ် ဖဿရ၊ ခြံသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ ခြံဟိတ်ကတိဒ်ရ၊ ခြံဟိတ်အထံက်အပင်ရ။

၁။ ပွမတွတ်သမ္ဘိအာရီ။
 ၂။ အဓိဝစနသမ္မဿမဂးကို မနောသမ္မဿ ပွမချပ်တိကေတ် မကတိဒ် ပွဲမနောဒွါရ်ဟေင် လေဝ်တွတ်ဒွံကို ဟေင်ရောင်။
 ၃။ ဓာတ်တိ၊ ၄။ ဓာတ်ဒု၊ ၅။ ဓာတ်ပုတ်၊ ၆။ ဓာတ်ကျာ။
 ၇။ ပဋိဿသမ္မဿမဂးကို မပတံကိုစက္ခုသမ္မဿ ပွမချပ်တိကေတ် မကတိဒ် ပွဲပဉ္စဒွါရ်ဟေင် လေဝ်တွတ်ဒွံကို ဟေင်ရောင်။

၁၁၅။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိတ်ကို ဝိညာဏ်ကို နာမ်ရုပ် နှိရဝံ အဲကျာ် သးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ကို ဗီဝိညာဏ် ကတိန်ကျင် ဟိတ်နူဟိတ် မတွံဂး နာမ်ရုပ်ကို နကို ဟိတ် ကြက်သးဂတဝံလေဝ် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဝိညာဏ်ကို ဟံတို့လုပ် ပွဲဂင် ဝှံမိမး နာမ်ရုပ်ကို မွဲဂကောံခပ် နှိပွဲဂင်ဝှံမိ မာန်ဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် နှိဟံမာန်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဝိညာဏ် တို့လုပ် ပွဲဂင်ဝှံမိတဲ ပှိုတ်အာမး နာမ်ရုပ်ကို ကတိန် တွဟ်နပ္ပမကတိဗဒ် ခန္တကေဝံမာန်ဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် နှိဟံမာန်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္ဒ ကုသုတ်ကောန်ဌာတြုံ ကိုန် ကုသုတ်ကောန်ဌာဗြ ကိုန် ယောသောတ် သွတ်ဟေင် ဝိညာဏ် ပှိုတ်အာမး နာမ်ရုပ်ကို အာစိပ်ပွမဇ္ဇော်မောပ် ပွမဖောအ်ဗြေပ် ပွမလဲလးမာန်ဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် အာစိပ်ဟံမာန်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိတ်ကိုရ ဝိညာဏ်ဝံဟေင် နှိဟိတ်တမ် နာမ်ရုပ်ရ၊ နှိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နှိဟိတ် ကတိန်ရ၊ နှိဟိတ်အထံက်အပင်ရ။

၁၁၆။ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန် မတွံဂး ပဟိတ်ကို နာမ်ရုပ်ကို ဝိညာဏ် နှိရဝံ အဲကျာ် သးကျင်တဲရ၊ ပွဲဂလာန်ကို ဗီဝိညာဏ် ကတိန်ကျင် ဟိတ်နူဟိတ် မတွံဂး နာမ်ရုပ်ကို နကို ဟိတ် ကြက်သးဂတဝံလေဝ် တီကေတ်မာန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဝိညာဏ်ကို ဟံကလိဝံ အရာ နိဿယ ပွဲနာမ်ရုပ်မး ပွဲကာလကြံ ဂကောံဒဒိမ် မွဲဟာန်ကောံ ဇာတ် ဇရာ မရဏဂမ္ဘိုင် ပြာကဋ်ကျင်မာန်ဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဟံမာန်ရ (ရဝံ ဂရင် ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဟိတ်ကိုရ နာမ်ရုပ်ကိုဟေင် နှိဟိတ်တမ် ဝိညာဏ်ရ၊ နှိသဇိုင် နိဒါန်ရ၊ နှိဟိတ်ကတိန်ရ၊ နှိဟိတ်အထံက်အပင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ နအယာံမာတ် ဝိညာဏ် ကောံနာမ်ရုပ် မသပဉ္စပကာဂုဏ် ရင်သကအိဝံ (သတ်ကို) ကတိန်လေဝ် ဒးကတိန်ရ၊ ဗျူလေဝ် ဒးဗျူရ၊ ချိုတ်လေဝ် ဒးချိုတ်ရ၊ ဂြိုင်ကိုအလန် စုတ်ချိုတ်လေဝ် ဒးစုတ်ချိုတ်တသိုတ်အာရ၊ ဂြိုင်ကိုအလန် ကတိန်လေဝ် ဒးကတိန်ရ။ နအယာံမာတ် ဝိညာဏ် ကောံနာမ်ရုပ်ဝံ နှိဟိတ်ယု၊ ကတိန်ရ၊ နအယာံမာတ် ဝိညာဏ် ကောံနာမ်ရုပ်ဝံ နှိဟိတ်သဒ္ဓါ ကတိန်ရ၊ နအယာံမာတ် ဝိညာဏ် ကောံနာမ်ရုပ်ဝံ နှိဟိတ် ပညပ် ကတိန်ရ၊ နအယာံမာတ် ဝိညာဏ် ကောံနာမ်ရုပ်ဝံ နှိအရာဂေတ်ဂေင်ပညပ်ရ၊ နအယာံမာတ် ဝိညာဏ် ကောံနာမ်ရုပ် မသပဉ္စပကာဂုဏ် ရင်သကအိဝံ ဝဋ်ပိဉ္စကာ ဂေတ်ရ၊ ခန္တမသုန်ပြကာဝံလေဝ် နှိပြာကဋ် တွဟ်နပညပ်ကောံခရ။

အတ္တပညပ်

၁၁၇။ ယွံအာနန္ဒ ညးပညပ်အတ္တကို မူရ်နမ္မတ်မဲ့ ပညပ်တံကိုရော?– ယွံအာနန္ဒ ညးပညပ်အတ္တ မှုကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာကို “အတ္တ အဲကို နွံကိုရုပ်ရ၊ နွံကိုအပိုင်အခြာရ”

မာတ်ကာ

ရဝံ ပညာရ။ ယံအာနန္ဒ ညးပညာအတ္တ မှုကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ “အတ္တ အဲကို နှံကိုရုပ်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာရ” ရဝံ ပညာရ။ ယံအာနန္ဒ ညးပညာအတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ “အတ္တ အဲကို ဟံမဲ့ကိုရုပ်ရ၊ နှံကိုအပိုင်အခြာရ” ရဝံ ပညာရ။ ယံအာနန္ဒ ညးပညာအတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ “အတ္တ အဲကို ဟံမဲ့ကိုရုပ်ရ၊ ဟံမဲ့ကို အပိုင်အခြာရ” ရဝံ ပညာရ။

၁၁၈။ ယံအာနန္ဒ မှောင်ညးဂမ္ဘိုင်ပန်ဂံ ဩညးမဲ့ ပညာတံ အတ္တ နှံကိုရုပ် နှံကို အပိုင်အခြာရ၊ ညးဂံ အတ္တ မှုကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ မဒ်ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်ဟောင်လောင် ပညာတံရ၊ ညးဂံ အတ္တ မှုကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ မဒ်ပွဲဘဝပရလိုက်ဂံလောင် ပညာတံရ၊ (နကိုလညာတ် ညးသအာင်တအံ) “ဒ်ဒိုင် ဟံသုစုတ်ဂံ ကြက်သပ ညံင်ဝံဒ်သုစုတ်ရ” ရဝံလောင် စိုတ်ဒ် ကုညးဂံရ။ ယံအာနန္ဒ ဒ်သံဏအံမဂး တူဟ်နဟီသဂး ရဝံမဂး ‘ရူပီ ပရိတ္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စေလံ အတ္တမှုကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ သတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂံ) ဗမ္မထေက်ကြိုက်ရ။

ယံအာနန္ဒ မှောင်ညးဂမ္ဘိုင်ပန်ဂံ ဩညးမဲ့ ပညာတံ အတ္တ နှံကိုရုပ် ဟံမဲ့ကို အပိုင်အခြာရ၊ ညးဂံ အတ္တ မှုကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ် ဟောင်လောင် ပညာတံရ၊ ညးဂံ အတ္တ မှုကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပရလိုက် ဂံလောင် ပညာတံရ၊ (နကိုလညာတ်ညးသအာင်တအံ) “ဒ်ဒိုင် ဟံသုစုတ်ဂံ ကြက်သပ ညံင်ဝံဒ်သုစုတ်ရ” ရဝံလောင် စိုတ်ဒ် ကုညးဂံရ။ ယံအာနန္ဒ ဒ်သံဏအံမဂး တူဟ်နဟီသဂး ရဝံမဂး ‘ရူပီအနန္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စေလံ အတ္တ မှုကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ သတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂံ) ဗမ္မထေက်ကြိုက်ရ။

ယံအာနန္ဒ မှောင်ညးဂမ္ဘိုင်ပန်ဂံ ဩညးမဲ့ ပညာတံ အတ္တ ဟံမဲ့ကိုရုပ် နှံကို အပိုင်အခြာရ၊ ညးဂံ အတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ် ဟောင်လောင် ပညာတံရ၊ ညးဂံ အတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပရလိုက် ဂံလောင် ပညာတံရ၊ (နကိုလညာတ်ညးသအာင်တအံ) “ဒ်ဒိုင် ဟံသုစုတ်ဂံ ကြက်သပ ညံင်ဝံဒ်သုစုတ်ရ” ရဝံလောင် စိုတ်ဒ် ကုညးဂံရ။ ယံအာနန္ဒ ဒ်သံဏအံမဂး တူဟ်နဟီသဂး ရဝံမဂး ‘အရူပီပရိတ္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စေလံ အတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ သတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂံ) ဗမ္မထေက်ကြိုက်ရ။

ယံအာနန္ဒ မှောင်ညးဂမ္ဘိုင်ပန်ဂံ ဩညးမဲ့ ပညာတံ အတ္တ ဟံမဲ့ကိုရုပ် ဟံမဲ့ ကိုအပိုင်အခြာရ၊ ညးဂံ အတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ် ဟောင်လောင် ပညာတံရ၊ ညးဂံ အတ္တ မဟံမဲ့ကိုရုပ် မဟံမဲ့ကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပရ လိုက်ဂံလောင် ပညာတံရ၊ (နကိုလညာတ်ညးသအာင်တအံ) “ဒ်ဒိုင် ဟံသုစုတ်ဂံ ကြက်သပ ညံင်ဝံဒ်သုစုတ်ရ” ရဝံလောင် စိုတ်ဒ် ကုညးဂံရ။ ယံအာနန္ဒ ဒ်သံဏအံမဂး တူဟ်နဟီ

သဂး ရံဝံမဂး ‘အရူပီအနန္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စောလံ အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုဏ် မဟံမ္မေကိုအပိုင် အခြာ သတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂ်) ဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ။ ယံအာနန္တ ညးပညပ် အတ္တဂ် နဗ္ဗတ်ဝံ ပညပ်တ်ရ။

နအတ္တပညပ်

၁၁၉။ ယံအာနန္တ ညးဟံပညပ် အတ္တဂ် မူရ်နဗ္ဗတ်မ္မေ ဟံပညပ်တ်ရော?– ယံအာ နန္တ ညးဟံပညပ် အတ္တ မူကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ “အတ္တ အဲဂ် နွံကိုရုဏ်ရ၊ နွံကို အပိုင်အခြာရ” ရံဝံ ဟံပညပ်ရ။ ယံအာနန္တ ညးဟံပညပ် အတ္တ မူကိုရုဏ် မဟံမ္မေကိုအပိုင် အခြာ “အတ္တ အဲဂ် နွံကိုရုဏ်ရ၊ ဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာရ” ရံဝံ ဟံပညပ်ရ။ ယံအာနန္တ ညး ဟံပညပ်တ် အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ “အတ္တ အဲဂ် ဟံမ္မေကိုရုဏ်ရ၊ နွံကို အပိုင်အခြာရ” ရံဝံ ဟံပညပ်ရ။ ယံအာနန္တ ညးဟံပညပ် အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုဏ် မဟံမ္မေကို အပိုင်အခြာ “အတ္တ အဲဂ် ဟံမ္မေကိုရုဏ်ရ၊ ဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာရ” ရံဝံ ဟံပညပ်ရ။

၁၂၀။ ယံအာနန္တ ပှောဝ်ညးဂမ္မိုင်ပန်ဂ် ဩညးမ္မေ ဟံပညပ်တ် အတ္တ နွံကိုရုဏ် နွံကို အပိုင်အခြာရ၊ ညးဂ် အတ္တ မူကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ မဒ်ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်ဟောင်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ၊ ညးဂ် အတ္တ မူကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ မဒ်ပွဲဘဝပရလိုက်ဂ်လေဝ် ဟံပညပ် ဟ်ရ၊ (နကိုလညာတ်ညးသအောင်တအ်) “ဒ်ဒိုင် ဟံဍုတ်စုတ်ဂ် ကြက်သပ ညံင်ဝံဒ်ဍုတ်စုတ်ရ” ရံဝံလေဝ် စိုတ်ဟံဒ် ကုညးဂ်ရ။ ယံအာနန္တ ဒ်သ်ဏအ်မဂး တုဟ်နဟီသဂး ရံဝံမဂး ‘ရူပီ ပရိတ္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စောလံ အတ္တ မူကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ ဟံသတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂ်) ဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ။

ယံအာနန္တ ပှောဝ်ကိုညးဂမ္မိုင်ပန်ဂ် ဩညးမ္မေ ဟံပညပ်တ် အတ္တ နွံကိုရုဏ် ဟံမ္မေကို အပိုင်အခြာရ၊ ညးဂ် အတ္တ မူကိုရုဏ် မဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ် ဟောင်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ၊ ညးဂ် အတ္တ မူကိုရုဏ် မဟံမ္မေကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပရ လိုက်ဂ်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ၊ (နကိုလညာတ်ညးသအောင်တအ်) “ဒ်ဒိုင် ဟံဍုတ်စုတ်ဂ် ကြက် သပ ညံင်ဝံဒ်ဍုတ်စုတ်ရ” ရံဝံလေဝ် စိုတ်ဟံဒ် ကုညးဂ်ရ။ ယံအာနန္တ ဒ်သ်ဏအ်မဂး တုဟ်နဟီသဂး ရံဝံမဂး ‘ရူပီအနန္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စောလံ အတ္တ မူကိုရုဏ် မဟံမ္မေကို အပိုင်အခြာ ဟံသတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂ်) ဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ။

ယံအာနန္တ ပှောဝ်ကိုညးဂမ္မိုင်ပန်ဂ် ဩညးမ္မေ ဟံပညပ်တ် အတ္တ ဟံမ္မေကိုရုဏ် နွံကို အပိုင်အခြာရ၊ ညးဂ် အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ် ဟောင်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ၊ ညးဂ် အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုဏ် မူကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပရလိုက် ဂ်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ၊ (နကိုလညာတ်ညးသအောင်တအ်) “ဒ်ဒိုင် ဟံဍုတ်စုတ်ဂ် ကြက်သပ

ညင်ဝံဒ်ဉာ်စုတ်ရ” ရဝံလေဝ် စိုတ်ဟံဒ် ကုညးဂ်ရ။ ယံအာနန္ဒ နိသင်္ဃာန်မဂး တူဟ်နဟီုသဂး ရဝံမဂး ‘အရူပီရိတ္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စောလံ အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုပ် မှုကိုအပိုင်အခြာ ဟံသတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂ်) ဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ။

ယံအာနန္ဒ မှော်ကိုညးဂ်မျိုင်ပန်ဂ် ဩညးမ္မဲ ဟံပညပ်တ် အတ္တ ဟံမ္မေကိုရုပ် ဟံမ္မဲကိုအပိုင်အခြာ ညးဂ် အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုပ် မဟံမ္မဲကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်လျှဟ်ဟောင်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ။ ညးဂ် အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုပ် မဟံမ္မဲကိုအပိုင်အခြာ မဒ် ပွဲဘဝပရလိုက်ဂ်လေဝ် ဟံပညပ်တ်ရ။ (နကိုလညာတ်ညးသအာင်တအ်) “ဒ်ဒိုင် ဟံဉာ်စုတ်ဂ်ကြက်သပ ညင်ဝံဒ်ဉာ်စုတ်ရ” ရဝံလေဝ် စိုတ်ဟံဒ် ကုညးဂ်ရ။ ယံအာနန္ဒ နိသင်္ဃာန်မဂး တူဟ်နဟီုသဂး ရဝံမဂး ‘အရူပီရိတ္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ ကွေတ်စောလံ အတ္တ မဟံမ္မေကိုရုပ် မဟံမ္မဲကိုအပိုင်အခြာ ဟံသတိက်သတင်ဒိုင် (ပွဲသန္တာန် ညးဂ်) ဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ။ ယံအာနန္ဒ ညးဟံပညပ်တ် အတ္တဂ် နဗ္ဗတ်ဝံ ဟံပညပ်တ်ရ။

ပုမမှ်သေ့ဝ်အတ္တ

၁၂၁။ ယံအာနန္ဒ ညးမှ်သေ့ဝ် အတ္တဂ် မူရ်နအကဲအရာမ္မဲ မှ်သေ့ဝ်တ်ဂ်ရော?— ယံအာနန္ဒ ပုမဒင်စသိုင်ဂ်လေဝ် ညးမှ်သေ့ဝ် ရဝံမဂး အတ္တဂ် “ပုမဒင်စသိုင်ဂ်အတ္တ အဲရ” ရဝံ မှ်သေ့ဝ်ရ။ ယံအာနန္ဒ သအာင်နူဂ် ညးလျှိုဂ် “ပုမဒင်စသိုင်ဂ် အတ္တ အဲ ဟံသေင်ရ။ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင်ဟံလေဝ်ရ” ရဝံ မှ်သေ့ဝ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ညးမှ်သေ့ဝ်အတ္တဂ် နအကဲအရာဝံလေဝ် မှ်သေ့ဝ်ရ။ ယံအာနန္ဒ သအာင်နူဂ် ညးလျှိုဂ် “အတ္တ အဲဂ် ပုမဒင်စသိုင် ဟံသေင်ရ။ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင်ဟံလေဝ်လေဝ် ဟံသေင်ရ။ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင်လေဝ်ရ။ အတ္တ အဲဂ် မှုသဘ ပုမဒင်စသိုင်ရ” ရဝံ မှ်သေ့ဝ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ညးမှ်သေ့ဝ်အတ္တဂ် နအကဲအရာဝံလေဝ် မှ်သေ့ဝ်ရ။

၁၂၂။ ယံအာနန္ဒ မှော်ကိုညးဂ်မျိုင်ပိဂ် ညးမဟီုသဂး ရဝံမဂး “ပုမဒင်စသိုင်ဂ်ဟောင် အတ္တ အဲရ” ဂ် ဒးဟီုသဂး ရဝံရ— “ယံကောန်တု ပုမဒင်စသိုင်ဂ်မျိုင်ဝံ ပုမဒင်စသိုင် တသိခါ၊ ပုမဒင်စသိုင် ဒဒိခါ၊ ပုမဒင်စသိုင် ဟံသေင်ကိုဒဒိခါ ဟံသေင်ကိုတသိခါ ရဝံ နွဲတောင်ပိပြကာအိုတ်ရ။ မှော်ကိုပုမဒင်စသိုင်ဂ်မျိုင် ပိပြကာတအ်ဂ် တုအဲ မူရ် ပုမဒင်စသိုင်မ္မဲ မှ်သေ့ဝ် ရဝံမဂး အတ္တဂ်ရော” ရဝံ (ဒးဟီုသဂးရ)။ ယံအာနန္ဒ ဩပွဲအခိုင်မ္မဲ ဒင်စသိုင် ပုမဒင်စသိုင် တသိခါရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ပုမဒင်စသိုင် ဒဒိခါဂ်လေဝ် ဒင်စသိုင်ဟံမာန်ရ။ ပုမဒင်စသိုင် ဟံသေင်ကိုဒဒိခါ ဟံသေင်ကိုတသိခါဂ်လေဝ် ဒင်စသိုင်ဟံမာန်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ဒင်စသိုင် ပုမဒင်စသိုင် တသိခါဟောင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ဩပွဲအခိုင်မ္မဲ ဒင်စသိုင် ပုမဒင်စသိုင်

ဒဒိန္ဒရ၊ ပွဲအခိုင်ကို ပွမဒင်စသိုင် တသိုခိလ္လေဝ် ဒင်စသိုင်ဟုံမာန်ရ၊ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင် ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင်ကိုတသိုခိလ္လေဝ် ဒင်စသိုင်ဟုံမာန်ရ၊ ပွဲအခိုင်ကို ဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန္ဒဟေင်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ဩပွဲအခိုင်မွဲ ဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင် ကိုတသိုခိရ၊ ပွဲအခိုင်ကို ပွမဒင်စသိုင် တသိုခိလ္လေဝ် ဒင်စသိုင်ဟုံမာန်ရ၊ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန္ဒလ္လေဝ် ဒင်စသိုင်ဟုံမာန်ရ၊ ပွဲအခိုင်ကို ဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင်ကိုတသိုခိဟေင်ရ။

၁၂၃။ ယုံအာနန္ဒ ပွမဒင်စသိုင် တသိုခိလ္လေဝ် ဟုံမိုန်ရ၊ ဒိုဓရ် ဒေပြုပြေင်ရ၊ နိဿယကိုဟိုတ်တဲ ကတိဒိုရ၊ နွံသတ်ပွမအိုတ်ရ၊ နွံသတ်ပွမလီရ၊ နွံသတ်ပွမလီလတ် စ်ထောင်ရ၊ နွံသတ်ပွမပျိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန္ဒလ္လေဝ် ဟုံမိုန်ရ၊ ဒိုဓရ် ဒေပြုပြေင်ရ၊ နိဿယကိုဟိုတ်တဲ ကတိဒိုရ၊ နွံသတ်ပွမအိုတ်ရ၊ နွံသတ်ပွမလီရ၊ နွံသတ် ပွမလီလတ်စ်ထောင်ရ၊ နွံသတ်ပွမပျိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင်ကိုတသိုခိလ္လေဝ် ဟုံမိုန်ရ၊ ဒိုဓရ် ဒေပြုပြေင်ရ၊ နိဿယကိုဟိုတ်တဲ ကတိဒိုရ၊ နွံသတ်ပွမအိုတ်ရ၊ နွံသတ်ပွမလီလတ်ရ၊ နွံသတ်ပွမလီလတ်စ်ထောင်ရ၊ နွံသတ်ပွမပျိုတ်ရ။

ကုညး (မဟိုသး ရဲဝံမး ပွမဒင်စသိုင်ဟေင် အတ္တ အဲရ) ကို ပွဲအယောဒင် စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် တသိုခိ “ပွမဒင်စသိုင် တသိုခိဝံ အတ္တ အဲရ” ကွေတ်သတ်ဝံ ကတိ ဒိုရ၊ ပွဲအခိုင် ပွမဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် တသိုခိ ပျိုတ်အာဂ်ဟေင် “အတ္တ အဲ လီလတ် အာတဲရ” ရဲဝံ ထေက်ကိုဟိုသးရ။ ပွဲအယောဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန္ဒလ္လေဝ် “ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန္ဒ အတ္တ အဲရ” ကွေတ်သတ်ဝံ ကတိဒိုပွန်ရ။ ပွဲအခိုင် ပွမဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိန္ဒ ပျိုတ်အာဂ်လေဝ် “အတ္တ အဲ လီလတ်အာတဲရ” ရဲဝံ ထေက်ကိုဟိုသး ပွန်ရ။ ပွဲအယောဒင်စသိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင်ကိုတသိုခိလ္လေဝ် “ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင်ကိုတသိုခိဝံ အတ္တ အဲရ” ကွေတ်သတ်ဝံ ကတိဒို ပွန်ရ။ ပွဲအခိုင် ပွမဒင်စသိုင် ဟုံသေင်ကိုဒဒိန္ဒ ဟုံသေင်ကိုတသိုခိ ပျိုတ်အာဂ်လေဝ် “အတ္တ အဲ လီလတ်အာတဲရ” ရဲဝံ ထေက်ကိုဟိုသးပွန်ရ။

အတိုင်ဟိုသးကျင်တဲ ရဲဝံ ညးမဟိုသး ရဲဝံမး “ပွမဒင်စသိုင်ဟေင် အတ္တ အဲရ” ကို ပွဲဘဝဂတမတ်ဝံဟေင် အတ္တကို ဟုံမိုန်ရ၊ နှဲရကောံတသိုခိဒဒိန္ဒဂမ္ဘိုင်ရ၊ မျှံသတ် ပွမဒို ပွမလီရ ကွဲစုတ် အာစိပ်မွှာ်သေုင် ရဲဝံရ။ ယုံအာနန္ဒ ဟိုတ်ကို ပွမမွှာ်သေုင် ရဲဝံမး “ပွမဒင်စသိုင် အတ္တ အဲရ” ကို နကိုသာကေ မသးကျင်ဝံလေဝ် ဟုံဗဗွဲရ။

၁၂၄။ ယုံအာနန္ဒ ပှော်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ပိကို ညးမဟိုသး ရဲဝံမး ပွမဒင်စသိုင်ကို အတ္တ အဲ ဟုံသေင်ရ၊ အတ္တ အဲကို ဒင်စသိုင်ဟုံလေဝ်ရ” ကို ဒေဟိုသး ရဲဝံရ။ “ယုံကောန်တု ပွဲဓရ်ရုပ်သက်သက် မဟုံမွဲကိုပွမဒင်စသိုင်အိုသိုကို ‘ဣဝံကို အဲဟေင်ရ’ ပွမမွှာ်သေုင် ရဲဝံကို ဒိုမာန်ဏီဟာ” ရဲဝံ (ဒေဟိုသးရ)။ ယုံကျာ်မျှံပိုင် ဒေဟိုသး ရဲဝံမးကို ဒိုဟုံမာန်ရ (ရဲဝံ

ဂရင်ပတီရ)။ ယုံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမဗျာဓိသုတ္တံ ရံဝံမဂ္ဂံ “ပွမဗျာဓိသုတ္တံ အတ္တ အဲ ဟုံသေင်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင်ဟုံလေပ်ရ” ဂ် နကိုသာဓက မသဂ္ဂကုဉ်ဝံလေပ် ဟုံဗဗ္ဗေရ။

၁၂၅။ ယုံအာနန္ဒ မှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ပိဂ် ညးမဟီသဂ္ဂံ ရံဝံမဂ္ဂံ “ပွမဗျာဓိသုတ္တံ အတ္တ အဲ ဟုံသေင်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင် ဟုံလေပ်လေပ် ဟုံသေင်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင်လေပ်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် နွံသဘပွမဗျာဓိသုတ္တံ” ဂ် ဒးဟီသဂ္ဂံ ရံဝံရ။ “ယုံကောန်တု ပွမဗျာဓိသုတ္တံဂမ္ဘိုင် အကာဒဲအရာအိုသို ဗွဲပကာရအိုသို ဗွဲမသက္ကာသေဟ် ပှိုတ်အာ အိုတ်မဂ္ဂံ (ပှိုတ်အာသင်္ဂတု) ပွမဗျာဓိသုတ္တံအိုသို ဟုံမ္မဲမဂ္ဂံ ဟိုတ်နုပွမဗျာဓိသုတ္တံ ပှိုတ်အာ ဂ်ရ ပွဲခရ်နာမ်သက်သက် မဟုံမ္မဲကိုပွမဗျာဓိသုတ္တံ ‘ဣဝံဂ် အဲဟေင်ရ’ ပွမဗျာဓိသုတ္တံ ရံဝံ နိမာန်ဟာ” ရံဝံ (ဒးဟီသဂ္ဂံ)။ ယုံကျာ်မုဉ်ဒ် ဒးဟီသဂ္ဂံ ရံဝံမဂ္ဂံ နိဟုံမာန်ရ (ရံဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယုံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမဗျာဓိသုတ္တံ ရံဝံမဂ္ဂံ “ပွမဗျာဓိသုတ္တံ အတ္တ အဲ ဟုံသေင်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင် ဟုံလေပ်လေပ် ဟုံသေင်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင် လေပ်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် နွံသဘပွမဗျာဓိသုတ္တံ” ဂ် နကိုသာဓက မသဂ္ဂကုဉ်ဝံလေပ် ဟုံဗဗ္ဗေရ။

၁၂၆။ ယုံအာနန္ဒ ခမိဂ် ဩဟိုတ်နုဟိုတ်မ္မဲ ပွမဗျာဓိသုတ္တံ အတ္တ ရံဝံလေပ် ဟုံဗျာဓိသုတ္တံရ၊ အတ္တဂ် ဒင်စသိုင်ဟုံလေပ်ရ ရံဝံလေပ် ဟုံဗျာဓိသုတ္တံရ၊ “အတ္တ အဲဂ် ဒင်စသိုင်လေပ်ရ၊ အတ္တ အဲဂ် နွံသဘပွမဗျာဓိသုတ္တံ” ရံဝံလေပ် ဟုံဗျာဓိသုတ္တံရ။ ခမိ မဟုံဗျာဓိသုတ္တံ ရံသင်္ဂတု ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲလေပ် ဟုံစောဲလာရ၊ ဟိုတ်မဟုံစောဲ လာရ်ရ ဟုံရာဒနာရ၊ ဟိုတ်မဟုံရာဒနာရ်ရ အလိုဇကုဟေင် စိုဟ်လလမ်အာ နူကိလေသ ဂမ္ဘိုင်တုရ၊ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ အိုတ်တုရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲတုရ၊ ပတုကွေက်ိစ္စမဂ် တုရ၊ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသပ မ္မဲသအာင် ဟုံမ္မဲရ” ရံဝံ တီရ။

ယုံအာနန္ဒ ခမိ မုဉ်ကိုစိုတ် မတိတ်ဗ္ဗး ရံသင်္ဂတု ဩညးမ္မဲ ဟီသဂ္ဂံ ရံသင်္ဂတုမဂ္ဂံ “မုဉ်ကိုကွေတ်မဂ္ဂံ သတိဂ် ပွဲကြဲနုချိုတ်တု နိရ” ရံဝံကို၊ “မုဉ်ကိုကွေတ်မဂ္ဂံ သတိဂ် ပွဲကြဲ နုချိုတ်တု ဟုံဒ်ရ” ရံဝံကို။ “မုဉ်ကိုကွေတ်မဂ္ဂံ သတိဂ် ပွဲကြဲနုချိုတ်တု နိလေပ် နိရ၊ ဟုံဒ်လေပ် ဟုံဒ်ရ” ရံဝံကို၊ “မုဉ်ကိုကွေတ်မဂ္ဂံ သတိဂ် ပွဲကြဲနုချိုတ်တု နိလေပ်ဟုံသေင် ဟုံဒ်လေပ် ဟုံသေင်ရ” ရံဝံကို ဟီသဂ္ဂံမဂ္ဂံ ပွမဟီသဂ္ဂံ ဟုံဗဗ္ဗေရ။

မူဟိုတ်ရောဟီမဂ္ဂံ ယုံအာနန္ဒ ဩဗ္ဗုတ်မ္မဲ ယု၊ ကောံ ဟိုတ်ယု၊ နွံရ၊ ဩဗ္ဗုတ်မ္မဲ သဒ္ဓါ ကောံ ဟိုတ်သဒ္ဓါ၊ နွံရ၊ ဩဗ္ဗုတ်မ္မဲ ပညပ် ကောံ ဟိုတ်ပညပ် နွံရ၊ ဩဗ္ဗုတ်မ္မဲ ပညာ ကောံ အရာဂေတ်ဂေင်ပညာ နွံရ၊ ဩဗ္ဗုတ်မ္မဲ ဝဋ်သံသာ ကောံ သံသာဂေတ် နွံရ၊ တိကေတ်အိုသိုတု ခမိဂ် တိတ်ဗ္ဗးနူကိလေသရ။ တိကေတ်အိုသိုတု ခမိ မတိတ်ဗ္ဗး နူကိလေသတု “မုဉ်ကိုကွေတ်မဂ္ဂံ ဟုံတီ ဟုံညာတ် ရံဝံရ” ပွမဟီသဂ္ဂံ သင်္ဂတု ဟုံဗဗ္ဗေရ။

အရာဒတန် ဝိညာဏ် ထပ်သင်္ဂ

၁၂၇။ ယုံအာနန္ဒ အရာဒတန် ဝိညာဏ်ဂမ္ဘိုင် နှံထပ်သင်္ဂအိုတ်ရ။ အာယတန^၁ ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် နှံဓါသင်္ဂအိုတ်ရ။ အရာဒတန် ဝိညာဏ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သင်္ဂတုန် ညးဍေံအိုတ် ရ်ရော?- ယုံအာနန္ဒ သတ်ဂမ္ဘိုင် ဧကုသဏ္ဌာန် ဟံတုပ်ရင်သကအ်တဲ ပဋိသန္ဓိသညာလေဝ် ဟံတုပ်ရင်သကအ်တဲ နှံအိုတ်ရ။ သတ်ဂမ္ဘိုင်လိာ်ရော?- မှီဟ်ဂမ္ဘိုင် ကောံဒေဝတ်လိာ်^၂ ဝိနိ ပါတိကလိာ်^၃တအ်ရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန် ဝိညာဏ် မဒ်ကိပ်ကွာရ။ ယုံအာနန္ဒ သတ်ဂမ္ဘိုင် ဧကုသဏ္ဌာန် ဟံတုပ်ရင်သကအ်တဲ ပဋိသန္ဓိသညာ တုပ်ရင်သကအ်တဲ နှံအိုတ်ရ။ သတ် ဂမ္ဘိုင်လိာ်ရော?- ဗြိဂမ္ဘိုင် မဒ် ပွဲဘုံပဌမဇာန်ရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန်ဝိညာဏ် မရနက် ကိုဓါရ။

ယုံအာနန္ဒ သတ်ဂမ္ဘိုင် ဧကုသဏ္ဌာန် တုပ်ရင်သကအ်တဲ ပဋိသန္ဓိသညာ ဟံတုပ် ရင်သကအ်တဲ နှံအိုတ်ရ။ သတ်ဂမ္ဘိုင်လိာ်ရော?- ဗြိဂမ္ဘိုင် မဒ်ပွဲဘုံအာဘဿရာရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန်ဝိညာဏ် မရနက်ကိုပိရ။ ယုံအာနန္ဒ သတ်ဂမ္ဘိုင် ဧကုသဏ္ဌာန် တုပ်ရင် သကအ်တဲ ပဋိသန္ဓိသညာလေဝ် တုပ်ရင်သကအ်တဲ နှံအိုတ်ရ။ သတ်ဂမ္ဘိုင်လိာ်ရော?- ဗြိဂမ္ဘိုင် မဒ် ပွဲဘုံသုဘကိဏှာရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန်ဝိညာဏ် မရနက်ကိုပိရ။

ယုံအာနန္ဒ ဟိုတ်ပွမကလိလောန်အာ ရူပသညာဂမ္ဘိုင်အိုသို ဟိုတ်ပဋိသညာ ဂမ္ဘိုင်အိုသို ပှိတ်လလမ်အာ ဟိုတ်ဟံသပပှပ်စိုတ်ကို နာနတ္တသညာဂမ္ဘိုင်အိုသိုရ်ရ “အကးဂ် ဟံမ္မဲကိုလအိတ်ရ” သိုမပှပ်စိုတ် ရဝံ ဗြိဂမ္ဘိုင် မအာစိုပ် ဘုံအာကာသာနဉ္စာ ယတနဂ် နှံအိုတ်ရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန် ဝိညာဏ် မရနက်ကိုမသုန်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ကလိ လောန်အာ အာကာသာနဉ္စာယတနဇာန်အိုသိုတဲ “ဝိညာဏ်ဂ် ဟံမ္မဲကိုလအိတ်ရ” သိုမ ပှပ်စိုတ် ရဝံ ဗြိဂမ္ဘိုင် မအာစိုပ် ဘုံဝိညာဏဉ္စာယတနဂ် နှံအိုတ်ရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန် ဝိညာဏ် မရနက်ကိုတြရ။ ယုံအာနန္ဒ ကလိလောန်အာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇာန်အိုသိုတဲ “ခေမမိက်ကိုမ္မဲဟံမ္မဲရ” သိုမပှပ်စိုတ် ရဝံ ဗြိဂမ္ဘိုင် မအာစိုပ် ဘုံအာကာသာနဉ္စာယတနဂ် နှံအိုတ်ရ။ ဣဝံဂ် အရာဒတန်ဝိညာဏ် မရနက်ကိုထပ်ရ။ (ဣဝံတအ်ဂ် အရာဒတန် ဝိညာဏ် ထပ်သင်္ဂအိုတ်ရ)။ (အာယတနဂမ္ဘိုင် ဓါသင်္ဂတုန် ညးဍေံအိုတ်ဂ်ရော?-) အသညသတ္တာယတန^၄၊ နေဝသညာနာသညာယတန^၅ မရနက်ကိုဓါတအ်ရ။

၁၂၈။ ယုံအာနန္ဒ ပ္ဍောဝ်ကိုအရာဒတန်ဝိညာဏ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သင်္ဂတအ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရ် မှီဟ် ကောံဒေဝတ်လိာ် ဝိနိပါတိကလိာ်ဂမ္ဘိုင်ကို ဩအရာဒတန်ဝိညာဏ် မဒ်ကိပ်ကွာ ဧကု

၁။ အာယတနမဂ္ဂးဂ် ဒုဘေဝေင် မိက်ဂး။ ၂။ ဒေဝတ်ကာမာဝစရဂမ္ဘိုင် မှီခိုင်ပွဲသွပ်တြဘုံဒ် ဒေဝတ်လိာ်ရောင် မိက်ဂး။ ၃။ သတ်နာနာဘာဝဂမ္ဘိုင် မပတံကိုဘုတ် ကလော် သရဲ တဲဗြဲတအ်ဂ် ဝိနိပါတိကလိာ်ရောင် မိက်ဂး။ ၄။ ဒုဘေဝေင်ဂမ္ဘိုင် မဟံမ္မဲကိုသညာ (ပုဂ္ဂိုလ်အသညသတ်)။ ၅။ ဒုဘေဝေင်ဂမ္ဘိုင် မဟံမ္မဲကိုသညာ မတြင်မှီဟ်တဲ သညာ မဇိပ်ဂ်လေဝ် ဟံတဲစု။

သဏ္ဌာန် ဟံတုပ်ရင်သကအိတဲ ပဋိသန္ဓိသညာလေဝ် ဟံတုပ်ရင်သကအိမ္မဲ နွံရ။ ယွံအာနန္ဒ ဩညးမ္မဲ အရာဒတန်ဝိညာဏ် မဒ်ကိပ်ကွာ်လေဝ် တီရ၊ ဟိုတ်အရာဒတန် ဝိညာဏ် ကတိဒ်လေဝ် တီရ၊ ဟိုတ်အရာဒတန်ဝိညာဏ် ပှိုတ်လေဝ် တီရ၊ အရာထေက်ကို သာယျေန် အရာဒတန်ဝိညာဏ်လေဝ် တီရ၊ ဒုဟ်အရာဒတန်ဝိညာဏ်လေဝ် တီရ၊ အရာတိတ်ဗူး နူအရာဒတန်ဝိညာဏ်လေဝ် တီရ၊ ညးဂှ် တ္တုဟ်နသျှိုက်မျိုက် အရာ ဒတန်ဝိညာဏ် မဒ်ကိပ်ကွာ် ဗဗွဲညိဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပိုင် ဟံဗဗွဲရ။ ပ။

ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ကိုအာယတနဂမ္ဘိုင် ဓါတအိဂှ် ဩအသညသတ္တယတနမ္မဲ နွံရ။ ယွံအာနန္ဒ ဩညးမ္မဲ အာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ ဟိုတ်အာယတန ကတိဒ်လေဝ် တီရ၊ ဟိုတ်အာယတန ပှိုတ်လေဝ် တီရ၊ အရာထေက်ကိုသာယျေန် အာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ ဒုဟ်အာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ အရာတိတ်ဗူး နူအာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ ညးဂှ် တ္တုဟ်န သျှိုက်မျိုက် အာယတနဂ် ဗဗွဲညိဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပိုင် ဟံဗဗွဲရ (ရဝံ ဂရင် ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ကိုအာယတနဂမ္ဘိုင် ဓါတအိဂှ် ဩနေဝသညာနာသညာယတနမ္မဲ နွံရ။ ယွံအာနန္ဒ ဩညးမ္မဲ အာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ ဟိုတ်အာယတန ကတိဒ်လေဝ် တီရ၊ ဟိုတ်အာယတန ပှိုတ်လေဝ် တီရ၊ အရာထေက်ကိုသာယျေန် အာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ ဒုဟ်အာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ အရာတိတ်ဗူး နူအာယတနဂ်လေဝ် တီရ၊ ညးဂှ် တ္တုဟ်နသျှိုက်မျိုက် အာယတနဂ် ဗဗွဲညိဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျာ်မ္မုပိုင် ဟံဗဗွဲရ (ရဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မ္မဲ ခမိဂှ် အရာဒတန်ဝိညာဏ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သံဝံကို ကောံအာယတနဂမ္ဘိုင် ဓါသံဝံကို ဟိုတ်ပွမကတိဒ်ကို ဟိုတ်ပွမပှိုတ်ကို အရာထေက်ကို သာယျေန်ကို ဒုဟ်ကို အရာတိတ်ဗူးကို တီကေတ် အတိုင်မသုာ်စုတ်တဲ ဟံစောဲလံာ်တဲ တိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ခမိဝံ ပူဂိုလ်မတိတ်ဗူး နကိုပညာ ရဝံ ကော်ခဲစရ။

ခရိပ်မောက္ခဂမ္ဘိုင် ဒစံသံ

၁၂၉။ ယွံအာနန္ဒ ခရိပ်မောက္ခဂမ္ဘိုင် နွံတေင် ဒစံသံအိုတ်ရ။ ညးမးဒစံသံ အိုတ်ဂှ်ရော?— ပူဂိုလ် မချိုက်ပေင်တကောံ ရူပဇာန်ဂှ် မှာ်သေ့ဝတ် ရုပ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဣဝံဂှ် ပဌမဝိမောက္ခရ။ ဟံစုတ်သမ္ဘိရုပ် ပွဲသန္တာန်ဇကုတဲ မှာ်သေ့ဝတ် ရုပ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲမူးသန္တာန်ရ၊ ဣဝံဂှ် ဒုတိယဝိမောက္ခရ။ နိဟ်ဆဲးသပ္ပိယံဟေင် ရဝံ သပပှုပ်စိုတ်ရ၊ ဣဝံဂှ် တတိယ ဝိမောက္ခရ။ ဟိုတ်ပွမကလိလောန်အာ ရူပသညာဂမ္ဘိုင်အိုသို ပဋိသညာ ဂမ္ဘိုင်အိုသို ဟိုတ်ပွမပှိုတ်လလမ်အာ ဟိုတ်ပွမဟံသပပှုပ်စိုတ်ကို နာနတ္တသညာဂမ္ဘိုင် အိုသိုဂှ်ရ “အကးဂှ် ဟံမ္မဲကိုလအိတ်ရ” သိုမသပပှုပ်စိုတ် သံဝံ အာစိုပ် အာကာသာနန္ဓာယတန ဇာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ဣဝံဂှ် စတုတ္ထဝိမောက္ခရ။

၁။ ခရိပ်မောက္ခမဂးဂှ် ခရိပ္ပမဗူးစးရောင် မိက်ဂး။

ကလိလောန်အာ အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန် အိုသိုတဲ “ဝိညာဏ်ဂ် ဟံမ္မဲကို လအိတ်ရ” သိုမသပပျပ်စိုတ် သာ်ဝံ အာစိုပ် ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ဣဝံဂ် ပဉ္စမဝိမောက္ခရ။ ကလိလောန်အာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန် အိုသိုတဲ “ခေမိမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟံမ္မဲရ” သိုမသပပျပ်စိုတ် သာ်ဝံ အာစိုပ် အာကိဉ္စညာယတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဆဋ္ဌဝိမောက္ခရ။ ကလိလောန်အာ အာကိဉ္စာယတနဇ္ဈာန်အိုသိုတဲ အာစိုပ် နေဝသညာ နာသညာယတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ၊ ဣဝံဂ် သတ္တမဝိမောက္ခရ။ ကလိလောန်အာ နေဝသညာ နာသညာယတနဇ္ဈာန်အိုသိုတဲ အာစိုပ် နိရောဓသမာပတ် ဒ်အရာသညာဝေဒနာတအ် ပှိုတ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ဣဝံဂ် အဋ္ဌမဝိမောက္ခရ။ ယံအာနန္တ ဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင်ဂ်တုန် ဣဝံ ဒစံ သာ်အိုတ်ရ။

၁၃၀။ ယံအာနန္တ ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မ္မဲ ခမိဂ် ခေဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင် ဒစံသာ်ဝံ ဗွဲအနုလုံ လေဝ် လုပ်စ၊ ဗွဲပဋိလုံလေဝ် လုပ်စရ၊ ဗွဲအနုလုံ ပဋိလုံလေဝ် လုပ်စရ၊ ဗွဲဋ္ဌာန်မ္မုံပှိုက် သမာပတ် မ္မုံပှိုက် အတိုင်နွံပှိုက် လုပ်စလေဝ် လုပ်စမာန်ရ၊ နူသမာပတ်ဂ် ဒလိုက် ကတိုလေဝ် ဒလိုက်ကတိုမာန်ရ၊ ဟိုတ်နူအာသဝဂမ္ဘိုင် ပှိုတ်အာဂ်ရ အရဟတ္တဖိုလ် စိုတ်မတိတ်ဗူး ကောံ အရဟတ္တဖိုလ် ပညာမတိတ်ဗူး မဟံမ္မဲကိုအာသဝဂ် ပွဲဘဝလှဟ် ဝံဟောင် အလိုဇကု သပကေတ်ဇောဝ်မတ် နကိုညာဏ်တောင်ကွာ အာစိုပ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံအာနန္တ ခမိဝံ ခမိ မတိတ်ဗူး နူကိလေသ သွက်ဓါပြကာ ရဲဝံ ကော်ခစရ။ ယံအာနန္တ ခေမ္မဲသအာင် မတိတ်ဗူး နူကိလေသ နသွက်ဓါပြကာ ခေလေဝ် မဒ်လောန်ကဲ ခေလေဝ် မဒ်ပြလောန် လတူနူအရဟတ္တဖိုလ် မတိတ်ဗူး နူကိလေသ နသွက်ဓါပြကာဝံ ဟံမ္မဲရ ရဲဝံ (သဂးရ)။ တီလမ္မုံပိုင်ကျိတြဲ တွံကိုခေဝံရ၊ တီလပိုင်အာနန္တ သျှိုက်မ္မိုက်ခေဝံ တီလမ္မုံပိုင် ကျိတြဲ တွံဂ်တဲ အိုဟ်တိုဟ်လျှိုင် ဒင်ကေတ်သာဓုကာရ။

**သုတ်မဟာနိဒါန မဂ္ဂနုဏ်ကုဓါ
တဲကောဏ်။**

C

မူဆွေသံဂါယန
သုတ္တန်ပိဋကတ် ဒီဃနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၃။ သုတ်မဟာပရိနိဗ္ဗာန

ခဏ်ပဌမ

၁၃၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ- ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္ပုပိဋကတ်တြ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဒိုက်ဇ္ဈကုဋ် ဇေရင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလ၌ သိုင်အဇာတသတြ တုညးမဂဓရး မဒ် ကောန် ဂူကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် မိက်ဝံအာ တုဟ်နလိန်ဗပိန် သိုင်ဝဇ္ဇိမ္မိင်ဂံၣ်ဒ်တဲ ဟီုဗမံက် ပတိတ်ဒိုင် ရဲသတ်ဝံရ- “သိုင်ဝဇ္ဇိမ္မိင် မ္မုက်တြိနိဒ္ဓိအာနုဘ မဇ္ဇေ သတ်ဝံရ အဲ ကြက် ကလက်ကွေ ဂကူရ၊ ကြက်ပလီုပလၢ်ရ၊ ကြက်ကိုလီုလၢ်ကွေသုင်အာရ” ရဲဝံ (ဟီုဒိုင်ရ)။

၁၃၂။ ပွဲကာလ၌ သိုင်အဇာတသတြ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် ကော်တ် အမတ်ဇော် ဗဗ္ဗးဝဿကာရတဲ ဟီုသဂးရ- “ယွံဗဗ္ဗး ဩဝံကုဋ်ညိ၊ တုအဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိဋကတ်တြတဲ နကိုဂလာန်အဲ ဩဝံလောဝ် ဂွးဇိုင် တီလမ္ပုပိဋ ကျၢ်တြဂမ္မိင် နကိုကွိပ်ညိ၊ ဒန်ဟွံမွဲကိုယဲ ဒန်ဟွံမွဲကိုဒန် ဒန်ထတ်ယုက် ဒန်နွံကိုဇ္ဈာတ် ဒန်ဝံပဒတ် ဗွဲတသိင်ဂမ္မိင်ဂံၣ် ဩဝံသုန်ညိ-‘ယွံကျၢ်မ္မုပိဋ သိုင်အဇာတသတြ တုညး မဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် လောဝ်ဂွးဇိုင် တီလမ္ပုပိဋကျၢ်တြဂမ္မိင် နကိုကွိပ်ရ၊ ဒန်ဟွံမွဲကိုယဲ ဒန်ဟွံမွဲကိုဒန် ဒန်ထတ်ယုက် ဒန်နွံကိုဇ္ဈာတ် ဒန်ဝံပဒတ် ဗွဲတသိင်ဂမ္မိင်ဂံၣ် သုန်ဒိုင်ရ’ ရဲဝံ ဩဝံဂရင်ပတိညိ။

မာတိကာ

သအာင်နူဂ် ‘ယွံကျာ်မုၢ်ပိၣ် သွိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျာ် ဝေဒေဟီဂ် မိက်ဂွံအာ တုဟ်နလွန်ဗပိန် သွိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟိုဗမံက်ပတိတ်ဒိုင် ရံသ် ပွဲရ- သွိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် မုၢ်ကျိတြိဂ်အာနုဘ် မဇ္ဇေသ်သွံဂ် အဲ ကြက်ကလက်ကွဲ ဂကူရ၊ ကြက်ပလိုပလံာ်ရ၊ ကြက်ကိုလိုလံာ်ကွဲသွင်အာရ’ ရံဝံ ဟိုသဂးဒိုင်ရ ရံသ်ပွဲလေဝ် ဩဝ် ဂရင်ပတိညိ။ အတိုင် တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြ ဟိုတံဂ် ဂိုင်သမ္ဘိလင် ဗွဲမဒးရးတဲ ဩဝ်ကလေဝ် ဟိုလံာ်အဲညိ။ ကျာ်ဂမ္တိုင် ဟုံဟိုသဂး ဂလန် မဆောတ်ယောင်အိုတ်ရ” ရံဝံ (သဂးရ)။

ဗဗ္ဗးဝဿကာရ

၁၃၃။ “ယွံသွိုင်ဇ္ဇေ ခိုဟ်ရ” ရံဝံ အမတ်ဇ္ဇေမဂဓရး ဗဗ္ဗးဝဿကာရ ဒုင်ဝန် ကုသွိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျာ်ဝေဒေဟီတဲ ကိုဗဂန်ကေတ် ယာန်ဂမ္တိုင် မခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးတဲ တိုန်ချိုက်ကေတ် ယာန်တအ်ဂ်တဲ တိတ်ကျင် နူချင် ရာဇဂြိုဟ် မွဲဟာန်ကောံ ယာန်တအ်ဂ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် ဒိုဂိဇ္ဈကုဋ်တေအ်ရ။ ဌာန်ဗိုတ် ထေက်ကိုအာ နကိုယာန်မာန်ဂ် အာနကိုယာန်တဲ စေန်ယာန်တဲမဂး နတရ်တိုက်ဟေင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြတဲ ဟိုဂလန် အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် (ဆက်မိတ်) ကောံ တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြ မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကွဲ ဂလန်အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ ဂဇာ်ကေတ် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒုတဲမဂး အမတ်ဇ္ဇေမဂဓရး ဗဗ္ဗးဝဿကာရ ဂရင်ပတိတိုန် တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြ ဂလန်ပွဲရ-

“ယွံတြနဲဂေါတမ သွိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျာ် ဝေဒေဟီဂ် လောဝ်ဌးဇိုင် တြနဲဂေါတမမ္တိုင် နကိုကိုပ်ရ၊ ဒဒ်ဟုံမွဲကိုယဲ ဒဒ်ဟုံမွဲကိုဒဒ် ဒဒ်ထတ်ယုက် ဒဒ်နွံကိုဇ္ဈဟတ် ဒဒ်ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်ဂ် သွန်ဒိုင်ရ၊ ယွံတြနဲဂေါတမ သွိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျာ်ဝေဒေဟီဂ် မိက်ဂွံအာ တုဟ်န လွန်ဗပိန် သွိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ‘သွိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် မုၢ်ကျိတြိဂ် အာနုဘ် မဇ္ဇေသ်သွံ အဲ ကြက် ကလက်ကွဲ ဂကူရ၊ ကြက်ပလိုပလံာ်ရ၊ ကြက်ကိုလိုလံာ် ကွဲသွင်အာရ’ ရံသ်ပွဲ ဟို ဗမံက်ပတိတ်ဒိုင်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတိရ)။

ဟိုတ်သွိုင်တအ် ဟုံဟုတ်ယုတ် ဓရ်ထုသ်

၁၃၄။ ပွဲအခိုင်ဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ သိုပိုက်ဒိုင်ပိုက်ကို တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြဂ် တန်တ် နွံဒိုင် ပွဲလက်ကရ် တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြ သဂးတိုန်ကို တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ သွိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ဟုံလအ်ဟုံလအ် ကောံဓရီအိုတ်ဟာ၊ ဤ ကိုအလန် ကောံဓရီအိုတ်ဟာ၊ တုအဲ သာ်လို ပွဲမိင်ကေတ်ဂ်ရော” ရံဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျာ်

မုံပိုင် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ဟုံလအ်ဟုံလအ် ကောံခရီအိုတ်ရ၊ ဂျိုင်ကိုအလန် ကောံခရီအိုတ်ရ” ရဲဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကောတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ဟုံလအ်ဟုံလအ် ကောံခရီဒိုင်အိုတ်ရ၊ ကောံခရီဒိုင် ဂျိုင်ကိုအလန်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်သဝံဇ္ဇောမောပ်ဟောင် နွဲရ၊ သွက်သဝံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၁)

“ယုံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ဗွဲမညီသာသုတ်သုန် ကောံခရီအိုတ်ဟာ၊ ဗွဲမညီသာ သုတ်သုန် ဒလိုက်ကတို နူပွမကောံခရီဂ် အိုတ်ဟာ၊ ဗွဲမညီသာသုတ်သုန် ရင်တုင်သပတ် ကိစ္စ အရာဝဇ္ဇိရးဂမ္တိုင်အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ သာ်လုံဝံမိင်ကောတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယုံကျ် မုံပိုင် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ဗွဲမညီသာသုတ်သုန် ကောံခရီအိုတ်ရ၊ ဗွဲမညီသာသုတ်သုန် ဒလိုက် ကတို နူကောံခရီအိုတ်ရ၊ ရင်တုင်သပတ်ကိစ္စ အရာဝဇ္ဇိရးဂမ္တိုင်အိုတ်ရ ရဲဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကောတ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် ကောံခရီဒိုင် ဗွဲမညီသာသုတ်သုန်အိုတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူအကောံခရီ ဗွဲမညီသာသုတ်သုန်အိုတ်ရ၊ ရင်တုင်သပတ်ကိစ္စ အရာဝဇ္ဇိရးဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်သဝံဇ္ဇောမောပ်ဟောင် နွဲရ၊ သွက်သဝံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၂)

“ယုံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် အရာဟုံပညပ်ကျင်လဝ်ဂ် ဟုံထပ်ပညပ်အိုတ်ဟာ၊ အရာပညပ်ကျင်လဝ်တဲဂ် ဟုံပါတးကျေအိုတ်ဟာ၊ ဒဂေတ်ဗက် အခိုက်အလိုက် ဒဂေတ် ဝဇ္ဇိတြေကိုပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်စွဲလဝ်ဂမ္တိုင်တဲ ဒဂေတ်လုတ်အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ သာ်လုံဝံမိင်ကောတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယုံကျ်မုံပိုင် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် အရာဟုံပညပ် ကျင်ဂ် ဟုံထပ်ပညပ်အိုတ်ရ၊ အရာပညပ်ကျင်လဝ်တဲဂ် ဟုံပါတးကျေအိုတ်ရ၊ ဒဂေတ်ဗက် အခိုက်အလိုက်ဒဂေတ် ဝဇ္ဇိတြေကိုပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်စွဲလဝ်ဂမ္တိုင်တဲ ဒဂေတ်လုတ် အိုတ်ရ ရဲဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကောတ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် အရာဟုံပညပ်ကျင်လဝ်ဂ် ဟုံထပ်ပညပ်အိုတ်ရ၊ အရာ ပညပ်ကျင်လဝ်တဲဂ် ဟုံပါတးကျေအိုတ်ရ၊ ဒဂေတ်ဗက် အခိုက်အလိုက်ဝဇ္ဇိ တြေကိုပ်ကွာ အတိုင်ပညပ်စွဲလဝ်ဂမ္တိုင်တဲ ဒဂေတ်လုတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်သဝံဇ္ဇောမောပ်ဟောင် နွဲရ၊ သွက်သဝံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၃)

“ယုံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သပရေသေ့ရက်ကို သိုင်ဝဇ္ဇိ အာယုက်ဇ္ဇောဂမ္တိုင် အိုတ်ဟာ၊ သပအဲပရဲအိုတ်ဟာ၊ သေအ်သွဲအိုတ်ဟာ၊ ပူဇ်အိုတ်ဟာ၊ ဂလာန် ညးအာယုက် ဇ္ဇောဂမ္တိုင်လဝ် ထေက်ကိုကလင်ကောတ်ရ ရဲဝံထေင်အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ သာ်လုံဝံမိင် ကောတ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယုံကျ်မုံပိုင် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သပရေသေ့ရက်ကို သိုင်ဝဇ္ဇိ

အာယုက်ဇွော်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သပအေပရဲအိုတ်ရ၊ သေအ်သ့အိုတ်ရ၊ ပူဇ်အိုတ်ရ၊ ဂလာန် ညးအာယုက်ဇွော်ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ထေက်ကိုကလင်ကေတ်ရ ရံဝံထေင်အိုတ်ရ” ရံဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သပရေၤသေၣ်ရံဂ်ဒိုင် သိုင်ဝဇ္ဇိ အာယုက်ဇွော်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သပအေပရဲအိုတ်ရ၊ သေအ်သ့အိုတ်ရ၊ ပူဇ်အိုတ်ရ၊ ဂလာန် ညးအာယုက်ဇွော်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထေက်ကိုကလင်ကေတ်ရ သမ္ဘိကေတ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် သိုင်ဝဇ္ဇိ ဂမ္ဘိုင် သွက်သဝံဇွော်မောဝ်ဟေင် နွံရ၊ သွက်သဝံဟုတ်ယုတ် ဟံမ္မဲရ။ (၄)

“ယွံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင် ဂြဇဇကေတ် ညးဗြဇဇ ညးဗြသုတ်ဂမ္ဘိုင် အတေင်တဲ သပအနိုင်အထက်တဲ ဟံသီဂိုင်ကေတ်အိုတ်ဟ၊ တုအဲ သာ်လိဝံမိင်ကေတ် ဂ်ရော” ရံဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျာ်မူပိုင် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြဇဇကေတ် ညးဗြဇဇ ညးဗြ သုတ်ဂမ္ဘိုင်အတေင်တဲ သပအနိုင်အထက်တဲ ဟံသီဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြဇဇကေတ် ညး ဗြဇဇ ညးဗြသုတ်ဂမ္ဘိုင် အတေင်တဲ သပအနိုင်အထက်တဲ ဟံသီဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် သိုင်ဝဇ္ဇိ ဂမ္ဘိုင် သွက်သဝံဇွော်မောဝ်ဟေင် နွံရ၊ သွက်သဝံဟုတ်ယုတ် ဟံမ္မဲရ။ (၅)

“ယွံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သပရေၤသေၣ်ရံဂ်ကို သိုဗယိ (စေတီ) သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် မူအပွဲချင် မူးချင်ဂ်အိုတ်ဟ၊ သပအေပရဲအိုတ်ဟ၊ သေအ်သ့အိုတ်ဟ၊ ပူဇ်အိုတ်ဟ၊ ကုသိုဗယိဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ပွမသပပူဇ် မဗဗ္ဗဲကိုဓရ် မကေင်ကိုကိုပ်ကွာ မသပဒိုင်လျိုင်နီဂ် ဟံကိုဟုတ်ယုတ်အိုတ်ဟ၊ တုအဲ သာ်လိ ဝံမိင်ကေတ်ဂ်ရော” ရံဝံ (သဂးရ)။

ယွံကျာ်မူပိုင် “သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သပဒိုင်ရေၤသေၣ်ရံဂ်ကို သိုဗယိ(စေတီ) သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် မူအပွဲချင် မူးချင်အိုတ်ရ၊ သပအေပရဲအိုတ်ရ၊ သေအ်သ့အိုတ်ရ၊ ပူဇ်အိုတ်ရ၊ ကုသိုဗယိ ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ပွမသပပူဇ် မဗဗ္ဗဲကိုဓရ် မကေင်ကိုကိုပ်ကွာ မသပဒိုင်လျိုင်နီ ဟံကိုဟုတ် ယုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္ဒ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သပရေၤသေၣ်ရံဂ်ဒိုင် သိုဗယိ(စေတီ)သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် မူအ ပွဲချင် မူးချင်အိုတ်ရ၊ သပအေပရဲအိုတ်ရ၊ သေအ်သ့အိုတ်ရ၊ ပူဇ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ ကုသိုဗယိ ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ပွမသပပူဇ် မဗဗ္ဗဲကိုဓရ် မကေင်ကိုကိုပ်ကွာ မသပဒိုင်လျိုင်နီ ဟံကိုဟုတ် ယုတ်အိုတ်ရ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် သွက်သဝံဇွော်မောဝ်ဟေင် နွံရ၊ သွက်သဝံ ဟုတ်ယုတ် ဟံမ္မဲရ။ (၆)

“ယွံအာနန္ဒ တုအရုန်ဂမ္ဘိုင် မဟံဉ္ဇာကျင်စိုပ် ဝဇ္ဇိရးဏီဂ် တုဟ်နဉ္ဇာကျင်၊ တုအရုန် ဂမ္ဘိုင် မဉ္ဇာကျင်စိုပ်တဲဂ်လေဝ် တုဟ်နဝံပဒတ်အာ ပွဲဝဇ္ဇိရး ဗွဲတသိမ်မာန် ကုတုအရုန်

ဂမ္တိုင်၌ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် စီရင်ကိုပွင်ပွဲအတာဒနာ အဂြောပ်ဗဒန် မဗွဲကိုခရ် ဗွဲမဒးရး အိုတ်ဟာ၊ တုအဲ သာ်လိဝံမိင်ကောတ်၌ရော” ရံဝံ (သဂးရ)။

ယုံကျာ်မုၢ်ပိုင် “တုအရှန်ဂမ္တိုင် မဟုံက္တုကျာ်စိုပ် ဝဇ္ဇိရးဏီၣ် တုဟ်နက္တုကျာ်၊ တုအရှန်ဂမ္တိုင် မက္တုစိုပ်ကျာ်တုၣ်လောပ် တုဟ်နဂွံပဒတ်အာ ပွဲဝဇ္ဇိရး ဗွဲတသိမ်မာန် ကုတု အရှန်ဂမ္တိုင်၌ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် စီရင်ကိုပွင်ပွဲအတာဒနာ အဂြောပ်ဗဒန် မဗွဲကိုခရ် ဗွဲမဒးရး အိုတ်ရ” ရံဝံ အဲဒိုက် ဝံမိင်ကောတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ တုအရှန်ဂမ္တိုင် မဟုံက္တုကျာ်စိုပ် ဝဇ္ဇိရးဏီၣ် တုဟ်နက္တုကျာ်၊ တုအရှန် ဂမ္တိုင် မက္တုစိုပ်ကျာ်တုၣ်လောပ် တုဟ်နဂွံပဒတ်အာ ပွဲဝဇ္ဇိရး ဗွဲတသိမ်မာန် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် စီရင်ကိုပွင်ပွဲအတာဒနာ အဂြောပ်ဗဒန် မဗွဲကိုခရ် ဗွဲမဒးရး ကုတုအရှန်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ၣ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်သဂွံဇော်မောပ်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂွံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၇)

၁၃၅။ ပွဲကာလၣ် တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ သဂးတိုန်ကို အမာတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗး ဝဿကာရရ- “ယုံဗဗ္ဗး ပွဲကာလမွဲတုဲ အဲကျာ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီ မုၢ်ယုၤသာရန္တဒ^၁ ချိုင်ဝေသာလီရ။ ပွဲကာလၣ် အဲကျာ် တွံကိုခရ် ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပ်သ်ဝံ ကုသိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်တုဲရ။ ယုံဗဗ္ဗး ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပ်သ်ဝံ တန်တ ပွဲသိုင်ဝဇ္ဇိ ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင်လောပ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပ်သ်ဝံ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ၣ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်သဂွံဇော်မောပ်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂွံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ ရံဝံ (သဂးရ)။

သဂးတ် သာ်ဝံတုဲမဂး အမာတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးဝဿကာရၣ် ဂရင်ပတီ တီလ မုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယုံတြဲနဲဂေါတမ ချိုက်ပေင်တ် ကောံခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ် ယုတ် မွဲမွဲသ်လောပ် သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္တိုင် သွက်သဂွံဇော်မောပ်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂွံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ၊ ချိုက်ပေင်တ် ကောံ ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် သိုထပ်သ်မဂး မုသဇက်သဂး နွံဏီၣ်ရော။ ယုံတြဲနဲဂေါတမ သိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျာ် ဝေဒေဟီၣ် ပွမလေံလုန် ကိုၣ် ပွမကိုစိုတ်ပါဒကး ကောံရင်သကအ်ကိုၣ် ဟုံသပတဲ နအယာံမာတ် တပ်စွေဟ်ပွာန်ၣ် သွက်သဂွံသီဝိုင်ကောတ် ဝဇ္ဇိရးမာန် ဟုံမွဲရ။

ယုံတြဲနဲဂေါတမ လုဟ်ဝံ ပိုညးဂမ္တိုင် ကြက်အာအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္တိုင် မုၢ်ကိုကိစ္စ မဂ္တိုင် ကမ္မောန်ထေက်ကိုဒးသပ ဤအိုတ်ရ”ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယုံဗဗ္ဗး ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဂွံအာၣ် တုအဲ တီကောတ်ညိ (သွက်ဝံအာၣ် နှိအတိုင်ပိုက် တုအဲဟောင်ရ)” ရံဝံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလၣ် အမာတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးဝဿကာရၣ် ခရ်တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ

၁။ ချိုင်သာရန္တဒၣ် ချိုင်သာနန္ဒရလောပ် ကော်ရ။

တံလဝ်ဂ် သျှိုက်မျိုက်လောန်တဲ အိုတ်တျိုဟ်လျှင် ဒင်သာဓုကာတဲမဂး ဒလိုက်ကတို နူဒွဲ
လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲတဲ ပါစူးအာရ။

ဟိုတ်ခမိတအ် ဟုံဟုတ်ယုတ် ခရ်ထပုံသ်

၁၃၆။ ပွဲကာလဂ် အမတ်ဇော်မဂဓေး ဗဗူးဝဿကာရ ပါစူး ဂတးစ်အာတဲ
ခြာဟုံလအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယုံအာနန္ဒ တုအဲ
သြပ်အာညိ၊ ခမိဂမ္တိုင် မနိဿယ်ကိုဍုင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်အိုသျှိုက် သြပ်ကိုကော်ခရီ
ပွဲခြပ်သဘင်ခရ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျ်မ္မုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ
ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲတဲ ခမိဂမ္တိုင် မနိဿယ်ကိုဍုင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်
အိုသျှိုက် ကိုကော်ခရီ ပွဲခြပ်သဘင်ခရ်တဲမဂး ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲတဲ
လှောင်သပဝတ်ကို တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲတဲ ဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲတဲ တီလပိုင်အာနန္ဒ
ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယုံကျ်မ္မုပိုင် ခမိသင် ကော်ခရီတဲဒိုင်ရ၊
ယုံကျ်မ္မုပိုင် ပွဲကာလလှုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဝံက္တူအာဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ တီကော်ညိ
(သွက်သဝံက္တူအာဂ် ဒိုအတိုင်ပွက် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲဟောင်ရ)” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဒလိုက်ကတို နူဒွဲတဲ က္တူပြာပ်အာ ခြပ်သဘင်ခရ်
တဲမဂး သိုမဂဇော်ဒိုင် ပွဲသ္မာမလးပညပ်လဝ်ဂ် သဂးတိုန်ကို ခမိဂမ္တိုင်ရ- “ယုံခမိတအ်
အဲကျ် ကြက်တွံကို ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပုံသ် ကုမူးတအ်ညးဂမ္တိုင်ရ၊
သြပ်ကလင်ပင်မိုင်ကော် ခရ်အိုတ်ညိ၊ သြပ်သပပုလ်စိုတ် ပွဲမဒေးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟို
တွံကိုရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျ်မ္မုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ ခမိဂမ္တိုင် ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင်
ကျ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ တွံကိုခရ်ဝံရ-

ယုံခမိတအ် ခမိဂမ္တိုင် ဟုံလအ်ဟုံလအ် ကော်ခရီဒိုင်အိုတ်ရ၊ ကော်ခရီဒိုင် ဂျိုင်ကို
အလန်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် ခမိဂမ္တိုင် သွက်သဝံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဝံ
ဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၁)

ယုံခမိတအ် ခမိဂမ္တိုင် ကော်ခရီဒိုင် ပွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတို
နူအကော်ခရီ ပွဲမညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ရ၊ ရင်တွင်သပဒိုင်ကိစ္စသင် ပွဲမညီသာသုဟ်သွန်
အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် ခမိဂမ္တိုင် သွက်သဝံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဝံဟုတ်
ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၂)

ယုံခမိတအ် ခမိဂမ္တိုင် အရာကျ်ဟုံပညပ်လဝ်ဂ် ဟုံထပ်ပညပ်အိုတ်ရ၊ အရာ
ပညပ်လဝ်တဲဂ် ဟုံပါတးကောံအိုတ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သိက္ခာပိုဒ်ဂမ္တိုင် အတိုင်ပညပ်စုံလဝ်

ဗွဲမဒးရးတဲ ဒဂေတ်လုတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၃)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္တိုင် သပရေသော်ရင်ဒိုင် ခမီထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင် မဒ်ဂ်ခမီကြိုင် အာယုက်ခမီဂိုင် မဒ်ဇော်သကိုင်သက အာဂတပူတရ်သင်အိုတ်ရ၊ သပအဲပရဲအိုတ်ရ၊ သေအ်သုအိုတ်ရ၊ ပူဇ်အိုတ်ရ၊ ဂလာန် ထေရ်ဇော်ဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ထေက်ကိုကလင် ကေတ်ရ သမ္ပိကေတ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံ ဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၄)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္တိုင် ဟုံဗက်အလိုက်ပိုက်တဏှာ မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ဘဝတို့ မွဲလှော်ပုန်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံ ဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၅)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္တိုင် မျှက်စိုတ် နွံပိုက်ပွဲဘာဂြိုပ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၆)

ယုံခမီတအ် သဟဓရ်ဂမ္တိုင် မသျိုက်ဆာန် သေအ်သုသီလ မဟုံဏ္ဍကုင်စိုပ်ဏီ တုဟ်နက္ခကုင်၊ သဟဓရ်ဂမ္တိုင် မသျိုက်ဆာန် သေအ်သုသီလ မက္ခစိုပ်ကုင်တဲဂ် တုဟ်န သဂုံပဒတ်အာ ဗွဲတသိုခ်မာန်၊ ခမီဂမ္တိုင် ဇေယျဉ္စ ဇေယျအဲ (ညးညးအဲအဲ) ပဒိုင်သတိ အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံ ဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၇)

ယုံခမီတအ် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပုံသ်ဝံ တန်တ ပွဲခမီဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ခမီဂမ္တိုင်လေဝ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပုံသ်ဝံအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ ဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။

ဟိုတ်ခမီတအ် ဟုံဟုတ်ယုတ် ခရ်ထပုံသ် မရနက်ကိုဓါ

၁၃၇။ ယုံခမီတအ် ကြက်ဟိုတ်တုံကို ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္တိုင် ထပုံသ် မွဲသအာင် ကုမူးတအ်ညးဂမ္တိုင်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်အိုတ်ညိ ဩဝ်သပ ပှပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတ်တုံကိုရ ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ခမီဂမ္တိုင် နှင်ဝန် ကုတိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ တိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တုံကို ခရ်ဝံရ-

“ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္တိုင် မိပ်လဟိုင် မိပ်ဇြိပ်လဟိုင်လဟာဲ ကေံစိုတ်လွီပရာ ပွဲကိစ္စ ဇော်သုတ်တဲ ဟုံပဒတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် ခမီဂမ္တိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၁)

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် မိပ်လဟိင် မိပ်ဇြိပ်လဟိင်လဟာံ ကေံစိုတ်လ္လိပရာ ပဲ့ပွမ
ဟိုသဂးဂလာန်တဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်
ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၂)

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် မိပ်လဟိင် မိပ်ဇြိပ်လဟိင်လဟာံ ကေံစိုတ်လ္လိပရာ ပဲ့ပွမ
တိက် (သိုလုဟ်လုန်စိုဝဲ)တဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံ
ဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၃)

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် မိပ်လဟိင် မိပ်ဇြိပ်လဟိင်လဟာံ ကေံစိုတ်လ္လိပရာ ပဲ့ပွမ
ဂဇော်ကောံခရီ ကောံသကအံပွင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင်
သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၄)

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် စာ်စူးနုပ္ပိက်ယုတ်မာ (မလေပ်ဗမံက်ထွေးကိုဂုဏ် မဟံမွဲ) တဲ
ဟံဒဂေတ်ဗက်အာ အရာပ္ပိက်ယုတ်မာဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြိုအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင်
သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၅)

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် ဟံမွဲကိုမိဿဟာယ် သကအံပွင် မယုတ်သပ်တဲ စိုတ်
ဟံလှောင်အာ ပဲ့ညးယုတ်သပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံ
ဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၆)

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် နအယာံမာတ် မကလိဝံခရ်တေင် ဗုတ်ညိနာင် ဒေါထောံ
ပဲ့အကြာဘာ်တရ် (ကိုပ်ကွာဟံစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်ဏီ)တဲ ဟံပဒတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ
ဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၇)

ယံခမိတအံ ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သံဝံ တန်တ ပဲ့ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊
ခမိဂမ္ဘိုင်လေပ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သံဝံအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ
ဗ္ဗတ်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။

ဟိုတ်ခမိတအံ ဟံဟုတ်ယုတ် ခရ်ထပ်သံ မရနုက်ကိုဝိ

၁၃၈။ ယံခမိတအံ ကြက်ဟိုတွံကို ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပ်သံ
မွဲသအာင် ကုမူးတအံညးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်အိုတ်ညိ ဩဝ်သပ
ပျပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ
ခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒင်ဝန် ကုတိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ တိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တွံကို ခရ်ဝံရ-

ယံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် ချိုက်ပေင်တ ကောံ ခရ်ပွမလျှင်ပတေ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၁)

ခမီဂမ္ဘိုင် မွဲကိုပွမဂ္ဂပါပ် နူပွသရာပါပ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၂)

ခမီဂမ္ဘိုင် မွဲကိုဖေက်ပါပ် နူပွသရာပါပ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၃)

ခမီဂမ္ဘိုင် မွဲကိုလမိင်လညာတ် ဂှိုင်အိုတ်ရ။ ပ။ (၄)

ခမီဂမ္ဘိုင် မွဲကိုလ္လီပရာ ပတိတ်ဇြဟတ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၅)

ခမီဂမ္ဘိုင် ချိုက်ပေင်တကောံသတိ မဗိုန်ဗိုတ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၆)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ချိုက်ပေင်တ ကောံ ဝိပဿနာပညာအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ ဗူတ်ဂှ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောပ်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၇)

ယုံခမီတအ် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသ်ဝံ တန်တ ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ခမီဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသ်ဝံအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ ဗူတ်ဂှ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောပ်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။

ဟိုတ်ခမီတအ် ဟုံဟုတ်ယုတ် ခရ်ထပုံသ် မရနုက်ကိုပန်

၁၃၉။ ယုံခမီတအ် ကြက်ဟိုတ်တုံကို ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသ် မွဲသအာင် ကုမူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်အိုတ်ညိ ဩဝ်သပ ပှပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတ်တုံကိုရ ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ခမီဂမ္ဘိုင်ဂှ် ဒင်ဝန် ကုတိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ တိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တုံကို ခရ်ဝံရ-

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် ပွမဗိုဗျဟ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၁)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် ပညာ မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၂)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် လ္လီပရာ မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၃)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် ပွမချိုက်မျိုက် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၄)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် ပွမစိုဟ်လလမ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၅)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် ပွမတန်ကြန် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၆)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်ဒိုင် ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်အိုတ်ရ၊ လုက် ကာလဗူတ်ဂှ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောပ်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၇)

ယံခမီတအံ ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသင်္ဂတံ တန်တံ ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ခမီဂမ္ဘိုင်လောဝ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသင်္ဂတံအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ ဗုတ်ဂံ ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။

ဟိုတ်ခမီတအံ ဟံဟုတ်ယုတ် ခရ်ထပုံသင်္ဂ မရနုက်ကိုမသုန်

၁၄၀။ ယံခမီတအံ ကြက်ဟိုတွံကို ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသင်္ဂ မွဲသအာင် ကုမူးတအံညးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်ဂံအိုတ်ညိ ဩဝ်သပ ပှုပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မ္မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ခမီဂမ္ဘိုင်ဂံ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္မုံပိုင်ကျာ်တြဲ တွံကို ခရ်ဝံရ-

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဟံဗိုန်အိုတ်ရ။ ပ။ (၁)

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဟံသေင်ကိုအတ္တအိုတ်ရ။ ပ။ (၂)

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဟံဆာဲအိုတ်ရ။ ပ။ (၃)

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ဒုဟ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၄)

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ သွက်သဂုံပါအိုတ်ရ။ ပ။ (၅)

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ သွက်သဂုံစာ်စူး နူထေန်စပ်အိုတ်ရ။ ပ။ (၆)

ယံခမီတအံ ခမီဂမ္ဘိုင် ဇော်ပုင်ဒိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ ပှိုတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂံ ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။ (၇)

ယံခမီတအံ ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသင်္ဂတံ တန်တံ ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ခမီဂမ္ဘိုင်လောဝ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ထပုံသင်္ဂတံအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ ဗုတ်ဂံ ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟံမွဲရ။

ဟိုတ်ခမီတအံ ဟံဟုတ်ယုတ် ခရ်တြဲသင်္ဂ

၁၄၁။ ယံခမီတအံ ကြက်ဟိုတွံကို ခရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် တြဲသင်္ဂ ကုမူး တအံညးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်ဂံအိုတ်ညိ ဩဝ်သပပှုပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရး အိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မ္မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ခမီဂမ္ဘိုင်ဂံ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္မုံပိုင်ကျာ်တြဲ တွံကို ခရ်ဝံရ-

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဂတမတ်ကို ကြံမတ်ကို စုံပတန်တူရူလဝ် ကာယကမ်
မေတ္တာ^၁ ပွဲသဟဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင်
နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၁)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဂတမတ်ကို ကြံမတ်ကို စုံပတန်တူရူလဝ် ဝစီကမ်မေတ္တာ^၂
ပွဲသဟဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊
သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၂)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဂတမတ်ကို ကြံမတ်ကို စုံပတန်တူရူလဝ် မနောကမ်မေတ္တာ^၃
ပွဲသဟဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊
သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၃)

ယုံခမီတအ် ခမီဂမ္ဘိုင် ကလိဂုံနင် ဓမ္မိယလာဘ်^၄ဂမ္ဘိုင် ဗွဲတွံမယုတ် အယံမာတ်
ပိဏ္ဏပါတ် မှုံအပွဲဗဗေင်လေဝ် ပါ်တုဟ်ခြာတု ဟုံပြဘိုက်သုင်စောဲအိုတ်ရ၊ ဆက်ဆောံကို
သဟဓရ်ဂမ္ဘိုင် မှုံကိုသီလတု ပြဘိုက်သုင်စောဲအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်
သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၄)

ယုံခမီတအ် သီလဂမ္ဘိုင် မဟုံကပ်သကုတ် မဟုံထောင်ပြိုဟ် မဟုံစောန်ပြိုက် မဟုံ
ခွက်ဒဝါန် မလေပ်ကိုတိတ်ဗူး (နူဒဒ်ခိုက်တဏှာ) တုပညာတအ် မဂပ်ဝ်ထိုင်သး မဟဂပ်ဝ်
ဇွတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုသမာဓိဂ် နွံအိုတ်ရ၊ နကိုသီလဂမ္ဘိုင်ဂ် ခမီ
ဂမ္ဘိုင် ဂတမတ်ကို ကြံမတ်ကို သိုမှ်ကိုသီလ မတုပ်သုဟ် ကော်သဟဓရ်ဂမ္ဘိုင်တု ပဒတ်
အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံ
ဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၅)

ယုံခမီတအ် ဩအရိယပညာ^၅မွဲ လေဝ်ရင်တုင်ဏာ တုဟ်နဒဒ်ခိုက်အိုတ် ဗွဲစုတ်
ကုညး မကတိဗဒ်ကို အရိယပညာဂ်ရ။ နကိုအရိယပညာဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် ဂတမတ်ကို
ကြံမတ်ကို သိုမှ်ကိုပညာ မတုပ်သုဟ်ကော်သဟဓရ်ဂမ္ဘိုင်တု ပဒတ်အိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ
ဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။ (၆)

ယုံခမီတအ် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် တြ်သ်ဂုံ တန်တု ပွဲခမီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊
ခမီဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒဂေတ်ဒိုင် ခရ်ဟိုတ်ဟုံဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် တြ်သ်ဂုံအိုတ်ရ၊ လုက်ကာလ
ဗ္ဗတ်ဂ် ခမီဂမ္ဘိုင် သွက်သဂုံဇော်မောင်ဟောင် နွံရ၊ သွက်သဂုံဟုတ်ယုတ် ဟုံမွဲရ။

၁။ ကာယကမ်မေတ္တာမဂ္ဂ် အကံအရာဇကု မပနကိုမေတ္တာစိုတ်။ ၂။ ဝစီကမ်မေတ္တာမဂ္ဂ် အကံအရာပါင်
မဟိုနကိုမေတ္တာစိုတ်။ ၃။ မနောကမ်မေတ္တာမဂ္ဂ် အကံအရာစိုတ် မချပ်နကိုမေတ္တာစိုတ်။ ၄။ ဓမ္မိယလာဘ်
မဂ္ဂ် လာဘ်မကလိဂုံ ဗွဲဓမ္မိ။ ၅။ အရိယပညာမဂ္ဂ် ပညာ မလေဝ်ရင်တုင် ဗစိုပ်ကိုနိဗ္ဗာန်ရောင် မိက်ဂ။

၁၄၂။ ရံသင်္ဂတံ တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ အယောပဒတံခွင် ပွဲနိဂိဇ္ဈကုဋ် ဇရေင်ချင် ရာဇဂြိုဟ်ကို ဂလာန်ခရ် သင်္ဂဟေင် တွံကိုခမိဂမ္ဘိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်ရ- “ဣဝ္ဗံဂံ သီလရ၊ ဣဝ္ဗံဂံ သမာဓိရ၊ ဣဝ္ဗံဂံ ပညာရ။ တန်တံ ပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိန္ဒိကျင်ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ၊ တန်တံ ပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိန္ဒိကျင်ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ။ တန်တံ ပွဲပညာတဲ စိုတ် မကတိန္ဒိကျင်ဂံ တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဗွဲမဒးရးဟေင်ရ” ရံဝံ (တွံရ)။

၁၄၃။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ ပဒတံ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ် စိုတ်နွံပွက်တဲမဂး “ယွံအာနန္ဒ ဣဉ် ကြက်အာအိုတ်စိုတ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ဥယျာန်အမ္မလဋ္ဌိကာအိုတ်ရ” ရံဝံ ဟိုသဂးကို တိလပိဋ်အာနန္ဒရ။ “ယွံကျာ်မ္မုပိဋ် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တိလပိဋ်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိရ။

ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် မဂ္ဂိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဥယျာန်အမ္မလဋ္ဌိကာတဲ ပဒတံခွင် ပွဲသိုပွေင်သိုင်ရ။ တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ အယောပဒတံခွင် ပွဲဥယျာန်အမ္မလဋ္ဌိကာ သိုပွေင်သိုင်ဂံလေဝ် ဂလာန်ခရ်သင်္ဂဟေင် တွံကိုခမိဂမ္ဘိုင် ဂြိုင် ဂြိုင်ကိုအလန်ရ- “ဣဝ္ဗံဂံ သီလရ၊ ဣဝ္ဗံဂံ သမာဓိရ၊ ဣဝ္ဗံဂံ ပညာရ။ တန်တံ ပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိန္ဒိကျင်ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ၊ တန်တံ ပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိန္ဒိ ကျင်ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ။ တန်တံ ပွဲပညာတဲ စိုတ် မကတိန္ဒိကျင်ဂံ တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဗွဲမဒးရးဟေင်ရ” ရံဝံ (တွံရ)။

၁၄၄။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ ပဒတံ ပွဲဥယျာန်အမ္မလဋ္ဌိကာ စိုတ်နွံပွက် တဲမဂး ကော်လိုင်တိုန် တိလပိဋ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ဣဉ် ကြက်အာအိုတ်စိုတ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ချင်နာဠန္ဒအိုတ်ရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျာ်မ္မုပိဋ် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တိလပိဋ် အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိရ။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်မဂ္ဂိုင် က္လုအာစိုပ် ချင်နာဠန္ဒတဲ ပဒတံခွင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြိုက် သေဋ္ဌိပါဝါရိကရ။

တိလပိဋ်သာရိပိုတ် ဟိုသဂး ဂလာန်ဂံင်သကာ

၁၄၅။ ပွဲကာလဂ် တိလပိဋ်သာရိပိုတ် ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိတဲ လှော်သပဝတ် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိတဲမဂး သိုမဂဇေင်ကောတ် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲကို ဂရင် ပတီ တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျာ်မ္မုပိဋ် ပွဲအရာခမိဗဗူး မွဲသအာင် တီကောတ် ဝံလောန်လတူနုသဗ္ဗညုတဉာဏ် တိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိမဂးကို နွံလေဝ် ဟံနွံကျင်ရ၊ ကြက်နွံ လေဝ် ဟံသေင်ရ၊ လှုဟ်လေဝ် ဟံမွဲရ ရံဝံ ပွဲလတူတိလမ္ပုပိဋကုဉ်တြိ အဲဒိုက် မှုကို လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် သင်္ဂဝံရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံသာရိပိတ် ဂလာန် တွဲအဲ မဟိသဂးဝံ ဇော်ပြဲ ဂေါင်ဆဲကောရသွံ၊ ချိုတ်ပျိုတ် ကောရသွံ၊ ညံင်ရဲရမ္ပာင် ဇာဒိသိုင်ကရဲရသွံ။ “ယုံကျာ်မုံပိုင် ပွဲအရာခမိဗဗ္ဗး မွဲသအာင် တိကောတ် ဝံလောန်လတူနုသဗ္ဗညုတဉာဏ် တိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲမးဂ် နွံလောင် ဟံနွံ ကျာ်ရ၊ ကြက်နွံလောင် ဟံသောင်ရ၊ လှဟ်လောင် ဟံမွဲရ ရဝံ ပွဲလတူတိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ အဲဒိုက် မုံကိုလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ရဝံ” ရဝံ (တွဲအဲ သဂးရ)။

ယုံသာရိပိတ် ပသ်ရော၊ ကျာ်တြဲဂမ္တိုင်အိုသို မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိ ကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာ်စုတ် မကတိန်ကျာ်တဲ ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်ဂ် “တိလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် နွံကိုသီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုသမာဓိ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗ္ဗး သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို” ရဝံ စိုတ်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် ပိုင်ခြာကောတ် နကိုစိုတ် တွဲအဲတဲ တိ ကောတ်ဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ဟံတိကောတ်ရ ယုံကျာ်မုံပိုင် ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံသာရိပိတ် ပသ်ရော၊ ကျာ်တြဲဂမ္တိုင်အိုသို မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိ ကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာ်စုတ် ကြက်ကတိန်ကျာ် ပွဲကာလကြံဂ် “တိလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် ကြက်နွံကိုသီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကြက်နွံကိုရေသမာဓိ သာ်ဝံ အိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကြက်နွံကိုပညာ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကြက်နွံကိုပမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ ကြက်နွံ ကိုပမတိတ်ဗ္ဗး သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို” ရဝံ စိုတ်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် ပိုင်ခြာ ကောတ် နကိုစိုတ် တွဲအဲတဲ တိကောတ်ဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ဟံတိကောတ်ရ ယုံကျာ်မုံပိုင် ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံသာရိပိတ် ပသ်ရော၊ အဲကျာ် မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် (ဓရ်ဂမ္တိုင် အိုသို) အလိုဇကု မညာ်စုတ် အယောကတိန်ဒိုင် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ “တိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ နွံကိုသီလ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုသမာဓိ သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပညာ သာ်ဝံ အိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမပဒတ် သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို၊ နွံကိုပမတိတ်ဗ္ဗး သာ်ဝံအိုတ်ရ ရဝံကို” ရဝံ စိုတ်အဲကျာ် ပိုင်ခြာကောတ် နကိုစိုတ် တွဲအဲတဲ တိကောတ်ဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ဟံတိကောတ်ရ ယုံကျာ်မုံပိုင် ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံသာရိပိတ် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ စေတောပရိယဉာဏ်^{၁။} ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် မထေက် ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မညာ်စုတ် မကတိန်တဲ ကြက် ကတိန် ယောကတိန် ဟံမွဲ ကုတွဲအဲမဂး၊ ယုံသာရိပိတ် သိုဟံမွဲသ်ဂ် “ယုံကျာ်မုံပိုင် ပွဲအရာခမိဗဗ္ဗး မွဲသအာင် တိကောတ် ဝံလောန်လတူနုသဗ္ဗညုတဉာဏ် တိလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မးဂ် နွံလောင် ဟံနွံကျာ်ရ၊ ကြက်နွံလောင် ဟံသောင်ရ၊ လှဟ်လောင် ဟံမွဲရ ရဝံ ပွဲလတူ တိလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ အဲဒိုက် မုံကိုလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် သာ်ဝံ” ရဝံ ဂလာန် ဇော်ပြဲစရဲ

၁။ စေတောပရိယဉာဏ်မးဂ် ဉာဏ်မပိုင်ခြာတိကောတ် စိုတ်ညးသအာင်တအိမာန်ရောင် မိက်ဂး။

ဂေါဝိဆာသတိတံ ချိတ်ပျိတ် ဂံင်သကာ ပှာညင်ရဲရမုာ်ဇာဒိသိုင်ကရဲဝံ မူဟိုတ် တုအဲ
ဝံဟိုသကးဂှ်ရော ရံဝံ (သကးရ)။

၁၄၆။ ယံကျာ်မုာ်ပိုင် စေတောပရိယဉာဏ် မပိုင်ခြာတိကောတ်စိုတ် တီလမုာ်ပိုင်
ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်
မကတိုဒ်တဲ ကြက်ကတိုဒ် အယောကတိုဒ်ဟံ မွဲ ကုအဲဒိုက်ရ၊ စိုန်ဟံမွဲသက်ကိုလေဝ်
ဓမ္မာနုယဉာဏ်^၁ အဲဒိုက် ကလိဝံလဝ်ရ။

ယံကျာ်မုာ်ပိုင် ဥပမာမကးတုန်- ချင်သိုင် မဒ်တုင်တုး တွံရးချင် မုာ်ကိုဇိုင်ကွာင်
မဗိုန်ဗတ် ခိုင်ကျိက် မုာ်ကိုကွာင် ဒယိုင်အတ် မဗိုန်ဗတ် မုာ်ကိုပှောက်တြင် မွဲခပ်ဟောင်
နွံဒိုင်ရ၊ ပွဲချင် ပွင်တြင် မုာ်ကိုပညာ မစီကးချိတ်ပျိတ် မလေပ်ဆေပ်ဒပ်ကွေံ ညးဟံ
တိညာတ်ဂမ္တိုင်တဲ မလေပ်သပကိုအခေါင်လုပ် ကုညး မတိညာတ်ဂမ္တိုင်ဟောင် နွံမွဲရ၊
ပွင်တြင်ဂှ် ဂေတ်ဂေင်ကျောပ်ရံင် ဂွံင်ဗဂေတ်ချင် ပွဲပွဲပွဲမကး အစပ်ကွာင် ပှောက်ပထောင်
ကွာင် ပွဲတွံမယုတ် အယာ်မာတ်ဗဂဲ ယျတ်တိတ်ဝံကိုလေဝ် ဟံဆိုညာတ်ကောတ်ရ။ ဉာဏ်
မဗစာရဏာ ရံသာ်ဝံ ကတိုဒ် ကုပွင်တြင်ရ- “သတ်ဇှော်ဇှော်ဂမ္တိုင်အိုသို မလုပ်တိတ်ဒိုင်
ချင်ဝံ နကိုပှော်တြင်ဝံဟောင် လုပ်တိတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ (ကတိုဒ်ရ)။

“ယံကျာ်မုာ်ပိုင် တုပ်တသ်ဝံဟောင် ဓမ္မာနုယဉာဏ်^၂ အဲဒိုက် ကလိဝံလဝ်ရ။ ကျာ်
ဂမ္တိုင်အိုသို မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်
မကတိုဒ်ကျင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအံင်လေဝ် ပါကွေံ ဓရ်နီဝိုရ်ဂမ္တိုင် မသုန် မလေပ်ကို စိုတ်ကို
ခွက် မလေပ်သပမျှိန်ကွေံ ဖြဟတ်ပညာတဲ သိုမုာ်ကိုစိုတ် မတန်တ ပွဲဓရ်သတိပဋ္ဌာန်^၃
ဂမ္တိုင်ပန် ပွဲမဒးရးအိုတ်ဂှ် ဇှော်ပွပ် ဓရ်ဗောဇ္ဈင်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာ အတိုင်မချာ်စုတ်တဲ အာစိုပ်
သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်^၄ မဒ်ပြအိုတ်တဲ ကတိုဒ် ကျာ်အိုတ်တဲရ။

ယံကျာ်မုာ်ပိုင် ကျာ်ဂမ္တိုင်အိုသို မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်
အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ် ကြက်ကတိုဒ် ပွဲကာလကြဲလေဝ် ပါကွေံ ဓရ်နီဝိုရ်ဂမ္တိုင်
မသုန် မလေပ်ကိုစိုတ်ကိုခွက် မလေပ်သပမျှိန်ကွေံ ဖြဟတ်ပညာတဲ သိုမုာ်ကိုစိုတ် မတန်
တ ပွဲဓရ်သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္တိုင်ပန် ပွဲမဒးရးအိုတ်ဂှ် ဇှော်ပွပ် ဓရ်ဗောဇ္ဈင်ဂမ္တိုင် ထပ်ပြကာ
အတိုင်မချာ်စုတ်တဲ အာစိုပ် သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် မဒ်ပြအိုတ်တဲ ကြက်ကတိုဒ်ကျာ်အိုတ်ရ။

ယံကျာ်မုာ်ပိုင် တီလမုာ်ပိုင်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တိကောတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်
အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ် အယောကတိုဒ်ဒိုင် လျဟ်ဝံလေဝ် ပါကွေံ ဓရ်နီဝိုရ်ဂမ္တိုင်

၁။ ဓမ္မာနုယဉာဏ်မကးဂှ် ဆိုန်ဗတ်တဲ ဉာဏ်မချိုင်ချ ခယျကောတ်မာန်။ ၂။ ဓရ်နီဝိုရ်မကးဂှ် ဓရ်ကွာတ်လဒ်။
၃။ ဓရ်သတိပဋ္ဌာန်မကးဂှ် ဓရ်သတိမဗိုန်ဗတ်။ ၄။ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်မကးဂှ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်
မဆေင်ကိုကျာ်တြဲဂမ္တိုင်ရောင် မိက်ဂး။

မသုန် မလေပ်ကိုစိုတ်ကိုခွက် မလေပ်သပမျှိန်ကွေံ ဖြဟတ်ပညာတဲ သိုမျှကိုစိုတ် မတန် တဲ ပွဲခရ်သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္တိုင်ပန် ပွဲမဒးရးဂမ္တိုင် ဇော်ပွဲ ဓရ်ဗောဇ္ဈင်ဂမ္တိုင် ထပိုပြကာ အတိုင်မဉ်စုတ်တဲ အာစိုပ် သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် မဒ်ပြအိုတ်တဲ ကတိဒ်ကျိရ” ရံဝံ (ဓမ္မာနုယဉာဏ်ကို အဲဒိုက် ကလိဝံလဝ်ရ) ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၄၇။ တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြက် သေဠိပါဝါရိက ဇရေင်ချင်နာဠန္ဒဂ္ဂလေဝ် ဂလာန်ခရ် သာ်ဝံဟောင် တံကိုခမိဂမ္တိုင် ဂြိုဉ်ဂြိုဉ်ကိုအလန်ရ- “ဣဝ္ဗံဂ္ဂံ သီလရ၊ ဣဝ္ဗံဂ္ဂံ သမာဓိရ၊ ဣဝ္ဗံဂ္ဂံ ပညာရ။ တန်တ ပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိဒ် ကျင်ဂ္ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုဉ်ရ။ တန်တ ပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိဒ်ကျင်ဂ္ဂံ နွံကိုဖို အာနိသံသ ဂြိုဉ်ရ။ တန်တ ပွဲပညာတဲ စိုတ် မကတိဒ်ကျင်ဂ္ဂံ တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမ္တိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ပွဲမဒးရးဟောင်ရ” ရံဝံ (တွံရ)။

ဒုဟ်ညးဟံမွဲကို ဓရ်သီလ

၁၄၈။ ပွဲကာလဂ္ဂံ တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ ပဒတ် ပွဲချင်နာဠန္ဒ စိုတ်နွံပိုက်တဲမး ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုဉ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုတ်၊ ကြက်ပြာပ် အာဇရေင် ကွာန်ပါဠလိအိုတ်ရ” ရံဝံ (ဟိုသဂးရ)။ “ယွံကျိမ္ပပိုဉ် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တီလပိုဉ် အာနန္ဒ ဒိုင်ဝန် ကုတီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိရ။ ပွဲကာလဂ္ဂံ တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ မ္မဟာန်ကော် ခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဣပြာပ်အာ ကွာန်ပါဠလိရ။ ဥပး ကောန်ညးကွာန်ပါဠလိဂမ္တိုင် “တီလ မ္ပပိုဉ်ကျိတြိ ဣစိုပ်ကျင် ကွာန်ပါဠလိရ” ရံဝံ သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟောင်ရ။ ပွဲကာလဂ္ဂံ ဥပး ကောန်ညးကွာန်ပါဠလိဂမ္တိုင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိတဲ ဂဇာန်ကေတ် ပွဲဌာန်မဗ္ဗဲ မွဲဒုဒ်အိုတ်တဲမး ဂရင်ပတီတိုန် တီလ မ္ပပိုဉ်ကျိတြိ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ယွံကျိမ္ပပိုဉ် ဩဝ်ဒင်တဲ ဖြင်ကွဲးဇုဒီ ဝဲဒိုက်တအ် ညိကျိ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။ တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ နမမံင်သိုတ်သိုတ် ဒိုင်ကေတ်တဲရ။

ပွဲကာလဂ္ဂံ ဥပး ကောန်ညးကွာန်ပါဠလိဂမ္တိုင် တီကေတ် တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ ဒိုင်တဲတဲ ဒလိုက်ကတိ နူဒုဒ် လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ သပရေင်သော်ရက်တဲမး ပြာပ်အာ ဖြင်ကွဲးဇုဒီအိုတ်တဲ ပွဲဖြင်ကွဲးဇုဒီ ပွမလးစွံလဝ် သ္မာလးပေင်ပေင် ပွမလး ပလေပ်စွံလဝ် သ္မာဂဇာန်ဂမ္တိုင် ပွမစွံပတန်လဝ် ညှင်နင်ဇော်ပေင်ပေင် ပွမစင်ဗဂိုပွတ် ကွေင် သွံဂမ္တိုင် ပလေပ်ပလေတ်လဝ်တဲမး ကလေင်ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိတဲ လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိတဲ တန်တ ပွဲဌာန်မဗ္ဗဲ မွဲဒုဒ်တဲမး ဥပး ကောန်ညး ကွာန်ပါဠလိဂမ္တိုင် ဂရင်ပတီ တီလမ္ပပိုဉ်ကျိတြိ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ယွံကျိမ္ပပိုဉ် ပွဲဖြင် ကွဲးဇုဒီ လးစွံလဝ် သ္မာလးပေင်ပေင်တဲရ၊ သ္မာဂဇာန်ဂမ္တိုင်လဝ် ပလေပ်စွံလဝ်တဲရ၊ ညှင်နင်ဇော်ပေင်ပေင်လဝ် စွံပတန်လဝ်တဲရ၊ ပွတ်ကွေင်သွံလဝ် စင်ဗဂိုလဝ်တဲရ၊ ယွံကျိ

မ္မုံပိဉ် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဝံက္ခဏအာဂ် တီလမ္မုံပိဉ်ကျါတြဲ တီကေတ်ညါ၊ (သွက်သဝံက္ခဏအာဂ် ဒ်အတိုင်ပွက် တီလမ္မုံပိဉ်ကျါတြဲဟေင်ရ)။” ရံဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုံပိဉ်ကျါတြဲ ပွဲအခိုင်ခိုင်သဝံတဲ ဗိုက်ပလေင်သုာတဲ သီမထွဂိုင်ရင်ကေတ် ဗဗေင်သုာ ပြာပ်အာ ဖြပ်ကွဲဇူဒီ မွဲဟာန်ကောံ ခမီသင်တဲ ကြဲကြာတ် နိုင်တဲ လုပ်အာ ဖြပ်ကွဲဇူဒီတဲမဂး သီမနိဿယ်ဒလဲကေတ် ဒယိုင်လဒေါင် ဂတးဏာမုခ် လပါဒ်ဟ်ဗွဲက်တဲ ဂဇာ်ဒိုင်ရ။ ခမီသင်လေင် ကြဲကြာတ် နိုင်တဲ လုပ်အာ ဖြပ်ကွဲဇူဒီတဲမဂး သီမနိဿယ်ဒလဲကေတ် ဗဒင်လပါပလိုတ် ဂတးဏာမုခ် လပါဒ်ဟ်ဗွဲက် စွဲလင် တီလမ္မုံပိဉ်ကျါတြဲ ဂတဟေင်တဲ ဂဇာ်ဒိုင်ရ။ ဥပး ကောန်ညးကွာန်ပါဠိဂမ္တိုင်လေင် ကြဲကြာတ် နိုင်အိုတ်တဲ လုပ်အာ ဖြပ်ကွဲဇူဒီတဲအိုတ်မဂး သီမနိဿယ်ဒလဲကေတ် ဗဒင်လပါဒ်ဟ်ဗွဲက် ဂတးဏာမုခ် လပါဒ်ဟ်ပလိုတ် စွဲလင် တီလမ္မုံပိဉ်ကျါတြဲ ဂတဟေင်တဲ ဂဇာ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

၁၄၉။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုံပိဉ်ကျါတြဲ ကော်လိုင်တိုန် ဥပး ကောန်ညးကွာန် ပါဠိဂမ္တိုင်ရ- “ယွဲဥပးတအ် ပွဲညးဟွံမွဲကိုသီလဂ် ဒုဟ်ဂမ္တိုင် မသုန်သင်ဝံ နွံအိုတ်ရ။ ညးမဂး မသုန်သင်အိုတ်ဂ်ရော?- ယွဲဥပးတအ် ပွဲလောကဝံ ညးဟွံမွဲကိုသီလဂ် ဟိုတ်နု ပွမဝိဝင်ဟိုတ်မဲဂ်ရ ပိဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် မဂ္တိုင် အာစိုပ် ပွမဟောံပြောရ၊ ကူဝံတုန် ဒုဟ် ညးဟွံမွဲကိုသီလ မဒ်ကိုပ်ကွာရ။

ယွဲဥပးတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပရိုင်ဒယံတ် ဟွံခိုဟ်ဆဲး ညးဟွံမွဲကိုသီလဂ် ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ်ရ၊ ကူဝံတုန် ဒုဟ်ညးဟွံမွဲကိုသီလ မရနက်ကိုဓါရ။

ယွဲဥပးတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ညးဟွံမွဲကိုသီလဂ် ပြာပ်အာ လဒေါင်ပရိသာတ်သိုင်၊ ပရိသာတ်ခမီ၊ ပရိသာတ်ဗဗူး၊ ပရိသာတ်သမေဟ်၊သေဠီမဂး ဖေက်ဖေက် ဂွံက်ဂွံက် (ခံင်ခံင်ယံင်ယံင်) သိုမုခ်ဍောတ်မတ်သင် ဒးပြာပ်အာရ၊ ကူဝံတုန် ဒုဟ်ညးဟွံမွဲကိုသီလ မရနက်ကိုပိရ။

ယွဲဥပးတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ညးဟွံမွဲကိုသီလဂ် ဒးချိုတ် ဝိဝိဝိဝိဝိရ၊ ကူဝံတုန် ဒုဟ်ညးဟွံမွဲကိုသီလ မရနက်ကိုပန်ရ။

ယွဲဥပးတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ညးဟွံမွဲကိုသီလဂ် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ် တဲဂ် ဒးကတိန် ပွဲနရက်အပါယ် မဒ်လအာဂတိ ဟွံခိုဟ်ဆဲး မဒ်ဒုဒတုဇှော် လိုလ်ရ၊ ကူဝံတုန် ဒုဟ်ညးဟွံမွဲကိုသီလ မရနက်ကိုမသုန်ရ။ ယွဲဥပးတအ် ဒုဟ်ညးဟွံမွဲကိုသီလ ဂမ္တိုင် ကူဝံ မသုန်သင်အိုတ်ရောင်။

၁။ ညးဟွံမွဲကိုသီလမဂ် ညးသီလ လိုလ်လေင် မိက်ဂး။

ဖိုညးမျိုက် ဓရသီလ

၁၅၀။ ယုံဥပတအ် ပွဲညးမျိုက်သီလ၌ ဖိုအာနိသံသဂမျိုင် မသုန်သၢ်ဝံ နွံအိုတ်ရ။ ညးမဂး မသုန်သၢ်အိုတ်ဂံရော?— ယုံဥပတအ် ပွဲလောကဝံ ညးမျိုက်သီလ၌ ဟိုတ်ပွမ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မာ်ရ ကလိဝံ ပိုဉ်ဟာန်ဘိုက်ဘက် ဗွဲမဂျိုင်ရ။ ဣဝံတုန် ဖိုအာနိသံသ ညးမျိုက်သီလ မဒ်ကိုပ်ကွာရ။

ယုံဥပတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပရိုင်ဒယံတ် ခိုဟ်ဆဲး ညးမျိုက်သီလ၌ ဗျာပ်တြးပြးဇး တိတ်အာရ။ ဣဝံတုန် ဖိုအာနိသံသ ညးမျိုက်သီလ မရနက်ကိုဗါရ။

ယုံဥပတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ညးမျိုက်သီလ၌ ပြာပ်အာ လဒေါပ်ပရိသာတ်သွိုင်၊ ပရိသာတ်ခမိ၊ ပရိသာတ်ဗဗ္ဗး၊ ပရိသာတ်သမေဟ်၊ သေဗ္ဗိမဂး ဟံဖေက်ဂွံက် ဂံင်ဂံင်သကာ သကာ မုခ်ဟံဍောတ် မတ်ဟံသၢ် သဝံပြာပ်အာရ။ ဣဝံတုန် ဖိုအာနိသံသ ညးမျိုက်သီလ မရနက်ကိုပ်ရ။

ယုံဥပတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ညးမျိုက်သီလ၌ ဟံဒးချိုတ် ဝိဝိဝိင်ဝိင်ရ။ ဣဝံတုန် ဖိုအာနိသံသ ညးမျိုက်သီလ မရနက်ကိုပ်ရ။

ယုံဥပတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ညးမျိုက်သီလ၌ ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ် တဲဂံ ဂွံကတိန် ပွဲချိုင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးရ။ ဣဝံတုန် ဖိုအာနိသံသ ညးမျိုက်သီလ မရနက်ကိုပ်မသုန်ရ။ ယုံဥပတအ် ဖိုအာနိသံသ ပွဲညးမျိုက်သီလမျိုင် ဣဝံ မသုန်သၢ် အိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၁၅၁။ ပွဲကာလ၌ တီလမျိုပိုင်ကျိတြဲ လုက်အခိုင်ဗတံ မလအ်လကာမာ (စိုကိုဗတံ ဂျါအာ) နကိုဂလာန်ဓရ ကိုဥပ ကောန်ညးကွာန်ပါဍုလိဂမျိုင် တိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ဓရ သွက်သဝံဒဂေတ်ဓရ ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြဲတဲမဂး ကလေင်ဗလးဖျဲရ— “ယုံဥပတအ် ကလိလောန်အာ ဇိုင်ဗတံတဲရ။ ပွဲကာလလှုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဝံအာဂ် မူးတအ် တီကေတ်အိုတ်ညိ၊ (သွက်သဝံအာဂ် နှိအတိုင်ပွက် မူးတအ်ဟေင်ရ)” ရဝံ (သဂးရ)။

“ယုံကျိမျိုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဥပ ကောန်ညးကွာန်ပါဍုလိဂမျိုင် ဒုင်ဝန် ကုတီလ မျိုပိုင်ကျိတြဲတဲ ဒလိုက်ကတို နူဒု လောဝ်သပဝတ် တီလမျိုပိုင်ကျိတြဲတဲ သပရေသော် ရံဂတဲ ကလေင်စံအာအိုတ်ရ။ ပွဲကာလ၌ ဥပ ကောန်ညးကွာန်ပါဍုလိဂမျိုင် ကလေင်စံအာအိုတ်တဲ ခြာဟံလအ် တီလမျိုပိုင်ကျိတြဲ လုက်အာ ဌာန်သိုတ်ဇရ။

၁။ ညးမျိုက်သီလမဂး ညးချိုက်ပေင်ကိုသီလလေဝ် မိက်ဂး။

ဒက်ပတန် ချင်ပါဠိပုတ်

၁၅၂။ ပွဲအခိုင်ကို အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗေသုနိဓ ကောံ ဗဗ္ဗေဝဿကာရဂမ္ဘိုင် တူဟ်နကွာတ်တာဒနာကောံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် ဒက်ပတန်ခိုင်ချင် ပွဲကွာန်ပါဠိအိုတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ကို ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင်လေဝ် လိုက်လို့ (မွဲလို့ မွဲလို့) ကောံကျင်အိုတ်တုဟေင် သီဂိုင်ကေတ်ခိုင် ဂအာင်သိုက်ဂမ္ဘိုင် ပွဲကွာန်ပါဠိအိုတ်ရ။

ပွဲအရာပ် ဒေဝတ် မွဲကိုတြိန် မဇ္ဈေဂမ္ဘိုင် မသီဂိုင်ကေတ်လပ် ဂအာင်သိုက် စိုတ် ဂမ္ဘိုင် လောဘ်အာ သွက်သဝံသိုင်ခွဲသိုသိုင် ကောံသိုအမတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မွဲကိုတြိန် မဇ္ဈေ အိုတ်ရ။ ပွဲအရာပ် ဒေဝတ် မွဲကိုတြိန် တဲလဒေါပ်ဂမ္ဘိုင် မသီဂိုင်ကေတ်လပ် ဂအာင်သိုက် စိုတ်ဂမ္ဘိုင် လောဘ်အာ သွက်သဝံသိုင်ခွဲသိုသိုင် ကောံသိုအမတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မွဲကိုတြိန် တဲလဒေါပ်အိုတ်ရ။ ပွဲအရာပ် ဒေဝတ် မွဲကိုတြိန် မအောန်ဂမ္ဘိုင် မသီဂိုင်ကေတ်လပ် ဂအာင်သိုက် စိုတ်ဂမ္ဘိုင် လောဘ်အာ သွက်သဝံသိုင်ခွဲသိုသိုင် ကောံသိုအမတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မွဲကိုတြိန် မအောန်အိုတ်ရ။

ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် လိုက်လို့ (မွဲလို့ မွဲလို့) ကောံကျင်တုဟေင် မသီဂိုင်ကေတ်ခိုင် ဂအာင်သို ပွဲကွာန်ပါဠိကို တီလမွဲပိုင်ကျက်တြ ညာတ်ကေတ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ် မတုပ် သုဟ်ကိုမတ်ဒေဝတ်တအ် မအးဇူးဗွဲတေင် မလောန်လတူမတ်မိုဟ်တအ်ရ။ ပွဲကာလကို တီလမွဲပိုင်ကျက်တြ ပွဲအခိုင်ဖလောင်ယး လအိတ်ဗတံကို ဒလိုက်ကတိ နမသတင်ခိုင်တု ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ မူရညးဂမ္ဘိုင်လို ဒက်ပတန်ခိုင်ချင် ပွဲကွာန် ပါဠိအိုတ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံကျက်မွဲပိုင် အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗေသုနိဓ ကောံ ဗဗ္ဗေဝဿကာရဂမ္ဘိုင် တူဟ်နကွာတ်တာဒနာကောံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် ဒက်ပတန်ခိုင်ချင် ပွဲကွာန် ပါဠိအိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

“ယွံအာနန္ဒ အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗေသုနိဓ ကောံဗဗ္ဗေဝဿကာရဂမ္ဘိုင် တူဟ်န ကွာတ်တာဒနာကောံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင် ဒက်ပတန်ခိုင်ချင် ပွဲကွာန်ပါဠိအိုတ်ကို ချပ်ဂုန်ကို ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင်တု နိုင်ခိုင် သုဟ်ညင်ရဒက်ပတန်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင် လိုက်လို့ (မွဲလို့ မွဲလို့) ကောံကျင်အိုတ်တုဟေင် သီဂိုင်ကေတ်ခိုင် ဂအာင်သို ပွဲကွာန် ပါဠိကို အဲကျက် ဝံညာတ်ကေတ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ် မတုပ်သုဟ်ကို မတ်ဒေဝတ်တအ် မအးဇူးဗွဲတေင် မလောန်လတူမတ်မိုဟ်တအ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲအရာပ် ဒေဝတ် မွဲကိုတြိန် မဇ္ဈေဂမ္ဘိုင် မသီဂိုင်ကေတ်လပ် ဂအာင် သိုက် စိုတ်ဂမ္ဘိုင် လောဘ်အာ သွက်သဝံသိုင်ခွဲသိုသိုင် ကောံသိုအမတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မွဲကို တြိန် မဇ္ဈေအိုတ်ရ။ ပွဲအရာပ် ဒေဝတ် မွဲကိုတြိန် တဲလဒေါပ်ဂမ္ဘိုင် မသီဂိုင်ကေတ်လပ် ဂအာင်သိုက် စိုတ်ဂမ္ဘိုင် လောဘ်အာ သွက်သဝံသိုင်ခွဲသိုသိုင် ကောံသိုအမတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင်

မုံကိုတြိန် တဲလဒေါင်အိုတ်ရ။ ပွဲအရာပ် ဒေဝတ် မုံကိုတြိန် မအောန်ဂမိုင် မသီဝိုင် ကေတ်လဝ် ဂအာင်သိုက် စိုတ်ဂမိုင် လောဝ်အာ သွက်သဝံသိုင်ခွံသိုသိုင် ကောံသိုအမတ် ဇော်ဂမိုင် မုံကိုတြိန် မအောန်အိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ကိုချင် ဒွဲဂကူအရိယတအ် မကောံခရီပဒတ်ဂမိုင် ပ္ဍောင်ကိုချင် ဒွဲမကူသာန်သွံရာန်ဂမိုင်တအ်ကို ချင်တိုဝံ ကြက်ဒ်ချင်ဇော် မုံယုပါငြလိပုတ် ဒ်ဒွဲဖံက်သွံ ဝီစိုက်ဂြပ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်နူပုတ် ဟိုတ်နူချ် ဟိုတ်နူစိုတ် ပါဒကးကောံရင်သကအ် အန္တရာယ်ဂမိုင် ပိသတ်ဝံ ကြက်ကတိုဒ် ကုချင်ပါငြလိပုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၁၅၃။ ပွဲကာလက် အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနီဝ ကောံ ဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမိုင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ ဟိုဂလာန် အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် (ဆက်မိတ်) ကောံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲစွဲအိုတ်ရ။ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန်အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ထေက်ကို ဗိုဗျဟ်တဲ တန်တဲဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗ မွဲဒွဲတဲအိုတ်မဂး အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနီဝ ကောံဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမိုင်တအ်ကို ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “တြဲနဲဂေါတမ မွဲဟာန်ကောံ ခမီသင် သွက်တဲဏအ် ဩဝ်ဒင်တဲပိဏ္ဍပါတ် ပိုဒိုက်တအ် ညီကျက်” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ နမမံင်သိုတ်သိုတ်ကို ဒင်ကေတ်တဲရ။ ပွဲကာလက် အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနီဝ ကောံဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမိုင် တီကေတ် တီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲ ဒင်တဲတဲ ပြာပ်အာ သိုဇောအိုတ်တဲ ကိုစီရေင်ပိဏ္ဍပါတ် အာဟာရဘောဇိုန် မပြဲပြဲ ပွဲသိုဇောအိုတ်တဲ “ယွံတြဲနဲဂေါတမ ဒးအခိုင်ရ (ပလေဝ်လဝ် ပိဏ္ဍပါတ်တဲရ)” ရဝံ ကိုဂရင်ပတီ အခိုင်ကိုပိုန် ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ။

ပွဲကာလက် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခိုင်ဂယး ဗိုက်ပလေဝ်သုာတဲ သိုမထွဂိုင် ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာ မွဲဟာန်ကောံ ခမီသင် ဣပြာပ်အာသို အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗး သုနီဝ ကောံဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမိုင်တဲ ဂဇအ်ဇော် ပွဲသုာ မလးပညပ်လဝ်ရ။ ပွဲကာလက် အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနီဝ ကောံဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမိုင်တအ်ကို အလိုဇောတအ်ဟေင် နကိုအာဟာရဘောဇိုန် မပြဲပြဲ တြာပ်ဖာပ်ဗစ ခမီသင် မုံပဓာန်ဇွဲကျက် စိုက်တရိပ်ကိုစိုတ် စိုက် ဒးဆေဝ်တာ ပဒေါကောံအိုတ်ရ။ ပွဲကာလက် အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနီဝ ကောံဗဗ္ဗး ဝဿကာရဂမိုင်တအ်ကို ပွဲကာလ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ကိုပိုန်တဲ ပါကောံတဲ နူဗဗေင်တဲကို ဂိုင်ကေတ် သုာဂဇအ် သပ်သပ်မွဲတဲ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗ မွဲဒွဲအိုတ်ရ။ အမတ်ဇော် မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနီဝ ကောံဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမိုင် မဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗ မွဲဒွဲတဲတအ်ကို တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သပအနုမောဒနာ နကိုဂါထာဂမိုင်ဝံရ-

“ယွံဗဗ္ဗးတအ် တုပညာကို ဩပွဲဌာန်မွဲ သိုင်ခွံသိုဒိုင်ရ။ ပွဲဌာန်ကို တြာပ်ဖာပ်ဗ ပူဂိုလ်ဂမိုင် မုံကိုသီလ မသိုလလမ်မင်မွဲ ကာယပါင်စိုတ် မဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်

မပြတ်တဲ ဇိန်ပိုဉ်ပါပရအ် သွက်ကုသိုလ်ဒါန် ကုဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မှုံပွဲဌာန်ဂ်ရ။ ဇိန်ပိုဉ် ပါပရအ် ရံဝံမး ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မဝံဒင်သပပူဇ် ကလေင်ပူဇ် ညးဇိန်ပိုဉ် ပါပရအ် ကုသိုလ်ဂ်အိုတ်ရ။ နမဝံဒင် သေအ်သွံဂ်လေဝ် ကလေင်တဲ သေအ်သွံအိုတ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ မိဂ် သွတ်ညံင်ရမင်မွဲလဝ် ကောန်ဖျုန်ဆီဩဟ်ကို ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မင်မွဲ ညးဇိန်ပိုဉ်ပါပရအ် ကုသိုလ်ဂ်အိုတ်ရ။ ညးဝံဒင်မင်မွဲကိုဒေဝတ်ဂမ္တိုင် အခါကာလ အိုသို မှိုလ်ခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်ဟေင် ဝံညာတ်ကေတ်ရ” ရံဝံ (သပအနုမောဒနာရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္မံပိုဉ်ကျ်တြ သပအနုမောဒနာကို အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗး သုနိဓ ကော်ဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမ္တိုင် နကိုဂါထာဂမ္တိုင်ဝံတဲ ဒလိုက်ကတိနုဒ္ဒတဲ ပါစူးအာရ။

၁၅၄။ ပွဲကာလဂ် အမတ်ဇော်မဂဓရး ဗဗ္ဗးသုနိဓ ကော်ဗဗ္ဗးဝဿကာရဂမ္တိုင် “တဲဏအ် ဩနတြင်မွဲ တြနဲဂေါတမ တိတ်အာရ။ တြင်ဂ် ကိုယျ၊ တြင်ဂေါတမရ၊ ဩန သေဟ်စီဂါမ္တဲ တြနဲဂေါတမ တတ်ကောံအာရ။ သေဟ်ဂ် ကိုယျ၊ သေဟ်ဂေါတမရ” ချပ်သံဝံတဲ ဗက်အာ နူလက်ကရ် နူလက်ကရ် တီလမ္မံပိုဉ်ကျ်တြအိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တြင် တီလမ္မံပိုဉ်ကျ်တြ မတိတ်အာဂ် တြင်ဂေါတမ ရံဝံ ခုတ်ထောံယျရ။ ကြနုဂ် တီလမ္မံပိုဉ်ကျ်တြ က္တုပြာပ်အာ ကြင်ဂါရ။ ပွဲအခါဂ် (ချန်ဒိုင် ပွဲဩင်တဲ) စိုက်ခွ် သုင်ကေတ်မာန် ကြင်ဂါဂ် ချ်ပေင် ညီသွတ်ဒိုင်ကိုဩင်ရ။

ညးဂမ္တိုင်လျှို နူဩင်မွဲလပါ မိက်ဝံအာ ဩင်မွဲလပါဂ် ဂွဲသို ဂွဲအိုတ်ရ။ ညးဂမ္တိုင် လျှို ဂွဲသို ဖံင်ဆုအိုတ်ရ။ ညးဂမ္တိုင်လျှို ဒက်ဖံင်ဒုန်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တြုံမ္မံကိုဩဟတ်ဂ် သပါတဲ မဒ္ဒပ်စွဲလဝ်ဂ် သွတ်ညံင်ရပုးပတိတ်ကို သပါတဲ မပုးစွဲလဝ်ဂ် သွတ်ညံင်ရဒ္ဒပ် ပှပ်ကို။ တုပ်တသံဝံဟေင် တီလမ္မံပိုဉ်ကျ်တြ ကော်ဗဒန်အာ နူဩင် ကြင်ဂါလပါ ဏအ်တဲ မွဲဟာန်ကော် ခမိသင် နှိပြာကဋ် ပွဲဩင်လပါတေအ်ရ။

တီလမ္မံပိုဉ်ကျ်တြ သဝံညာတ်ကေတ် ညးဂမ္တိုင် နူဩင်မွဲလပါ မိက်ဝံအာ ဩင် မွဲလပါဂမ္တိုင်တဲ လျှိုဂွဲဒိုင်ဂွဲဩင်၊ လျှိုဂွဲဒိုင်ဖံင်ဆု၊ လျှို ဒက်ဒိုင်ဖံင်ဒုန်ဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလ မ္မံပိုဉ်ကျ်တြ တီကေတ် ပရူပရာဂ်တဲ ပွဲအခါဂ် ကြိုဂအောတ်တိုန် ဂလာန် ဥဒါန်ဝံရ-

“ပုဂိုလ်အရီုဂမ္တိုင် မစိင်ကောံ စီတဏှာ မဇြိုဟ်နက်လဲတြးဂ် ကောန်ဗဒ်ဒန် အရိယမဂ်တဲ သိုမပါသွးကောံ လုက်သရီု ကိလေသဂမ္တိုင်ဂ် စိင်ကောံအာအိုတ်ရ။ ဂကောံမှိုဟ်ဂ်တုန် သွက်သဝံတတ်ကောံစီ ဒးဒက်ဒိုင်ဖံင်ရ။ ပုဂိုလ်အရီုဂမ္တိုင် မ္မံကို ပညာ မစိင်ကောံအာ စီတဏှာတုဂ်တုန် ဟံဒးဒက်ဖံင်အိုတ်ဟေင်ရ” ရံဝံ (ကြို ဂအောတ်တိုန်ရ)။

ခဏ်ပဌမ တဲရောင်။

ဂလာန် အရိယသစ္စ ပန်ပြကာ

၁၅၅။ ပွဲကာလ၌ တိလမူပိုင်ကျက်၍ ကော်လွိုင်တိုန် တိလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယံ အာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ကွာန်ကောဋီအိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မူပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တိလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတိလမူပိုင်ကျက်၍။ ပွဲကာလ၌ တိလမူပိုင်ကျက်၍ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်မဂ္ဂိုင် ကြွပြာပ်အာဇရေင် ကွာန်ကောဋီတုမဂး ပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန်ရ။ ပွဲကာလ၌ တိလမူပိုင်ကျက်၍ ကော်လွိုင်တိုန် ခမိဂမ္မိုင်ရ- “ယံခမိ တအ် ဟိုတ်ပွမဟံတိကောတ် ဗွဲမဗွဲကိုဟိုတ် ဟိုတ်ပွမဟံထပက်ခွင် ငြင်တိကောတ် အရိယသစ္စဂမ္မိုင် ပန်ပြကာဂ်ရ အဲကျာ်ကို မူးတအ်ညးဂမ္မိုင်ကို လုက်ကာလ သံသာ မဂ္ဂိုင်သော့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တုရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်ကျင်တုရ။

မူရ ပန်သင်လိုအိုတ်ဂ်ရော?- ယံခမိတအ် ဟိုတ်ပွမဟံတိကောတ် ဗွဲမဗွဲကိုဟိုတ် ဟိုတ်ပွမဟံထပက်ခွင် ငြင်တိကောတ် ဒဒ်ဒဒ်ခိုင်ချာ်စုတ်ဂ်ရ အဲကျာ်ကို မူးတအ်ညးဂမ္မိုင်ကို လုက်ကာလ သံသာမဂ္ဂိုင်သော့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တုရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်ကျင်တုရ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်ပွမဟံတိကောတ် ဗွဲမဗွဲကိုဟိုတ် ဟိုတ်ပွမဟံထပက်ခွင် ငြင်တိကောတ် ဒဒ်ဟိုတ်ဒဒ်ခိုင်ကတိုန် ချာ်စုတ်ဂ်ရ အဲကျာ်ကို မူးတအ်ညးဂမ္မိုင်ကို လုက် ကာလ သံသာမဂ္ဂိုင်သော့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တုရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်ကျင်တုရ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်ပွမဟံတိကောတ် ဗွဲမဗွဲကိုဟိုတ် ဟိုတ်ပွမဟံထပက်ခွင် ငြင်တိ ကောတ် ဒဒ်အရာဒဒ်ခိုင်ပျိုတ် ချာ်စုတ်ဂ်ရ အဲကျာ်ကို မူးတအ်ညးဂမ္မိုင်ကို လုက်ကာလ သံသာမဂ္ဂိုင်သော့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တုရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်ကျင်တုရ။

ယံခမိတအ် ဟိုတ်ပွမဟံတိကောတ် ဗွဲမဗွဲကိုဟိုတ် ဟိုတ်ပွမဟံထပက်ခွင် ငြင်တိ ကောတ် ဒဒ်လေင်ဂွင် ဟိုတ်ဂွံအာစိုပ် အရာဒဒ်ခိုင်ပျိုတ် ချာ်စုတ်ဂ်ရ အဲကျာ်ကို မူးတအ် ညးဂမ္မိုင်ကို လုက်ကာလ သံသာမဂ္ဂိုင်သော့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တုရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်ကျင်တုရ။

ယံခမိတအ် အဲကျာ် တိကောတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ငြင်တိကောတ် ဒဒ်ခိုင်ကတိုန် ချာ်စုတ်ဂ်တုရ၊ တိကောတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ငြင်တိကောတ် ဟိုတ်ဒဒ်ခိုင်ကတိုန် ချာ်စုတ်ဂ် တုရ၊ တိကောတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ငြင်တိကောတ် အရာဒဒ်ခိုင်ပျိုတ် ချာ်စုတ်ဂ်တုရ၊ တိကောတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ငြင်တိကောတ် လေင်ဂွင် န်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာဒဒ်ခိုင်ပျိုတ် ချာ်စုတ်ဂ်တုရ၊ သကုတ်ဗပိုတ်ကောံ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝဂမ္မိုင် ဗွဲမသက္ကာသေဟ်တုရ၊ ဘဝတဏှာ မတုပ် သုဟ်ကိုဇုက် မလေပ်တံင်ဂြုဏာဘဝတို့ အိုတ်အာတုရ၊ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ပွမကတိုန် ပွဲဘဝတို့ မွဲလေ့ပွန် ဟံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ တိလမူပိုင်ကျက်၍ သဂးတိုန် ဂလာန်ဝံတုမဂး ဂလာန် ကြက်သဂးဂတဝံလေပ် သဂးတိုန်ပွန်ရ-

“ဟိုတ်ပွမဟုံတိညာတ်ကေတ် အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ အတိုင်မဉ္ဇာန်စွတ်
ဂုံရ လုက်ကာလ သံသာ မဉ္ဇိုင်သေ့ဒဲ ဒေးဂေတ်ဂေင် ဂေင်ကျင် ပွဲဘဝဂမ္ဘိုင်ဂုံ
တဲရ။

အဲ ညာတ်ကေတ် အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင်ဂုံ တဲရ။ ပိုက်နက် ပါကေံ ဘဝတဏှာ
မတုပ်သုဟ်ကိုဇုက် မလေပ်တံင်ဂြဏာ ဘဝတို့ ဗွဲမဒေးတဲရ။ သကုတ်ဗပိတ်ကေံ
ရိဟ်ဒဒိန် ဗွဲမသက္ကာသေ့ဟ်တဲရ။ ပွဲကာလလွဟ်ဝံ ပွမကတိန် ပွဲဘဝတို့ မွဲလှေ့ဉ်
ဟုံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန်ကောဋ်ဂိုင်လေပ် ဂလာန်ခရ် သာ်ဝံ
ဟောင် တွံကိုခမိဂမ္ဘိုင် ဂိုင်ဂိုင်ကိုအလန်ရ- “ဣဝ္ဗံဂုံ သီလရ၊ ဣဝ္ဗံဂုံ သမာဓိရ၊ ဣဝ္ဗံဂုံ
ပညာရ။ တန်တ ပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိန်ကျင်ဂုံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂိုင်ရ။ တန်တ
ပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိန်ကျင်ဂုံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂိုင်ရ။ တန်တ ပွဲပညာတဲ စိတ်
မကတိန်ကျင်ဂုံ တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ
ဗွဲမဒေးဟောင်ရ” ရဝံ (တွံရ)။

ညးဟုံမွဲကို သာ်ပွမဂေတ်ကလေင် မျဲလအာ မဂ်လတူဟောင်

၁၅၆။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ပဒတ် ပွဲကွာန်ကောဋ် ဓိတ်နွံပွက်တဲမဂး
ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက်ပြာပ်
အာ ကွာန်နာတိကအိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျ်မ္ပုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ
ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်
မဉ္ဇိုင် ဣပြာပ်စိုပ်အာဇရေင် ကွာန်နာတိကတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာတိုက်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ လှောင်သပဝတ်
တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြတဲ ဂဇာန်ကေတ် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒုတဲမဂး ဂရင်ပတီသုာန်တိုန် တီလ
မ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျ်မ္ပုပိုင် ပွဲကွာန်နာတိကဝံ ခမိမျဲယုသ္မာဠ ဒေးစုတိ
အာရ၊ လအာဂတိ ခမိဂ်တုန် ညးဇျော်ရော၊ ဘဝပရလိုက်တုန် ညးဇျော်ရော။ ယွံကျ်
မ္ပုပိုင် ပွဲကွာန်နာတိကဝံ ခမိမြဲမျဲယုနန္ဒာ ဒေးစုတိအာရ၊ လအာဂတိ ခမိမြဲဂ်တုန် ညးဇျော်
ရော၊ ဘဝပရလိုက်တုန် ညးဇျော်ရော။

ယွံကျ်မ္ပုပိုင် ပွဲကွာန်နာတိကဝံ ဥပတြိ၊ မျဲယုသုဒတ္တံ ဒေးစုတိအာရ၊ လအာ
ဂတိ ဥပတြိဂ်တုန် ညးဇျော်ရော၊ ဘဝပရလိုက်တုန် ညးဇျော်ရော။ ယွံကျ်မ္ပုပိုင် ပွဲကွာန်

၁။ ဘာတိုက်မဂးဂ် ဘာချိုတ်၊ ဘာကီကြောင်လေပ်ဂး။

နာတိကဝံ ဥပဗြ မုံယုသုဇာတာ ဒးစုတိအာရ၊ လအာဂတိ ဥပဗြဂုတုန် ညးခွဲဂရော၊ ဘဝပရလိုက်တုန် ညးခွဲဂရော။ ယံကျိမုံပိုင် ပွဲကွာန်နာတိကဝံ ဥပတြိ မုံယုကုက္ကုဋ္ဌ ဒးစုတိအာရ၊ လအာဂတိ ဥပတြိဂုတုန် ညးခွဲဂရော၊ ဘဝပရလိုက်တုန် ညးခွဲဂရော။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုကာဠိမ္မာ။ ပ။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုနိကဋ္ဌာ။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုကဋ္ဌိဿဟာ။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုတုဋ္ဌာ။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုသန္တုဋ္ဌာ။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုဘဒ္ဒာ။ ယံကျိမုံပိုင် ဥပတြိ မုံယုသုဘဒ္ဒာ ဒးစုတိအာရ၊ လအာဂတိ ဥပတြိဂုတုန် ညးခွဲဂရော၊ ဘဝပရလိုက်တုန် ညးခွဲဂရော” ရံပံ (ဂရင်ပတိသုာန်ရ)။

၁၅၇။ ယံအာနန္ဒ ခမိမုံယုသာဠ ဂံ ဟိတိနူဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် အိတိအာဂရ အရ ဟတ္တဖိုလ် စိတိမတိတဗ္ဗးကို အရဟတ္တဖိုလ် ပညာမတိတဗ္ဗး မဟံမွဲကိုအာသဝဂံ ပွဲဘဝ လုဟ်ဝံဟောင် နကိုဉာဏ်တောင်ဂံ အလိုဇကု သပကေတ်ဇောင်မတ်ကွာ အာစိုပ်ဒဒ် တုအရန်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ခမိမုံယုနန္ဒာဂံ ဟိတိနူသံယောဇိန် အဗန်အဒက် ဂမ္ဘိုင် မသုန် မုံကိုသွက် (ပုမတန်ပဋိသန္ဓိ) ပွဲကာမဘုံသွက် အိတိအာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဂံရ ပဒတ် ပဋိသန္ဓိဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိတဲ ဒ်အနာဂါမ် ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် ဟံမွဲကိုသဘ ပုဗ္ဗဒးဂေတ်ကလောင် နူဘုံဂရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပတြိမုံယုသုဒတ္တံ ဟိတိနူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင်ပိ အိတိအာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်သွးဟံက ပုမထွေန်စပ်၊ ပုမထေပူတ်၊ ပုမဝိဝိင်ဂမ္ဘိုင်လောင် ကြိအာဂရ ဒ်သကဒါဂါမ် ကလောင်ကွင်ချင်မိုဟ် မုတ်မွဲဝါဟောင်တဲ ကြက်သပကေံ လအိတ် ဒဒိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ဥပဗြ မုံယုသုဇာတာဂံ ဟိတိနူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင်ပိ အိတိအာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ဂရ ဒ်သောတာပန် မဟံမွဲကိုသဘ ပုဗ္ဗဒတုံစေံအပါယ် မဗိုန် ဇုအိံ မုံကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်ရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပတြိ မုံယုကုက္ကုဋ္ဌံ ဟိတိနူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင် မသုန် မုံကိုသွက် (ပုမတန်ပဋိသန္ဓိ) ပွဲကာမဘုံသွက် အိတိအာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ဂရ ပဒတ် ပဋိ သန္ဓိဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိတဲ ဒ်အနာဂါမ် ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် မဟံမွဲကိုသဘ ပုဗ္ဗဒးဂေတ်ကလောင် နူဘုံဂရ။ ယံအာနန္ဒ ဥပတြိ မုံယုကာဠိမ္မာ။ ပ။ ဥပတြိ မုံယု နိကဋ္ဌာ။ ဥပတြိ မုံယုကဋ္ဌိဿဟာ။ ဥပတြိ မုံယုတုဋ္ဌာ။ ဥပတြိ မုံယုသန္တုဋ္ဌာ။ ဥပတြိ မုံယုဘဒ္ဒာ။ ဥပတြိ မုံယုသုဘဒ္ဒာဂံ ဟိတိနူသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင် မသုန် မုံကို သွက် (ပုမတန်ပဋိသန္ဓိ) ပွဲကာမဘုံသွက် အိတိအာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ဂရ ပဒတ် ပဋိသန္ဓိ ဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိတဲ ဒ်အနာဂါမ် ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် မဟံမွဲကိုသဘ ပုဗ္ဗဒး ဂေတ်ကလောင် နူဘုံဂရ။

၁။ သွက်သဝံအာကတိဒ် ပွဲဘုံသုဂတိ ဗိုန်ဗိုန်။ (ဝါ) သွက်သဝံအာစိုပ် လအိတ်ဒဒ် ဗိုန်ဗိုန်ဗတ်ဗတ်။

ယုံအာနန္ဒ ဥပဿန္တုဂ္ဂေါဟေ မသုန်စောရိယံ မဒေစုတိအာ နူကွာန်နာတိကံ ဟိတိန္ဒ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိ မသုန် မှုကိုသွက် (ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ) ပွဲကာမဘုံသွင် အိုတ်အာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ဂရ ပဒတ် ပဋိသန္ဓိဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိုတဲ ဒ်အနာဂါမ်ဂမ္ဘိ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဂဟေင် မဟွံမွဲကိုသတ် ပွမဒေဝေတကလေင် နူဘုံဂိုအိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ဥပဿန္တုဂ္ဂေါဟေ ဒစိတ်စောရိယံ မဒေစုတိအာ နူကွာန်နာတိကံ ဟိတိန္ဒသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိပိ အိုတ်အာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်သွးဟွံက ပွမထေန်စပ်၊ ပွမထေပုတ်၊ ပွမဝိဝိင်ဂမ္ဘိလေင် ကြီအာဂရ ဒ်သကဒါဂါမ်ဂမ္ဘိ ကလေင်ကျင် ချင်မိုဟ်ဝံ ဗုတ်မွဲဝါ ဟေင်တဲ ကြက်သပကော့ လအိတ်ဒဒိန်အိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ဥပဿန္တုဂ္ဂေါဟေ မသုန်ကွံပြင် မဒေစုတိအာ နူကွာန်နာတိကံ ဟိတိန္ဒသံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိပိ အိုတ်အာ ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ဂရ ဒ်သောတာပန်ဂမ္ဘိ မဟွံမွဲကိုသတ် ပွမဒတုံစောအပါယ် မဗိုန်ဇုအ် မှုကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်အိုတ်ရ။

တၢ်ချောင်ခရ် မှုယုဝရ်ဒေါဝ်

၁၅၈။ ယုံအာနန္ဒ အရာဝံ အရာအမ်သပ် ဟံသေင်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ဇာပ်ဇာပ်မိုဟ် မချိုတ် ပြာပ်ကျင်ဇေရင် အဲကျာ်တဲ သွာန်သုက်ဒိုင် ပရူပရာဝံအိုတ်မး ဒ်အယာ်မာတ် ဖချောင်ဖစိတ် ကုကျာ်ဟေင်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ဟိတိဂရ ကြက်ဟိုတံကို တၢ်ချောင်ခရ် မှုယုဝရ်ဒေါဝ်ရ။ ကွးအရီ မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဒေါဝ်မွဲ မိက်ဝံဟိုသး ပရူပရာ ဇေတုဇေတု မး အလိုဇေတုဟေင် ဟိုထွေးမာန်ရ- “အဲဂ် သွက်သဝံကတီဒ် ပွဲနရက် ဟံမွဲတဲရ။ သွက်သဝံကတီဒ် ပွဲဘုံတိရစ္ဆာန် ဟံမွဲတဲရ။ သွက်သဝံကတီဒ် ပွဲဘုံဗြိုတ် ဟံမွဲတဲရ။ သွက်သဝံဒတုံစော လိုလ် အပါယ်ဒဂ္ဂတိ ဟံမွဲတဲရ။ အဲ ဒ်သောတာပန်တဲရ။ ဟံမွဲကိုသတ် ပွမဒတုံစော လိုလ်တဲရ။ ဗိုန်ဇုအ်တဲရ။ မှုကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်ရ” ရဝံ (အလိုဇေတုဟေင် ဟိုထွေး ပရူပရာ ဇေတုဇေတုမာန်ရ)။

၁၅၉။ ယုံအာနန္ဒ ကွးအရီ မချိုက်ပေင်တ ကောံခရ်ဒေါဝ်မွဲ မိက်ဝံဟိုသး ပရူပရာ ဇေတုဇေတုမး အလိုဇေတုဟေင် ဟိုထွေးမာန်ရ- “အဲဂ် သွက်သဝံကတီဒ် ပွဲနရက် ဟံမွဲတဲရ။ သွက်သဝံကတီဒ် ပွဲဘုံတိရစ္ဆာန် ဟံမွဲတဲရ။ သွက်သဝံကတီဒ် ပွဲဘုံဗြိုတ် ဟံမွဲတဲရ။ သွက်သဝံဒတုံစော လိုလ် အပါယ်ဒဂ္ဂတိ ဟံမွဲတဲရ။ အဲ ဒ်သောတာပန်တဲရ။ သတ် မလေပ်ဒတုံစော လိုလ် ဟံမွဲတဲရ။ ဗိုန်ဇုအ်တဲရ။ မှုကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်ရ” ရဝံ (အလိုဇေတုဟေင် ဟိုထွေး ပရူပရာ ဇေတုဇေတုမာန်ရ)။

၁။ ခရ်ဒေါဝ်မးဂ် ခရ်အရိယမဂ် မဒ်ဟိုတ် ပွမမှတ်သေဝ်တံ ဇေတုဇေတု။ ၂။ ပြဝ ပွမဟိုထွေးကို ပရူပရာဘဝပရလိုက် ကောံ လအာဂတိ ညးမချိုတ်ဂ် ဇာပ်ညးချိုက်ပေင်ကိုခရ် အလိုဇေတု ကောန်ကေတ်မာန်ဒိုင်တဲတဲဂ်ရ အလိုကျာ် ဝံဒးရင်တုင်ဂ် ဝါတ်ဂါတ်ဒိုင်ကောံကောံဟံသေင် သာ်ဝံ မိက်မး။

တၢ်ဘောင်ခရ် မွဲယုၤခရ်ခေါင်ၣ် ညးခွဲၣ်ရော?- ယံၣ်အာနန္ဒ ပွဲသာသနာဝံ ကွးအီၣ် ချီၣ်ပင်တ ကျောံပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ဟံၣ်မွဲကိပ္ပမချီတေၣ် ပွဲကျၢ်တြဲရ- “တီလ မွဲပိုင်ကျၢ်တြဲၣ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မထေက်ဒုင်ပူၤတေၣ်ဝံလေၣ် အရဟံမဂးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမၠိုင်အိုသို အလိုဏေု မချာံစုတ်ဝံလေၣ် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမဂးရ၊ ဟိုတ်နူ ဟိုတ် မချီၣ်ပင်တ ကျောံလညာတ်ညဏ် ဒဂေတ်ဝံလေၣ် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နမဂးရ၊ ဟိုတ် နူဟိုတ် မလေပ်သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆာဲဝံလေၣ် သုဂတမဂးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတီတ် လောကဝံလေၣ် လောကဝိဒ္ဓမဂးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒိပ္ပုဂိုလ် ဟံၣ်မွဲပတောံစတ မလေပ် ဝေတ်တ ညးမထေက်ကို ဝေတ်ဗတောန်ဝံလေၣ် အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိမဂးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒိအာစာမ္မိတ် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်ဝံလေၣ် သတ္တာဒေဝမနုဿာန်မဂးရ၊ ဟိုတ်နူ ဟိုတ် မလေပ်ကိုတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဂမၠိုင်ဝံလေၣ် ဗုဒ္ဓေါမဂးရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မွဲကိုပိုင် တြဲပြကာဝံလေၣ် ဘဂဝါမဂးရ” ရဝံ (ချီၣ်ပင်တ ကျောံပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ဟံၣ်မွဲကိပ္ပမ ချီတေၣ် ပွဲကျၢ်တြဲရ)။

ချီၣ်ပင်တ ကျောံပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ဟံၣ်မွဲကိပ္ပမချီတေၣ် ပွဲခရ်ရ- “ခရ် တီလ မွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ တံလံၣ်ၣ် နှိခရ် တံလံၣ် ဗွဲမဒးရးရ၊ နှိခရ် တီညာတ်ကေတ် အလိုဏေုရ၊ နှိခရ် မလေပ်ကိုဖို ဟံၣ်ခြာကာလရ၊ နှိခရ် မထေက်ကိုထွး ရဝံမဂး ကျၢ်ညိ ဗိုညိရ၊ နှိခရ် ထေက်ကိုရင်တုၣ်စံလံၣ် ပွဲအပွဲဏေု ပွဲအပွဲစိုတ် ဇေုဇေုရ၊ နှိခရ် တုပညာအရီတအ်ဟေၣ် တီမာန် ဒုင်စသိုင်မာန် ဇေုညးကိုညးရ” ရဝံ (ချီၣ်ပင်တ ကျောံပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ဟံၣ်မွဲကိပ္ပမချီတေၣ် ပွဲခရ်ရ)။

ချီၣ်ပင်တ ကျောံပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ဟံၣ်မွဲကိပ္ပမချီတေၣ် ပွဲသင်ရ-“သင်သာဝက ကွးတီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲၣ် နွံကိုဒဂေတ် မခိုဟ်ဆာဲရ၊ သင်သာဝက ကွးတီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲၣ် နွံကိုဒဂေတ် မတပ်တးရ၊ သင်သာဝက ကွးတီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲၣ် နွံကိုဒဂေတ် မချာံစုတ်ရ၊ သင်သာဝက ကွးတီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲၣ် နွံကိုဒဂေတ် မဗွဲရ၊ သင်သာဝက ကွးတီလမွဲပိုင် ကျၢ်တြဲၣ် ဗွဲလုၣ် ပန်လုၣ်၊ ဗွဲပုဂိုလ် နွံကိုရိုဟ်လွိုဟ်ဒစာံၣ် ရင်တုၣ်နင် နူဇေုမာဲတုၣ်လေၣ် ထေက်ကို ကိုဒါန်ပူၤရ၊ ဝတ္ထုစီရင်လံၣ် တ္တုဟ်နသွက်ကွဲတအ်လေၣ် ထေက်ကို ကိုဒါန် ပူၤရ၊ ထေက်ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဒါန်ရန်တုၣ်အ်ကို သွက်ဘဝပရလိုက်ရ၊ ထေက်ဒုင်ကေတ် ပင်ခွအ်သွိပ်တဲရ၊ နှိတိဗုတိုက် သွက်ဂကောံသတ် ကောန်သပ ပွကုသိုလ်ရ” ရဝံ (ချီၣ် ပင်တ ကျောံပွမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ဟံၣ်မွဲကိပ္ပမချီတေၣ် ပွဲသင်ရ)။

ချီၣ်ပင်တ ကျောံသီလဂမၠိုင် အရီယတအ် မဂပ်ၣ်သျှိုက်မျိုက်၊ မဟံကပ်သကုတ်၊ မဟံထောင်ပြိုဟ်၊ မဟံစောန်ပြိုက်၊ မဟံခွက်ဒဝါန်၊ မလေပ်ပတိတ်ဗလးကို နူဒိဒျိုက် တဏှာ၊ တုပညာတအ် မဂပ်ၣ်ထိုင်သး၊ မဟဂပ်ၣ်ဖွိတ်သပေါတ် ဗွဲမမှာရာ၊ မလေပ်ကတိ ဗဒ်ကို သမာဓိအိုတ်ရ။

ကွေးအရီ မချိုက်ပေင်တံ ကောံခရ်ဒေါင်မွဲ မိက်ဂွံဟိုသး ပရူပရာ ဇကုဇကုမး အလိုဇကုဟောင် ဟိုထွေးမာန်ရ- “အဲဂ် သွက်သွံကတိုန် ပွဲနရက် ဟွံမွဲတဲရ၊ သွက်သွံ ကတိုန် ပွဲဘုံတိရစ္ဆာန် ဟွံမွဲတဲရ၊ သွက်သွံကတိုန် ပွဲဘုံပြိုတ် ဟွံမွဲတဲရ၊ သွက်သွံ ဒတုံဇော်လိုလ် အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ဟွံမွဲတဲရ၊ အဲ ဒ်သောတာပန်တဲရ၊ သဘ် မလေပ်ဒတုံဇော် လိုလ် ဟွံမွဲတဲရ၊ ဗိုန်ဇုအိတ်တဲရ၊ မွဲကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်ရ” ရဲဝံ (အလိုဇကုဟောင် ဟိုထွေး ပရူပရာ ဇကုဇကုမာန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ တဂ်ဃောင်ခရ် မွဲယုခရ်ဒေါင်ဂ်တုန် က္လုဝံ ဟောင်ရ ရဲဝံ (သးရ)။

တိလမ္ပပိဋကျ်တြ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာတိုက် ကွာန်နာတိကံလေပ် ဂလာန် ခရ်သွံဟောင် တွံကိုခမိဂမိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်ရ- “က္လုဝံ သီလရ၊ က္လုဝံ သမာဓိရ၊ က္လုဝံ ပညာရ။ တန်တ ပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိုန်ကျိုင် မွဲကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ။ တန်တ ပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိုန်ကျိုင် မွဲကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ။ တန်တ ပွဲပညာတဲ စိုတ် မကတိုန်ကျိုင် တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမိုင် မတွံး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာ သဝ ဗွဲဒးရးဟောင်ရ” ရဲဝံ (တွံရ)။

၁၆၀။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပပိဋကျ်တြ ပဒတ် ပွဲကွာန်နာတိကံ စိုတ်နွံပိုက်တဲမး ကော်လိုင်တိုန် တိလပိဋအာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ကျိုင် ကြက်အာအိုတ်စိုတ်၊ ကြက်ပြာပ် အာ ချိုင်ဝေသာလီအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သးရ)။ “ယွံကျ်မ္ပပိဋ နိဟ်ရ” ရဲဝံ တိလပိဋအာနန္ဒ ဒုင်ဝန် ကုတိလမ္ပပိဋကျ်တြရ။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပပိဋကျ်တြ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် မဂြိုင် က္လုပြာပ်အာဇရေင် ချိုင်ဝေသာလီတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲအာရှာမ် ဥယျာန်အမ္မပါလီ ချိုင် ဝေသာလီဂ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပပိဋကျ်တြ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမိုင်ရ- “ယွံခမိတအ် ခမိဂ် သိုမ္မုကိုသတိ သိုမ္မုကိုဗစာရဏာဂ် ဒးပဒတ်ရ၊ က္လုဝံ သွက်မူးတအ်ညးဂမိုင် ဒွေံပတောန် ပိုကျ်တအ်ရ။ ယွံခမိတအ် မူရသ်လို ခမိဂ် မ္မုကိုသတိဂ်ရော?- ယွံခမိတအ် ပွဲသာ သနာဝံ ခမိဂ် သိုပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သိုမ္မုကိုဗစာရဏာ သိုမ္မုကိုသတိ ပွဲရုပ်ဇကုဂ် သိုမ္မုသေုဝ်တံ ရဲဝံမး ရုပ်ဇကု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကောံ ပွမနွံပိုက် ထွေန်စပ် ကောံပွမဟွံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ် ပွဲလောကတဲ ပဒတ်ရ။

ပွဲပွမဒုင်စသိုင်ဂမိုင်ဂ် သိုမ္မုသေုဝ် ရဲဝံမး ပွမဒုင်စသိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ။ ပ ။ ပွဲစိုတ် သိုမ္မုသေုဝ် ရဲဝံမးစိုတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ။ ပ ။ သိုပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမသကာတ် မြဟ် သိုမ္မုကိုဗစာရဏာ သိုမ္မုကိုသတိ ပွဲသဘ်ခရ်ဂမိုင် သိုမ္မုသေုဝ် ရဲဝံမး သဘ်ခရ် ဂမိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကောံ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် ကောံပွမဟွံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ် ပွဲလောကတဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ရဲသွံဟောင် ခမိဂ် နွံကိုသတိရ။

ယုံခမီတအ် ခမိဂ် မူရ်သင်္ဂလီ ဗစာရဏာဂ်ရော?- ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် ပွဲအရာတိုန်အာဂတ ပွဲအရာဆုတ်ကလေင် လက်ကရ် မွဲအလေံဗစာရဏာရ၊ ပွဲအရာရံင်တူရူ ပွဲအရာဒစေင်ရံင် မွဲအလေံဗစာရဏာရ၊ ပွဲအရာဒုပ်ပျပ် ပွဲအရာပူးပတိတ် မွဲအလေံဗစာရဏာရ၊ ပွဲအရာပကင်ရင် သကိုပ် ဗဗေင် သုာ မွဲအလေံဗစာရဏာရ၊ ပွဲအရာစ ပွဲအရာသုင် ပွဲအရာသုာ ပွဲအရာကွာန် မွဲအလေံဗစာရဏာရ၊ ပွဲအရာသွးတြ ဇှော် ပွဲအရာသွးတြသုတ် မွဲအလေံဗစာပဏာရ၊ ပွဲအရာအာ ပွဲအရာဒတူ ပွဲအရာဂဇအ် ပွဲအရာတိက် ပွဲအရာငှုဟ် ပွဲအရာဟို ပွဲအရာမံင်သိုတ်သိုတ် မွဲအလေံဗစာရဏာရ။ ယုံခမီတအ် ရံသင်္ဂဟေင် ခမိဂ် ဗစာရဏာရ။ ယုံခမီတအ် ခမိဂ် သိုမုံသတိ သိုမုံ ဗစာရဏာတဲ ပဒတ်ရ၊ ဣဝွံဂ် သွက်မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင် ဧဒံဗတောန် ပိုကျ်တအ်ရ” ရံဝွံ (သဂးရ)။

မြစရဲဉ်အမွပါလီ

၁၆၁။ မြစရဲဉ်အမွပါလီဂ် “တီလမုံပိုင်ကျ်တြ စိုပ်ဉ်ဝေသာလီတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြက် အဲရ” ရံဝွံ ဝံမိင်ကေတ်ဟေင်ရ။ ပွဲကာလဂ် မြစရဲဉ်အမွပါလီ ကိုဗဂန်ကေတ် ယာန်ဂမ္တိုင် မခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲးတအ်တဲ တိုန်ဉ်ကေတ် ယာန်တအ် ဂ်တဲ တိတ်ကျင် နူဉ်ဝေသာလီ မွဲဟာန်ကျော် ယာန်တအ်ဂ်တဲ အာတ်ဇရေင် အာရှာမ် ဥယျာန် ဇကုရ။ ဌာန်စိုတ်ထေက်ကိုအာ နကိုယာန်မာန်ဂ် အာနကိုယာန်တဲ ဇှော်နူယာန် တဲမဂး နတရ်တိုက်ဟေင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြတဲ လှောင်သပဝတ် တီလ မုံပိုင်ကျ်တြတဲမဂး ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲရ။

မြစရဲဉ်အမွပါလီ မဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲဂ် နကိုဂလာန်ခရ် တီလမုံပိုင် ကျ်တြ ကိုတိညာတ်ကေတ်ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဝွံဒဂေတ်ခရ် ကိုသ ကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြရ။ ပွဲကာလဂ် နကိုဂလာန်ခရ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ ကိုတိ ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဝွံဒဂေတ်ခရ် ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြတဲမဂး မြစရဲဉ်အမွပါလီဂ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ- “ယုံကျ်မုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ မွဲဟာန်ကျော်ခမီသင် သွက်တဲယးတေအ် ဩဝ်ဒင်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက်ဗြညိကျ်” ရံဝွံ (ဂရင်ပတီရ)။ တီလမုံပိုင်ကျ်တြ နမမံင်ဒိုင်သိုတ် သိုတ်ဂ် ဒိုင်ကေတ်တဲရ။ ပွဲကာလဂ် မြစရဲဉ်အမွပါလီ တီကေတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ ဒိုင်တဲတဲ ဒလိုက်ကတို နူဒဲ လှောင်သပဝတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ သပရေင်သော်ရ်တဲမဂး ပါစူးအာရ။

သိုင်လိစ္ဆဝီဂမ္တိုင် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဉ်ဝေသာလီတအ်ဂ် “တီလမုံပိုင်ကျ်တြ စိုပ်ဉ် ဝေသာလီတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြက်အမွပါလီဂ်အိုတ်ရ” ရံဝွံ ဝံမိင်ကေတ်အိုတ်

ဟောင်ရ။ ပွဲကာလ၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင် ကိုဗဂန်ကေတ် ယာန်ဂမ္မိုင် မခိုဟ်ဆဲး ခိုဟ်ဆဲး တအ်တဲ တိုန်ချိုက်ကေတ် ယာန်တအ်တဲ တိတ်အာ နူဍုင်ဝေသာလီ မွဲဟာန်ကောံ ယာန်တအ်တဲအိုတ်ရ။ ပ္ဍဲကာလ၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်လှို နွံကိုသတ်လမ်စံက် နွံကိုယာတ်လမ်စံက် နွံကိုကယျိုင်ကယျပ် လမ်စံက်ဂမ္မိုင်တဲ လမ်စံက်ဒိုင် အလုံအိုသို သို အိုတ်ရ။ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်လှို နွံကိုသတ်မိတ် နွံကိုယာတ်သတ်မိတ် နွံကိုကယျိုင်ကယျပ် သတ်မိတ်ဂမ္မိုင်တဲ ဒိုင်သတ်မိတ် အလုံအိုသိုအိုတ်ရ။ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်လှို နွံကိုသတ် ဗကေတ် နွံကိုယာတ်ဗကေတ် နွံကိုကယျိုင်ကယျပ် ဗကေတ်ဂမ္မိုင်တဲ ဗကေတ်ဒိုင် အလုံ အိုသိုအိုတ်ရ။ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်လှို နွံကိုယာတ်သတ်ဗု နွံကိုယာတ်ဗု နွံကိုကယျိုင်ကယျပ် ဗုဂမ္မိုင်တဲ ဗုဒိုင် အလုံအိုသိုအိုတ်ရ။

ပွဲကာလ၌ ဗြစရဲဍုင်အမ္မပါလီၤ ကွီသွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင် အာယုက်အဝယ် မဍောတ် သွတ်ဍောတ်သွတ် ကောံကွီဇကု ရိက္ခိရင်သကအ် သွာကွီရင်သကအ် တပ်လုက်ကွီ ရင်သကအ် ကိုဇိတေက်ဒေးရ။ ပ္ဍဲကာလ၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ ဟိုသဂးကို ဗြစရဲဍုင်အမ္မ ပါလီ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ဟာံအမ္မပါလီ ကွီသွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင် အာယုက်အဝယ် မဍောတ် သွတ် ဍောတ်သွတ် ကောံကွီတုအဲ ရိက္ခိရင်သကအ် သွာကွီရင်သကအ် တပ်လုက်ကွီ ရင်သကအ် မူဟိုတ် တုအဲ ကိုဇိတေက်ဒေးရော” ရဲဝံ (ဟိုသဂးရ)။

ယွံကောန်နဲတအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျၢ်တြဲ မွဲဟာန်ကောံခမီသင် သွက်သဝံကိုပိုန် တဲယးတေအ် အဲဘိက်နိမန်လပ်တဲရ၊ ဟိုတ်ၣ်ရ (ကိုဇိတေက်ဒေးရ) ရဲဝံ အမ္မပါလီ ကလေင် ဟိုရ။ ဟာံအမ္မပါလီ ပိဏ္ဍပါတ်ၣ် နကိုကသပ်မွဲကိုဍုၣ် ဩဝံသိုက်ညီ ရဲဝံ ဟိုသဂးအိုတ်ရ။ ယွံကောန်နဲတအ် ဍုင်ဝေသာလီ မွဲဟာန်ကောံရးခရိုင် စိုန်ကိုကုအဲလေပ် ပိဏ္ဍပါတ်ၣ် အဲကိုဟံမာန်ရ ရဲဝံ (ကလေင်ဟိုရ)။ ပ္ဍဲကာလ၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ လယုတ်အိုတ်ရ- “ယွံအမံတအ် ညးဗြဲၣ် ဇးအာ ပိုညးဂမ္မိုင်တဲရ၊ ယွံအမံတအ် ညးဗြဲၣ် ဇးအာပိုညးဂမ္မိုင် တဲရ” (သိုဟိုသဂး) ရဲဝံ (လယုတ်အိုတ်ရ)။

တြဲနုၣ် သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ ပြာပ်အာ အာရှာမ်ဥယျာန် ဗြစရဲဍုင်အမ္မပါလီအိုတ်ရ။ တီလမ္ပုပိုင်ကျၢ်တြဲ သဝံညာတ်ကေတ် သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင် မကျၢ်ဒိုင် နူဇမ္ဗေတ်ဟောင်တဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမီဂမ္မိုင်ရ- “ယွံခမီတအ် ခမီဂမ္မိုင် မဟံကောင်ညာတ် ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမ္မိုင်၌ ဩဝံသိုက်ညီ ပရိသာတ် လိစ္ဆဝိအိုတ်ညီ၊ ဩဝံသိုက်ညီ ပရိသာတ် လိစ္ဆဝိ ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါအိုတ်ညီ၊ ပရိသာတ်လိစ္ဆဝိၣ် ပတုပ်ကို ပရိသာတ်ဒေဝတ်တာဝတီတဲ ဩဝံသိုက်ညီ ပိုရ်အိုတ်ညီ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ပ္ဍဲကာလ၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ ဌာန်စိုတ် ထေက်ကိုအာ နကိုယာန်မာန်ၣ် အာနကိုယာန်တဲ ဇေန်ယာန်တဲမဂး နတရဲတိုက်ဟောင်

၁။ သတ်မိတ်မဂးၣ် သတ်ထပ်လေပ် ဂးရ။ ၂။ မွဲကိုဍုၣ်မဂးၣ် (၁၀၀,၀၀၀) နွံဒိုင် ဂွန်တြဲမရ။ ရံင်ကိုနယ်ရိဟ်ဂွန် မန်လှို- မွဲ စ် ကွဲ လှို မဟာလှို လက် မဟာလက် ကိုဍုၣ် ဝံတဲ ဂိုင်ကေတ် မွဲလက်ညီၣ် မိက်ဂး။

ပြာဏ်အာဇာနည် တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန်တို့ လောကသပဝတ် တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန်တို့ ဂဇာနည်ပွဲ
ပွဲဌာန်မပွဲ မွဲဒွဲအိုတ်ရ။ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင် မဂဇာနည်ပွဲ ပွဲဌာန်မပွဲ မွဲဒွဲဒွဲ နက္ခိဂလာန်ခရံ
တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတုဇိ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရံ သွက်သဝ္ဗဒဂေတ်
ခရံ ကိုသကေက်သကာ ကိုမြတ်မြရ။

ပွဲကာလ၌ တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် နက္ခိဂလာန်ခရံ ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတုဇိ ကိုဒဂိုန်
ဂိုင်ကေတ်ခရံ သွက်သဝ္ဗဒဂေတ်ခရံ ကိုသကေက်သကာ ကိုမြတ်မြတုမဂး သွင်လိစ္ဆဝိ
ဂမ္မိုင်၌ ဂရင်ပတိတိုန် တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် ဂလာန်ပွဲအိုတ်ရ- “ယွံကျာ်မ္ပပိဋ တိလမ္ပပိဋ
ကဏ္ဍာန် မွဲဟာန်ကောံ ခမီသင် သွက်တုယးတေအ် ဩဝ်ဒင်တပိဏ္ဍပါတ် ပိဋကတအ်
ညိကျာ်” ရဝ္ဗံ (ဂရင်ပတိတိုတ်ရ)။ ပွဲကာလ၌ တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် သဂးကို သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်
ဂလာန်ပွဲရ- “ယွံသွင်လိစ္ဆဝိတအ် သွက်တုယးတေအ် အဲကျာ် ဒင်လဝ်တဲ ပိဏ္ဍပါတ်
ဗြဟ္မရတနအမွေပါလီတုရ” ရဝ္ဗံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလ၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ လယုတ်အိုတ်ရ-
“ယွံအမံတအ် ညးဗြဲ၌ ဇ္ဇးအာပိညးဂမ္မိုင်တုရ၊ ယွံအမံတအ် ညးဗြဲ၌ ဇ္ဇးအာပိညးဂမ္မိုင်
တုရ ” (သိုဟိုသဂး) ရဝ္ဗံ (လယုတ်အိုတ်ရ)။ ကြနု၌ သွင်လိစ္ဆဝိဂမ္မိုင်၌ ခရံတိလမ္ပပိဋ
ကဏ္ဍာန် တွံလဝ်၌ သွက်မ္ပိက်လောန်တု အိုတ်တိုတ်လျှင် ဒင်သာဓုကာတုမဂး ဒလိုက်
ကတိနုဒွဲ လောကသပဝတ် တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန်တို့ သပရေသေရ်တု ပါစူးအာအိုတ်ရ။

၁၆၂။ ပွဲကာလ၌ ပတံ၌ လောန်စက်အာတု ဗြဟ္မရတနအမွေပါလီ ကိုစီရင်တံ
အာဟာရဘောဇိန် မပြဲပြဲ ပွဲအာရှာမ်ဇကုတုမဂး “ယွံကျာ်မ္ပပိဋ ဒးအခိုင်ရ၊ ပလေဝ်လဝ်
ပိဏ္ဍပါတ်တုရ” ရဝ္ဗံ ကိုဂရင်ပတိ အခိုင်ကိုပိုန် ကုတိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန်တုရ။ ပွဲကာလ၌ တိလ
မ္ပပိဋကဏ္ဍာန် ပွဲအခိုင်ဖလောင်ယး မိုက်ပလေဝ်သုာတု သိုမထွိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင် သုာ
မွဲဟာန်ကောံ ခမီသင် က္လုပြာဏ်စအာ သိုဗြဟ္မရတနအမွေပါလီတု ဂဇာနည် ပွဲသုာ မလး
ပညပ်လဝ်၌ရ။

ပွဲကာလ၌ ဗြဟ္မရတနအမွေပါလီ နက္ခိအာဟာရဘောဇိန် မပြဲပြဲ အလိုဇကု ကြာပ်
ဖာပ်ဗစ ခမီသင် မ္မုပဓာန်ဇေကျာ် စိုကိုတရိပ်ကိုစိုတ် စိုကိုဒးဆေဝ်တာ ပဒေါကျေရ။
တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် ကိုပိုန်တု ပွဲကာလမပါကေတ် နူဗဗေင်တု၌ ဗြဟ္မရတနအမွေပါလီ
ဂိုင်ကေတ် သွာဂဇာနည်သဝ္ဗဒွဲတု ဂဇာနည်ကေတ် ပွဲဌာန်မပွဲ မွဲဒွဲတုမဂး ဂရင်ပတိတိုန်
တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် ဂလာန်ပွဲရ- “ယွံကျာ်မ္ပပိဋ အာရှာမ်ဥယျာန်ဝ္ဗံ အဲဒိုက် ကိုဒါန်
ကုခမီသင် မ္မုပဓာန်ဇေကျာ်ရ” ရဝ္ဗံ (ဂရင်ပတိရ)။ တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် ဒင်ဒါန် အာရှာမ်
ဥယျာန်၌ရ။

ပွဲကာလ၌ တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် နက္ခိဂလာန်ခရံ ကိုဗြဟ္မရတနအမွေပါလီ တိညာတ်
ကေတ်ဒတုဇိ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရံ သွက်သဝ္ဗဒဂေတ်ခရံ ကိုသကေက်သကာ ကိုမြတ်
မြတုမဂး ဒလိုက်ကတိ နုဒွဲတု က္လုစအာရ။ တိလမ္ပပိဋကဏ္ဍာန် အယောပဒတ်ဒွင်

ပွဲအာရှာမ်ဥယျာန် ဗြစရဲဍုင်အမ္မပါလီ ချင်ဝေသာလီဂ်လေဝ် ဂလာန်ခရ် သာ်ဝံဟေင် တွံကို ခမိဂမ္ဘိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်ရ- “ဣဝံဂံ သီလရ၊ ဣဝံဂံ သမာဓိရ၊ ဣဝံဂံ ပညာရ။ တန်တပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိုန်ကျင်ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ။ တန်တပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိုန်ကျင်ဂံ နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ။ တန်တ ပွဲပညာတဲ စိုတ်မကတိုန်ကျင်ဂံ တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမ္ဘိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဗွဲမဒးရး ဟေင်ရ” ရံဝံ (တွံရ)။

ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန် ပွဲကွာန်ဝေဍ္ဍဝ

၁၆၃။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ ပဒတ် ပွဲအာရှာမ်ဥယျာန် ဗြစရဲဍုင်အမ္မ ပါလီ စိုတ်နွံပိုက်တဲမဂး ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ကျင် ကြက် အာအိုတ်စိုတ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ကွာန်မ္မုယျဝေဍ္ဍဝအိုတ်ရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျ်မ္မုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မုပိုင်ကျ်တြရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် မဂ္ဂိုင် ဣပြာပ်အာ ကွာန်ဝေ ဍ္ဍဝရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန်ဝေဍ္ဍဝဂ် ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင်ရ- “ယွံခမိတအ် ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ၊ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ပွဲပွီယျူချင်ဝေသာလီဝံ ပွဲဌာန် မ္မုကို မိဿဟာယံ ညးချက်ကေဝ် ဒဇေဒယံဂမ္ဘိုင်ဂ် ဩဝ်ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန်အိုတ်ညိ၊ အဲကျ်ဂ်တုန် ကြက်ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန် ပွဲကွာန်ဝေဍ္ဍဝဝံဟေင်ရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျ်မ္မုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ခမိဂမ္ဘိုင် ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မုပိုင်ကျ်တြတဲမဂး ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန် ပွဲပွီယျူချင်ဝေသာလီ ပွဲဌာန် မ္မုကိုမိဿဟာယံ ညးချက်ကေဝ် ဒဇေဒယံအိုတ်ရ။ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြတုန် ပြာပ်လုပ် ဒဂိုန် ပွဲကွာန်ဝေဍ္ဍဝဂ်ဟေင်ရ။

၁၆၄။ ကြဲနူဂ် ယဲဝေဒနာ မကြိုင်မ္မိုဟ် သကာတ်မြဟ် မကြပ်ကိုချိုတ် ကတိုန် ကုတီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ မပြာပ်လုပ်ဒဂိုန်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ သိုမ္မုကိုသတိ သိုမ္မုကိုဗစာရဏာ သိုဟုံရိုဟ်ရင် ရံဝံမဂး ချောင်စိုတ်ဂ် အေင်ဒင်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကသပ် သာ်ဝံ ကတိုန် ကုတီလမ္မုပိုင်ကျ်တြရ- “အဲကျ် ဟုံကိုညးကောန်စိုတ်ဂမ္ဘိုင် တီတဲ ဟုံဟိုလ်ဗစကို ခမိသင်တဲ တူဟ်နပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံဗဗွဲရ၊ အဲကျ် ထိုက်ကယျာ ပါခွါကောံ ယဲဝံ နကုဝီရိယ(ဘာဝနာ)တဲ ဝံလုပ်စ သမာပတ် မဇေင်ကိုအာယုက်မဂး ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ကြဲနူဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ ထိုက်ကယျာပါခွါကောံယဲဂ် နကုဝီရိယ(ဘာဝနာ)တဲ လုပ်စဒိုင် သမာပတ် မဇေင်ကိုအာယုက်ရ။ ပွဲကာလဂ် ယဲ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ လလမ် အာရ။ ကြဲနူဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြ ဒလိုက်ကတို နူဂ်ယဲဂ်တဲ ဗူးနူယဲ ခြာဟုံလအ်ဏီ

တိတ်ကျင် နူဘာတဲ ဂဇာန်ခိုင် ပွဲသွာ မလးပညပ်လပ် အပွဲသိုင်ဘာရ။ ပွဲကာလက် တီလ ပိုင်အာနန္ဒ ပြာဠာအာရေင် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲတဲ လောဝ်သပဝတ် တီလမူပိုင် ကျင်တြဲတဲ ဂဇာန်ကေတ် ပွဲဌာန်မပမ္မဲ မွဲဒွဲတဲမဂး ဂရင်ပတီတိုန် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျင်မူပိုင် အဲဒိုက် သဝံညာတ်ကေတ် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ နိတသိုမ် တဲရ၊ ယွံကျင်မူပိုင် သဝံညာတ်ကေတ် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ ထတ်ယုက်တဲရ၊ ယွံကျင် မူပိုင် ဓိန်သဝံညာတ်ကေတ်သင်္ဂဟီလေဝ် ဟိုတ်နူတီလမူပိုင်ကျင်တြဲ ဟံထတ်ယုက်ကံ ခန္ဓဇကု အဲဒိုက် နိဒိုင် သုဟ်ညင်ရဲခြိုင်ခြဲ ကြိုင်မျိုဟ်ကိုရ၊ ဌာန်ဒိုဟ်ဂမိုင်လေဝ် ဟံပါခြာ ပြာကဋ် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ၊ ဓရ်ဂမိုင် (မပတံကိုသတိပဋ္ဌာန်လေဝ် ဟံတုးပြာကဋ် ကုအဲဒိုက် အိုတ်ရ၊ ယွံကျင်မူပိုင် ဓိန်ဒိုင်သင်္ဂဟီလေဝ် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ စပ်ကိုခမီသင်တဲ လက်ကာလ ဗုတ်ဟံဟိုမြော်တိတ် (တင်ဟိုဗကန်) မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ဏီ တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ ကြက်ပပရိ နိဗ္ဗာန် ဟံသေင်ရ ရဝံ (ဟိုတ်မဉ်ဗျုဟ်ဒိုင်ဟေင်ဂံရ) ကုအဲဒိုက်ကံ ကလိဝံအခေါင် အသရ ဝါတ် (သံက်သာ) ဗုတ်ညီနာင်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၆၅။ ယွံအာနန္ဒ ခမီသင်ဂံ မူအရာမဲ့ ရာဒနာစိုဒိုင် နူဇရေင်အဲကျင်ဏီဂံရော၊ ယွံအာနန္ဒ အဲကျင် သိုဟံသပစွံအပွဲ မးတဲ တံကိုဓရ်တဲရ၊ ယွံအာနန္ဒ ကျင်တြဲဂမိုင်မဂး ပွဲအရာဓရ်ဂမိုင် ဟံမဲ့ကိုဗျုဟ်ဒလက် မသပစွံလပ် သကေမ်တဲအာစာရ။ ယွံအာနန္ဒ “ခမီ သင်ဂံ အဲဟေင် သီဂိုင်ကေတ်လပ်ရ” ရဝံကို၊ “ခမီသင်ဂံ ကိုဝံနွံကိုဗဒါဒလာ အဲဟေင်ညီ” ရဝံကို၊ ဩကုညးမဲ့ နွံပိုက်ဒိုင် ရသင်္ဂဝံရ၊ ယွံအာနန္ဒ ညးဂံဟေင် ဆေင်စပ်ကိုသင်တဲ ဒးဟိုမြော်လပ် (တင်ဟိုဗကန်) မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကျင်တြဲဂံတုန် “ခမီသင်ဂံ အဲ သီဂိုင်ကေတ်လပ်ရ” ရဝံကို၊ “ခမီသင်ဂံ ကိုဝံနွံကိုဗဒါဒလာ အဲဟေင်ညီ” ရဝံကို၊ ပွမနွံပိုက် ရသင်္ဂဝံ ဟံမဲ့ရ။ ယွံအာနန္ဒ ကျင်တြဲ မဟံမဲ့ကိုပွမနွံပိုက် ရသင်္ဂဝံ ဆေင်စပ်ကိုခမီသင်တဲ သင်္ဂဟီဟိုမြော်တိတ် (တင်ဟို ဗကန်) မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ရော။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အဲကျင် ပျူ ဇော် ကြိုင်ကျဟ် အာတဲရ၊ အဝယ် လောန်အာတဲရ၊ အာစိုပ်ဒိုင် အပိုင်အခြာလအိတ်အိုတ်တဲရ၊ အာယုက် အဲကျင် ဝံဒစာ်စော်တဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ကိုဗျုဗျုဂံ သုဟ်ညင်ရဲတန်တဲ နမကောပ်ဒက်ဂြေန် လပ်ကို၊ တုပ်တဲသင်္ဂဟေင် ခန္ဓဇကု အဲကျင်ကံ တန်တဲဒိုင် နကိုဗလသမာပတ် မတုပ် သုဟ်ကို ပွမကောပ်ဒက်ဂြေန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဩပွဲကာလမဲ့ ကျင်တြဲ ဟိုတ်ပွမဟံသပပုပ္ဖိတ် အာရီနိမိတ်ဂမိုင် အိုသိုကို ဟိုတ်နူဝေဒနာဂမိုင်လှို၊ ဟိုတ်အာကို အာစိုပ်သမာဓိ (မစိုန်သကိုကို အရဟတ္တ ဖိုလ်စိုတ်) မဟံသပအာရီကို သင်္ခါရနိမိတ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ခန္ဓဇကု ကျင်တြဲ ပွဲအခိုင် နိတသိုမ်လောန်ကွေံရ။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂံရ (မူးတအ်ညးဂမိုင်) ဇကုဇကုဟေင် သပသကအိဗဒတဲ ဟံမဲ့ကိုစွဲစွေံ မသအာင်နူဇကုတဲ မျိုကိုအရာစွဲစွေံ ဇကုဇကုဟေင်

ဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်ပဒတ်အိုတ်ညါ၊ ခရ်ဟောင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူခရ်တဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ခရ်ဟောင်ဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်ပဒတ်အိုတ်ညါ။

ယံအာနန္ဒ ဗုဒ္ဓသင်္ဃာန် ခမိဂ် ဧကုဏေဟေင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူဧကုတဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ဧကုဏေဟေင်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော၊ ခရ်ဟောင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူခရ်တဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ခရ်ဟောင်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော။ ယံအာနန္ဒ ပွဲသာသနာပွဲ ခမိဂ် သီပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သီမ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ သီမ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ပွဲဂကောံရပ်ဂ် သီမ့ၢ်သေ့ဝ် ရဲဝံမး ဂကောံရပ် ဂိုင်ဂိုင် ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ ပွမနွံပွဲက်ထွေန်စပ် ကောံပွမဟံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ် ပွဲလောကတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲပွမဒင်စသိုင်ဂမ္တိုင်ဂ်။ ပ။ ပွဲစိုတ်ဂ်။ ပ။ သီပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သီမ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ သီမ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ပွဲသာသနာပွဲ သီမ့ၢ်သေ့ဝ် ရဲဝံမး သာသနာပွဲ ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ ပွမနွံပွဲက်ထွေန်စပ် ကောံပွမဟံမိပ်စိုတ် မလေပ်ဒ် ပွဲလောကတဲ ပဒတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ရဲသင်္ဃာန်ဟေင် ခမိဂ် ဧကုဏေဟေင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူဧကုတဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ဧကုဏေဟေင်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ခရ်ဟောင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူခရ်တဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ခရ်ဟောင် ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ဩခမိဂ်မိုင် ပွဲအခိုင်လုဟ် ကိုဒ် ပွဲအခိုင် အဲကျာ် ကလိ လောန်အာတဲ ကိုဒ် ဧကုဏေဟေင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူဧကုတဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ဧကုဏေဟေင်ဂ်ဒ်တဲ ကြက်ပဒတ်အိုတ်ရ။ ခရ်ဟောင် သပသကအ်ဗဒတဲ ဟံမ္မဲကိစ္စဲၤစွဲၤ မသအာင်နူခရ်တဲ မ့ၢ်ကိစ္စဲၤစွဲၤ ခရ်ဟောင်ဂ်ဒ်တဲ ကြက် ပဒတ်အိုတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပ္ဍေပ်ကိုခမိ မ့ၢ်ပွဲက်ကို ဒဂေတ်သိက္ခာမိုင်အိုသို ခမိဂ်မိုင် တအ်ဂ် ပွဲသာသနာ အဲကျာ် ကြက်အာစိုပ် ဒဒ်ပြအိုတ်ရ ရဲဝံ (သဂးရ)။

ခဏ်ဒုတိယ တဲရောင်။

ပုမထွး နိမိတ်သိုင်အရံင်

၁၆၆။ ပွဲကာလဂ် တီလမ့ၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ ပွဲအခိုင်ဖလောင်ယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ သီမထွေဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗပေင်သုာဂ် က္လုလုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ချိုင်ဝေသာလီရ။ ဂေတ်ဂေင် ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲချိုင်ဝေသာလီတဲ ကိုပိုန်တဲတဲ ပါစူးအာ နူဌာန်ကိုပိုန်တဲမး ကော်လှိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယံအာနန္ဒ ဩဝ်ကေတ်နင် သုာဂဇေၣ်ညါ၊ တုဟ်နပဒတ်တဲ မပြဲ ကြက်ပြာပ်အာ စေတီစာပါလအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မ့ၢ်ပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလ ပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ့ၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဂိုင်ကေတ်နင် သုာဂဇေၣ်တဲ ဗက်အာ

နူလက်ကရံ နူလက်ကရံ တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲကာလၣ် တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ ဣပြာပ် အာ စေတီစာပါလတဲ ဂဇာ်ဇှဲ ပွဲသ္မာ မလးပညပ်လဝ်ဂ်ရ။ တီလပိဉ်အာနန္ဒလေဝ် လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ။

၁၆၇။ တီလပိဉ်အာနန္ဒ မဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲတဲ တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ သး တိုန်ဂလာန်ဝံရ- “ယွံအာနန္ဒ ချင်ဝေသာလီၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီဥဒေနၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီဂေါတမကၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီ သတ္တမ္ပၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီဗဟုပုတ္တၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီသာရန္တဒၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီစာပါလၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ။ ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဇှော်ပွပ်လဝ် ဓရ်က္ကဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သၢ်ရ၊ လုတ်လဝ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညံင်ရယာန်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညံင်ရအရာဒတန်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ်သၣ်ပတ် လဝ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပတိတ်လဝ်ဩဟတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးၣ် ယဝ်နွံပိုက်မး လုက်အာယုကံ ကိုၣ် လောန်လတူအာယုကံတဲ ကိုၣ် တန်တမာန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကျာ်တြဲတုန် ဇှော်ပွပ်လဝ် ဓရ်က္ကဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သၢ် တဲဒ်ရ၊ လုတ်လဝ် တဲဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညံင်ရယာန် တဲဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညံင်ရအရာဒတန် တဲဒ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ်သၣ်ပတ်လဝ် တဲဒ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရး တဲဒ်ရ၊ ပတိတ်လဝ်ဩဟတ် ဗွဲမဒးရး တဲဒ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ဒ်သၢ်ဂ်ရ ကျာ်တြဲ ယဝ်နွံပိုက်မး လုက်အာယုကံ ကိုၣ် လောန်လတူအာယုကံတဲ ကိုၣ် တန်တမာန်ဒိုင်ရ” ရဝံ (သးရ)။ တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ ဝိနိထွေးတဲ နိမိတ်သွိုင်အရံင် မပြာကဋ်သၢ်ဝံလေဝ် တီလပိဉ်အာနန္ဒတုန် ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နတီကျိဟ်ကေတ်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) “ယွံကျာ်မ္ပူပိဉ် တုဟ်နဒတဲမြမောဝ် တသိုခ်မ္မိဟ် မၤဂိုင် တုဟ်နမင်မ္မဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောဝ် တသိုခ် မ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကျာ်တြဲ မ္မူကိုပိဉ်တြဲပြကာ ဩဝ်တန်တ လုက်အာယုကံကံညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်သးတဲ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်တန်တ လုက်အာယုကံကံညိ” ရဝံ ဟံဝံအာတ်ပါန်အခေါင် တီလ မ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊ ဒ်ဒိုင် သုဟ်ညံင်ရညးမ္မူစိုတ် ဒးဒင်ပထဲကို ဒေဝတ်မာရ်ရ။

တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ မရနုက်ကိုဓါဝါလေဝ်။ ပ။ တီလမ္ပူပိဉ်ကျာ်တြဲ မရနုက် ကိုပိဝါလေဝ် ကော်လိုင်တိုန် တီလပိဉ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ချင်ဝေသာလီၣ် ထေက် ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီဥဒေနၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီဂေါတမကၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီသတ္တမ္ပၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီဗဟုပုတ္တၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီသာရန္တဒၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ စေတီစာပါလၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ။ ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဇှော်ပွပ်လဝ် ဓရ်က္ကဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သၢ်ရ၊ လုတ်လဝ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညံင်ရယာန်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညံင်ရအရာဒတန်ရ၊

၁။ ဓရ်က္ကဒ္ဒိပါဒ်မးၣ် ဓရ်သဇိုင်ပွဲမစိုပ်ဒတဲရောင် မိက်ဂး။

ဒဂိုန်ဒဂေတ်သ်ပတ်လပ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပတိတ်လပ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးဂ် ယဝ်နွံပိုက်မး လုက်အာယုကပ် ကိုဒ် လောန်လတူအာယုကပ်တဲ ကိုဒ် တန်တမာန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကျာ်တြဲဂ်တုန် နှော်ပုလပ် ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သ် တုဒ်ရ၊ လုတ်လပ် တုဒ်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညံင်ရယာန် တုဒ်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညံင်ရအရာဒတန် တုဒ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ်သ်ပတ်လပ် တုဒ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် ဗွဲမဒးရး တုဒ်ရ၊ ပတိတ်လပ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရး တုဒ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ န်သ်ဂ်ရ ကျာ်တြဲ ယဝ်နွံပိုက်မး လုက်အာယုကပ် ကိုဒ် လောန်လတူအာယုကပ်တဲ ကိုဒ် တန်တမာန်ဒိုင်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိုန်ထွေးတ နိမိတ်သိုင်အရင် မပြာကဋ်သ်ဝံလေပ် တီလပိုင်အာနန္ဒဂ်တုန် ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နတိကျိဟ်ကေတ်ရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) “ယွံကျာ်မ္ပုပိုင် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုဒ်မ္မိဟ် မဂ္တိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောင် တသိုဒ် မ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကျာ်တြဲ မ္ပုပိုင်တြဲပြကာ ဩဝ်တန်တ လုက်အာယုကပ်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်သဂးတ ဂလာန် ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်တန်တ လုက်အာယုကပ်ညိ” ရဝံ ဟံသုအာတ်ပါန်အခေါင် တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲရ၊ ဒ်ဒိုင် သုဟ်ညံင်ရညးမ္ပုစိုတ် ဒးဒင်ပထဲကို ဒေဝတ်မာရ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ တုအဲ ဩဝ်အာထောံညိ၊ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဝံအာဂ် တုအဲ တီကေတ်ညိ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ “ယွံကျာ်မ္ပုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲတဲ ဒလိုက်ကတို နူဒွဲ လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ သပရေသေ့ရ်တဲ ဂအေဒိုင် ပွဲသုတ်တုံဆုမွဲ မဟံကြပ် မဟံသေ့ရဲရ။

ဒေဝတ်မာရ် အာတ်ပါန်အခေါင်

၁၆၈။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပါစူးအာတဲ ဩဟံလအ် ဒေဝတ်မာရ် မယုတ်မာ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲတဲမး ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲ မ္ပုပိုင်တြဲပြကာ ပွဲကာလ လုဟ်ဝံ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပ ပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် လုဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြဲ မ္ပုပိုင်တြဲပြကာ သပပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ယွံတီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲ မ္ပုပိုင်တြဲပြကာ ကောင်ဟိုသဂးလပ် ဂလာန်ဝံရ- ‘ယွံ ဒေဝတ်မာရ် ခမိဂမ္တိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗုတ်မွဲ လေပ်တီစီကွေး ဆိုက်ဗဒက် ဟံမွဲအိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝ်ပတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မ္ပုပိုင်လမိင်လညာတ် ဟံဂ္တိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ခရ် ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကိုခရ် (လောကုတ္တိရ်) ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲ ဟံမာန်

အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာ ဇေယျတအိတ်တဲ ဟုံဟုံမာန် တုံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန်တဟုံမာန် ပံက် ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန် ကျင်ဂ်လေပ် လွန်ပပိန်ကွေဲ နကိုဟုံတ်သုတ်စွတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တုံထွေးကိုရ် မုံကိုအမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် အဲကျာ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ် ရဲဝံ (ကောင်ဟုံ သဂးလပ်ရ)။

ယုံကျာ်မုံပိုင် လုဟ်ဝံ ခမိဂမိုင် မဒ်ကွေး တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဂ် လေပ်တီစိကွေး ဆိုက်ဗဒက်အိုတ်ရ၊ ဒေဝံဗတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲဒ်အိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာအိုတ်တဲရ၊ လမိုင် လညာတ် ဂျိုင်အိုတ်တဲရ၊ ပကင်ရင်ခရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ် (လောကုတ္တိရ်)မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲမာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာဇေယျတအိတ်တဲ ဟုံမာန် တုံဟုံမာန် ထွေးမာန် ကိုတန်တမာန် ပံက်မာန် ပါပရအ်မာန် ကိုမံက်ဂတပ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန်ကျင်ဂ်လေပ် လွန်ပပိန်ကွေဲ နကိုဟုံတ်သုတ်စွတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တုံထွေးကိုရ် မုံကိုအမ်သပ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ သြပ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟုံသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး သြပ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယုံတီလမုံပိုင် လုဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ သပ ပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ယုံတီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ ကောင်ဟုံသဂးလပ် ဂလာန်ဝံရ- ‘ယုံ ဒေဝတမာရ် ခမိဗြဂမိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗုတ်မွဲ လေပ်တီစိကွေး ဆိုက်ဗဒက် ဟုံမွဲအိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝံဗတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟုံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မုံကိုလမိုင်လညာတ် ဟုံဂျိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ်(လောကုတ္တိရ်) ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲ ဟုံမာန် အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာ ဇေယျတအိတ်တဲ ဟုံဟုံမာန် တုံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန်တဟုံမာန် ပံက် ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန် ကျင်ဂ်လေပ် လွန်ပပိန်ကွေဲ နကိုဟုံတ်သုတ်စွတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တုံထွေးကိုရ် မုံကိုအမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် အဲကျာ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ် ရဲဝံ (ကောင်ဟုံ သဂးလပ်ရ)။

ယုံကျာ်မုံပိုင် လုဟ်ဝံ ခမိဗြဂမိုင် မဒ်ကွေး တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဂ် လေပ်တီစိကွေး ဆိုက်ဗဒက်အိုတ်ရ၊ ဒေဝံဗတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲဒ်အိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာအိုတ်တဲရ၊ လမိုင် လညာတ် ဂျိုင်အိုတ်တဲရ၊ ပကင်ရင်ခရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ် (လောကုတ္တိရ်)မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲမာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ်

ဗုဒ္ဓကိုဓရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ကတ်ဗတောန်ကောတ် ဝါဒ အာစာဇကုဇကုတအ်တဲ ဟိုမာန် တွံမာန် ထွေးမာန် ကိုတန်တမာန် ပံက်မာန် ပါပရအ်မာန် ကိုမံက်ဂတဝ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန်ကျင်ဂ်လေဝ် လွန်ဗပိန်ကျော် နကိုဟိုတ်ဍုာ်စုတ် ဗွဲမဒးရဲတဲ တွံထွေးကိုဓရ် မွဲကိုအမ်သဝ်မာန်အိုတ်တဲရ။ ယွံတီလမွဲပိုင် ကျာ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယွံတီလမွဲပိုင် လှဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ သပ ပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ယွံတီလမွဲပိုင် ကျာ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ ကောင်ဟိုသဂးလဝ် ဂလာန်ဝံရ- ‘ယွံ ဒေဝတ်မာရ် ဥပးတြုဂ်မိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗွတ်မွဲ လေပ်တီစီကွေး ဆိုက်ဗဒက် ဟုံမွဲအိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝ်ဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရဲတဲ ဟုံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မွဲကိုလမိင်လညာတ် ဟုံဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ဓရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဓရ်မဗုဒ္ဓကိုဓရ် (လောကုတ္တိရ်) ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗုဒ္ဓ ဟုံမာန် အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗုဒ္ဓကိုဓရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ်ဗတောန်ကောတ် ဝါဒ အာစာ ဇကုဇကုတအ်တဲ ဟိုဟုံမာန် တွံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန်တဟုံမာန် ပံက် ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတဝ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန် ကျင်ဂ်လေဝ် လွန်ဗပိန်ကျော် နကိုဟိုတ်ဍုာ်စုတ် ဗွဲမဒးရဲတဲ တွံထွေးကိုဓရ် မွဲကိုအမ်သဝ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗွတ်ဂ် အဲကျာ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ’ ရဝံ (ကောင်ဟို သဂးလဝ်ရ)။

ယွံကျာ်မွဲပိုင် လှဟ်ဝံ ဥပးတြုဂ်မိုင် မဒ်ကွေး တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ လေပ်တီစီကွေး ဆိုက်ဗဒက်အိုတ်ရ၊ ဒေဝ်ဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရဲတဲဒ်အိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာအိုတ်တဲရ၊ လမိင် လညာတ် ဂိုင်အိုတ်တဲရ၊ ပကင်ရင်ဓရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဓရ်မဗုဒ္ဓကို ဓရ် (လောကုတ္တိရ်)မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗုဒ္ဓမာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဗုဒ္ဓကိုဓရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ကတ်ဗတောန်ကောတ် ဝါဒ အာစာဇကုဇကုတအ်တဲ ဟိုမာန် တွံမာန် ထွေးမာန် ကိုတန်တမာန် ပံက်မာန် ပါပရအ်မာန် ကိုမံက်ဂတဝ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန်ကျင်ဂ်လေဝ် လွန်ဗပိန်ကျော် နကိုဟိုတ်ဍုာ်စုတ် ဗွဲမဒးရဲတဲ တွံထွေးကိုဓရ် မွဲကိုအမ်သဝ်မာန်အိုတ်တဲရ။ ယွံတီလမွဲပိုင် ကျာ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ ပွဲကာလလှဟ်ဝံ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယွံတီလမွဲပိုင် လှဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ သပ ပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ယွံတီလမွဲပိုင် ကျာ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ ကောင်ဟိုသဂးလဝ် ဂလာန်ဝံရ- ‘ယွံ ဒေဝတ်မာရ် ဥပးတြုဂ်မိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗွတ်မွဲ လေပ်တီစီကွေး ဆိုက်ဗဒက် ဟုံမွဲအိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝ်ဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရဲတဲ ဟုံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မွဲကိုလမိင်လညာတ် ဟုံဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ဓရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ်

ခရ်မဗွဲကိုခရ် (လောကုတ္တိရ်) ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲ ဟုံမာန် အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာ ဧကုဧကုတအ်တဲ ဟုံဟုံမာန် တုံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန်တဟုံမာန် ပံက် ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတင် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန် ကျင်ဂ်လေဝ် လွန်ပပိန်ကွေံ နကိုဟိုတ်ညာ်စုတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တုံထွေးကိုခရ် မုံကိုအမ်သင် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗုတ်ဂ် အဲကျာ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ' ရဲဝံ (ကောင်ဟို သဂးလင်ရ)။

ယုံကျာ်မုံပိုင် လျာဟ်ဝံ ဥပးဗြဂမှိုင် မဒ်ကွေး တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဂ် လေပ်တီစီကွေး ဆိုက်ဗဒက်အိုတ်ရ၊ ဒွေံဗတောန်လင် ဗွဲမဒးရးတဲဒ်အိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာအိုတ်တဲရ၊ လမိုင် လညာတ် ဂျိုင်အိုတ်တဲရ၊ ပကင်ရင်ခရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ် (လောကုတ္တိရ်)မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲမာန်အိုတ်တဲရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဗွဲကိုခရ်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာဧကုဧကုတအ်တဲ ဟုံမာန် တုံမာန် ထွေးမာန် ကိုတန်တမာန် ပံက်မာန် ပါပရအ်မာန် ကိုမံက်ဂတင်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ဝါဒ ညးမွဲသအာင် မကတိုန်ကျင်ဂ်လေဝ် လွန်ပပိန်ကွေံ နကိုဟိုတ်ညာ်စုတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တုံထွေးကိုခရ် မုံကိုအမ်သင်မာန်အိုတ်တဲရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ ပွဲကာလလျာဟ်ဝံ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယုံတီလမုံပိုင် လျာဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ သပ ပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ယုံတီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ ကောင်ဟိုသဂးလင် ဂလာန်ဝံရ- ‘ယုံ ဒေဝတမာရ် သာသနာ မတွံဂး ဒဂေတ်မပြ အဲကျာ်ဝံ ဩလုက်ကာလဗုတ်မွဲ စိုကိုထွေးသပ ပြာကဋ်ကို မိုဟ် ဒေဝတဂမှိုင် မုံကိုပညာ ဗွဲမဒးရး ဟုံချိုက်ပေင်ဏီရ၊ ဟုံဂိုက္ခို ဖောအ် ဗြေပ်ဏီရ၊ ဟုံဗျာပ်တြး ပြးဇးဏီရ၊ မိုဟ်မဂိုင် ဟုံတီဏီရ၊ ဟုံဒ် ဗွဲမဂိုင်ဏီရ၊ လုက် ကာလဗုတ်ဂ် အဲကျာ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ' ရဲဝံ (ကောင်ဟိုသဂးလင်ရ)။

ယုံတီလမုံပိုင် လျာဟ်ဝံ သာသနာ မတွံဂး ဒဂေတ်မပြ ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် စိုကိုထွေးသပပြာကဋ်ကို မိုဟ် ဒေဝတဂမှိုင် မုံကိုပညာ ဗွဲမဒးရးဂ် ချိုက်ပေင်တဲရ၊ ဂိုက္ခို ဖောအ်ဗြေပ်တဲရ၊ ဗျာပ်တြး ပြးဇးတဲရ၊ မိုဟ်မဂိုင် တီတဲရ၊ ဒ်ဗွဲမဂိုင် တဲရ။ ယုံတီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ ပွဲကာလလျာဟ်ဝံ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟို သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယုံတီလမုံပိုင် လျာဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုပိုင်တြဲပြကာ သပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ဂရင်ပတီ ရဲသင်ဝံတဲမဂး တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုသဂးကို ဒေဝတမာရ် မယုတ်မာ ဂလာန်ဝံရ- “ယုံဒေဝတမာရ် တုအဲ **မာတိကာ** ဩဝ်လုသပလ္လိပရာညိ (လပစွံဂဝိုင်ညိ)၊ တီလမုံပိုင်

ကျက်တြ ဝသပရိနိဗ္ဗာန်၌ ခြာဟံလအံ ကြက်ဒိရ၊ နူတဲဝံ ပွဲကာလမလောန်အာ ပိဂိတု တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ ကြက်သပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ဗလးကွဲ အာယုသင်္ခါရ

၁၆၉။ ပွဲကာလ၌ တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ အယောပဒတ်ဒွင် ပွဲစေတီစာပါလ သိုမ္ပု ကိုသတိ သိုမ္ပုကိုဗစာရဏာ၌ ဗလးကွဲ အာယုသင်္ခါရရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ ပွဲကာလ မဗလးကွဲ အာယုသင်္ခါရ၌ သိုကိုသော်ဇေယျံ တိချီတောင် ဇော်ကိုဇြဟတ် မထေက်ကို ဖေက်ဝံက် ဒိုတိုန်ရ၊ ဖမ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လောင် မြဟီဗလံင်တိုန်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလ၌ တီလ မ္ပုပိဉ်ကျက်တြ တိကေတ် ဟိုတ်ပရူပရာ၌တဲ ပွဲအထိုက်အတန်၌ ကြိုဂအောက်တိုန် ဂလာန်ဥဒါန်ဝံရ-

“ကျက်တြ၌ နိဗ္ဗာန် မဟံမ္ပပတောံစတ ကောဘာဝ ပုမကတိုဒ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကို အလန်၌ ကေပ်ကွေပ်တဲ ပါသွးကွဲ ကမ်မလေပ်ပြုပြေင်ကို သွက်ဘဝသဝံ ကတိုဒ်တဲရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲခရ်အဇ္ဈတ္တတဲ မ္ပုကိုစိုတ် မတန်ကြန် ဗွဲမဒးရး၌တဲ ပလိုပလာ် ပပါ်ကွဲ ဇာနိက်ကိလေသ မ္ပုပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျံ မတုပ်သုဟ်ကို ပလောံ ခြပ်တဲရ” ရဝံ (ကြိုဂအောက်တိုန်ရ)။

ဟိုတ်တိဇော် သဝံချီ ဒစာံသင်္ခါ

၁၇၀။ ပွဲကာလ၌ ကသပ်သင်္ခါဝံ ဒိုတ် ကုတီလပိဉ်အာနန္ဒရ- “ယွံမူးတအံ ထေက် ကိုအမ်သင်ကွေရသွံ၊ ယွံမူးတအံ ဟံကောင်ဒိုမ္ပလေံ ဒိုကွေရသွံ၊ တိချီတဝံ ဇော်ကွေရသွံ၊ သိုကိုတသော်ဇေယျံ မထေက်ကိုဖေက်ဝံက် တိချီတောင် ဇော်ကိုဇြဟတ်ဝံ ဇော်လောန် ကွေရသွံ၊ ဖမ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လောင် မြဟီဗလံင်အာအိုတ်ရ။ ဟိုတ်တိသဝံချီတောင် ဇော်ကို ဇြဟတ်၌တုန် ညးချေံရော၊ အထံက်အပင်ချေံတုန် ညးချေံရော” ရဝံ (ကသပ် ဒိုတိုန်ရ)။

ကြနု၌ တီလပိဉ်အာနန္ဒ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြတဲ လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြတဲမး သိုမဂဇေယျံကေတ် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲခို၌ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္ပုပိဉ် ကျက်တြ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျက်မ္ပုပိဉ် ထေက်ကိုအမ်သင်ကွေရသွံ၊ ယွံကျက်မ္ပုပိဉ် ဟံကောင် ဒိုမ္ပလေံ ဒိုကွေရသွံ၊ ယွံကျက်မ္ပုပိဉ် တိချီတဝံ ဇော်ကွေရသွံ၊ ယွံကျက်မ္ပုပိဉ် သိုကိုတသော် ဇေယျံ မထေက်ကိုဖေက်ဝံက် တိချီတောင် ဇော်ကိုဇြဟတ်ဝံ ဇော်လောန်ကွေရသွံ၊ ဖမ် ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လောင် မြဟီဗလံင်အာအိုတ်ရ။ ယွံကျက်မ္ပုပိဉ် ဟိုတ်တိသဝံချီ ဗွဲမသကာတ်မြဟ်

၁။ အာယုသင်္ခါရမး၌ ပွဲမပြုပြေင် ပလေပ်ပလေတ်တဲ သွက်အာယုက်ဝံ၌၂။ တသော်ဇေယျံမး၌ တသော် ဇေယျံတုန်ရ၊ တသော်ဇေယျံပတု၊ တသော်ဇေယျံ မပတံသင်္ခါလောင် မိက်ဂး။

ဂ်တုန် ညးခွဲဂ်ရော၊ အထံက်အပင်ခွဲတုန် ညးခွဲဂ်ရော” ရဝ္ဗံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၇၁။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီတေဝ် ဗွဲမသကာတ်ဂမ္တိုင်ဂ်တုန် က္လဝ္ဗံ ဒစာသင်္ဂအိုတ်ရ။ ညးမဂး ဒစာသင်္ဂအိုတ်ဂ်ရော?-

ယွံအာနန္ဒ တိဇ္ဇောဝ္ဗံ တန်ဒွံ ပွဲလတူဍုင်ရ၊ ဍုင်တန်ဒွံ ပွဲလတူကျာရ၊ ကျာဂ် တန်ဒွံ ပွဲအကးရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလကျာပိုက်လွိုင်ကျင် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ် ပချီကိုဍုင် အိုတ်ရ၊ ဍုင်ချီမဂး ပချီကိုတိရ။ က္လဝ္ဗံ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မဒ်ကိုပိက္ခာရ။ (၁)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမီ ဗဗ္ဗး မချိုက်ပေင်တ ကောံက္လဝ္ဗံတြိန္ဒ မလုတ်လဝ် ပွဲစိုတ်(အဘိညာဏ်)တဲကို ဒေဝတ မျှံကိုက္လဝ္ဗံတြိန္ဒအာနတ် မဇ္ဇောကို ဇ္ဇောပွင်လဝ် သညာ (ဇျာန်ကသိုဏ်)တိ မချိုန်ကိုဍုင်ဟတ်၊ ကောံသညာ(ဇျာန်ကသိုဏ်)ဍုင် မဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ်တဲ ပချိတ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံရ၊ ပချီတေဝ်ရ၊ ပချီပတိုန် ပချီဖျေရ၊ ပချီဏာ ပချီနင်ရ။ က္လဝ္ဗံ ဟိုတ် အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မရနက်ကိုဗါရ။ (၂)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် အလံင်ကျာ် စုတိချိုတ်တသိုတ်ကျင် နူသွဝ်တသိတာတဲ သိုဏ်ကိုသတိ သိုဏ်ကိုဗစာရဏာတဲ ပွဲကာလမတို့လုပ်အာ ဂှမ်ဂပ်ဂှမ်ဂ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံ ချီရ၊ ချီတေဝ်ရ၊ ချီတိုန်ချီဇော်ရ၊ ချီကျင် ချီအာရ။ က္လဝ္ဗံ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မရနက်ကိုပိရ။ (၃)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် အလံင်ကျာ် သိုဏ်ကိုသတိ သိုဏ်ကိုဗစာရဏာတဲ ပွဲကာလမသွးတိတ်ကျင် နူဂပ်ဂှမ်ဂ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံ ချီရ၊ ချီတေဝ်ရ၊ ချီတိုန် ချီဇော်ရ၊ ချီကျင် ချီအာရ။ က္လဝ္ဗံ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မရနက်ကိုပန်ရ။ (၄)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ ပွဲကာလမကလိဝ္ဗံ သမ္မာသမ္မောဓိညဏ် မပြဲ အိုတ်ဂ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံ ချီရ၊ ချီတေဝ်ရ၊ ချီတိုန် ချီဇော်ရ၊ ချီကျင် ချီအာရ။ က္လဝ္ဗံတုန် ဟိုတ် အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မရနက်ကိုမသုန်ရ။ (၅)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ ပွဲကာလမတုံဇော်ဓမ္မစက် မပြဲအိုတ်ဂ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံ ချီရ၊ ချီတေဝ်ရ၊ ချီတိုန် ချီဇော်ရ၊ ချီကျင် ချီအာရ။ က္လဝ္ဗံ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မရနက်ကိုတြဲရ။ (၆)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ သိုဏ်ကိုသတိ သိုဏ်ကိုဗစာရဏာ ပွဲကာလ မဗလးကောံအာယုသင်္ခါရဂ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံ ချီရ၊ ချီတေဝ်ရ၊ ချီတိုန် ချီဇော်ရ၊ ချီကျင် ချီအာရ။ က္လဝ္ဗံ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဝ္ဂချီ ဇ္ဇောကိုဍုင်ဟတ် မရနက်ကိုထပ်ရ။ (၇)

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကျာ်တြဲ ပွဲကာလမသပပရိနိဗ္ဗာန် နကိုအနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဂ် တိဇ္ဇောဝ္ဗံ ချီရ၊ ချီတေဝ်ရ၊ ချီတိုန် ချီဇော်ရ၊ ချီကျင် ချီအာရ၊ က္လဝ္ဗံ

ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဂ္ဂံချီ ဇွော်ကိုဇြဟတ် မရနက်ကိုဒစံရ။ (၈) ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်အထံက်အပင် တိသဂ္ဂံချီ ဇွော်ကိုဇြဟတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်တုန် ဣဝ္ဂံ ဒစံသ်အိုတ်ရ။

ပရိသတ် ဒစံဂကူ

၁၂၂။ ယွံအာနန္ဒ ပရိသတ်ဂမ္ဘိုင် မှုံတောင် ဒစံဂကူအိုတ်ရ။ ညးမး ဒစံဂကူ အိုတ်ဂ်ရော?- ပရိသတ်သိုင်၊ ပရိသတ်ဗဗ္ဗး၊ ပရိသတ်သမေဟ်သေဠီ၊ ပရိသတ်ခမီ၊ ပရိသတ်ဒေဝတ်စာတုမဟာရာဇ်၊ ပရိသတ်ဒေဝတ်တာဝတီ၊ ပရိသတ်ဒေဝတ်မာရ်၊ ပရိသတ်ဗြို၊ (ဣဝ္ဂံ) ဒစံဂကူအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ အဲကျ် ကောင်တိုန်လပ် (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ်သိုင် မဂ္ဂိုင်ကိုကွံဂ် သမ္ဘိဒးဒိုင်ဏီရ။ ပွဲပရိသတ်သိုင် မဂ္ဂိုင်ဂ် မွဲဂကောံ မွဲကရောံလေပ် အဲကျ် ကောင်ဂဇာ် လပ်ရ၊ မွဲဂကောံ မွဲကရောံလေပ် ကောင်ဟိုသးလပ်ရ၊ မွဲဂကောံ မွဲကရောံလေပ် ကောင် ချပ်ဂ္ဂုန်သီကိုလပ်ရ။ ပွဲပရိသတ်သိုင် မဂ္ဂိုင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရသ်သိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို သ်အဲကျ် လေပ် ဒ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရရမျာင်သိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို ရမျာင်အဲကျ်လေပ် ဒ်ရ၊ နကိုဂလာန်ခရ် အဲကျ် ကိုသိုင်ဂမ္ဘိုင် တိညာတ်ကေတ် ဒတုဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဂ္ဂံဒဂေတ် ခရ် ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြရ။

ပွဲအယော မဟိုတံဒိုင်ဂ်လေပ် “ညးမဟိုတံဒိုင်ဝံ ညးလိုဂ်ရော၊ ဒေဝတ်ဟာ၊ မှိုဟ်ဟာ” ရဝ္ဂံ ဟုံတိကေတ် အဲကျ်အိုတ်ရ။ နကိုဂလာန်ခရ် အဲကျ် ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတုဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဂ္ဂံဒဂေတ်ခရ် ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြတုမး ကွဲဗဒန်အာရ။ ပွဲကာလ မကွဲဗဒန်အာဂ်လေပ် “ညးကွဲဗဒန်အာဝံ ညးလိုဂ်ရော၊ ဒေဝတ်ဟာ မှိုဟ်ဟာ” ရဝ္ဂံ ဟုံတိကေတ် အဲကျ်အိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ အဲကျ် ကောင်တိုန်လပ် (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ်ဗဗ္ဗး မဂ္ဂိုင်ကိုကွံဂ် သမ္ဘိဒးဒိုင်ရ။ ပ။ (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ်သမေဟ်သေဠီ။ (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ် ခမီ။ (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ်ဒေဝတ်စာတုမဟာရာဇ်။ (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ် ဒေဝတ်တာဝတီ။ (ပေါအကောံခရီ) ပရိသတ်ဒေဝတ်မာရ်။ ကောင်တိုန်လပ် (ပေါအကောံ ခရီ) ပရိသတ်ဗြိုဂ် သမ္ဘိဒးဒိုင်ဏီရ။ ပွဲပရိသတ်ဂ်လေပ် မွဲဂကောံ မွဲကရောံလေပ် အဲကျ် ကောင်ဂဇာ်လပ်ရ၊ မွဲဂကောံ မွဲကရောံလေပ် ကောင်ဟိုသးလပ်ရ၊ မွဲဂကောံ မွဲကရောံလေပ် ကောင်ချပ်ဂ္ဂုန် သီကိုလပ်ရ။ ပွဲပရိသတ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရသ်ပရိသတ် ဂမ္ဘိုင်ဂ်ကို သ်အဲကျ်လေပ် ဒ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရရမျာင်ပရိသတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ကို ရမျာင် အဲကျ်

လေဝ် ဒှ်ရ။ နကိဂလာန်ခေၣ် အဲကျိၣ် ကိပရိသာတ်ဂမၠိုင်ၣ် တိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖီ ကိဒဂိန် ဂိုင်ကေတ်ခေၣ် သွက်သဝံဒဂေတ်ခေၣ် ကိသကေက်သကာ ကိမြဟ်မြရ။

ပွဲအယော မဟီတံဒွံဒွံလေဝ် “ညးမဟီတံဒွံဒွံ ညးလီၣ်ရော၊ ဒေဝတ်ဟာ၊ မှိဟ်ဟာ” ရဝံ ဟံတိကေတ် အဲကျိၣ်အိတ်ရ။ နကိဂလာန်ခေၣ် အဲကျိၣ် ကိတိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖီ ကိဒဂိန်ဂိုင်ကေတ်ခေၣ် သွက်သဝံဒဂေတ်ခေၣ် ကိသကေက်သကာ ကိမြဟ်မြတဲမး ကွဲးပဒန်အာရ။ ပွဲကာလ မကွဲးပဒန်အာၣ်လေဝ် “ညးကွဲးပဒန်အာဝံ ညးလီၣ်ရော၊ ဒေဝတ်ဟာ မှိဟ်ဟာ” ရဝံ ဟံတိကေတ် အဲကျိၣ်အိတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပရိသာတ်ဂမၠိုင် ဒစံဂကူမးၣ် က္လုာ်အိတ်ရ။

အဘိဘာယတန ဒစံသင်္ဂ

၁၇၃။ ယံအာနန္ဒ အဘိဘာယတနဇာန်ဂမၠိုင် မှုၣ်တေၣ် ဒစံသင်္ဂအိတ်ရ။ ညးမး ဒစံသင်္ဂအိတ်ၣ်ရော?— ပူဂိလ်မွဲၣ် သမ္ဘိမ္မာ်သေၣ် ရုပ်သင်္ဂ ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတဲ မှာ်သေၣ် (ကသိုဏ်)ရုပ်ဂမၠိုင် မချောတ် မှုၣ်ကိသင်္ဂခိတ်ဆဲး သင်္ဂဟံခိတ်ဆဲး ပွဲမးသဏ္ဌာန်ရ။ “ဓလီုချီကကေတ် ရုပ်ဂမၠိုင်တဲ အဲတိရ၊ အဲညာတ်ရ” ရသင်္ဂဝံလေဝ် မှုၣ်ကိစုတ်သမ္ဘိရ၊ က္လုာ်ၣ် ပဌမအဘိဘာယတနဇာန်ရ။ (၁)

ပူဂိလ်မွဲၣ် သမ္ဘိမ္မာ်သေၣ် ရုပ်သင်္ဂ ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတဲ မှာ်သေၣ် (ကသိုဏ်) ရုပ် ဂမၠိုင် မဇောတ် မှုၣ်ကိသင်္ဂခိတ်ဆဲး သင်္ဂဟံခိတ်ဆဲး ပွဲမးသဏ္ဌာန်ရ။ “ဓလီုချီကကေတ် ရုပ် ဂမၠိုင်တဲ အဲတိရ၊ အဲညာတ်ရ” ရသင်္ဂဝံလေဝ် မှုၣ်ကိစုတ်သမ္ဘိရ၊ က္လုာ်ၣ် ဒုတိယအဘိဘာ ယတနဇာန်ရ။ (၂)

ပူဂိလ်မွဲၣ် ဟံသမ္ဘိမ္မာ်သေၣ် ရုပ်သင်္ဂ ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတဲ မှာ်သေၣ်(ကသိုဏ်)ရုပ် ဂမၠိုင် မဇောတ် မှုၣ်ကိသင်္ဂခိတ်ဆဲး သင်္ဂဟံခိတ်ဆဲး ပွဲမးသဏ္ဌာန်ရ။ “ဓလီုချီကကေတ် ရုပ်ဂမၠိုင်တဲ အဲတိရ၊ အဲညာတ်ရ” ရသင်္ဂဝံလေဝ် မှုၣ်ကိစုတ်သမ္ဘိရ၊ က္လုာ်ၣ် တတိယ အဘိဘာယတနဇာန်ရ။ (၃)

ပူဂိလ်မွဲၣ် ဟံသမ္ဘိမ္မာ်သေၣ် ရုပ်သင်္ဂ ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတဲ မှာ်သေၣ် (ကသိုဏ်)ရုပ် ဂမၠိုင် မဇောတ် မှုၣ်ကိသင်္ဂခိတ်ဆဲး သင်္ဂဟံခိတ်ဆဲး ပွဲမးသဏ္ဌာန်ရ။ “ဓလီုချီကကေတ် ရုပ်ဂမၠိုင်တဲ အဲတိရ၊ အဲညာတ်ရ” ရသင်္ဂဝံလေဝ် မှုၣ်ကိစုတ်သမ္ဘိရ၊ က္လုာ်ၣ် စတုတ္ထအဘိ ဘာယတနဇာန်ရ။ (၄)

ပူဂိလ်မွဲၣ် ဟံသမ္ဘိမ္မာ်သေၣ် ရုပ်သင်္ဂ ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတဲ မှာ်သေၣ် (ကသိုဏ်) ရုပ်ဂမၠိုင် မဒမျိုင် သင်္ဂဒမျိုင် သင်္ဂဒမျိုင်တိကွတ် အရင်ဒမျိုင် ပွဲမးသဏ္ဌာန်ရ။ ဥပမာ ၁။ အဘိဘာယတနဇာန်မးၣ် ဇာန် မဒ်ဟိတ် မဓလီုချီကကေတ် ဓရ်မဇော်စး ကောံအာရိဂမၠိုင်ရောင် မိက်။

မကးတုန်- သုဟ်ညံင်ရပက်ယန် မဒမျိုင် သာ်ဒမျိုင် သာ်ဒမျိုင်တိုက်ကွတ် အရံင်ဒမျိုင်ကို။ သုဟ်ညံင်ရယာတ်ကလိတ်ကလောတ် ဓါလပိာ် မကတိုန် ပွဲချင်ဗာရဏသီ မဒမျိုင် သာ်ဒမျိုင် သာ်ဒမျိုင်တိုက်ကွတ် အရံင်ဒမျိုင်ကို။ တုပ်တသာ်ဝံဟောင် ပုဂိုလ်မွဲဂ် ဟံသမ္ဘိမ္မာ်သေုဝ် ရုပ်သာ် ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတုဲ မှ်သေုဝ် (ကသိုဏ်)ရုပ်ဂမ္တိုင် မဒမျိုင် သာ်ဒမျိုင် သာ်ဒမျိုင် တိုက်ကွတ် အရံင်ဒမျိုင် ပွဲမူးသဏ္ဌာန်ရ။ “ဓလိုဉိုက်ကေတ် ရုပ်ဂမ္တိုင်ဂ်တုဲ အဲတိရ၊ အဲညာတ်ရ” ရ်သာ်ဝံလေဝ် မွဲကိုစုတ်သမ္ဘိရ။ ဣဝံဂ် ပဉ္စမအဘိဘာယတနဇျာန်ရ။ (၅)

မူကုသုတ္တံသမ္ဘိရ။ ဣဝံဂံ အဋ္ဌမအဘိဘာယတနဇ္ဈာန်ရ။ (၈) ယံအာနန္ဒ အဘိဘာယတနဇ္ဈာန်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ဣဝံ ဒစံသင်္ဂအိတ်ရ။

ဓရ်ဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင် ဒစံသင်္ဂ

၁၇၄။ ယံအာနန္ဒ ဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင် နှံတောင် ဒစံသင်္ဂအိတ်ရ။ ညးမဂး ဒစံသင်္ဂအိတ်ဂံရော?— ပုဂ္ဂိုလ် မဉ္ဇိက်ပေင်တကောံ ရူပဇ္ဈာန်ဂံ မှ်သေဝ်တ ရုပ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ဣဝံဂံ ပဋ္ဌမဝိမောက္ခရ။ ဟံစုတ်သမ္ဘိရုပ် ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုတဲ မှ်သေဝ်တ ရုပ်ဂမ္ဘိုင် ပွဲမူးရ။ ဣဝံဂံ ဒုတိယဝိမောက္ခရ။

ဒိုဟ်ဆဲသပ္ပါယံဟောင် ရံဝံ သပပုပ္ဖိတ်ရ။ ဣဝံဂံ တတိယဝိမောက္ခရ။ ဟိုတ်ပွမ ကလိလောန်အာ ရူပသညာဂမ္ဘိုင်အိုသို ပဋိပသညာဂမ္ဘိုင်အိုသို ဟိုတ်ပွမပျိုတ် လလမ်အာ ဟိုတ်ပွမဟံသပပုပ္ဖိတ်ကို နာနတ္ထသညာဂမ္ဘိုင်အိုသိုဂံရ “အကးဂံ ဟံမ္မေကို လအိတ်ရ” သိုမသပပုပ္ဖိတ် သင်္ဂံ အာစိုပ် အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံဂံ စတုတ္ထဝိမောက္ခရ။

ကလိလောန်အာ အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဈာန်အိုသိုတဲ “ဝိညာဏ်ဂံ ဟံမ္မေကို လအိတ်ရ” သိုမသပပုပ္ဖိတ် သင်္ဂံ အာစိုပ်ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံဂံ ပဉ္စမဝိမောက္ခရ။ ကလိလောန်အာ ဝိညာဏဉ္စာယတနဇ္ဈာန်အိုသိုတဲ “ဓရ်မဓိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟံမ္မေရ” သိုမသပပုပ္ဖိတ် သင်္ဂံ အာစိုပ် အာကိဉ္စညာတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံဂံ ဆဋ္ဌ ဝိမောက္ခရ။

ကလိလောန်အာ အာကိဉ္စာယတနဇ္ဈာန်အိုသိုတဲ အာစိုပ် နေဝသညာနာသညာ ယတနဇ္ဈာန်တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံဂံ သတ္တမဝိမောက္ခရ။ ကလိလောန်အာ နေဝသညာ နာသညာယတနဇ္ဈာန်အိုသိုတဲ အာစိုပ် နိရောဓသမာပတ် ဒ်အရာသညာ ဝေဒနာတအ် ပျိုတ်တဲ ပဒတ်ရ။ ဣဝံဂံ အဋ္ဌမဝိမောက္ခရ။ ယံအာနန္ဒ ဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင်ဂံတုန် ဣဝံ ဒစံသင်္ဂအိတ်ရ။

၁၇၅။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလမ္မဲတဲ (မဒ် အဋ္ဌမသတ္တာဟ) အဲကျါ ဆဝံဒ်ကျါတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲသွင်တုံတြိဂမာဓွဲ^၁၊ ဂြိုပ်ဥရုဝေလ ဇရောင်သြင်ကြိုင်နေရဉ္စရရ။ အယောပဒတ် ဒိုင်ဂံ ဒေဝတ်မာရ် မယုတ်မာ ပြာပ်ကျိုင်ဇရောင် အဲကျါတဲ သိုမဒတုဒိုင် ပွဲဌာန်မဗ္ဗဲ မ္မဲဒိုင် ကောင်ဂရင်ပတီလပ် အဲကျါ ဂလာန်ဝံရ— “ယံတီလမ္မုပိုင် ကျါတြိ မ္မုကိုပိုင်တြိပြကာ

၁။ ဓရ်ဝိမောက္ခမဂးဂံ ဓရ်ပွမဗ္ဗဲဇရောင်။ ၂။ ဂမာဓွဲမဂးဂံ ပွင်ဓွဲ (ညးမမင်ဓွဲ)ရောင် မိက်ဂး။ (တုံတြိဂမာဓွဲ မဂးဂံ တုံတြိ ဒ်အရာဗျူလောင် ပွင်ဓွဲတအ်ရောင်)။

ပွဲကာလလှူဟ်ဝံ့ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညါ၊ ကျ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတံ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညါ၊ ယွံတိလမ္မုံပိဉ် လှူဟ်ဝံ့ ဒးအခိုင် ကျ်တြဲ မုံပိဉ်တြဲပြကာ သပပရိ နိဗ္ဗာန်ရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတိလဝ်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ဂရင်ပတိ ရံသင်္ဂတဲမဂး အဲကျ် ကောင်ဟိုသဂးလဝ်ကို ဒေဝတမာရ် မယုတ်မာ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံဒေဝတမာရ် ခမိဂမ္မိုင် မဒ်ကွးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗူတ်မဲ့ လေပ်တိစီကွး ဆိုက်ဗဒက် ဟုံမဲ့အိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝံဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟုံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မုံကိုလမိင်လညာတ် ဟုံဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ခရ် ဟုံမာန် အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ်(လောကုတ္တိုရ်) ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ် ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာဇေယျတုတအံတဲ ဟိုဟုံမာန် တွံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန် တဟုံမာန် ပံက်ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမဲ့ သအောင် မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် လှိုင်ဗပိန်ကေ့ နကိုဟိုတ်ဍုာ်စုတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တွံထွေးကိုခရ် မုံကိုအမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် အဲကျ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ။

ယွံဒေဝတမာရ် ခမိဂမ္မိုင် မဒ်ကွးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗူတ်မဲ့ လေပ်တိစီကွး ဆိုက်ဗဒက် ဟုံမဲ့အိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝံဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟုံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင် သကာအိုတ်ဏီရ၊ မုံကိုလမိင်လညာတ် ဟုံဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ခရ် ဟုံမာန်အိုတ် ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ်(လောကုတ္တိုရ်) ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ် ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာဇေယျတုတအံတဲ ဟိုဟုံမာန် တွံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန် တဟုံမာန် ပံက်ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမဲ့ သအောင် မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် လှိုင်ဗပိန်ကေ့ နကိုဟိုတ်ဍုာ်စုတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တွံထွေးကိုခရ် မုံကိုအမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် အဲကျ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ။

ယွံဒေဝတမာရ် ဥပးတြိဂမ္မိုင် မဒ်ကွးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗူတ်မဲ့ လေပ်တိစီကွး ဆိုက်ဗဒက် ဟုံမဲ့အိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝံဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟုံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင် သကာအိုတ်ဏီရ၊ မုံကိုလမိင်လညာတ် ဟုံဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ခရ် ဟုံမာန်အိုတ် ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗွဲကို ခရ်(လောကုတ္တိုရ်) ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ် ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာဇေယျတုတအံတဲ ဟိုဟုံမာန် တွံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန် တဟုံမာန် ပံက်ဟုံမာန် ပါပရအ်ဟုံမာန် ကိုမံက်ဂတပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမဲ့ သအောင် မကတိုဒ်ကျင်ဂ်လေဝ် လှိုင်ဗပိန်ကေ့ နကိုဟိုတ်ဍုာ်စုတ် ဗွဲမဒးရးတဲ တွံထွေးကိုခရ် မုံကိုအမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗူတ်ဂ် အဲကျ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟုံသေင်ရ။

ယံဒေဝတမာရ် ဥပဗြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗ္ဗတ်မွဲ လေပ်တီစီကွေး ဆိုက်ဗဒက် ဟံမ္မဲအိုတ်ဏီရ၊ ဒေဝံဗတောန်လပ် ဗွဲမဒေးရးတဲ ဟံဒ်အိုတ်ဏီရ၊ ဟံဂံင် သကာအိုတ်ဏီရ၊ မုဲကိုလမိင်လညာတ် ဟံဂ္ဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်ခရ် ဟံမာန်အိုတ် ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ခရ်မဗဗွဲကို ခရ်(လောကုတ္တရ်) ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗဗွဲ ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒဂေတ်လုတ် မဗဗွဲကိုခရ် ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ကတ် ဗတောန်ကေတ် ဝါဒ အာစာဇကုဇကုတအ်တဲ ဟိုဟံမာန် တွံဟံမာန် ထွေးဟံမာန် ကိုတန် တ်ဟံမာန် ပံက်ဟံမာန် ပါပရအ်ဟံမာန် ကိုမံက်ဂတပ် ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒ ညးမွဲ သအာင် မကတိုဒ်ကျိုင်ဂ်လေပ် လွန်ဗပိန်ကေ့ နကိုဟိုတ်ဘုစုတ် ဗွဲမဒေးရးတဲ တွံထွေးကိုခရ် မုဲကိုအမ်သပ် ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် အဲကျာ် သပပရိနိဗ္ဗာန် ဟံသေင်ရ။

ယံဒေဝတမာရ် သာသနာ မတွံဂး ဒဂေတ်မပြ အဲကျာ်ဝံ ဩလုက်ကာလဗ္ဗတ်မွဲ စိုကိုထွေးသပပြာကဋ်ကို မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် (မုဲကိုပညာ) ဗွဲမဒေးရးကို ဟံချိုက်ပေင်ဏီရ၊ ဟံဂိုကျီ ဖောအ်ဗြေပ်ဏီရ၊ ဟံဗျာပ်တြး ပြးဇးဏီရ၊ မိုဟ်မဂ္ဂိုင် ဟံတီဏီရ၊ ဟံဒ် ဗွဲမဂ္ဂိုင် ဏီရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် အဲကျာ် ပပရိနိဗ္ဗာန်ဟံသေင်ရ” ရဲဝံ (ကေင်ဟိုသဂးလပ်ရ)။

၁၇၆။ ယံအာနန္ဒ ဒေဝတမာရ် မယုတ်မာဂ် တဲဏအ် လုဟ်ဝံဟေင် ပြာပ်ကျိုင် ဇရေင်အဲကျာ် ပွဲစေတီစာပါလတဲ သိုမဒတုဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ ဗွဲဒဲဂ် ဂရင်ပတီတိုန် ဂလာန် ဝံပုန်ရ- “ယံတီလမုဲပိုင် ကျာ်တြး မုဲကိုပိုင်တြပြကာ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ဩဝ်ပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြး မလေပ်ဟိုသဂးတံ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်ပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယံတီလမုဲပိုင် လုဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျာ်တြး မုဲကိုပိုင်တြပြကာ ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ယံတီလမုဲပိုင် ကျာ်တြး မုဲကိုပိုင်တြပြကာ ကေင်ဟိုသဂးလပ် ဂလာန်ဝံရ- ‘ယံ ဒေဝတမာရ် ခမိဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗ္ဗတ်မွဲ။ ပ။ ယံဒေဝတမာရ် ခမိဗြ ဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလဗ္ဗတ်မွဲ။ ပ။ ယံဒေဝတမာရ် ဥပဗြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေး အဲဂ် ဩလုက်ကာလဗ္ဗတ်မွဲ။ ပ။ ယံဒေဝတမာရ် ဥပဗြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲဂ် ဩလုက်ကာလ ဗ္ဗတ်မွဲ။ ပ။ ယံဒေဝတမာရ် သာသနာ မတွံဂး ဒဂေတ်မပြ အဲဝံ ဩလုက်ကာလဗ္ဗတ်မွဲ စိုကိုထွေးသပပြာကဋ်ကို မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် (မုဲကိုပညာ) ဗွဲမဒေးရးကို ဟံချိုက်ပေင်ဏီရ၊ ဟံဂိုကျီ ဖောအ်ဗြေပ်ဏီရ၊ ဟံဗျာပ်တြး ပြးဇးဏီရ၊ မိုဟ်မဂ္ဂိုင် ဟံတီဏီရ၊ ဟံဒ် ဗွဲမဂ္ဂိုင် ဏီရ၊ လုက်ကာလဗ္ဗတ်ဂ် အဲကျာ် ပပရိနိဗ္ဗာန်ဟံသေင်ရ” ရဲဝံ (ကေင်ဟိုသဂးလပ်ရ)။

ယံကျာ်မုဲပိုင် လုဟ်ဝံ သာသနာ မတွံဂး ဒဂေတ်မပြ တီလမုဲပိုင်ကျာ်တြး စိုကို ထွေးသပပြာကဋ်ကို မိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် (မုဲကိုပညာ) ဗွဲမဒေးရးမာန်ဂ် ချိုက်ပေင်တရ၊ ဂိုကျီ ဖောအ်ဗြေပ်တဲရ၊ ဗျာပ်တြး ပြးဇးတဲရ၊ မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တီတဲရ၊ ဒ်ဗွဲမဂ္ဂိုင်တဲရ၊ ယံတီလမုဲပိုင် ကျာ်တြး မုဲကိုပိုင်တြပြကာ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ကျာ်တြး မလေပ်ဟို

သဂးတံ ဂလ္လာနိခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သပပရိနိဗ္ဗာန်ညိ၊ ယွံတီလမ္မံပိဉ် လှုဟ်ဝံ ဒးအခိုင် ကျက်တြ မ္မံပိဉ်တြပြကာ ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီပုန်ရ)။

၁၇၇။ ယွံအာနန္ဒ ဒေဝတမာရ်ဂ် ဂရင်ပတီတိုန် သာ်ဝံတဲမဂး အဲကျက် ဟိုသဂးကို ဒေဝတမာရ် မယုတ်မာ ဂလ္လာနိဝံရ- “ယွံဒေဝတမာရ် တုအဲ ဩဝ်လပသပလ္လိပရာညိ (လပစွံဂဝိုင်ညိ)၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျက်တြ ပပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် ခြာဟံလအ် ကြက်ဒ်ရ၊ နူတဲဝံ ပွဲကာလ မလောန်အာ ပိဂိတု တီလမ္မံပိဉ်ကျက်တြ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးထောံရ)။ ယွံအာနန္ဒ ကျက်တြဂ် တဲဏအ် (အယောပဒတ်ဒိုင်) ပွဲစေတီစာပါလဂ် သိုမ္မံကိုသတိ သိုမ္မံ ကိုဗစာရဏာဂ် လှုဟ်ဟောင် ဗလးကျေ အာယုသင်္ခါရတဲရ ရဝံ (သဂးရ)။

တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီ အာတ်ပါန်အခေါင်

၁၇၈။ သဂးတိုန် ရဲသာ်ဝံတဲမဂး တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီ အာတ်ပါန်အခေါင် တီလမ္မံပိဉ်ကျက်တြ ဂလ္လာနိဝံရ- “ယွံတီလမ္မံပိဉ် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုခ် မ္မိဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မ္ပဲလောက တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုခ် မ္မိဟ်ဒေဝတဂမ္မိုင် ကျက်တြ မ္မံကိုပိဉ် တြပြကာ ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ၊ ကျက်တြ မလေပ်သဂးတံ ဂလ္လာနိခိုဟ် ဆဲး ဩဝ်တန်တအာ လုက်ကာလအာယုကပ်ညိ” ရဝံ (ဂရင်ပတီ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ဒေါရ၊ လှုဟ် ဩဝ်လပအာတ်ပါန်အခေါင် ကျက်တြညိ၊ သွက်သဝံ အာတ်ပါန်အခေါင် ကျက်တြဂ် လှုဟ်အခိုင်ဟံသောင်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ တီလပိဉ်အာနန္ဒဂ် မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ်။ ပ ။ တီလပိဉ်အာနန္ဒဂ် မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ဂရင်ပတီ အာတ်ပါန်အခေါင် တီလမ္မံပိဉ်ကျက်တြ ဂလ္လာနိဝံရ-“ယွံတီလမ္မံပိဉ် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုခ် မ္မိဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မ္ပဲလောက တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုခ် မ္မိဟ်ဒေဝတဂမ္မိုင် ကျက်တြ မ္မံကိုပိဉ်တြပြကာ ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ၊ ကျက်တြ မလေပ်ဟို သဂးတံ ဂလ္လာနိခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ” ရဝံ (ဂရင်ပတီ အာတ် ပါန်အခေါင်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ တုအဲ ပတေံကေတ် ဗောဓိဉာဏ်ကျက်တြရ ဟံသောင်ဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျက်မ္မံပိဉ် ပတေံဒိုင်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ သိုကိုပတေံသက် မူဟိုတ်စိုကို ပေင်ပိဝါ တုအဲ ပျိုပျိုက်ကျက်တြဂ်ရော ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျက်မ္မံပိဉ် အဲခိုက် ကောင်မိင် ကေတ် ဂလ္လာနိဝံ ပွဲဂတမုခ် တီလမ္မံပိဉ်ကျက်တြဟောင်ရ၊ ကောင်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ပွဲဂတမုခ် ဟောင်ရ- “ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမ္ပဲမ္ပဲ ဇော်ပွပ်လပ် ခရုက္ခဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္မိုင် ပန်သ်ရ၊ လုတ် လပ်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညိုင်ရယာန်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညိုင်ရ အရာဒတန်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သိုပတ်လပ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပတိတ်လပ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးဂ် ယပ်နွံပွက်

မဂး လုက်အာယုကင် ကိုဒ် လောန်လတူ အာယုကင်ကိုဒ် တန်တမာန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကျာ်တြဲတုန် ဇော်ပွဲလဝ် ဓရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သ် တုဒ်ရ၊ လုတ်လဝ် တုဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရ်ယာန် တုဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရ် အရာဒတန် တုဒ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သ်ပတ်လဝ် တုဒ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရး တုဒ်ရ၊ ပတိတ်လဝ် ဖြဟတ် ဗွဲမဒးရး တုဒ်ရ၊ ဒ်သ်ဂ်ရ ကျာ်တြဲ ယဝ်နွံပွဲက်မဂး လုက်အာယုကင် ကိုဒ် လောန်လတူအာယုကင်တဲ ကိုဒ် တန်တမာန်ရ” ရဝံ (ကောင်မိင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်ရ- ရဝံ ဂရင်ပတိရ)။ ယွံအာနန္ဒ တုအဲ ပတေ်ကေတ် ဓရ်ဂ်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျာ် မျှိုင် ပတေ်ဒိုင်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတိရ)။

ယွံအာနန္ဒ တိလမျှိုင်ကျာ်တြဲ သိုမထွေးတ နိမိတ်သိုင်အရံင် မပြာကဋ် ရသ်ဝံဂ် တုအဲ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နတိကျိဟ်ကေတ်ရ- “ယွံတိလမျှိုင် တုဟ်နဒတုမြမောဝ် တသိမ် မိဟ်မဂ္တိုင် တုဟ်နမင်မ္ပဲလောက တုဟ်နဒတုမြမောဝ် တသိမ် မိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကျာ်တြဲ မျှိုင်ပိုင်တြဲပြကာ သြပ်တန်တအာ လုက်အာယုကင်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟို သဂးတ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲ သြပ်တန်တအာ လုက်အာယုကင်ညိ” ရဝံ တုအဲ ဟံအာတ် ပါန်အခေါင် ကျာ်တြဲရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမဟဝံအာတ်ပါန်အခေါင်ဝံ ဒ်ဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟောင်ရ၊ ဒ်ဒိုင် တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင်ဂ် ယဝ်တုအဲ အာတ်ပါန်အခေါင် ကျာ်တြဲမဂး၊ ကျာ်တြဲ ပုတ်ဓါဝါဟောင် တးပါကေံ ဂလာန် အာတ်ပါန်အခေါင် တုအဲတု မရနက်ကိုပ်ဝါဂ်တုန် ဒိုင်တဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ (ပွမဟံအာတ်ပါန်အခေါင်)ဝံ ဒ်ဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟောင်ရ၊ ဒ်ဒိုင်တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟောင်ရ။

၁၇၉။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလမ္ပဲတဲ အဲကျာ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဒိုဂိဇ္ဈကုဋ် ဇရေင်ချင်ရာဇ ဂြိုဟ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအယောပဒတ်ဒိုင်ဂ်လေဝ် အဲကျာ် ကောင်ဟိုသဂးကို တုအဲတုရ- “ယွံအာနန္ဒ ချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ ယွံအာနန္ဒ ဒိုဂိဇ္ဈကုဋ် ထေက်ကို မိပ်လဟိုင်ကေံရ။ ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမ္ပဲမ္ပဲ ဇော်ပွဲလဝ် ဓရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သ်ရ၊ လုတ်လဝ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရ်ယာန်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရ်အရာဒတန်ရ၊ ဒဂိုန် ဒဂေတ် သ်ပတ်လဝ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပတိတ်လဝ်ဖြဟတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးဂ် ယဝ်နွံပွဲက်မဂး လုက်အာယုကင် ကိုဒ် လောန်လတူအာယုကင်တဲ ကိုဒ် တန်တမာန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကျာ်တြဲ ဇော်ပွဲလဝ် ဓရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သ် တုဒ်ရ၊ လုတ်လဝ် တုဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရ်ယာန် တုဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရ်အရာဒတန် တုဒ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သ်ပတ်လဝ် တုဒ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရး တုဒ်ရ၊ ပတိတ်လဝ်ဖြဟတ် ဗွဲမ ဒးရး တုဒ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ဒ်သ်ဂ်ရ ကျာ်တြဲ ယဝ်နွံပွဲက်မဂး လုက်အာယုကင် ကိုဒ်

လောနိလတူနူအာယုကင်တဲ ကိန္ဒိ တန်တမာန်ရ” ရဲဝံ (ကောင်ဟိုသဂးလင်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ကျ်တြဲ သိုကိုသပတ် နိမိတ်သိုင်အရင် မပြာကဋ် ရဲသင်ဝံလေဝ် တုအဲ
ဟံသုတ်ရထ တုဟ်နတီကျိဟ်ကေတ်ရ- “ယွံတီလမ္ပုံပိုင် တုဟ်နဒတဲမြဲမောင် တသိုခ်
မ္ပိဟ်မၞိၤတု တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲမြဲမောင် တသိုခ် မ္ပိဟ်ဒေဝတဂမ္တိုင် ကျ်တြဲ
မ္ပုံကိုပိုင်တြဲပြကာ သြပ်တန်တအာ လုက်အာယုကင်ညိ၊ ကျ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ်
ဂလောနိခိုဟ်ဆဲး သြပ်တန်တအာ လုက်အာယုကင်ညိ” ရဲဝံ ဟံအာတ်ပါန်အခေါင်
ကျ်တြဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင်ဂ် ယဝ်တုအဲ အာတ်ပါန်အခေါင် ကျ်တြဲမဂး၊ ကျ်တြဲဂ်
ဗုတ်ဓါဝါဟေင် တးပါကေံ ဂလောနိ အာတ်ပါန်အခေါင် တုအဲတု မရနုက်ကိုပိဝါဂ်တုန်
ဒုင်တဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ (ပွမဟံအာတ်ပါန်အခေါင်)ဝံ နှိဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟေင်ရ၊ နှိဒိုင်
တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟေင်ရ။

၁၈၀။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလမွဲတု ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် အဲကျ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲတံ
ဇြဲသုံဂေါတမရ။ ပ ။ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဗပါတ်တုအ် ဖြဟ်စောရပပါတရ။
ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲလိုဏ်ဂိုဟ်သတ္တပဏ္ဍိ သကဲဒိုဝေဘာရရ။ ပွဲချင်ရာဇ
ဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဌာန်ကာဠသိလာ သကဲဒိုဣသိဂိလိရ။ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင်
ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဗပါတ်တုအ် သပ္ပသောဏ္ဍိက ဂြိုပ်ကြက်ဒိုင်ရ။ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင်
ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာတပေါဒါရာမ်ရ။ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန်
ဒွဲကိုစု ကုပြေပ်တအ်ရ။ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြက်
သင်ဇီဝကရ။ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်ဟေင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် ဌာန်မဒ္ဒကုဏ္ဍိရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲအယောပဒတ်ဒိုင်ဂ်လေဝ် အဲကျ် ကောင်ဟိုသဂးလင်ကို တုအဲတုရ-
“ယွံအာနန္ဒ ချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ နိဂိဇ္ဈကုဋ်ဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်
ကေံရ၊ တံဇြဲသုံဂေါတမဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ ဗပါတ်တုအ်ဖြဟ်စောရပပါတဂ်
ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ လိုဏ်ဂိုဟ်သတ္တပဏ္ဍိ သကဲဒိုဝေဘာရဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်
ကေံရ၊ ဌာန်ကာဠသိလာ သကဲဒိုဣသိဂိလိဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ ဗပါတ်တုအ်
သပ္ပသောဏ္ဍိက ဂြိုပ်ကြက်ဒိုင်ဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ ဘာတပေါဒါရာမ်ဂ် ထေက်
ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ ဘာဝေဠုဝန် ဒွဲကိုစု ကုပြေပ်တအ်ဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊
ဥယျာန် ဂြိုပ်ကြက်သင်ဇီဝကဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ၊ ဂြိုပ်မိဂဒါဝိန် ဌာန်မဒ္ဒကုဏ္ဍိဂ်
ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကေံရ။

ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဇော်ပွင်လင် ဓရ်ဣဒ္ဓိပါဒိဂမ္တိုင် ပန်သ်ရ၊ လုတ်လင်ရ၊
သပလင် သုဟ်ညိုင်ရယာန်ရ၊ သပလင် သုဟ်ညိုင်ရ အရာဒတန်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သိုပတ်
လင်ရ၊ ဆန်စန်လင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပတိတ်လင်ဖြဟတ် ဗွဲမဒးရးရ။ ပ ။ ယွံအာနန္ဒ နှိသ်ဂ်ရ
ကျ်တြဲဂ် ယဝ်နွံပိုက်မဂး လုက်အာယုကင် ကိန္ဒိ လောနိလတူနူအာယုကင် ကိန္ဒိ တန်တ

မာန်ရ” ရံဝံ (ကောင်ဟိုသဂးလင်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ တိလမူပိုဉ်ကျ်တြ သိုမထွေးတ် နိမိတ်သိုင်အရင် မပြာကဋ် ရံသင်္ဂဝံက် တုအဲ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နတိကျိဟ်ကောတ်ရ- “ယွံတိလမူပိုဉ် တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကျ်တြ မူကိပိုဉ်တြပြကာ ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ၊ ကျ်တြ မလေပ်ဟို သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ” ရံဝံ တုအဲ ဟံအာတ် ပါန်အခေါင် ကျ်တြရ။

ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမဟဝံအာတ်ပါန်အခေါင်ဝံ နှိဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟောင်ရ၊ နှိဒိုင် တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင်ဂ် ယဝ်တုအဲ အာတ်ပါန်အခေါင် ကျ်တြမဂး၊ ကျ်တြဂ် မုတ်ဓါဝါဟောင် တးပါကျေံ ဂလာန် အာတ်ပါန်အခေါင် တုအဲတု မရနုက်ကိုပိဝိဂ်တုန် ဒိုင်တဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ (ပွမဟံအာတ်ပါန်အခေါင်)ဝံ နှိဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟောင်ရ၊ နှိဒိုင်တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟောင်ရ။

၁၈၁။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလမွဲတု ပွဲချင်ဝေသာလီဝံဟောင် အဲကျ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီ ဥဒေနရ။ ပွဲအယောပဒတ်ဒိုင်ဂ်လေဝ် အဲကျ် ကောင်ဟိုသဂးလင်ကို တုအဲတုရ-“ယွံအာနန္ဒ ချင်ဝေသာလီဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ယွံအာနန္ဒ စေတီဥဒေနဂ် ထေက်ကို မိပ်လဟိုင်ကွေံရ။ ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဇော်ပုင်လဝ် ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သင်ရ၊ လုတ်လဝ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရံ ယာန်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရံ အရာဒတန်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သိုပတ်လဝ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ပွဲမဒးရး၊ ပတိတ်လဝ်ဇြဟတ် ပွဲမဒးရး၊ ညးဂ် ယဝ်နွံပိုက်မဂး လုက်အာယုကပ် ကိုဒ် လောန်လတူအာယုကပ်တု ကိုဒ် တန်တမာန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကျ်တြဂ် ဇော်ပုင်လဝ် ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သင် တုဒ်ရ၊ လုတ်လဝ် တုဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရံယာန် တုဒ်ရ၊ သပလဝ် သုဟ်ညင်ရံအရာဒတန် တုဒ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သိုပတ်လဝ် တုဒ်ရ၊ ဆန်စန်လဝ် ပွဲမဒးရး တုဒ်ရ၊ ပတိတ်လဝ်ဇြဟတ် ပွဲမ ဒးရး တုဒ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ နှိသင်္ဂရ ကျ်တြဂ် ယဝ်နွံပိုက်မဂး လုက်အာယုကပ် ကိုဒ် လောန်လတူအာယုကပ်တု ကိုဒ် တန်တမာန်ရ” ရံဝံ (ကောင်ဟိုသဂးလင်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ကျ်တြ သိုကိုသပတ် နိမိတ်သိုင်အရင် မပြာကဋ် ရံသင်္ဂလေဝ် တုအဲ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နတိကျိဟ်ကောတ်ရ- “ယွံတိလမူပိုဉ် တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကျ်တြ မူကိပိုဉ်တြပြကာ ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ၊ ကျ်တြ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ” ရံဝံ ဟံအာတ်ပါန်အခေါင် ကျ်တြရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင်ဂ် ယဝ်တုအဲ အာတ်ပါန်အခေါင် ကျ်တြမဂး၊ ကျ်တြဂ်

ဗူတိဓါဝါဟောင် တးပါကောံ ဂလာန် အာတ်ပါန်အခေါင် တုအဲတဲ မရနုက်ကိုပိဝါဂ်တုန် ဒိုင်တဲရ။ ယုံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ (ပွမဟုံအာတ်ပါန်အခေါင်)ဝံ နှိဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟောင်ရ၊ နှိဒိုင် တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟောင်ရ။

၁၈၂။ ယုံအာနန္ဒ ပွဲကာလမွဲတဲ ပွဲချင်ဝေသာလီဝံဟောင် အဲကျ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီ ဂေါတမကရ။ ပ ။ ပွဲချင်ဝေသာလီဝံဟောင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီသတ္တမ္မရ။ ပွဲချင်ဝေသာလီ ဝံဟောင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီဗဟုပုတ္တရ။ ပွဲချင်ဝေသာလီဝံဟောင် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီ သာရန္တဒရ။ ယုံအာနန္ဒ တဲဏာအ်ဟောင် (အယောပဒတ်ဒိုင်) ပွဲစေတီစာပါလဂ် လှုဟ်ရ အဲကျ် ဟိုသဂးကို တုအဲ တဲရ- “ယုံအာနန္ဒ ချင်ဝေသာလီဝံ ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ၊ စေတီဥဒေနဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ၊ စေတီဂေါတမကဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ၊ စေတီသတ္တမ္မဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ၊ စေတီဗဟုပုတ္တဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ၊ စေတီသာရန္တဒဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ၊ စေတီစာပါလဂ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကောံရ။

ယုံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဇော်ပွပ်လပ် ဓရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သ်ရ၊ လုတ်လပ်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညိုင်ရ်ယာန်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညိုင်ရ်အရာဒတန်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သှ်ပတ် လပ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပတိတ်လပ်ဇြဟတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးဂ် ယပ်နွံပွက်မဂး လုက်အာယုကပ် ကိုန် လောန်လတူအာယုကပ်တဲ ကိုန် တန်တမာန်ရ။

ယုံအာနန္ဒ ကျ်တြ် ဇော်ပွပ်လပ် ဓရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်သ် တဲဒ်ရ၊ လုတ်လပ် တဲဒ်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညိုင်ရ်ယာန် တဲဒ်ရ၊ သပလပ် သုဟ်ညိုင်ရ်အရာဒတန် တဲဒ်ရ၊ ဒဂိုန်ဒဂေတ် သှ်ပတ်လပ် တဲဒ်ရ၊ ဆန်စန်လပ် ဗွဲမဒးရး တဲဒ်ရ၊ ပတိတ်လပ်ဇြဟတ် ဗွဲမ ဒးရး တဲဒ်ရ၊ ယုံအာနန္ဒ နှိသ်ဂ်ရ ကျ်တြ် ယပ်နွံပွက်မဂး လုက်အာယုကပ် ကိုန် လောန်လတူအာယုကပ်တဲ ကိုန် တန်တမာန်ရ” ရံဝံ (ကောင်ဟိုသဂးလပ်ရ)။

ယုံအာနန္ဒ ကျ်တြ် သိုက်သပတ် နိမိတ်သိုင်အရင် မပြာကဋ် ရသ်ဝံလေပ် တုအဲ ဟုံသုဟ်ရထ တုဟ်နတီကျိဟ်ကေတ်ရ- “ယုံတီလမ္ပုပိုင် တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုခ် မှိုဟ်မဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုခ် မှိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကျ်တြ် မှိုကိုပိုင်တြ်ပြကာ ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ၊ ကျ်တြ် မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်တန်တအာ လုက်အာယုကပ်ညိ” ရံဝံ ဟုံအာတ်ပါန်အခေါင် ကျ်တြ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင် ယပ်တုအဲ အာတ်ပါန်အခေါင် ကျ်တြ်မဂး၊ ကျ်တြ် ဗူတိဓါဝါဟောင် တးပါကောံ ဂလာန် အာတ်ပါန်အခေါင် တုအဲတဲ မရနုက်ကိုပိဝါဂ်တုန် ဒိုင်တဲရ။ ယုံအာနန္ဒ ဟိုတ်ဂ်ရ (ပွမဟုံအာတ်ပါန်အခေါင်)ဝံ နှိဒိုင်ဒုဟ် တုအဲဟောင်ရ၊ နှိဒိုင် တင်ဆောတ်ယောင် တုအဲဟောင်ရ။

၁၈၃။ ယုံအာနန္ဒ “ပွမသာဂမ္တိုင် ပွမသာဂမ်စိုတ် ပွမသာခြာ (ဘဝတုဟ်ခြာ) ကောံညးမသျှိုက်ဆာန် သျှိုက်မှိုက် သေ့အ်သွံဂမ္တိုင်အိုသိုက် ကိုပ်ကွာတေအ်ဟောင် အဲကျ်

ဟိုတွံလပ်တဲရ ဟုံသေင်ဟာ၊ ယုံအာနန္ဒ ပွဲအရာဝံ ဩဓ်ရဲမွဲ မှုံသဘ် ပွမကတိန်ကျင်တို ပွမကတိန်ကျင်ပြာကဋ် ပွမဒးပြုပြင်တဲ မှုံသဘ်ပွမလိုလ်ရ၊ ခရ်ဂ် သြပ်လပကိုလို လ်ညိ၊ ရဲဝံ အတိုင်နွံပိုက် ရာဒနာမိက်ဂ် သ်လို သဂုံကလိဝံမာန်ဂ်ရော၊ သွက်သဂုံ ကလိဝံ ရဲသ်ဝံ ဟိုတ်သွဲ ဟုံမွဲရ။”

ယုံအာနန္ဒ ကျ်တြ် ဩအာယုသင်္ခါရမွဲ သွးကွဲတဲရ၊ ဇအာတကွဲတဲရ၊ ဗလး ကွဲတဲရ၊ ပါကွဲတဲရ၊ ကုဟ်ဗလးကွဲတဲရ၊ သွးထောံတဲရ၊ “(သအာင်နွံ) ကျ်တြ် ပပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် ခြာဟုံလအ် ကြက်ဒ်ရ၊ နူတဲဝံ ပွဲကာလမလောန်အာ ပိဂိတု ကျ်တြ် ကြက် ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ ဂလာန်မုချာကန်လေပ် ဟိုသဂးထောံရ၊ ကုကျ်တြ် ဟိုတ်မမိက်ကို အာယုက်ဂိုင်စိ ဟိုတ်မကတိန်ကို ပွမပြုပြင် သွက်အာယုက်သဂုံဝိုင် မပါသွးကွဲတဲရ မွဲလှော်ပွန် ဟုံမွဲရ။

“ယုံအာနန္ဒ ကျ်တြ် ကြက်အာအိုတ်စိုတ်၊ ကြက်ပြာပ်အာဇရေင် ဘာဗဂပ်လပ် အထောဋ်ကအ်ကွတ် ကြိပ်မဟာဝိန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျ်မွဲပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမွဲပိုင်ကျ်တြ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြ် မွဲဟာန် ကော်တီလပိုင်အာနန္ဒ ကြွာပြာပ်အာ ဘာဗဂပ်လပ် အထောဋ်ကအ်ကွတ် ကြိပ်မဟာဝိန်တု ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယုံအာနန္ဒ တုအဲ သြပ်အာညိ၊ ခမိဂမ္ဘိုင် မနိဿယ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲချင်ဝေသာလီအိုသိုက် သြပ်ကိုကော်ခရီ ပွဲဇြပ်သဘင်ခရ်အိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

“ယုံကျ်မွဲပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမွဲပိုင်ကျ်တြ်တု ခမိဂမ္ဘိုင် မနိဿယ်ပဒတ်ဒိုင် ပွဲချင်ဝေသာလီအိုသိုက် ကိုကော်ခရီ ပွဲဇြပ်သဘင်ခရ်တု ပြာပ်အာဇရေင် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြ်တု လှောင်သပဝတ် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြ်တု ဒတူဒိုင် ပွဲဋ္ဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲတဲမဂး ဂရင်ပတီတိုန် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြ် ဂလာန်ဝံရ- “ယုံကျ်မွဲပိုင် ခမိသင် ကော်ခရီတုဒ်ဒိုင်ရ၊ ပွဲကာလလှော်ဝံ အခိုင်သွက်သဂုံကွာအာဂ် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြ် တီကေတ်ညိ (သွက်သဂုံကွာအာဂ် ဒ်အတိုင်ပိုက် ကျ်တြ်ဟေင်ရ)” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

သာသနာကျော် သဂုံတန်ခိုးရှင်သော့ ခရစ်ပျော်ထက်

၁၈၄။ ပွဲကာလဂ် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြ် ကြွာပြာပ်အာ ဇြပ်သဘင်ခရ်တု ဂဇာ်ကေတ် ပွဲသွာမလးပညပ်လပ်ဂ်တု ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ဘိုင်ရ- ယုံခမိတအ် အဲကျ် ငြင်တီကေတ် နကိုညာဏ်တေင်တု ခရ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ်ဟိုတွံလပ်ဂ် မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဗွဲမဒးရဲတု ဂပ်ပ်သိပ်ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ပ်ဇော်ပွပ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ပ်လုတ် ဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ၊ သိပ်ဂိုင်ဇော်ပွပ် လုတ်လပ် ရဲဝံမဂး သာသနာဒဂေတ် မပြဲဝံ ခိုင်ဗိုန်ရှင်သော့ တန်တ ဗွဲမ

လအ်လရ၊ (ပွမတန်တသ်ဂ်) နိတုဟ်နဒတဲမြမောဝ် တသိၣ် မွဲဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲ လောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောဝ် တသိၣ် မွဲဟ်ဒေဝတဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် အဲကျၢ် ဂြင်တီကေတ် နကီုညာဏ်တေင်တဲ ခရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ဟိုတုံ လဝ်ဂ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဂပ်ဝ်သိပ်ဂိုပ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ် ဇော်ပွပ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်လုတ်လဝ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ၊ သိပ်ဂိုပ်ဇော်ပွပ် လုတ်လဝ် ရဲဝံမဂး သာသနာဒဂေတ် မပြဲဝံ ခိုင်ဗိုန်ဂိုင်သော့ တန်တ ဗွဲမလအ်လရ၊ ပွမတန်တသ်ဂ် နိတုဟ် နဒတဲမြမောဝ် တသိၣ် မွဲဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောဝ် တသိၣ် မွဲဟ်ဒေဝတဂမ္တိုင်ရ။ ပွဲအရာမဟီုသဂး သာ်ဝံဂ် ဂြင်တီကေတ် နကီုညာဏ်တဲ ခရ် အဲကျၢ် မဂပ်ဝ်ဟိုတုံဂမ္တိုင်တုန် ညးသေ့အိုတ်ဂ်ရော?-

ခရ်ဂမ္တိုင်တုန် သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္တိုင် ပန်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်ဂမ္တိုင် ပန်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်၊ ဣန္ဒြိယဂမ္တိုင် မသုန်၊ ဗိုလ်ဂမ္တိုင် မသုန်၊ ဗောဇ္ဈင်ဂမ္တိုင် ထပှ်၊ အရိယမဂ်ဂမ္တိုင် မှုကီုအင်္ဂ ဒစာ်သတ်တအ်ရ။

ယွံခမိတအ် အဲကျၢ် ဂြင်တီကေတ် နကီုညာဏ်တေင်တဲ ခရ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝ်ဟို တုံလဝ် ကုမူးတအ်ညးဂမ္တိုင်ဝံ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကတ်ဗတောန်ကေတ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဂပ်ဝ်သိပ်ဂိုပ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွပ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်လုတ်လဝ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ၊ သိပ်ဂိုပ် ဇော်ပွပ် လုတ်လဝ် ရဲဝံမဂး သာသနာဒဂေတ် မပြဲဝံ ခိုင်ဗိုန်ဂိုင်သော့ တန်တ ဗွဲမ လအ်လရ၊ ပွမတန်တသ်ဂ် နိတုဟ်နဒတဲမြမောဝ် တသိၣ် မွဲဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲ လောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောဝ် တသိၣ် မွဲဟ်ဒေဝတဂမ္တိုင် ရဲဝံ (သဂးရ)။

၁၈၅။ ကြနုဂ် တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ပုန်ရ- “ယွံခမိတအ် လုဟ်ဝံ အဲကျၢ် ကြက်ဟိုဗကန် ကုမူးတအ်ပုန်ရ၊ ခရ်ပွမဒးပြုပြေင်ကိုဂမ္တိုင် မှုသတ် ပွမလိုလ်အိုတ်ရ၊ နကီုခရ်သတိ မဟံဝိဝိင်^၁ ညံင်ကိစ္စသဝံစိုပ်ဒတဲ သြပ်ပတိတ်ဇြဟတ် အိုတ်ညိ။ ကျၢ်တြ ပပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် ခြာဟံလအ် ကြက်ဒ်ရ၊ နူတဲဝံ ပွဲကာလ မကလိ လောန်အာ ပိဝိတု ကျၢ်တြ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ (ဟိုဗကန် ဂလားနိဝံပုန်ရ)။ ကျၢ်တြ မှုကိုပိုင်တြပြကာ ဟိုသဂး ဂလားနိဝံတဲမဂး၊ ကျၢ်တြ မလေပ်ဟိုသဂးတ ဂလားနိခိုဟ်ဆဲး ဂလားနိမ္မဲသအာင်ဝံလေဝ် ဟိုသဂးတိုန်ပုန်ရ-

(ယွံခမိတအ်) အဝယ်အဲကျၢ်ဂ် ကြိုင်ကျုဟ်အာတဲရ၊ အာယုက်အဲကျၢ် သေ့ သွေဟ်ဂ် အောန်ကေံရ၊ သွးကေံ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကြက်သဒးအာရ၊ အဲသပကေံ

၁။ မသုဟ်ကိုဂလားနိအဋ္ဌကထာ ရဲဝံမဂး- “အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေတာတိ သတိ အဝိပ္ပဝါသေန သဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာဒေယျာထ”တဲ နကီုခရ်သတိ မဟံဝိဝိင် ရဲဝံ ကွဲလဝ်အရထကရီုဏ်ရ။

အရာစွဲစွဲၤ ဇကုဇကုတုဲရ။

ယွံခမီတအ် ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲတုဲ သိုမုဲၤကိုသတိၣ် ဩဝ်ကိုချိုက်ပေင်တံ ကောံ သီလ မသအးဇုးအိုတ်ညါ၊ တန်ကြန် ဗွဲမဒးရဲတုဲ သိုမုဲၤကိုကသပ်ဒးရဲၣ် ဩဝ်မင်မွဲ စိုတ်ဇကုဇကုတအ်အိုတ်ညါ။

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာ ခရိပ်နယ်ဝံ ညးမပဒတ် ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲၣ် ပါသွးကောံ ဘဝသံသာ မဂေတ်ဂေတ် ပြင်အာကျုၣ် သိုမကတိုၣ် ဤဂိုၣ်ဂိုၣ်ဝါၣ်တုဲ ကြက်သပ ကောံလအိတ်ဒဒိမ်မာန်ရ ရံဝံ (သဂးတိုန်ပုန်ရ)။

ခဏ်တတိယ တုဲရောင်။

ပုမကလောင်ရံင် သုဟ်ညံင်ရံင်ဇု။

၁၈၆။ ပွဲကာလၣ် တီလမ့ၢ်ပိုင်ကျိၣ်တြဲ ပွဲအခိုင်ဂယး မိုက်ပလေဝ်သုာတုဲ သိုမထွဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာ က္လုလုၣ်ဂေတ်ပိဏ္ဏပါတ် ချင်ဝေသာလီရ။ ဂေတ်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင် ဝေသာလီတုဲမဂး ကိုပိုန်တုဲ ပါစူးအာ နန္ဒာန်ကိုပိုန်တုဲမဂး ကလောင်ဂတး သိုဇကု သုဟ်ညံင်ရံင်ဇု။ သေဝ်ရံင်အာချင်ဝေသာလီတုဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ပုမမ္မာ်သေဝ်ရံင် လုဟ်ဝံ နှိပုမမ္မာ်သေဝ်ရံင် ချင်ဝေသာလီ ဒဒက်တံကိုကျိၣ်တြဲ လက်ကရဲအိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ကျုၣ် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ကွာန်ဘဏ္ဍရ” ရံဝံ (ဟိုသဂးရ)။ “ယွံကျိၣ်မ့ၢ်ပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ့ၢ်ပိုင် ကျိၣ်တြဲရ။

ပွဲကာလၣ် တီလမ့ၢ်ပိုင်ကျိၣ်တြဲ မွဲဟာန်ကောံခမီသင်မဂိုင် အာစိုပ် ကွာန်ဘဏ္ဍတုဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန်ဘဏ္ဍရ။ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန်ၣ် တီလမ့ၢ်ပိုင်ကျိၣ်တြဲ ကော်လိုင် တိုန် ခမီဂမိုင်ရ- ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပုမဟံတီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပုမဟံထပက်ခွင် ငြင်တီကေတ် ခရိပ်မိုင် ပန်ပြကာၣ်ရ အဲကျိၣ်ကို မူးတအ်ညးဂမိုင်ကို လုက်ကာလသံသာ မဂိုင်သေ့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျုၣ်တုဲ၊ ဒးဂေတ်ဂေတ် ဂေတ်ကျုၣ်တုဲရ။ ညးမဂး ခရိပ်မိုင် ပန်ပြကာအိုတ်ဂုရော?-

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပုမဟံတီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပုမဟံထပက်ခွင် ငြင်တီကေတ် အရိယသီလ မပြဲၣ်ရ အဲကျိၣ်ကို မူးတအ်ညးဂမိုင်ကို လုက်ကာလသံသာ မဂိုင်သေ့ဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျုၣ်တုဲရ။ ဒးဂေတ်ဂေတ် ဂေတ်အာ ဂေတ်ကျုၣ်တုဲရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပုမဟံတီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပုမဟံထပက်ခွင် ငြင်တီကေတ် အရိယသမာဓိ မပြဲၣ်ရ အဲကျိၣ်ကို မူးတအ်ညးဂမိုင်ကို လုက်ကာလသံသာ မဂိုင်သေ့ဝံ

ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တဲ့ရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်အာ ဂေင်ကျင်တဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမဟုံတီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပွမဟုံထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် အရိယပညာ မပြဲရ အဲကျက်ကို မူးတအ်ညးဂမၠိုင်ကို လုက်ကာလသံသာ မဟိုင်သေ့ဝဲဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တဲ့ရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်အာ ဂေင်ကျင်တဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ပွမဟုံတီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ဟိုတ်ပွမဟုံထပက်ခွင် ဂြင်တီကေတ် အရိယဝိမုတ္တိ ပွမတိတ်ဗူး မပြဲရ အဲကျက်ကို မူးတအ်ညးဂမၠိုင်ကို လုက်ကာလသံသာ မဟိုင်သေ့ဝဲဝံ ဒးဂြိပ်အာ ဂြိပ်ကျင်တဲ့ရ၊ ဒးဂေတ်ဂေင် ဂေင်အာ ဂေင်ကျင်တဲ့ရ။

ယွံခမီတအ် အဲကျက် တီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် အရိယသီလဂ် တဲ့ရ။ တီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် အရိယသမာဓိဂ်တဲ့ရ၊ တီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် အရိယပညာဂ်တဲ့ရ၊ တီကေတ် ဗွဲမဗွဲ ထပက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် အရိယဝိမုတ္တိဂ်တဲ့ရ၊ သကုတ်ဗပိုတ်ကေံ ဘဝတဏှာ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝတဲ့ရ၊ ဘဝတဏှာ မတုပ်သုတ်ကိုဇုက် မလေပ်တံင်ဂြုဏှာ ဘဝတို့အိုတ်အာတဲ့ရ၊ လှူဟ်ဝံ ပွမကတိန် ပွဲဘဝတို့မွဲလှေ်ပုန် ဟုံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ကျ်တြဲ မွဲကိုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုသဂးဂလာန်ဝံတဲ့မဂး၊ ကျ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဂလာန်မွဲသအာင်ဝံလေပ်ဟိုသဂးတိုန်ပုန်ရ-

“ကျ်တြဲ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမ မွဲကိုသကအ်တို့ဝါရ မဂ္ဂိုင်ဂ် ဂြင်တီကေတ် ခရ်ဂမၠိုင် မပြဲအိုတ် မတွံဂး သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိဝံ ဗွဲသုတ်စုတ်တဲ့ရ။

ဂြင်တီကေတ် ဗွဲသုတ်စုတ် ရဝံတဲ့ ကျ်တြဲ တွံကိုခရ် ကုခမီဂမၠိုင်ရ၊ ကျ်တြဲ မဒ်အာစာ မှိုတ်ဒေဝတ်ဂမၠိုင် မချိုက်ပေင်တ် ကော်မတ်ပညာ” မသုန်သတ် ပွတ်ကိလေသအိုသုို လလမ်ပျိုတ်တဲ့ဒ်တဲ့ သပကေံ လအိတ်ဒ်ဒ်တဲ့ရ” ရဝံ (သဂးတိုန်ပုန်ရ)။

တီလမွဲပိုင်ကျ်တြဲ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန်ဘဏှာလေပ် ဂလာန်ခရ် ရသတ်ဝံဟေင် တွံကို ခမီဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်ရ။ “ဣဝံဂ် သီလရ၊ ဣဝံဂ် သမာဓိရ၊ ဣဝံဂ် ပညာရ။ တန်တ် ပွဲသီလတဲ့ သမာဓိ ကတိန်ကျင်ဂ် နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂြိုင်ရ၊ တန်တ် ပွဲသမာဓိတဲ့ ပညာ မကတိန်ကျင်ဂ် နွံကိုဖိုအာနိသံသဂြိုင်ရ၊ တန်တ် ပွဲပညာတဲ့ စိုတ် မကတိန်ကျင်ဂ် တိတ်ဗူးအာ နူအာသဝဂမၠိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ

၁။ မတ်ပညာ မသုန်သတ်မဂးဂ် ဗုဒ္ဓစက္ခု- မတ်ကျ် (အာသယာနုသယဉာဏ်ကို ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်)။
၂။ သမန္တစက္ခု- သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဝံညာတ် ဗွဲပွဲမူမာန်၊ ၃။ ဉာဏစက္ခု- သစ္စဉာဏ် ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ် မတွံဂး မဂ်။ ၄။ ဒိဗ္ဗစက္ခု- မတ်အဘိညာဏ် မတုပ်သုတ်မတ်ဒိဗ်။ ၅။ ဓမ္မစက္ခု- မတ်ခရ် မတွံဂး မဂ်ဉာဏ် ပိသုတ်တအ် မဒ်ရ။

ဗွဲမဒးရးဟောင်ရ” ရဝံ (တံရ)။

မဟာပဒေသ ပန်သင်

၁၈၇။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ ပဒတ် ပွဲကွာန်ဘဏ္ဍာ စိတ်နွဲပွဲက်တဲမး ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက် ပြာပ်အာ ကွာန်ဟတ္ထိ ကွာန်အမ္မ ကွာန်ဇေယျ ကောံချင်ဘောဂအိုတ်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ “ယွံကျင်မ္ပုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ မွဲဟာန်ကောံခမီသင် မဂ္ဂိုင် က္လုပြာပ်အာစိုပ် ချင် ဘောဂတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီအာနန္ဒ ချင်ဘောဂဂ်ရ။ တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ အယော ပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီအာနန္ဒ ကော်လိုင်တိုန် ခမီဂမ္ပိုင်ရ- “ယွံခမီတအ် ကြက်ဟိုတံဂ်ကို ခရ်မဟာပဒေသ^၁ဂမ္ပိုင် ပန်ပြကာရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်မဟာပဒေသဂ် အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သပပုပ္ပိတ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ၊ ကြက်ဟိုတံဂ်ကိုရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျင် မ္ပုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ ခမီဂမ္ပိုင် ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြအိုတ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ သဂးတိုန် ဂလာန်ဝံရ-

၁၈၈။ ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟိုသဂး ရဝံမး-“ယွံကောန် တုတအ် ခရ်ဝံ အဲ သဝံမိုင်ကေတ် နူဂတမုခ် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြရ၊ သဝံဒင်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ က္လုဝံဂ် ခရ်ရ၊ က္လုဝံဂ် ဝိနယ်ရ၊ က္လုဝံဂ် ဒေဝံပတောန်ကျင်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးမး)။ ယွံခမီတအ် ဂလာန် ခမီဂ် ဒင်တဲလေဝ် ဟံ့ထေက်ကိုဒင်တဲဏီရ၊ ပါတးကွေံလေဝ် ဟံ့ထေက်ကို ပါတးကွေံဏီရ။ ဒင်လေဝ် ဟံ့ဒင်တဲ ပါတးလေဝ် ဟံ့ပါတးကွေံတဲ စုတ်သမ္ဘိကေတ် ပိုဒ် ဗျင်ဂမ္ပိုင် (မဟိုသဂးဂ်) ဗွဲမဒးရးတဲ ဂပ်ဝ်ဒးပုပ္ပရိုင် ပွဲခရ်သုတ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဒးဟဲနဲ ပညီ ပညပ်ရိုင် ပွဲဝိနယ်အိုတ်ရ။

(ရဝံ) ပုပ္ပရိုင် ပွဲခရ်သုတ် ဟဲနဲပညီပညပ်ရိုင် ပွဲဝိနယ်မး ပိုဒ်ဗျင်ဂမ္ပိုင် ပွဲခရ် သုတ်လေဝ် ဟံ့တို့လုပ်အိုတ်မး၊ ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟံ့ဟဲနဲ ပညီသုတ်အိုတ်မး (ဒိုသင်္ဂမး) “ဂလာန်ဝံ ဒိုဂလာန် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ ဗွဲစုတ် ဟံ့သေင်ရ၊ ဒိုဂလာန် ခမီဂ် ကတ် ပတောန်ကေတ်လင် ဗွဲမဟာရာဟောင်ရ”ဂ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဂုတ်သွာတ် ရဝံတဲ ဩဝ်ပါတးကွေံ ဂလာန်ဂ်အိုတ်ညိ။ (ဟံ့သေင်မး) ပုပ္ပရိုင် ပွဲခရ် သုတ် ဟဲနဲပညီပညပ်ရိုင် ပွဲဝိနယ်မး ပိုဒ်ဗျင်ဂမ္ပိုင် ပွဲခရ်သုတ်လေဝ် တို့လုပ်အိုတ်မး။

၁။ ထံက်ကို ညးမ္ပုဂုဏ်ဇေဝ်ပြဲတဲ ဂလာန်ခရ် မဟိုသဂးလင်ဂမ္ပိုင် ဗျေတ်သုတ် ဓါသ် သွက်သဝံပါပါသဂုတ် သွာတ်မာန် ထွဲကိုနယ်ကဲဥပဒေရောင် မိက်ဂး။

ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟဲန့ညီသုတ်အိုတ်မး (ဒိသင်္ဂမး) “ဂလာန်ဝံ ဒှိဂလာန် တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ်ရ၊ ဂလာန် ခမိဂ် ကတ်ဗတောန်ကေတ်လဝ် ဗွဲမဒးရးလေဝ် ဒှိရ” ဂ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ် မဟာပဒေသ မဒှ်ကိပ်ကွာ်ဝံ အိုတ်ညိ။ (၁)

ယွံခမိတအ် သအာင်နူဂ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟိုသး ရဲဝံမး- “ပွဲဘာ မဟိမုဝံ သင်မဒှ်မ္မဟာန်ကောံ ထေရ်ဇောသကိုပ်သက ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ အဲ သဝံမိင် ကေတ်လဝ် နူဂတမုခ် သင်ဂ်ရ၊ သဝံဂိုင်ကတ်ကေတ်လဝ်ရ၊ ဣဝံဂ် ခရ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဝိနယ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဒှောံဗတောန်ကျာ်ရ” ရဲဝံ (ဟိုသးမး)၊ ယွံခမိတအ် ဂလာန် ခမိဂ် ဒုင်တဲလေဝ် ဟံထေက်ကိုဒုင်တဲဏီရ၊ ပါတးကွေံလေဝ် ဟံထေက်ကို ပါတးကွေံဏီရ။ ဒုင်လေဝ် ဟံဒုင်တဲ ပါတးလေဝ် ဟံပါတးကွေံတဲ စုတ်သမ္ဘိကေတ် ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင် (မဟိုသးဂ်) ဗွဲမ ဒးရးတဲ ဂပ်ဝ်ဒးပျဉ်ရံင် ပွဲခရ်သုတ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဒးဟဲန့ ပညီပညပ်ရံင် ပွဲဝိနယ်အိုတ်ရ။

(ရဲဝံ) ပျဉ်ရံင် ပွဲခရ်သုတ် ဟဲန့ပညီပညပ်ရံင် ပွဲဝိနယ်မး ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင် ပွဲခရ် သုတ်လေဝ် ဟံတို့လုပ်အိုတ်မး၊ ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟံဟဲန့ညီသုတ်အိုတ်မး (ဒိသင်္ဂမး) “ဂလာန်ဝံ ဒှိဂလာန် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ် ဟံသေင်ရ၊ ဒှိဂလာန် သင်ဂ် ကတ် ဗတောန်ကေတ်လဝ် ဗွဲမမုာ်ရာဟေင်ရ” ဂ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် သဂုတ်သွာတ် ရဲဝံတဲ ဩဝ်ပါတးကွေံ ဂလာန်ဂ်အိုတ်ညိ။ (ဟံသေင်မး) ပျဉ်ရံင် ပွဲခရ် သုတ် ဟဲန့ပညီပညပ်ရံင် ပွဲဝိနယ်မး ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင် ပွဲခရ်သုတ်လေဝ် တို့လုပ်အိုတ်မး၊ ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟဲန့ညီသုတ်အိုတ်မး (ဒိသင်္ဂမး) “ဂလာန်ဝံ ဒှိဂလာန် တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ်ရ၊ ဂလာန် သင်ဂ် ကတ်ဗတောန်ကေတ်လဝ် ဗွဲမဒးရးလေဝ်ဒှိရ” ဂ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ် မဟာပဒေသ မရနက်ကိုဓါ ဝံအိုတ်ညိ။ (၂)

ယွံခမိတအ် သအာင်နူဂ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟိုသး ရဲဝံမး- “ပွဲဘာ မဟိမုဝံ ခမိထေရ်ဂမ္တိုင် မဂ္တိုင် မ္မုကိုလမိင်လညာတ်ဂ္တိုင် မပကင်ရင် ထွမ်လဝ် ပါဠိ မပကင်ရင်လဝ် ခရ်ဝိနယ် မပကင်ရင်လဝ် ပါတိမုခ် ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ အဲ သဝံမိင် ကေတ်လဝ် နူဂတမုခ် ထေရ်ဂမ္တိုင်ရ၊ သဝံဒုင်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ရ၊ ဣဝံဂ် ခရ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဝိနယ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဒှောံဗတောန်ကျာ်ရ” (ရဲဝံ ဟိုသးမး)၊ ယွံခမိတအ် ဂလာန် ခမိဂ် ဒုင်တဲလေဝ် ဟံထေက်ကိုဒုင်တဲဏီရ။ ပ။ ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟံဟဲန့ ညီသုတ်အိုတ်မး၊ (ဒိသင်္ဂမး) “ဂလာန်ဝံ ဂလာန် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ် ဟံသေင်ရ၊ ဒှိဂလာန် ထေရ်ဂမ္တိုင် မကတ်ဗတောန်ကေတ်လဝ် ဗွဲမမုာ်ရာဟေင်ရ” ဂ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ် သွာတ်ရ။ ယွံခမိတအ် သဂုတ်သွာတ် ရဲဝံတဲ ဩဝ်ပါတးကွေံ ဂလာန်ဂ်အိုတ်ညိ။ (ဟံသေင် မး) ပျဉ်ပွဲခရ်သုတ်မး။ ပ။ ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင် ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟဲန့ ညီသုတ်အိုတ်မး။

“ဂလာန်ဝံ နိဂလာန် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ်ရ၊ ဂလာန်ထေရ်ဂမ္တိုင် ကတ်ဗတောန် ကေတ်လဝ် ဗွဲမဒးရးလေဝ် နိရ” ဂှ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဩဝ်ဂိုင် သမ္ဘိလဝ် မဟာပဒေသ မရနုက်ကိုပိဝံအိုတ်ညိ။ (၃)

ယွံခမီတအ် သအာင်နူဂှ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟိုသဂး ရဝံမဂး- “ပွဲဘာ မဟိမုဝံ ခမီထေရ် မွဲဇကု မ္မုကိုလမိင်လညာတ်ဂှိုင် မပကင်ရင်ထွမ်လဝ် ပါဠိ မပကင်ရင်လဝ် ခရိဝိနယ် မပကင်ရင်လဝ် ပါတိမုခ်ဂှ် ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ အဲ သဝံမိင်ကေတ် နူဂတမုခ် ထေရ်ဂှ်ရ၊ သဝံဒိုင်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ရ၊ ဣဝံဂှ် ခရ်ရ၊ ဣဝံဂှ် ဝိနယ်ရ၊ ဣဝံဂှ် ဒေသံဗတောန်ကျာ်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးမဂး)၊ ယွံခမီတအ် ဂလာန် ခမီဂှ် ဒိုင်တဲလေဝ် ဟံထေက်ကို ဒိုင်တဲဏီရ၊ ပါတးကွေံလေဝ် ဟံထေက်ကို ပါတးကွေံဏီရ၊ ဒိုင်လေဝ် ဟံဒိုင်တဲ ပါတးလေဝ် ဟံပါတးကွေံတဲ စုတ်သမ္ဘိကေတ် ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင် (မဟိုသဂးဂှ်) ဗွဲမ ဒးရးတဲ ဂပ်ဝ်ဒးပျပ်ရိုင် ပွဲခရ်သုတ်အိုတ်ရ၊ ဂပ်ဝ်ဒးဟဲန ပညီပညပ်ရိုင် ပွဲဝိနယ်အိုတ်ရ။

(ရဝံ) ပျပ်ရိုင် ပွဲခရ်သုတ် ဟဲနပညီပညပ်ရိုင် ပွဲဝိနယ်မဂး ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင်ဂှ် ပွဲခရ် သုတ်လေဝ် ဟံတို့လုပ်အိုတ်မဂး၊ ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟံဟဲန ပညီသုတ်အိုတ်မဂး (ဒိုင်သုတ် မဂး) “ဂလာန်ဝံ နိဂလာန် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ် ဟံသေင်ရ၊ နိဂလာန် ထေရ် ကတ်ဗတောန်ကေတ်လဝ် ဗွဲမဟာရာဟေင်ရ” ဂှ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဂုတ်သွာတ် ရဝံတဲ ဩဝ်ပါတးကွေံ ဂလာန်ဂှ်အိုတ်ညိ။ (ဟံသေင်မဂး) ပျပ်ရိုင် ပွဲခရ် သုတ် ဟဲန ပညီပညပ်ရိုင် ပွဲဝိနယ်မဂး ပိဒ်ဗျဉ်ဂမ္တိုင်ဂှ် ပွဲခရ်သုတ်လေဝ် တို့လုပ်အိုတ် မဂး၊ ပွဲဝိနယ်လေဝ် ဟဲန ပညီသုတ်အိုတ်မဂး၊ (ဒိုင်သုတ်မဂး) “ဂလာန်ဝံ နိဂလာန် တီလ မ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဗွဲစုတ်ရ၊ ဂလာန်ထေရ် ကတ်ဗတောန်ကေတ်လဝ် ဗွဲမဒးရးလေဝ် နိရ” ဂှ် ပွဲအရာဝံ ဒးသဂုတ်သွာတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ် မဟာပဒေသ မရနုက်ကို ပန်ဝံအိုတ်ညိ။ (၄) ယွံခမီတအ် ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ် မဟာပဒေသဂမ္တိုင် ပန်ပြကာဝံအိုတ်ညိ ရဝံ (သဂးရ)။

တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ အယောပဒတ်ဒိုင် ပွဲစေတီအာနန္ဒ ညိုင်ဘောဂဂ်လေဝ် ဂလာန်ခရ် သာ်ဝံဟေင် တွံကိုခမီဂမ္တိုင် ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုအလန်ရ- “ဣဝံဂှ် သီလရ၊ ဣဝံဂှ် သမာဓိရ၊ ဣဝံဂှ် ပညာရ။ တန်တ ပွဲသီလတဲ သမာဓိ မကတိုဒ်ကျာ်ဂှ် နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂှိုင်ရ။ တန်တ ပွဲသမာဓိတဲ ပညာ မကတိုဒ်ကျာ်ဂှ် နွံကိုဖိုအာနိသံသ ဂှိုင်ရ။ တန်တ ပွဲပညာတဲ စိုတ် မကတိုဒ်ကျာ်ဂှ် တိတ်ဗူးနူအာသဝဂမ္တိုင် မတွံဂး ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဗွဲမဒးရးဟေင်ရ” ရဝံ (တွံရ)။

ပရူပရာ ကောန်သွာဒမာတ်ထင်စုနွ

၁၈၉။ ပွဲကာလဂှ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲညိုင်ဘောဂ စိုတ်နွံပွိုက်တဲမဂး

ကော်လွင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယံအာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက် ပြာပ်အာ ချင်ပါဝါအိုတ်ရ” ရဝံ (ဟိသဂးရ)။ “ယံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မွဲဟာန်ကျောံ ခမီသင် မၤဂိုင် ကျာ်ပြာပ်စိုပ်အာ ချင်ပါဝါတဲမဂး ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြက်စုန္ဒ မဒ်ကောန် သွာဒမာတ်ထဝ်ရ။ စုန္ဒ မဒ်ကောန် သွာဒမာတ်ထဝ်ဂ် “တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ စိုပ်ကျင် ချင်ပါဝါတဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥယျာန်ဂြိုပ်ကြက် အဲရ” ရဝံ သဝံမိင်ကောတ်ဟောင်ရ။

ပွဲကာလဂ် စုန္ဒ မဒ်ကောန်သွာဒမာတ်ထဝ်ဂ် ပြာပ်အာဇရောင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တဲ လှောင်သပဝတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲမဂး ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲရ။ စုန္ဒ မဒ် ကောန်သွာဒမာတ်ထဝ် မဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲဂ် နကိုဂလာန်ခရ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကိုတီညာတ်ကောတ် ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ်ခရ် သွက်သဝံဒဂေတ်ခရ် ကိုသကောတ် သကာ ကိုမြဟ်မြရ။

နကိုဂလာန်ခရ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကိုတီညာတ်ကောတ် ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ခရ် သွက်သဝံဒဂေတ်ခရ် ကိုသကောတ်သကာ ကိုမြဟ်မြတဲမဂး စုန္ဒ မဒ်ကောန်သွာ ဒမာတ်ထဝ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယံကျာ်မုံပိုင် တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မွဲဟာန်ကျောံ ခမီသင် ပွဲသွက်တဲယးတေအ် ဩဝ်ဒင်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက် ညီကျာ်” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ နမမံင်သိုတ်သိုတ်ဂ် ဒင်ကောတ်တဲရ။ ပွဲကာလဂ် စုန္ဒ မဒ်ကောန်သွာဒမာတ်ထဝ်ဂ် တီကောတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဒင်တဲတဲ ဒလိုက်ကတိုနုဒွဲ လှောင်သပဝတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သပရေသော်ရ်တဲ ပါစူးအာရ။

ပွဲကာလဂ် ဗတံဂ် လောန်စက်အာတဲ စုန္ဒ မဒ်ကောန်သွာဒမာတ်ထဝ် ကိုစီရောင်တ် အာဟာရဘောဇိန် မပြဲပြဲကို သူကရမဒ္ဒဝံ ဖျုန်ကိုက် မချိုန်စတ် မၤဂိုင်ကို ပွဲသိုဇကုတဲ မဂး- “ယံကျာ်မုံပိုင် ဒးအခိုင်ရ၊ ပလေပ်လပ် ပိဏ္ဍပါတ်တဲရ” ရဝံ ကိုဂရင်ပတီ အခိုင် ကိုပိုန် ကုတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ပွဲအခိုင်ဂယး ပိုက်ပလေပ်သွာတဲ သိုမထွဂိုင်ကောတ် ဗဗေင် သွာ မွဲဟာန်ကျောံ ခမီသင် ကျာ်ပြာပ်အာသို စုန္ဒ မဒ်ကောန်သွာဒမာတ်ထဝ်တဲ ဂဇာဒိုင် ပွဲသွာ မလးပညပ်လပ်ဂ်ရ။ ဂဇာဒိုင်တဲမဂး တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်လွင်တိုန် စုန္ဒ မဒ်ကောန်သွာဒမာတ်ထဝ်ရ- “ယံစုန္ဒ နကိုဖျုန်ကိုက် မချိုန်စတ် တွအဲ စီရောင်လပ်ဂ် ဩဝ်ကျောန်စိုတ် အဲကျာ်ညီ (တြာပ်ဟပ်ဗစညီ)၊ နကိုစုအာဟာရဘောဇိန် မွဲသအာင် တွအဲ စီရောင်လပ်ဂ် ဩဝ်ကျောန်စိုတ် ခမီသင်ညီ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ

၁။ ပွဲဝံ ပုင်ချိုန်ချိုန် မဂပ်ဝ်စီရောင် ပွဲမဒးရး နကိုအစီအရောင် နယံတုမ်တိုပ်သိုတ်တဲ မုံကိုရ် မသုန်သတ် သူကရ မဒ္ဒဝံ ရဝံ အာစာလှိုတအ် ဂးလပ်ရ။ စုစဘောဇိန် မဂပ်ဝ်စီရောင်လပ် ပွဲမဒးရး နကိုအစီအရောင် ရှံမစိုပ်ဂ် သူကရမဒ္ဒဝံ ရဝံ အာစာလှိုတအ် ဂးလပ်ရ- ရံသာဝံ ဗမံက်ထွေးလပ် ပွဲအဋ္ဌကထာတေအ် နွံဏီရ။

စုန္ဒ မဒ္ဒကောန်သွာဒမာတ်ထင် ဒင်ဝန် ကုတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲတဲမဂး နကိုဃျုန်ကိုက် မချိန်စတ် မစီရင်လဝ်ဂ် ကောန်စိတ်တြာပ်ဖာပ်ဗစ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊ နကိုစုအာဟာရ ဘောဇိန် မွဲသအာင် မစီရင်လဝ်ဂ် ကောန်စိတ်တြာပ်ဖာပ်ဗစ ခမီသင်ရ။

ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် စုန္ဒ မဒ္ဒကောန်သွာဒမာတ်ထင်ရ- “ယံစုန္ဒ ဖျုန်ကိုက် တုအဲ မချိန်စတ် မသေ့သွေဟ်ဂ် ဩဝ်တိုပ်ဗလိုက်ထောံ ပွဲကတိုင်ညိ။ ယံစုန္ဒ ပွဲလိုက်ဒေဝတ် မဒ္ဒမ္မဟာန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် မြီ ကောံလိုက်မ္မိဟ် မဒ္ဒ မ္မဟာန်ကောံ ခမီ ဗဗူး သိုင်မဂ္ဂိုင် မ္မိဟ်မဂ္ဂိုင်ဝံ စဒးဖျုန်ကိုက် မချိန်စတ်ဂ်တဲမဂး ပါနူ အဲကျာ်တဲ ပူဂိုလ် စုလုတ်လာ်အာ ဗွဲဒးရးဂ် အဲကျာ် ဟံညာတ်ကေတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မ္ပပိဉ် ခိုဟ်ရ” ရဝံ စုန္ဒ မဒ္ဒကောန်သွာဒမာတ်ထင်ဂ် ဒင်ဝန် ကုတိလမ္ပပိဉ် ကျာ်တြဲတဲ ဖျုန်ကိုက် မချိန်စတ် မသေ့သွေဟ်ဂ် တိုပ်ဗလိုက်ထောံ ပွဲကတိုင်တဲမဂး ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ လောဝ်သပဝတ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ၊ စုန္ဒ မဒ္ဒကောန်သွာဒမာတ်ထင် မမဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲဂ် နကိုဂလာန်ခရ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖီ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဝံဒဂေတ်ခရ် ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြဲတဲမဂး ဒလိုက်ကတိ နူဒွဲတဲ က္လွမ် အာရ။

၁၉၀။ ကြနူမကိုပိုန်ပိဉ်ဃာ်တဲ စုန္ဒ မဒ္ဒကောန်သွာဒမာတ်ထင်တဲဂ် ယဲဝေဒနာ မကြင်မိုဟ် ယဲဝံဆီဇောပ် မသကာတ်မြဟ် မကြပ်ကိုချိုတ် ကတိန် ကုတိလမ္ပပိဉ် ကျာ်တြဲရ၊ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သိုမ္မုကိုသတိ သိုမ္မုကိုဗစာရဏာ သိုဟံရိုဟ်ရင် ရဝံမဂး ညောင်စိတ်ဂ် အေင်ဒင်တ် ဝေဒနာဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကျာ်တြဲ မ္မုကိုပိဉ်တြဲပြကာ ကော်လိုင်တိုန် တိလပိဉ်အာနန္ဒရ- “ယံအာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက် ပြာပ်အာ ညင်ကုသိနာရာမ်အိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျာ်မ္ပပိဉ် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တိလပိဉ် အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲရ။

တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကိုပိုန်ပိဉ်ဃာ်တဲ (ဖျုန်ကိုက် ချိန်စတ်) စုန္ဒ မဒ္ဒကောန် သွာဒမာတ်ထင်ဂ်တဲ ကလိဝံယဲ မသကာတ်မြဟ် စိုကိုကြပ်ချိုတ်ရ ဟိုသဂးဒိုင် ရဝံဂ် အဲချိုက် သဝံမိင်ကေတ်ရ။

ကုတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မကိုပိုန်ပိဉ်ဃာ်တဲ ဖျုန်ကိုက် မချိန်စတ်တဲဂ် ယဲ မသ ကာတ်မြဟ် ကတိန်ကျင်ရ၊ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဝံဆီဇောပ်ဂ်တဲ အဲကျာ် ကြက် က္လွမ်အာ ညင်ကုသိနာရာမ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

ကိုရင်တွင်နင် ချ်သွင်

၁၉၁။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ပါစေ့နွံင်တဲ ပြာပ်အာ သုဝံတံဆု မွဲတံတဲ ကော်လိုင်တိုန် တိလပိဉ်အာနန္ဒရ- “ယံအာနန္ဒ သုသကုပ်ဇော် အဲကျာ်ဂ် ခုပ်ကောံ

ပန်ထပ်တဲ့ ဩဝါဒပညပ်ကိုညိ၊ ယုံအာနန္ဒ အဲကျာ် ညောင်စိုတ်ကျင်ရ၊ ကြက်ဂဇာန်စု ထောံကွာရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲတဲ့ သုာသကိပ်ဇော်ဂ် ချပ်ကျော် ပန်ထပ်တဲ့ လးပညပ်ကိုရ။ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂဇာန် ပွဲဒွဲ မလးပညပ်လဝ်ဂ်တဲ့မဂး ကော်လိုင်တုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ယုံအာနန္ဒ ဩဝါဒအရင်တုင် တုက်နင် ညှာ်သွင်ညိ၊ ယုံအာနန္ဒ အဲကျာ် ထင်ဒိုင်ရ၊ ကြက်သုင်သုင်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ဟိုသဂး ရဲသုာ်ဝံတဲ့မဂး တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယုံကျာ်မုံပိုင် ကွီဂမိုင် ဗုတ်မသုန်ကွံ လှဟ်ရ တတ်ကျောံအာအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူကွီဂမိုင် တတ်ကျောံအာလဝ်ဂ်ရ ညှာ်တြင် မအောန်ညိနာင်ဂ် ချီကလိုက်ကလာဲ ကိုကျာ်ဒိုင်တဲ့ ဇောပ်ဒိုင်ရ၊ ယုံကျာ်မုံပိုင် ကြိုင်ကကုဓာဂ် ဟုံသွေ့အော်ရ၊ ကြိုင်ဂ် နွံကိုညှာ် ကော်တြင်ရ၊ နွံကိုညှာ် မုံကိုရ်သာရ၊ နွံကိုညှာ်စိုဟ်ဂံက်ရ၊ နွံကိုညှာ် စာ်စူးနုလုက်သရီရ၊ နွံကို သွေ့ဟ်ခိုဟ်ရ၊ ထေက်ကိုမိပ်လဟ်ရ။ ပွဲတြိုင်ကကုဓာဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ညှာ်လေဝ် ကြက်သုင်ကေတ်ရ၊ ဇေက်လေဝ် ကြက်ဝံသပ ညံင်ဝံစိုဟ်ဂံက်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒပွန်ရ- “ယုံအာနန္ဒ ဩဝါဒအရင်တုင် တုက်နင် ညှာ်သွင်ညိ၊ အဲကျာ် ထင်ဒိုင်ရ၊ ကြက်သုင်သုင်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံပွန်ရ- “ယုံကျာ်မုံပိုင် ကွီဂမိုင် ဗုတ်မသုန်ကွံ လှဟ်ရ တတ်ကျောံအာအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူကွီဂမိုင် တတ်ကျောံအာလဝ်ဂ်ရ ညှာ်တြင် မအောန်ညိနာင်ဂ် ချီကလိုက်ကလာဲ ကိုကျာ်ဒိုင်တဲ့ ဇောပ်ဒိုင်ရ၊ ယုံကျာ်မုံပိုင် ကြိုင်ကကုဓာဂ် ဟုံသွေ့အော်ရ၊ ကြိုင်ဂ် နွံကိုညှာ် ကော်တြင်ရ၊ နွံကိုညှာ် မုံကိုရ်သာရ၊ နွံကိုညှာ်စိုဟ်ဂံက်ရ၊ နွံကိုညှာ် စာ်စူးနုလုက်သရီရ၊ နွံကို သွေ့ဟ်ခိုဟ်ရ၊ ထေက်ကိုမိပ်လဟ်ရ။ ပွဲတြိုင်ကကုဓာဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ညှာ်လေဝ် ကြက်သုင်ကေတ်ရ၊ ဇေက်လေဝ် ကြက်ဝံသပ ညံင်ဝံစိုဟ်ဂံက်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီပွန်ရ)။

မရနက်ကိုပိဝါလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒပွန်ရ- “ယုံအာနန္ဒ ဩဝါဒအရင်တုင် တုက်နင် ညှာ်သွင်ညိ၊ အဲကျာ် ထင်ဒိုင်ရ၊ ကြက်သုင်သုင်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယုံကျာ်မုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ့ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဗဗေင်တဲ့ ပြာပ်အာဇေရင် ကြိုင်ဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ဟိုတ်နူကွီဂမိုင် တတ် ကျောံအာလဝ်ဂ်ရ ချီကလိုက်ကလာဲကိုကျာ်တဲ့ ညှာ်တြင်ဗုတ်ညိနာင် မဇောပ်ဒိုင်ဂ် တီလပိုင် အာနန္ဒ ပြာပ်အာစိုပ်မဂး သိုမကော်တြင် သောင်ကွး စာ်စူးနုကိုကျာ် ဇောပ်ဒိုင်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဗစာရဏာတိုန် သာ်ဝံရ- “ယုံမူးတအ် ဒဒ်ကုဒ္ဒိ တြီအာနာတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဇော်လဲဂ် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွေ့ရသွံ၊ ယုံမူးတအ် ဟုံဒ်မွဲလျော် နှိကွေ့ရသွံ။ ဟိုတ်နူကွီဂမိုင် တတ်ကျောံအာလဝ်ဂ်ရ ချီကလိုက်ကလာဲ

ကိုကွဲတဲ့ ချက်ကြင်ဗွတ်ညီနာင် ဇွောဝ်ဒိုင်ဝံ ပွဲကာလ အဲ မပြာပ်အာဂ် သီမကောပ်ဖြင်
သောင်ကွး စာ်စူးနူကိုကွဲဂ် ဇွောဝ်ဒိုင်ရသွံ” ရဝံ ဗစာရဏာတဲမဂး တုက်ကွံက်ကောတ်
ချာ်သွင် နကိုဗဗေင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်
ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ-

“ယွံကျာ်မုံပိုင် ဒဒိဏ္ဏဒွိတြိန္ဒအာနာတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဇွောလဲဂ် ထေက်ကို
အမ်သပ်ကောရ ဟံကောင်ဒိမ္မဲလေ် ဒိကောရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် လှဟ်ရ ဟိုတ်နူကွီဂမ္တိုင် တတ်
ကောံအာလဝ်ဂ်ရ ချီကလိုက်ကလာဲကိုကွဲတဲ့ ချက်ကြင်ဗွတ်ညီနာင် မဇွောဝ်ဒိုင် ပွဲကာလ
အဲဒိုက် ပြာပ်အာဂ် သီမကောပ်ဖြင် သောင်ကွး စာ်စူးနူကိုကွဲဂ် ဇွောဝ်ဒိုင်ရ။ ကျာ်တြဲ
မုံပိုင်တြဲပြကာ ဩဝ်သုင်ချာ်ညိ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂး ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်သုင်
ချာ်ညိ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သုင်ချာ်ရ။

ပရူပရာ ကောန်သွင်ပုတ္တသ

၁၉၂။ ပွဲအဆိင်ဂ် ပုတ္တသ ကောန်သွင်မလ္လ မဒိကွးအာဠာရ မဒိတောဝ်ဒတောဝ်
ကာလာမဂ် နူချင်ကုသိနာရာမ် ကွာ်အာဒိုင်တရံ ချင်ပါဝါရ။ ပုတ္တသ ကောန်သွင်မလ္လဂ်
သဝံညာတ်ကောတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မဂဇာ်ဒိုင် ပွဲသုင်တုံဆု မွဲတုံတဲ ပြာပ်အာဇရေင်
တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လောဝ်သပဝတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂဇာ်ကောတ် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ
မွဲဒွဲတဲ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျာ်မုံပိုင် ထေက်ကိုအမ်သပ်
ကောရသွံ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဟံကောင်ဒိမ္မဲလေ် ဒိကောရသွံ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ခမိဂမ္တိုင် ပဒတ်ဒိုင်
နကိုသမာပတ် မလလမ်ညိုင်ဝတ်အိုတ်ကောရသွံ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် ကောင်ဒိကွဲင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန်- အာဠာရ မဒိတောဝ်
ဒတောဝ်ကာလာမ အယောကွာ်အာဒိုင်တရံ ဇော်နူဂိုင်တဲ သွက်သဝံပဒတ်တဲ ဂဇာ်ဒိုင်
ပွဲသုင်တုံဆု မွဲတုံ မဒိဇရေင်ဂိုင်ဂ်ရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ပွဲအဆိင်ဂ် ကွီဂမ္တိုင် ဗွတ်မသုန်ကွံ
ကာတ်အာ ကာတ်အာ ကရပ်ဗဒါ အာဠာရ မဒိတောဝ်ကာလာမဂ်တဲ တတ်အာအိုတ်ရ။
ယွံကျာ်မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် တြဲမ္မဲ မဗက်ကွဲင် လက်ကရံ ကွီဂမ္တိုင် မသုန်ကွံဂ် ဗက်ကွဲင်
နူလက်ကရံ နူလက်ကရံ ကွီဂမ္တိုင် မသုန်ကွံဂ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် အာဠာရ မဒိတောဝ်
ကာလာမတဲ ဂရင်ပတီတိုန် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံဏ္ဍသိ ကွီဂမ္တိုင် မသုန်ကွံ မတတ်အာ
အိုတ်ဂ် သဝံညာတ်ကောတ်ကိုဟာ” ရဝံ (သွာန်ရ)။

“ယွံဒါယကာ အဲ ဟံညာတ်ကောတ်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ “ယွံဏ္ဍသိ ပသာ်ရော၊
ရမျာင် ကွီဂမ္တိုင် ဝံမိင်ကောတ်ကိုဟာ” ရဝံ (သွာန်ပုန်ရ)။ “ယွံဒါယကာ ရမျာင်လေဝ် အဲ
ဟံမိင်ကောတ်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ “ယွံဏ္ဍသိ ပသာ်ရော၊ တိက်လိုင်ဒိုင်ဟာ” ရဝံ (သွာန်

ပုန်ရ)။ “ယံဒါယကာ အဲ တိက်လှိုင်ခွင် ဟံသေင်ရ” ရဝံ (ဟိသဂးရ)။ “ယံဣသိ ပသာ်ရော၊ စိတ်သညာနွံဒိုင်ကိုဟာ” ရဝံ (သွာန်ပုန်ရ)။ “ယံဒါယကာ စိတ်သညာလေဝ် နွံဒိုင်ရ” ရဝံ (ဟိသဂးရ)။ “ယံဣသိ တုအဲဂ် ကာတ်အာ ကာတ်အာ ကရပ်ဗဒိဂ်တဲ ကိဂမ္ပိုင်မသုန်ကွံ မတတ်အာအိုတ်ဂ် မှုကိစိတ်သညာတဲ သိုကိမဍုဟ်ဒိုင်ဂ် ညာတ်လေဝ် ဟံညာတ်ရ၊ ရမျာင်လေဝ် ဟံမိင်ကေတ်ရ၊ စိန်ဂ်လေဝ် ပွဲသွာ သကိုင် တီလပိုင်ဂ် မှိုက် ဗာန်ခြပ်ဒိုင်ရ ဟံသေင်ဟာ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံဒါယကာ ချာ်ပြရ” ရဝံ (ဟိသဂးရ)။

ယံကျာ်မှိုပိုင် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သံဝံ ကတိုဒ် ကုတြိဂ်ရ-“ယံမူးတအ် ထေက်ကို အမ်သပ်ကေံရသွံ၊ ယံမူးတအ် ဟံကေင်ဒ်မ္မဲလေ် ဒ်ကေံရသွံ၊ ယံမူးတအ် ခမိဂမ္ပိုင် ပဒတ်ဒိုင် နကိုသမာပတ် မလလမ်ညိုင်ဝတ်အိုတ်ရကေံသွံ။ ဣသိအာဠာရဝံ ကာတ်အာ ကာတ်အာ ကရပ်ဗဒိဂ်တဲ ကိဂမ္ပိုင် ဗုတ်မသုန်ကွံ မတတ်အာအိုတ်ဂ် မှုကိစိတ်သညာတဲ သိုကိမဍုဟ်ဒိုင်ဂ် ညာတ်လေဝ် ဟံညာတ်ကေတ်ရ၊ ရမျာင်လေဝ် ဟံမိင်ကေတ်ရ” ရဝံ သိုမဗစာရဏာတ် ဂရင်ပတီတိုန် ပွမလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် လောန်ကဲ ပွဲလတူအာဠာရ မဒ် တောင်ဒတောင်ကာလာမတဲ ပါစူးအာရ ရဝံ (ဂရင်ပတီ တီလမှိုပိုင်ကျာ်တြရ)။

၁၉၃။ ယံပုက္ကသ အရာဂ် ပသာ်သမ္ဘိ ထေင်တဂ်ရော၊ ညးမွဲဂ် ကာတ်အာ ကာတ်အာ ကရပ်ဗဒိဂ်တဲ ကိဂမ္ပိုင် ဗုတ်မသုန်ကွံ မတတ်အာအိုတ်ဂ် မှုကိစိတ်သညာတဲ သိုကိမဍုဟ်ဒိုင်ဂ် ညာတ်လေဝ် ဟံညာတ်ရ၊ ရမျာင်လေဝ် ဟံမိင်ရ၊ ညးမွဲဂ်ပုန်တုန် မှုကိ စိတ်သညာတဲ သိုကိမဍုဟ်ဒိုင်ဂ် မြူတဲ အယောဂဂိုဂရိုင်ဒိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ဆေပ်ပွေပ် (ဇုက်လလီ) ဂမ္ပိုင်ပံက်တဲ အယောဂဂိုတးပန်ဂ် ညာတ်လေဝ် ဟံညာတ်ရ၊ ရမျာင်လေဝ် ဟံမိင်ရ။ (ပွေပ်ကိညးဂမ္ပိုင်ဓါဂ်) မူရကမ္မောန်ညးမွဲ သွက်သဝံသပလေဝ် ဝါတ်ဂါတ် လောန်ဂ်ရော၊ သွက်သဝံဒ်လေဝ် ဝါတ်ဂါတ်လောန်ဂ်ရော ရဝံ (သဂးရ)။

ယံကျာ်မှိုပိုင် ကိဂမ္ပိုင် မသုန်ကွံမှိုက် ကိုဒ် ကိဂမ္ပိုင် တြကွံမှိုက် ကိုဒ် ကိဂမ္ပိုင် ထပ်ကွံမှိုက် ကိုဒ် ကိဂမ္ပိုင် ဒစာ်ကွံမှိုက် ကိုဒ် ကိဂမ္ပိုင် ဒစိတ်ကွံမှိုက် ကိုဒ် ကိလှိုမှိုက် ကိုဒ် ကိမ္မဲကိုင်မှိုက် ကိုဒ် ပသာ်ကြက်သပမာန်ဂ်ရော၊ (ကာတ်အာ ကရပ် ဗဒိဂ်တဲ ကိဂမ္ပိုင် မတတ်အာဂ် သိုဟံညာတ် ဟံမိင် ကမ္မောန် ညးပဒတ်မာန်ဂ် ဝါတ်ဂါတ်ရ ရဝံ ဟံထေက်ကိုဟိသဂးရ)။ ဗွဲစွတ်တုန် မြူတဲ အယောဂဂိုဂရိုင်ဒိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ဆေပ်ပွေပ် ပံက်တဲ အယောဂဂိုတးပန်ဂ် မှုကိစိတ်သညာတဲ သိုမဍုဟ်ဒိုင်ဂ် ညာတ်လေဝ် သိုဟံ ညာတ်ရ၊ ရမျာင်လေဝ် သိုဟံမိင် ကမ္မောန် ညးပဒတ်မာန်ဂ်ဟေင် သွက်သဝံသပလေဝ် ဝါတ်ဂါတ်လောန်ရ၊ သွက်သဝံဒ်လေဝ် ဝါတ်ဂါတ်လောန်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယံပုက္ကသ ပွဲကာလမွဲတဲ အဲကျာ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာတဲဆံက် ချင်အာတုမရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် မြူတဲ အယောဂဂိုဂရိုင်ဒိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ဆေပ်ပွေပ်ဂမ္ပိုင် ပံက်တဲ ဟိုတ်နူဂိုတး ပန်ဂ်ရ ပွဲဇေင်ဘာတဲဆံက်ဂ် သွာဗု ကောကိဒေံဂမ္ပိုင်ဓါ ကောံဂ်တြိတ်ပန် ချိုတ်အာ အိုတ်ရ။

ယွံပုတ္တသ ပွဲအဆင်၌ ဂကောံမ္ဗိဟံ မၤဂျိုင် တိတ်ကျၢ် နူချၢင်အာတုမတဲ ပြာပ်အာ ဌာန်သုာဗု ကောကိုဒေဂမ္ဗိုင်မါ ကောံၤဂျိုင်တြိတ်ပန် ချီတ်ၣ်ရ။

ယွံပုတ္တသ ပွဲအဆင်၌ အဲကျၢ် တိတ်ကျၢ် နူဘာတဲဆံက်တဲ ကွၢ်ခွံင်စကြံမ် ပွဲအမဲအကး ဇရေင်ပါင်တြင် ဘာတဲဆံက်ရ။ ယွံပုတ္တသ ပွဲကာလ၌ နူကိုဂကောံမ္ဗိဟံ မၤဂျိုင်ၣ် တြဲမဲ ပြာပ်ကျၢ်ဇရေင် အဲကျၢ်တဲ လောဝ်သပဝတ်ကိုအဲကျၢ် ဗွဲမၤရှေ့သျှော်ရ် တဲမး ဒတူခွံင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒဲးရ။ ယွံပုတ္တသ အဲကျၢ်ၣ် “ယွံဒါယကာ ဂကောံမ္ဗိဟံ မၤဂျိုင်ဝံ မူဟိုတ်ကောံခရီုခွံင်ၣ်ရော” ရဲဝံ ဟိုသဂးကိုတြိတ်ရ။ ယွံကျၢ်မူပိုင် ပွဲကာလ လှုဟ်ဝံ ပြုဂတဲ အယောဂဂီၢ်ဂရိင်ခွံင် ဂြင်ဂြိုင် ဆေဝ်ပွေပ်ဂမ္ဗိုင် ပံက်တဲ ဟိုတ်နူဂီၢ်တး ပန်ဂီၢ်ရ သုာဗု ကောကိုဒေဂမ္ဗိုင်မါ ကောံၤဂျိုင်တြိတ်ပန် ဒးချီတ်အာအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ဂကောံမ္ဗိဟံ မၤဂျိုင် ကောံခရီုခွံင်ရ။

“ယွံကျၢ်မူပိုင် တီလမူပိုင်ကျၢ်တြိတ်တုန် မူရဲပွဲဌာန်မွဲ နွံခွံင်ၣ်ရော” ရဲဝံ (ဂရင် ပတီရ)။ “ယွံဒါယကာ အဲကျၢ် နွံခွံင် ပွဲဌာန်ဝံဟေင်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျၢ်မူပိုင် ပသၢ်ရော ဝံညာတ်ကေတ်ကိုဟာ” ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ “ယွံဒါယကာ အဲကျၢ် ဟံညာတ် ကေတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျၢ်မူပိုင် ပသၢ်ရော ဝံမိင်ကေတ်ရမုာ်ကိုဟာ” ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ “ယွံဒါယကာ ရမုာ်ဂၢ်လေဝ် အဲကျၢ် ဟံမိင်ကေတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျၢ် မူပိုင် ပသၢ်ရော တိက်လိုင်ခွံင်ဟာ” ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ “ယွံဒါယကာ အဲကျၢ် တိက်လိုင် ခွံင်လေဝ် ဟံသေင်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျၢ်မူပိုင် ပသၢ်ရော စိတ်သညာနွံခွံင်ကိုဟာ ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ “ယွံဒါယကာ စိတ်သညာလေဝ် နွံခွံင်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

“ယွံကျၢ်မူပိုင် တီလမူပိုင်ကျၢ်တြိတ် ပြုဂတဲ အယောဂဂီၢ်ဂရိင်ခွံင် ဂြင်ဂြိုင် ဆေဝ်ပွေပ်ဂမ္ဗိုင် ပံက်တဲ အယောဂဂီၢ်တး ပန်ဂီၢ် မူကိုစိတ်သညာတဲ သိုက်ဂုဟ်ခွံင်ၣ် ညာတ်လေဝ် သိုက်ဟံညာတ် ရမုာ်လေဝ် သိုက်ဟံမိင်ကေတ်ၣ် နွံခွံင်ဟာ” ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ “ယွံဒါယကာ သုာ်ပြရ” ရဲဝံ (အဲကျၢ် ဟိုသဂးရ)။

ယွံပုတ္တသ ပွဲကာလ၌ ကသပ်သၢ်ဝံ ကတိန် ကုတြိတ်ရ- “ယွံမူးတအ် ထေက်ကို အမ်သပ်ကွေံရသ့၊ ယွံမူးတအ် ဟံကေင်ဒိမ္မဲလှေံ ဒိကွေံရသ့၊ ယွံမူးတအ် ခမိဂမ္ဗိုင် ပဒတ်ခွံင် နုကိုသမာပတ် မလလမ်ညိုင်ဝတ်အိုတ်ကွေံရသ့။ (တီလမူပိုင်ကျၢ်တြိတ်) ပြုဂတဲ အယောဂဂီၢ်ဂရိင်ခွံင် ဂြင်ဂြိုင် ဆေဝ်ပွေပ်ဂမ္ဗိုင် ပံက်တဲ အယောဂဂီၢ်တး ပန်ဂီၢ် မူကိုစိတ် သညာတဲ သိုက်ဂုဟ်ခွံင်ၣ် ညာတ်လေဝ် ဟံညာတ်ကွေံရ၊ ရမုာ်လေဝ် ဟံမိင်ကေတ်ရ” ရဲဝံ သိုက်မဗုဒ္ဓဇာတ် ဂရင်ပတီတိုန် ပွမလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်လောန် ပွဲလတူ အဲကျၢ်တဲမး လောဝ်သပဝတ်ကို အဲကျၢ်တဲ သပၤရှေ့သျှော်ရ်တဲ ပါစူးအာရ ရဲဝံ (ဟိုသဂးကိုပုတ္တသရ)။

ဟိုသဂး ရဲသၢ်ဝံတဲမး ပုတ္တသ ကောန်သွင်မလ္လၣ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလမူပိုင်

ကျော်တြိ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျော်မျှပိုင် ခရ်သဒ္ဓါ မလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲလတူအာဠာရ မဒ် တောင်ဒတောင်ကာလာမာ် ပွဲလဗိုတ်ကျာ မထတ်လောင် (သုဟ်ညံင်ရဲပလးသွပ်ကောံ မမိက်ကိုမွဲမဲ့ကို) အဲဒိုက် ကုဟ်ဗလးသွပ်ထောံရ၊ ပွဲဒုာ် မစွောပ်ထတ်လောင် (သုဟ်ညံင်ရဲ ဖီကောံ မမိက်ကိုမွဲမဲ့ကို) ဖီထောံရ။

ယွံကျော်မျှပိုင် ခရ် ထောက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လောန်ရ၊ ယွံကျော်မျှပိုင် ခရ် ထောက်ကို သျှိုက်မျှိုက်လောန်ရ၊ ယွံကျော်မျှပိုင် ဥပမာမဂးတုန်- ဝတ္ထုမဗကပ်စွံလဝ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ ဗတးလှာ်ကို၊ ဝတ္ထုမပြောပ်ဒန်လဝ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ ပံက်ထွေးကို၊ ကုညး မတ်ဂေတ် တိုင်ဂိုင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ ဟိုလ်ကိုဂိုင်ဒုာ်န သုာ်စုတ်ကို၊ ‘ညးမျှိုက်မတ် မညာတ်ဂမျှိုင် ကြက်သဝံညာတ်ကေတ် ရပ်သံဂမျှိုင်အိုတ်ရ’ ရဲဝံ ပွဲတိုက်ဒမျှ သုဟ်ညံင်ရဲစံင်ဗဂို ကိုပုတ်ကောံသုာ်ကို၊ ယွံကျော်မျှပိုင် တုပ်တသံဝံဟောင် တီလမျှပိုင်ကျော်တြိ နကိုဟိုတ် မဂိုင် တွံထွေးကိုခရ်ရ။ ယွံကျော်မျှပိုင် အဲဒိုက်ဂ် ပြာပ်ခ သပစ္စုစောံကို တီလမျှပိုင်ကျော်တြိရ၊ ခရ်လောင် ပြာပ်ခ သပစ္စုစောံရ၊ သင်ဂ်လောင် ပြာပ်ခ သပစ္စုစောံရ၊ တီလမျှပိုင်ကျော်တြိ သပတံနူတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျှို အဲဒိုက်ဂ် ဥပး ညးမလေပ်ပြာပ်ခ သပစ္စုစောံ ရဲဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ်ညိ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၉၄။ ပွဲကာလဂ် ပုက္ကုသ ကောန်သိုင်မလ္လဂ် ကော်တြိမဲ့တဲ “ယွံအမံ တုအဲ ဩဝ်ရင်တိုင်ကေတ်နင် ယာတ်ကလိတ်ကလောတ် အဲမဲ့စုမ် မတိတ်ပေါသဘင် မျှိုကိုသံာ် မတုပ်ကိုသံာ်ထဝ်ဂ်ညိ ရဲဝံ (ဖအောပ်စကာရ)။ “ယွံတြိနဲ ဒိုဟ်ရ” ရဲဝံ တြိဂ် ဒင်ဝန် ကုပုက္ကုသ ကောန်သိုင်မလ္လတဲ ရင်တိုင်ကေတ်နင် ယာတ်ကလိတ်ကလောတ် မဲ့စုမ် မတိတ်ပေါသဘင် မျှိုကိုသံာ် မတုပ်ကိုသံာ်ထဝ်ဂ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ပုက္ကုသ ကောန်သိုင် မလ္လဂ် “ယွံကျော်မျှပိုင် ယာတ်ကလိတ်ကလောတ် မဲ့စုမ် မတိတ်ပေါသဘင် မျှိုကိုသံာ် မတုပ်ကိုသံာ်ထဝ်ဂ် တီလမျှပိုင်ကျော်တြိ ဗွဲဒ်ဆာန်ချူ အဲဒိုက်တဲ ဩဝ်ဒင်ဒါန်ညိကျော်” ဂရင်ပတီ ရဲဝံတဲ ယာတ်ကလိတ်ကလောတ် မဲ့စုမ် မတိတ်ပေါသဘင် မျှိုကိုသံာ် မတုပ်ကို သံာ်ထဝ်ဂ် ဗဂိန်ကိုဒါန် ကုတီလမျှပိုင်ကျော်တြိရ။

ယွံပုက္ကုသ ဒိုသံာ်ဂ်မဂး ယာတ်မဲ့ဂတော်ဂ် ဩဝ်ကိုဒါန် အဲကျော်ညိ၊ ယာတ်မဲ့ဂတော်ဂ် ဩဝ်ကိုဒါန် အာနန္တညိ ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျော်မျှပိုင် ဒိုဟ်ရ” ရဲဝံ ပုက္ကုသ ကောန်သိုင် မလ္လဂ် ဒင်ဝန် ကုတီလမျှပိုင်ကျော်တြိတဲ မဲ့ဂတော်ဂ် ဗဂိန်ကိုဒါန် တီလမျှပိုင်ကျော်တြိရ၊ မဲ့ဂတော်ဂ် ဗဂိန်ကိုဒါန် တီလပိုင်အာနန္တရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမျှပိုင်ကျော်တြိ နကိုဂလာန်ခရ် ကိုပုက္ကုသ ကောန်သိုင်မလ္လ တီညာတ်ကေတ်ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဝံ ဒဂေတ်ခရ် ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမျှပိုင်ကျော်တြိ နကို ဂလာန်ခရ် ကိုတီညာတ်ကေတ်ဒတဲဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် သွက်သဝံဒဂေတ်ခရ် ကိုသကေက်သကာ ကိုမြဟ်မြတဲမဂး ပုက္ကုသ ကောန်သိုင်မလ္လ ဒလိုက်ကတို နူဒဲတဲ

လျှောက်သပဝတ် တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ သပရေသေ့ရက်တဲ့ ပါစူးအာရ။

၁၉၅။ ကြနုဂ် ပုတ္တသ ကောန်သွင်မလ္လ ပါစူးအာတဲ့ ခြာဟုံလအ် ယာတ်ကလိတ် ကလောတ် မွဲစုမ် မ္မုကိုသ် မတုပ်ကိုသ်ထပ်ဂ် တိလပိဋ်အာနန္ဒ ဗဂိန်ကိုဒါန် ဂြာပ်လ တက်စုတ် မွဲလတူဇေ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိရ။ မွဲကာလဗဂိန်ကိုဒါန် ဂြာပ်လတက်စုတ် ယာတ်မွဲစုမ် မွဲဇေကာယ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ (မဂ္ဂိဒိုင်ဖျီဖျီဖျီ) ဂ် ဒ်အာ သုဟ်ညံင်ရ မဟုံမွဲကိုသ်အရံင်ကိုရ။

မွဲကာလဂ် တိလပိဋ်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျော်မ္မုပိဋ် ထေက်ကိုဒးအမ်သင်ကွေရသွံ၊ ယွံကျော်မ္မုပိဋ် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလေ့ ဒ်ကွေရသွံ၊ ယွံကျော်မ္မုပိဋ် သ်စွာံ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ အးဇးလောန်ကွေရသွံ၊ ဂ်ဒိုင်ဖျီဖျီဖျီ မွဲမလောန် ကွေရသွံ၊ ယွံကျော်မ္မုပိဋ် ယာတ်ကလိတ်ကလောတ် မွဲစုမ် မ္မုကိုသ် မတုပ်ကိုသ်ထပ် ဝံဟောင် မွဲကာလဗဂိန်ကိုဒါန် ဂြာပ်လတက်စုတ် မွဲဇေကာယ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ (မဂ္ဂိဒိုင် ဖျီဖျီဖျီ)ဂ် ဒ်ဒိုင် သုဟ်ညံင်ရမဟုံမွဲကိုသ်အရံင်ကိုရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္ဒ ဂလာန်ဂ် သုစုတ်သန်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ဂလာန်ဂ် သုစုတ်သန်ရ၊ မွဲအခိုင် ဂမ္ပိုင် ဓါဂကူ ဇေကာယ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိဂ် အးဇးလောန်ရ၊ သ်စွာံဂ် ဂ်တူးဖျီဖျီဖျီ လောန်ရ။ ညးမဂး ဓါဂကူအိုတ်ဂ်ရော?- ယွံအာနန္ဒ ကျော်တြိဂ် မွဲအခိုင်ဗတံ ကလိဝံ သမ္မာ သမ္မောဓိညဏ် မဒ်ပြအိုတ်ရ၊ (အခိုင်ဝံလေဝ် မွဲဂကူ)၊ မွဲအခိုင်ဗတံ မပပရိနိဗ္ဗာန် နကိုအန ပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ရ၊ (အခိုင်ဝံလေဝ် မွဲဂကူ)၊ ယွံအာနန္ဒ မွဲအခိုင်ဂမ္ပိုင် ဓါဂကူဝံ ဇေ ကာယ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိဂ် အးဇးလောန်ရ၊ သ်စွာံဂ် ဂ်တူးဖျီဖျီဖျီလောန်ရ။

ယွံအာနန္ဒ တဲ့ဏအ် မွဲပစ္စိမယာမ် (ဂါမ်ဇက်အာ ဗတံသဂါတဲ့) အပွဲဥယျာန် အံင်ရေင် သိုင်မလ္လဂမ္ပိုင် မွဲတရဂပပ် (ပုံက်) ကြပ်လုပ်ချင်ကုသိနာရာမ် မွဲအကြာတံလှပ် အံင်ရေင်ဂမ္ပိုင် တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ။ (သဂးသ်ဝံတဲ့မဂး) “ယွံအာနန္ဒ ကျော်တြိ ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ကြင်ကကုဓာအိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျော် မ္မုပိဋ် ဒိုဟ်ရ” ရဝံ တိလပိဋ်အာနန္ဒ ဒိုင်ဝန် ကုတိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိရ။

ပုတ္တသဂ် ဗဂိန်ကိုဒါန် ယာတ်ချိန်ဇတ် ကလိတ်ကလောတ် မွဲစုမ် မ္မုကိုသ် မတုပ်သုဟ်ကိုသ်ထပ် ကုတိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ မသွေမ် လတက်ကေတ် ယာတ်လှပ် မွဲစုမ် သိုမ္မုကိုသ်ထပ်ဂ် ဂေါင်ဆာဲသပ္ပါယ်ကွေရ။

၁၉၆။ မွဲကာလဂ် တိလမ္ပပိဋ်ကျော်တြိ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် မဂ္ဂိုင် ပြာပ်အာ ကြင်ကကုဓာတဲ့ စှော်အာ ကြင်ကကုဓာ ဟုမ်ကေတ်သ် သင်ကေတ်သ်တဲ့မဂး ကလေင် တိုန်ကျင်တဲ့ ပြာပ်အာ ကြိပ်ကြက်တဲ့ ကော်လိုင်တိုန် တိလပိဋ်စန္ဒရ- “ယွံစုန္ဒ သုာသကိုပ် ဇော် အဲကျော်ဂ် ခုပ်ကွေ့ ပန်ထပ်တဲ့ ဩပ်လးပညပ်ကိုညိ၊ ယွံစုန္ဒ အဲကျော် ချောင်စိုတ်

ခွင်ရ၊ ကြက်သတိက်သတင်ထောံကွာရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျိမ္မံပိဉ် ခိဟ်ရ” ရဝံ တီလပိဉ်စုန္တ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိတု သုာသကိပ်ဇ္ဇော် ခုပ်ကော့ ပန်ထပ်တု လးပညပ်ကိုရ။ ကြန္တု တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ ဇိုင်ပါဂ် ပတိုန်စွံ ပွဲလတူဇိုင်ပုင် ကိုလောန်စက် ညိနာင်တု သိုမ္မံကိုသတိ သိုမ္မံကိုဗစာရဏာ (ပွဲအခိင်ဂ်) ကြက်ဒလိုက်ကတီရ ပျပ်စိုတ် ပိုင်ခြာ သာ်ဝံတု နကိုသကဲပုင် သပတ် ပွမသတိက်သတင် မပြရ။ တီလပိဉ်စုန္တတုန် ပွဲဌာန်ဂ်ဟောင် ဂဇာန်ခွင် ဂတမုခ် တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိရ။

ပွဲလောကဝံ ကျိတြိနာဲသာ အာစာညးလိုက် မဂြင်တီကောတ် သစ္စပန်ပြကာ မဟံမ္မဲကိုပတောံစတ်ဂ် ပြာပ်အာ ကြင်ကကုဓာ မ္မံကိုသုာ ကောင်ဖြင် ညှိမ္မံကိုရ်သာ အးဇးဂ်တု မ္မံကိုသဘ် မဟံသျှောင်စိုတ်ဂ်ဒ်တု စေံအာကြင် ဟုမ်ကောတ်သုာ သုင်ကောတ်သုာတုမး ကလောင်တိုန်ကျင်ရ။

ပွဲသာသနာဝံ ကျိတြိနာဲသာ အာစာညးလိုက် မ္မံကိုပိဉ်တြိပြကာ မလေပ်ဖန် ဗဒ် တွံထွေးကိုဓရဂမ္မိုင်ဂ် ကလောင်တိုန်ကျင်သာ်ဂ်တုမး ပွဲလဒေါပ်ဂကောံခမီသင် သိုမတီဗျိုင် ရံင်ကောတ် (ဂကောံခမီသင်)ဂ် ဣပြာပ်အာ ဂြိပ်ကြက်ရ။

သုာသကိပ်ဇ္ဇော် အဲကျိဂ် ခုပ်ထောံ ပန်ထပ်တု သြပ်လးပညပ်ကိုညိ၊ ကြက် သတိက်သတင်ထောံကွာရ- ရဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ ဟိုသဂးကို ခမီမ္မံယုစုန္တရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ ဖအောင်စကာမး ခမီစုန္တရ ခုပ်ထောံ သုာသကိပ်ဇ္ဇော်ဂ် ပန်ထပ်တု လးပညပ်ကို ဗွဲမပြဟ်ရ။ တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ မ္မံသဘ်မဟံသျှောင်စိုတ် ဂ်ဒ်တု သတိက်သတင်ထောံရ၊ စုန္တလောင် ဂဇာန်ခွင် ပွဲဂတမုခ် (တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ) ဂ်ဟောင်ရ။

၁၉၇။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိဉ်အာနန္တရ- “ယံ အာနန္တ ညးမမိက်ကိုမ္မဲဂ် ‘ယံကောန်တုစုန္တ ပပြဘိုဂ်ဒး ပိဏ္ဏပါတ် တုအဲ လက်ကရ် အိုတ်တု တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ ဒးပကော့ပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ကုတုအဲဂ် လာဘ်ဟံခိဟ် ဆဲးရ၊ ကလိဝံ ဟံဒးရးရ’ သိုမဟိုသဂး ရဝံ ကတီဗဒ် ပွမဟံမိပ်စိုတ် ကုစုန္တ မဒ်ကောန် သုာဒမာတ်ထပ်လောင် ဒ်မာန်ရ။ ယံအာနန္တ (ကတီဗဒ်ကျင် သာ်ဂ်မး) ဒးပါပွေင်ကော့ ပွမဟံမိပ်စိုတ် (ဂြိုက်သျှောင်စိုတ်) စုန္တ မဒ်ကောန် သုာဒမာတ်ထပ်ဂ် ရဲသာ်ဝံရ- ‘ယံဒကာ စုန္တ ပပြဘိုဂ်ကောတ် ပိဏ္ဏပါတ် တုအဲ လက်ကရ်အိုတ်တု တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိ ပကော့ ပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ကုတုအဲဂ် ခိဟ်ကော့ရ၊ ကလိဝံ ဒးရးကော့ရ။ ယံဒကာစုန္တ ဂလာန်ဝံ ဝံကလင်မိင်ကောတ်လပ် နူဂတမုခ် တီလမ္မံပိဉ်ကျိတြိရ၊ သဝံဒင်ဂိုင်ကောတ်ရ။ ပိဏ္ဏပါတ် ဂမ္မိုင် ၈၂၀ ကုတုသုဟ်ရင်သကအ်တု ဖိုဝိပက် မတုပ်သုဟ် မ္မံကိုဖိုအာနိသံသ မဇ္ဇော် လောန် လတူနူပိဏ္ဏပါတ်ဂမ္မိုင်ဝံ နွံအိုတ်ရ။

ညးမဂး ဓါဂကူအိုတ်ဂ်ရော?— ယြပိဏ္ဏပါတ်မွဲ ပပြဘိုက်တဲ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ကလိဝံ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် မဒ်ပြအိုတ်ရ၊ (ပိဏ္ဏပါတ်ဝံလေဝ် မွဲဂကူ)၊ ယြပိဏ္ဏပါတ်မွဲ ပပြဘိုက်တဲ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ဒးပပရိနိဗ္ဗာန် နကိုအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်ရ၊ (ပိဏ္ဏပါတ်ဝံလေဝ် မွဲဂကူ)၊ ပိဏ္ဏပါတ်ဂမ္တိုင် ဓါဂကူဝံ တုပ်သုတ်ရင်သကအ်တဲ ဖိဝိပက် မတုပ် သုတ် မ္မုကိုဖိုအာနိသံသ မဇ္ဇောလောန် လတူနုပိဏ္ဏပါတ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်မဂးဂ် ဣဝံ အိုတ်ဟေင်ရဂ် (ဂလာန်ဝံ) သဝံကလင်မိင်ကေတ် သဝံဒင်ဂိုင်ကေတ် နူတမုခ် တီလ မ္မုပိုင်ကျိတြရ။

(ဟိုတ်ဂ်ရ) ဒကာစုန္ဒ မဒ်ကောန်သုာဒမာတ်ထဝ်ဂ် သဝံလုတ်ဆန်စန်ကေတ် ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို အာယုက်ဂိုင်တဲရ၊ သဝံလုတ်ဆန်စန်ကေတ် ကမ် မလေပ်ကတိ ဗဒ်ကို ရုပ်သက်ကျေပ်တဲရ၊ သဝံလုတ်ဆန်စန်ကေတ် ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို တသိုမ် တဲရ၊ သဝံလုတ်ဆန်စန်ကေတ် ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို သကအ်တိဝါရဂိုင် တဲရ၊ သဝံ လုတ်ဆန်စန်ကေတ် ကမ် မလေပ်ကိုအာစိုပ် ချိုင်သွပ် တဲရ၊ သဝံလုတ်ဆန်စန်ကေတ် ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ဇ္ဇောသကိုပ်သက တဲရ’ ဂ် ဟိုတ်ဝံ ရဲဝံတဲ။ ယွံအာနန္ဒ ဒးပါပွေင် ကေံပွမဟံမိပ်စိုတ် (ဂြိုက်သုာမ်စိုတ်) စုန္ဒ မဒ်ကောန် သုာဒမာတ်ထဝ် ရဲသက်ဝံရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ တီကေတ် ဟိုတ်ပရူပရာဂ်တဲ ပွဲအထိုက်အတန်ဂ် ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ—

“ကုညး ကိုဒါန်ဂ် ကုသိုလ် ဇ္ဇောမောဝ်ရ၊ ကုညး သိုလလမ်မင်မွဲဂ် သွဝဲ ဟံဇ္ဇောမောဝ် (ဟံဂိုင်) ရ၊ ညးမ္မုကိုဉာဏ်ဂ် ပါသုးကေံ ပွသရာပ်ပါရ၊ ညးပါသုး ကေံသက် ရာဂ ဒေါသ မောဟတအ်အိုတ်တဲ (ပုတ်ကိလေသ) ပျိုတ် ဝံစိုဟ် သတိုတ်ရ” ရဲဝံ (ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ရ)။

ခဏ်စတုတ္ထ တဲရောင်။

တုံ့လှုပ်အံင်ရေင်

၁၉၈။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ— “ယွံ အာနန္ဒ ကျင် ကြက်အာအိုတ်စိုအ်၊ ပိုညးဂမ္တိုင် ကြက်ပြာပ်အာ ဥယျာန်အံင်ရေင် သိုင် မလ္လဂမ္တိုင် မ္မုဒိုင် ပွဲဩင်ကြိုင်ဟိရညဝတီ လပါ်တေအ် ပွဲဂိုင်ပုံက်” ကြပ်လုပ် ချိုင်ကုသိ နာရာမ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျိမ္မုပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္မုပိုင်ကျိတြရ။

ပွဲကာလ၌ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ ဖွဲ့ဟန်ကောံ ခမိသင် မၤဂိုင် က္လိာ်အာ ဥယျာန် အံင်ရေင် သိုင်မလ္လဂမ္တိုင် မ္တိုင်ခိုင် ပွဲသိုင်ကြိုင်ဟိရညဝတီ လပါ်တေအံ ပွဲဂိုင်ပုံကံ ကြပ်လုပ် ချင်ကုသိနာရာမ်တဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိဋ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ပွဲအကြာ တွံလှုပ် အံင်ရေင်ဂမ္တိုင် သြပ်လးပညပ်ကိုဇံင် မဂတးဏာကျိပ် လပါ်သွပ်ကျာညါ၊ ယွံအာနန္ဒ အဲကျော် ဘောင်စိုတ်ကွေရ၊ ကြက်သတ်ကံသတင်ထောံကွာရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျော်မ္တိုင် ခိုဟိရ” ရံဝံ တီလပိဋ်အာနန္ဒ ဒုင်ဝန် ကုတီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြတဲ ပွဲအကြာ တွံလှုပ်အံင်ရေင်ဂမ္တိုင်ခါ လးပညပ်ကိုဇံင် မဂတးဏာကျိပ် လပါ်သွပ်ကျာရ။ ပွဲကာလ၌ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ ဇိုင်ပါဂ် ပတိုန်စွံ ပွဲလတူဇိုင်ပုင် ကိုလောန်ဓက်အာ ဗုတ်ညိနာင်တဲ သိုမ္တိုက်သတိ သိုမ္တိုက်ဗစာ ရဏာ၌ နကိုသကဲပုင် သပတ် ပွမသတိကံသတင် မပြရ။

ပွဲအခိုင်၌ တွံလှုပ်အံင်ရေင်ဂမ္တိုင် ကရင်ခိုင် အလုံတုံမွဲ နကိုပက်ဂမ္တိုင် မကရင် ဟံသေင်ကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ တွံအံင်ရေင်ဂမ္တိုင်၌ နဒဒိပူဇ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ ကြုပရဟ် ဖျေန် ပက်ဂမ္တိုင် လတူဇေ ကုတီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြအိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဓလီုဖျေန်အိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဖျေန် ဟံပိတ်သကုတ်အိုတ်ရ။ ပက်ဒေဝတ် (ပက်ကိုန်ဒိပ်) မ္တုယုမန္ဒာရဝ ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒတုံပြဟ်ဇော်ကျင် နူအာကာသတေအံအိုတ်ရ၊ ပက်ဂမ္တိုင်၌လေဝ် (ဒေဝတ် ဂမ္တိုင်) နဒဒိပူဇ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ ကြုပရဟ်ဖျေန် လတူဇေ ကုတီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ အိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဓလီုဖျေန်အိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဖျေန် ဟံပိတ်သကုတ်အိုတ်ရ။

ခွိက်ကြကောတ်စွန်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲဒေဝတ်လေဝ် ဒတုံဇော်ကျင် နူအာကာသတေအံ အိုတ်ရ၊ ခွိက်ကြကောတ်စွန်ဂမ္တိုင်၌လေဝ် (ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်) နဒဒိပူဇ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ ကြုပရဟ်ဖျေန် လတူဇေ ကုတီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြအိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဓလီုဖျေန်အိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဖျေန် ဟံပိတ်သကုတ်အိုတ်ရ။ ကိုင်ကျိက်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နဒဒိပူဇ တီလ မ္ပပိဋ်ကျော်တြ တိုင်တိုက် ဗြုလဟ်ခိုင် ပွဲလတူအာကာသအိုတ်ရ။ ရမျာင် ဒွက်ဒေဝတ် ဂမ္တိုင်လေဝ် နဒဒိပူဇ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ န်ခိုင် ပွဲလတူအာကာသအိုတ်ရ။

၁၉၉။ ပွဲကာလ၌ တီလမ္ပပိဋ်ကျော်တြ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိဋ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ တွံလှုပ်အံင်ရေင်ဂမ္တိုင် ကရင်ခိုင် အလုံတုံမွဲ နကိုပက်ဂမ္တိုင် မကရင် ဟံသေင်ကိုအခိုင်အိုတ်ရ၊ တွံအံင်ရေင်ဂမ္တိုင်၌ နဒဒိပူဇကျော်တြ ကြုပရဟ်ဖျေန်ပက် ဂမ္တိုင် လတူဇေ ကျော်တြအိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဓလီုဖျေန်အိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဖျေန် ဟံပိတ် သကုတ်အိုတ်ရ။ ပက်ဒေဝတ် (ပက်ကိုန်ဒိပ်) မ္တုယုမန္ဒာရဝဂမ္တိုင်လေဝ် ဒတုံပြဟ်ဇော်ကျင် နူအာကာသတေအံအိုတ်ရ၊ ပက်ဂမ္တိုင်၌လေဝ် (ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်) နဒဒိပူဇကျော်တြ ကြုပရဟ် ဖျေန် လတူဇေ ကျော်တြအိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဓလီုဖျေန်အိုတ်ရ၊ ကြုပရဟ်ဖျေန် ဟံပိတ် သကုတ်အိုတ်ရ။

ခွိက်ကြကောတ်စွန်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲဒေဝတ်လေဝ် ဒတုံဇော်ကျင် နူအာကာသအိုတ်ရ၊

ခွဲက်ကြကောတ်စွန်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် နဒဒိပူဇ်ကျာ်တြဲ ကြဲပရဟ်ဖျေံနင် လတူဇကု ကျာ်တြဲ အိုတ်ရ၊ ကြဲပရဟ်ဓလီုဖျေံနင် အိုတ်ရ၊ ကြဲပရဟ်ဖျေံနင် ဟံ့ပိုတ်သကုတ်အိုတ်ရ။ ကွိုင်ကွိုက်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် နဒဒိပူဇ်ကျာ်တြဲ တိုင်တိုက်မြဲလဟ်ဒိုင်ခွိုင် ပွဲလတူအာကာသအိုတ်ရ။ ရမျာင်ဒွက်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် နဒဒိပူဇ်ကျာ်တြဲ ဒိုင်ခွိုင် ပွဲလတူအာကာသအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ နပုဗ္ဗသပပူဇ် ဗုတ်ဝံ ဒိသပရေၤသျှော်ရံကျာ်တြဲ ဟံ့သေင်ဏီရ၊ ဒိသပအဲပရဲ ဟံ့သေင်ဏီရ၊ ဒိသေအံသွံ ဟံ့သေင်ဏီရ၊ ဒိပူဇ် ဟံ့သေင်ဏီရ၊ ဒိထွပူဇ် ဟံ့သေင်ဏီရ။ ယွံအာနန္ဒ ဩဓမ္မိတြံ ကိဒိ၊ ဓမ္မိဗြံ ကိဒိ၊ ဥပဗြံ ကိဒိ၊ ဥပဗြံ ကိဒိ ဒဂေတ်ခွိုင်ဓရ် မဗ္ဗေကို ဓရ်လောကုတ္တိရ်ရ၊ ဒဂေတ်ခွိုင် ဒဂေတ်မဗ္ဗေရ၊ ဒဂေတ်ခွိုင် ဒဂေတ်မဗ္ဗေကို ဓရ်ရ၊ ညးဂံ နပုဗ္ဗသပပူဇ်အိုတ်ဂံ ဒိသပရေၤသျှော်ရံ ကျာ်တြဲရ၊ ဒိသပအဲပရဲရ၊ ဒိသေအံသွံရ၊ ဒိပူဇ်ရ၊ ဒိထွပူဇ်ရ။

ဟိုတ်ဂံရ ယွံအာနန္ဒ ပွဲသာသနာဝံ ကြက်ပဒတ်အာ သိုမဒဂေတ်ဓရ် မဗ္ဗေကိုဓရ် လောကုတ္တိရ်အိုတ်ရ၊ ကြက်ပဒတ်အာ သိုမဒဂေတ် ဒဂေတ် မဗ္ဗေအိုတ်ရ၊ ကြက်ပဒတ်အာ သိုမဒဂေတ် မဗ္ဗေကိုဓရ်အိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ရံသာဝံ မူးတအံညးဂမ္ဘိုင် ဒးဒဂေတ်လုတ် ဒးပတိတ်ဗြဟတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ထေရ်ဥပဝါဏ

၂၀၀။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ဥပဝါဏ သိုမပိုက်ခွိုင်ပိုက်ကို တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဒတူခွိုင် ပွဲဂတမုခ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ “ယွံဓမ္မိ ဩဝံပါစူးအာထောံညိ၊ ဩဝံလပဒတူခွိုင် ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်ညိ” (သိုမဟိုသဂး) သာဝံ ကိုထေရ်ဥပဝါဏ ပါစူးအာရ။ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သာဝံ ဒ်တိုန် ကုတီလပိုင်အာနန္ဒရ- “တီလပိုင်ဥပဝါဏဝံ လုက်ကာလမလအံလ ဒ်ကွာ် ညးကောန်စိုတ်ဥပကာ ပဒတ်ဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ နွံခွိုင် ပွဲကရပ်ကျာ်လှိုန်ရ၊ သိုကိုဒ်တသာဂ် ပွဲအခိုင်လက်ကရ် အိုတ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ‘ယွံဓမ္မိ ဩဝံပါစူးအာထောံညိ၊ ဩဝံလပဒတူခွိုင် ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်ညိ’ (သိုမဟိုသဂး) သာဝံဂ် ကိုတီလပိုင်ဥပဝါဏ ပါစူးအာရ။ ပွဲအရာ တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ ကိုတီလပိုင်ဥပဝါဏ ပါစူးအာထောံ သာဝံမဂး ‘ယွံဓမ္မိ ဩဝံပါစူးအာထောံညိ၊ ဩဝံလပဒတူခွိုင် ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်ညိ’ ဝံဂ် ဟိုတ်ခွေၣ် ညးခွေၣ်ရော၊ အထံက်အပင်ခွေၣ် ဂ်တုန် ညးခွေၣ်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်တိုန်ရ)။

ကြနုဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂရင်ပတိသွာန်တိုန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျာ်မုံပိုင် တီလပိုင်ဥပဝါဏဝံ လုက်ကာလမလအံလ ဒ်ကွာ် ညးကောန်စိုတ်ဥပကာ ပဒတ်ခွိုင် ဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ နွံခွိုင် ကရပ်ကျာ်လှိုန်ရ၊ သိုကိုဒ်တသာဂ်

ပွဲအခါလက်ကရံအိတ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျာ်တြဲ ‘ယွံခမီ ဩဝ်ပါစူးအာထောံညိ၊ ဩဝ်လပတန်တ ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်ညိ’ ရဝံ ကိုတီလပိဉ်ဥပဝါဏာ ပါစူးအာထောံရ။ ပွဲအရာတီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျာ်တြဲ ကိုတီလပိဉ်ဥပဝါဏာ ပါစူးအာထောံ သာ်ဝံမဂး ‘ယွံခမီ ဩဝ်ပါစူးအာထောံညိ၊ ဩဝ်လပတန်တ ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်ညိ’ဝံဂှ် ဟိုတ်ဗျေံဂှ် ညးဗျေံဂှ်ရော၊ အထံက်အပင်ဗျေံဂှ်တုန် ညးဗျေံဂှ်ရော” ရဝံ (ဂရင်ပတိ သွာန်တုန်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ဂကောံဒေဝတဂမ္တိုင် ဗွဲမဂ္ဂိုင်ဂွင် မ္တိုင်ခိုင် ပွဲစိုလောကဓာတ်ဂမ္တိုင်ဝံ သွက်သဝံဗိုလော့ဝ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျာ်တြဲ ကောံခရိုကျာ်အိတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအပွဲစါယောဇနာ ပ္တိပုဉ္ဇံ ဥယျာန်အံင်ရေင် သိုင်မလ္လဂမ္တိုင် ပွဲဝံင်ပွဲက် ကြပ်လုပ်ချင်ကုသိနာရာမ်ဂှ် ဌာန်ဟံပေင်တကို ဒေဝတဂမ္တိုင် မ္တိုင်ကုဏ္ဍိတြီဇ် မဇ္ဈိမဂးဂှ် အယာံမာတ်ထပက်ကို တျိုင်သော်ဗတသတ် ဝံလေဝ် ဟံမ္မဲရ။

ယွံအာနန္ဒ ဒေဝတဂမ္တိုင် ဟိုဂရိုဟ်ခိုင် သာ်ဝံအိတ်ရ- “ပိုညးဂမ္တိုင် သွက်သဝံဗိုလော့ဝ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျာ်တြဲ ဒးကျာ်ဇူဇမ္မေအိတ်ရ၊ ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကောတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မသာ်စုတ်ဂှ် လဆောင်လဆောင်ဟေင် ကတိန်ကျာ် ပွဲလောကအိတ်ရ၊ ပွဲတုဏ်အိတ်ဟေင် ပွဲပစ္စိမယာမ် (ဂါမ်ဇက်အာ ဗတံသဂါတု) ကျာ်တြဲ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ခမီဥပဝါဏာ မ္တိုင်ကုဏ္ဍိတြီဇ် မဇ္ဈိမဝံလေဝ် သိုဗဒန်လဝ်ဂှ် ဒတုခိုင် ပွဲဂတမုခ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျာ်တြဲရ၊ ပိုညးဂမ္တိုင် ပွဲအခါလက်ကရံအိတ်ဝံ ဟံကလိဝံအခေါင် သွက်သဝံဗိုလော့ဝ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျာ်တြဲအိတ်ရသွံ” ဂှ် (ဟိုဂရိုဟ်ခိုင်အိတ်ရ) ရဝံ (သဂးရ)။

၂၀၁။ ယွံတီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျာ်တြဲ မ္တိုင်ပိဉ်တြဲပြကာ ဒေဝတဂမ္တိုင် နွံကိုသဇိုင်ခိုင် သာ်လိုတု စိုတ်ကတိန်ခိုင်အိတ်ဂှ်ရော ရဝံ (ဂရင်ပတိရ)။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအာကာသဂှ် မ္တိုင်စုတ်သမ္ဘိ ရဝံမဂး ဂှးတိတု ဒေဝတဂမ္တိုင် မတန်တခိုင်ဂှ် “ကျာ်တြဲ မ္တိုင်ပိဉ်တြဲပြကာဂှ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲးဂှ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကျာ်တြဲ မ္တိုင်မတ်ပညာဂှ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ကေံဗဒန်အာ ပွဲလောကရ” ရဝံ ပှးကလာံသော်ဂမ္တိုင်တု လရိုအိယာံအိတ်ရ၊ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္တိုင်တု လရိုအိယာံအိတ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရဲဒတုဇော် ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတ်ဇော်အိတ်ရ၊ ပှော်တလော ပှူဇကုဂတတူရူအိတ်ရ၊ ပှော်တလော ပှူအာပှူ ကျာ်အိတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲဂှးတိဂှ် မ္တိုင်စုတ်သမ္ဘိ ဂှးတိတု ဒေဝတဂမ္တိုင် မတန်တခိုင်ဂှ် “ကျာ်တြဲ မ္တိုင်ပိဉ်တြဲပြကာဂှ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲးဂှ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကျာ်တြဲ မ္တိုင်မတ်ပညာဂှ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ကေံဗဒန်အာ ပွဲလောကရ” ရဝံ ပှးကလာံသော်ဂမ္တိုင်တု လရိုအိယာံအိတ်ရ၊ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္တိုင်တု လရိုအိယာံအိတ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရဲ

ဒတုံဧဝံ ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတ်ဧဝံအိုတ်ရ၊ ပှောတ်လောပူဇကု ဂတတူရူအိုတ်ရ၊ ပှောတ်လော ပူအာ ပူကျင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မျှံကိုကာမရာဂ စာ်စူးတဲဂ်တုန် “ခရ်သင်္ခါရ ပွမဒးပြုပြင်ကိုဂမ္ဘိုင် မျှံသဘဟံဗိုန်ဂ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအပွဲခရ်သင်္ခါရ ပွမဒးပြုပြင်ကိုဝံ သဘပွမဗိုန်ဂ် သာ်လိုဝံ ကလိဝံမာန်ဂ်ရော” ရဝံ သိုမဗ်ဗျဟ် ဗစာရဏာဒွင်ဂ် အောင်ဒင်မာန်အိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

ဌာန် လေပ်ကိုကလိဝံ သံဝေဂ ပန်ဌာန်

၂၀၂။ ယံကျာ်မျှံပိုင် ကိုပ်ကွာတေအ် (ပြာပ်လုပ်ဒဂိုန်) ပွဲဌာန်ဒိုဟ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ခမီ ဂမ္ဘိုင် မဒလိုက်ကတိ နှံဂ် တုဟ်နဗိုလှောင် တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြဲ က္လကျင်အိုတ်ရ၊ ခမီ ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် မလေပ်ဇော်ပွပ်ဂှမ်စိုတ် မက္ကစိုပ်ကျင်တအ်ဂ် ပိုဒိုက် တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ကလိဝံ အခေါင်ဗိုလှောင် အခေါင်ပြာပ်သင်္ခါအိုတ်ရ။ ယံကျာ်မျှံပိုင် ပွဲကာလ တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြဲ ကလိလောန်စအာတဲ ခမီဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် မလေပ်ဇော်ပွပ်ကို ဂှမ်စိုတ်တအ်ဂ် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ကြက်ဟံကလိဝံ အခေါင်ဗို လှောင် အခေါင်ပြာပ်သင်္ခါအိုတ်ရ- ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယံအာနန္ဒ ကောန်ဂကူ မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် ဌာန်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုဗိုလှောင် မလေပ် ကို (ကုညးဗိုလှောင်) ကလိဝံသံဝေဂ် နွံပန်ဌာန်အိုတ်ရ။ ညးမဂး ပန်ဌာန်အိုတ်ဂ်ရော?- ယံအာနန္ဒ “ပွဲဥယျာန်လုဗွီနီဝံ ကျာ်တြဲ ဝံင်သွးတိတ်ရ” ဌာန်ဝံလေပ် ဒ်ဌာန် မထေက်ကို ဗိုလှောင် မလေပ်ကိုကလိဝံသံဝေဂ ကုကောန်ဂကူ မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ်ရ။

ယံအာနန္ဒ “ပွဲတုံဇြမဟာဗောဓိဝံ ကျာ်တြဲ ကလိဝံ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် မဒ်ပြဲ အိုတ်ရ” ဌာန်ဝံလေပ် ဒ်ဌာန် မထေက်ကိုဗိုလှောင် မလေပ်ကိုကလိဝံသံဝေဂ ကုကောန် ဂကူ မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ်ရ။ ယံအာနန္ဒ “ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိုန်ဝံ ကျာ်တြဲ တံဗဂေတ် ခရ်ဓမ္မစက် မဒ် ပြဲအိုတ်ရ” ဌာန်ဝံလေပ် ဒ်ဌာန် မထေက်ကိုဗိုလှောင် မလေပ်ကိုကလိဝံသံဝေဂ ကုကောန် ဂကူ မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ်ရ။

ယံအာနန္ဒ “ပွဲဍုင်ကုသိနာရာမ်ဝံ ကျာ်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန် နကိုအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန ဓာတ်ရ” ဌာန်ဝံလေပ် ဒ်ဌာန် မထေက်ကိုဗိုလှောင် မလေပ်ကိုကလိဝံ သံဝေဂ ကုကောန် ဂကူ မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ကောန်ဂကူ မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် ဌာန်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကို ဗိုလှောင် မလေပ်ကို (ကုညးဗိုလှောင်) ကလိဝံသံဝေဂ် ဣဝံ ပန်ဌာန်အိုတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ခမီတြု၊ ခမီဗြ ဥပးတြု၊ ဥပးဗြဂမ္ဘိုင် မျှံကိုခရ်သဒ္ဓါဂ် “ပွဲဥယျာန်လုဗွီနီဝံ ကျာ်တြဲ ဝံင်သွးတိတ်ရ” ရဝံကို “ပွဲတုံဇြမဟာဗောဓိဝံ ကျာ်တြဲ ကလိဝံ သမ္မာသမ္မောဓိ ဉာဏ် မဒ်ပြဲအိုတ်ရ” ရဝံကို “ပွဲဂြိုပ်မိဂဒါဝိုန်ဝံ ကျာ်တြဲ တံဗဂေတ် ခရ်ဓမ္မစက် မဒ်ပြဲ

အိုတ်ရ” ရဝံကို “ပွဲချင်ကုသိနာရာမိဝံ ကျက်တြိ ပပရိနိဗ္ဗာန် နကိုအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန ဓာတ်ရ” ရဝံကို (သိုမဗ္ဗိဗ္ဗဟကေတဝံ) ကြက်ကျင်အိုတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ သွက်သဝံဗိုလောဝ် ကျက်စေတီဂမ္ဘိုင် ညးဂမ္ဘိုင် မဂေတ်ဂေတ် အာကျင်ဂံ သိုမ္မုကိုစိုတ် မလျိုင်ဖြင်သိုက် ယဝ်ချိုတ်အာအိုတ်မဂး၊ ညးဂမ္ဘိုင်အိုသိုက် ခန္ဓဇေ လိုလတ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲ ကြက် သဝံအာစိုပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

ဂလာန်သွာန် တီလပိုင်အာနန္ဒ

၂၀၃။ ယံကျက်မ္မုပိုင် ဆေင်စပ်ကိုမာတုဂါမ်တဲ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် သာ်လိုဝံ ဒဂေတ်အိုတ်ဂံရော ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံအာနန္ဒ ညံင်ဟဝံသိုညာတ်ဂံ ဒးဒဂေတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံကျက်မ္မုပိုင် ယဝ်သိုညာတ်ဒးမဂး သာ်လိုဝံဒဂေတ်ဂံရော ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံအာနန္ဒ သိုဟံဟိုအရေင်ဂံ ဒးမံင်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံကျက်မ္မုပိုင် (ပါဗေတ်ဟံဗ္ဗးတဲ) ဒးဟိုအရေင်မဂး သာ်လိုဝံဒဂေတ်ဂံရော ရဝံ (ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံအာနန္ဒ စွံသတိ (စုတ် သမ္ဘိ သုဟ်ညံင်ရမပတံကိုမိအရင်တဲ ဒးဟိုသဂးရ) ရဝံ (သဂးရ)။

၂၀၄။ ယံကျက်မ္မုပိုင် ဆေင်စပ်ကိုရုပ်ကလာပ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြိတဲ ပိုဒိုက်တအ် ညးဂမ္ဘိုင် သာ်လိုသဝံရင်တုင် သပအိုတ်ဂံရော ရဝံ (ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ပွဲပမ ပူရုပ်ကလာပ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြိ မူးတအ် ဩဝ်လပသပလ္လိပရာ စွံဂဝိင်အိုတ်ညိ။ ယံအာနန္ဒ အဲကျက် ဖအောင်ဖတိုက်ရ၊ ပွဲဒဂေတ် မပြဟောင် ဩဝ်ပတိတ်ဗြဟတ်အိုတ်ညိ၊ ပွဲဒဂေတ် မပြဂံ သိုဟံဂဝိင်ဟိုတ်မာဲ ပတိတ်ဗြဟတ်လ္လိပရာ ဗွဲမသကာတ်မြဟ် ဖအောင် ဗလးဏာစိုတ်ကို နိဗ္ဗာန်တဲ ဩဝ်ပဒတ်အိုတ်ညိ။ ယံအာနန္ဒ သိုင်မ္မုကိုပညာ ဗဗ္ဗးမ္မုကို ပညာ သမေဟ်သေဠိ မ္မုကိုပညာဂမ္ဘိုင် မလျိုင်ဖြင်သိုက်ကို ကျက်တြိလောန်ဂံ ကြက်သပ ပမပူရ ရုပ်ကလာပ် ကျက်တြိအိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

၂၀၅။ ယံကျက်မ္မုပိုင် ပွဲရုပ်ကလာပ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြိ သာ်လိုဝံရင်တုင် သပ ဂံရော ရဝံ (ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံအာနန္ဒ သုဟ်ညံင်ရင်တုင်သပ ပွဲဇ္ဇသိုင်စက္ကဝံကို ဒးရင်တုင်သပ ပွဲရုပ်ကလာပ် ကျက်တြိရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံကျက်မ္မုပိုင် ပွဲဇ္ဇသိုင်စက္ကဝံကို သာ်လိုရင်တုင် သပအိုတ်ဂံရော ရဝံ (ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ဇ္ဇသိုင်စက္ကဝံကို ဂ္ဂိပူကေံ နကိုယာတ်တို့တို့ (မကတိုဒ် ပွဲကာသိရး) အိုတ်ရ၊ ဂ္ဂိပူကေံ နကိုယာတ်တို့တို့ (မကတိုဒ် ပွဲကာသိရး) တဲမဂး ဂ္ဂိပူကေံ နကိုတောင်ချို ချိုန်ချိုန်အိုတ်ရ၊ ဂ္ဂိပူကေံ နကို တောင်ချို ချိုန်ချိုန်တဲမဂး ကလေင်ဂ္ဂိပူကေံ နကိုယာတ်တို့တို့ (မကတိုဒ် ပွဲကာသိရး) အိုတ်ရ၊ အတိုင်နယံဝံ ဂ္ဂိပူကေံ ဇ္ဇသိုင်စက္ကဝံ နကိုယာတ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ကံ့စုမ်တဲမဂး စုတ် ပွဲခိုင်ကဠာထပ် မဒ်မ္မဟာန်ကေံ ကေင်တဲ ကွာတ်ထောံ နကိုခိုင်ကဠာထပ် မွဲသအောင် တဲမဂး သပဖအံ အောံစုန်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုတ် စံင်ကေံ ဇ္ဇသိုင်စက္ကဝံအိုတ်ရ။ ပွဲဂိုင်တရ

ပန်သွာင်၌ ဒက်ပတန် စေတီသို့စက္ကဝင်အိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ရံသင်္ဂဟေင် ရင်တွင်သပ ပွဲဇွသွင်စက္ကဝင်အိုတ်ရ။

ယုံအာနန္ဒ သုဟ်ညင်ရံသပ ပွဲဇွသွင်စက္ကဝင်အိုတ်ကို တုတ်တသင်္ဂရ ပွဲရုပ်ကလာပ် ကျ်တြလေဝ် ဒးရင်တွင်သပရ၊ ပွဲဂွင်တရပ်သွာင်၌ ဒးဒက်ပတန်စွံ စေတီကျ်တြရ၊ ပွဲစေတီ၌ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ပက်ကို၌ စွန်ကို၌ ခွက်ကြကောတ်လံက်ဗဗိုဟ် ကို၌ ပတိုန်လေဝ် ကြက်ပတိုန်အိုတ်ရ၊ လှောင်လေဝ် ကြက်လှောင်အိုတ်ရ၊ နကိုစိုတ်လေဝ် ကြက်လျှင် ဖြိုင်သျှိုက်အိုတ်ရ၊ ပွမသပသင်္ဂရ ကြက်၌ တုဟ်နဒတဲမြမောင် တသိမ် ကုဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်၌ လက်ကာလမဂ္ဂိုင်သွေ့ရ။

ပုဂ္ဂိုလ် ထောက်ကိုစေတီ

၂၀၆။ ယုံအာနန္ဒ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် ပန်ဂကူဝံ ဒက်ပတန် စေတီထောက်အိုတ်ရ။ ဉ္ဇးမး ပန်ဂကူအိုတ်၌ရော?— ကျ်တြ မထောက်ဒင်ပူဇ်တွင် မပြင်တီကောတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉ္ဇာံစွတ်၌ ပတန်စေတီထောက်ရ၊ ပစ္စေကဗုဓ်၌ ပတန်စေတီထောက်ရ၊ သာဝက ကွးတီလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ၌ ပတန်စေတီထောက်ရ၊ သွင်စက္ကဝင်၌ ပတန်စေတီထောက်ရ၊ (ဣဝံ ပန်ဂကူအိုတ်ရ)။

ယုံအာနန္ဒ သပဟိုတ်ကိုဖိုတွင်လိုမဲ့တဲ ကျ်တြ မထောက်ဒင်ပူဇ်တွင် မပြင် တီကောတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉ္ဇာံစွတ်၌ ပတန်စေတီထောက်ရော။ ယုံအာနန္ဒ “စေတီဝံ စေတီတီလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ မထောက်ဒင်ပူဇ်တွင် မပြင်တီကောတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင် အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉ္ဇာံစွတ်ရ” ရံဝံ မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် နကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်၌ လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် နကိုစိုတ် ပွဲစေတီ၌တဲမး ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြုနုချိုတ် တဲ၌ သဝံအာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ သပဟိုတ်ကို ဖိုတွင်ဝံတဲ ကျ်တြ မထောက်ဒင်ပူဇ်တွင် မပြင်တီကောတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသ္မိ အလိုဇကု မဉ္ဇာံစွတ်၌ ပတန်စေတီထောက်ရ။

ယုံအာနန္ဒ သပဟိုတ်ကိုဖိုတွင်လိုမဲ့တဲ ပစ္စေကဗုဓ်၌ ပတန်စေတီထောက်ရော။ ယုံအာနန္ဒ “စေတီဝံ စေတီပစ္စေကဗုဓ် မပြင်တီကောတ် ဓရ်သစ္စပန် အလိုဇကုရ” ရံဝံ မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် နကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်၌ လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် နကိုစိုတ် ပွဲစေတီ၌တဲမး ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြုနုချိုတ်တဲ၌ သဝံအာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာ ဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ သပဟိုတ်ကိုဖိုတွင်ဝံတဲ ပစ္စေကဗုဓ်၌ ပတန်စေတီ ထောက်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ယပဟိတ်ကိုဖိုတောင်သင်လိမ္မဲတဲ့ ကွေးသာဝက တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ပတန်စေတီထေက်ရော။ ယွံအာနန္ဒ “စေတီဝံ စေတီ ကွေးသာဝက တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာ်စုတ်ရ” ရဲဝံ မ္မိဟ် ဂမ္တိုင် မဉ္ဇိုင် လျိုင်ဖြင်သိုက် နကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် လျိုင်ဖြင်သိုက် နကိုစိုတ် ပွဲစေတီဂုံတဲမး ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂုံ သဂုံအာစိုပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာ ဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ယပဟိတ်ကိုဖိုတောင်ဝံတဲ့ ကွေးသာဝက တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ ပတန်စေတီထေက်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ယပဟိတ်ကိုဖိုတောင်သင်လိမ္မဲတဲ့ သိုင်စက္ကဝင်ဂုံ ပတန်စေတီထေက် ရဲဝံရော။ ယွံအာနန္ဒ “စေတီဝံ စေတီသိုင်ဓရ် မမင်မ္မဲဓရ်ရ” ရဲဝံ မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် မဉ္ဇိုင် လျိုင်ဖြင် သိုက် နကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် လျိုင်ဖြင်သိုက် နကိုစိုတ် ပွဲစေတီဂုံတဲမး ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲဂုံ သဂုံအာစိုပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ယပဟိတ်ကိုဖိုတောင်ဝံတဲ့ သိုင်စက္ကဝင်ဂုံ ပတန်စေတီထေက်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် မထေက်ကိုဒက်ပတန်စေတီဂုံ ဣဝံ ပန်ဂကူအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ဂုဏ်ထေက်ကိုအမ်သင် တီလပိဉ်အာနန္ဒ ပန်သင်

၂၀၇။ ပွဲကာလဂုံ တီလပိဉ်အာနန္ဒ လုပ်အာ အပွဲဘာတဲ ဒလဲကေတ်တိုင်တြင်တဲ “အဲဂုံ ဒ်ဒိုင် အယံမာတ်ပုဂ္ဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒဂေတ်လုတ်ဟေင်တဲ ကိစ္စထေက်ကိုဒး သပ တ္တဟ်နမင်လတူ နွံဏီရ၊ ကျာ်တြဲနာ်သာ အာစာညးလိုက် မလေပ်ဆာန်ချူအဲလေပ် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ သိုမလရိအံယံဂုံ ဒတူဒိုင်ရ။ ပွဲကာလဂုံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ “ယွံခမိတအံ အာနန္ဒ နွံဌာန်လိုက်ရော” ရဲဝံ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ။ ယွံကျာ်မ္မုပိဉ် အာနန္ဒဝံ လုပ်အာ အပွဲဘာတဲ ဒလဲကေတ် တိုင်တြင်တဲမး “အဲဂုံ ဒ်ဒိုင် အယံမာတ် ပုဂ္ဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒဂေတ်လုတ်ဟေင်တဲ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသပ တ္တဟ်နမင်လတူ နွံဏီရ၊ ကျာ်တြဲနာ်သာ အာစာညးလိုက် မလေပ်ဆာန်ချူအဲလေပ် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ကွေရ” ရဲဝံ သိုမလရိအံယံဂုံ ဒတူဒိုင်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

ပွဲကာလဂုံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်ကေတ် ခမိမ္မဲဇကုတဲ “ယွံခမိ ဩဝံကျင်ညိ၊ နကိုဂလာန် အဲကျာ် ‘ယွံကောန်တုအာနန္ဒ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်ဒိုင် တုအဲရ’ ရဲဝံ ဩဝံကော်နင် အာနန္ဒညိ” ရဲဝံ သဂးကိုခမိဂုံရ။ “ယွံကျာ်မ္မုပိဉ် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ခမိဂုံ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိဉ်အာနန္ဒတဲ “ယွံကောန်တုအာနန္ဒ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်ဒိုင် တုအဲရ” ရဲဝံ ဟိုသဂးကို တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဂလာန်ဝံရ။ “ယွံကောန်တု ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုခမိဂုံတဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလ

မျှပိုင်ကျက်ကြတဲ့ လှောင်သပဝတ် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြတဲ့ ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒ မဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ တီလမျှပိုင်ကျက်ကြ သးတိုန် ဂလာန်ဝှဲရ-

“ယွံအာနန္ဒ ဒေါရ၊ သြဝလပဝိုင်စံင်တူပူဆာ လပလရိအ်ယာံညိ၊ ယွံအာနန္ဒ ‘ပွမ ဒးသးဂမျိုင် ပွမဒးသးဂမ်စိုတ် ပွမဒးသးခြာ ဘဝတူဟ်ခြာ ကျောံ ညးမသျှိုက်ဆာန် သျှိုက်မျှိုက် သေ့အ်သ့ဂမျိုင်အိုသျှို’ ရ် ကိုပ်ကွာတေအ်ဟောင် အဲကျော် ဟိုတုံလဝ်တုရ ဟုံသေင်ဟာ၊ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအရာဝှံ ‘ဩဓရ်မ္မဲ မျှံသဘ်ပွမကတိုန်ကျိုင်တို ပွမကတိုန်ကျိုင် ပြာကဋ် ပွမဒးပြုပြေင်တု မျှံသဘ်ပွမလိုလ်ရ၊ ဓရ်ရ် စိုန်ဒ်ဇေကျော်ကြကိုလေဝ် သြဝလပ ကိုလိုလ်ညိ’ ရဝှံ အတိုင်နွံပိုက် ရာဒနာမိက်ရ် သာ်လိုသဝှံကလိဝှံမာန်ရ်ရော၊ သွက်သဝှံ ကလိဝှံ သာ်ဝှံ ဟိုတ်သေ့ဟုံမွဲရ။

ယွံအာနန္ဒ တုအဲ မျှံပိုက်ကိုဒတုဖို မျှံပိုက်ကိုတသိုန် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြတဲ့ နကို ကာယကမ်မေတ္တာ ဗွဲမဂျိုင် ဟုံမွဲကိုဗွတ်တို၊ မသပတ် ဟုံမွဲကိုပါခြာ ဂတမတ် ကြမတ်ရ် လုက်ကာလမဂျိုင်သေ့ ကျောန်စိုတ်ဥပကာကျိုင် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြရ၊ မျှံပိုက်ကိုဒတုဖို မျှံပိုက်ကိုတသိုန် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြတဲ့ နကိုဝစီကမ်မေတ္တာ ဗွဲမဂျိုင် ဟုံမွဲကိုဗွတ်တို၊ မသပတ် ဟုံမွဲကိုပါခြာ ဂတမတ် ကြမတ်ရ် လုက်ကာလမဂျိုင်သေ့ ကျောန်စိုတ်ဥပကာ ကျိုင် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြရ၊ မျှံပိုက်ကိုဒတုဖို မျှံပိုက်ကိုတသိုန် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြတဲ့ နကိုမနောကမ်မေတ္တာ ဗွဲမဂျိုင် ဟုံမွဲကိုဗွတ်တို၊ မသပတ် ဟုံမွဲကိုပါခြာ ဂတမတ် ကြမတ်ရ် လုက်ကာလမဂျိုင်သေ့ ကျောန်စိုတ်ဥပကာကျိုင် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြရ။ ယွံအာနန္ဒ တုအဲ ဒ်ညး မျှံကိုကုသိုလ် ဗွဲမဂျိုင် မကျောန်သပလဝ်တုရ၊ သြဝပတ်တံင်ဇြဟတ် ကမ္မောန် ကမ္မဋ္ဌာန်ညိ၊ ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ကြက်ဒ်တုအရန်ရ” ရဝှံ (သးရ)။

၂၀၈။ ကြနုဂ် တီလမျှပိုင်ကျက်ကြ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမျိုင်ရ- “ယွံခမိတအ် ညးဂမျိုင် မကျောန်စိုတ်ဥပကာ ကျက်ကြဂမျိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမျိုင်အိုသျှို အလိုဇေု မသုာ်စုတ် မကတိုန်ကျိုင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်လေဝ် မျှံကိုဗွတ် ဗွတ်ဂုဏ် သုဟ်ညံင်ရ်အာနန္ဒ ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ အဲကျော်ဟောင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ညးဂမျိုင် မကျောန်စိုတ်ဥပကာ ကျက်ကြဂမျိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမျိုင်အိုသျှို အလိုဇေု မသုာ်စုတ် ကြက်ကတိုန် ပွဲကာလကြလေဝ် ကြက်မျှံကိုဗွတ်ဗွတ်ဂုဏ် သုဟ်ညံင်ရ်အာနန္ဒ ညးကျောန်စိုတ်ဥပကာ အဲကျော်ဟောင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် အာနန္ဒရ် နွံကိုပညာရ၊ နွံကိုညဏ်ကေက်သကာရ၊ ‘အခိုင်ဝှံတုန် ဒ်အခိုင် ခမိတြုတအ် သွက်သဝှံပြာပ်အာ ဗိုလှောင်ကျက်ကြရ၊ အခိုင်ဝှံတုန် ဒ်အခိုင် ခမိ ဗြတအ် သွက်သဝှံပြာပ်အာ ဗိုလှောင်ကျက်ကြရ၊ အခိုင်ဝှံတုန် ဒ်အခိုင် ညးတြုတအ် သွက်သဝှံပြာပ်အာ ဗိုလှောင်ကျက်ကြရ၊ အခိုင်ဝှံတုန် ဒ်အခိုင် ညးတြုတအ် သွက်သဝှံ ပြာပ်အာ

ဗိုလျှော်ကျော်ကြရ၊ အခိုင်ပွဲတုန် နှိအခိုင် သိုင်ကျော်အမာတ်ဇွော်တအ် တီကျော် ကွေးတီတအ် သွက်သဝံ့ပြာပ်အာ ဗိုလျှော်ကျော်ကြရ’ ရဲပွဲ တီကေတ်ရ” (ရဲပွဲ သးရ)။

၂၀၉။ ယွံခမီတအ် ပွဲအာနန္ဒာ ရုဏ်မထေက်ကိုအမ်သပ် မဟံ့ကောင်ဒ်မွဲလှော်မိုင် ပန်သတ်ပွဲ နွံအိုတ်ရ။ ညးမး ပန်သတ်အိုတ်ဂှ်ရော?-

ယွံခမီတအ် ပရိသတ်ခမီ ယပ်ပြာပ်အာ ဗိုလျှော်အာနန္ဒမး၊ ပရိသတ်ဂှ် နပ္ပမ ပွဲဗိုလျှော်ကေတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသတ်ဂှ် ယပ်အာနန္ဒ တွံခရ်မး၊ ပရိသတ်ဂှ် နကိုခရ်မတွံဂှ်လေပ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် အာနန္ဒ (ဖျေံ ခရ်တဲ) စိုက်မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသတ်ခမီ (မကလင်ကေတ်ခရ်တဲ)ဂှ် ဟံ့တြိပ်ကို စိုတ်ဟောင် နှိအာရ။ (ဣဝံလေပ် ရုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် မွဲသတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပရိသတ်ခမီဗြ ယပ်ပြာပ်အာ ဗိုလျှော်အာနန္ဒမး၊ ပရိသတ်ဂှ် နပ္ပမပွဲဗိုလျှော်ကေတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသတ်ဂှ် ယပ်အာနန္ဒ တွံခရ် မး၊ ပရိသတ်ဂှ် နကိုခရ်မတွံဂှ်လေပ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် အာနန္ဒ (ဖျေံခရ်တဲ) စိုက်မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသတ်ခမီဗြ (ကလင်ကေတ်ခရ်တဲ)ဂှ် ဟံ့တြိပ်ကို စိုတ်ဟောင် နှိအာရ။ (ဣဝံလေပ် ရုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် မွဲသတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပရိသတ်ဥပးတြျ ယပ်ပြာပ်အာ ဗိုလျှော်အာနန္ဒမး၊ ပရိသတ်ဂှ် နပ္ပမပွဲဗိုလျှော်ကေတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသတ်ဂှ် ယပ်အာနန္ဒ တွံခရ်မး၊ နကိုခရ်မတွံဂှ်လေပ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် အာနန္ဒ (ဖျေံခရ်တဲ) စိုက်မမံင် ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသတ်ဥပးတြျ (ကလင်ကေတ်ခရ်တဲ)ဂှ် ဟံ့တြိပ်ကိုစိုတ်ဟောင် နှိအာရ။ (ဣဝံလေပ် ရုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် မွဲသတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပရိသတ်ဥပးဗြ ယပ်ပြာပ်အာ ဗိုလျှော်အာနန္ဒမး၊ ပရိသတ်ဂှ် နပ္ပမပွဲဗိုလျှော်ကေတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသတ်ဂှ် ယပ်အာနန္ဒ တွံခရ်မး၊ ပရိသတ်ဂှ် နကိုခရ်မတွံဂှ်လေပ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တျိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် အာနန္ဒ (ဖျေံ ခရ်တဲ) စိုက်မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသတ်ဥပးဗြ (ကလင်ကေတ်ခရ်တဲ)ဂှ် ဟံ့တြိပ်ကို စိုတ်ဟောင် နှိအာရ။ (ဣဝံလေပ် ရုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် မွဲသတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ပွဲအာနန္ဒာ ရုဏ်မထေက်ကိုအမ်သပ် မဟံ့ကောင်ဒ်မွဲလှော်မိုင် ဣဝံ ပန်သတ်အိုတ်ရ။

ရုဏ်ထေက်ကိုအမ်သပ် သိုင်စက္ကဝံ ပန်သတ်

ယွံခမီတအ် ပွဲသွင်စက္ကဝင်ဂှ် ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မဟံကောင့်ဒ်မွဲလှော်ဂမၠိုင် ပန်သာဝံ နွံအိုတ်ရ။ ညးမဂး ပန်သာအိုတ်ဂှ်ရော?-

ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်သွင် ယဝ်ပြာပ်အာ ဗိုလှောင်သွင်စက္ကဝင်မဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နပ္ပမဝံဗိုလှောင်ကောတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသာတ်ဂှ် ယဝ်သွင်စက္ကဝင် ဟိုဂလာန်မဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နဂလာန် မဟိုက်လေဝ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွင်စက္ကဝင် (ဒေါထောံ ဂလာန်တုဲ) စိုက်မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ်ဂှ် ပရိသာတ်ဂှ် ဟံတြိုင်ကိုစိုတ်ဟောင် ဒ်အာရ။ (ဣဝံလေဝ် ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မွဲသရ်)။

ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗး။ ပ။ ယွံခမီတအ် ပရိသာတ် သမ္မေဟ်သေဠီ။ ပ။ ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်ခမီ ယဝ်ပြာပ်အာ ဗိုလှောင်သွင်စက္ကဝင်မဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နပ္ပမဝံဗိုလှောင်ကောတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသာတ်ဂှ် ယဝ်သွင်စက္ကဝင် ဟိုဂလာန်မဂး၊ နဂိုဂလာန် မဟိုက်လေဝ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် သွင်စက္ကဝင် (ဒေါထောံ ဂလာန်တုဲ) စိုက်မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသာတ်ခမီ ဟံတြိုင်ကိုစိုတ်ဟောင် ဒ်အာရ။ (ဣဝံလေဝ် ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မွဲသရ်)။ (ဣဝံ ပန်သာအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် တုပ်တသ်ဝံဟောင် ပွဲအာနန္ဒာ ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မဟံကောင့်ဒ်မွဲလှော်ဂမၠိုင် ပန်သာဝံ နွံအိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်ခမီ ယဝ်ပြာပ်အာ ဗိုလှောင်အာနန္ဒမဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နပ္ပမဝံဗိုလှောင်ကောတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသာတ်ဂှ် ယဝ်အာနန္ဒ တွံဓရ်မဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နကိုဓရ်မတွံလေဝ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် အာနန္ဒ (ဖျေံဓရ်တုဲ) စိုက်မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသာတ်ခမီ (ကလင်ကောတ်ဓရ်တုဲ) ဟံတြိုင်ကိုစိုတ်ဟောင် ဒ်အာရ။ (ဣဝံလေဝ် ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မွဲသရ်)။

ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်ခမီဗြဲ။ ပ။ ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်ဥပးတြုံ။ ပ။ ယွံခမီတအ် ပရိသာတ်ဥပးဗြဲ ယဝ်ပြာပ်အာ ဗိုလှောင်အာနန္ဒမဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နပ္ပမဝံဗိုလှောင်ကောတ်ဂှ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ပွဲပရိသာတ်ဂှ် ယဝ်အာနန္ဒ တွံဓရ်မဂး၊ ပရိသာတ်ဂှ် နကိုဓရ်မတွံလေဝ် သျှိုက်မျိုက်အိုတ်တိုဟ်ရ။ ယွံခမီတအ် အာနန္ဒ (ဖျေံဓရ်တုဲ) စိုက် မမံင်ဒိုင်သိုတ်သိုတ် ပရိသာတ်ဥပးဗြဲ (မကလင်ကောတ်ဓရ်တုဲ) ဟံတြိုင်ကိုစိုတ်ဟောင် ဒ်အာရ။ (ဣဝံလေဝ် ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မွဲသရ်)။

ယွံခမီတအ် ပွဲအာနန္ဒ ဂုဏ်ထောက်ကိုအပ်သော မဟံကောင့်ဒ်မွဲလှော်ဂမၠိုင် ပန်သာဝံ

၁။ ပရိသာတ်ခမီ (သမဏပရိသာ)ဂှ် ပွဲလိခ်ကွဲဘာသာဗျာတေအ် ညးတအ်ကောတ်လပ် ပရိသာတ်သပ္ပရိဟ် ခိုဟ်ဗြဲရ။
(သွင်စက္ကဝင်မဂး ပွဲကာလမဗ္ဗ တွံဓရ် ကုခမီတြုံ ခမီဗြဲ မပြာပ်ကျင်စိုပ် ဗွဲအစောံသွာန်သွဟ် ပြဒုညာကို ဗွဲအစောံသျှိုက်မျိုက်ညးကိုဟောင်ရ ပွဲဝံ ကောတ်လပ် ပရိသာတ်ခမီ တိုက်ရိုက်ရ)။

နွံအိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

တၢ်ချောင်ခရ် သုတ်မဟာသုဒဿန

၂၁၀။ သဂးတ သာ်ဝံတဲမဂး တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကျာ်မုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဩဝ်လပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင်သုတ် မဒိ ကွဲးချင် တဲချင်ဝံညါ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ချင်စမ္မာ ချင်ရာဇဂြိုဟ် ချင်သာရဏ် ချင်သာကေတ ချင်ကောသမ္ဘိ ချင်ဗာရာဏသီ ချင်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင် နွံအိုတ်ရ၊ ပွဲချင်ဇော်ဂမ္ဘိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဩဝ်ပပရိနိဗ္ဗာန်ညါ၊ ပွဲချင်ဇော်ဂမ္ဘိုင်ဂ် သိုင်သေဋ္ဌိ ဗဗ္ဗသေဋ္ဌိ သမေဟ် သေဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် မလျိုင်ဖြင်သျှိုက်ကို တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲလောန်ဂ် နွံတ ဗွဲမဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ။ သေဋ္ဌိ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ကြက်သပူဇ ရပ်ကလာပ် ကျာ်တြဲအိုတ်ရ” ရဝံ ဂရင်ပတီရ။ ယွံအာနန္ဒ “ချင် သုတ် ကွဲးချင် တဲချင်” ရဝံ ဩဝ်လပဟိုသဂးညါ၊ ယွံအာနန္ဒ ရဝံ ဩဝ်လပဟိုသဂးညါ။

ယွံအာနန္ဒ ကောင်ဒ်ကျာ် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန်- သိုင်စက္ကဝံ မုံယုမဟာ သုဒဿန မမင်မွဲခရ် မပသိုင် ဗဗ္ဗကိုခရ် မဝံအလိုအသီ ပိုင်ပြီလဝ် အလုံတကအ်ပန် မုံအပိုင်အခြာ မှာသ္မိဒ်ပန်ဂ် နွံရ၊ (သိုင်ဂ်) အံင်ဇူးကေတ် ဂကောံသုဝဲရ၊ ကိုတှိုရး ချင် တန်ကြန်ညိုင်ဝတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ ကောံရတ်ထပ်ပြကာရ။ ယွံအာနန္ဒ ချင်ကုသိနာရာမ်ဝံ ကောင်ဒ်ကျာ် ချင်ဒိုင်သိုင် မုံယုကုသာဝတီ သိုင်မဟာသုဒဿနဂ်ရ၊ ဗွဲဇေဉ် ဗွဲက်ကို ပလိုတ် မုံစုံဓါယောဇနာရ၊ ဗွဲလွင် (အနာံ) သျှင်ကျာ်ကိုသွပ်ကျာ် မုံထပ်ယောဇနာရ။

ယွံအာနန္ဒ ချင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီ ချိုက်ပေင်သဂေဟ်သွဟ်ရ၊ ဂိုက္ခိဖဲသအီရ၊ နွံကိုလို့ဟ်မိုဟ် ဂြိုင်ရ၊ တွန်တော့တ နကိုမိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဂကူဇီရ၊ စုစသုင် ဂြိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဥပမာမဂးတုန်- ချင်ဒေဝတမုံယုအာဠကမန္တာဂ် သုဟ်ညံင်ရဲချိုက်ပေင်သဂေဟ်သွဟ်ကို သုဟ်ညံင်ရဲ ဂိုက္ခိဖဲသအီကို သုဟ်ညံင်ရဲလို့ဟ်ဒေဝတ ဂြိုင်ကို သုဟ်ညံင်ရဲတွန်တော့တ နကိုဒေဝတလကိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဂကူဇီကို သုဟ်ညံင်ရဲစုစသုင် ဂြိုင်ကို။ ယွံအာနန္ဒ တုပ်တသ် ဝံဟောင် ချင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီဂ် ချိုက်ပေင်သဂေဟ်သွဟ်ရ၊ ဂိုက္ခိဖဲသအီရ၊ နွံကိုလို့ဟ် မိုဟ် ဂြိုင်ရ၊ တွန်တော့တ နကိုမိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဂကူဇီရ၊ စုစသုင် ဂြိုင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ချင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီဂ် ရမုာ်စိင် ရမုာ်ခေံ ရမုာ်ကွီ ရမုာ် ဖမ်ဇော် ရမုာ်ဖမ်မန်ဒိုင် ရမုာ်စိင် ရမုာ်ဒွက် ရမုာ်ကျာ်သင် ရမုာ်မံင်ဆာင် ချာပ်ခေဝ် ရမုာ် မရနက်ကိုစ် မတွံး “စညိ သုင်ညိ သုဲညိ” နကိုရမုာ်ဂမ္ဘိုင် စ်သာ်ဝံ တဲကို သိုဗတံ ဟံပိုတ် ဟံသိုတ်ဇြဟောင် န်ဒိုင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ တုအဲ ဩဝ်အာညါ၊ လုပ်အာ ချင်ကုသိနာရာမ်တဲ “ယွံသိုင်မလ္လ မဒိ

၁။ ကွဲးချင်မဂးဂ် ကွာင်ချင်၊ ချင်မဒိတျိုင်တုး၊ ချင်ဇောတ်ဇောတ်ရောင် မိက်ဂး။

တောင်ဒတောင်ဝါသေဌတအ် တဲဏအ် ပွဲပစ္ဆိမယာမ် (ဂါမ်ဓက်အာ ဗတံသဂါတဲဟေင်) တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ယံသွင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဌတအ် ဩဝါဒအိုတ်ညိ၊ ဩဝါဒအိုတ်ညိ၊ ‘တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သိုက်မပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲအပွဲရး ပိုညးဂမ္တိုင် ပွဲအခိုင်လက်ကရ်အိုတ်ဝံ ပိုညးဂမ္တိုင် ဟံကလိဝံ အခေါင်ဗိုလှောင် တီလ မ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ’ ရဝံ ပွမဂ္ဂိုက်သောံစိုတ် ဗွဲကြဲ ဩဝါဒပကိုဒ်အိုတ်ညိ” ရဝံ ဩဝါဒ ဟိုလ်ကို ကုသွင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင်ညိ (ရဝံ သဂးရ)။

“ယံကျာ်မ္ပပိဉ် ခိုဟ်ရ” ရဝံ တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဒုင်ဝန် ကုတီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ဗိုက်ပလေပ်ကေတ် သုာတဲ သိုမထွဂိုင်ကေတ် ဗဗေင်သုာ မ္ပုကုဇကုဇကုဟေင် မရနက် ကိုဇာ်ဒ်တဲ (မ္မဟာန်ကောံ သကအ်ပွင်) လုပ်အာ ချင်ကုသိနာရာမ်ရ။

သွင်မလ္လတအ် လျှော်သပဝတ်

၂၁၁။ ပွဲအခိုင် ပွဲသွင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် နကိုကိစ္စမမိက် ကိုမ္မဲမ္မဲ ကောံဇရိဒိုင် ပွဲနန်ကွတ်ထပ်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိဉ်အာနန္ဒ ပြာပ်အာ နန်ကွတ်ထပ် သွင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင်တဲ “ယံသွင်မလ္လ မဒ်တောင် ဒတောင်ဝါသေဌတအ် တဲဏအ် ပွဲပစ္ဆိမယာမ် (ဂါမ်ဓက်အာ ဗတံသဂါတဲ) တီလမ္ပပိဉ် ကျာ်တြဲ ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ယံသွင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဌတအ် ဩဝါဒ အိုတ်ညိ၊ ဩဝါဒအိုတ်ညိ၊ ‘တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သိုက်မပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲအပွဲရး ပိုညး ဂမ္တိုင် ပွဲအခိုင်လက်ကရ်အိုတ်ဝံ ပိုညးဂမ္တိုင် ဟံကလိဝံ အခေါင်ဗိုလှောင် တီလမ္ပပိဉ် ကျာ်တြဲအိုတ်ရ’ ရဝံ ပွမဂ္ဂိုက်သောံစိုတ် ဗွဲကြဲ ဩဝါဒပကိုဒ်အိုတ်ညိ” ရဝံ ဟိုလ်ကို ကုသွင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင်ရ။

သဝံမိင်ကေတ် ဂလာန် တီလပိဉ်အာနန္ဒအိုတ်မဂး သွင်မလ္လဂမ္တိုင်ကို ကောန်ဇာတ် ခအ် ဂူကျာ် သွင်မလ္လတအ်ဂမ္တိုင်ကို သိုဂြိုဟ်လဲ အောန်စိုတ်လောန် ဒ်ဒ်ခိုင်စိုတ်အိုတ် ဂ်ဒ်တဲ “ကျာ်တြဲ မ္ပုကုပိဉ်တြဲပြကာ ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကျာ်တြဲ မ္ပုကုမတ်ပညာ ဗွဲမပြဟ်သန်ဟေင် ကွဲဗဒန်အာ ပွဲလောကရ”ဂ် ညးဂမ္တိုင်လှို ကလာဲ ဖျေံသော်ဂမ္တိုင်တဲ လရိအ်ယံအိုတ်ရ၊ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္တိုင်တဲ လရိအ်ယံအိုတ်ရ၊ သုတ်ညင်ရဲဒတုံဇှော် ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတ်ဇှော်အိုတ်ရ၊ ပှော်လော ပှူဇကုတူရူ အိုတ်ရ၊ ပှော်လော ပှူအာ ပှူကျင်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် သွင်မလ္လဂမ္တိုင်ကို ကောန်ဇာတ် ခအ် ဂူကျာ် သွင်မလ္လတအ်ဂမ္တိုင်ကို သိုဂြိုဟ်လဲ အောန်စိုတ်လောန် ဒ်ဒ်ခိုင်စိုတ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလပိဉ်အာနန္ဒ မ္ပုဗုဒ္ဓယျာန်အံင်ရေင် မဒ်ဂွံင်ပုံက် ကြပ်လုပ်ချင် သွင်မလ္လဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကသပ်

သင်္ဂုဏ် ကတိန္ဒိတိန္ဒ ကုတိလပိဋ်အာနန္ဒရ- “အဲ သင်္ဂုဏ်အခေါင် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင် ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် ကလအ်လောဝ် တီလမ္တုပိဋ်ကျိတြ ညးမွဲတဲ ညးမွဲပုန်မး သိုင်မလ္လ ဂမ္တိုင် ကလအ်လောဝ် သီဟံတဲဏီဟောင် ဗတံဝံ ကြက်အိုတ်အာရ၊ သိုင်မလ္လ ကောန်ညး ချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် ဂကူတုပ်ဂ် ပကောံစွဲလဝ် မွဲဂကောံ မွဲဂကောံတဲ ‘ယွံကျိမ္တုပိဋ် သိုင်မလ္လ မဟိမုဝံ မွဲဟန်ကျောံ ကောန်ဇာတ် ဝူကျိ ပရိသာတ် အမတ်ဂ် နကိုက္ခိပ်ဂ် ကလအ်လောဝ် ဂွးဇိုင် တီလမ္တုပိဋ်ကျိတြဂမ္တိုင်ရ’ ရဲဝံ (ဂရင်ပတိ ဂရင်ပတိတဲ) အဲသင်္ဂု ကိုကလအ်လောဝ် တီလမ္တုပိဋ်ကျိတြမး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်ကတိန္ဒရ)။

ကြနုဂ် တီလပိဋ်အာနန္ဒ ပကောံစွဲလဝ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ် ဂမ္တိုင် ဂကူမတုပ် မွဲဂကောံ မွဲဂကောံတဲ “ယွံကျိမ္တုပိဋ် သိုင်မလ္လ မဟိမုဝံ မွဲဟန်ကျောံ ကောန်ဇာတ် ဝူကျိ ပရိသာတ်အမတ်ဂ် နကိုက္ခိပ်ဂ် ကလအ်လောဝ် ဂွးဇိုင် တီလ မ္တုပိဋ်ကျိတြဂမ္တိုင်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတိ ဂရင်ပတိ)တဲ ကိုကလအ်လောဝ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိဋ်အာနန္ဒ နနယ်ဝံ ကိုအခေါင် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် ကလအ်လောဝ် တီလမ္တုပိဋ်ကျိတြဂ် ပွဲဇိုင်ဗတံ ပဌမယာမ်ဟောင် စိုပ်ဒုတဲအာရ။

ပရပရာ ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ

၂၁၂။ ပွဲကာလဂ် ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ဇူဒီဒိုင် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ်ရ။ ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒဂ် “တဲဏအ် ပွဲပစ္ဆိမယာမ် (ဂါမ်ဇက်အာ ဗတံသဂါတဲ) ခမီဂေါတမ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ သင်္ဂုဏ်ကောတ်ဟောင်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သင်္ဂု န်တိုန် ကုပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒရ- “လဟိ ပြဘာဏ်ဂမ္တိုင် အာယုက်ဇော် အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ, အာစာဂမ္တိုင်ဂ် အဲ ကောင်မိင်လဝ်ရ- ‘ကျိတြဂမ္တိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တိကောတ် ခရိဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ဂ် ကာလလဆောင်ဟောင် ကတိန္ဒိကျင် ပွဲလောကအိုတ်ရ’ ရဲဝံ (ကောင်မိင်လဝ်ရ)။ ပွဲတဲဏအ်ဟောင် ပွဲပစ္ဆိမယာမ် (ဂါမ်ဇက်အာ ဗတံသဂါတဲ) ခမီဂေါတမ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ကုအဲဝံလောဝ် သေဟ်ပွာမွဲ ကတိန္ဒိဒိုင်ရ၊ ‘ညိုင်အဲ သင်္ဂုပါပွေင်ကောံ သေဟ်ပွာဝံမာန် ခမီဂေါတမ သုဟ်အစောမ် တူဟ်နတံခရ် ကုအဲရ’ အဲ ပတေတ် ခမီ ဂေါတမ ရဲသင်္ဂုရ” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ပွဲကာလဂ် ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ပြာပ်အာဇရောင် တီလပိဋ်အာနန္ဒ မနွံဒိုင် ပွဲအပွဲ ဥယျာန်အံင်ရောင် သိုင်မလ္လဂမ္တိုင် ပွဲဂိုင်ပွက် ကြပ်လုပ်ချင်တဲ ဂရင်ပတိတိုန် တီလပိဋ် အာနန္ဒ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတြနဲအာနန္ဒ လဟိပြဘာဏ်ဂမ္တိုင် အာယုက်ဇော် အဝယ် ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ, အာစာဂမ္တိုင်ဂ် အဲဗျိက် ကောင်မိင်လဝ်ရ- ‘ကျိတြဂမ္တိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တိကောတ် ခရိဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ဂ် ကာလ လဆောင်ဟောင် ကတိန္ဒိကျင် ပွဲလောကအိုတ်ရ’ ရဲဝံ (ကောင်မိင်လဝ်ရ)။ တဲဏအ်ဟောင်

ပွဲပစ္စိယာမ် (ဂါမ်စက်အာ ဗတံသဂါတု) ခမီဂေါတမ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ ရံဝံ ဟိသဂးရဂး။ ကုအဲဒိုက်လေဝ် သေဟ်ပွာမ္မဲ ကတိန်ဒိုင်ရ။ ‘ညံင်အဲ သဝံပါပွေင်ကွေံ သေဟ်ပွာဝံမာန် ခမီဂေါတမ သုဟ်အစောမ် တုဟ်နတံခရဲ ကုအဲရ’ အဲဒိုက် ပတေတ်တ ခမီဂေါတမ ရဲသော် ပွဲရ ရံဝံ (ဟိသဂးရ)။ ယွံတြနဲအာနန္ဒ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ။ အဲဒိုက် မိက်ကလိဝံ အခေါင် ဗိုလှောင် ခမီဂေါတမရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ဂရင်ပတီတိုန် ရဲသော်ဝံတဲမဂး တီလပိုင်အာနန္ဒ ဟိသဂးကို ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ဂလာန် ပွဲရ- “ယွံကောန်တုသုဘဒ္ဒ ကိုအခေါင် ဟံမာန်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျိတြ ညောင်စိုတ်ဒိုင်ရ။ ဩဝလပပျဲပျံ တီလမုံပိုင်ကျိတြညိ” ရံဝံ (ဟိသဂးရ)။ ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ မရနက်ကို ဓါဝါလေဝ်။ ပ ။ ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ မရနက်ကိုပိဝါလေဝ် ဂရင်ပတီတိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂလာန်ပွဲရ- “ယွံတြနဲအာနန္ဒ လဟိပြဘာဏ်မိုင် အာယုက်ဇှော် အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ၊ အာစာမိုင်ကို အဲဒိုက် ကောင်မိင်လဝ်ရ- ‘ကျိတြမိုင် မထေက် ဒိုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကေတ် ခရဲမိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ကို ကာလလဆောင် ဟောင် ကတိန်ကျင် ပွဲလောကအိုတ်ရ’ ရံဝံ (ကောင်မိင်လဝ်ရ)။

တဲဏအ်ဟောင် ပွဲပစ္စိယာမ် (ဂါမ်စက်အာ ဗတံသဂါတု) ခမီဂေါတမ ကြက်ပ ပရိနိဗ္ဗာန်ရ ရံဝံ ဟိသဂးရဂး။ ကုအဲဒိုက်လေဝ် သေဟ်ပွာမ္မဲ ကတိန်ဒိုင်ရ။ ‘ညံင်အဲ သဝံ ပါပွေင်ကွေံ သေဟ်ပွာဝံမာန် ခမီဂေါတမ သုဟ်အစောမ် တုဟ်နတံခရဲ ကုအဲရ’ အဲဒိုက် ပတေတ်တ ခမီဂေါတမ ရဲသော်ပွဲရ ရံဝံ (ဟိသဂးရ)။ ယွံတြနဲအာနန္ဒ အာတ်ပါန်အခေါင်ရ။ အဲဒိုက် မိက်ကလိဝံ အခေါင်ဗိုလှောင် ခမီဂေါတမရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ တီလပိုင် အာနန္ဒ မရနက်ကိုပိဝါလေဝ် ဟိသဂးကို ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ဂလာန်ပွဲရ- “ယွံကောန်တု သုဘဒ္ဒ ကိုအခေါင် ဟံမာန်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျိတြ ညောင်စိုတ်ဒိုင်ရ။ ဩဝလပပျဲပျံ တီလမုံပိုင်ကျိတြညိ” ရံဝံ (ကလောင်ဟိသဂးရ)။

၂၁၃။ တီလပိုင်အာနန္ဒ ကောံပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ဟိသဂးဒိုင် ဂလာန် တီလမုံပိုင် ကျိတြ သဝံမိင်ကေတ်ဟောင်ရ။ ပွဲကာလကို တီလမုံပိုင်ကျိတြ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင် အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ဟံထေက်ကိုဆေဝ်တာရ။ ဩဝလပဆေဝ်တာ သုဘဒ္ဒညိ။ ယွံအာနန္ဒ သုဘဒ္ဒ ကိုအခေါင် မိက်ကလိဝံ အခေါင်ဗိုလှောင် ကျိတြညိ။ သုဘဒ္ဒ ကြက် သွန်တဲ အဲကျိ မမိက်ကိုမ္မဲရ။ သွန်အိုသိုကို မိက်ပျဲပျံ ဟံသေင်တဲ မိက်ဝံတီတဲ ဟောင် ကြက်သွန်တဲရ။ သွန်ဇျော် အဲကျိ သိုက်မဂး သွဟ်ကို ကြက်ဇျော်တီကေတ် ပွဲမပြဟ်ဟောင်ရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလကို တီလပိုင်အာနန္ဒ ဟိသဂးကို ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ဂလာန်ပွဲရ- “ယွံကောန်တုသုဘဒ္ဒ ဩဝအာညိ။ တီလမုံပိုင်ကျိတြ ကိုအခေါင် ကုတု အဲရ” ရံဝံ (သဂးရ)။

ပွဲကာလကို ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ပြာပ်အာဇရောင် တီလမုံပိုင်ကျိတြတဲ ဟိဂလာန်

အိုဟ်တို့ဟ် မိပ်မြဟ် (ဆက်မိတ်) ကောံတီလပိုင်ကျိတြိ မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန် အိုဟ်တို့ဟ် မိပ်မြဟ် ထေက်ကိုဗ်ဗျဟ်တဲ သိုမဂဇာ်ကောတ် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲဂံ ဂရင် ပတီတိုန် တီလမုံပိုင်ကျိတြိ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတြိနဲဂေါတမ ဩဓိဗဗွဲဂမ္တိုင် ကောံ ဂကောံကွေးလေဝ် ချိုက်ပေင်အိုတ်ရ၊ ကောံဂိုဏ်လေဝ် ချိုက်ပေင်အိုတ်ရ၊ ကောံအာစာ ဂိုဏ်လေဝ် ချိုက်ပေင်အိုတ်ရ၊ ပြာကဋ်အိုတ်ရ၊ ဒယံတ်အိုတ်ရ၊ ဒ်ညး မဗန်ဗဒ်ကွေတ် အိုတ်ရ၊ ဒ်ညး မိုဟ်ဂမ္တိုင် သို့တ်လဝ် ရံဝံမဂး သပ္ပရိုဟ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တုန် ညးဗေဲ အိုတ်ဂံရော?- ပူရဏကဿပ၊ မက္ခလိဂေါသာလ၊ အဇိတကေသကမ္မလ၊ ပကုဓကစ္ဆာ ယန၊ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တ၊ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ တအ်ရ။

ခမိဗဗွဲဂမ္တိုင်အိုသိုက် အတိုင် တင်ဒင်ဝန် ဇေယျတအ်ဂံ တီကောတ်အိုတ်ဟာ၊ (ဟံသေင်မဂး) ညးဂမ္တိုင်အိုသိုက်ဟေင် (အတိုင် တင်ဒင်ဝန် ဇေယျတအ်ဂံ) ဟံတီကောတ် အိုတ်ဟာ၊ ဟံသေင်မဂး ညးဂမ္တိုင်လှိုဟေင် တီကောတ်အိုတ်တဲ ညးဂမ္တိုင်လှို ဟံတီကောတ် အိုတ်ဟာ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယံသုဘဒ္ဒ ဩဝ်လပသွာန်ညိ၊ ဂလာန်သွာန် မတွံဂး “ခမိဗဗွဲဂမ္တိုင်အိုသိုက် အတိုင် တင်ဒင်ဝန် ဇေယျတအ်ဂံ တီကောတ်အိုတ်ဟာ၊ (ဟံသေင်မဂး) ညးဂမ္တိုင် အိုသိုဟေင် ဟံတီကောတ်အိုတ်ဟာ၊ ဟံသေင်မဂး ညးဂမ္တိုင်လှိုဟေင် တီကောတ်အိုတ်တဲ ညးဂမ္တိုင်လှို ဟံတီကောတ်အိုတ်ဟာ” ဂံ ဩဝ်စွဲထောံညိကွာ။

ယံသုဘဒ္ဒ အဲကျိ တွံကိုဓရ် ကုတုအဲရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ကောတ် ဓရ်ဂံညိ၊ ဩဝ်ပှပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရးညိ၊ ကြက်ဟိုတွံကိုရ ရံဝံ (သဂးရ)။ “ယံကျိမုံပိုင် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ပြဘာဇ်သုဘဒ္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမုံပိုင်ကျိတြိရ၊ တီလမုံပိုင်ကျိတြိ တွံကို ဓရ်ဝံရ-

၂၁၄။ “ယံသုဘဒ္ဒ ဩပွဲသာသနာ မတွံဂး ဓမ္မဝိနယမ္ပဲ ဓရ်အရိယမဂ် မုံကိုအင်္ဂံ ဒစာံသင် ဟံမ္ပဲရ၊ ပွဲသာသနာ မဟံမ္ပဲကို ဓရ်အရိယမဂ် ခမိသောတာပန်လေဝ် ဟံမ္ပဲရ၊ ကဆံင်ဒုတိယ ခမိသကဒါဂါမ်လေဝ် ဟံမ္ပဲရ၊ ကဆံင်တတိယ ခမိအနာဂါမ်လေဝ် ဟံမ္ပဲရ၊ ကဆံင်စတုတ္ထ ခမိတုအရုန်လေဝ် ဟံမ္ပဲရ။ ယံသုဘဒ္ဒ ဩပွဲသာသနာ မတွံဂး ဓမ္မဝိနယမ္ပဲ ဓရ်အရိယမဂ် မုံကိုအင်္ဂံဒစာံသင် နွံရ၊ ပွဲသာသနာ မုံကိုဓရ်အရိယမဂ် ခမိသောတာ ပန်လေဝ် နွံရ၊ ကဆံင်ဒုတိယ ခမိသကဒါဂါမ်လေဝ် နွံရ၊ ကဆံင်တတိယ ခမိအနာ ဂါမ်လေဝ် နွံရ၊ ကဆံင်စတုတ္ထ ခမိတုအရုန်လေဝ် နွံရ။

ယံသုဘဒ္ဒ ပွဲသာသနာ မတွံဂး ဓမ္မဝိနယ အဲကျိဝံ ဓရ်အရိယမဂ် မုံကိုအင်္ဂံ ဒစာံသင် နွံရ၊ ပွဲသာသနာ မုံကိုဓရ်အရိယမဂ်ဝံဟေင် ခမိသောတာပန် နွံရ၊ ကဆံင် ဒုတိယ ခမိသကဒါဂါမ် နွံရ၊ ကဆံင်တတိယ ခမိအနာဂါမ် နွံရ၊ ကဆံင်စတုတ္ထ ခမိ တုအရုန် နွံရ၊ (သာသနာ) ကွေတ်ဝါဒဂမ္တိုင် မသအာင်နူသာသနာ အဲကျိဝံ လှုသုးအာ

နူခမိခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင် စုံစါ^၁ မတီညာတ်ခေ်အိုတ်ရ။ ယံသုဘဒ္ဒ ခမိခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင် စုံစါဝံ (သီမဟီတုံဏာ အဆက်အဆက်) ဗွဲမဍုတ်စုတ် ပဒတ်မင်အာအိုတ်မး၊ လောကဏှိ ဟုံလှူသွေးအာ နူတုအရှန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် ဒုံရ-

ယံသုဘဒ္ဒ အဲကျဉ် မိက်ဝံဉ္စဲသို သဗ္ဗညုတဉ္စာဏ်ဒ်တဲ အယောအဝယ် စါစှော်ဒစိတ်သ္မာံဉ် ပထောံခမိရ၊ ယံသုဘဒ္ဒ ပတမ်နူအဲကျဉ် ပခမိတဲ မသုန်စှော်သ္မာံ ပြင်အာတဲရ၊ မူးနုသာသနာ အဲကျဉ်ဝံ ညးမဇှော်ပွပ် ဝိပဿနာမဂ် မဒ်ဂတ ကိုပ်ကွာ ခေ်အရိယမဂ်လောင် ဟုံမွဲရ၊ ခမိသောတာပန်လောင် ဟုံမွဲရ။

ကဆံင်ဒုတိယ ခမိသကဒါဂါမ်လောင် ဟုံမွဲရ၊ ကဆံင်တတိယ ခမိအနာဂါမ်လောင် ဟုံမွဲရ၊ ကဆံင်စတုတ္ထ ခမိတုအရှန်လောင် ဟုံမွဲရ၊ သာသနာ ကွေတ်ဝါဒဂမ္ဘိုင် မသအာင် နုသာသနာ အဲကျဉ်ဝံ လှူသွေးအာ နူခမိခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင် စုံစါ မတီညာတ် ခေ်အိုတ်ရ။ ယံသုဘဒ္ဒ ခမိခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင် စုံစါဝံ (သီမဟီတုံဏာ အဆက်အဆက်) ဗွဲမဍုတ်စုတ် ပဒတ် မင်အာအိုတ်မး လောကဏှိ ဟုံလှူသွေးအာ နူတုအရှန်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် ဒုံရ” ရဝံ (တံရ)။

၂၁၅။ တံကို ရံသုာ်ဝံတဲမး ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္ပုပိုင်ကျဉ်တြိဂလာန်ဝံရ- “ယံကျဉ်မ္ပုပိုင် ခေ်ဉ် ထေက်ကိုသ္မိုက်မ္ပိုက်လောန်ရ၊ ယံကျဉ်မ္ပုပိုင် ခေ်ဉ် ထေက်ကို သ္မိုက်မ္ပိုက်လောန်ရ၊ ယံကျဉ်မ္ပုပိုင် ဥပမာမးတုန်- ဝတ္ထု မဗကပ်စွဲလဝ်ဉ် သုဟ်ညံင်ရဲဂတးလှာကိုကို၊ ဝတ္ထု မဗြောဗဒန်လဝ်ဉ် သုဟ်ညံင်ရဲပံက်ထွေးကိုကို၊ ကုညး မတ်ဂေတ်တိုင်ဉ်ဉ် သုဟ်ညံင်ရဲ ဟိုလ်ကိုဉ်ဉ်ဉ် သ္မာံဉ်ဉ်ဉ် ‘ညးမ္ပုကို မတ်မညာတ် ဂမ္ဘိုင်ဉ် ကြက်သဝံညာတ်ကေတ် ရံသုာ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ’ ရံဝံ ပွဲတိုက်ဒမ္ပု သုဟ်ညံင်ရဲ စံင်ဗိုကိုပွတ်ကွေ်သ္မုကို။ ယံကျဉ်မ္ပုပိုင် တုပ်တသုာ်ဝံဟောင် တီလမ္ပုပိုင်ကျဉ်တြိဂ် နကို ဟိုတ်မဉ်ဉ် ဇောန်ထွေးကိုခေ်ရ၊ ယံကျဉ်မ္ပုပိုင် အဲဒိုက် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈေက် တီလမ္ပုပိုင် ကျဉ်တြိရ၊ ခေ်ဉ်လောင် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈေက်၊ သင်ဉ်လောင် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈေက်၊ ယံကျဉ် မ္ပုပိုင် အဲဒိုက် မိက်ကလိဝံ ဒဒ်ထပို ပွဲဇေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျဉ်တြိရ၊ မိက်ကလိဝံ ဒဒ်ခမိရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

“ယံသုဘဒ္ဒ ညးမကေင်ဒ်တီ မ္ပုကိုကွေတ် မသအာင်နုသာသနာဝံ ယဝ်မိက် ကလိဝံ ဒဒ်ထပို ခမိ ပွဲသာသနာဓမ္မဝိနယဝံမး၊ လုက်ပန်ဂိတုဂမ္ဘိုင် ဒးဒဂေတ်စမ်ရံရ၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ ပန်ဂိတုဂမ္ဘိုင် ခမိဂမ္ဘိုင် မ္ပုကိုစိုတ်သ္မိုက်မ္ပိုက် ဒးဉ်မး ကြက်ပကို ထပိုအိုတ်ရ၊ ကြက်ပတိုန်ကို ဒဒ်ခမိပယျင်အိုတ်ရ၊ ဆဂး ပွဲအရာဝံ အဲကျဉ်တုန် တီကေတ် ဒဒ်ပူဂိုလ်တောင်ဂမ္ဘိုင်ဏီရ” ရံဝံ (သဂးရ)။

ယံကျဉ်မ္ပုပိုင် ညးဂမ္ဘိုင် မကေင်ဒ်တီ မ္ပုကိုကွေတ် မသအာင်နုသာသနာဝံ ယဝ်
၁။ ခမိခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင် စုံစါမးကို ပူဂိုလ်မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပန်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပန် ကော် ပူဂိုလ်ဝိပဿကပန် အယောလ္လိပရာ သွက်သဝံကလိဝံ မဂ်ပန်ရောင်။

မိက်ကလိဝံ ဒဒ္ဒိထပိ ခမိ ပွဲသာသနာဓမ္မဝိနယဝံမဂး လုကပန်ဂိတုဂမ္ဘိုင် ဒးဒဂေတ် စမ်ရင်အိုတ်မဂး၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ ပန်ဂိတုဂမ္ဘိုင် ခမိဂမ္ဘိုင် မွဲကိုစိုတ်သျှိုက်မျိုက် ဒးဝှပ်ဟောင် ပကိုထပိအိုတ်မဂး၊ ပတိုန်ကို ဒဒ္ဒိခမိအိုတ်မဂး၊ အဲဒိုက် လုကပန်သွာ်ဂမ္ဘိုင် ဒဂေတ်စမ်ရင်ရ၊ ပွဲကာလမကလိလောန်အာ ပန်သွာ်ဂမ္ဘိုင် ခမိဂမ္ဘိုင် မွဲကိုစိုတ်သျှိုက်မျိုက် ဒးဝှပ်ဟောင် ဩပ်ပကိုထပိအိုတ်ညိ၊ ဩပ်ပတိုန်ကိုဒဒ္ဒိခမိပယျင်အိုတ်ညိ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိဉ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ နိသင်္ဂမဂး ဩပ်ပထပိ ခမိ ကိုသုဘဒ္ဒညိ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယွံကျာ်မ္ပုပိဉ် နိဟ်ရ” ရဝံ တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ကြနုဂ် ပြဘာဇ်သုဘဒ္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တီလပိဉ်အာနန္ဒ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကောန်တုအာနန္ဒ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ပွဲသာသနာဝံ ပွဲဂတမုခ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကလိဝံ ပွမစပ်သျှိုက်အဘိသိက် နဒဒ္ဒိကွးအိုတ်ရ၊ ယွံကောန် တုအာနန္ဒ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် လာဘ်နိဟ်ကွေအိုတ်ရသွံ၊ ကလိဝံဒးရးအိုတ်ရသွံ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ပြဘာဇ်သုဘဒ္ဒ ကလိဝံ ဒဒ္ဒိထပိ ပွဲဇရေင်တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊ ကလိဝံ ဒဒ္ဒိခမိပယျင်ရ။ နိခမိတု ခြာဟံလအ် တီလပိဉ်သုဘဒ္ဒ ညးမွဲစပ် ပြာပ်အာ ဌာန်လှ၊ သိုတ်ဇြဲတု သိုဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဇြဲဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် ဖအောင်ဗလးဏာစိုတ် ကိုနိဗ္ဗာန်တု ပဒတ်ဒိုင်ရ။

ပဒတ်ဒိုင် သင်္ဂမဂး ‘အရဟတ္တဖိုလ် မဟံမွဲပတောံစတ် မဒ္ဒိလအိတ်အိုတ် ကောန် ဂကူဂမ္ဘိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရံ လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမိ ဗွဲမဒးရး မဂပ်ဝ်စိုစုံလင်’ ဂ် (တီလပိဉ်သုဘဒ္ဒ) ဟံလအ်မွဲသင် ပွဲဘဝလှဟ်ဟောင် တီကေတ် နကိုညာဏ်တေင် အလို ဇကုတု သပကေတ်ဇောပ်မတ်ကွာ အာစိုပ်တု ပဒတ်ရ။ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ အိုတ်အာ တုရ၊ ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲတုရ၊ သဝံပတုကွေ ကိစ္စမဂ်တုရ၊ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသပ မွဲသအာင် ဟံမွဲရ” ရဝံ တီကေတ်ရ။ တီလပိဉ်သုဘဒ္ဒဂ် ပှောင်ကို တုအရှန်ဂမ္ဘိုင် နိညးပါလုပ်လှိုဟ်မွဲဇကုတု နိကွးဂတမုခ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ လက်ကရ် အိုတ်ရ။

ခဏ်ပဉ္စမ တုရောင်။

ဂလာန်တဂ် ကျာ်တြဲ လက်ကရ်အိုတ်

၂၁၆။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိဉ်အာနန္ဒရ- “ယွံအာနန္ဒ ‘ဂလာန်ခရံ စ်စူးအာနူ(ကျာ်)အာစာ မဟီတံတုရ၊ (ကျာ်)အာစာပိ ညးဂမ္ဘိုင် ဟံမွဲတုရ’ ရဝံ ပွမသမ္ဘိဂိုင်ကေတ် ရသင်္ဂဝံ နိလေဝ် နိကုမူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ အရာဝံ ဟံထေက်ကိုသမ္ဘိကေတ် ရသင်္ဂဝံရ။ ယွံအာနန္ဒ ဓရ်ကောံဝိနယ အဲကျာ် ဟီတံ

ပညပ်လဝ်ဂ် ပွဲကာလ အဲကျိာ် ကလိလောန်စံအာတဲမဂး နှိ(ကျိာ်)အာစာ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင်
ဟေင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဗွဲကာလလွဟ်ဝံ ခမိဂမ္တိုင် ကော်ရင်သကအ် နကိုဂလာန် မတွံဂး
(အာဝုသော) ယွံကောန်တုဂ် (ဇော်ဇောတ်ဟံရဲ) သွဟ်ညံင်ရဲကော်ခအိတ်ကို ပွဲကာလ
အဲကျိာ် ကလိလောန်စံတုဂ်တုန် နနယံဝံ ဟံထေက်ကိုကော်ခရ။ ယွံအာနန္ဒ ခမိ မဒ်
ထေရ်ဇော်ဂ် နကိုယျ ကိုဒ် နကိုတောင် ကိုဒ် နကိုဂလာန် မတွံဂး (အာဝုသော) ယွံကောန်
တု ကိုဒ် ဒးကော်ခ ခမိသုတ်ရ။ ခမိသုတ်ဂ်တုန် (ဘန္တေ) ယွံတိလပိုင် ရဲဝံကို (အာယသ္မာ)
ယွံတြနဲ ရဲဝံကို ဒးကော်ခ ခမိ မဒ်ထေရ်ဇော် (ရဲဝံဟေင်)ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလ အဲကျိာ်
ကလိလောန်စံအာတဲ သင်ဂ် ယဝ်မိက်ဝံပါနက်ကွေံ သိက္ခာပိုင် သောသောပြောပြောဂမ္တိုင်
မဂး ဩဝ်ပါနက်ကွေံညိ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလ အဲကျိာ် ကလိလောန်စံအာတဲ ကုခမိဆန္ဒဂ်
ဂပ်ဝ်ဒးကိုပြဟွဒဏ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ယွံကျိာ်မ္တိုင် ပြဟွဒဏ်မဂးဂ် ညးဇျော်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံအာနန္ဒ ခမိ
ဆန္ဒဂ် ဂလာန်မိက် သဝံဟိုသဂးဂ် ဟိုသဂးမာန်ရ။ (ဆဂး) ခမိဂမ္တိုင်တုန် ဟံထေက်ကိုဟို
သဂးကို ခမိဆန္ဒဂ်ရ။ ဟံထေက်ကို ဇောံပတောန်ရ။ ဟံထေက်ကို ဝေတ်ဇောံပတောန်ရ။
ဣဝံဂ် (ပြဟွဒဏ်မဂးရ)။

၂၁၇။ ပွဲကာလဂ် တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ- “ယွံခမိတအ်
ပွဲကျိာ် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ် ကိုဒ်၊ ပွဲသင် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ်မဂ် ကိုဒ်၊ ပွဲဒဂေတ် ကိုဒ်၊ ပွဲမသွေဟ်ပွာ
ချပ်ဝိဝင် နှိဒိုင် ကုခမိ မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ နှိဒိုင်မဂး၊ ယွံခမိတအ် ဩဝ်သွာန်တိုန် အဲကျိာ်ညိ၊
‘တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ သိုမ္တိုင်ပြာကဏ် ပွဲဂတမုခ် ပိုညးဂမ္တိုင် ပိုညးဂမ္တိုင် တုဟ်န
ကလေင်သွာန် တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ ပွဲဂတမုခ် ဟံသုဟ်ရထအိတ်ရ’ ရဲဝံ မူးတအ်
ညးဂမ္တိုင် ဩဝ်လပကတိုန် စံင်တူ မွဲကြံအိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ဟိုသဂး ရဲသတ်တဲဝံမဂး ခမိဂမ္တိုင် ကွပ်သောံသိုတ်ဖြိုင်အိုတ်ရ။ တိလမ္တိုင်
ကျိာ်တြဲ မရနက်ကိုဝါဝါလေဝ်။ ပ ။ တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ မရနက်ကိုဝါဝါလေဝ် ကော်လိုင်
တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ပုန်ရ- “ယွံခမိတအ် ပွဲကျိာ် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ် ကိုဒ်၊ ပွဲသင် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ်မဂ် ကိုဒ်၊
ပွဲဒဂေတ် ကိုဒ်၊ ပွဲမသွေဟ်ပွာ ချပ်ဝိဝင် နှိဒိုင် ကုခမိ မမိက်ကိုမ္တဲမ္တဲ နှိဒိုင်မဂး၊ ယွံခမိတအ်
ဩဝ်သွာန်တိုန် အဲကျိာ်အိုတ်ညိ၊ ‘တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ သိုမ္တိုင်ပြာကဏ် ပွဲဂတမုခ် ပိုညး
ဂမ္တိုင် ပိုညးဂမ္တိုင် တုဟ်နကလေင်သွာန် တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ ပွဲဂတမုခ် ဟံသုဟ်ရထ
အိုတ်ရ’ ရဲဝံ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ဩဝ်လပကတိုန် စံင်တူ မွဲကြံအိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။
မရနက်ကိုဝါဝါလေဝ် ခမိဂမ္တိုင် ကွပ်သောံသိုတ်ဖြိုင်အိုတ်ဟေင်ရ။

ပွဲကာလဂ် တိလမ္တိုင်ကျိာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ- “ယွံခမိတအ်
မာတိကာ

မှူးတအ်ညးဂမၠိုင် နပ္ပမၤရှေ့သော်ရ် ပွဲကျ် ဟံသွာန်အိုတ်လေဝ် နှိမဂး။ ယံခမိတအ် ဝိဝိင် သွေဟ်ပှာ ဇကုဂ် ဩဝ်ဟိုလ်ကို ခမိ မဒ်သကအ်ပွင်ဇကုညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ဟိုသဂး ရဲသတ်ဝံတဲလေဝ် ခမိဂမၠိုင် ကွပ်သောံသိုတ်ဇြဲဒိုင်အိုတ်ဟေင်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင် အာနန္ဒ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ့ပိုင်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ- “ယံကျ်မ့ပိုင် ထေက်ကိုဒးအမ် သပ်ကွေရသွံ၊ ယံကျ်မ့ပိုင် ဟံကေင်ဒ်မွဲလှေ နှိကွေရသွံ၊ ယံကျ်မ့ပိုင် ပွဲအပွဲခမိသင်ဝံ ‘ခမိမွဲဇကုကိုလေဝ် ပွဲကျ် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ် ကိုဒ်၊ ပွဲသင် ကိုဒ်၊ ပွဲမဂ် ကိုဒ်၊ ပွဲဒဂေတ် ကိုဒ်၊ ဟံမွဲကိုပွမဝိဝိင် သွေဟ်ပှာရကျ်’ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)”။

ယံအာနန္ဒ တုအဲဂ် ဟိုတ်နူပတေ်ကေတ်ဟေင် သဂးဒိုင်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ပွဲအပွဲ ခမိသင်ဝံ ခမိမွဲဇကုကိုလေဝ် ပွဲကျ် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ် ကိုဒ်၊ ပွဲသင် ကိုဒ်၊ ပွဲခရ်မဂ် ကိုဒ်၊ ပွဲဒဂေတ် ကိုဒ် ဟိုတ်မဟံမွဲကို ပွမဝိဝိင်သွေဟ်ပှာဂ် အဲကျ် တီကေတ်တဲဟေင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပှောင်ကိုခမိဂမၠိုင် မသုန်ကွံဝံ ခမိ မဒ်သပ်အိုတ်ဂ်ဟေင် နှိဒိုင်သောတာပန် မဟံမွဲကိုသတ် ပွမဒတုံစေအပါယ် မဓိန်ဇုအ် မ့ကိုလအာဂတိ မဂ်ပိလတူဟေင်ရ ရဲဝံ (သဂးရ)။

၂၁၈။ ကြဲနုဂ် တီလမ့ပိုင်ကျ်တြ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမၠိုင်ရ- “ယံခမိတအ် လှဟ်ဝံ အဲကျ် ကြက်ဟိုဗကန်ကို မှူးတအ်ညးဂမၠိုင်ရ၊ ခရ်သခါရ ပွမဒးပြုပြေင်ကိုဂမၠိုင် နွံသတ်ပွမလီလတ်အိုတ်ရ၊ နကိုခရ်သတိ^၂ မဟံဝိဝိင်ဂ် ညံင်ကိစ္စ သဝံစိုပ်ဒတဲ ဩဝ်သပ ပတိတ်ဇြဟတ်အိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ဣဝံဂ် နှိဂလာန်ဗကန် ကျ်တြ လက်ကရ် အိုတ်ရ။

ပရပရာ ကျ်တြ ပပရိနိဗ္ဗာန်

၂၁၉။ ကြဲနုဂ် တီလမ့ပိုင်ကျ်တြ လုပ်စ ပဌမဇျာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူပဌမဇျာန်တဲ လုပ်စ ဒုတိယဇျာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူဒုတိယဇျာန်တဲ လုပ်စ တတိယဇျာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူတတိယဇျာန်တဲ လုပ်စ စတုတ္ထဇျာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူစတုတ္ထဇျာန်တဲ လုပ်စ အာကာ သာနဉ္စာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတိ နူနေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်တဲ လုပ်စ နိရောဓသမာပတ် နှိအရာသညာဝေဒနာတအ် ပှိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ဂရင်ပတီသွာန်တိုန် တီလပိုင်အနုရုဒ္ဒ ဂလာန်ဝံရ- “ယံတီလပိုင်အနုရုဒ္ဒ တီလမ့ပိုင်ကျ်တြ ပပရိနိဗ္ဗာန်တဲရဟာ” ရဲဝံ (သွာန်တိုန်ရ)။ ယံကောန်တုအာနန္ဒ တီလမ့ပိုင်ကျ်တြ ဟံဝံပပရိနိဗ္ဗာန်ဏီရ၊ လုပ်စဒိုင် နိရောဓ

သမာပတ် နှိအရာသညာဝေဒနာတအ် ပှိုတ်ရ ရံဝံ (ကလေင်သှ်ကိုရ)။

ကြနုဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား ဒလိုက်ကတို နူနီရောသမာပတ် နှိအရာသညာ ဝေဒနာတအ် ပှိုတ်တဲ လုပ်စ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူအာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသမာပတ်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူဝိညာဏဉ္ဇာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ အာကာသာနဉ္ဇာယတန သမာပတ်ရ။

ဒလိုက်ကတို နူအာကာသာနဉ္ဇာယတနသမာပတ်တဲ လုပ်စ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူစတုတ္ထဇ္ဈာန်တဲ လုပ်စ တတိယဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူတတိယဇ္ဈာန်တဲ လုပ်စ ဒုတိယဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူဒုတိယဇ္ဈာန်တဲ လုပ်စ ပဌမဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူပဌမဇ္ဈာန်တဲ လုပ်စ ဒုတိယဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူဒုတိယဇ္ဈာန်တဲ လုပ်စ တတိယ ဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူတတိယဇ္ဈာန်တဲ လုပ်စ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ရ၊ ဒလိုက်ကတို နူစတုတ္ထ ဇ္ဈာန်တဲ ပွဲမသက္ကုခြာဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား ပပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

၂၂၀။ တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား ပပရိနိဗ္ဗာန်မဂး ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန် မွဲဒမြိပ်ခပ် တံချီ ဇောပ် မဇ္ဇော သိုက်သောဇ္ဈေ မထေက်ကိုဖေက်ဂွံက် နှိကျင်ရ။ ဖမ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်လေပ် ပြဟီဗလံင်တိုန်အိုတ်ရ။ တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား ပပရိနိဗ္ဗာန်မဂး ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန် မွဲဒမြိပ်ခပ် ဗြိသဟမ္ပတိ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံရ-

“ဩပွဲလောကမ္မဲ ကျော်ကြား ဟံမ္မဲပတောံစတ် မဒ်အာစာ မဂြင်တိကေတ်ခရ် ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မချိုက်ပေင်တ ကျော်ဇြဟတ် စ်သ် သာ်ဝံဂ်လေပ် ဒးပ ပရိနိဗ္ဗာန်ဏီရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်အိုသို မ္မုဒိုင် ပွဲအပွဲလောကဂ် ဒးဗိုတ်ကွဟ်ထောံ အတ္တဘ်ဗွပ်ရုပ်နာမ်အိုတ်ဟေင်ရ” ရံဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

၂၂၁။ တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား ပပရိနိဗ္ဗာန်မဂး ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန် မွဲဒမြိပ်ခပ် သိုင်ကုန် မဒ်တုနာဲဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံရ-

“မ္မုဂ်သတ်ပွမကတိုန် ပွမလိုလ်တဲ ခရ်သင်္ခါရ မဒးပြုပြေင်ကိုဂမ္တိုင် ဟံမ္မိန်ဂ် အိုတ်ရသွံ၊ ကတိုန်တဲမဂး ဒးပှိုတ် ကောံဗဒန်အာအိုတ်ရသွံ၊ ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် လလမ်ဟေင် နှိတသိုခ်ကောံရသွံ” ရံဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

၂၂၂။ တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား ပပရိနိဗ္ဗာန်မဂး ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန် မွဲဒမြိပ်ခပ် တီလပိဉ် အနုရုဒ္ဓ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဂမ္တိုင်ဝံရ-

“တီလမ္ပုပိဉ်ကျော်ကြား မဟံမ္မဲကိုတဏှာဂ် ရန်တုအ် (သွက်သဝံက္ခန္ဓာအာ) နိဗ္ဗာန်
မာတိကာ

(မစိုဟ်လလမ်)တဲ ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရ၊ (ဟိုတ်ဂ်ရ) ကျာယိုတ်တိတ် ယိုလုပ် တီလ မှုံပိုင်ကျာ်တြဲ စိုတ်ဓာတ် ခိုင်ဗိုန်တဲ မဃာ်သေဝ် ခိုဟ် ပရေံဓါ လအာတုပ်သုဟ် ဂမ္တိုင်ဂ် ဟံမ္မဲတဲရသွံ။

(တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ) နကိုစိုတ် မဟံမ္မဲကိုအဲတြိဂ် အောင်ဒင် ဝေဒနာတဲရ၊ စိုတ်တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ သုဟ်ညံင်ရပွတ်ကောင်သု လလမ်ပျိုတ်အာကို (လလမ် ပျိုတ်) တိတ်ဗူးအာတဲရ။” ရဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

၂၂၃။ တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန်မဂး ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန် မွဲဒဗြိပ်ခပ် တီလပိုင် အာနန္ဒ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံရ-

“တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ မချိုက်ပေင်တ ကောံဂုဏ်အိုသို မပြဲဂ် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန် မဂး ပွဲအထိုက်အတန်ဂ် တိချီဇောင် မထေက်ကိုဖေက်ဂွံက် နှိကျင်တဲရ၊ တိချီ ဇောင် မကိုသောံကျေံတြိဂ် နှိကျင်တဲရသွံ” ရဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

၂၂၄။ တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန်မဂး ပွဲဌာန် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ပပရိ နိဗ္ဗာန်ဂ် ခမိဂမ္တိုင်လှို ရာဂ ဟံစာ်စူးဏီဂ် “ကျာ်တြဲ မှုံကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန် ဟောင် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသွံ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲဂ် ဗွဲမပြဟ် သန်ဟောင် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသွံ၊ ကျာ်တြဲ မှုံကိုမတ်ပညာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ကောံ ဗဒန်အာ ပွဲလောကတဲရသွံ” ရဝံ (သိုဟိုသဂးအာ) ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္တိုင်တဲ လရိအ်ယာ်အိုတ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရဒတုဇှော် ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတ်ဇှော်အိုတ်ရ၊ ပှောတ် လောပူဇကု တူရူအိုတ်ရ၊ ပှောတ်လော ပူအာ ပူကျင်အိုတ်ရ။ ခမိဂမ္တိုင် ရာဂ စာ်စူး အာတဲဂ်တုန် “ခရ်သခါရ ပွမဒးပြုပြေင်ကိုဂမ္တိုင် နွံသဘဟံဗိုန်အိုတ်ရ၊ ပွဲခရ်သခါရဝံ ပွမ ဗိုန်ဂ် သာ်လိုဝံကလိဝံမာန်ဂ်ရော” ရဝံ သိုဗိုဗျဟ်ဗစာရဏာဂ် အောင်ဒင်မာန်အိုတ်ရ။

၂၂၅။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အနုရုဒ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ- “ယွံကောန် တုတအ် ဒေါထောံအိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လပဒ် စံင်တူပူဆာအိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လပ လရိအ်ယာ် အိုတ်ညိ။ ‘ပွမဒးသဲဂမ္တိုင် ပွမဒးသဲဂမ်စိုတ် ပွမဒးသဲခြာ ဘဝတုဟ်ခြာ ကောံ ညးမ သိုက်ဆာန် သိုက်မှိုက် သေုအ်သွံဂမ္တိုင်အိုသို’ဂ် ကိုပ်ကွာတေအ်ဟောင် တီလမှုံပိုင် ကျာ်တြဲ တွံလပ်တဲရဟံသေင်ဟာ၊ ယွံကောန်တုတအ် ပွဲအရာဝံ ‘ဩခရ်မ္မဲ မှုံသဘပွမ ကတိန်ှိကျင်တို ပွမကတိန်ှိကျင်ပြာကဏ် ပွမဒးပြုပြေင်ကိုတဲ နွံသဘပွမလိုလ်ရ၊ ခရ်ဂ် ဩဝ်လပကိုလိုလ်ညိ’ ရဝံ အတိုင်မှုံပိုက် ရာဒနာမိက် သာ်လိုသဝံကလိဝံမာန်ဂ်ရော၊ သွက်သဝံကလိဝံမာန် ရဝံ ဟိုတ်ဗျေဟံမ္မဲရ။ ယွံကောန်တုတအ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဂရိဟ်ဒိုင် အိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ယွံတီလပိုင်အနုရုဒ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် နွံကိုသဇိုင်ဒိုင်သာ်လိုတဲ စိုတ်ကတိန်ှိဒိုင်အိုတ်

ဂိုဏ်း ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။ ယွံကောန်တုအာနန္ဒ ပွဲအာကာသဂ် မှုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမး ဂွးတိတဲ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန်တဒိုင်တအ်ဂ် “ကျော်ကြဲ မှုံကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန် ဟောင် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသွံ၊ ကျော်ကြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတံ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲဂ် ဗွဲမ ပြဟ်သန်ဟောင် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသွံ၊ ကျော်ကြဲ မှုံကိုမတ်ပညာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ကောံဗဒန်အာ ပွဲလောကတဲရသွံ” ရဲဝံ (သိုဟိုသဂးအာ) ပွးကလာံ သော်ဂမ္ဘိုင်တဲ လရိအ် ယံအိုတ်ရ၊ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္ဘိုင်တဲ လရိအ်ယံအိုတ်ရ၊ သုဟ်ညင်ရဲဒတုံစှော် ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတဲစှော်အိုတ်ရ၊ ပွဲတဲလော ပွဲဇကုတူရူအိုတ်ရ၊ ပွဲတဲလော ပွဲအာ ပွဲကျင်အိုတ်ရ။

ယွံကောန်တုအာနန္ဒ ပွဲဂွးတိ မှုံကိုစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမး ဂွးတိတဲ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန် တဒိုင်တအ်ဂ် “ကျော်ကြဲ မှုံကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသွံ၊ ကျော်ကြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတံ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ပကောံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲ ရသွံ၊ ကျော်ကြဲ မှုံကိုမတ်ပညာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ကောံဗဒန်အာ ပွဲလောကတဲရသွံ” ရဲဝံ (သိုဟိုသဂးအာ) ပွးကလာံသော်ဂမ္ဘိုင်တဲ လရိအ်ယံအိုတ်ရ၊ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္ဘိုင်တဲ လရိအ်ယံအိုတ်ရ၊ သုဟ်ညင်ရဲဒတုံစှော် ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတဲစှော် အိုတ်ရ၊ ပွဲတဲလော ပွဲဇကုတူရူအိုတ်ရ၊ ပွဲတဲလော ပွဲအာ ပွဲကျင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ရာဂ စာ်စူးအိုတ်အာတဲဂ်တုန် “ခရ်သင်္ခါရ ပွမဒးပြုပြင်ကိုဂမ္ဘိုင် နွံသဘ်ဟံဗိုန်အိုတ်ရ၊ ပွဲ(အပွဲခရ်သင်္ခါရ)ဝံ ပွမဗိုန်ဂ် သာ်လိဝံကလိဝံမာန်ဂ်ရော” ရဲဝံ သိုမဗ်ဗျဟ် ဗစာရဏာဂ် အောင်ဒင်မာန်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အနုရုဒ္ဒ ကောံတီလ ပိုင်အာနန္ဒဂမ္ဘိုင် ဗတံမသော်သုဟ်ဒိုင်ဂ် ကိုကလိလောန်အာ နကိုဂလာန်ခရ်အိုတ်ရ။

၂၂၆။ ကြံနုဂ် တီလပိုင်အနုရုဒ္ဒ ကော်လိုင်တိုန် တီလပိုင်အာနန္ဒရ-“ယွံကောန် တုအာနန္ဒ ဩဝ်အာညိ၊ လုပ်အာ ချင်ကုသိနာရာမ်တဲ ‘ယွံသိုင်မလ္လ မဒ်တောဝ်ဝါသေဌ တအ် တီလမှုံပိုင်ကျော်ကြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန်တဲရ၊ ပွဲကာလလျဟ်ဝံ သွက်သဝံရင်တျင် ကောန် သပဂ် ဒ်အတိုင်ပိုက် မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်ရ’ ရဲဝံ ဩဝ်ဟိုလ်ဗစ ကုသိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင် ကုသိနာရာမ်ဂမ္ဘိုင်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယွံတီလပိုင် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ တီလပိုင်အာနန္ဒ ဒင်ဝန် ကုတီလပိုင်အနုရုဒ္ဒတဲမး ပွဲအခိုင်ဂယး ဗိုက်ပလေပ်သုာတဲ သိုမထွိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင် သုာဂ် ဇကုဇကုဟောင် မရနက်ကိုခါဂ်ဒ်တဲ (ကောံသကအ်ပွင် မွဲမွဲဇကု) လုပ်အာ ချင်ကုသိ နာရာမ်ရ။

ပွဲအခိုင်ဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္ဘိုင် နကိုကိုစ (မစပ်ကို ပွမပရိ နိဗ္ဗာန်ဂ်)ဟောင် ကောံခရ်ဒိုင် ပွဲနန်ကုတ်ထဝ်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်အာနန္ဒ ပြာပ်အာ နန်ကုတ်ထဝ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္ဘိုင်တဲ “ယွံသိုင်မလ္လ မဒ်တောဝ် ဒတောဝ်ဝါသေဌတအ် တီလမှုံပိုင်ကျော်ကြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန်တဲရ၊ ပွဲကာလလျဟ်ဝံ သွက်သဝံ

ရင်တွင်ကောန်သပတ် နှိအတိုင်ပိုက် မွေးတအံ့ညးဂမၠိုင်ဟောင်ရ” ရဝံ ဟိုလက်ကို ကုသိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်ရ။

သဝံမိင်ကေတ် ဂလာန် တီလပိုင်အာနန္ဒဝံအိုတ်မဂး သိုင်မလ္လဂမၠိုင်ကို ကောန်ဇာတ် ခအို ဂူကျာ် သိုင်မလ္လဂမၠိုင်ကို သိုဂြိုဟ်လာ အောန်စိုတ်လောန် နှိဒဒိခိတ်အိုတ်ဂ်ဒိုတဲ “ကျာ်တြဲ မှုဲကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ပကေံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသ့၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ပကေံ ပရိနိဗ္ဗာန်တဲရသ့၊ ကျာ်တြဲ မှုဲကိုမတ်ပညာဂ် ဗွဲမပြဟ်သန်ဟောင် ကေံဗဒန်အာ ပွဲလောကတဲရသ့” ရဝံ (သိုဟိုသဂးအာ) ညးဂမၠိုင်လှို၊ ပူးကလာသော်ဂမၠိုင်တဲ လရိအ်ယာ်အိုတ်ရ၊ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမၠိုင်တဲ လရိအ်ယာ်အိုတ်ရ၊ သုဟ်ညင်ရဲဒတုံစေံ ပွဲပရင်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတ်စေံအိုတ်ရ၊ ပှောတ်လော ပှူဇကုတူရူအိုတ်ရ၊ ပှောတ်လော ပှူအာ ပှူကျာ်အိုတ်ရ။

ပူဇ ရုပ်ကလာပ် ကျာ်တြဲ

၂၂၇။ ပွဲကာလဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင် ကိုအသမ် ကုတြဲ၊ သကအ်သိုင်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ- “နှိသင်္ဂမဂး ယံသကအ်တအ် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ်ဝံ ပက်မြမောပ်ကို ကြိယာကွိုင်ကျိက်အိုသိုကို သြပ်ပကောံပကောပ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ပွဲကာလဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင် ပက်မြမောပ်ဂမၠိုင်ကို ကြိယာကွိုင်ကျိက်ဂမၠိုင်ကို ယာတ်လုဝ် မသုန်ကွံဂမၠိုင်ကို ကေတ်နင်တဲ ပြာပ်အာ ဌာန်ရုပ်ကလာပ် တီလမှုဲပိုင်ကျာ်တြဲ မှုဲပွဲဥယျာန်အံင်ရေင် ပွဲဂိုင်ပုံက် ကြပ်လုပ်ချင် သိုင်မလ္လဂမၠိုင်ဂ်တဲ ရုပ်ကလာပ် တီလမှုဲပိုင်ကျာ်တြဲ နပမလေံ ပမဂယေံ ပမတိုင်တိုက်ဂမၠိုင်ကို နကိုပက်မြမောပ်ဂမၠိုင်ကို သိုမသပရေံသေံရံရ် သိုမသပအဲပရဲ သိုမသေ့အ်သ့ သိုမပူဇ သိုမကောန်သပတ် သုဗျာန်ယာတ်ဂမၠိုင် သိုမစီရေင်သပတ် တာန်ဆံင်^၁ ခွမ်ခွမ်ဂမၠိုင်ဂ် ကိုကလိလောန်အိုတ်အာ မွဲတဲရ။ ပွဲကာလဂ် ကသပ်နှိတိုန် ကုသိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်ရ- “တူဟ်နစံင်ဇွဂြဇုတ် ရုပ်ကလာပ် တီလမှုဲပိုင်ကျာ်တြဲ တဲဝံ အခိုင်လောန် လဇဲအာတဲရ၊ ရုပ်ကလာပ် တီလမှုဲပိုင်ကျာ်တြဲ ပိုတအ်ဂ် တဲယးဗတံမှ ကြက်စံင်ပူဇပွတ်အိုတ်ရ” ရဝံ (ကသပ် နှိတိုန်ရ)။

ပွဲကာလဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင် ရုပ်ကလာပ် တီလမှုဲပိုင်ကျာ်တြဲ နပမလေံ ပမဂယေံ ပမတိုင်တိုက်ဂမၠိုင်ကို နကိုပက်မြမောပ်ဂမၠိုင်ကို သိုမသပရေံသေံရံရ် သိုမသပအဲပရဲ သိုမသေ့အ်သ့ သိုမပူဇ သိုမကောန်သပတ် သုဗျာန်ယာတ်ဂမၠိုင် သိုမစီရေင်သပတ် တာန်ဆံင်ခွမ်ခွမ်ဂမၠိုင်ဂ် တဲမရနုက်ကိုခါဂ်လေဝ် ကိုကလိလောန်

၁။ တာန်ဆံင်မဂးဂ် ပြာသာဋ် သွက်သဝံစံင် ရုပ်ကလာပ် ကျာ်တြဲရောင် မိက်ဂး။

အိုတ်အာပွန်ရ၊ (တုပ်သင်္ဂ) တဲ့မရနက်ကိုပိတ်လေပ် ကိုကလိလောန်အိုတ်အာပွန်ရ၊ တဲ့မရနက်ကိုပန်ဂ်လေပ် ကိုကလိလောန်အိုတ်အာပွန်ရ၊ တဲ့မရနက်ကိုမသုန်ဂ်လေပ် ကိုကလိလောန်အိုတ်အာပွန်ရ၊ တဲ့မရနက်ကိုတြဲဂ်လေပ် ကိုကလိလောန်အိုတ်အာပွန်ရ။

ကြနုဂ် ပဲ့တဲ့ မရနက်ကိုထပ်ဂ် ကသပ် (ဖျေသဂုတ်သွာတ်) သင်္ဂ နှိတိုန် ကုသိုင် မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင်ရ- “ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ နပမလေ့ ပမမလေ့ ပမတိုင်တိုက်ဂမ္တိုင်ကို နကိုပက်မြဲမောင်ဂမ္တိုင်ကို ပိုညးဂမ္တိုင် သိုမသပရေသေ့ရ် သိုမသပအေပရဲ သိုမသေ့အ်သွဲ သိုမပူဇ်ဂမ္တိုင် နကိုဂိုင်သမ္တင်ကျာ မူးချင် ရင်တွင် ကေတ်ဏာ ဌာန်သမ္တင်ကျာ မူးချင်တဲ့ ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ ပဲ့ဌာန်သမ္တင်ကျာ ချင်ဂ် ကြက်စံင်ပူဇ်အိုတ်ရ” ရဝံ (ကသပ် နှိတိုန်ရ)။

၂၂၈။ ပဲ့အခိုင်ဂ် သိုင်မလ္လ ဇော်သကိုပ်သကဂမ္တိုင် ဒစံတွ ကြကြာတ်ကျိပ်တဲ့ သိုမဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမ္တိုင် တို့တို့ကယျာကယျာ (ယာတ်တို့ဆောတ်ဆောတ်) ဂ် “ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ ပိုညးဂမ္တိုင် ကြက်ထွင်ယိုက်ဏာအိုတ်ရ” ရဝံ (ရန်တုအ် တဲ့ ထွင်ယိုက်အိုတ်မဂး) တူဟ်နကိုယာတ်ဂ် ဟံသုဟ်ရထအိုတ်ရ။ ပဲ့ကာလဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် သွန်ဂရင်ပတိတိုန် တီလပိုင်အနရဒ္ဒ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ-

“ယံတီလပိုင်အနရဒ္ဒ သိုင်မလ္လ ဇော်သကိုပ်သကဂမ္တိုင် ဒစံတွ ကြကြာတ်ကျိပ်တဲ့ ဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမ္တိုင် တို့တို့ကယျာကယျာတုမဂး ‘ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင် ကျပ်တြဲ ပိုညးဂမ္တိုင် ထွင်ယိုက်ဏာအိုတ်ရ’ ရဝံ (ရန်တုအ်တဲ့ ထွင်ယိုက်အိုတ်မဂး) တူဟ်န ကိုယာတ်ဂ် ဟံသုဟ်ရထအိုတ်ရ။ ယံတီလပိုင်အနရဒ္ဒ ဟိုတ်အထံက်အပင်ချေတုန် ညးချေဂ်ရော” ရဝံ (သွန်တိုန်အိုတ်ရ)။

ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဌတအ် ပိုက်မူးတအ်ဂ် မွဲဂကူ၊ ပိုက်ဒေဝတ် တအ်ဂ် နှိဒိုင် မွဲဂကူရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံတီလပိုင် ပိုက်ဒေဝတ်တအ်ဂ် ပသ်မဒ်ဂ်ရော ရဝံ (သွန်တိုန်အိုတ်ရ)။ ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဌတအ် ပိုက်မူးတအ် ဂ်တုန် “ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ နပမလေ့ ပမမလေ့ ပမတိုင်တိုက်ဂမ္တိုင်ကို နကိုပက်မြဲမောင်ဂမ္တိုင်ကို ပိုညးဂမ္တိုင် သိုမသပရေသေ့ရ် သိုမသပအေပရဲ သိုမသေ့အ်သွဲ သိုမပူဇ် နကိုဂိုင်သမ္တင်ကျာ မူးချင် ရင်တွင်ကေတ်ဏာ ဌာန်သမ္တင်ကျာ မူးချင်တုမဂး ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ ပဲ့ဌာန်သမ္တင်ကျာချင်ဂ် ကြက်စံင်ပူဇ်အိုတ်ရ” ဂ် နှိတ် (ရဝံရ)။

ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဌတအ် ပိုက်ဒေဝတ်တအ်ဂ်တုန် “ရုပ် ကလာပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ နပမလေ့ ပမမလေ့ ပမတိုင်တိုက် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ကို နကို ပက်မြဲမောင်ဂမ္တိုင်ကို ပိုညးဂမ္တိုင် သိုမသပရေသေ့ရ် သိုမသပအေပရဲ သိုမသေ့အ်သွဲ

သီမပူဇ်အိုတ်ကို နကိုဂွံင်သွပ်ကျာချင်ကို ရင်တွင်ကေတ်ဏာ ဌာန်သွပ်ကျာချင်တဲ့မဂး နူတြင်သွပ်ကျာကို ပှပ်အပွဲချင်တဲ့ နကိုဂွံင် လဒေါင်ချင်ကို ရင်တွင်ဏာ လဒေါင်ချင်တဲ့ နူတြင်ဗွဲက်ကို တိတ်အာတဲ့ ပွဲဌာန်ဗွဲက်ချင် ပွဲဌာန်စေတီ မှုံယုမကုဋဗန္ဓန^၁ သိုင်မလ္လ တအ်ကို ကြက်စံင်ပူဇ်ပုတ် ရုပ်ကလာပ် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ” ကို နှိတ် (ရဲဝံရ)။ ယံတီလပိုင် အတိုင်ပိုင်ဒေဝတတအ်ဟေင် ဩဝ်ကိုဒ်ညိ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၂၂၉။ ပွဲအခိုင်ကို ပွဲချင်ကုသိနာရာမ် သိုင်မလ္လတအ်ကို အစပ်ဒပ်သို ကေုာ်ဌာန် ကွဟ်သွး ကမ္မိက္ခိဒ္ဓက် ဌာန်ကွဟ် ဒွိက်ဟန်ဗန် ဟံသေ့ နကိုပက်ဒေဝတ မန္ဒာရဝ (ပက် ကိုန်ဒိပ်) ဂမ္မိုင် စိုကိုကွံင်ဗျိုက် ကြတ်လးလပ်ရ။ ပွဲကာလကို ဒေဝတဂမ္မိုင်ကို သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္မိုင်ကို နပုမလေ့ ပုမဂယေံ ပုမတိုင်တိုက်ဂမ္မိုင်ကို နကိုပက် မြမောပ်ဂမ္မိုင် မဒ် ပွဲဒေဝတဂမ္မိုင်ကို မဒ် ပွဲမ္မိတ်ဂမ္မိုင်ကို သီမသပရေံသေ့ရင် သီမသပ အဲပရဲ သီမသေ့အံသ့ သီမပူဇ်အိုတ်ကို နကိုဂွံင် သွပ်ကျာချင်ကို ရင်တွင်ကေတ်ဏာ ဌာန်သွပ်ကျာချင်တဲ့မဂး နကိုတြင်သွပ်ကျာကို ပှပ်အပွဲချင်တဲ့ နကိုဂွံင် လဒေါင်ချင်ကို ရင်တွင်ကေတ်ဏာ လဒေါင်ချင်တဲ့ နူတြင်ဗွဲက်ကို တိတ်အာတဲ့ ပွဲဌာန်ဗွဲက်ချင် ပွဲဌာန် စေတီ မှုံယုမကုဋဗန္ဓန သိုင်မလ္လတအ်ကို ဖျေံစွံလပ် ရုပ်ကလာပ် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ အိုတ်ရ။

၂၃၀။ ပွဲကာလကို သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္မိုင် “ယံတီလပိုင် အာနန္တ ပွဲရုပ်ကလာပ် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲကို သာ်လီု ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္မိုင် ဝံရင်တွင် ကျောန်သပအိုတ်ရော” ရဲဝံ ဂရင်ပတီသွာန်တိုန် တီလပိုင်အာနန္တအိုတ်ရ။ ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဋ္ဌတအ် သွဟ်ညံင်ရဲဒးရင်တွင်ကျောန်သပ ပွဲဇ္ဇသိုင်စက္ကဝပ်ကို ဒးရင်တွင်ကျောန်သပ ပွဲရုပ်ကလာပ် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲရ ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယံတီလပိုင် အာနန္တ မူရသာ်လီု ရင်တွင်ကျောန်သပ ပွဲဇ္ဇသိုင်စက္ကဝပ်အိုတ်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပတီသွာန် တိုန်အိုတ်ပုန်ရ)။

ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဋ္ဌတအ် ဇ္ဇသိုင်စက္ကဝပ်ကို ဂီုပူ နကိုယာတ် တို့တို့အိုတ်ရ၊ ဂီုပူ နကိုယာတ် တို့တို့တဲ့မဂး ဂီုပူ နကိုတောင်ချို ချိုန်ချိုန်အိုတ်ရ၊ ဂီုပူ နကိုတောင်ချို ချိုန်ချိုန်တဲ့မဂး ကလေင်ဂီုပူ နကိုယာတ် တို့တို့အိုတ်ပုန်ရ၊ အတိုင်နယံဝံ ဂီုပူ ဇ္ဇသိုင်စက္ကဝပ် နကိုယာတ်လုပ်ဂမ္မိုင် မသုန်ကွံတဲ့မဂး စုတ်ပွဲခိုင်ကဠာထပ် မဒ်မ္မဲဟာန် ကေုာ်ကေုာ်တဲ့ ကွာတ်ထေံ နကိုခိုင်ကဠာထပ် မ္မဲသအာင်တဲ့မဂး သပဖအံအောံစွန် အိုသိုတဲ့ စံင်ပူဇ်ပုတ် ဇ္ဇသိုင်စက္ကဝပ်အိုတ်ရ၊ ပွဲဂွံင်တရပ်နသွာင်ကို ဒက်ပတန်စွံ စေတီ သိုင်စက္ကဝပ်အိုတ်ရ။ ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဋ္ဌတအ် ရဲသာ်ဝံဟေင်

၁။ ကောန်သိုင်မလ္လတအ် အခါကာလဒင်စပ်အဘိသိက်ကို သိုကွတ် မဒ်အရာကယျိုင်ကယျိုင် နမပတံ ပုမဒက် မွေံကိုဋ် ဟိုတ်မဒ်ဒွဲ သပအဲပရဲရဲ စေတီမကုဋဗန္ဓန ရဲဝံ အာစာအဋ္ဌကထာ ဋီကာဂမ္မိုင် ဂးလပ်ရ။

ဒေးရင်တူင်ကျောန်သပ ပွဲဇွ သိုင်စက္ကဝင်အိုတ်ရ။

ယံသိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဋ္ဌတအ် သုဟ်ညံင်ရ် ဒေးရင်တူင်ကျောန် သပ ပွဲဇွ သိုင်စက္ကဝင်ကိုဟောင် ဂပ်ဝ်ဒေးရင်တူင်ကျောန်သပ ပွဲရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြရ၊ ပွဲဂွံင်တရပ်နသွာင် ဂပ်ဝ်ဒေးပတန်စေတီ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြရ။ ပွဲစေတီဂ် ယြညး ဂမ္တိုင် ပက်ကိုဒ် မြမောင်ကိုဒ် ခွက်ကြကောတ် လံက်ဗဗိုဟ်ကိုဒ် ပတိုန်လေဝ် ကြက် ပတိုန်အိုတ်ရ၊ လှောင်လေဝ် ကြက်လှောင်အိုတ်ရ၊ စိုတ်လေဝ် ကြက်ကိုလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် အိုတ်ရ၊ ပွဂမ္တိုင်ဂ် လုက်ကာလမဂိုင်သောဲ ကြက်ဒ် တွဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုမ် ကုညး ဂမ္တိုင်ဂ်ရ ရံဝံ (တီလပိုင်အာနန္ဒ) ဟိုသဂးကို (သိုင်မလ္လဂမ္တိုင်)ရ။ ပွဲကာလဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချိုင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် ကိုအသမ် ကုတြုံသကအ်သိုင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ- “ယံသ ကအ်တအ် ဒ်သင်္ဂမး တောင်ချို မချိုန်ညောန် သိုင်မလ္လဂမ္တိုင်ဂ် ဩဝ်ပကောံပကောံ အိုတ်ညိ” ရံဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ပွဲကာလဂ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချိုင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဂ် ဂီပူ နကိုယာတ်တိုတ်တဲမး ဂီပူ နကိုတောင်ချို မချိုန်ညောန်အိုတ်ရ၊ ဂီပူ နကိုတောင်ချို မချိုန်ညောန်တဲမး ကလေင်ဂီပူ နကိုယာတ်တိုတ်အိုတ်ပုန်ရ။ အတိုင် နယံဝံ ဂီပူ ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ နကိုယာတ်လှိုင်ဂမ္တိုင် မသုန်ကွံ တဲမး စုတ် ပွဲခိုင်ကဋ္ဌာထဝ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ကွေင်တဲ ကွာတ်ထောံ နကိုခိုင်ကဋ္ဌာထဝ် မွဲသအာင် တဲမး သပဖအံအောံစုန်အိုတ်သိုတ် ပတိုန်စွံ ရုပ်ကလာပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ ပွဲစင် ဖအံ အောံဂ်အိုတ်ရ။

ပရူပရာ ထေရ်မဟာကဿပ

၂၃၁။ ပွဲအခိုင်ဂ် တီလပိုင်မဟာကဿပ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်မဂိုင် ဗူတ်မသုန်ကွံ နူချိုင်ပါဝါ က္တူကျိုင်ဒိုင် ချိုင်ကုသိနာရာမ်ရ။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်မဟာကဿပ ပါစေံ နူဂွံင်တဲ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲသွပ်တံဆုမွဲတံဆုရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် တီအာဇိဝကမ္မဲ ကေတ်နင် ပက်ဒေဝတ် မန္ဒာရဝ (ပက်ကိုန်ဒိပ်) နူချိုင်ကုသိနာရာမ်တဲ ကျိုင်ဒိုင်ချိုင်ပါဝါရ။ တီလပိုင်မဟာကဿပ သဝံညာတ်ကေတ် တီအာဇိဝက အယောမကျိုင်ဒိုင် နူဇေမ္မောံဂ်ဟောင်တဲ “ယံကောန်တု ကျက်တြနာသာ အာစာပိုတအ်ဂ် တီဒိုင်ဟာ” ရံဝံ သွာန်တိုန် တီအာဇိဝကဂ်ရ။

ယံကောန်တု ဩ တီဒိုင်ရ၊ ခမိဂေါတမ ပပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် တဲဝံ ပေင်အာထပ်တဲတဲရ၊ နူဋ္ဌာန် မသပပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် အဲဒိုက် ကေတ်နင် ပက်ဒေဝတ်မန္ဒာရဝ (ပက်ကိုန်ဒိပ်) ဝံရ ရံဝံ (တီဂ်) ကလေင်ဟိုထွေးရ။ (ပွဲကာလဂ်) ပှောင်ကိုခမိဂမ္တိုင် မသုန်ကွံ မပါကျိုင်ကရောမ် တီလပိုင်မဟာကဿပဂ် ခမိဂမ္တိုင်လှို ရာဂ ဟံစာ်စူးဏီ “ကျက်တြ မှုကိုပိုင်တြပြကာဂ်

ဗွဲမပြတ်သန်ဟောင် ပပရိနိဗ္ဗာန်တဲရ၊ ကျာ်တြဲ မလေပ်ဟီုသဂးတံ ဂလ္လာန်ခိုဟ်ဆဲးဂံၤ ဗွဲမပြတ်သန်ဟောင် ပပရိနိဗ္ဗာန်တဲရ၊ ကျာ်တြဲ မွဲးကိုမတ်ပညာဂံၤ ဗွဲမပြတ်သန်ဟောင် ကေုာ်ဗဒန်အာ ဗွဲလောကတဲရ” ရဲဝံၤ ပင်ယာပတိုန် သပါတဲဂမ္တိုင်တဲ လရိအိယာ်အိုတ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရဲဒတုံစှော် ဗပါတ်ဗင်ဇြဟ်ကို လောတ်စှော်အိုတ်ရ၊ ပှောတ်လော ပှူဇကုတူရူအိုတ်ရ၊ ပှောတ်လော ပှူအာ ပှူကျိုင်အိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္တိုင် ရာဂ စာ်စူးအိုတ်အာတဲ ဂံၤတုန် “ခရ်သင်္ခါရ ပွမဒးပြုပြင်ကိုဂမ္တိုင် နွံသဘဟံဗိုန်အိုတ်ရ၊ ပွဲ(အပွဲခရ်သင်္ခါရ)ဝံၤ သဘဗိုန်ဂံၤ သာ်လိုသဂွံကလိဂွံမာန်ဂံၤရော” ရဲဝံၤ သီမဗ်ဗျုဟ် သီမဗစာရဏာအိုတ်ဂံၤဒ်တဲ အောင်ဒင်အာအိုတ်ရ။

၂၃၂။ ပွဲအခိုင်ဂံၤ ခမိဇော် (တြကျာ်)ၦ မွဲးယုသုဘဒ္ဒဂံၤ ဂဇော်ခိုင် ပွဲအကြာပရိသာတ်ဂံၤရ။ ပွဲကာလဂံၤ ခမိဇော်သုဘဒ္ဒဂံၤ သဂးကို ခမိဂမ္တိုင် ဂလ္လာန်ဝံၤရ- “ယွံကောန်တုတအ် ဩဝေဒီထောံအိုတ်ညိ၊ ဩဝလပစံင်တူ ပူဆာအိုတ်ညိ၊ ဩဝလပလရိအိယာ်အိုတ်ညိ၊ ပိုညးဂမ္တိုင် တိတ်ဗူးအာ နူခမိဇော်ဂံၤ ဗွဲမဒးရဲတဲအိုတ်ရ၊ (ခမိဇော်ဂံၤ) ‘ဣဝံဂံၤ ဂပ်ပကုမူးတအ်ရ၊ ဣဝံဂံၤ ဟံဂပ်ပကုမူးတအ်ရ’ ရဲဝံၤ ချုက်ချဲ-၂ ကျိုင် ပိုညးဂမ္တိုင်ရ၊ ပွဲကာလလုဟ်ဝံၤတုန် ပိုညးဂမ္တိုင် အရာနွံပွဲက်ဂံၤ ကြက်သပအိုတ်ရ၊ အရာဟံဗွဲပွဲက်ဂံၤ သီဟံသပဂံၤ ပဒတ်မာန်အိုတ်ရ” ရဲဝံၤ (သဂးရ)။

ပွဲကာလဂံၤ တီလပိုဉ်မဟာကဿပ ကော်လွိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ- “ယွံကောန်တုတအ် ဩဝေဒီထောံအိုတ်ညိ၊ ဩဝလပစံင်တူ ပူဆာအိုတ်ညိ၊ ဩဝလပလရိအိယာ်အိုတ်ညိ။ ‘ပွမဒးသဲဂမ္တိုင် ပွမဒးသဲဂပ်စိုတ် ပွမဒးသဲခြာ ဘဝတူဟ်ခြာ ကေုာ်ညးမသျှိုက်ဆာန်သျှိုက်မျိုက် သေ့အ်သွံဂမ္တိုင်အိုသီ’ဂံၤ ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်ဟောင် တီလမ္တိုင်ပိုဉ်ကျာ်တြဲ တွံလဝ်တဲရ ဟံသေင်ဟာ။ ယွံကောန်တုတအ် ‘ဩခရ်မ္တဲ မွဲးသဘပွမကတိုန် ကျိုင်တို ပွမကတိုန်ကျိုင်ပြာကဉ် ပွမဒးပြုပြင်တဲ မွဲးသဘပွမလီလော်ရ၊ ခရ်ဂံၤ ဩဝလပကိုပလီပလာ် ခန္ဓကာယ ကျာ်တြဲညိ’ ရဲဝံၤ အတိုင်မွဲပွဲက် ရာဒနာမိက် သာ်လိုသဂွံကလိဂွံမာန်ဂံၤရော၊ သွက်သဂွံကလိဂွံမာန် ရဲဝံၤ ဟိုတ်ဗွဲဟံဗွဲရ” ဂံၤ ဂလ္လာန်ဝံၤ တီလမ္တိုင်ပိုဉ်ကျာ်တြဲ ကြတ်လဝ်ဂတတဲ တွံလဝ်တဲရ ဟံသေင်ဟာ” ရဲဝံၤ (သဂးရ)။

၂၃၃။ ပွဲအခိုင်ဂံၤ သိုင်မလ္လ ဇော်သကိုပ်သကဂမ္တိုင် ပန်တု ကြဲကြာတ်ကျိပ်တဲ သီမဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်တိုတိုဂမ္တိုင်ဂံၤ “ဖအုံအေုာ်စွန် တီလမ္တိုင်ပိုဉ်ကျာ်တြဲဂံၤ ပိုတအ် ကြက်စံင်ဗဂိုအိုတ်ရ” ရဲဝံၤ (ရန်တုအ်တဲ စံင်ဗဂိုပုတ်အိုတ်မဂး) တုဟ်နကိုပုတ်ဂိုတူဂံၤ ဟံသုဟ်ရထအိုတ်ရ။ ပွဲကာလဂံၤ သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချိုင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္တိုင် ဂရင်ပတီသွာန်တိုန် တီလပိုဉ်အနုရဒ္ဒ ဂလ္လာန်ဝံၤအိုတ်ရ- “ယွံတီလပိုဉ်အနုရဒ္ဒ သိုင်မလ္လ ဇော်

၁။ တြကျာ်မဂးဂံၤ အဝယ်ဇော်တဲ ညးမပခမိတအ်ဂံၤ ကွာတေအ် မနိပို ကော်စ တြကျာ်ရ။ အခိုင်လုဟ် အရကျာ်သာ်ဝံၤ ဟိုဂးကော်ခတ်အိုတ်ရ။ ၂။ ချုက်ချဲမဂးဂံၤ မပတံကို ပွမကွာတ်လဝ် အခေါင်အရာရောင် မိက်ဂး။

သကုပ်သကဂမ္ဘိုင် ပန်တု ကြကြာတ်ကျိပ်တဲ သီမဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်တို့တို့ဂမ္ဘိုင်ကို ‘ဖအုံအော်စွန် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ပိုတအ် ကြက်စံင်ဗဂိုအိုတ်ရ’ ရဝံ (ရန်တုအ်တဲ စံင် ဗဂိုပုတ်အိုတ်မဂး) တူဟ်နကိုပုတ်ဂိုတူဂ် ဟုံသုတ်ရထအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်အထံက်အပင်ချေံဂ် တုန် ညးချေံဂ်ရော” ရဝံ (သွန်တိုန်အိုတ်ရ)။

ယုံသွိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဋ္ဌတအ် ပွက်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ကို နှိဒိုင် မွဲကူရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယုံတီလပိုင် ပွက်ဒေဝတ်တအ်ဂ်တုန် ပသန်ဒိုင်ရော ရဝံ (ကလောင်သွန် တိုန်အိုတ်ရ)။ ယုံသွိုင်မလ္လ မဒ်တောင်ဒတောင်ဝါသေဋ္ဌတအ် “တီလပိုင်မဟာကဿပ မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဗုတ်မသုန်ကံ နုဉ်ပါဝါ ဣကျင်ဒိုင် ချင်ကုသိနာရာမ်ရ။ တီလပိုင်မဟာကဿပ ဇိုဉ်းဇိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင် နကိုကွိုင်တဲ ဗုတ်ဟဝံ လှောင်ဏီ ဖအုံအော်စွန် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဩဝ်လပကိုပုတ်ဂိုတူညီ” ရဝံ ပွက်ဒေဝတ် ဂမ္ဘိုင် နှိဒိုင်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယုံတီလပိုင် အတိုင်ပွက်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဟေင် ဩဝ်ကိုဒ်ညီ ရဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

၂၃၄။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်မဟာကဿပ ပြာပ်အာ ဇရေင်ဖအုံအော်စွန် တီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲ မုံဒိုင် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ် ပွဲဌာန်စေတီ မုံယုမကုဋဗန္ဓန သိုင်မလ္လတအ်တဲ လွက်ကွေဟ်ပတိုန်သွာ ပွဲလတူပူးပါ မွဲလပါတဲ ပင်ဒုအ် သွိုင်တဲတဲ ဂေတ်ဖအုံအော်စွန် လပါပင် ပိဗဂေတ်တဲ ဇိုဉ်းဇိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်တဲ လှောင်နကိုကွိုင်ရ။ ခမိဂမ္ဘိုင် မသုန်ကံ မပါဗက်အာကရောမ်ဂ်လေဝ် လွက်ကွေဟ်ပတိုန်သွာ ပွဲလတူ ပူးပါ မွဲလပါတဲ ပင်ဒုအ်သွိုင်တဲတဲမဂး ဂေတ်ဖအုံအော်စွန် လပါပင် ပိဗဂေတ်တဲ ဇိုဉ်းဇိုင် တီလမုံပိုင် ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်တဲ လှောင်နကိုကွိုင်အိုတ်ရ။ တီလပိုင်မဟာကဿပ ကောံခမိဂမ္ဘိုင် မသုန် ကံ လှောင်တဲဒ်အိုတ်မဂး ဖအုံအော်စွန် (ဌာန်ဒတန် ရုပ်ကလာပ်) တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တူဂိုတိုန် အလိုလိုချေံဟေင်ရ။

၂၃၅။ စွာံပရီ စွာံသတီ ဖျုန် လတေင် ခရီ ဒဒက်ရုပ်ကလာပ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မဂိုတူဒိုင်ဂ် ပတေင်ကို သုဟ်ကို ဟုံပြာကဋ်ရ။ သရီရဓာတ်ဂမ္ဘိုင်ဟေင် သေ့သေ့ဟ် အိုတ်ရ။ ဥပမာမဂးတုန်- ကွေင်သွဟ်ကို ကွေင်ကို မဂိုတူဒိုင်ဂ် ပတေင်ကို သုဟ်ကို သုဟ်ညိုင်ရဟုံပြာကဋ်ကို စွာံပရီ စွာံသတီ ဖျုန် လတေင် ခရီ ဒဒက်ရုပ်ကလာပ် တီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲ မဂိုတူဒိုင်ဂ်လေဝ် ပတေင်ကို သုဟ်ကို ဟုံပြာကဋ်ရ။ သရီရဓာတ် (ဓာတ် ဇေယျ) ဂမ္ဘိုင်ဟေင် သေ့သေ့ဟ်အိုတ်ရ။ မှောင်ကိုယာတ်လှိုင်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ကံဂ်လေဝ် ယာတ်အပွဲအိုတ် ကောံယာတ်မူးအိုတ်ဂမ္ဘိုင် ဓါဂတေ်ဟေင် ဟုံတူပုတ်အိုတ်ရ။ ရုပ်ကလာပ်

၁။ ဟိုတ်နူအာနုဘ် ဒေဝတ်တအ် ပုတ်ဂိုတိုန်ဂ်ဟေင် ညးမစံင်ဗဂိုပုတ် ဟိုတ်ဟုံပြာကဋ်ရ တူဂိုတ် အလိုလို ချေံဟေင်ရောင် ရဝံ အဋ္ဌကထာ ဂးလဝ်ရ။ ၂။ အာစာလ္လိတအ် ကေတ်လဝ် ချးရောင်။ ပုတ်တူမဂး မွဲသဘာဝ သုဟ်ယက်တအ်ဂ် ဒ်တိုန်ရ။ ဇိုန်ဂ်လေဝ် ကာလစံင် ရုပ်ကလာပ်ကျက်ဂ် သုဟ်ဟုံပြာကဋ်ရ မိက်ဂး။

တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာ၍ တူပွတ်တဲမကး နူလတူအာကာသတေအံၤ ဇောင်ၣ်ဍုၣ် နှိပ်ကဏ္ဍကွၢ်တဲ သိုဟ်ပလိုတ်ကွၢ် ဖအံၤအောၣ်စွန် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာၣ်။ နူတံၣ်အံၤရေၣ်ဂမၠိုင် မွဲၤကိုဍုၣ်လဲၣ် (ဇောင်ၣ်ဍုၣ်) ချိုင်တိတ်ကွၢ်တဲ သိုဟ်ပလိုတ်ကွၢ် ဖအံၤအောၣ်စွန် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာၣ်။ သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်လဲၣ် နကိုဍုၣ်စွန်ဂကူဇီၣ် သိုဟ်ပလိုတ်ကွၢ် ဖအံၤအောၣ်စွန် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာအိုတ်ရ။

ပွဲကာလၣ် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင် သရီရဓာတ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာၣ်မၠိုင်ၣ် စွံလၢ် ပွဲနန်ကွတ်ထၢ် စိုဗိုဗ်လၢ် နကိုဍုၣ်ဗျုဟ်တဲ ကိုတို့ဗျိုင်လၢ် နကိုဍုၣ်ဗျုဟ်တဲ လုက်ထၢ်တဲ နပမဇေၣ် ပွမဇေၣ် ပွမတိုင်တိုက်ဂမၠိုင်ကို နကိုပကၢ်ဩ မြမောဝ်ဂမၠိုင်ကို သပရေၣ်သေၣ်ရံၣ်အိုတ်ရ။ သပအဲပရဲအိုတ်ရ။ သေအဲသေအိုတ်ရ။ ပူဇဲအိုတ်ရ။

ခဏ်ပါပရအိဓာတ်

၂၃၆။ သိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် “တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ်ရောၣ်ဂး” ရဲဝံ သဝံမိၣ်ကေတ်ဟေၣ်ရ။ ပွဲကာလၣ် သိုင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် “တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာလဲၣ် နှိဂကူသိုင်ရ။ အဲလဲၣ် နှိဂကူသိုင်ရ။ အဲလဲၣ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာမၠိုင် မွဲသွက် မွဲအရင်ကိုရ။ အဲလဲၣ် ပတန် စေတီ သရီရဓာတ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာမၠိုင်တဲ ကြက်သပပူဇဲရ” ရဲဝံ ဗလးဏာကလုတ် ဇရေၣ်သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်ရ။

သိုင်လိစ္ဆဝီ ကောန်ညးချင်ဝေသာလီဂမၠိုင်လဲၣ် “တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ်ရောၣ်ဂး” ရဲဝံ သဝံမိၣ်ကေတ်ဟေၣ်ရ။ ပွဲကာလၣ် သိုင်လိစ္ဆဝီ ကောန်ညးချင်ဝေသာလီဂမၠိုင်ၣ် “တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာလဲၣ် နှိဂကူသိုင်ရ။ ပိုညးဂမၠိုင်လဲၣ် နှိဂကူသိုင်အိုတ်ရ။ ပိုညးဂမၠိုင်လဲၣ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာမၠိုင် မွဲသွက်မွဲအရင်ကိုအိုတ်ရ။ ပိုညးဂမၠိုင်လဲၣ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာမၠိုင်တဲ ကြက်သပပူဇဲအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဗလးဏာကလုတ် ဇရေၣ်သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။

သိုင်သကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် မပဒတ်ဒွံ ပွဲချင်ကပိလၣ်ဂမၠိုင်လဲၣ် “တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ်ရောၣ်ဂး” ရဲဝံ သဝံမိၣ်ကေတ်ဟေၣ်ရ။ ပွဲကာလၣ် သိုင်သကျၢ်ဝေဒေဟီၣ် မပဒတ်ဒွံ ပွဲချင်ကပိလၣ်ဂမၠိုင်ၣ် “တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာၣ် မှောင်ကိုကလောဒညာတ် ပိုတအံၤညးဂမၠိုင် မၤဂီၢ်ၣ် နှိညး ပြကွေတ်အထောၣ်ရ။ ပိုညးဂမၠိုင်လဲၣ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်ကြာမၠိုင် မွဲသွက် မွဲအရင်ကိုအိုတ်ရ။ ပိုညးဂမၠိုင်လဲၣ် ပတန်

စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဂမ္ပိုင်တဲ့ ကြက်သပပူဇအိုတ်ရ” ရံဝံ ဗလးဏာ
ကလုတ် ဇရေင်သိုင်မလ္လ ကောန်ညးဍုင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ။

သိုင်ဗုလယ ကောန်ညးချင်အလ္လကပ္ပဂမ္ဘိုင် “တီလမ္ပိုင်ကျိတြိ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပဲ့ချင် ကုသိနာရာမ်ရောင်ဂး” ရဲဝံ သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ။ ပွဲကာလကို သိုင်ဗုလယ ကောန် ညးချင်အလ္လကပ္ပဂမ္ဘိုင်ကို “တီလမ္ပိုင်ကျိတြိလေဝ် နှိဂကူသိုင်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် နှိဂကူသိုင်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တီလမ္ပိုင်ကျိတြိ ဂမ္ဘိုင် မွဲသွက်မွဲအရင်ကိုအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပိုင် ကျိတြိဂမ္ဘိုင်တု ကြက်သပပူဇ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဗလးဏာကလုတ် ဇရေင်သိုင်မလ္လ ကောန် ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

သို့င်ကောဠိယ ကောန်ညးကွာန်ရာမဂမၠိုင် “တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပဲ့ချင် ကုသိနာရာမ်ရောင်ဂး” ရံဝံ သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟောင်ရ။ ပွဲကာလဂှ် သို့င်ကောဠိယ ကောန်ညးကွာန်ရာမဂမၠိုင်ဂှ် “တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲလေဝ် ဒှ်ဂကူသို့င်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် ဒှ်ဂကူသို့င်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ ဂမၠိုင် မွဲသွက်မွဲအရင်ကိုအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမွဲပိုင် ကျက်တြဲဂမၠိုင်တုဲ ကြက်သပပူဇ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဗလးဏာကလုတ် ဇရေင်သို့င်မလ္လ ကောန် ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။

ဗမာ့ ကောန်ညးရးဝေဠ္ဇီပ “တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ် ရောင်ဂး” ရံၣ် သံဝံမိင်ကေတ်ဟောင်ရ။ ပွဲကာလၣ် ဗမာ့ ကောန်ညးရးဝေဠ္ဇီပၣ် “တီလ မွဲပိုင်ကျာ်တြဲလေဝ် နှိဂကူသိုင်ရ၊ အဲလေဝ် နှိဂကူဗမာ့ရ၊ အဲလေဝ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲဂမၠိုင် မွဲသွက်မွဲအရင်ကိုရ၊ အဲလေဝ် ပတန် စေတီ သရီရဓာတ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲဂမၠိုင်တုဲ ကြက်သပယူဇရ” ရံၣ် ဗလးဏာကလုတ် ဇရေင် သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမၠိုင်ရ။

သွိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ပါဝါဂမၠိုင် “တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင်ကုသိ နာရာမ်ရောင်ဂး” ရံၣ် သဝ္တံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟောင်ရ။ ပွဲကာလဂ် သွိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင် ပါဝါဂမၠိုင်ဂ် “တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲလေဝ် ဒွံဂကူသွိုင်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် ဒွံဂကူသွိုင်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် ထေက်ကိုကလိဂ္ဂံ သရီရဓာတ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲဂမၠိုင် မွဲသွက်မွဲအရင် ကိုအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲဂမၠိုင်တဲ ကြက်သပယူအိုတ်ရ” ရံၣ် ဗလးဏာကလုတ် ဇရောင်သွိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိ နာရာမ်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ။

(ဗလးနင်ကလုတ်) သာ်ဝံတဲ အာတ်မိက်ကုင်အိုတ်မး သိုင်မလ္လ ကောန်ညးချင်

ကုသိနာရာမ်ဂမ္ဘိုင် ဟိုသဂးကို ဂကောံသွိုင်ဂမ္ဘိုင် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ-“တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲရးချင်ပိုညးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ပါပရအ် သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂမ္ဘိုင်တဲ ကြက်ဟံ့ကို (ကုမ္မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်) အိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

၂၃၇။ သဂးတိုန် ရဲသတ်ဝံအိုတ်တဲမဂး ဗဗ္ဗးဒေါဏ သဂးကို ဂကောံသွိုင်ဂမ္ဘိုင် ဂလာန်ဝံရ-

“ယွံတြနဲတအ် ဩဝ်ကလင်ကေတ် ဂလာန်အဲ မွဲပိုင်အိုတ်ညိ၊ တီလမ္ပုံပိုင် ကျက်တြဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင်ကို နွံကိုဝါဒ မအေင်ဒင်ရ၊ ဟိုတ်မပါပရအ် သရီရဓာတ် တီလ မ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်ကို ဟံ့ထေက်ကိုဒ်ပွာန်ရ။

ယွံတြနဲတအ် ပိုညးဂမ္ဘိုင်အိုသို မွဲဂကောံဝေင် ညီသာသုဟ်သုန် အိုတ်တိုဟ် မိပ်မြတ်အိုတ်ဒ်တဲ ဖအံ့ကေု သရီရဓာတ်ဂမ္ဘိုင် ဒစာံဂအံ့တဲ ပါပရအ်အိုတ်စိုအ်၊ မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် လျိုင်ဖြင်သိုက်ဒိုင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ၊ ပွဲဒိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဩဝ် ပတန်စေတီဂမ္ဘိုင် ပြးဇးအိုတ်ညိ” ရဝံ (သဂးရ)။

၂၃၈။ ယွံဗဗ္ဗး ဒ်သတ်မဂး တုအဲဟေင် ဖအံ့ကေု သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင် ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင် ဒစာံဂအံ့ ပွဲမတုပ်သုဟ်တဲ ဩဝ်ပါပရအ်ကို ပွဲမဒးရးညိ ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ “ယွံတြနဲတအ် ဒိုဟ်ရ” ရဝံ ဗဗ္ဗးဒေါဏ ဒင်ဝန် ကုဂကောံသွိုင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဖအံ့ကေု သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင် ဒစာံဂအံ့ ပွဲမတုပ်သုဟ်တဲ ပါပရအ်ကို ပွဲမဒးရးတဲ မဂး သဂးကို ဂကောံသွိုင်ဂမ္ဘိုင် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတြနဲတအ် တဠတ် (နသ္မူ) မသူ ဓာတ်ဝံ ဩဝ်ကို ကုအဲအိုတ်ညိ၊ အဲလေဝ် ပတန် စေတီတဠတ် မသူဓာတ်တဲ ကြက်သပ ပူဇရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ဂကောံသွိုင်ဂမ္ဘိုင် တဠတ်သူဓာတ်ကို ကိုကုဗဗ္ဗးဒေါဏအိုတ်ရ။

သွိုင်မောရိယ ကောန်ညးရးပိပ္ပလိဝနဂမ္ဘိုင် “တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲချင် ကုသိနာရာမ်ရောင်ဂး” ရဝံ သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ။ ပွဲကာလကို သွိုင်မောရိယ ကောန်ညးရးပိပ္ပလိဝနဂမ္ဘိုင်ကို “တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲလေဝ် ဒ်ဂကူသွိုင်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒ်ဂကူသွိုင်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထေက်ကိုကလိဝံ သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂမ္ဘိုင် မွဲသွက်မွဲအရင်ကိုအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင် ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်တဲ ကြက်သပပူဇအိုတ်ရ” ရဝံ ဗလးဏာကလုတ် ဇရေင်သွိုင်မလ္လ ကောန် ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

သွက်ဂအံ့ သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်ကို ဟံ့မွဲရ၊ ပါပရအ် သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်တဲ ကိုဏာတဲအိုတ်ရ၊ နူဌာန် စံင်ပူဇမ္ပတ်ဝံ ဩဝ်ကေတ်ဏာချး အိုတ်ညိ ရဝံ (သွိုင်မလ္လဂမ္ဘိုင် ဟိုသဂးတဲ) သွိုင်မောရိယဂမ္ဘိုင်ကို ဂိုင်ကေတ်ဏာချး နူဌာန်

စံင်ပူဇော်ပုတ်အိုတ်ရ။

ပူဇော်စာတော်

၂၃၉။ ပွဲကာလကို သွင်အဇာတသတြ၊ တုညးမဂဓရး မဒ်ကောန် ဂူကျိဝေဒေဟီ ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ သပပူဇရ။ သွင်လိစ္ဆဝီ ကောန်ညးချင်ဝေသာလီဂမ္ပိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင် ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲချင်ဝေသာလီတဲ သပပူဇအိုတ်ရ။ သွင်သကျဝင်ဂမ္ပိုင် မပဒတ်ဒွင် ပွဲချင် ကပိလဂ္ဂ်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲချင်ကပိလဂ္ဂ်တဲ သပပူဇအိုတ်ရ။ သွင်ဗုလယ ကောန်ညးချင်အလ္လကပ္ပဂမ္ပိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရ ဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲချင်အလ္လကပ္ပတဲ သပပူဇအိုတ်ရ။

သွင်ကောဠိယ ကောန်ညးကွာန်ရာမဂမ္ပိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလ မ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲကွာန်ရာမတဲ သပပူဇအိုတ်ရ။ ဗဗ္ဗး ကောန်ညးရးဝေဠဒီပလေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲရးဝေဠဒီပတဲ သပပူဇရ။ သွင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ပါဝါဂမ္ပိုင်လေဝ် ပတန် စေတီသရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲချင် ပါဝါတဲ သပပူဇအိုတ်ရ။ သွင်မလ္လ ကောန်ညးချင်ကုသိနာရာမ်ဂမ္ပိုင်လေဝ် ပတန် စေတီ သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြဂမ္ပိုင် ပွဲချင်ကုသိနာရာမ်တဲ သပပူဇအိုတ်ရ။

ဗဗ္ဗးဒေါဏလေဝ် ပတန် စေတီတဠတ်သူဓာတ်တဲ သပပူဇအိုတ်ရ။ သွင်မောရိယ ကောန်ညးရးပိပ္ပလိဝနဂမ္ပိုင်လေဝ် ပတန် စေတီချးဂမ္ပိုင် (မဂိုင်ကေတ်နင် နန္ဒာန် စံင်ပူဇ ပုတ်) ကိုတဲ သပပူဇအိုတ်ရ။ ရံသင်္ဂဟေင် ဗွဲအစော စေတီသရီရဓာတ်ကို ဒစာ်တူင် ကေုာ်စေတီတဠတ် မရနက်ကိုဒစိတ်ကို မွဲတူင် စေတီချး မရနက်ကိုစိုက် မွဲတူင် စေတီ စိုက်တူင်ဝံ နှိကူင်တဲရ။

၂၄၀။ သရီရဓာတ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြ မှုကိုစက္ခု မသုန်သင်္ဂ မှုဒစာ်ဇိပ်ရ။ (သရီရဓာတ်) တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြ မဒ်တြု မပြု ထပ်ဇိပ်ရံ ရှေ့သေ့ရံ ပူဇဒွင် ပွဲတကအ်ဇမ္ပုဒိပ်အိုတ်ရ။ မွဲဇိပ်ကိုတုန် သွင်နာဂ် ရှေ့သေ့ရံ ပူဇဒွင် ပွဲကွာန်ရာမရ။

ဂေဟ်မွဲတူင်ကို ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင် ရှေ့သေ့ရံ ပူဇအိုတ်ရ။ ဂေဟ်မွဲတူင် ကိုတုန် ရှေ့သေ့ရံ ပူဇဒွင် ပွဲချင်ဂန္ဓာရအိုတ်ရ။ ဂေဟ်မွဲတူင်ကိုတုန် ရှေ့သေ့ရံ ပူဇဒွင် ပွဲချင် သွင်ကာလိဂ်အိုတ်ရ။ ဂေဟ်မွဲတူင်ကိုတုန် သွင်နာဂ် ရှေ့သေ့ရံ ပူဇဒွင်ရ။

ဟိုတ်နူအသိုင်တြိန် သရီရဓာတ်ကိုဟေင် ဂွးတိသုန္ဓရိပွံ သပ္ပါယ်ဒွင် သုဟ်

ညံင်ရကျိုက်ကျပ်လပ် နကိုပေါသပပူဇ် ဓာတ်မပြုကိုရ။ ရသံဝံ သရီရဓာတ် တီလ
မူပိုင်ကျပ်တြွံ မှီဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပြ လတူပြ သပပူဇ်သေရ် ဗွဲမဒးအိုတ်ရ။

ဩသရီရဓာတ်မဲ့ သိုင်ဒေဝတ် သိုင်နာဂ် သိုင်မှီဟ်ဂမ္တိုင် သပပူဇ်အိုတ်တဲရ။
တုပ်တသံဂ်ဟောင် သိုင်မပြ လတူနုသိုင်ဂမ္တိုင်လေဝ် သပပူဇ်အိုတ်တဲရ။ ကလိဝံ
သရီရဓာတ်ဂ်မး ပင်ယိုခွေံတဲ သြင်လှောင်အိုတ်ညိ၊ ကျပ်တြမးဂ် နကိုကပ်ကံ
ဂမ္တိုင်လေဝ် ဗွဲစုတ် ဖြိုင်ကိုညာတ်ရ။

ဇေက်ဂမ္တိုင် ပန်ဇော်တူဉ် ကောံသော်ကျိပ် တသော်ဇေက်ဂမ္တိုင်အိုသယိုလေဝ်
နွံအိုတ်ရ။ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မွဲမွဲတူဉ် မွဲမွဲတူဉ် နိမန်ရင်တူဉ်ဏာ စက္ကဝါအဆက်
အဆက်အိုတ်ရ။

သုတ်မဟာပရိနိဗ္ဗာန မရနုက်ကိုပိ တဲရောင်။

C

၁။ ဇေက်ပန်ဇော်တူဉ် ဖိုန်ဂးလပ်ကိုလေဝ် ဇေက်ပိဇော်တြွံတူဉ် မသအာင်နုဇေက် ပန်တူဉ်ဟောင် ဝိုင်ကေတ်
ထေက်ရ။ (ဂါထာ မသုန်ဂါထာဝံ မဟာထေရ် တကအ်သိုင်ယိုရ်ဂမ္တိုင် ဖျပ်စုတ်လပ်ရ- ရံဝံ အာစာအဋ္ဌ
ကထာ ဂးရ)။

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄။ သုတ်မဟာသုဒဿန

၂၄၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသံဝံရ- ပဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြဲ ပဲအခါ
ကြပ်ညန်ကိုပပရိနိဗ္ဗာန် ပဒတ်ဒိုင် ပဲအကြာ တုံလှဲအံင်ရေင်ဂမိုင် ပဲအပွဲဥယျာန်
အံင်ရေင် သိုင်မလ္လဂမိုင် မ္မုဒိုင် ပဲဂိုင်ပုံက် ကြပ်လုပ်ချင်ကုသိနာရာမ်ရ။ ပဲကာလဂ်
တီလပိုင်အာနန္ဒ ပြာပ်အာရေင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြဲတဲ လှော်သပဝတ် တီလမ္မုပိုင်
ကျိတြဲတဲ ဂဇာဒိုင် ပဲဌာန်မပဗ္ဗဲ မွဲဒုဘေ။ တီလပိုင်အာနန္ဒ မဂဇာဒိုင် ပဲဌာန်မပဗ္ဗဲ မွဲဒုဘေ
ဂရင်ပတိတိုန် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြဲ ဂလာန်ဝံရ-

“ယွံကျိမ္မုပိုင် ကျိတြဲ ဩဝ်လပပရိနိဗ္ဗာန် ပဲချင်သုတ် မဒ်ကွဲချင် ကွဲချင်ဝံ
ညိကျိ။ ယွံကျိမ္မုပိုင် ချင်စမ္မာ ချင်ရာဇဂြိုဟ် ချင်သာရဏ် ချင်သာကေတ ချင်ကောသမ္မိ
ချင်ဗာရာဏသီ ချင်ဇော်ဂမိုင် မွဲသအာင် နွံအိုတ်ရ။ ပဲချင်ဇော်ဂမိုင် တီလမ္မုပိုင်
ကျိတြဲ ဩဝ်လပပရိနိဗ္ဗာန်ညိကျိ။ ပဲချင်ဇော်ဂမိုင် သိုင်သေဋ္ဌိ ဗဗ္ဗုသေဋ္ဌိ သမေဟ်
သေဋ္ဌိဂမိုင် မလျိုင်ဇိုင်သိုက် ပဲလတူကျိတြဲ ဗွဲမလောန် နွံတ ဗွဲမဂိုင်အိုတ်ရ။ သေဋ္ဌိ
ဂမိုင် ကြက်သပူဇ ရုပ်ကလာပ် ကျိတြဲအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိရ။

၂၄၂။ ယွံအာနန္ဒ “ချင်သုတ် ကွဲချင် ကွဲချင်” ရဲသံဝံ ဩဝ်လပဟိသဂးညိ၊
ယွံအာနန္ဒ ရဲသံဝံ ဩဝ်လပဟိသဂးညိ ရဲဝံ (သဂးရ)။

မာတိကာ

ချင်ခွင်သွိုင်ကုသာဝတီ

ယွံအာနန္ဒ ဧကင်ဒိက္ခာ ဝှဲကိပ်ကွာတေအ်မဂးတုန်- သွိုင်စက္ကဝံ မှုံယျုမဟာ သုဒဿန မမင်မွဲခရ် မပသွိုင် ဗဗွဲကိပ်ခရ် မဝံအလိုအသီ ပိုင်ပြီလဝ် အလုံတကအ်ပန် မှုံအပိုင်အခြာ မှာသွိုင်ပန်ဂှ် နွံရ၊ (သွိုင်ဂှ်) အံင်ဇူးကေတ် ဂကောံသ္မဝဲရ၊ ကိုတှိုရးချင် တန်ကြန်ညိုင်ဝတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ ကောံရတ်ထပုံပြကာရ။ ယွံအာနန္ဒ ချင်ကုသိနာရာမ်ဝံ ဧကင်ဒိက္ခာ ချင်ခွင်သွိုင် မှုံယျုကုသာဝတီ သွိုင်မဟာသုဒဿနဂှ်ရ၊ ဗွဲဇမ္ဗိုင် ဗွဲကိပ် ပလိုတ် နွံခွင် စုံဓါယောဇနာရ၊ ဗွဲအနာံ သျှင်ကျာကိုသွပ်ကျာ နွံခွင် ထပုံယောဇနာရ။

ယွံအာနန္ဒ ချင်ခွင်သွိုင်ကုသာဝတီဂှ် ချိုက်ပေင်သဂေဟ်သွဟ်ရ၊ ဂိုက္ခိဖဲသအီရ၊ နွံကိုလိဟ်မိုဟ် ဂြိုင်ရ၊ တွန်တော့တ နကိုမိုဟ်ဂမ္တိုင် ဂကူဇီရ၊ စုစသုင် ဂြိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဥပမာမဂးတုန်- ချင်ဒေဝတ မှုံယျုအာဠကမန္တာဂှ် သွဟ်ညိုင်ရ်ချိုက်ပေင်သဂေဟ်သွဟ်ကို သွဟ်ညိုင်ရ်ဂိုက္ခိဖဲသအီကို သွဟ်ညိုင်ရ်လိဟ်ဒေဝတ ဂြိုင်ကို သွဟ်ညိုင်ရ်တွန်တော့တ နကိုဒေဝတ လကိုဟ်ဂမ္တိုင် ဂကူဇီကို သွဟ်ညိုင်ရ်စုစသုင် ဂြိုင်ကို။ ယွံအာနန္ဒ တုတ်တသ် ဝံဟေင် ချင်ခွင်သွိုင်ကုသာဝတီဂှ် ချိုက်ပေင်သဂေဟ်သွဟ်ရ၊ ဂိုက္ခိဖဲသအီရ၊ မှုံကို လိဟ်မိုဟ် ဂြိုင်ရ၊ တွန်တော့တ နကိုမိုဟ်ဂမ္တိုင် ဂကူဇီရ၊ စုစသုင် ဂြိုင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ချင်ခွင်သွိုင်ကုသာဝတီဂှ် ရမ္မာင်စိင် ရမ္မာင်ချေံ ရမ္မာင်ကွီ ရမ္မာင် ဖမ်ဇော် ရမ္မာင်ဖမ်မန်ဒိုင် ရမ္မာင်စံင် ရမ္မာင်ဒွက် ရမ္မာင်ကျသင် ရမ္မာင်မင်ဆာင် ချာပ်ခေင် ရမ္မာင် မရနက်ကိုစုံ မတွံဂး “စညိ သင်ညိ သုဒညိ” နကိုရမ္မာင်ဂမ္တိုင် စုံသ်ဝံ တဲကို သိုဗတံ ဟံပိုတ် ဟံသိုတ်ဇြဟေင် နွံခွင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ချင်ခွင်သွိုင်ကုသာဝတီဂှ် ဗွဲအစောံကွာင်ထဝ် မွဲထပ် ကွာင်တြန် မွဲထပ် ကွာင်မိုက်မတ်ဗဂဲ မွဲထပ် ကွာင်အဖျိုက် (ဖာန်) မွဲထပ် ကွာင်မိုက်ဗကေတ် မွဲထပ် ကွာင် မိုက်ဒေါန် မွဲထပ် ကွာင်ရတ်အိုသို မွဲထပ် စုံဗိုင်လဝ် နကိုကွာင် ထပ်ထပ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဗွဲချင်ခွင်သွိုင်ကုသာဝတီဂှ် ဗွဲအစောံတြင်ထဝ်မွဲ တြင်တြန်မွဲ တြင်မိုက်မတ်ဗဂဲမွဲ တြင် အဖျိုက်မွဲ တြင်ဂမ္တိုင် မှုံကိုသ်အရံင်ဂမ္တိုင် ပန်ဂကူအိုတ်ရ။

ပွဲတြင်မွဲမွဲဂှ် စတ်တိုလဝ် တိုင်တြင်ဂမ္တိုင် ထပ်ထပ်တျိုင် မှုံကိုဗျိုက်ချေံ စုံသုန်ဟတ် တိုပ်တိ စုံသုန်ဟတ်^၁ မံက်လတူတိ တြဇော်ဟတ်အိုတ်ရ။ မျှော်ကိုတိုင်တြင်ဂမ္တိုင်

၁။ ပွမကလေင်ကွာဲလဝ်ဘာသာသတ်ဝှ် ကွာဲလဝ် အတိုင်ကျင်နူ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်တေအ် လဝံကိုပိုဒ် မတွံဂး (၁) သတ္တရတနသမန္တာဂတော၊ (၂) ဓမ္မိကော၊ (၃) ဓမ္မရာဇာ၊ (၄) စက္ကဝတ္တိ ဂမ္တိုင်တအ်ရောင်။ ပွဲသုတ် တုဟ် သအာင်လေဝ် ပွဲအရာထွေး သွိုင်စက္ကဝံဂှ် ပိုဒ်ဂုဏ်ဂမ္တိုင် ပန်သ်ဝံ ပါဒိုင်လျိုင်ရ၊ ပွဲသုတ်ဝံတုန် ပိုဒ်ဂုဏ်ဗိုဂှ် ဟံမွဲတဲ ခတ္တိယော မုဒိဘိသိတ္တော ရဝံ ပိုဒ်တေင် နွံခွင်ရ၊ လဝံကိုပိုဒ် ယဝ်ကလေင်ကွာဲမဂး သွိုင်မှုံယျု (မဟာသုဒဿန) မှုံကိုပုဗ္ဗစဝ်လဝ် အဘိသိက် ပွဲလတူကျိုင် မဝံအလိုအသီကို ဂူးတိဇော်- ရဝံ ဒးကလေင် ကွာဲရ။ ၂။ သျှင်ပွဲဟောပ်ပေါရိသမဂး- နွံသုန်ဟတ် တြုံမဇ္ဈိမတဲ ပိဟောပ်ပေါရိသမဂး ဒိစုံသုန်ဟတ်ရ။

ထပ်တူတင်တင် မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုထပ်ရ၊ မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုသြန်ရ၊ မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုမွဲက်မတ်ပရ၊ မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုအဖျိက်ရ၊ မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုမွဲက်ပကတ်ရ၊ မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုမွဲက်ဒဝါန်ရ၊ မွဲတူငြိတ် တဲတ် နကိုရတ်အိုသိုရ။

ယံအာနန္ဒ ချင်ခွင်သွင်ကုသာဝတီ မွဲအစောတံတာထပ် မွဲရေင် တံတာသြန် မွဲရေင် တံတာမွဲက်မတ်ပရ မွဲရေင် တံတာအဖျိက် မွဲရေင် တံတာမွဲက်ပကတ် မွဲရေင် တံတာမွဲက်ဒဝါန် မွဲရေင် တံတာရတ်အိုသို မွဲရေင် စိုဗိုလပ် နကိုလွင်တံတာဂမ္ဘိုင် ထပ်ရေင်ရ။ လို့တံ တံတာထပ် တဲတ် နကိုထပ်တဲ တူးသတ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကို သြန်အိုတ်ရ။ လို့တံ တံတာသြန် တဲတ် နကိုသြန်ရ၊ တူးသတ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ်နကို ထပ်အိုတ်ရ။

လို့တံ တံတာမွဲက်မတ်ပရ တဲတ် နကိုမွဲက်မတ်ပရတဲ တူးသတ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိုအဖျိက်အိုတ်ရ။ လို့တံ တံတာအဖျိက် တဲတ် နကိုအဖျိက်တဲ တူးသတ် ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိုမွဲက်မတ်ပရအိုတ်ရ။ လို့တံ တံတာမွဲက်ပကတ် တဲတ် နကိုမွဲက်ပကတ်တဲ တူးသတ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိုမွဲက်ဒဝါန်အိုတ်ရ။ လို့တံ တံတာမွဲက်ဒဝါန် တဲတ် နကိုမွဲက်ဒဝါန်တဲ တူးသတ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိုမွဲက် ပကတ်အိုတ်ရ။ လို့တံ တံတာရတ်အိုသို တဲတ် နကိုရတ်အိုသိုတဲ တူးသတ်ဂမ္ဘိုင် တုန် တဲတ် နကိုရတ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုဟောင်အိုတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ကျာပိုက်လွင်မဂး ရများ မတိတ်ကျင် နူလွင်တံတာဂမ္ဘိုင် သာယျာ လေပ် သာယျာရ၊ ထေက်ကိုထွန်စပ်လေပ် ဒ်ရ၊ ထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်လေပ် ဒ်ရ၊ ထေက်ကိုစူမဲမက်ဂှက်လေပ် ဒ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ဥပမာမဂးတုန်-

ပလေပ်လပ် တူရိယာ မသုန်သပ် ဗွဲမဒးရးတဲ တေက်ရများတဲ ညးမလေပ် စီကူးဆိုက်ပဒက်ဂမ္ဘိုင် တိတ်တိုက်တိုန် ညီညီသာသာမဂး ရများတူရိယာ သာယျာလေပ် သွဟ်ညံင်ရသာယျာကို ထေက်ကိုထွန်စပ်လေပ် သွဟ်ညံင်ရဒ်ကို ထေက်ကိုသျှိုက် မျှိုက်လေပ် သွဟ်ညံင်ရဒ်ကို ထေက်ကိုစူမဲမက်ဂှက်လေပ် သွဟ်ညံင်ရဒ်ကို။

ယံအာနန္ဒ တုပ်တ်သပ်ဂွံဟောင် ကျာပိုက်လွင်မဂး ရများ မတိတ်ကျင် နူလွင် တံတာဂမ္ဘိုင် သာယျာလေပ် သာယျာရ၊ ထေက်ကို ထွန်စပ်လေပ် ဒ်ရ၊ ထေက်ကို သျှိုက်မျှိုက်လေပ် ဒ်ရ၊ ထေက်ကိုစူမဲမက်ဂှက်လေပ် ဒ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင် ပွဲချင် ခွင်သွင်ကုသာဝတီ ညးသျှင်ဝေင် သျှင်မေထုန် သျှင်လပင် သုရာဂမ္ဘိုင် ဝေင်ဂြိုက်ကတိုင် ကမ္ပ နကိုရများ လွင်တံတာဂမ္ဘိုင် ကျာပိုက်လွင်အိုတ်ရ။

ရတ်စက်

၂၄၇။ ယုံအာနန္ဒ ယွိုင်မဟာသုဒဿန ချိုက်ပေင်တ ကောံရတ်ထပုံသ် ဣဒ္ဓိတြိနဂမ္ဘိုင် ပန်သ်ရ။ ရတ်ထပုံသ်ဂမ္ဘိုင်လိဂ်ရော?-

ယုံအာနန္ဒ ပွဲတဲဥပေါဟ် မရနက်ကိုဉ်သုန်ဂ် ကုသွိုင်မဟာသုဒဿန မပမိုလ်ကြာတ်ကျိပ်တဲ သိုမဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် အဋ္ဌင်္ဂဥပေါဟ် အယောပဒတ်ဒွိုင် ပွဲလတူပြာသာဒ် မပြဂ် ရတ်စက် မချိုက်ပေင်ကိုဣဒ္ဓိတြိန ဒေဝတ် မွဲကိုကွင်အရာလို့ မွဲကိုအကဲအရာအိုသို မွဲဟာန်ကောံ အကောပ်ပေဟ်ဂ် ကတိဒ်ကွင်ရ။ သဝ္ဗညာတ်ကေတ် ရတ်စက်ဂ် မဂး ကသပ်သ်ဝံ နိတိုန် ကုသွိုင်မဟာသုဒဿနရ-

“ဩကုသွိုင် မဒ်ဂကုသွိုင် မစပ်သျှိုက်လပ် အဘိသိက် ပွဲကျိပ်တဲမဲ့ ပွဲတဲဥပေါဟ် မရနက်ကိုဉ်သုန် ပမိုလ်ကြာတ်ကျိပ်တဲမဂး သိုမဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် အဋ္ဌင်္ဂဥပေါဟ် အယောပဒတ်ဒွိုင် ပွဲလတူပြာသာဒ် မပြဂ် ရတ်စက် မချိုက်ပေင်ကိုဣဒ္ဓိတြိန ဒေဝတ် မွဲကိုကွင်အရာလို့ မွဲကိုအကဲအရာအိုသို မွဲဟာန်ကောံ အကောပ်ပေဟ်ဂ် ကတိဒ်ကွင်မဂး။ သွိုင်ဂ် နိသွိုင်စက္ကဝပ်ရ။ ဂလာန်ဝံ အဲ ကေင်မိင်လပ်ရ။ အဲ နိသွိုင်စက္ကဝပ်ရဟာ” ရဲပွဲ (ကသပ်ဒ်ရ)။

၂၄၄။ ယုံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် သွိုင်မဟာသုဒဿန ဒလိုက်ကတိ နူဒွဲတဲယာတ်ကေဟ်လတူဂ် လွက်ကေဟ်ပတိုန် ပွဲလတူပွဲတဲ နကိုတဲပါဂ် ဂိုင်ရပ်ကေတ် ကာထပ်တဲ “တြနဲရတ်စက် ဩဝ်ကိုဂေတ်ညိ၊ တြနဲရတ်စက် ဩဝ်ကိုအံင်ဇူးညိ” ရဲပွဲ (ဟိုသဂးတဲ) နကိုတဲပုင် လျှဟ်သျှိုက် ရတ်စက်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ရတ်စက်ဂ် ဂေတ်အာ လပါဒိုဟ်ဗွဲက်ရ။ သွိုင်မဟာသုဒဿန မွဲဟာန်ကောံ ပှာန်ပန်ကွိပ်လေပ် ပါဗက်အာ မွဲဂကောံဝပ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ပွဲဌာန် ရတ်စက် တန်တဂ် သွိုင်မဟာသုဒဿန ကောံပှာန်ပန်ကွိပ် ဖျေံဗဒိုပ်ရ။

ယုံအာနန္ဒ သွိုင်ပြိုင်ကျိုင်ဗတောင် (သွိုင်သွတ်) ဂမ္ဘိုင် မွဲပွဲဒိုဟ်ဗွဲက်ဂ် ပြာပ်ကျိုင်ဇရေင် သွိုင်မဟာသုဒဿနတဲ “ယုံသွိုင်ဇော် ဩဝ်ဣကျိုင်ညိ၊ ယုံသွိုင်ဇော် သွိုင်ဇော်ဣကျိုင်ဝံ နိဣကျိုင် ခိုဟ်ဆဲရ။ ယုံသွိုင်ဇော် (တျိုရးချင်ဝံ) နိတျိုရးချင်သွိုင်ဇော်ရ။ သွိုင်ဇော် ဩဝ်ဇောံဗတောန်ညိ” ရဲပွဲ သဂးအိုတ်ရ။ သွိုင်မဟာသုဒဿန သဂးတိုန် သ်ဝံရ-

“ဟုံထေက်ကို ဂစိုတ်လမျိုရ။ ဟုံထေက်ကို ဂိုင်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကိုရ။ ဟုံထေက်ကိုဒဂေတ် ဒဂေတ်မဖံက်ပွန် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ဟုံထေက်ကိုဟိုသဂး ဂလာန်ကွိက်ဗဒန် ဟုံသျှံစုတ်ရ။ ဟုံထေက်ကို သုင်စသိအရက်ရ။ အခေါန်ကင်ငှာင် ကံက်ဒွိုင်လျိုန်

ဂ်လေဝ် ဩဝ်ကံက်သုင်စောဲအိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယံအာနန္ဒ သိုင်ပြိုင် ကျိုင်ဗတင် ဂမိုင် မှုံပွဲဒိုဟ်ဗွဲက်ဂ် ဒ်ညးဒုင်အသမ်ဩဇာ သိုင်မဟာသုဒဿနအိုတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ရတ်စက်ဂ် တို့စှော်မှာသို့ဒ် လပါ်ဗွဲက်တဲ မွဲလှော်ပွန် ကလေင် တိုန်တဲမး ဂေတ်အာဒိုဟ်သျှင်ကျာရ။ ပ။ တို့စှော်မှာသို့ဒ် လပါ်သျှင်ကျာတဲ မွဲလှော်ပွန် ကလေင်တိုန်တဲမး ဂေတ်အာဒိုဟ်ပျိုတ်ရ။ ပ။ တို့စှော်မှာသို့ဒ် လပါ်ပျိုတ်တဲ မွဲလှော်ပွန် ကလေင်တိုန်တဲမး ဂေတ်အာ ဒိုဟ်သွပ်ကျာရ။ သိုင်မဟာသုဒဿန မွဲဟာန်ကျောံ ပွန်ပန်ကွပ်လေဝ် ပါဗက်အာ မွဲဂကျောံခပ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲဌာန် ရတ်စက် မတန်တဲဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန ကျောံပွန် ပန်ကွပ် ဖျေံဗဒိုင်ရ။ ယံအာနန္ဒ သိုင်ပြိုင်ကျိုင်ဗတင်ဂမိုင် မှုံပွဲဒိုဟ်သွပ်ကျာဂ် ပြာပ်အာ ဇရေင် သိုင်မဟာသုဒဿနတဲ ဟိုသဂး သာ်ဝံအိုတ်ရ။ “ယံသိုင်ဇော် ဩဝ်ဣကျိုင်ညိ၊ ယံသိုင်ဇော် သိုင်ဇော် ဣကျိုင်ဝံ ဒ်ဣကျိုင် ခိုဟ်ဆဲးရ။ ယံသိုင်ဇော် (တျိုရးချင်ဝံ) ဒ် တျိုရးချင် သိုင်ဇော်ရ။ သိုင်ဇော် ဩဝ်ဒြောံဗတောန်ညိ” ရဲဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

သိုင်မဟာသုဒဿန သဂးတိုန် သာ်ဝံရ-“ဟံထေက်ကို ဂစိုတ်လမျိုရ။ ဟံထေက် ကိုဂိုင်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုရ။ ဟံထေက်ကို ဒဂေတ် ဒဂေတ် မဖံက်ပွန် ပွဲကာမဂုဏ် ဂမိုင်ရ။ ဟံထေက်ကို ဟိုသဂး ဂလာန်ကွပ်ဗဒန် ဟံသုာ်စုတ်ရ။ ဟံထေက်ကို သုင်စ သိအရက်ရ။ အခေါန်ကင်ဌာင် ကံက်ဒိုင်လျိုင်ဂ်လေဝ် ဩဝ်ကံက်သုင်စောဲအိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယံအာနန္ဒ သိုင်ပြိုင်ကျိုင်ဗတင်ဂမိုင် မှုံပွဲဒိုဟ်ဗွဲက်ဂ် ဒ်ညး ဒုင်အသမ်ဩဇာ သိုင်မဟာသုဒဿနအိုတ်ရ။

၂၄၅။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ရတ်စက်ဂ် အံင်ဇူးကေတ်တိ မှုံအပိုင်အခြာ မှာသို့ဒ်တဲ မွဲလှော်ပွန် ကလေင်ကျိုင် ချင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီတဲ ပွဲပါင်မုခ် ကွတ်ထပ် တြိုင်နန် သိုင်မဟာသုဒဿန သိုမဗဆဲးကိုနန် သိုင်မဟာသုဒဿန တန်တဲဒိုင် သုဟ်ညိုင်ရံ တက်လပ်ကွက်ကိုရ။ ယံအာနန္ဒ ရတ်စက် မကတိုဒ်ကျိုင် ကုသိုင်မဟာ သုဒဿနဂ် မှုံသဘ် သာ်ဝံရ။ (၁)

ရတ်စိင်

၂၄၆။ ယံအာနန္ဒ မွဲဂကူပွန်တုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနဂ် ရတ်စိင် မဒ် ပွဲဂကူ သိုင်စိင်ဥပေါသထ မှုံကိုဇကု ဗုဗတင်အိုသို မတန်တဲ (လုက်ဒး ပွဲတိ) နကိုအင်္ဂ ထပ်သာ် မှုံကိုဣဒ္ဓိတြိန် မကလောင်အာကာသမာန် ကတိုဒ်ကျိုင်ရ။ သဝံညာတ်ကေတ် (ရတ်စိင်)မဂး- စိုတ်သိုင်မဟာသုဒဿန မှောပ်ဇိုင်ရ။ “ယံသကအ်တအ် ရတ်ယာန် စိင်ဝံ ယေန်သွင်ဒိုင်ဒတဲမး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကသပ်ဒ်ရ။

မာတိကာ

ယွံအာနန္ဒ ဖွဲ့ကာလ၌ ရတ်စိင်၌ သုဟ်ညံင်ရဲ စိင်အာဇာနည်ဂန္ဓ မဒွေံ
 ဗတောန်လၢဝ် ဗွဲမချိုက်ပေင် လုက်ကာလမလအ်လကို ယေန်သ္မာင်ဒိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ
 ကောင့်၌ကွၢ် ဖွဲ့ကုပ်ကွာတေအ်မးတုန် သိုင်မဟာသုဒဿန မိက်သဝံစမ်စတ်ရံင် ရတ်စိင်
 ၌ဟေင်၌တဲ ပွဲအခိုင်ဂယး တိုန်ချိုက်ကေတ်တဲ ဂေတ်ဂေင် အလုံဂးတိ မွဲအပိုင်အခြာ
 မှာသွိဒ်တဲ ကလေင်ကွၢ် ချိုင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီတဲ စသုင် ပုင်ဂယးရ။ ယွံအာနန္ဒ ရတ်စိင်
 မကတိုန်ကွၢ် ကုသိုင်မဟာသုဒဿန၌ မွဲသဘ် ရဲဝံရ။ (၂)

ရတ်ချေံ

၂၄၇။ ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿန၌ ရတ်ချေံ မဒွိပွဲဂကူ
 သိုင်ချေံဝလာဟက မွဲကိုဇကု ဗုဗတင်အိုသို ကျိပ်လမွဲက် မွဲကိုတသော် မဂေတ်ဒိုင်
 သုဟ်ညံင်ရဲကွတ်ဇု မွဲကိုဏ္ဍိတြီ၌ မကလောင်အာကာသမာန် ကတိုန်ကွၢ်ရ။ သဝံ
 ညာတ်ကေတ် ရတ်ချေံမး စိုတ် သိုင်မဟာသုဒဿန မှော်ဇံဒိုင်ရ- “ယွံသကအ်တအ်
 ရတ်ယာန်ချေံဝံ ယေန်သ္မာင်ဒိုင်ဒတဲမး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကသပ်ဒ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဖွဲ့ကာလ၌ ရတ်ချေံ၌ သုဟ်ညံင်ရဲ ချေံအာဇာနည် ခိုဟ်ဆဲး မဒွေံ
 ဗတောန်လၢဝ် ဗွဲမချိုက်ပေင် လုက်ကာလမလအ်လကို ယေန်သ္မာင်ဒိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ
 ကောင့်၌ကွၢ် ဖွဲ့ကုပ်ကွာတေအ်မးတုန် သိုင်မဟာသုဒဿန မိက်သဝံစမ်စတ်ရံင် ရတ်ချေံ
 ၌ဟေင်၌တဲ ပွဲအခိုင်ဂယး တိုန်ချိုက်ကေတ်တဲ ဂေတ်ဂေင် အလုံဂးတိ မွဲအပိုင်အခြာ
 မှာသွိဒ်တဲ ကလေင်ကွၢ် ချိုင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီတဲ စသုင် ပုင်ဂယးရ။ ယွံအာနန္ဒ
 ရတ်ချေံ မကတိုန်ကွၢ် ကုသိုင်မဟာသုဒဿန၌ မွဲသဘ် ရဲဝံရ။ (၃)

ရတ်မွဲက်

၂၄၈။ ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿန၌ ရတ်မွဲက်မတ်ဗဂဲ
 ကတိုန်ကွၢ်ရ။ ရတ်မွဲက်မတ်ဗဂဲ၌ ယးတူးလောန်ရ၊ ဂကူဍုင်ဇေတ်ရ၊ နွံဒစံာ်တိုင်ရ၊
 သပပြုပြေင်လၢဝ် ဗွဲမဒးရးတဲရ၊ ဍုင်ဒကောင့်ခိုဟ်ရ၊ ကေတ်ဖြိုင်လောန်ရ၊ ဟံ့ကိုကွၢ်ရ၊
 ချိုက်ပေင်တဲ ကောံအကဲအရာအိုသို (မပတံကိုပွမချူ ပွမပထောင်) ရ။ ယွံအာနန္ဒ
 လျးမွဲက်မတ်ဗဂဲ၌ ဗွဲပွဲပွဲ စိုက်မွဲယောဇနာ ယးတူးအာရ။

ယွံအာနန္ဒ ကောင့်၌ကွၢ် ဖွဲ့ကုပ်ကွာတေအ်မးတုန် သိုင်မဟာသုဒဿန မိက်သဝံ
 စမ်စတ်ရံင် ရတ်မွဲက်မတ်ဗဂဲ၌ဟေင်၌တဲ ပြေင်ပွန်ပန်ကိုပ်တဲ ပတိုန်စွဲ ရတ်မွဲက်
 မတ်ဗဂဲ ပွဲကောတ်ဇောဝ်အလံာ်တဲ ပွဲအယောသဂါဗတံ ဂုတိုက်ကွတ်ဒိုင်၌ ဇော်တိတ်အာ

တရဲရ။ ယုံအာနန္ဒ ဧကန်ကွာန်ဂမ္ဘိုင် နန္ဒာန်ပွဲပွဲနှင့် နကိုလျးရတ်မှိုက်မတ်ဗဲဂဲၣ် ထောင်ဂး တဲ့တူးရဂးတဲ့ ကွာန်သပကမ္မောန် ကေင်ကာအိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ရတ်မှိုက်မတ်ဗဲဂဲ မကတိုၣ်ဒ်ကျင် ကုသိုၣ်မဟာသုဒဿနၣ် မှုံသဘ် ရံပွဲရ။ (၄)

ရတ်ဂူကျ်

၂၄၉။ ယုံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုသိုၣ်မဟာသုဒဿနၣ် ရတ်ဂူကျ် မှုံကို ရုပ်သ် ကျော်လောန် မထေက်ကိုဗိုလှောင် မလေပ်ကိုစိုတ်မောင်ဖဲ မချိုက်ပေင်တံ ကော်သ်သဏ္ဌာန် ခိုဟ်ပြဲ မဟံသျှင်လောန် ဟံသပ်လောန် ဟံတြဲလောန် ဟံကြောအ် လောန် ဟံလမွဲက်လောန် ဟံဗုလောန် ကလိလောန်အာ ရုပ်သ်မှိုက်တအ်တဲ မတုပ် သုဟ်ကို ရုပ်သ်ဒေဝတ်တအ်ၣ် ကတိုၣ်ဒ်ကျင်ရ။ ယုံအာနန္ဒ အတုတ်ဒွံ ဇေယျရတ်ဂူကျ်ၣ် သုဟ်ညံင်ရဲဗွပ်ကလေံချို သုဟ်ညံင်ရဲဗွပ်ကလေံတောင်ကို ချိုန်ဗျောက်ရ။

ယုံအာနန္ဒ အတုတ်ဒွံ ဇေယျရတ်ဂူကျ်ၣ် ပွဲအခိုင်စိုဟ်ၣ် ဂမ္ဘရ၊ ပွဲအခိုင်ဂမ္ဘၣ် စိုဟ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ နူဇေယျရတ် ဂူကျ်ၣ် သုၣ်စုၣ် ပူးတုၣ်ဒိုင်ရ၊ နူအပွဲပါင်ၣ် သုၣ်ဒက် ပူးတုၣ်ဒိုင်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ရတ်ဂူကျ် သိုၣ်မဟာသုဒဿနၣ် နွံအလေံဒလိုက်ကတို နူဒုၣ်သတိတ် ဗွဲကိုပ် ကွာရ၊ နွံအလေံ တိက်လက်ကရဲရ၊ မူရဲမွဲသဝံပကိုၣ်ရော ရံပွဲ နွံအလေံ ကလင်ဒိုင်ရ၊ နွံအလေံ သပတ် ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက် ကြိုက်စိုတ်ရ၊ နွံအလေံဟိုသဂး ဂလာန် သျှိုက်ဆာန်ရ။ ယုံအာနန္ဒ ရတ်ဂူကျ်ၣ် နကိုစိုတ်လေပ် ကလိလောန် သိုၣ်မဟာသု ဒဿနတဲ ဟံဒဂေတ်ရ၊ နကိုဇေယျတုန် သ်လိ ကလိလောန်တဲ သဝံဒဂေတ်ၣ်ရော။ ယုံအာနန္ဒ ရတ်ဂူကျ် မကတိုၣ်ဒ်ကျင် ကုသိုၣ်မဟာသုဒဿနၣ် နွံသဘ် ရံပွဲရ။ (၅)

ရတ်သေဋ္ဌီ

၂၅၀။ ယုံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုသိုၣ်မဟာသုဒဿနၣ် ရတ်သေဋ္ဌီ ကတိုၣ် ကျင်ရ။ မတ်ဒေဝတ် မကတိုၣ်ဒ် ဟိုတ်နူကမ် ကတိုၣ်ဒ်ကျင်ပြာကဋ် ကုရတ်သေဋ္ဌီၣ်ရ၊ နကိုမတ်ဒေဝတ်ၣ် ညာတ်ကေတ် နင်ရတ် မတိုပ်ဒေပ်လပ် မှုံကိုတုကို မဟံမွဲကိုတုကို မာန်ရ။ ရတ်သေဋ္ဌီၣ် ပြာပ်အာဇရေင် သိုၣ်မဟာသုဒဿနတဲ ဂရင်ပတီ သ်ပွဲရ- “ယုံသိုၣ်မပြဲ တုညးသိုၣ်မပြဲၣ် ဩဝံဒေဝတ် မသက္ကုဂဝိင်ညါ၊ ကိစ္စ ထေက်ကိုဒးပ နကို ငြပ် သွက်တုညးသိုၣ်မပြဲၣ် အဲဒိုက် ကြက်သပကို နကိုငြပ်ရ” ရံပွဲ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံအာနန္ဒ ကေင်ဒ်ကျင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန် သိုၣ်မဟာသုဒဿန မိက်သဝံ စမ်စတ်ရံင် ရတ်သေဋ္ဌီၣ်ဟေင်ၣ်ဒ်တဲ တိုန်ချိုက်ကေတ် ဂျင်တဲ အာစိုပ် ဇောင်ဍုၣ် လဒေါပ်

စီဂင်္ဂါတဲ “ယွံသေဠိ အဲ နွံပိုက်ကို ထပ်သြန်ရ” ရဝံ သဂးကို သေဠိရ။ ယွံသွိုင်မ ပြ နှိသင်္ဂမဂး ဂှင်ဂ် သြပ်ကိုကာတ် သြင်မွဲလပါညိ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံသေဠိ ပွဲဒွဲ ဝံဟောင် အဲ နွံပိုက်ကို ထပ်သြန်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဖွဲကာလဂ် ရတ်သေဠိဂ် နကိုတဲဂမ္တိုင် ဓါလပါ ဝှးဍုတ်တဲ ရင်တုင်ဗမံက်ပတိတ်နင် နင် မပေင်တ် နကိုထပ် သြန်တဲ မဂး ဂရင်ပတီ သွိုင်မဟာသုဒဿန သင်္ဂဝံရ။

“ယွံသွိုင်မပြ နဗ္ဗတ်ဝံ ဒေါဝံရဟာ၊ ယွံသွိုင်မပြ နဗ္ဗတ်ဝံ နှိရင်တုင် သပကိုတဲ ရဟာ၊ ယွံသွိုင်မပြ နဗ္ဗတ်ဝံ နှိပူဇတဲရဟာ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယွံသေဠိ နဗ္ဗတ်ဝံ ဒေါဝံရ၊ နဗ္ဗတ်ဝံ နှိရင်တုင်သပကို တဲရ၊ နဗ္ဗတ်ဝံ နှိပူဇ တဲရ” ရဝံ သွိုင်မဟာသုဒဿန သဂးရ။ ယွံအာနန္ဒ ရတ်သေဠိ မကတိံဒိက္ခင် ကုသွိုင်မဟာသုဒဿနဂ် နွံသတ် ရဝံရ။ (၆)

ရတ်ကောန်ဇော်

၂၅၁။ ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် ကုသွိုင်မဟာသုဒဿနဂ် ရတ်ကောန်ဇော် မစီကွး မဆိုက်ဗဒက် မှုကိုပညာ ကတိံဒိက္ခင်ရ။ (ရတ်ကောန်ဇော်ဂ်) ညးမထေက်ကို လုပ်ပြာပ်ခစ သွိုင်မဟာသုဒဿနဂ် ကိုလုပ်ပြာပ်ခစတဲ ညးဟံထေက်ကိုလုပ်ဂ် သုဟ်ရထ တုဟ်နပါကျေရ၊ သွက်သဝံခါန်ကွက်ပတိုန် ညးမထေက်ကို ခါန်ကွက် ပွဲကဆံင်တောင် ဂ်လေဝ် သုဟ်ရထရ။

ရတ်ကောန်ဇော်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် သွိုင်မဟာသုဒဿနတဲ “ယွံသွိုင်မပြ တုညး သွိုင်မပြဂ် သြပ်ပဒတ် ဗွဲမသက္ကုဂဝိင်ညိ၊ (လပဂိုင်ဂါယံညိ)၊ အဲဒိုက် စီရေင် ဖန်ဗက်ရ” ရဝံ ဂရင်ပတီရ။ ယွံအာနန္ဒ ရတ်ကောန်ဇော် မကတိံဒိက္ခင် ကုသွိုင်မဟာ သုဒဿနဂ် နွံသတ် ရဝံရ။ (၇) ယွံအာနန္ဒ သွိုင်မဟာသုဒဿနဂ် ချိုက်ပေင်တ် ကောံရတ်ဂမ္တိုင် ထပ်သတ် မသဂးကျင်တဲဝံရ။

ချိုက်ပေင်တ် ကောံကုဒ္ဒိတြိန် ပန်သတ်

၂၅၂။ (ယွံအာနန္ဒ သွိုင်မဟာသုဒဿန ချိုက်ပေင်တ် ကောံကုဒ္ဒိတြိန်ဂမ္တိုင် ပန်သတ်ရ။) ညးမဂးကုဒ္ဒိတြိန် ပန်သတ်အိုတ်ဂ်ရော?— ယွံအာနန္ဒ သွိုင်မဟာသုဒဿနဂ် လောန်ကဲလတူ နူမ္မိဟ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တဲ ရပ်သတ် ကျေပ်ရ၊ ထေက်ကိုဗိုလှောင်ရ၊ ထေက်ကိုလျိုင်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ် ကောံသတ်သဏ္ဌာန် မပြရ။ ယွံအာနန္ဒ သွိုင်မဟာသုဒဿန ချိုက်ပေင်တ် ကောံကုဒ္ဒိတြိန် မဒိကိပ်ကွာဝံရ။ ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူပုန်တုန် သွိုင်မဟာ သုဒဿနဂ် လောန်ကဲလတူ နူမ္မိဟ်ဂမ္တိုင် မွဲသအာင်တဲ အာယုက် ဂိုင်ရ၊ နွံဂိပ္ပမ

တန်တံ ဗွဲမလအ်လရ။ ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာသုဒဿနဂ် ကျော်ကုဒ္ဒိတြိန် မရနက်ကိုဝါ
ဝံလေဝ် ချိုက်ပေင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူဉ်တုန် သိုင်မဟာသုဒဿနဂ် လောန်ကဲလတူ နူမိုဟ်
ဂမိုင် မွဲသအာင်တဲ ဟံမွဲကိုယဲရ။ ဟံမွဲကိုဒဒိန်ရ။ ချိုက်ပေင်တ ကျော်ပုတ်ဂွံ မဟံ
ဂံက်လောန် မဟံဂမ္တလောန် မလေပ်ကိုစု လုတ်လဲလဲသွာရ။ ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာ
သုဒဿနဂ် ကျော်ကုဒ္ဒိတြိန် မရနက်ကိုပိဝံလေဝ် ချိုက်ပေင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ မွဲဂကူဉ်တုန်
သိုင်မဟာ သုဒဿနဂ် ဗဗူး ကျော်သမေဟ်ဂမိုင် သျိုက်ဆာန် သေ့အ်သွံအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဥပမာမဂးတုန်- ကောန်ဇာတ်ဂမိုင် သုဟ်ညံင်ရဲသျိုက်ဆာန် သေ့အ်
သွံတ မအံက်အိုတ်ကို ဗဗူး ကျော်သမေဟ်ဂမိုင်လေဝ် သျိုက်ဆာန် သေ့အ်သွံ သိုင်မဟာ
သုဒဿနအိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာသုဒဿနလေဝ် သျိုက်မျိုက်သေ့အ်သွံ ဗဗူး
ကျော်သမေဟ်ဂမိုင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဥပမာမဂးတုန်- မအံက်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲသျိုက်ဆာန်
သေ့အ်သွံ ကောန်ဇာတ်ဂမိုင်ကို သိုင်မဟာသုဒဿနလေဝ် သျိုက်ဆာန် သေ့အ်သွံ ဗဗူး
ကျော်သမေဟ်ဂမိုင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ကေင်ဒ်ကွိုင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန် သိုင်မဟာသုဒဿန
တိတ်အာ ဌာန်တိဥယျာန် နကိုပုန် ပန်ကိုပ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ဗဗူးကျော်သမေဟ်
ဂမိုင် ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်မဟာသုဒဿနတဲ “ယွံသိုင်မပြဲ တုဟ်နသွက်ပိုဒိုက်တအ်
ညးဂမိုင် သဝံဗိုလှောင်ကေတ် တုညးသိုင်မပြဲ ဗွဲမလအ်လမာန်ဂ် ဩဝ်ကွာအာ သိုက်သိုက်
သီသီညိ” ရဝံ သဂးအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာသုဒဿနလေဝ် “ယွံအမာ်သွာစပ်ကွီ တုဟ်န သွက်အဲ
သဝံညာတ်ကေတ် ဗဗူး ကျော်သမေဟ်ဂမိုင် ဗွဲမလအ်လမာန် ဩဝ်စပ်ဏာကွီ
သိုက်သိုက်သီသီညိ” ရဝံ ကိုအသမ်ကိုသွာစပ်ကွီရ။ ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာသုဒဿနဂ်
ကျော်ကုဒ္ဒိတြိန် မရနက်ကိုပန်ဝံလေဝ် ချိုက်ပေင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာသုဒဿန
ချိုက်ပေင်တ ကျော်ကုဒ္ဒိတြိန်ဂမိုင် ပန်သ်ဝံရ။

ပြာသာဒ်ဓမ္မ ကျော် ကွာချ်ဓမ္မ

၂၅၃။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ် သ်ဝံ ဒိုတိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ-
“ပွဲအကြာလှောင် ရေင်တံတာဂမိုင်ဝံ အဲ သဝံနိမိတ်ဗဒ် ကွာပန်တုင်ဂမိုင် မလဲတြး
မသုန်ကွံ မသုန်ကွံတုမဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲအကြာလှောင်
ရေင်တံတာဂမိုင်ဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန နိမိတ်ဗဒ် ကွာပန်တုင်ဂမိုင် မလဲတြး မသုန်ကွံ

မသုန်ကံ့ဇိတုရ။ ယံအာနန္ဒ ဣပနိတုင်ဂမ္ဘိုင်ဂံ စီလင် နကိဉ္စိတ်ဂမ္ဘိုင် မှုံကိသ် ပန်သ်
ရဝံမဂး ချိတ်ထင် မွဲဂကူ၊ ချိတ်သြန် မွဲဂကူ၊ ချိတ်မွဲက်မတ်ဗဲ မွဲဂကူ၊ ချိတ် အဖျိုက်
မွဲဂကူအိတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲကပနိတုင်ဂမ္ဘိုင်ဂံ မှုံကိတုန်သောပါန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပန် မှုံကိသ်
ပန်သ် ရဝံမဂး တုန်သောပါန်ထင် မွဲဂကူ၊ တုန်သောပါန်သြန် မွဲဂကူ၊ တုန်သောပါန်
မွဲက်မတ်ဗဲ မွဲဂကူ၊ တုန်သောပါန်အဖျိုက် မွဲဂကူအိတ်ရ။ ပွဲတုန်သောပါန်ထင်
ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ် နကိထင်တဲ မဗျတ်ဇမ်ကောက်^{၁။} ကောပူကွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင် တဲတ်
နကိသြန်ရ။ ဒယိုင်ဗလဲ တုန်သောပါန်သြန်ဂမ္ဘိုင် တဲတ် နကိသြန်အိတ်တဲ မဗျတ်
ဇမ်ကောက် ကောပူကွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိထင်အိတ်ရ။ ပွဲတုန်သောပါန် မွဲက်
မတ်ဗဲဒ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ် နကိမွဲက်မတ်ဗဲတဲ မဗျတ်ဇမ်ကောက် ကောပူကွိုင်
ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိအဖျိုက်အိတ်ရ။ ပွဲတုန်သောပါန် အဖျိုက်ဂံ ဒယိုင်ဗလဲ
ဂမ္ဘိုင် တဲတ် နကိအဖျိုက်တဲ မဗျတ်ဇမ်ကောက် ကောပူကွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ်
နကိမွဲက်မတ်ဗဲအိတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ကပနိတုင်ဂမ္ဘိုင်ဂံ စီဗိုင်လင် နကိတိုင်ဗျတ်ဂမ္ဘိုင် ဓါဓါအိတ်ရ။
တိုင်ဗျတ်မွဲဂံ တဲတ် နကိထင်တဲ တိုင်ဗျတ်မွဲဂံ တဲတ် နကိသြန်ရ။ ပွဲတိုင်ဗျတ် မတဲတ်
နကိထင်ဒ် ဒယိုင်ဂမ္ဘိုင် တဲတ် နကိထင်တဲ တိုင်ဗျတ်ဇမ်ကောက် ကောပူကွိုင်ကျိပ်
ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိသြန်အိတ်ရ။ ပွဲတိုင်ဗျတ် မတဲတ် နကိသြန်ဒ် ဒယိုင်ဂမ္ဘိုင် တဲတ်
နကိသြန်တဲ တိုင်ဗျတ်ဇမ်ကောက် ကောပူကွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ် နကိထင်အိတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂံ ကသပ် သာ်ဝံ ဒ်တိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ-“ပွဲက
ပနိတုင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ အဲ သဝံကိတိုပလုမ်လင် ပက် မက်ရာင် အလုံဥတုပိ မှိုဟ်အိုသို မှုံကိ
အခေါင် သင်စောမာန် မတွံဂး ဒက်ဥပျိုလ် ဒက်ဗတာင် ဒက်ပဒမ ဒက်ပုဏ္ဏရိက်မဂး
ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကပနိတုင်ဂံ သိုင်မဟာ သုဒဿန ကိတို
ပလုမ်စုတ် ပက် မက်ရာင် အလုံဥတုပိ မှိုဟ်အိုသို မှုံကိအခေါင် သင်စောမာန် မတွံဂး
ဒက်ဥပျိုလ်ဗတာင် ဒက်ပဒမ ဒက်ပုဏ္ဏရိက်ရ။

၂၅၄။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂံ ကသပ်သာ်ဝံ ဒ်တိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနပုန်ရ-
“ပွဲသြင် ကပနိတုင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ တုဟ်နသွက်သဝံဖုမ်ကိဉ္စိတ် ကိဂကောံမှိုဟ် ဇှပ်ဇှပ် မကျင်
စိုပ်ဂံ အဲ သဝံခါန်ကွက်စွဲလင် ညးဖုမ်ဉ္စိတ်ဂမ္ဘိုင်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ် ဒ်ပုန်ရ)။
ယံအာနန္ဒ ပွဲသြင် ကပနိတုင်ဂမ္ဘိုင်ဂံ တုဟ်နသွက်သဝံဖုမ်ကိဉ္စိတ် ကိဂကောံမှိုဟ်
ဇှပ်ဇှပ် မကျင်စိုပ်ဂံ သိုင်မဟာသုဒဿန ခါန်ကွက်စွဲလင် ညးဖုမ်ဉ္စိတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

၁။ မဗျတ်ဇမ်ကောက်မဂးဂံ ကျိပ်မဗျတ် မကောက် မမံက်တိုန်ဒိုင် လပါ်လတူဦးစးဗလဲ မပစ္စုလင် ပွဲမပတ်
ဗလဲဇိုင်တိုန်ကို မိက်ဂး။

ယုံအာနန္ဒ ဖွဲ့ကာလ၍ ကသပ်သပ်ဝံ နှိတိုန် ကုသိုဉ်မဟာသုဒဿနပုန်ရ-
 “ပွဲဩဉ် ကွာပန်တွင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ကုညးနွံပွဲက်ကိုပုင်၍ ဒါန်ပုင်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုဍုာ်ယာမၣ်
 ဒါန်ဍုာ်ယာမ၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုယာတ်၍ ဒါန်ယာတ်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုယာန်၍ ဒါန်ယာန်၊
 ကုညးနွံပွဲက်ကိုသ္မာသတိက်၍ ဒါန်သ္မာသတိက်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုဗြဲ၍ ဒါန်ဗြဲ၊ ကုညး
 နွံပွဲက်ကိုဩန်၍ ဒါန်ဩန်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုထဝ်၍ ဒါန်ထဝ် အဲ သဝံကိုစွံပတန်လၢ် ဒါန်
 သာ်ဝံမး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပုန်ရ)။

ယုံအာနန္ဒ ဖွဲ့ဩဉ် ကွာပန်တွင်ဂမ္ဘိုင်၍ ကုညးနွံပွဲက်ကိုပုင်၍ ဒါန်ပုင်၊ ကုညး
 နွံပွဲက်ကိုဍုာ်ယာမၣ် ဒါန်ဍုာ်ယာမ၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုယာတ်၍ ဒါန်ယာတ်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကို
 ယာန်၍ ဒါန်ယာန်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုသ္မာသတိက်၍ ဒါန်သ္မာသတိက်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကို
 ဗြဲ၍ ဒါန်ဗြဲ၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုဩန်၍ ဒါန်ဩန်၊ ကုညးနွံပွဲက်ကိုထဝ်၍ ဒါန်ထဝ် ဒါန်သာ်ဝံ
 သိုဉ်မဟာသုဒဿန ဖအောဝ်ကို ကိုဒါန်ရ။

၂၅၅။ ယုံအာနန္ဒ ဖွဲ့ကာလ၍ ဗဗ္ဗး ကောံသမေဟ်ဂမ္ဘိုင် ဂိုင်ကေတ်နင်ဂြပ် မဂ္ဂိုင်
 ပြာပ်အာဇရေင် သိုဉ်မဟာသုဒဿနတဲ “ယုံသိုဉ်မပြဲ ရန်တုအ်ကို သွက်သိုဉ်ဟေင်တဲ
 ဂိုင်ကေတ်နင် ဂြပ်မဂ္ဂိုင်ရ၊ သိုဉ်မပြဲ ဩဉ်ဒင်ဂိုင်ကေတ် ဂြပ်၍ညီ” ရဝံ ဂရင်ပတိအိုတ်ရ။
 ယုံမူးတအ် ဟံမ္မဲပွဲက်ရ၊ ဂြပ်အဲ မပကောံပကောံလၢ် နကိုအခေါန်ကင်ဍုာ် မဗွဲဓရ်
 ဝံလေဝ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကေံရ၊ ဂြပ်မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်၍လေဝ် ဩဉ်ကိုဒ် ဂြပ်မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်
 ဟေင်ညီ၊ နူဂြပ်အဲဝံလေဝ် ဩဉ်ထဝ်ဂိုင်ကေတ်ဏာအိုတ်ညီ ရဝံ (သးရ)။

ရဲသာ်ဝံ သိုဉ်မဟာသုဒဿန ပါတးကေံမး ဗဗ္ဗး ကောံသမေဟ်ဂမ္ဘိုင်၍ ပါစူး
 တိတ်အာ ဌာန်မ္မဲဒဲးမး “ဂြပ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ကလေင်ရင်တုဉ်ကေတ်ဏာ သိုဉ်ညးဂမ္ဘိုင် မ္မဲလေံ
 ပုန်မး ဟံဗွဲ ကုညးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညီညးဂမ္ဘိုင် သဝံသိုင်ခွံကိုနန် ကုသိုဉ်မဟာသုဒဿန
 အိုတ်မး ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဖျေံကေံ သဂုတ်သွာတ် ညီညီသာသာအိုတ်ရ။ (ဖျေံသဂုတ်သွာတ်
 သာ်ဝံတဲ) ညးဂမ္ဘိုင်၍ ပြာပ်အာဇရေင် သိုဉ်မဟာသုဒဿနတဲ “ယုံသိုဉ်မပြဲ ကြက်သိုင်ခွံ
 ကိုနန် ကုတုညးသိုဉ်မပြဲအိုတ်ရ” ရဝံ သးအိုတ်ရ။ ယုံအာနန္ဒ သိုဉ်မဟာသုဒဿန
 နမမံင်သိုတ်သိုတ်၍ ဒင်ကေတ်တဲရ။

၂၅၆။ ယုံအာနန္ဒ ဖွဲ့ကာလ၍ သိုဉ်အိန် မဒ်တြနုာ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် နကိုစိုတ်ဇကု
 တိကေတ် ကသပ်စိုတ် သိုဉ်မဟာသုဒဿနတဲ ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ဒေဝတ်ဝိဿ
 ကမ္မရ-“ယုံအမာဝိဿကမ္မ ဩဉ်ကျင်ညီ၊ တုအဲ ဩဉ်နိမိတ်ဗဒ်ကို (နန်) ပြာသာဒ် မှုယု၊
 ဓမ္မ ကုသိုဉ်မဟာသုဒဿနညီ” ရဝံ (ဟိုသးရ)။ “ယုံတုညးသိုဉ်အိန် ခိုဟ်ရ” ရဝံ
 ကောန်ဒေဝတ်ဝိဿကမ္မ ဒင်ဝန် ကုသိုဉ်အိန် မဒ်တြနုာ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်တဲ တြု မှုကို
 ဇဟတ်၍ သပါတဲ မခွပ်စွံလၢ် သုဟ်ညင်ရဲ ပူးပတိတ်ကို သပါတဲ မပူးစွံလၢ်

သုတ်ညင်ရဲခွပ်ပျပ်ကို တုပ်သင်္ဂဟောင် ကေုာ်ဗဒန်အာ နူသွပ်တာဝတီတဲ နိပြာကဋ်တူရူ ပွဲဂတမုခ် သိုင်မဟာသုဒဿနရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဒေဝတ်ဝိဿကမ္မ ဂရင်ပတီတိုန် သိုင်မဟာ သုဒဿန ဂလာန်ဝံရ- “ယွံသိုင်မပြ ကြက်နိမိတ်ဗဒ်ကို (နန်) ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မ ကုတုညးသိုင်မပြရ” ရဝံ (ဟီသဂးရ)။ ယွံအာနန္ဒ သိုင်မဟာသုဒဿန နမမံင်သိုတ် သိုတ်ဂ် ဒင်ကေတ်တဲရ။ ယွံအာနန္ဒ ကောန်ဒေဝတ်ဝိဿကမ္မ နိမိတ်ဗဒ် (နန်) ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မ ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ။

ယွံအာနန္ဒ (နန်) ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မဂ် ပွဲဇှိုင် ဗွဲကံ ကိုပျိုတ် မွဲယောဇနာ၊ ပွဲအနံ သျှင်ကျာကိုသွပ်ကျာ နွံကဝက်ယောဇနာရ။ ယွံအာနန္ဒ ခင်ဒင်သွပ် ဒွပ်(နန်)ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မဂ် နွံသမ္ဘင် စ်သုန်ဟတ်ရ၊ (ခင်ဒွပ်ဂ်) စီလပ် နကိုချိုတ်ဂမ္ဘိုင် မှုံကိုသ် ပန်သ် ရဝံမဂး ချိုတ်ထပ် မွဲဂကူ ချိုတ်သြန် မွဲဂကူ ချိုတ်မွိုက် မတ်ဗဲ မွဲဂကူ ချိုတ်အဖျိုက် မွဲဂကူရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲ(နန်)ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မဂ် နွံကိုဒယိုင် ဒစံလက်ပန်လှီ နွံကိုသ် ပန်သ် ရဝံမဂး ဒယိုင်ထပ် မွဲဂကူ ဒယိုင်သြန် မွဲဂကူ ဒယိုက်မွိုက်မတ်ဗဲ မွဲဂကူ ဒယိုင် အဖျိုက် မွဲဂကူရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲ(နန်)ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မဂ် လးလပ်ဂတီလးဂမ္ဘိုင် မှုံကို သ်ပန်သ် ရဝံမဂး ဂတီလးထပ် မွဲဂကူ ဂတီလးသြန် မွဲဂကူ ဂတီလးမွိုက်မတ်ဗဲ မွဲဂကူ ဂတီလးအဖျိုက် မွဲဂကူရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲ(နန်)ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မဂ် နွံကိုတိုန်သောပါန် ဓါဇှော်ပန် နွံကိုသ် ပန်သ် ရဝံမဂး တိုန်သောပါန်ထပ် မွဲဂကူ တိုန်သောပါန်သြန် မွဲဂကူ တိုန်သောပါန် မွိုက်မတ်ဗဲ မွဲဂကူ တိုန်သောပါန်အဖျိုက် မွဲဂကူရ၊ ပွဲတိုန်သောပါန်ထပ်ဂ် ဒယိုင်ဗလဲ ဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုထပ်တဲ မဗျုတ်ဇမ်ကေက် ကေုာ်ပူဂွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကို သြန်အိုတ်ရ။ ပွဲတိုန်သောပါန်သြန်ဂ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုသြန်တဲ မဗျုတ် ဇမ်ကေက် ကေုာ်ပူဂွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကိုထပ်အိုတ်ရ။

ပွဲတိုန်သောပါန် မွိုက်မတ်ဗဲဂ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုမွိုက်မတ်ဗဲတဲ မဗျုတ်ဇမ်ကေက် ကေုာ်ပူဂွိုင်ကျိပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကိုအဖျိုက်အိုတ်ရ။ ပွဲတိုန်သောပါန် အဖျိုက်ဂ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုအဖျိုက်တဲ မဗျုတ်ဇမ်ကေက် ကေုာ် ပူဂွိုင်ကျိပ် ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကိုမွိုက် မတ်ဗဲအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲ(နန်)ပြာသာဒ် မှုံယျုဓမ္မဂ် နွံကိုပြာသာဒ်သိုကွတ် ဒစံလက်ပန်လှီ မှုံကိုသ် ပန်သ် ရဝံမဂး ပြာသာဒ်သိုကွတ်ထပ် မွဲဂကူ ပြာသာဒ်သိုကွတ်သြန် မွဲဂကူ

ပြာသာဒ်သို့ကွတ် မှိုက်မတ်ဗဲ ဖွဲဂကူ ပြာသာဒ်သို့ကွတ်အဖျိုက် မွဲဂကူရ၊ ပွဲပြာသာဒ် သို့ကွတ်ထဝ်ဂ် လးပညပ်လဝ် ပွင်သြန်ရ၊ ပွဲပြာသာဒ်သို့ကွတ်သြန်ဂ် လးပညပ်လဝ်ပွင် ထဝ်ရ၊ ပွဲပြာသာဒ်သို့ကွတ် မှိုက်မတ်ဗဲဂ် လးပညပ်လဝ် ပွင်ဒိုင်စိုင်ရ၊ ပွဲပြာသာဒ်သို့ကွတ် အဖျိုက်ဂ် လးပညပ်လဝ် ပွင်ကြက်စွန်ရ။

ပွဲပါင်တြင် ပြာသာဒ်သို့ကွတ်ထဝ်ဂ် တုံတာသြန် နွံရ၊ လို့တုံ တုံတာဂ် တဲတ် နကိုသြန်တဲ တူးသတ်ဂမ္တိုင်တုန် တဲတ် နကိုထဝ်အိုတ်ရ။ ပွဲပါင်တြင် ပြာသာဒ်သို့ကွတ် သြန်ဂ် တုံတာထဝ် နွံရ၊ လို့တုံ တုံတာဂ်တုန် တဲတ် နကိုထဝ်တဲ တူးသတ်ဂမ္တိုင်တုန် တဲတ် နကိုသြန်အိုတ်ရ။ ပွဲပါင်တြင် ပြာသာဒ်သို့ကွတ်မှိုက်မတ်ဗဲဂ် တုံတာ တဲတ် နကိုထဝ် နွံရ၊ လို့တုံ တုံတာဂ် တဲတ် နကိုအဖျိုက်တဲ တူးသတ်ဂမ္တိုင်တုန် တဲတ် နကို မှိုက်မတ်ဗဲအိုတ်ရ။ ပွဲပါင်တြင် ပြာသာဒ်သို့ကွတ်အဖျိုက်ဂ် တုံတာ တဲတ် နကိုမှိုက် မတ်ဗဲ နွံရ၊ လို့တုံ တုံတာဂ် တဲတ် နကိုမှိုက်မတ်ဗဲတဲ တူးသတ်ဂမ္တိုင်တုန် တဲတ် နကိုအဖျိုက်အိုတ်ရ။

၂၅၇။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သင်္ဂွံ ကတိဒ်တိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ- “ပွဲပါင်တြင် ပြာသာဒ်သို့ကွတ် မွဲယုမဟာဝိယူဟဂ် နိမိတ်ဗဒ် ဂြိုပ်တာ မတဲတ် နကို ထဝ်အိုသိုတဲ ဂွံသပဒတ်တဲ ပွဲဂြိုပ်တာဂ်မး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကသပ် ဒ်တိုန်ပွန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲပါင်တြင် ပြာသာဒ်သို့ကွတ် မွဲယုမဟာဝိယူဟဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန နိမိတ်ဗဒ်ဂြိုပ်တာ မတဲတ် နကိုထဝ်အိုသိုတဲ ပဒတ်ဒိုင်တဲ ပွဲဂြိုပ်တာဂ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ (နန်)ပြာသာဒ် မွဲယုဓမ္မဂ် စိုဗိုင်လဝ် နကိုမဗျတ်ဂမ္တိုင်ဓါရ၊ မဗျတ်မွဲ ဂ်တုန် တဲတ် နကိုထဝ်ရ၊ မွဲဂ်တုန် တဲတ် နကိုသြန်ရ။ ပွဲမဗျတ် မတဲတ် နကိုထဝ်ဂ် ဒယိုင်ဂမ္တိုင် တဲတ် နကိုထဝ်တဲ မဗျတ်ဇမ်ကောက် ကောံပူကွိုင်ကျိပ်ဂမ္တိုင်တုန် တဲတ် နကို သြန်အိုတ်ရ။ ပွဲမဗျတ် မတဲတ် နကိုသြန်ဂ် ဒယိုင်ဂမ္တိုင် တဲတ် နကိုသြန်တဲ မဗျတ် ဇမ်ကောက် ကောံပူကွိုင်ကျိပ်ဂမ္တိုင်တုန် တဲတ် နကိုထဝ်အိုတ်ရ။

၂၅၈။ ယွံအာနန္ဒ (နန်)ပြာသာဒ် မွဲယုဓမ္မဂ် စိုဗိုင်လဝ် နကိုဇာသဂန်ခရဲဂမ္တိုင် ဓါရ၊ ဇာမွဲဂ်တုန် တဲတ် နကိုထဝ်ရ၊ ဇာမွဲဂ် တဲတ် နကိုသန်ရ။ ပွဲဇာထဝ်ဂ် ကွက်လကဲလဝ် သဂန်ခရဲသြန်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲဇာသြန်ဂ် ကွက်လကဲလဝ် သဂန်ခရဲထဝ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ကျာပိုက်လွိုင်မး ရမျာင် မတိတ်ကျိုင် နူသဂန်ခရဲ ကောံဇာဂမ္တိုင်ဂ် သာယျာ လေဝ် သာယျာရ၊ ထောက်ကိုထွေန်စပ်လေဝ် ဒ်ရ၊ ထောက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လေဝ် ဒ်ရ၊ ထောက်ကိုစူမဲမက်ဂွက်လေဝ် ဒ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ဥပမာမးတုန်- ပလေဝ်လဝ် တူရိယာ မသုန်သင် ဗွဲမဒးရးတဲ တောက် ရမျာင်တဲ ညးမလေဝ် စိကူးဆိုက်ဗဒက်ဂမ္တိုင် တိုင်တိုက်တိုန် ညီညီသာသာမး ရမျာင်

တူရိယာ သာယျာလေဝ် သုဟ်ညံင်ရံသာယျာကို ထေက်ကိုထွေန်စပ်လေဝ် သုဟ်ညံင်
 ရံဒ်ကို ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လေဝ် သုဟ်ညံင်ရံဒ်ကို ထေက်ကိုစူမဲ မက်ဂွက်လေဝ်
 သုဟ်ညံင်ရံဒ်ကို။ ယံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟေင် ကျာပိုက်လွိုင်မး ရမျာင် သင်္ကခရေ
 ကောံဇာဂမ္ဘိုင်ဂ် သာယျာလေဝ် သာယျာရ၊ ထေက်ကိုထွေန်စပ်လေဝ် ဒ်ရ၊ ထေက်ကို
 သျှိုက်မျိုက်လေဝ် ဒ်ရ၊ ထေက်ကိုစူမဲ မက်ဂွက်လေဝ် ဒ်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ပွဲအခိုင်ဂ် ပွဲချင်
 ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီဂ် ညးသျှင်ဝေင် သျှင်မေထုန် သျှင်လဗင်သုရာဂမ္ဘိုင် ဝေင် ဂြိုင် ကတိုင်
 ကမ္ပ နကိုရမျာင်သင်္ကခရေ ကောံဇာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ယံအာနန္ဒ (နန်)ပြာသာဒ် မျံယျာဓမ္မဂ် စိုပ်ဒတဲမး စိုက်ဗိုရံင်ဟံမာန် ယးတး
 လောန်ရ၊ စိုက်ဗိုတ်သပါသကေဝ်ဂ် ယးတးရ။ ယံအာနန္ဒ ဥပမာမးတုန်- ပွဲအခိုင်ဂ်တု
 ကထိုန် မစိုန်ဒ်တလအိတ်ဂ်တုဗြ မတ်ဗြစာ်စူးတဲ အကးကေဝ်တး အးဇးမး သိုင်တဲ
 မဟုလျး ပွဲအာကးဂ် စိုက်ဗိုရံင်ဟံမာန် သုဟ်ညံင်ရံယးတးလောန်ကို စိုက်ဗိုတ်သပါသကေဝ်
 သုဟ်ညံင်ရံယးတးကို။ ယံအာနန္ဒ တုပ်တသ်ဝံဟေင် (နန်)ပြာသာဒ် မျံယျာဓမ္မဂ် စိုက်
 ဗိုရံင်ဟံမာန် ယးတးလောန်ရ၊ စိုက်ဗိုတ်သပါသကေဝ် ယးတးရ။

၂၅၉။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ ဒ်တိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနပုန်ရ-
 “ပွဲဂတ (နန်)ပြာသာဒ် မျံယျာဓမ္မဂ် အဲ သဝ္ဗန်မိတ်ဗဒ် ကွာပန်တုင် မျံယျာဓမ္မမး ခိုဟ်ရ”
 ရံဝံ (ကသပ် ဒ်ပုန်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ပွဲဂတ (နန်)ပြာသာဒ် မျံယျာဓမ္မဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန
 နိမိတ်ဗဒ် ကွာပန်တုင် မျံယျာဓမ္မရ။ ယံအာနန္ဒ ကွာပန်တုင် မျံယျာဓမ္မဂ် ဗွဲဇိုင် ဗွဲက်ကို
 ပျိုတ် နွံမွဲယောဇနာရ၊ ဗွဲအနံ သျှင်ကျာကိုသုင်ကျာ နွံကဝက်ယောဇနာရ။ ယံအာနန္ဒ
 ကွာပန်တုင် မျံယျာဓမ္မဂ် စီလဝ် နကိုချိုတ်ဂမ္ဘိုင် မျံကိုသ် ပန်သ် ရံဝံမး ချိုတ်ထဝ်
 မွဲဂကူ ချိုတ်သြန် မွဲဂကူ ချိုတ်မွိုက်မတ်ဗဂဲ မွဲဂကူ ချိုတ်အဖျိုက် မွဲဂကူရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲကွာပန်တုင် မျံယျာဓမ္မဂ် နွံကိုတိုန်သောပါန် ဓါစောပ်န မျံကိုသ်
 ပန်သ် ရံဝံမး တိုန်သောပါန်ထဝ် မွဲဂကူ တိုန်သောပါန်သြန် မွဲဂကူ တိုန်သောပါန်
 မွိုက်မတ်ဗဂဲ မွဲဂကူ တိုန်သောပါန်အဖျိုက် မွဲဂကူရ။ ပွဲတိုန်သောပါန်ထဝ်ဂ် ဒယိုင်ဗလဲ
 ဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုသြန်တဲ မဗျုတ်ဇမ်ကေက် ကောံပူကွိုင်ကျိုပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကို
 သြန်အိုတ်ရ။ ပွဲတိုန်သောပါန်သြန်ဂ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုသြန်တဲ မဗျုတ်
 ဇမ်ကေက် ကောံပူကွိုင်ကျိုပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကိုထဝ်အိုတ်ရ။

ပွဲတိုန်သောပါန် မွိုက်မတ်ဗဂဲဂ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုမွိုက်မတ်ဗဂဲတဲ
 မဗျုတ်ဇမ်ကေက် ကောံပူကွိုင်ကျိုပ်ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကိုအဖျိုက်အိုတ်ရ၊ ပွဲတိုန်သောပါန်
 အဖျိုက်ဂ် ဒယိုင်ဗလဲဂမ္ဘိုင် တဲတ နကိုအဖျိုက်တဲ မဗျုတ်ဇမ်ကေက် ကောံ ပူကွိုင်ကျိုပ်
 ဂမ္ဘိုင်တုန် တဲတ နကိုမွိုက်မတ်ဗဂဲအိုတ်ရ။

ယုံအာနန္ဒ ဣပနိတုင် မှုံယျုဓမ္မံ စိဗိဇ္ဇာနိ နက္ခိယိတုဂ္ဂေါဓိဇ္ဇာ ဓါရ၊ တိဇ္ဇာတိ
မ္မိတ္တံ တုတ နက္ခိယိတု၊ မ္မိတ္တံ တုတ နက္ခိယိတု၊ ပုတိဇ္ဇာတိ မတုတ နက္ခိယိတု
ဒယိဇ္ဇာတိ တုတ နက္ခိယိတု မတုတ နက္ခိယိတု ကောပုဂ္ဂိယိတုတု တုတ
နက္ခိယိတု၊ ပုတိဇ္ဇာတိ မတုတ နက္ခိယိတု ဒယိဇ္ဇာတိ တုတ နက္ခိယိတု
မတုတ နက္ခိယိတု ကောပုဂ္ဂိယိတုတု တုတ နက္ခိယိတု၊ ယုံအာနန္ဒ
ဣပနိတုင် မှုံယျုဓမ္မံ ဗုဒ္ဓဇာတိတုတု မ္မိတ္တံ တုတုဒဿနိ မ္မိတ္တံ တုတုဒဿနိ
မတုတု မ္မိတ္တံ တုတုဒဿနိ မ္မိတ္တံ တုတုဒဿနိ မ္မိတ္တံ တုတုဒဿနိ ဒဝါနိ
မ္မိတ္တံ တုတုဒဿနိ မ္မိတ္တံ စိဗိဇ္ဇာနိ နက္ခိယိတုတုတု တုတုဒဿနိ

လူတု တုတုဒဿနိ တုတ နက္ခိယိတု တုတုဒဿနိ တုတ နက္ခိယိတု
အိတု၊ လူတု တုတုဒဿနိမတုတု တုတ နက္ခိယိတုမတုတု တုတုဒဿနိ
တုတ နက္ခိယိတုအိတု၊ လူတု တုတုဒဿနိမတုတု တုတ နက္ခိယိတု
ဂ္ဂေါဓိဇ္ဇာ တုတ နက္ခိယိတုမတုတုအိတု၊ လူတု တုတုဒဿနိမတုတု တုတ နက္ခိ
ယိတုမတုတု တုတုဒဿနိ တုတ နက္ခိယိတုဒဝါနိအိတု၊ လူတု တုတုဒဿနိ
ဒဝါနိ တုတ နက္ခိယိတုဒဝါနိ တုတုဒဿနိ တုတ နက္ခိယိတုမတုတုအိတု၊
လူတု တုတုဒဿနိအိတု တုတ နက္ခိယိတုအိတု တုတုဒဿနိ တုတ နက္ခိယိ
တုတုဒဿနိအိတု။

ယုံအာနန္ဒ လူတုဒဿနိမတုတု ကျာပိတုလိဇ္ဇာမဂ္ဂ၊ ရမ္မာတု သာယျာလေဝ်
သာယျာရ၊ ထေက်ကုထေက်စိလေဝ် ဒိရ၊ ထေက်ကုသုခိမ္မိတုလေဝ် ဒိရ၊ ထေက်ကု
ဇ္ဇမ္မာမဂ္ဂိတုလေဝ် ဒိရ၊ ယုံအာနန္ဒ ဥပမာမဂ္ဂိတု- ပလေဝ်လေဝ် တုရိယာ မသုဒဿ
ဗုဒ္ဓဇာတိ တုတုဒဿနိမတုတု ညးမလေဝ် စိကုဒဿနိမတုတု တိတုတုတုနိ ညီညီ
သာယျာမဂ္ဂိ ရမ္မာတုရိယာ သာယျာလေဝ် သုဟိညံရံသာယျာကု ထေက်ကုထေက်
စိလေဝ် သုဟိညံရံဒိကု ထေက်ကုသုခိမ္မိတုလေဝ် သုဟိညံရံဒိကု ထေက်ကုဇ္ဇမ္မာ
မဂ္ဂိတုလေဝ် သုဟိညံရံဒိကု။

ယုံအာနန္ဒ တုတုဒဿနိမတုတု လူတုဒဿနိမတုတု ကျာပိတုလိဇ္ဇာမဂ္ဂ၊ ရမ္မာတု
သာယျာလေဝ် သာယျာရ၊ ထေက်ကုထေက်စိလေဝ် ဒိရ၊ ထေက်ကုသုခိမ္မိတုလေဝ် ဒိရ၊
ထေက်ကုဇ္ဇမ္မာ မဂ္ဂိတုလေဝ် ဒိရ၊ ယုံအာနန္ဒ ပုတိဇ္ဇာတိ ပုတုဒဿနိမတုတု
ညးသုဒဿနိ သုဒဿနိ သုဒဿနိမတုတု ဝေဇ္ဇာတိတုကု နက္ခိယိတု
တုတုဒဿနိ ကျာပိတုလိဇ္ဇာမဂ္ဂိတု။

ယုံအာနန္ဒ (နန္ဒ)ပြာသာဒ်ဇော် မှုံယျုဓမ္မံ စိဗိဇ္ဇာနိ ကုပနိတုဇော် မှုံ
ယျုဓမ္မံ စိဗိဇ္ဇာနိ ကုပနိတုဇော် ပုတုဒဿနိ ‘ပုတုဒဿနိ ကုညး မသုပလဝ်စုတိသန္တိ ရံဝံမဂ္ဂိ

သမဏဂမ္ဘိုင်ကို ပွဲအပွဲပြာဟူဏ ကုညး မသပလင် စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမဂး ပြာဟူဏဂမ္ဘိုင်ကို’ သိုင်မဟာသုဒဿန ကိုဒါန်ဝတ္ထုဂမ္ဘိုင် မှုံပိုင်အိုသို ဓိတ်နွံပိုင်တဲ တိုန်အာ (နန်) ပြာသာဒ် မှုံယုဓမ္မရ။

ခဏ်ပဌမ တဲရောင်။

ချိုက်ပင်ကိုဇျာန်

၂၆၀။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂှ် ကသပ်သံဝံ ကတိုန်တိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ- “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ပွမုာ်ကိုဏ္ဍဒွိတြိန်အာနတ် မဇ္ဇော သံဝံ ကုအဲဂှ် မူရံပက်ကမ်မွဲ ကိုဒိုင်ဖိုဂ်ရော” ရံဝံ (ဗစာရဏာရ)။ ယွံအာနန္ဒ ကြံနုဂှ် ကသပ်သံဝံ ကတိုန်တိုန် ကုသိုင် မဟာသုဒဿနပုန်ရ- “ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ပွမုာ်ကိုဏ္ဍဒွိတြိန်အာနတ် မဇ္ဇော သံဝံ ကုအဲဂှ် ဝိပက်ကမ်ဂမ္ဘိုင် ပိပြကာ မတံဂး ဒါန ပွမသွးပွးကိုဒါန်၊ ဒမ^၁ ပွမဝေတ်ဗတောန်၊ သီလ သံယမ ပွမသိုလလမ်ကာယပါင်ရ” ရံဝံ (သဝံတိကေတ်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂှ် သိုင်မဟာသုဒဿန ပြာပ်အာ (နန်) ပြာသာဒ်သိုကွတ် မှုံယုဓမ္မာဝိယူဟတဲ ဒတုဒိုင် ပွဲပါင်တြင် (နန်) ပြာသာဒ်ဂှ်တဲ ကြိုတိုန် ဥဒါန် သံဝံရ- “ယွံကာမဝိတက်^၂ ဩဝ်တန်ဒေါညိ၊ ယွံဗျာပါဒဝိတက်^၃ ဩဝ်တန်ဒေါညိ၊ ယွံဝိဟိသာ ဝိတက်^၄ ဩဝ်တန်ဒေါညိ၊ ယွံကာမဝိတက် တွံရး တုအဲဂှ် နွံဗွတ်ဝံဟောင်ရ၊ ယွံဗျာပါဒ ဝိတက် တွံရး တုအဲဂှ် နွံဗွတ်ဝံဟောင်ရ၊ ယွံဝိဟိသာဝိတက် တွံရး တုအဲဂှ် နွံဗွတ်ဝံ ဟောင်ရ” ရံဝံ (ကြိုတိုန် ဥဒါန်ရ)။

၂၆၁။ ယွံအာနန္ဒ ကြံနုဂှ် သိုင်မဟာသုဒဿန လုပ်အာ (နန်) ပြာသာဒ်သိုကွတ် မှုံယုဓမ္မာဝိယူဟတဲ သိုမဂဇ္ဇောဒိုင် ပွဲလတူပွင်ထပ် လုသွးအာ နူကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် လုသွးအာ နူဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်တဲဟောင် အာစိုပ်ပဌမဇျာန် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ဝိတက် ပွမချပ် ဝိစာရ ပွမဇွတ်သပေါတ်ဗစာရဏာ ဟိုတ်နူလုသွးအာ နူနီဝရဏ မှုံကို ပီတိ ပွမချိုက်မျိုက် သုခ ပွမဒ်တသိုခ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။

ဟိုတ်နူဝိတက် ဝိစာရဂမ္ဘိုင် လလမ်အာဂှ်ရ အာစိုပ် ဒုတိယဇျာန် မလေပ်ကိုစိုတ် ဖြိုင်ကောင် ပွဲသဏ္ဌာန်ဇကု မလေပ်ဇော်ပွပ်ကိုသမာဓိ ပွမစိုတ်တန်ကြန် မဟံမွဲကိုဝိတက်

၁။ ဒမမဂးဂှ် သိုကိုမမင်မွဲ ဒဂေတ်တ် အဋ္ဌင်္ဂိဥပေါဟ် ပွမဒွေံဗတောန် ဇကုဟောင်ရ ရံဝံ ဂးလပ် ပွဲအဋ္ဌကထာရ။
၂။ ကာမဝိတက် ပွမချပ်ကာမဂုဏ်။
၃။ ဗျာပါဒဝိတက် ပွမချပ် ညးမွဲသအာင် ညံင်သဝံလိုလ်အာ။
၄။ ဝိဟိသာဝိတက် ပွမချပ် ညံင်သဝံပျဲပျဲညးသအာင်မာန်။

ပွမချပ် မဟံမဲ့ကိုဝိစာရ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ် ဗစာရဏာ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူသမာဓိ ပွမ တန်ကြန် မှုကိုပိတ် ပွမသျှိုက်မျိုက်၊ သုခ ပွမဒ်တသိုခ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။

ပိတ် ပွမသျှိုက်မျိုက်လောင် ဟိုတ်ပွမဟံထွန်စပ်ကို ချိုက်ပေင်တ ကောံသတိ သမ္ပဇေဉ်ဒ်တဲ သိုမဇ္ဇာသေဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ် ပဒတ်ရ၊ ပြဟိုတ်နူတတိယဇာန်မဲ့ ညးဂ် “ညးမ သေဝ်မဇ္ဈဟ် ညးမျိုက်သတိ ညးမျိုက်အလေံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်” ရဲဝံ ပုဂိုလ်အရီုဂ်မိုင် ဟိုသဂးအိုတ်ရ၊ အာစိုပ် တတိယဇာန်ဂ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ ဟိုတ်ပွမပါကောံ တသိုခ် ဒဒိုင်ကို ပွမအိုတ်တိုဟ်မိပ်စိုတ် ပွမဟံမိပ်စိုတ်ဂ်မိုင် ဗွဲကိုပ်ကွာဟောင် ဟိုတ်ပွမပျိုတ်ကို အာစိုပ် စတုတ္ထဇာန် မျိုက်ပွမအးဇး ဒဒက်တ်ကိုသတိ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူဥပေက္ခာ ပွမသေဝ် မဇ္ဈဟ် မဟံမဲ့ကိုဒဒိုင် တသိုခ်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။

၂၆၂။ ယံအာနန္ဒ ကြနုဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန တိတ်အာ နူပြာသာဒ်သိုက္ခတ် မျိုယုမဟာဝိယူဟတဲ လုပ်အာ ပြာသာဒ်သိုက္ခတ် မတုတ် နကိုထပ်တဲ သိုမဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလတူပင်သြန်ဂ် နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုမေတ္တာ ပွမမိက်ကိုဒ်တသိုခ်ဂ် ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်မဲ့တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ တုပ်သင်္ဂရ ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်မရနက်ကိုဓါ ဒိုဟ်မရနက်ကိုပိ ဒိုဟ်မရနက်ကိုပန်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ နနယ်ဝံ ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်လတူ သွပ် လွင်တဲ သတ်အိုသို မျိုပွဲဒိုဟ်ဂ်မိုင်အိုသိုဂ် နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုမေတ္တာ မလဲလး မပြ မဟံ မဲ့ကိုဗွတ်ဗွတ် မဟံမဲ့ကိုသွပ် မဟံမဲ့ကိုချောင်စိုတ်ဂ် ဗျာပ်တြးဏာတဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။

နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုကရုဏာ ပွမဆာန်ဍု။ ပ။ နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုမုဒိတာ ပွမအိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ်။ ပ။ နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုဥပေက္ခာ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ် ဗျာပ် တြးဏာဒိုဟ်မဲ့တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ တုပ်သင်္ဂရ ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်မရနက်ကိုဓါ ဒိုဟ်မရနက် ကိုပိ ဒိုဟ်မရနက်ကိုပန်တဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ နနယ်ဝံ ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်လတူ သွပ် လွင်တဲ သတ်အိုသို မျိုပွဲဒိုဟ်ဂ်မိုင်အိုသိုဂ် နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုဥပေက္ခာ မလဲလး မပြ မဟံ မဲ့ကိုဗွတ်ဗွတ် မဟံမဲ့ကိုသွပ် မဟံမဲ့ကိုချောင်စိုတ်ဂ် ဗျာပ်တြးဏာတဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။

မပတံကို ချင်ဒစံလက်ပန်လို့

၂၆၃။ ယံအာနန္ဒ ကုသိုင်မဟာသုဒဿနဂ် ချင်ဂ်မိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မျိုပဓာန်ဍဲ ချင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီ နွံအိုတ်ရ၊ ပြာသာဒ်ဂ်မိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မျိုပဓာန် ဍဲ ပြာသာဒ် ဓမ္မ နွံအိုတ်ရ၊ ပြာသာဒ်သိုက္ခတ်ဂ်မိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မျိုပဓာန်ဍဲ ပြာသာဒ်သိုက္ခတ် မဟာဝိယူဟ နွံအိုတ်ရ၊ ပွင်ဂ်မိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မတုတ် နကိုထပ်သြန် ဒြင်စိင် ကြက်ဆုစွန်ဂ်မိုင် မျိုကိုဂိုကျိပ် ဂိုဇိုင်ဂ်မိုင် ဓါလပါ မွဲဟာန်ကောံ သုဖဍာန်ဗကေတ်

မလးလင် ခေါင်ဇော် မှုံကိုတသော် မဂိုင် သွာတသော်သတ် သာဗု သွာတသော်သတ် မစိစောန် မဂုတ်လပ်ပက် သွာစွာံတြဲစွင်ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ။

စင်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ သိုင်စင်ဥပေါသထ မကျိုင်လင် ကယျိုင် ကယျိုင်ထင် စတ်တိုလင် ဇောင်အလာံထင် မဂြောပ်လတက်လင် နကိုဇာထင်ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ။ ချေဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ သိုင်ချေဝလာဟက မကျိုင်လင် ကယျိုင်ကယျိုင်ထင် စတ်တိုလင် ဇောင်အလာံထင် မဂြောပ်လတက်လင် နကိုဇာထင် ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ။ ကွီဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ ကွီဝေယန္တ မှုံကိုယာတ် စိုဗိုင် (ယာတ်ဇနိက်) စွာံဇာဒိသိုင် စွာံကွ စွာံဗြန် ယာတ်ကွင် သာဗျိုဟ် မကျိုင်ကျင်လင် ကယျိုင်ကယျိုင်ထင် စတ်တိုလင် ဇောင်အလာံထင် မဂြောပ်လတက်လင် နကိုဇာထင် ဂမိုင် နွံအိုတ်ရ။

မတ်မိုက်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ ရတ်မိုက်မတ်ဗဲ နွံအိုတ်ရ။ ဂုကျှ် ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ ဂုကျှ်သုဘဒ္ဒါဂ် နွံအိုတ်ရ။ သေဠိဂမိုင် ဒစံလက် ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ ရတ်သေဠိဂ် နွံအိုတ်ရ။ သိုင်ဒင်အသမ်ဩဇာဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ မှုံပစာန်ဇေ ရတ်ကောန်ဇော်ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ဂွံမွေံပတ်ဉာတ်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ ဉာတ်တိတ်ထတ်တဲ မဒးဒင်ဂိုင်ကေတ် နကိုခရော်ထင်ဩန်ဂ် နွံအိုတ်ရ။ ယာတ်ဗျိုက် လတက်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ကိုဉ် မတုတ်လင် နကိုတောင်ခေါမ တောင်ချို တောင် သုတ် တောင်တသော်သို ယာတ်ကွင်ဂမိုင် မချိုန်ဇောက်ဇိပ်ဂိုပ် နွံအိုတ်ရ။ (ယွံအာနန္ဒ ကုသိုင်မဟာသုဒဿနဂ်) ပုင်ဂမိုင် မရင်တွင်ပလံင်နင် ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲဂ် ထွဲချန်ပုင် (ပုင်ဂအုပ်) ဒစံလက်ပန်လို့ နွံအိုတ်ရ။

၂၆၄။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် စင်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲ ကျင်ပြာပ်ခစဉ် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနအိုတ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သပ်ဝံ နှိတိုန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ- “စင်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ဝံ ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲ ကျင်ပြာပ်ခစဉ် ကုအဲအိုတ်ရ။ လောန်အာ ကွံသွာံ ကွံသွာံမှ စင်ဂမိုင် ပန်လက်ဓါလို့ ပန်လက်ဓါလို့ မွဲမွဲအလန်ဟောင် ကျင်ပြာပ်ခစအိုတ်မး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်နှိတိုန်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန ကော်လိုင်တိုန် ရတ်ကောန်ဇော် သာဗိုရ- “ယွံအမာရတ်ကောန်ဇော် စင်ဂမိုင် ဒစံလက်ပန်လို့ဝံ ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲ ကျင်ပြာပ်ခစဉ် အဲအိုတ်ရ။ ဟိုတ်နှိသပ်ဂ်ရ ယွံအမာရတ်ကောန်ဇော် လောန်အာ ကွံသွာံ ကွံသွာံမှ စင်ဂမိုင် ပန်လက်ဓါလို့ ပန်လက်ဓါလို့ မွဲမွဲအလန်ဟောင် ဩဝ်ကိုကျင်ပြာပ်ခစ အိုတ်ညိ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ယွံအာနန္ဒ ရတ်ကောန်ဇော်ဂ် “ယွံတုညးသိုင်မပြဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနရ။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနဂ်

ပွဲကာလကြ လောန်အာ ကံသွံကံသွံမှ စိင်ဂမ္တိုင် ပန်လက်ဓါလို့ ပန်လက်ဓါလို့ မွဲမွဲ အလန်ဟောင် ကျင်ပြာပ်ခစအိုတ်ရ။

ဂူကျာ်ဇော်သုဘဒ္ဒါ ကျင်ပြာပ်ခ

၂၆၅။ ယွံအာနန္ဒ ကြနုဂ် ပွဲကာလမလောန်အာ သွံဂမ္တိုင် ဤဂ်ကိုသွံ သွံဂ်ကို ကိုကံ သွံဂ်ကိုလို့ ကသပ် သာ်ဝံ နိတိုန် ကုဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါရ- “အဲ ဟဝံဆို ညာတ်ကေတ် သိုင်မဟာသုဒဿန လအ်လောန်ရ၊ သွက်သဝံဆိုညာတ်ကေတ် သိုင်မဟာသုဒဿန အဲ သဝံပြာပ်အာမဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ပွဲကာလဂ် ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါ ကော်လိုင်တိုန် ဂကောံမောင်မဂ္တိုင်ရ-

“ယွံနာဲဗြဲတအ် ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ကြာတ်ထောံ ကျိပ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်မိုက် လတက်ကေံ ယာတ်သာ်မိတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ၊ ဝိုညးဂမ္တိုင် သွက်သဝံဆိုညာတ်ကေတ် သိုင်မဟာသုဒဿန ကြက်ပြာပ်အာအိုတ်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ယွံအာနန္ဒ ဂကောံမောင်မဂ် “ယွံနာဲဗြဲ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါတဲ ကြာတ်ကေံ ကျိပ်တဲ သိုမမိုက် လတက်ကေတ် ယာတ်သာ် မိတ်ဂမ္တိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါအိုတ်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါ ကော်လိုင်တိုန် ရတ်ကောန်ဇော် သာ်ဝံရ၊ “အမာ်ရတ်ကောန်ဇော် ဩဝ်ပြုပြေင်စီရေင် ပှာန်ပန်ကိပ်ညိ၊ ဝိုညးဂမ္တိုင် ဟဝံဆို ညာတ်ကေတ် သိုင်မဟာသုဒဿန လအ်လောန်ရ၊ သွက်သဝံဆိုညာတ်ကေတ် သိုင်မဟာသုဒဿန ကြက်ပြာပ်အာအိုတ်ရ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ယွံအာနန္ဒ ရတ်ကောန် ဇော်ဂ် “ယွံတုညးဂူကျာ် ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါတဲ ကိုပြုပြေင်စီရေင် ပှာန်ပန်ကိပ်တဲ “ယွံတုညးဂူကျာ် ပြုပြေင်စီရေင်လဝ် ပှာန်ပန်ကိပ်တဲရ၊ ပွဲကာလ လုဟ်ဝံ သွက်သဝံအာ် နိအတိုင်ပိုက် တုညးဂူကျာ်ဟောင်ရ” ရဝံ ဂရင်ပတိ ကုဂူကျာ် သုဘဒ္ဒါရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါ မွဲဟာန်ကောံ ဂကောံကမ္မောန်မောင်မ ပြာပ်အာ (နန်)ပြာသာဒ် မွဲယုဇေ နကိုပှာန်ပန်ကိပ်တဲ တိုန်အာတဲ ပြာပ်အာ ပြာသာဒ် သိုကွတ် မွဲယုမဟာဝိယူဟတဲမဂး ဒလံကေတ်တိုင်တြင်တဲ ဒတူဒိုင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန သဝံမိင်ကေတ် ရမျာင်တဲ “မူရမျာင် မွဲဂ်ရော၊ တုပ်သုဟ်ကို ရမျာင်ဂကောံမိုဟ် မဂ္တိုင်ရသွံ” ရဝံ (ဗစာရဏာရံင်တဲ) တိတ်ကျင် ပြာသာဒ်သိုကွတ် မွဲယုမဟာဝိယူဟမဂး သဝံညာတ်ကေတ် ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါ မဒတူ ဒလံဒိုင်တိုင်တြင်တဲ “ယွံဂူကျာ် ပွဲဌာန်ဂ်ဟောင် ဩဝ်တန်ဒေါဒိုင်ညိ၊ ဩဝ်လပလုပ်ကျင် (အပွဲ)ညိ” ရဝံ သဂးကို ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါရ။

ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန ကော်လိုင်တိုန် တြုံသကအ်သိုင်မွဲရ-
 “ယံအမံတြုံ ဩဝ်ကျင်ညါ၊ နူပြာသာဒ်သိုက်ကွတ် မွဲယုမဟာဝိယူဟဂ် တုအဲ ရင်တုင်ဏာ
 ပွင်ထံဝ်တု ဩဝ်လးပညပ်လပ် ပွဲဂြိုပ်တာ မတုတ် နကိုထံဝ်အိုသိုညါ” ရဝံ (သကးရ)။
 ယံအာနန္ဒ တြုံဂ် “ယံသိုင်မပြ ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုသိုင်မဟာသုဒဿနတု ရင်တုင်ဏာ
 ပွင်ထံ နူပြာသာဒ်သိုက်ကွတ် မွဲယုမဟာဝိယူဟတု လးပညပ်စွံလပ် ပွဲဂြိုပ်တာ မတုတ်
 နကိုထံဝ်အိုသိုရ။ ယံအာနန္ဒ ကြံနူဂ် သိုင်မဟာသုဒဿန ပတိုန်ခိုင်ပါ ပွဲလတူခိုင်ပုင်
 ကိုလောန်စက် ဗွတ်ညါနာင်တု သိုမုံကိုသတ် သိုမုံကိုဗစာရဏာ တိက်တ် ပွမသတ်က်
 မပြ နကိုသကဲပုင်ရ။

၂၆၆။ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သံဝံ နှိတိုန် ကုဂ္ဂကျာ်သုဘဒ္ဒါရ- “ဣဇ္ဈိ
 သိုင်မဟာသုဒဿနဂမ္တိုင် ကော်ဖြင် ပွဲတောင်အိုတ်ရ၊ သာ်စွာ ယးတူးအးဇူးရ၊ ပုစတ်
 ဗစင်ဗစင်ရ၊ သိုင်မဟာသုဒဿန ဩဝ်လပကိုစသွပ်ညါ” ရဝံ (ချပ်ရာဒနာပွဲစိုတ်တု)
 ဂရင်ပတိ သိုင်မဟာသုဒဿန ဂလာန်ဝံရ- “ယံသိုင်မပြ ချင်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ
 မုံပဓာန်ခဲ ချင်ခိုင်သိုင်ကုသာဝတီဂ် နွံခိုင် ကုသိုင်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုင်မပြ ပွဲချင်ဂမ္တိုင်ဝံ
 ဩဝ်စောဲလံညါကွာ၊ ဩဝ်သေ့ဝံ ပွဲလမျီုညါကွာ။

ယံသိုင်မပြ ပြာသာဒ်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မုံပဓာန်ခဲ ပြာသာဒ်ဓမ္မဂ် နွံခိုင်
 ကုသိုင်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုင်မပြ ပွဲပြာသာဒ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝ်စောဲလံညါကွာ၊ ဩဝ်သေ့ဝံ
 ပွဲလမျီုညါကွာ။ ယံသိုင်မပြ ပြာသာဒ်သိုက်ကွတ်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မုံပဓာန်ခဲ
 ပြာသာဒ်သိုက်ကွတ် မဟာဝိယူဟဂ် နွံခိုင် ကုသိုင်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုင်မပြ ပွဲပြာသာဒ်
 သိုက်ကွတ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝ်စောဲလံညါကွာ၊ ဩဝ်သေ့ဝံ ပွဲလမျီုညါကွာ။

ယံသိုင်မပြ ပွင်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မတုတ် နကိုထံဝ်ဩန် ခြင်စိင် ဆုကြက်
 စွန်ဂမ္တိုင် မုံကိုဂ္ဂိကျိပ် ဂ္ဂိခိုင်ဂမ္တိုင် ဓါလပါ မွဲဟန်ကျောံ သုဍာန်ဗကောတ် မလးလပ်
 ခေါင်ဇော် မုံကိုတသော် မဂ္တိုင် သွာတသော်သတ် သာ်ပု သွာတသော်သတ် မစိစောန်
 ဂုတ်လပ်ပက် သွာစွာံဒြဲစွင်ဂမ္တိုင် နွံခိုင် ကုသိုင်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုင်မပြ ပွဲပွင်ဂမ္တိုင်ဝံ
 ဩဝ်စောဲလံညါကွာ၊ ဩဝ်သေ့ဝံ ပွဲလမျီုညါကွာ။

ယံသိုင်မပြ စိင်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မုံပဓာန်ခဲ သိုင်စိင်ဥပေါသထ မကျိုင်လပ်
 ကယျိုင်ကယျပ်ထပ် စတ်တိုလပ် ဇောင်အလာံထပ် မဂြောပ်လတက်လပ် နကိုဇာထပ်ဂ်
 နွံခိုင် ကုသိုင်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုင်မပြ ပွဲစိင်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝ်စောဲလံညါကွာ၊ ဩဝ်သေ့ဝံ
 ပွဲလမျီုညါကွာ။ ယံသိုင်မပြ ချေဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မုံပဓာန်ခဲ သိုင်ချေဝလာဟက
 မကျိုင်လပ် ကယျိုင်ကယျပ်ထပ် စတ်တိုလပ် ဇောင်အလာံထပ် မဂြောပ်လတက်လပ်
 နကိုဇာထပ်ဂ် နွံခိုင် ကုသိုင်မပြအိုတ်ရ။

ယံသွိုင်မပြ ပွဲချေဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။ ယံသွိုင်မပြ ကွီဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မွဲပဓာန်ဍေု ကွီဝေယန္တဝ် မွဲကွီအစိုအပိုင် စွာ်ဇာဒိသိုင် စွာ်ကွာ် စွာ်ဗြန် ယာတ်ကွပ် သာ်ဖျါဟ် မကျိုင်လပ် ကယျိုင်ကယျပ်ထပ် စတ်တိုလပ် ဇော်အလံထပ် မဂြောင်လတက်လပ် နကွီဇာထပ်ဂမ္တိုင် နွံဒိုင် ကုသွိုင် မပြအိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲကွီဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။

ယံသွိုင်မပြ မတ်မွိုက်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မွဲပဓာန်ဍေု ရတ်မွိုက်မတ်ဗဂဲဂ် နွံဒိုင် ကုသွိုင်မပြအိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲမွိုက်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။ ယံသွိုင်မပြ ဂူကျာ်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မွဲပဓာန်ဍေု ရတ်ဂူကျာ်ဇော်ဂ် နွံဒိုင် ကုသွိုင်မပြအိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲဂူကျာ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။ ယံသွိုင်မပြ သေဠိဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မွဲပဓာန်ဍေု ရတ်သေဠိဂ် နွံဒိုင် ကုသွိုင်မပြအိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲသေဠိဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။

ယံသွိုင်မပြ သွိုင်ဒုင်အသမ်ဩဇာဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ မွဲပဓာန်ဍေု ရတ်ကောန် ဇော်ဂ် နွံဒိုင် ကုသွိုင်မပြအိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲသွိုင်ဒုင်အသမ်ဩဇာဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံ ညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။ ယံသွိုင်မပြ ဂွဲမွေုပတ်ဍုတ်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီ ဍုတ်တိုတ်ထတ်တုဲ မဒးဒုင်ဂိုင်ကေတ် နကွီခရော်ထပ်ဩန်ဂမ္တိုင်ဂ် နွံဒိုင် ကုသွိုင်မပြ အိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲဂွဲမွေုဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။

ယံသွိုင်မပြ ယာတ်ဗျိုက်လတက်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်ပန်လှီကိုဋ် မတုတ်လပ် နကွီ တောင်ခေါမ တောင်ချို တောင်သုတ် တောင်တသော်သို ယာတ်ကွပ်ဂမ္တိုင် မချိုန် ညှော် ဇိပ်ဂိုင်ဂ် နွံဒိုင် ကုသွိုင်မပြအိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲယာတ်ဗျိုက်လတက်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ။

ယံသွိုင်မပြ ဇာပ်နူဂယး သပ်တုဲ ပုင်ဂမ္တိုင် မရင်တုင်ပလံင်နင် ကုသွိုင်မပြဂ် ထွာချုန် (ပုင်ဂအုပ်) ဒစာ်လက်ပန်လှီ နွံဒိုင်အိုတ်ရ။ ယံသွိုင်မပြ ပွဲပုင်ဂအုပ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝေစောလံညိက္ခာ၊ ဩဝေသုဝေ ပွဲလမျီုညိက္ခာ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၂၆၇။ ယံအာနန္ဒ ဂရင်ပတီ သာ်ဝံမဂး သွိုင်မဟာသုဒဿန ဟိုသဂးကို ဂူကျာ် သုဘဒ္ဒါ ဂလာန်ဝံရ-

“ယံဂူကျာ် တုဲအဲဂ် နကွီဂလာန် မမိက်ကလင် မသျှိုက်မျိုက် မသျှိုက်ဆာန် မသွေအံသ္မံ ဒးဂွပ်ဂမ္တိုင် လုက်ကာလလအ်လ သိုမဟိုသဂးကျင် ကုအဲဂ် ပွဲအခိုင် လက်ကရဲအိုတ်ဏအ်မှ နကွီဂလာန် မဟံမိက်ကလင် မဟံသျှိုက်မျိုက် မဟံသျှိုက်ဆာန် မဟံသွေအံသ္မံ ဒးဂွပ်ဂမ္တိုင် မူဟိုတ်သဂွံဟိုသဂးကို အဲဂ်ရော” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ယံသွင်မပြ မူရသင်္ဂဏီ သဂ္ဂဂရင်ပတိတိန် ကုသွင်မပြရော ရဝံ (ဂရင်ပတိရ)။
ယံဂ္ဂကျာ် တုအဲ ဂရင်ပတိတိန်အဲ သင်္ဂဏီ-

“ယံသွင်မပြ ပွမသင်္ဂဏီ ပွမသင်္ဂဏီစိတ် ပွမဒေသံတြာ ဘဝတုဟ်တြာ ကောံ
ညးမသ္မိက်ဆာန် သ္မိက်မ္မိက် သေအိသ္မိက်အိသ္မိက် နိဒ္ဒင်လိဂ်ရ၊ ယံသွင်မပြ တုညး
သွင်မပြ သီမ္မိက်ပွမသေ့ဝဲမဲာ် ဩဝလပချိတ်ညး၊ ပွမချိတ် သီမ္မိက်ပွမသေ့ဝဲမဲာ် နိဒ္ဒင်ရ၊
ပွမချိတ် သီမ္မိက်ပွမသေ့ဝဲမဲာ် ဒေဒုင်ဟီဂရိဟ်ရ။ ယံသွင်မပြ ချင်ဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ
မ္မုပဓာန်ဍေု ချင်ဒွင်သွင်ကုသာဝတီဝံ နွံဒွင် ကုသွင်မပြအိတ်ရ၊ ယံသွင်မပြ ပွဲချင်ဂမ္မိုင်ဝံ
ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညး၊ ဩဝလပသေ့ဝဲမဲာ် ပွဲလမျီုညး။

ယံသွင်မပြ ပြာသာဒ်ဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ မ္မုပဓာန်ဍေု ပြာသာဒ်ဓမ္မဝံ နွံဒွင်
ကုသွင်မပြအိတ်ရ၊ ယံသွင်မပြ ပွဲပြာသာဒ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညး၊ ဩဝလပ
သေ့ဝဲမဲာ် ပွဲလမျီုညး။ ယံသွင်မပြ ပြာသာဒ်သိုက္ခတ်ဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ မ္မုပဓာန်ဍေု
ပြာသာဒ်သိုက္ခတ် မဟာဝိယူဟဝံ နွံဒွင် ကုသွင်မပြအိတ်ရ၊ ယံသွင်မပြ ပွဲပြာသာဒ်
သိုက္ခတ်ဂမ္မိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညး၊ ဩဝလပသေ့ဝဲမဲာ် ပွဲလမျီုညး။

ယံသွင်မပြ ပွင်ဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ မတုတ် နက္ခိထင်ဩဝါဒ်စိင် ဆုကြက်စွန်
ဂမ္မိုင် မ္မုကုက္ကိန္ဒာဝံ ဂ္ဂိဇိုင်ဂမ္မိုင် ဓါလပါ မွဲဟာန်ကျောံ သုဗျာန်ဗကေတ် မလးလင်
သုခေါဇဇောံ မ္မုကုတသောံ မဂ္ဂိုင် သုတသောံသတ် သင်္ဃု သုတသောံသတ် မစိစောန်
ဂုတ်လင်ပက သုတသုဒ္ဓါဝံဂမ္မိုင်ဝံ နွံဒွင် ကုသွင်မပြအိတ်ရ၊ ယံသွင်မပြ ပွဲပွင်ဂမ္မိုင်ဝံ
ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညး၊ ဩဝလပသေ့ဝဲမဲာ် ပွဲလမျီုညး။

ယံသွင်မပြ စိင်ဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ မ္မုပဓာန်ဍေု သွင်စိင်ဥပေါသထ မကျိုင်
လင် ကယျိုင်ကယျိုင်ထင် စတ်တိုလင် ဇောဝ်အလာံထင် မဂ္ဂေါလတက်လင် နက္ခိဇာ
ထင်ဂမ္မိုင်ဝံ နွံဒွင် ကုသွင်မပြအိတ်ရ၊ ယံသွင်မပြ ပွဲစိင်ဂမ္မိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲ
လာံညး၊ ဩဝလပသေ့ဝဲမဲာ် ပွဲလမျီုညး။

ယံသွင်မပြ ချေဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ မ္မုပဓာန်ဍေု သွင်ချေဝလာဟက မကျိုင်
လင် ကယျိုင်ကယျိုင်ထင် စတ်တိုလင် ဇောဝ်အလာံထင် မဂ္ဂေါလတက်လင် နက္ခိဇာ
ထင်ဂမ္မိုင်ဝံ နွံဒွင် ကုသွင်မပြရ၊ ယံသွင်မပြ ပွဲချေဂမ္မိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညး၊
ဩဝလပသေ့ဝဲမဲာ် ပွဲလမျီုညး။

ယံသွင်မပြ က္ခိဂမ္မိုင် အစာလက်ပန်လီ မ္မုပဓာန်ဍေု က္ခိဝေယန္တဝံ မ္မုကုယာတ်
အစိအပိုင် စွာံဇာဒိသိုင် စွာံကု စွာံဗြန် ယာတ်ကွပ်သင်္ဃုဟ် မကျိုင်လင် ကယျိုင်ကယျိုင်
ထင် စတ်တိုလင် ဇောဝ်အလာံထင် မဂ္ဂေါလတက်လင် နက္ခိဇာထင်ဂမ္မိုင်ဝံ နွံဒွင်

ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲကွီဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။

ယံသိုဉ်မပြ မတ်မိုက်ဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီု မွဲပဓာန်ဍေံ ရတ်မိုက်မတ်ဗဲဝံ နွံဒိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲကွီဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။ ယံသိုဉ်မပြ ဂူကျာ်ဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီု မွဲပဓာန်ဍေံ ရတ်ဂူကျာ်ဇော်ဝံ နွံဒိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲဂူကျာ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။

ယံသိုဉ်မပြ သေဠိဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီု မွဲပဓာန်ဍေံ ရတ်သေဠိဝံ နွံဒိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။ ယံသိုဉ်မပြ သိုင်ဒုင်အသမ်ဩဇာဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီု မွဲပဓာန်ဍေံ ရတ်ကောန်ဇော်ဂံ နွံဒိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲသိုင်ဒုင်အသမ်ဩဇာဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။

ယံသိုဉ်မပြ ဂွံမွေံပတ်ဉာ်တုဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီု ဉာ်တုတိတ်ထတ်တဲ မဒး ဒုင်ဂိုင်ကောတ် နကိုခရော်ထပ်ဩန်ဂမ္တိုင်ဝံ နွံဒိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲဂွံမွေံဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။ ယံသိုဉ်မပြ ယာတ်ဗွိုက်လတက်ဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီုကိုဉ် မတုတ်လပ် နကိုတောင်ခေါမ တောင်ချို တောင်သုတ် တောင်တသော်သို ယာတ်ကွပ်ဂမ္တိုင် မချိုန်ဍောတ်ဖိပ်ဂိုပ်ဝံ နွံကုသိုဉ် မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲယာတ်ဗွိုက်လတက်ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ။

ယံသိုဉ်မပြ ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲ ထွဲချန်ပုင် (ပုင်ဂအုပ်) ဂမ္တိုင် အစာံလက်ပန်လီု မရင်တုင် ပလံင်နင်ဝံ နွံဒိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ ပွဲပုင်ဂအုပ် ဂမ္တိုင်ဝံ ဩဝါကျောံ ပွမစောဲလာံညိ၊ ဩဝါလပသောံမဲ ပွဲလမျီုညိ” ရဝံ ဩဝါဂရင်ပတီညိ (ရဝံ သဂးရ)။

၂၆၈။ ယံအာနန္ဒ သဂးတိုန် သာ်ဝံမဂး ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါ လရိအိယာ်တိုန် လွာ်ဂံတဲ ပတုဇျေံ ဉာ်ရမတ်ရ၊ ယံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ဂူကျာ်သုဘဒ္ဒါ ဇိုတ်ဉာ်ရမတ်ဂမ္တိုင်တဲ ဂရင်ပတီ သိုင်မဟာသုဒဿန ဂလာန်ဝံရ-

“ယံသိုဉ်မပြ ပွမသာ်ဂမျိုင် ပွမသာ်ဂမ်စိုတ် ပွမဒးသာ်ခြာ ဘဝတုဟ်ခြာ ကောံညးမသျှိုက်ဆာန် သျှိုက်မျိုက် သေအိသုဂမ္တိုင်အိုသိုက် နွံဒိုင်လျိုင်ရ၊ ယံသိုဉ်မပြ တုညးသိုင်မပြ သိုမုက်ပွမသောံမဲဂ် ဩဝါလပချိုတ်ညိ၊ ပွမချိုတ် သိုမုက်ပွမသောံမဲဂ် နွံဒိုင်ခိုင်ရ၊ ပွမချိုတ် သိုမုက်ပွမသောံမဲဂ် ဒးဒုင်ဟိုဂရိဟ်ရ။ ယံသိုဉ်မပြ ချိုင်ဂမ္တိုင်

အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ ချင်ခွင့်သွင်ကုသာဝတီဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင် မပြ ပဲ့ချင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။

ယွံသွင်မပြ ပြာသာဒ်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ ပြာသာဒ်ဓမ္မဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့ပြာသာဒ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံ ပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။ ယွံသွင်မပြ ပြာသာဒ်သိုက္ခတ်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ ပြာသာဒ်သိုက္ခတ်မဟာဝိယူဟဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့ပြာသာဒ် သိုက္ခတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။

ယွံသွင်မပြ ပွင်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မတဲတ် နကိုထင်ဩန်ဒြင်စိင် ဆုကြက်စွန် ဂမ္ဘိုင် မှုံ့ကိုဂိုက္ခိဝံ ဂိုဇိုင်ဂမ္ဘိုင် ဓါလပါ မွဲဟာန်ကျောံ သုဗျာန်ဗကေတ် မလးလဝ်သ္မာ ခေါင်ဇေန် မှုံ့ကိုတသော် မဂ္ဂိုင် သ္မာတသော်သတ် သာဗု သ္မာတသော်သတ် မစိစောန် ဂုတ်လဝ်ပက သ္မာစွာဒြဲစွင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့ပွင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။

ယွံသွင်မပြ စိင်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ သွင်စိင်ဥပေါသထ မကျိုင် လဝ် ကယျိုင်ကယျဝ်ထဝ် စတ်တိုလဝ် ဇောင်အလာံထဝ် မဂြောပ်လတက်လဝ် နကိုဇာ ထဝ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့စိင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစော လံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။ ယွံသွင်မပြ ချေဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ သွင်ချေဝလာဟက မကျိုင်လဝ် ကယျိုင်ကယျဝ်ထဝ် စတ်တိုလဝ် ဇောင်အလာံ ထဝ် မဂြောပ်လတက်လဝ် နကိုဇာထဝ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့ချေ ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။

ယွံသွင်မပြ ကွီဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ ကွီဝေယန္တဝ် မှုံ့ကိုယာတ် အစိုအပိုင် စွာံဇာဒိသိုင် စွာံကု စွာံဗြန် ယာတ်ကွပ်သုဗျိဟ် မကျိုင်လဝ် ကယျိုင်ကယျဝ် ထဝ် စတ်တိုလဝ် ဇောင်အလာံထဝ် မဂြောပ်လတက်လဝ် နကိုဇာထဝ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့ကွီဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။

ယွံသွင်မပြ မတ်မှိုက်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ ရတ်မှိုက်မတ်ဗဂဲဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့မှိုက်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမစောလံာ်ညိ၊ ဩဝါ လပသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။ ယွံသွင်မပြ ဂုကျာ်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ မှုံ့ပဓာန်ချေ ရတ် ဂုကျာ်ဇေန်ဝံ နွဲ့ခွင် ကုသွင်မပြအိုတ်ရ၊ ယွံသွင်မပြ ပဲ့ဂုကျာ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါဏေံ ပွမ စောလံာ်ညိ၊ ဩဝါဏေံပေသုဝံ ပဲ့လမျီုညိ။

ယုံသွင်မပြ သေဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် ဒစာလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ချေ ရတ်သေဋ္ဌိဝံ နွဲ့ခိုင် ကုသိုဉ် မပြအိုတ်ရ၊ ယုံသွင်မပြ ဩဝါပိက္ခေ ပုမစောလံညိ၊ ဩဝါပိက္ခေ ပုလမ္မိညိ။ ယုံသွင် မပြ သွင်ဒုင်အသမ်ဩဇာဂမ္ဘိုင် ဒစာလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ချေ ရတ်ကောန်ဇော်ဂံ နွဲ့ခိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယုံသွင်မပြ ပွဲသွင်ဒုင်အသမ် ဩဇာဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါပိက္ခေ ပုမစောလံညိ၊ ဩဝါပိက္ခေ ပုလမ္မိညိ။

ယုံသွင်မပြ ဂွံဗြောဟ္မာတိဂမ္ဘိုင် ဒစာလက်ပန်လို့ ချာတ်တိတ်ထတ်တဲ မဒး ဒုင်ဂိုင်ကောတ် နကိုခရော်ထပ်ဩဇာဂမ္ဘိုင်ဝံ နွဲ့ခိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယုံသွင်မပြ ပွဲဂွံဗြော ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါပိက္ခေ ပုမစောလံညိ၊ ဩဝါပိက္ခေ ပုလမ္မိညိ။ ယုံသွင်မပြ ယာတ် ဗျိုက်လတက်ဂမ္ဘိုင် ဒစာလက်ပန်လို့ကိုဉ် မတုတ်လပ် နကိုတောင်ခေါမ တောင်ချို တောင်သုတ် တောင်တသော်သို ယာတ်ကွပ်ဂမ္ဘိုင် မချိုန်ချောတ်ဖိပ်ဂွံဝံ နွဲ့ကုသိုဉ် မပြ အိုတ်ရ၊ ယုံသွင်မပြ ပွဲယာတ်ဗျိုက်လတက်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါပိက္ခေ ပုမစောလံညိ၊ ဩဝါပိက္ခေ ပုလမ္မိညိ။ ယုံသွင်မပြ ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲ ထွဲချန်ပုင် (ပုင်ဂအုပ်) ဂမ္ဘိုင် ဒစာလက်ပန်လို့ မရင်တျင် ပလံင်နင်ဝံ နွဲ့ခိုင် ကုသိုဉ်မပြအိုတ်ရ၊ ယုံသွင်မပြ ပွဲပုင်ဂအုပ် ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဩဝါပိက္ခေ ပုမစောလံညိ၊ ဩဝါပိက္ခေ ပုလမ္မိညိ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

စုတိစာ ချင်မြို့

၂၆၉။ ယုံအာနန္ဒ ဣန္ဒြိယံ ခြာဟံလင်္ခာဟေင် သွင်မဟာသုဒဿန စုတိအာရ။ ယုံအာနန္ဒ ဥပမာမဂးတုန်- ကုသမေဟ် ကိုဒို၊ ကုကောန်သမေဟ် ကိုဒို ပွဲကာလမစ ကောတ်စူ မသျှိုက်မျိုက်တဲဂံ အယာံမာတ် ဒိုလောင် ပွဲပုင် (ထွူပုင်၊ ကင်ပုင်တိုန်) ဟေင်ကို။ ယုံအာနန္ဒ တုပ်သံဝံဟေင် ဝေဒနာ မကတိုဒိုကျင် ကုသိုဉ်မဟာသုဒဿနဂံ ဒိုအယာံ မာတ် သွက်သံဝံချိုတ်ဟေင်ရ။ ယုံအာနန္ဒ သွင်မဟာသုဒဿန စုတိအာတဲမဂး အာစိုပ် ချင်မြို့ မဒိုလအာဂတိခိုဟ်ဆဲရ။

ယုံအာနန္ဒ သွင်မဟာသုဒဿနဂံ လုက်ဒစာလက်ပန်လို့သွာံ ဝေင်တ နပုမဝေင် သွတ်ကောန်ဇော်ဂမ္ဘိုင်ရ။ လုက်ဒစာလက်ပန်လို့သွာံ နဒဒိကောန်သွင်ဗွာံ ဒုင်စသိုဉ်ရ။ လုက်ဒစာလက်ပန်လို့သွာံ နဒဒိသွင်စက္ကဝပ်ဂံ ပသိုဉ်ရ။ လုက်ဒစာလက်ပန်လို့သွာံ နကယျိုင်ဘဝ ခရ်ဟေင် ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြ ပွဲလတူ(နန်)ပြာသာဒ်ဓမ္မရ။ သွင်မဟာ သုဒဿနဂံ ဇော်ပွပ် ခရ်ပြဟ္မဝိဟာရဂမ္ဘိုင် ပန်တဲ ခန္ဓဇုကုလိလံတဲ ပွဲဣန္ဒြိယံတဲဂံ အာစိုပ်ချင်မြို့ရ။

၂၇၀။ ယုံအာနန္ဒ “ပွဲအခိုင်တေအ် သွင်မဟာသုဒဿနဂံ ဒိုညးတူဟ်သအာင် မွဲဟာ” ရံဝံ တွဲအဲ ချပ်လေပ် ချပ်ဒးရ။ ယုံအာနန္ဒ အရာဂံ ဟံထေက်ကိုသမ္ဘိ ရသံဝံရ။

ပွဲအခါတေအံ အဲကျော်ဟောင် နိက္ခုင် သိုင်မဟာသုဒဿနရ။ ချင်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ ချင်ခိုင်သိုင်ကုသာဝတီရ် နိက္ခုင် ချင်အဲအိုတ်ရ။ ပြာသာဒ်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ (နန်) ပြာသာဒ်ဓမ္မရ် နိက္ခုင် ပြာသာဒ်အဲကျော်အိုတ်ရ။ ပြာသာဒ် သိုက္ခတ်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ (နန်) ပြာသာဒ်မဟာဝိယူဟာရ် နိက္ခုင် ပြာသာဒ် သိုက္ခတ် အဲကျော်အိုတ်ရ။

ပွင်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မတဲတ် နကိုထပ် ဩဝ် ခြင်စိင် ဆုကြက်စွန်ဂမ္ဘိုင် မှုံကို ဂ္ဂိဂ္ဂိပိဋ္ဌိဇိုင်ဂမ္ဘိုင် ဓါလပါ မွဲဟာန်ကျော် သုဗျာန်ဗကေတ် မလးလပ် နကိုသ္မာခေါင်ဇေဇော် မှုံတသော်မဂ္ဂိုင် သ္မာတသော်သတ်သတ်ဗု သ္မာတသော်သတ် မစိစောန် ဂုတ်လပ်ပက် သ္မာစွာဒြဲစွင်ဂမ္ဘိုင်ရ် နိက္ခုင် ပွင်အဲကျော်အိုတ်ရ။ စိင်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ သိုင်စိင်ဥပေါသထ မကျိုင်လပ် ကယျိုင်ကယျပ်ထပ် စတ်တိုလပ် ဇေဇော်အလံထပ် မဂြောပ်လတက်လပ် နကိုဇာထပ်ဂမ္ဘိုင်ရ် နိက္ခုင် စိင်အဲကျော်အိုတ်ရ။

ချေဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ သိုင်ချေဝလာဟက မကျိုင်လပ် ကယျိုင် ကယျပ်ထပ် စတ်တိုလပ် ဇေဇော်အလံထပ် မဂြောပ်လတက်လပ် နကိုဇာထပ်ဂမ္ဘိုင်ရ် နိက္ခုင်ချေ အဲကျော်အိုတ်ရ။ ကိဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ ကိဝေဇယန္တရ် မှုံကို အစီအပိုင် စွာဇာဒိသိုင် စွာကွ စွာပြန် ယာတ်ကွပ်သတ်ဖျိဟ် မကျိုင်လပ် ကယျိုင် ကယျပ်ထပ် စတ်တိုလပ် ဇေဇော်အလံထပ် မဂြောပ်လတက်လပ် နကိုဇာထပ်ဂမ္ဘိုင်ရ် နိက္ခုင်ကိ အဲကျော်အိုတ်ရ။

မတ်မိုက်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ ရတ်မိုက်မတ်ဗဂဲရ် နိက္ခုင် မိုက် အဲကျော်အိုတ်ရ။ ဂ္ဂုကျော်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ ရတ်ဂ္ဂုကျော်ရ် နိက္ခုင် ဂ္ဂုကျော် အဲကျော်အိုတ်ရ။ သေဠိဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ ရတ်သေဠိရ် နိက္ခုင် သေဠိ အဲကျော်အိုတ်ရ။ သိုင်ဒုင်အသမ်ဩဇာဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မှုံပဓာန်ခဲ ရတ်ကောန် ဇေဇော်ရ် နိက္ခုင် သိုင်ဒုင်အသမ်ဩဇာအဲကျော်အိုတ်ရ။

ဂွံမွေပ်ပတ်ဗျာတ်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ ဗျာတ်တိတ်ထတ်တဲ မဒးဒုင်ဂိုင်ကေတ် နကိုခရော်ထပ်ဩန်ရ် နိက္ခုင် ဂွံမွေပ် အဲကျော်အိုတ်ရ။ ယာတ်မျိုက်လတက်ဂမ္ဘိုင် အစံ လက်ပန်လို့ကိုဋ် မဂပ်ပတ်တလပ် နကိုတောင်ခေါမ တောင်ချို တောင်သုတ် တောင် တသော်သို ယာတ်ကွပ်ဂမ္ဘိုင် မချိုန်ဗျောတ်ဇိပ်ဂိုပ်ရ် နိက္ခုင် ယာတ်မျိုက်လတက် အဲကျော် အိုတ်ရ။ ဇာပ်နူဂယး သပ်တဲ ထွဲချန်ပုင် (ပုင်ဂအုပ်) ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ မရင်တျင် ပလံင်နင်ရ် နိက္ခုင် ပုင်ဂအုပ်အဲကျော်အိုတ်ရ။

၂၇၁။ ယံအာနန္ဒ ပှောင်ကိုချင်ဂမ္ဘိုင် အစံလက်ပန်လို့ ပွဲအခါတေအံ ချင် အဲကျော် ပဒတ်တုန် နိဗ္ဗင်ခိုင်သိုင် ကုသာဝတီ မွဲခပ်ဟောင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပှောင်ပြာသာဒ်

ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ ပြာသာဒ် အဲကျော် ပဒတ်ဂုံတုန် ဒ်(နန်)ပြာသာဒ် ဓမ္မ မွဲဝင်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ပြာသာဒ်သိုကွတ်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင် တေအံ ပြာသာဒ်သိုကွတ် အဲကျော် ပဒတ်ဂုံတုန် ဒ်(နန်)ပြာသာဒ်သိုကွတ် မဟာဝိယူဟ မွဲဝင်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ပွင်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ ပွင်အဲကျော် သုင်စောင့်တုန် ပွင်ထဝ် ကိုဒ် ပွင်သြန် ကိုဒ် ပွင်ဒြင်စိင် ကိုဒ် ပွင်ဆုကြက်စွန်ကိုဒ် ဒ်ပွင်မွဲဝင်ဟောင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်စိင်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ စိင်အဲကျော် ညိုက် ဂုံတုန် ဒ်သိုင်စိင်ဥပေါသထ မွဲဝင်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ချေဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ ချေအဲကျော်ညိုက်ဂုံတုန် ဒ်သိုင်ချေဝလာဟက မွဲဝင်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ကွီဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ ကွီအဲကျော်ညိုက်ဂုံတုန် ဒ်ကွီဝေဇယန္တဝ် မွဲဝင်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ဂူကျော်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ ဂူကျော် မကျောန်စိုတ်ဥပကာဂုံတုန် သုတ်မြဂူသိုင် ကိုဒ် သုတ်မြဂူညးဗိုက် ကိုဒ် ဒ်ဂူကျော် မွဲဝင်ဟောင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ယာတ်လှုပ်ဗျိုက်လတက်ဂမ္ဘိုင် အစာလက်ပန်လို့ကိုကိုညိုက် ပဲ့အခိုင် တေအံ ယာတ်လှုပ်ဗျိုက်လတက် အဲကျော် ဗိုက်လတက်ဂုံတုန် ယာတ်တောင်ခေါမ ကိုဒ် ယာတ်တောင်ချို ကိုဒ် ယာတ်တောင်သုတ် ကိုဒ် ယာတ်တသော်သို ကိုဒ် ယာတ်ကွပ် မချိုန်ဍောတ်ဇိပ်ဂိုပ် ကိုဒ် ဒ်ယာတ်လှုပ်ဗျိုက်လတက် မွဲဝင်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ပ္ဍောင်ပုင် ဂအုပ်ဂမ္ဘိုင် ချန်ကိုထွဲပုင် အစာလက်ပန်လို့ကို ပဲ့အခိုင်တေအံ ပုင်အယာ်မာတ် မွဲတဠတ် ကောံသွဲမဲ မဗွဲကိုပုင်ဂုံ အဲစသုင်ဂုံတုန် နူကိုပုင်ချန် မွဲထွဲဂုံ ဒ်ပုင်ဂအုပ် မွဲဝင်ဟောင်ရ။

၂၇၂။ ယွံအာနန္ဒ ဩဝ်မှော်သေဝ်ညိ၊ ဓရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုက် ကလိလောန်အာတု အိုတ်ရ၊ ပှိုတ်ကွေံနင်အာအိုတ်ရ၊ ပှန်ဂတးအာတုအိုတ်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ဓရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် ရံဝံဟောင် ဟံဗိုန်ဂုံအိုတ်ဟောင်ရ။ ယွံအာနန္ဒ ဓရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် ရံဝံဟောင် ဟံတန်တံအိုတ် ဟောင်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ ဓရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် ရံဝံဟောင် သပဗဒါစဟံဂုံအိုတ်ဟောင်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ တူဟ်နစအိုန်ဇရ ပဲ့ဓရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုသိုက် ဗွဲလောန်ဟောင်ရ၊ တူဟ်နစတံး နူထွေန်စပ် ဗွဲလောန်ဟောင်ရ၊ တူဟ်နတိတ်ဗူး (နူဓရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်ဂုံ) ဗွဲလောန်ဟောင်ရ။

ယွံအာနန္ဒ ပဲ့ဌာန် (ချင်ဒိုင်သိုင်ကုသာဝတီ) ဝံ ဗုတ်တြိဝါ အဲကျော် ကောင်ဗိုတ် ကွဟ်ထောံ ဇွဝံ သမ္ဘိဒးရ၊ အလုံတြိဝါဂုံဟောင် သိုဒ်သိုင်စက္ကဝင် မမင်မွဲဓရ် သပသိုင်ဗွဲ ကိုဓရ် မဝံအလိုအသီ ပိုင်တြိတကအ်ပန် မှုံအပိုင်အခြာ မှာသိုဒ်ပန် မအံင်ဇူးကေတ် ဂကောံသွဲ မကိုတျိုရးချင်တန်ကြန် ညိုင်ဝတ်မာန် မချိုက်ပေင်တ် ကောံရတ်ထပ်ပြကာ ဂုံဟောင် ဗိုတ်ကွဟ်ကွေံရ၊ က္လုဝံတုန် ပွမဗိုတ်ကွဟ် ဇွမရနက်ကို ထပ်ဝါရ။

ယံအာနန္ဒ ဌာန်သွက်သဝံဗိုဟ်ကွဟ် ဇွကျိတ်တြ မရနက်ကိုဒစံဝါဂ် ပွဲလိုက်ဒေဝတ်
မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ် ဒေဝတ်မာရ် ဗြိုဝ်ကို ကောံပွဲလိုက်မိုဟ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံသမဏ
ဗြာဟ္မဏသိုဣ် မဂ္ဂိုင် မိုဟ်မဂ္ဂိုင်ဝံကို အဲကျိတ် ဟံညာတ်ကေတ်ရ ရံဝံ တီလမ္မုပိုင်
ကျိတ်တြ မ္မုကိုပိုင်တြပြကာ တွံကိုခရ်ဝံရ။ တီလမ္မုပိုင်ကျိတ်တြ မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်
ခိုဟ်ဆဲးဂ် တွံကိုခရ်ဝံတဲမဂး တီလမ္မုပိုင်ကျိတ်တြ မဒ်အာစာမိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဂါထာ
မသအာင်နူဂ်ဝံလေပ် တွံကိုပုန်ရ။

ခရ်သင်္ခါရ ပွမဒးပြုပြင်ကိုဂမ္တိုင် မ္မုသတ်ပွမဒ် ပွမလိုတဲ ဟံပိုန်ဂ်အိုတ်ရသွံ၊
ကတိဒ်တဲမဂး ပ္တိုတ်ကောံဒေဝ်အာအိုတ်ရသွံ။ ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် လလမ်အာဂ်ဟေင်
ဒ်တသိုခ်ရ ရံဝံ (တွံကိုရ)။

သုတ်မဟာသုဒဿန မရနက်ကိုပန် တဲရောဣ။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန်ပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၅။ သုတ်ဇနဝသဘ

သိုက် ဂလာန်သွာန် ကောန်ညးကွာန်နာတိကတအ်

၂၇၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသံဝံရ- ပွဲကာလမွဲအခါ တီလမ္မုပိုင်ကျိတ်တြ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာတိုက် ကွာန်နာတိကရ။ ပွဲကာလ၌ တီလမ္မုပိုင်ကျိတ်တြ ဟိုသိုက်ဒိုင်ကို ဂလာန်သွာန် နွဲကတိုဒ် ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မစုတိကလိလောန်စအာ ဘဝပရလိုက်တေအ် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဇနပိုင် မဒ်ပွဲပွဲတအ်ဂံတအ်ဂံ မတွံး ကာသိရး ကောသလရး ဝဇ္ဇိရး မလ္လရး စေတိယရး ဝံသရး ကုရရး ပဉ္စလရး မဇ္ဈရး သုရသေနရးဂမ္တိုင်ရ-

“ညးမ္မုယုမဟိမုဝံ ကတိုဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ညးမ္မုယုမဟိမုဝံ ကတိုဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်စှော်ပြင်ဂမ္တိုင် မစုတိ ကလိ လောန်စအာ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္တိုင် မသုန် မ္မုကိုသွက် ပွဲမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲကာမဘုံသွက် ဟိုတ်ပွဲမအိုတ်အာ မသက္ကာသေဟ်ဂံရ နိပုဂ္ဂိုလ်အနာဂါမ်ဂမ္တိုင် တန်ပဋိ သန္ဓိဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိတု ကြက်သပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် မဟံမွဲကို သဘပမဂေတ်

၁။ ဥပဗုဒ္ဓဘာသာမဂး ညးမလေပ်ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာကို၊ ညးမကောန်စိုတ် ရတ်ပိပြကာကို ကေတ်ညိ။

မာတိကာ

ကလောင် နှာဘုံအိုတ်ရ။ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဒစိတ်စော်ပြင်ဂမ္ဘိုင် မစုတိ ကလိလောန်စံအာဂ္ဂံ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကို ရာဂ ပွမထွေန်စပ် ဒေါသ ပွမမှာဒုဟ် မောဟ ပွမဝိဝိင်ဂမ္ဘိုင်လောင် ဟိုတ်ပွမကြီသပေ်အာကိုရ နိပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ဂမ္ဘိုင် ကျင်ချင်မိုဟ်ဝံ ဗွတ်မွဲဝါဟောင်တဲ ကြက်သပကော့ လအိတ်ဒဒိန်အိုတ်ရ။

ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်ကွံပြင်ဂမ္ဘိုင် မစုတိကလိလောန်စံ အာဂ္ဂံ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကိုရ နိပူဂိုလ် သောတာပန်ဂမ္ဘိုင် မဟံမွဲကို သဘပွမဒတုံစေ်အပါယ် မဗိုန်ဂ္ဂိ မွဲကိုလအာ မဂ်ပိလတူ ဟောင်အိုတ်ရ” ရဝံ (ဟိုသုတ်တုံကိုဒိုင်ရ)။

၂၇၄။ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္ဘိုင် သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟောင်ရ- “တီလမ္ပုပိဋ်ကျ်တြ ဟိုသုတ်ဒိုင်ကို ဂလာန်သွာန် ဒွဲကတိဒ်ဒ် ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မစုတိ ကလိလောန်စံအာ ဘဝပရလိုက်တေအ် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဇေပိဒ် မဒ်ပိပုဏ္ဏတအ်ဂ်တအ်ဂ် မတွံဂး ကာသိရး ကောသလရး ဝဇ္ဇီရး မလ္လရး စေတိယရး ဝံသရး ကုရရး ပဉ္စာလရး မဇ္ဈရး သုရသေဇရးဂမ္ဘိုင်ရ-

‘ညးမ္မုယျမဟိမုဝံ ကတိဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ညးမ္မုယျမဟိမုဝံ ကတိဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်စော်ပြင်ဂမ္ဘိုင် မစုတိ ကလိ လောန်စံအာဂ္ဂံ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင် မသုန် မွဲကိုသွက်ပွမတန်ပဋိသန္နိ ပွဲကာမ ဘုံသွပ် ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကိုရ နိပူဂိုလ်အနာဂါမ်ဂမ္ဘိုင် တန်ပဋိသန္နိ ဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိုတဲ ကြက်သပပရိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် မဟံမွဲကို သဘပွမဂေတ်ကလောင် နှာဘုံအိုတ်ရ။

ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဒစိတ်စော်ပြင်ဂမ္ဘိုင် မစုတိ ကလိလောန် စံအာဂ္ဂံ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကို ရာဂ ပွမထွေန်စပ် ဒေါသ ပွမမှာဒုဟ် မောဟ ပွမဝိဝိင်ဂမ္ဘိုင်လောင် ဟိုတ်ပွမကြီသပေ်အာကို ရ်ရ နိပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ဂမ္ဘိုင် ကျင်ချင်မိုဟ်ဝံ ဗွတ်မွဲဝါဟောင်တဲ ကြက်သပကော့ လအိတ် ဒဒိန်အိုတ်ရ။

ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်ကွံပြင်ဂမ္ဘိုင် မစုတိ ကလိလောန်စံ အာဂ္ဂံ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမ္ဘိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကိုရ နိပူဂိုလ် သောတာပန်ဂမ္ဘိုင် မဟံမွဲကို သဘပွမဒတုံစေ် အပါယ် မဗိုန်ဂ္ဂိ မွဲကိုလအာ မဂ်ပိလတူ ဟောင်အိုတ်ရ’ ရဝံ ဟိုသုတ်တုံကိုဒိုင် (သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ရ)”။ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပ ဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္ဘိုင် ဂရင်ပတိသွာန်တဲ သဝံမိင်ကေတ် ဂလာန်သွဟ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျ်တြ အိုတ်တဲ နကိုဟိုတ်ပရူပရာဂ် အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျိုက်ကျိုက်စိုတ် မြဟ်မြိုင်အိုတ်ရ။

၂၇၅။ တီလပိုင်အာနန္ဒ သဝံမိင်ကေတ်ဟောင်ရ- “တီလမုံပိုင်ကျင်တြ ဟိုသ်
ဒိုင်ကို ဂလာန်သွာန် ဒွဲကတိဒ် ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မစုတိ ကလိလောန်စအာ ဘဝပရ
လိုက်တေအ် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဇနပိုင် မဒ်ပွဲပွဲတအ်ဂ်တအ်ဂ် မတွံဂး ကာသိရး ကောသလရး
ဝဇ္ဇီရး မလ္လရး စေတိယရး ဝံသရး ကုရရး ပဉ္စာလရး မဇ္ဈရး သုရသေနရးဂမိုင်ရ-

‘ဉ္စးမုံယုမဟိမုဝံ ကတိဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ဉ္စးမုံယုမဟိမုဝံ ကတိဒ် ပွဲဘဝ
မဟိမုဝံရ၊ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်စော်ပြင်ဂမိုင် မစုတိ ကလိ
လောန်စအာဂ် သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမိုင် မသုန် မုံကိုသွက်ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွဲကာမ
ဘုံသွပ် ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ ဒ်ပူဂိုလ်အနာဂါမ်ဂမိုင် တန်ပဋိသန္တိ
ဥပပါတ် ပွဲဘုံတြိတု ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် မဟံမ္မေကို သဘပွမဂေတ်ကလောင်
နူဘုံဂ်အိုတ်ရ။

ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဒစိတ်စော်ပြင်ဂမိုင် မစုတိ ကလိလောန်
စအာဂ် သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကို ရာဂ
ပွမထွန်စပ် ဒေါသ ပွမမှာဒုဟ် မောဟ ပွမဝိဝိင်ဂမိုင်လောင် ဟိုတ်ပွမကြီသပေအာကို
ဂ်ရ ဒ်ပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ဂမိုင် ကျင်ချင်မိုဟ်ဝံ ဗုတ်မ္မေဝါဟောင်တု ကြက်သပကေ လအိတ်
ဒဒိန်အိုတ်ရ။

ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်ကံပြင်ဂမိုင် မစုတိ ကလိလောန်စ
အာဂ် သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ဂမိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ ဒ်ပူဂိုလ်
သောတာပန်ဂမိုင် မဟံမ္မေကို သဘပွမဒတုံစော် အပါယ် မဗိုန်ဂ် မုံကိုလအာ မဂိပိလတူ
ဟောင်အိုတ်ရ ရဝံ ဟိုသ်တွံကိုဒိုင်ဂ် (သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ရ)။ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပ
ဗုဒ္ဓဘာသာဂမိုင် ရရင်ပတိသွာန်တု သဝံမိင်ကေတ် ဂလာန်သွာန် တီလမုံပိုင်ကျင်တြ
အိုတ်တု နကိုဟိုတ်ပရူပရာဂ် အိုတ်တုဟ်မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျှိုက်ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြဒိုင်အိုတ်ရ”
ရဝံ (သဝံမိင်ကေတ်ရ)။

ဂလာန်ဒလိန်ဒလဲ တီလပိုင်အာနန္ဒ

၂၇၆။ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ ဒ်တိုန် ကုတီလပိုင်အာနန္ဒရ- “ကောန်ဉ္စး
မာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မစုတိ ကလိလောန်စအာဂမိုင်ဝံ ဂြိုင်လောင် ဂြိုင်အိုတ်ရ၊
ကွာလောင် ဒ်အိုတ်ရ။ ပ္ဍောတ်ကို ကောန်ဉ္စးချင်ကွာန်ဂမိုင် မစုတိ ကလိလောန်စအာ
ပွဲအင်္ဂရး မာဂဓရးဂမိုင် သွဟ်ညိုင်ရ ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမိုင် မဟံမ္မေကို ဒ်ရ။ ဗွဲစုတ်တုန်
မိုဟ်ဂမိုင်ဂ်လောင် လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲကျင် ဓရ် သင်အိုတ်ရ၊ မုံအလေဒဂေတ် ရနက်
ဗပေင် ပွဲသီလဂမိုင်အိုတ်ရ၊ (သိုက်ဒိတ်သ်ဂ်) (ဟိုတ်ပရူပရာ) ဉ္စးဂမိုင် မစုတိ ကလိ

လောန်စအာဂ္ဂံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟဂ္ဂံဟီတုံဏီရ။ ဟိုတ်ပရူပရာ ညးဂမ္တိုင်ဂ်လေဝ် ဟီတုံမဂး ခိုဟ်ရ။ မိုဟ်မဂ္ဂိုင် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်တဲ ဂွံအာစိုပ် ဂတိခိုဟ်ဆဲရ။

သအာင်နူဂ် သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ တုညးမာဂဓရး မမင်မွဲခရ် မပသိုင် ဗဗွဲခရ်ဂွံလေဝ် ရင်တွိုင်ကိုဒတဲမြမောပ် ဗဗူး ကောံ သမေဟ်ဂမ္တိုင်ကို ကုကောန်ညးနီဂိုကို ကောန်ညး ဇနပိုဒ်ဂမ္တိုင်ကိုရ။ သအာင်နူဂ်ပုန်လေဝ် ‘သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ မမင်မွဲခရ် မပသိုင် ဗဗွဲခရ် ကိုကုပိုညးဂမ္တိုင် နိတသိမ် မြသ်ဂွံတဲ စအာသွပ်ရ။ ပွဲတၟီုရးချိုင်သိုင်ခရ် မမင်မွဲခရ် ပိုညးဂမ္တိုင် ဂွံပဒတ်မံင်အာ ဗွဲတသိမ် မြသ်ဂွံအိုတ်ရ’ ရဲဂွံ မိုဟ်ဂမ္တိုင် သိုဟိုထိုင်သးဒိုင် (သိုင်ဗိမ္ဗိသာရဂ်) ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

သိုင်ဗိမ္ဗိသာရဂ်လေဝ် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲကျာ် ခရ် သင်ရ။ မွဲအလေံဒကေတ် ရနက် ဗပေင် ပွဲသီလဂမ္တိုင်ရ။ သအာင်နူဂ် ‘သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ တုညးမာဂဓရး စိုက်ညးနီဂိုချိုတ်ဟေင် သိုဟိုထိုင်သး တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ စအာသွပ်ရ’ ရဲဂွံလေဝ် မိုဟ်ဂမ္တိုင် ဟိုသဂးအိုတ်ဏီရ။ ဟိုတ်ပရူပရာ သိုင်မစုတိ ကလိလောန်စအာဂ္ဂံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟဂ္ဂံဟီတုံဏီရ။ ဟိုတ်ပရူပရာ သိုင်ဂ်လေဝ် ဟီတုံမဂး ခိုဟ်ရ။ မိုဟ်မဂ္ဂိုင် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်တဲ ဂွံအာစိုပ် ဂတိခိုဟ်ဆဲရ။

တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကလိဂွံ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် ပွဲမာဂဓရးရ။ ဘဝကတိုဒ်နိ ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္တိုင် မစုတိ ကလိလောန်စအာတအ်ဂ် တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ မူဟိုတ်ဟုံတုံ နွံဂ်ရော။ ဘဝကတိုဒ်နိ ကောန်ညးချိုင်မာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဂမ္တိုင် မစုတိ ကလိလောန်စအာတအ်ဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သိုဟုံတုံ ပဒတ်အာမဂး။ ဟိုတ်ဟုံတုံသ်ဂ် ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္တိုင် စိုတ်ဗျောတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္တိုင် သိုမ္တိုက်ဟိုတ် စိုတ်ဗျောတ်သ်ဂ် ဟိုတ်ပရူပရာ ညးဂမ္တိုင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မူဟိုတ်ဟုံတုံ နွံဂ်ရော” ရဲဂွံ (ကသပ်ဒ်တိုန်ရ)။

၂၇၇။ တီလပိုင်အာနန္ဒာ ဟိုတ်ပရူပရာ မဆေင်စပ်ကို ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္တိုင် ညးမွဲခရ် ချပ်ဒိုင် ဂိုင်ဂိုင်ကိုအလန် ပွဲဌာန်လျှာတဲ ဗတံဂ် အိုတ်ပြဲ ပွဲဖလားသး ဒလိုက်ကတို နူဒွဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ ပြာပ်အာ တဲမဂး လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ သိုမဂဇေင်ကေတ် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲဂ် ရင် ပတီ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဂွံရ-

“ယွံကျာ်မ္တိုင် အဲဒိုက် သဂ္ဂမိင်ကေတ် ဂလာန်ဂွံရ။ “တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုသ် ဒိုင်ကို ဂလာန်သွာန် ဒွဲကတိုဒ်နိ ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မစုတိ ကလိလောန်စအာ ဘဝပရ လိုက်တေအ် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဇနပိုဒ် မဒ်ပွဲပျူတအ်ဂ်တအ်ဂ် မတွံဂး ကာသီရး ကောသလရး ဝဇ္ဇီရး မလ္လရး စေတိယရး ဝံသရး ကုရရး ပဉ္စာလရး မဇ္ဈရး သုရသေနရးဂမ္တိုင်ရ-

‘ညးမျှဲယုမဟိမုဝံ ကတိဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ညးမျှဲယုမဟိမုဝံ ကတိဒ် ပွဲဘဝ မဟိမုဝံရ၊ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်စော်ပြင်ဂမၠိုင် မစုတိ ကလိ လောန်စအာဂ် သံယောဇဉ် အဗန်အဒက်ဂမၠိုင် မသုန် မျှဲကိုသွက်ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲကာမ ဘုံသွပ် ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ်အနာဂါမ်ဂမၠိုင် တန်ပဋိသန္ဓိ ဥပပါတ် ပွဲဘုံဗြိတု ကြက်သပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟောင် မဟံမ္မေကို သဘပွမဂေတ်ကလောင် နူဘုံအိုတ်ရ။ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဒစိတ်စော်ပြင်ဂမၠိုင် မစုတိ ကလိလောန်စအာဂ် သံယောဇဉ် အဗန်အဒက်ဂမၠိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကု သေဟ်ကို ရာဂ ပွမထွန်စပ် ဒေါသ ပွမမှာဒုဟ် မောဟ ပွမဝိဝိင်ဂမၠိုင်လောင် ဟိုတ်ပွမ ကြီသပေအာကိုဂ်ရ နိပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ဂမၠိုင် ကျင်ချင်မိုဟ်ဝံ ဗုတ်မ္မေဝါဟောင်တု ကြက် သပကေံ လအိတ်ဒဒိန်အိုတ်ရ။

ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မသုန်ကံပြင်ဂမၠိုင် မစုတိ ကလိလောန်စ အာဂ် သံယောဇဉ် အဗန်အဒက်ဂမၠိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် သောတာပန်ဂမၠိုင် မဟံမ္မေကို သဘပွမဒတုံစော် အပါယ် မဗိုန်ဂ် မျှဲကိုလအာ မဂိပိလတူ ဟောင်အိုတ်ရ ရဝံ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ (သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ရ)။ ကောန်ကွာန်နာတိက ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမၠိုင် ဂရင်ပတိသွာန်တု သဝံမိင်ကေတ် ဂလာန်သွဟ် တီလမျှဲပိုင်ကျက်တြ အိုတ်တု နကိုဟိုတ်ပရူပရာဂ် အိုတ်တုဟ်မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျှဲက်ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြိုင် အိုတ်ရ” ရဝံ (သဝံမိင်ကေတ်ရ)။

ယွံကျ်မျှဲပိုင် ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ မစုတိ ကလိလောန်စအာ ဂမၠိုင်ဝံ ဂြိုင်လောင် ဂြိုင်အိုတ်ရ၊ ကွာလောင် ဒ်အိုတ်ရ။ မှောင်ကိုကောန်ညးချင်ကွာန်ဂမၠိုင် မစုတိ ကလိလောန်စအာ ပွဲအင်္ဂရး မာဂဓရးဂမၠိုင် သွဟ်ညင်ရ ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမၠိုင် မဟံ မ္မေကို ဒ်ရ။ ယွံတီလမျှဲပိုင် ဗွဲစုတ်တုန် မိုဟ်ဂမၠိုင်လောင် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲကျ် ဓရ် သင် အိုတ်ရ၊ မျှဲအလေံဒဂေတ်ရနုက်ဗပေင် ပွဲသီလဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ (သိုက်ဒ်တသ်ဂ်) (ဟိုတ် ပရူပရာ) ညးဂမၠိုင် မစုတိ ကလိလောန်စအာဂ် တီလမျှဲပိုင်ကျက်တြ ဟဝံဟိုတ်တုဏီရ။ ဟိုတ်ပရူပရာ ညးဂမၠိုင်လောင် ဟိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ၊ မိုဟ်မဂ်ိုင် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်တု ဝံအာစိုပ် ဂတိခိုဟ်ဆဲရ။

ယွံတီလမျှဲပိုင် သအာင်နုဂ် သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ တုညးမာဂဓရး မမင်မ္မေရ် မပသိုင် ဗဗွဲဓရ်ဝံလောင် ရင်တွင်ကိုဒတုမြမောင် ဗဗူး ကေုာံ သမေဟ်ဂမၠိုင်ကို ကုကောန်ညး နိဂီဂမၠိုင်ကို ကောန်ညးဇနပိဒ်ဂမၠိုင်ကိုရ။ သအာင်နုဂ်ပုန်လောင် ‘သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ မမင် မ္မေရ် မပသိုင် ဗဗွဲဓရ် ကိုကုပိုညးဂမၠိုင် ဒ်တသိုင် မြသ်ဝံတု စအာသွပ်ရ၊ ပွဲတုရ်းချင် သိုင်ဓရ် မမင်မ္မေရ် ပိုညးဂမၠိုင် ဝံပဒတ်မင်အာ ဗွဲတသိုင် မြသ်ဝံအိုတ်ရ’ ရဝံ မိုဟ်ဂမၠိုင် သိုဟိုတ်ထိုင်သးဒိုင် (သိုင်ဗိမ္ဗိသာရဂ်) ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

ယုံတိလမ္ပပိညံ သိုင်ဗိမ္ဗိသာရဂ္ဂလေဝံ လျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲကျာ် ဓရ် သင်ရ၊ မ္မုအလေဝံဒကေတ် ရနက်ဗပေင် ပွဲသီလဂမ္မိုင်ရ။ သအာင်နူဂ် ‘သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ တုညး မာဂဓရး စိုက်ညန်ကိုချိုတ်ဟေင် သိုဟိုထိုင်သး တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲဂ် စ်အာသွင်ရ’ ရဝံလေဝံ မ္မိတ်ဂမ္မိုင် ဟိုသဂးအိုတ်ဏီရ။ ဟိုတ်ပရူပရာ သိုင် မစုတိ ကလိလောန်စ်အာဂ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ ဟဝံဟိုတွံဏီရ။ ဟိုတ်ပရူပရာ သိုင်ဂ်လေဝံ ဟိုတွံမဂး ခိုဟ်ရ၊ မ္မိတ် မစိုင် လျှင်ဖြင်သျှိုက်တဲ ဝံအာစိုပ် ဂတိခိုဟ်ဆဲရ။

ယုံကျာ်မ္မုပိညံ ကျာ်တြဲဂ် ကလိဝံ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် ပွဲမာဂဓရးရ။ ဘဝကတိုဒ် ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္မိုင် မစုတိ ကလိလောန်စ်အာတအ်ဂ် တိလမ္ပပိညံ ကျာ်တြဲ မူဟိုတ်ဟံတွံ နွံဂ်ရော၊ ဘဝကတိုဒ် ကောန်ညးချင်မာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဂမ္မိုင် မစုတိ ကလိလောန်စ်အာတအ်ဂ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ သိုဟံတွံဂ် ပဒတ်အာမဂး၊ ဟိုတ်ဟံတွံသ်ဂ် ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္မိုင် စိုတ်ဍုတ်ခိုင်အိုတ်ရ၊ ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္မိုင် သိုမ္မုကိုဟိုတ် စိုတ်ဍုတ်သ်ဂ် ဟိုတ်ပရူ ပရာ ညးဂမ္မိုင်ဂ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ မူဟိုတ်ဟံတွံ နွံဂ်ရော” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ တိလပိညံ အာနန္ဒဂ် သပဟိုတ်ကို ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္မိုင်တဲ ပွဲဂတမုခ် တိလ မ္ပပိညံကျာ်တြဲ ဂရင်ပတီ ဂလားဒ်လိန်ဒ်လဲဝံတွံမဂး ဒလိုက်ကတို နူဒွဲတဲ လှောင် သပဝတ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲတဲ သပရေင်သေ်ရဲဂ်တဲ ပါစူးအာရ။

၂၇၈။ ကြနူဂ် တိလပိညံအာနန္ဒ ပါစူးအာတဲ ခြာဟံလအ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ ပွဲအခိုင်ဂယး ဗိုက်ပလေဝံသုာတဲ သိုမထွဂိုင်ကေတ် ဗပေင်သုာ လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ကွာန်နာတိကရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲကွာန်နာတိကတဲ ကိုပိုန်တဲ ပါစူးအာ နူဌာန် ကိုပိုန်တဲ ကြာတ်ကြိုင်ဂမ္မိုင်တဲ လုပ်အာ ဘာတိုက်တဲမဂး ပဟိုတ်ကို ကောန်ညး မာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာဂမ္မိုင်တဲ “လအာဂတိဘဝ မအာစိုပ် ညးသပျရိဟ်ဂမ္မိုင်ဂ် ကြက်မှ်သေဝ် ညံင်သဝံတီရ” ရဝံ သိုမ္မုပိက် သိုမပှောင်စိုတ် သိုမစာရဏာ နကိုစိုတ် အိုသိုက် ဂဇာန်ခိုင် ပွဲသုာ မလးပညပ်လပ်ရ။

တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ သဝံညာတ်ကေတ် ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဂမ္မိုင်ရ- “ညးသပျရိဟ်ဂမ္မိုင်ဂ် မ္မုကိုလအာဂတိ ဘဝမအာစိုပ် သ်ဂ်အိုတ်ရ” ရဝံ (ညာတ်ကေတ်ရ)။ ကြနူဂ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ ပွဲအခိုင်ခိုင်သဝံတဲ ဒလိုက်ကတို နူဒွဲ မသတင်ခိုင် ညးမွဲဝတ်တဲ တိတ်ကျင် နူဘာတိုက်တဲမဂး ဂဇာန်ခိုင် ပွဲဒွဲ မလးပညပ်လပ် အပွဲသိုင်ဘာရ။

၂၇၉။ ပွဲကာလဂ် တိလပိညံအာနန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲ လှောင် ပဝတ် တိလမ္ပပိညံကျာ်တြဲတဲ သိုမဂဇာန်ကေတ် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲဂ် ဂရင်ပတီတိုန် တိလ မ္ပပိညံကျာ်တြဲ ဂလားဝံရ-

“ယွံကျာ်မုံပိုင် ကျာ်တြဲ မုံကိုလွတ်အယောင်အလာ မညိုင်ဝတ် ဗွဲတောင်ရ၊
ဟိုတ်နူကုန်ရီဂမိုင် ဖြိုင်ကေဝ်ဂ်ရ သာ်မုကွဝါ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ယးတူးရာင်ဆဲး
သပ္ပါယ် ဗွဲမလောန်ရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် တဲ့ဏအ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ပဒတ်ဒိုင် နကို
(အရဟတ္တဖိုလ်) သမာပတ် မညိုင်ဝတ်ရ” ရဝံ ထောင်ကေတ်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတီရ)။

ယွံအာနန္ဒ တုအဲ ပဟိုတ်ကို ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပးဗုဒ္ဓဘာသာဂမိုင်တဲ ဂရင်
ပတီတိုန် ဂလာန်ဒလိန်ဒလာ ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်တဲ ဒလိုက်ကတို နူဒဲး ပါစူးအာရ၊
(ကြနုဂ် ခြာဟုံလအ်ဟေင်) အဲကျာ် ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲကွာန်နာတိကတဲ ကိုပိုန်တဲ
ပါစူးအာ နူဌာန် ကိုပိုန်တဲမဂး ကြာတ်ကြိုင်ဂမိုင်တဲ လုပ်အာ ဘာတိုက်တဲ ပဟိုတ်ကို
ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပးဗုဒ္ဓဘာသာဂမိုင်ဟေင်တဲ “လအာဂတိ ဘဝမအာစိုပ် ညး
သပ္ပရိဟ်ဂမိုင်ဂ် ကြက်မုာ်သေဝ် ညိုင်သဝံတီရ” ရဝံ သိုမုံပိုက် သိုမပျပ်စိုတ် သိုမဗစာ
ရဏာ နကိုစိုတ်အိုသိုက် ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲသွာ မလးပညပ်လပ်ဂ်ရ။ ယွံအာနန္ဒ အဲကျာ် သဝံ
ညာတ်ကေတ် “လအာဂတိ ဘဝမအာစိုပ်ဂမိုင် ဒေက်တဲကိုညးသပ္ပရိဟ်ဂမိုင် မဒ်ကောန်
ညးမာဂဓရး ဥပးဗုဒ္ဓဘာသာဂမိုင်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ကောန်ဒေဝတ်နေဝသာ

၂၀၈။ ယွံအာနန္ဒ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲ သိုဟုံထွေး ဇေက် လိုင်တိုန်
ရမုာ်ရ- “ယွံကျာ်မုံပိုင်တြဲပြကာ အဲဒိုက် ဇေဝသာရကျာ်၊ ယွံကျာ် မလေပ်ဟို
သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး အဲဒိုက် ဇေဝသာရကျာ်” ရဝံ (လိုင်တိုန်ရ)။ ယွံအာနန္ဒ
နူလျဟ် ပွဲကိုကွာတေအ် ယျမတံဂး ဇေဝသာဂ် ကေင်မိင်ဒိုင်ရ ရဝံ တုအဲ သမ္ဘိဒး
ဏီဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် နူလျဟ် ပွဲကိုကွာတေအ် ယျမတံဂး ဇေဝသာဂ်
ကေင်မိင်ဒိုင်ရ ရဝံ အဲဒိုက် သမ္ဘိဟုံဒးရကျာ်၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဝိနိဂ်လေဝ် နမသဝံမိင်ကေတ်
ယျမတံဂး “ဇေဝသာ” တဲ တသေဝ်ဇေက်ဂမိုင် မြဲတိုန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်ရ။ ယွံကျာ်
မုံပိုင် ကသပ်သဝံ ဒ်တဲ ကုအဲဒိုက်ရ- “ကောန်ဒေဝတ် မဒးကော်ခ နကိုယျ မဂေါဝ်ဆဲး
ရဝံမဂး ဇေဝသာဂ် ကြက်ဒ် ဒေဝတ် မပြဲရ” ရဝံ (ထောင်ကေတ်ရ)။

ယွံအာနန္ဒ ပွဲမသက္ကာခြာ ရမုာ် မံက်ဂတပ်ကျင်တဲဂ်ဟေင် ကောန်ဒေဝတ်
သာ်သဏ္ဌာန် ဂေါဝ်ဆဲး ဒ်ပြာကဋ်ကျင် ပွဲဂတမုခ် အဲကျာ်တဲရ။ မရနုက်ကို ဓါဝါကိုလေဝ်
လိုင်တိုန် ရမုာ်ပုန်ရ- “ယွံကျာ် မုံပိုင်တြဲပြကာ အဲဒိုက်ဂ် သိုင်ဗိမ္ဗိသာရကျာ်၊ ယွံကျာ်
မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး အဲဒိုက်ဂ် သိုင်ဗိမ္ဗိသာရကျာ်” ရဝံ (လိုင်တိုန်ရ)။
ယွံတီလမုံပိုင် အဲဒိုက် ပြာပ်အာစိုပ် ဒဒ်သကအ်ပွင် သိုင်ဒေဝတ်ဝေသဝဏ်ဂ် အလန်ဝံ
မရနုက်ကို ထပ်အလန်ရ၊ အဲဒိုက် မစုတိကျင် နူဘဝသိုင်ဗိမ္ဗိသာရဂ် တုဟ်နကတိုဒ်
သိုင်ဒေဝတ်ဂ် သုဟ်ရထရ။

(စိုန်ဂုံလေဝ်) ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် စုတိ နူချင်သွပ်ဝံတဲ ပွဲချင်မိုဟ် ထပ်ဘဝ စုတိ နူချင်မိုဟ်တဲ ပွဲချင်သွပ်ဝံ ထပ်ဘဝ လုက်စွဲပန်ဘဝဂမၠိုင် ဒွဲဒွာန် ကောင်ပဒတ် အဲဒိုက် ပွဲကိုပ်ကွာတေအိၣ် အဲဒိုက် သမ္ဘိဒးဒိုင်ဏီရ။

၂၈၁။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် အဲဒိုက်ဂှ် လုက်ကာလမၤစိုၣ်သေ့ဟဲ ဟံမ္မဲကို ပွမဒတုံစှော် အပါယ်ရ၊ နှိဒိုင် သောတာပန် မဟံမ္မဲကို ပွမဒတုံစှော်အပါယ်ဂှ်လေဝ် တီဒိုင်ရ၊ စိုန်ဂုံလေဝ် ပွဲကိုဝှ် အဲဒိုက်ဂှ်တုန် သကေက်သကာ တန်ခွံဒိုင် သွက်သဝံဒ် သကဒါဂါမ်ရ ရံဝံ (ရင် ပတီရ)။ “ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် အဲဒိုက်ဂှ် လုက်ကာလမၤစိုၣ်သေ့ဟဲ ဟံမ္မဲကို ပွမဒတုံစှော် အပါယ်ရ၊ နှိဒိုင် သောတာပန် မဟံမ္မဲကို ပွမဒတုံစှော်အပါယ်ဂှ် တီဒိုင်ရ” ရံဝံကို “ပွဲကိုဝှ်အဲဒိုက်ဂှ် သကေက်သကာ တန်ခွံဒိုင် သွက်သဝံဒ် သကဒါဂါမ်ရ” ရံဝံကို ဂလာန် ကောန်ဒေဝတ် ဇနဝသဘာ မဟိုသဂးဝံ ထေက်ကိုဒးအမ်သပ်ကေံရသ့၊ ဟံကောင်နှိမ္မဲလေၣ် နှိကေံရသ့။

နဲကောန်ဒေဝတ်ဇနဝသဘာ ဓရ်တေၣ် မပြဲ ရံဝံကို မူရဲနူဌာန်မ္မဲ ကလိဝံဂှ်ရော?— ရံဝံ (ကျာ်တြဲ သွာန်ရ)။ ယွံကျာ် မုၢ်ပိုင်တြဲပြကာ စာ်စူးအာ နူဒေဝ်ပတောန် တီလမုၢ်ပိုင် ကျာ်တြဲတဲ ကလိဝံဟံသေၣ်ရ၊ ယွံကျာ် မလေပ်ဟိုသဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲး စာ်စူးအာ နူဒေဝ်ပတောန် တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ကလိဝံဟံသေၣ်ရ၊ ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် အဲဒိုက် သဝံဗို လှော်ကေတ် တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ ပွဲကိုပ်ကွာတဲ ပတမ်နူ အခိုင်အာစိုပ် ပွမလျုင်ပတေၣ် မသက္ကုသေ့ဟ် ပွဲတီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လုက်ကာလမၤစိုၣ်သေ့ဟဲ ဟံမ္မဲကို ပွမဒတုံစှော် အပါယ်ရ၊ နှိသောတာပန် မဟံမ္မဲကို ပွမဒတုံစှော်အပါယ်ဂှ် တီဒိုင်ရ၊ စိုန်ဂုံလေဝ် ပွဲကိုဝှ် အဲဒိုက်ဂှ်တုန် သကေက်သကာတန်ခွံဒိုင် သွက်သဝံဒ် သကဒါဂါမ်ရ။

ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် သိုင်ဒေဝတ် နဲဝင်ဇော်ဝေသဝဏ် နကိုပွဲက်ကိစ္စမ္မဲ ပလးနင် အဲဒိုက် သကိုအာဇရေၣ် သိုင်ဒေဝတ် နဲဝင်ဇော်ဝိဇ္ဇာ ကတဲ အယောမကျုၣ်ဒိုင် အကြာ ဂှ်တဲ တီလမုၢ်ပိုင်ကျာ်တြဲ က္လုလုအာ ဘာတိုက်တဲ ပဟိုတ်ကို ကောန်ညးမာဂဓရး ဥပး ဗုဒ္ဓဘာသာဂမၠိုင်တဲ “လအာဂတိ ဘဝမအာစိုပ် ညးသပ္ပရိဟ်ဂမၠိုင် ကြက်မုၢ်သေ့ဝ် ညံင်သဝံတီရ” ရံဝံ သိုမုၢ်ပွဲက် သိုမပျုပ်စိုတ် သိုမဗစာရဏာ နကိုစိုတ်အိုသိုတဲ ဂဇာ် ဒိုင်ဂှ် အဲဒိုက် သဝံညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံကျာ်မုၢ်ပိုင် ဟိုတ်ထေက်ကို အမ်သပ်လောန် ကိတ်ညီ သုဟ်သုန်ဂှ်တုန် “ညးသပ္ပရိဟ် (ကောန်ညးမာဂဓရး) ဂမၠိုင် မုၢ်ကိုလအာဂတိ ဘဝအာစိုပ် သာ်ဂှ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ပွဲဗရိသာတ်ဒေဝတ် သိုင်ဒေဝတ် နဲဝင်ဇော်ဝေသဝဏ် ဟိုသဂး ဂလာန်ဝံ အလို

၁။ သိုကို မဝံသတိ သမ္ဘိဒးသာ်ဂှ် ဟိုတ်နူစောဲလာံ ပွဲဌာန် ဇော်ကိုဇြဟတ်ဂှ် စိုန်ထေက်ကိုကတိန် ပွဲချင်သွပ် လတူတေအိၣ်လေဝ် ဟံကတိန်တဲ ဒးအာစိုပ် ဒဒ်သကအိလုဝ် သိုင်ဒေဝတ်ဝေသဝဏ်ဝံရ၊ သာ်ဝံ အဋ္ဌ ကထာ ဂးလပ်ရ။

ဧကု သဝ္ဓမ္မိသမ္ဘိကေတရ။ ယံကျော်မုံပိုင် ကသပ်သံဝံ ကတိန္ဒတိန် ကုအဲဒိုက်ရ- “တီလ မုံပိုင်ကျော်တြိလေဝ် ကြက်သဝ္ဓမ္မိလောဝ်ရ။ ဟိုတ်ပရူပရာဝ္ဓလေဝ် ကြက်ဂရင်ပတီ ကုတီလမုံပိုင်ကျော်တြိရ” ရဝ္ဓံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံကျော်မုံပိုင် ဟိုတ်နူဟိုတ်ဓါဝ္ဓံ အဲဒိုက် ပြာပ်ကျင် သွက်သဝ္ဓမ္မိလောဝ် တီလမုံပိုင်ကျော်တြိရ။

ဖြစ်သဘင်ခရံ ဒေဝတ

၂၈၂။ ယံကျော်မုံပိုင် ကွာကွာတေအ်ဂ် ပွဲဗတံတဲဥပေါတ် မရနက်ကို စ်သုန် ဂိတုဒဂိုန်ပေင် မဒ်အရာဥတုပိတအ် ပေင်ဂ် ဒေဝတတာဝတီဂမ္မိုင် အလုံအိုသ္မိ ဂဇာ် ကောံခရီဒိုင် ပွဲဖြစ်သဘင်ခရံသုဓမ္မာ ညီညီသာသာအိုတ်ရ။ ပရိသာတ်ဒေဝတဂမ္မိုင် မဂ္ဂိုင်ဂွင်လေဝ် ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲပွီပွဲဂ်အိုတ်ရ။ သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဂမ္မိုင် ပန်လေဝ် ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒိုဟ်ပန်ဂမ္မိုင်အိုတ်ရ။

သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဓတရဋ္ဌဂ် နူဒိုဟ်ဗွံက် ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ်ပျိုတ်တဲ ဂဇာ်တူရူဒိုင်ကို ဂကောံဒေဝတရ။ သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဝိရူဋ္ဌ ကဂ် နူဒိုဟ်သျှင်ကျာ ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ်သွပ်ကျာတဲ ဂဇာ်တူရူဒိုင်ကို ဂကောံဒေဝတရ။ သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဝိရူပကွဉ် နူဒိုဟ်ပျိုတ် ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ်ဗွံက်တဲ ဂဇာ်တူရူဒိုင်ကို ဂကောံ ဒေဝတရ။ သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဝေဿဏ်ဂ် နူဒိုဟ်သွပ်ကျာ ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ် သျှင်တဲ ဂဇာ်တူရူဒိုင်ကို ဂကောံဒေဝတရ။

ယံကျော်မုံပိုင် ပွဲကာလ ဒေဝတတာဝတီဂမ္မိုင် အလုံအိုသ္မိ ဂဇာ်ကောံခရီဒိုင် ညီညီသာသာ ပွဲဖြစ်သဘင်ခရံသုဓမ္မာအိုတ်ဂ် ပရိသာတ်ဒေဝတဂမ္မိုင် မဂ္ဂိုင်ဂွင်လေဝ် ဂဇာ်ကောံခရီဒိုင် ပွဲပွီပွဲဂ်အိုတ်ရ။ သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဂမ္မိုင်ပန်လေဝ် ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဒိုဟ် ဂမ္မိုင် ပန်အိုတ်ရ။ ပွဲလက်ကရ် သိုင်ဒေဝတ နဲဝင်ဇော်ဂမ္မိုင်ပန်ဂ် ပိုဒိုက်တအ် ဝံဂဇာ် ဒိုင်အိုတ်ရ။

ယံကျော်မုံပိုင် ဒဂေတ်လဝ် ဒဂေတ်လုတ် မပြဲ ပွဲသာသနာ တီလမုံပိုင်ကျော်တြိတဲ လှဟ်မှ ဒေဝတဂမ္မိုင် မကျင်ကတိန္ဒ ပွဲသျှင်သွပ်တာဝတီဂ် လတူနူဒေဝတသအာင် ဂမ္မိုင် ဗွဲရုပ်သ်ကို ဗွဲသကအ်တီဝါရကို ရာင်ဆဲး နွံစရဲလောန်အိုတ်ရ။ ယံကျော်မုံပိုင် ဟိုတ်ဂ်ရ ဒေဝတတာဝတီဂမ္မိုင် “ယံမူးတအ် ဂကောံအသူဂမ္မိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်တဲ ဂကောံဒေဝတဂမ္မိုင် ပေင်ကွတ်ကျင်အိုတ်ရသွံ” ရဝ္ဓံ အိုတ်တျိုဟ် မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြအိုတ်ရ။ ယံကျော်မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် သိုင်အိန် မဒ်သိုင်တု ဒေဝတဂမ္မိုင်ဂ် တီကေတ် ဒေဝတတာဝတီဂမ္မိုင် မှောင်ဇိုင်အိုတ်တဲ ဟိုသဂးတိုန် ဂလာန်အိုတ်တျိုဟ် နကိုဂါထာဂမ္မိုင်ဝံရ-

ယွံမူးတအ် ဒဂေတ်လင် ဒဂေတ်လုတ် မပြဲ ပွဲသာသနာ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ ဒေဝတ်တိုတိုဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တဲ ကောံရုပ်သင် ကောံသကအ်တို့ဝါရ မကျင်စိုပ် ဘုံဒေဝတ်တာဝတိံဝံ အဲသိုင်အိန် မွဲဟန်ကျောံ ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် သဝ္ဗညာတ် ကေတ်အိုတ်တဲ သိုမလှောင်တဲ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတဲ ဂုဏ်ဓရ် မနိုဟ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရသွံ။

ဒေဝတ်တိုတိုဂမ္တိုင် မနိကွး ကျိတြဲ မကျင်စိုပ် ချင်သွပ် တွေင်တွေင်တုဟ် တုဟ်ဝံ ပွဲရုပ်သင်ကို ပွဲသကအ်တို့ဝါရကို ပွဲအာယုက်ကို ရာဏ်ဆဲး နွံစရဲလောန် လတူနူဒေဝတ်သအာင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ပရူပရာဝံအိုတ်တဲ အဲသိုင်အိန် မွဲဟန်ကျောံ ဒေဝတ် တာဝတိံဂမ္တိုင် သိုမလှောင်တဲ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတဲ ဂုဏ်ဓရ် မနိုဟ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ သျှိုက်မျိုက် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဟိုသဂး ဂလားနီအိုတ်တိုဟ်ရ။

ယွံကျိမျှပိုင် ဟိုတ်နူ (ဂလားနီ အိုတ်တိုဟ် သိုင်အိန်) ဂ် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် “ယွံမူးတအ် ဂကောံအသုဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်တဲ ဂကောံဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ပေင်ကုတ်ကျင် အိုတ်ရသွံ” ရဝံ လောန်ဗွတ်တို့ အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြ ခိုင်အိုတ်ရ။ ယွံကျိမျှပိုင် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ချပ်ဂွန်စန်စာသီကိတ် ကိစ္စ ဟိုတ်သဝ္ဗ ကောံဓရီ ပွဲဇြပ်သဘင်ဓရ်သုဓမ္မာ တဲအာအိုတ်တဲ သိုင်ဒေဝတ် နဲဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ပန် စိုပ်ကို ကိစ္စဂ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် တင်ဟိုဗကန်တင်ဟိုဇောန်ထွေး လက်ကရ်အိုတ်တဲမဂး ဟုံပါစူးအာ အိုတ်တဲ တန်တဲဒိုင် ပွဲဒွဲဇကုဇကုအိုတ်ပွန်ရ။

သိုင်ဒေဝတ် နဲဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ပန် မကလိဝံ တင်ဟိုဗကန်တဲဂ် တင်ဟိုဇောန်ထွေး လက်ကရ်လေဝ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်အိုတ်တဲ သိုစိုတ်မမှောင်ဇ ပွဲတွေင်ဂ် တန်တဲဒိုင် ပွဲဒွဲဇကု ညိုင်ညိုင်ဝတ်ဝတ်အိုတ်ရ။

၂၈၃။ ယွံကျိမျှပိုင် ပွဲအထိုက်အတန်ဂ် ကလိလောန်အာ လျးအရံင် အာနုတ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်တဲ လျးအရံင် မဇော်ပြဲလဲလး တိတ်ကျင် နူဒိုဟ်သွပ်ကျာရ။ ယွံကျိမျှပိုင် ပွဲကာလဂ် သိုင်အိန် မဒ်သိုင်တု ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင်ရ- “ယွံမူးတအ် (သွက်ဗြို သဝ္ဗပြာကဋ်ကျင်ဂ်) နိမိတ် မအာဂတဂမ္တိုင် ပြာကဋ်ကျင်အိုတ်ရ၊ လျးအရံင် မဇော်ပြဲလဲလး တိတ်ကျင်ရ၊ (ဒ်သင်ဂ်တဲ) ဗြို ကြက်ပြာကဋ်ကျင်ရ၊ လျးအရံင် တိတ်ကျင်ဝံ သွက်ဗြို သဝ္ဗပြာကဋ်ကျင် နိမိတ် မအာဂတရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ဟိုတ်နိမိတ် မအာဂတဂမ္တိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဂ်ရ ဗြို ကြက်ပြာကဋ်ကျင်ရ၊ လျး အရံင်မဇော်ပြဲလဲလး ကတိဒ်ကျင်ဝံ သွက်ဗြိုသဝ္ဗပြာကဋ်ကျင် နိမိတ်မအာဂတရ။

ဂလာန် သိုင်မြီသနကိုမာရ

၂၈၄။ ယွံကျာ်မ့ပိုင် ပွဲကာလၣ် ဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင် “လျးအရံင်ဝံ ကြက်ဒး မင်ရံင် ညံင်သဝံတီအိုတ်ရ၊ ဖိုမကတိုဒ် ဟိုတ်နူလျးအရံင်ဝံ သဝံညာတ်ကေတ် ဂတမတ်တဲဟေင် ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဝံ ရန်တုအ်တဲ ပွဲဒုဒဲဇကုဇကုဟေင် ဂဇာ်ဒိုင် အိုတ်ရ။

သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမၠိုင် ပန်လေဝ် “လျးအရံင်ဝံ ကြက်ဒးမင်ရံင် ညံင်သဝံ တီအိုတ်ရ၊ ဖိုလ်မကတိုဒ် ဟိုတ်နူလျးအရံင်ဝံ သဝံညာတ်ကေတ် ဂတမတ်တဲဟေင် ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဝံ ရန်တုအ်တဲ ပွဲဒုဒဲဇကုဇကုဟေင် ဂဇာ်ဒိုင်အိုတ်ရ။ ဒေဝတ် တာဝတီဂမၠိုင် သဝံမင်ကေတ် ဂလာန် သိုင်အိန် ရဝံမဂး မြီပြာကဋ်ကျင်ရဝံတဲ “လျး အရံင်ဝံ ကြက်ဒးမင်ရံင် ညံင်သဝံတီကေတ်အိုတ်ရ၊ ဖိုမကတိုဒ် ဟိုတ်နူလျးအရံင်ဝံ သဝံ ညာတ်ကေတ် ဂတမတ်တဲဟေင် ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဝံ ဗွဲမတန်ကြန်ညိုင်ဝတ် စိုတ်လုပ် စဒိုင်အိုတ်ရ။

ယွံကျာ်မ့ပိုင် မြီသနကိုမာရ ပွဲကာလမပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမၠိုင်နီ နိမိတ်ဗဒ်လဝ် အတ္တဘ် မကြိုင်မိုဟ်တဲ သဒးပြာကဋ်ကျင်ရ။ ယွံကျာ်မ့ပိုင် (ဟိုတ် ချဲတုန်) ရုပ်သ်မြီ ပကတိၣ် ဟိုတ်ဟံပြာကဋ် ပွဲမတ်ဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင်ရ။ ယွံကျာ် မ့ပိုင် ပွဲကာလမြီသနကိုမာရ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင်နီ ဗွဲရုပ်ကို ဗွဲသကအ်တီဝါရကို ရာင်ဆဲး သပ္ပိယ်လောန် လတူနူဒေဝတ်ဂမၠိုင် မွဲသအာင်ရ။

ယွံကျာ်မ့ပိုင် ဥပမာမဂးတုန်- ဇကုကောန်ရုပ်ထဝ်ၣ် လောန်လတူနူရုပ်ဇကု မိုဟ်တဲ သုဟ်ညံင်ရဲ ရာင်ဆဲးသပ္ပိယ်ကို၊ ယွံကျာ်မ့ပိုင် တုပ်တဲသ်ဝံဟေင် ပွဲကာလ မြီသနကိုမာရ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင်နီ ဗွဲရုပ်သ်ကို ဗွဲသကအ် တီဝါရကို ရာင်ဆဲးသပ္ပိယ်လောန် လတူနူဒေဝတ်ဂမၠိုင် မွဲသအာင်ရ။

ယွံကျာ်မ့ပိုင် ပွဲကာလမြီသနကိုမာရ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမၠိုင်နီ ပွဲပရိသာတ်ၣ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲလေဝ် လော့ဝ်လေဝ် ဟံလော့ဝ် မြီသနကိုမာရရ၊ ဒစးဒုင်တုင်တရဲလေဝ် ဟံပရ၊ နကိုဒုဒဲလေဝ် ဟံကော်ဘိက်ရ။

“ပွဲကာလလုဟ်ဝံ ပွဲပွင်ဒေဝတ် မြီသနကိုမာရ နွံပွိက်ၣ် ကြက်ဂဇာ်ရ” ရဝံ ဗွဲမကွပ်သော့ဟေင် သိုမသပဉ်စိုတ်ၣ် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်အိုသို ပင်ခွအ်ခွေမ်တဲတဲ ဂဇာ် တင်လဝ်ထွဲအိုတ်ရ။

ယွံကျာ်မ့ပိုင် ဩပွဲပွင်ဒေဝတ်မွဲ မြီသနကိုမာရ ဂဇာ်မဂး၊ ဒေဝတ်ၣ် ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မပြဲရ၊ ကလိဝံ ပွမမိပ်မြဟ် မပြဲရ။ ယွံကျာ်မ့ပိုင် ဥပမာမဂးတုန်- သိုင်တု

တိဉာ် မသ္မိက်အဘိသိက် မဒ္ဒိဆဂ္ဂစင်သ္မိက်အဘိသိက် နဒ္ဒိသ္မိင်တဲဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ ပွမ ကလိဂ္ဂံ အိုဟ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် မပြဲကို၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် တုပ်တ်သ္မိင်ပွမဟင် ဩပွဲပွင်ဒေဝတ်မ္မဲ ဗြိုသနကုံမာရ ဂဇအိမး၊ ဒေဝတ်ဂ် ကလိဂ္ဂံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မပြဲရ၊ ကလိဂ္ဂံ ပွမမိပ်မြဟ် မပြဲရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ကြနုဂ် ဗြိုသနကုံမာရ နိမိတ်ဗဒ္ဒိ အတ္တဘ် မကြိုင်မိုဟ် ပြာကဉ်တဲ နလွေဟ်သုတ်ကောန်ဉာ် မုံကိုဒွက်သော် မသုန်ဂဝါ နိပြာကဉ်ကျင် (ပွဲဂတမုခိ) ဒေဝတ် တာဝတိဂ်မိုင်ရ၊ ဗြိုဂ် ကလောင်တိုန်အာကးတဲ ပွဲအာကာသ မူးဉာ် ဂဇအိတင်ထွဲရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် ဥပမာမးတုန်- တြုံမုံကိုဇြဟတ်ဂ် ပွဲပွင် မလးပညပ်လပ် ဗွဲမဒးရး ကိုဉ် ပွဲဉာ်တိ မညီသာသုဟ်သုန် ကိုဉ် သုဟ်ညံင်ရဲဂဇအိတင်ထွဲကို၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် တုပ်တ် သ္မိင်ပွမဟင်ရ ဗြိုသနကုံမာရ ကလောင်တိုန်အာကးတဲ ပွဲအာကာသ မူးဉာ် ဂဇအိတင် ထွဲတဲမး တီကေတ် ဒဒ္ဒိဒေဝတ်တာဝတိဂ်မိုင် မှောင်ဇံင်တဲ ဟိုဂလာန် အိုဟ်တိုဟ် နကိုဂါထာဂ်မိုင်ဝံရ-

“ယွံမူးတအ် ဒဂေတ်လပ် ဒဂေတ်လုတ် မပြဲ ပွဲသာသနာ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဒေဝတ်တိုတိုဂ်မိုင် မချိုက်ပေင်တ် ကော်ရုပ်သ္မိင် ကော်သကအ်တိုဝါရ မကျင်စိုပ် ဘုံဒေဝတ်တာဝတိဂ် သိုင်အိန် မွဲဟန်ကျော် ဒေဝတ်တာဝတိဂ်မိုင် သဝ္ဗညာတ် ကေတ်အိုတ်တဲ သိုမလှောင်တ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတ် ဂုဏ်ဓရ် မခိုဟ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရသွံ။

ဒေဝတ်တိုတိုဂ်မိုင် မဒ္ဒိကူး ကျာ်တြဲ မကျင်စိုပ် ချင်သွပ် တွေင်တွေင်တုဟ် တုဟ်ဝံ ဗွဲရုပ်သ္မိင်ကို ဗွဲသကအ်တိုဝါရကို ဗွဲအာယုက်ကို ရာဉ်ဆဲး နွံစရဲလောန် လတူနုဒေဝတ်သအာင်ဂ်မိုင်အိုတ်ရ။

ညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ပရူပရာဝ္ဗအိုတ်တဲ သိုင်အိန် မွဲဟန်ကျော် ဒေဝတ် တာဝတိဂ်မိုင် သိုမလှောင်တ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတ် ဂုဏ်ဓရ် မခိုဟ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ သ္မိင်မိုက်မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဝ္ဗံ (ဟိုဂလာန် အိုဟ်တိုဟ်ရ)။

၂၈၅။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ဗြိုသနကုံမာရ ဟိုသဂး ဟိုတ်ဝံရ၊ ယွံကျာ်မုံပိုင် ရမျာင် ဗြိုသနကုံမာရ မဟိုသဂး ဟိုတ်ဝံ ချိုက်ပေင်တ် ကော်အင်္ဂဒစာ်သ္မိင် မတွံဂး ပွမအးဇုး၊ ပွမပိတ်သကုတ်၊ ပွမသာယျာ၊ ပွမချာတ်ကတောင်၊ ပွမရမျာင်ခွမ်၊ ပွမဟွံပြးဆဲး၊ ပွမ ရမျာင်အံင်၊ ပွမဗလံင်ရ။

ယွံကျာ်မုံပိုင် စိုတ်ပရိသာတ် နွံဂ် ဗြိုသနကုံမာရ ကိုမိင်တီကေတ် နကိုရမျာင်ရ၊ ရမျာင်ဗြိုဂ် မူးပရိသာတ်လေပ် ဟုံတိတ်အာရ။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ညးမုံကိုရမျာင် မချိုက်ပေင်တ် ကော်အင်္ဂဒစာ်သ္မိင် ရဝ္ဗံ “ညးမုံကိုရမျာင် မတုပ်သုဟ်ကိုရမျာင်ဗြို” ရဝ္ဗံ ဂပ်ဝံသဂးစရ။

ယံကျာ်မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် ဗြိုသနကိုမာရ နိမိတ်ဗဒ် အတ္တဘဂမ္ပိုင် ပိစောပ်ပိတဲ ပွဲပွင် ဒေဝတတာဝတိဂမ္ပိုင် ပိစောပ်ပိဂ် ဂဇာတ်တင်ထွဲ တုဟ်တုဟ်တဲ ဟိုသဂးကို ဒေဝတ တာဝတိဂမ္ပိုင်ရ- “ယံမူး ဒေဝတတာဝတိတအ် အရာဂ် ပသ်သမ္ပိဟေင် ထေင်အိုတ် ဂ်ရော၊ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲဂ် တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တသိုန် မ္မိဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမင်မွဲ လောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောပ် တသိုန် မ္မိဟ်ဒေဝတဂမ္ပိုင် ဒဂေတ်တ ဗွဲမလောန်ရ။

ယံမူးတအ် ဩညးဂမ္ပိုင် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇောန်ကျာ်အိုတ်ရ၊ ပြာပ်ခ သပစ္စုဇောန် ကို ဓရ်အိုတ်ရ၊ ပြာပ်ခ သပစ္စုဇောန်သင်အိုတ်ရ၊ မုံအလေံဒဂေတ်ရနက်ဗပေင် ပွဲသီလဂမ္ပိုင် အိုတ်ရ။ ညးဂမ္ပိုင်ဂ် ခန္ဓဇေယျ လိုလ်တဲ ကြနုချိုတ်တဲဂ် ညးဂမ္ပိုင်လှို သဝ္ဓိအာစိုပ် ချင်သွပ်ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ပိုင်လှို သဝ္ဓိအာစိုပ် ချင်သွပ်နိမ္မာနရတိအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ပိုင်လှို သဝ္ဓိအာစိုပ် ချင်သွပ်တုသိတာအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ပိုင်လှို သဝ္ဓိအာစိုပ် ချင်သွပ်တာဝတိအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ပိုင်လှို သဝ္ဓိအာစိုပ် ချင်သွပ်စာတုမဟာရာဇ်အိုတ်ရ။ ညးဂမ္ပိုင် မကတိုန် ပွဲဂကူဒေဝတသင်အိုတ် ဂ်ဟေင် ကတိုန် ပွဲဂကူဒေဝတဂန္ဓဗ္ဗ (ဂန္ဓဝ်) အိုတ်ရ” ရဝ္ဓံ (ဟိုသဂးရ)။

၂၈၆။ ယံကျာ်မုံပိုင် ဗြိုသနကိုမာရ ဟိုသဂး ပရူပရာဝ္ဓံတဲရ၊ ယံကျာ်မုံပိုင် ဗြို သနကိုမာရ အယောမဟိုဒိုင် ပရူပရာဝ္ဓံဂ် “ဗြိုမဂဇာတ်ဒိုင် ပွဲပွင် အဲမွဲဓပ်ဟေင် ဟိုသဂး ဒိုင်ရ” ရဝ္ဓံ ဒေဝတ ဂမ္ပိုင် ထေင်ကေတ်အိုတ်ရ။

ဗြိုမ္မဲ ဟိုသဂးမဂး ဗြိုမနိမိတ်ဗဒ်လဝ်ဂမ္ပိုင် အိုသိုဟေင် ဟိုသဂးအိုတ်ရ၊ ဗြိုမ္မဲ မံင်ကွပ်သောံ သိုတ်ဇမဂး ဗြိုမနိမိတ်ဗဒ်လဝ်ဂမ္ပိုင် အိုသိုဟေင် ကွပ်သောံ သိုတ်ဇအိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ဒေဝတတာဝတိဂမ္ပိုင် မွဲဟာန်ကောံ သိုင်အိန် ဗြိုမဂဇာတ်ဒိုင် ပွဲပွင် အဲမွဲဓပ်ဟေင် ဟိုသဂးဒိုင်ရ ရဝ္ဓံ ထေင်ကေတ်အိုတ်ရ။

ယံကျာ်မုံပိုင် ကြနုဂ် ဗြိုသနကိုမာရ ဇေယျဇေယျ ကလေင်ပကောံသုဟ် ဗဒ်မွဲဓပ် တဲမဂး သိုမဂဇာတ်တင်ထွဲ ပွဲပွင်သိုင်အိန် မဒ်သိုင်တုဒေဝတဂမ္ပိုင်ဂ် ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတဂမ္ပိုင်ရ။

ညးမုံကိုက္ကဒ္ဒိပါဒ် မဂ်ဝ်ဇောပုင်လဝ်တဲ

၂၈၇။ ယံမူးတအ် အရာဂ် ဒေဝတတာဝတိဂမ္ပိုင် ပသ်သမ္ပိဟေင် ထေင်အိုတ် ဂ်ရော၊ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုတ်သို မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တိကေတ် ဓရ်ဂမ္ပိုင်အိုသို အလုံဇေယျ မဉ္ဇာ်စုတ်ဂ် တုဟ်နကိုသုဟ်အစောံ ပွဲပွမနိမိတ်

ဗဒ္ဒိ ကုဒ္ဒိတြိန္ဒ တွဟ်နကိုလုတ်လဝ် ပွဲအရာကုဒ္ဒိတြိန္ဒ တွဟ်နကိုနိမိတ်ဗဒ္ဒိကုဒ္ဒိ တွေင် ပကာရတွဟ်တွဟ် တွံလဝ်ကို ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲဂမၠိုင် ပန်ဝံ ဗွဲမဒးရးတဲရ။

ညးမဂး ပန်သတ်လိုအိုတ်ဂ်ရော?-

ယွံမူးတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဇှော်ပွင်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲ မချိုက်ပေင်တ ကော်သမာမိ မျှိုကိုဆန္ဒ လောန်ကဲကို ကော်‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ် ဖြဟတ် ပြုပြင်ကိုရ။ ဇှော်ပွင်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲ မချိုက်ပေင်တ ကော် သမာမိ မျှိုကိုဝီရိယ မလောန်ကဲကို ကော် ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ပြုပြင် ကိုရ။ ဇှော်ပွင်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲ မချိုက်ပေင်တ ကော်သမာမိ မျှိုကို စိုတ် မလောန်ကဲကို ကော်‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ပြုပြင်ကိုရ။ ဇှော်ပွင်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲ မချိုက်ပေင်တ ကော် သမာမိ မျှိုကိုပညာ မလောန်ကဲကို ကော်‘ပဓာနသင်္ခါရ’ ပွမပတိတ်ဖြဟတ် ပြုပြင်ကိုရ။

ယွံမူးတအ် တီလမျှိုပိုင်ကျါတြဲ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင် ပူဇ်တွေင် မဂြင်တိကေတ် ခရ်ဂမၠိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉာ်စုတ်ဂ် တွဟ်နကိုသုဟ်အစောံ ပွဲပွမနိမိတ်ဗဒ္ဒိ ကုဒ္ဒိတြိန္ဒ တွဟ်နကိုလုတ်လဝ် ပွဲအရာကုဒ္ဒိတြိန္ဒ တွဟ်နကိုနိမိတ်ဗဒ္ဒိ ကုဒ္ဒိ တွေင်ပကာရတွဟ်တွဟ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲဂမၠိုင်ပန် မဂပ်ဝံတွံလဝ် ဗွဲမဒးရးမဂးဂ် ကုဝံဟောင်ရ။

ယွံမူးတအ် ခမိဗဗ္ဗးဂမၠိုင်အိုသို မစိုပ်ဒတဲကို ပွမနိမိတ်ဗဒ္ဒိ ကုဒ္ဒိတြိန္ဒ မဂြိုင်ဂွင် ပွဲကာလအတိက်တေံဂ် ဟိုတ်မဇှော်ပွင် လုတ်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲဂမၠိုင် ပန်ဝံဟောင် ကိုစိုပ်ဒတဲမာန်အိုတ်ရ။ ယွံဒေဝတ်တအ် ခမိဗဗ္ဗးဂမၠိုင်အိုသို ကြက်စိုပ်ဒတဲကို ပွမနိမိတ်ဗဒ္ဒိကုဒ္ဒိတြိန္ဒ မဂြိုင်ဂွင် ပွဲကာလအနာဂတ်ဂတဂ် ဟိုတ်မဇှော်ပွင် လုတ်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲဂမၠိုင် ပန်ဝံဟောင် ကြက်ကိုစိုပ်ဒတဲမာန်အိုတ်ရ။

ယွံမူးတအ် ခမိဗဗ္ဗးဂမၠိုင်အိုသို မစိုပ်ဒတဲကို ပွမနိမိတ်ဗဒ္ဒိ ကုဒ္ဒိတြိန္ဒ မဂြိုင်ဂွင် ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်လျှာတ်ဝံ ဟိုတ်မဇှော်ပွင် လုတ်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲဂမၠိုင် ပန်ဝံဟောင် ကိုစိုပ်ဒတဲမာန်အိုတ်ရ။ ယွံမူးတအ် ဒဒ္ဒိကုဒ္ဒိတြိန္ဒအာနုဘအဲ မျှိုသတ်မဇှ် ရံသတ်ဝံဂ်လေဝ် ဒေဝတ်တာဝတိတအ် သဝံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ ဟံသေင်ဟာ ရံဝံ (သုဇ်ရ်)။ သဝံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ ယွံတုညးဗြိုဇှော် ရံဝံ (သုအိုတ်ရ)။

ယွံမူးတအ် အဲလေဝ် ဟိုတ်မဇှော်ပွင်လုတ်လဝ် ‘ခရ်ကုဒ္ဒိပါဒ်’ သဇိုင်ပွမစိုပ်ဒတဲ ဂမၠိုင် ပန်ဝံဟောင် ကုဒ္ဒိတြိန္ဒအာနုဘဇှော် သတ်ဝံရ ရံဝံ (သဂး)။ ယွံကျါမျှိုပိုင် ဗြိုသနကို မာရ တံထွေးကို ပရူပရာဝံတဲရ။ ယွံကျါမျှိုပိုင် ဗြိုသနကိုမာရ တံထွေးကို ပရူပရာဝံတဲမဂး ကလေင်ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတ်တာဝတိဂမၠိုင်ပုန်ရ။

ပွမကလိဝံ အခေါင်တသိန် ပိပြကာ

၂၈၈။ “ယွံမူးတအ် အရာဂ် ဒေဝတ်တာဝတီဂ်မျိုင် ပသ်သမ္ဘိဟေင် ထေင်အိုတ်
ဂ်ရော၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြိ မတီညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်
တီကေတ် ခရ်ဂ်မျိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုတ်စုတ်ဂ် တွဟ်နပွမကလိဝံတသိန် (ဇရာန်မဂ်ဖိုလ်)
ဂြင်တီကေတ် ‘ဩကာသာမိဂမ’ ပွမကလိဝံ အခေါင်ဂ်မျိုင် ပိပြကာ ဗွဲတေင်ရ။

ညးမး ပိပြကာအိုတ်ဂ်ရော?– ယွံမူးတအ် ပွဲလောကဝံ ညးလျိုင် နှံရ် ကေုာ်
ကာမဂုဏ်ဂ်မျိုင်ဂ်ဒ်တဲ နှံရ် ကေုာ်ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မျိုင်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ညးဂ် ပွဲကာလ
မွဲသအာင် သဂွံကလင်ကေတ် ခရ်မပြရ၊ သပပုဉ်စိုတ် နယံဂွံင် ညုတ်စုတ်ရ၊ ဒဂေတ်လုတ်
ဒဂေတ်မဗွဲကို ခရ်လောကုတ္တိရ်ရ။ ညးဂ် ပဟိုတ်ကို ပွမသဂွံကလင်ကေတ် ခရ်မပြ
ပွမသပပုဉ်စိုတ် နယံဂွံင်ညုတ်စုတ် ဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မဗွဲကို ခရ်လောကုတ္တိရ်ဂ်မျိုင်တဲ
ဟံ့နှံရ် ကေုာ်ကာမဂုဏ်ဂ်မျိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံ့နှံရ် ကေုာ်ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မျိုင်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။
ဟံ့နှံရ် ကေုာ်ကာမဂုဏ်ဂ်မျိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟံ့နှံရ် ကေုာ်ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မျိုင်ဂ်ဒ်တဲ ကုညးမပ
ဒတ်ဂ် ဒ်တသိန် (ပဌမဇရာန်) ဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်ဒ်တသိန်ဂ်ရ မိပ်မြဟ်လောန်ရ။

ယွံမူးတအ် ဥပမာမးတုန်– ဟိုတ်နူပွမမိပ်မြဟ်ဂ်ရ ညံင်ရ်အိုတ်တိုဟ် ဒ်အိုတ်ကို၊
ယွံမူးတအ် တုပ်တ်သ်ဝံဟေင် ကုညး ဟံ့နှံရ် ကေုာ်ကာမဂုဏ်ဂ်မျိုင် ကုညး ဟံ့နှံရ် ကေုာ်
ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မျိုင် တသိန် (ပဌမဇရာန်) ဒ်ရ၊ ဟိုတ်မဒ်တသိန်ဂ်ရ မိပ်မြဟ်လောန်ရ။
ယွံမူးတအ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြိ မတီညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မပြင်
တီကေတ် ခရ်ဂ်မျိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃုတ်စုတ်ဂ် တွဟ်နပွမကလိဝံ တသိန် (ဇရာန်
မဂ်ဖိုလ်) ဂြင်တီကေတ် ‘ဩကာသာမိဂမ’ ပွမကလိဝံ အခေါင် မဒ်ကိုပ်ကွာဝံရ။

ယွံမူးတအ် မွဲကုဉ်တုန် ပွဲလောကဝံ ညးလျိုင် ‘ကာယသင်္ခါရ’ ယိုတ်တိတ်
ယိုလုပ် မ ကြိုင်မျိုဟ်ဂ်မျိုင် ဟုံလလမ် ကုညးဂ်အိုတ်ရ၊ ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ပွမချုပ် ပွမစန်စာ
မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်မျိုင် ဟုံလလမ်အိုတ်ရ၊ ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ ပွမဒင်စသိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိ မကြိုင်မျိုဟ်
ဂ်မျိုင် ဟုံလလမ်အိုတ်ရ။ ညးဂ် ပွဲကာလမွဲသအာင် သဂွံကလင်ကေတ် ခရ်မပြရ၊ သပ
ပုဉ်စိုတ် နယံဂွံင်ညုတ်စုတ်ရ၊ ဒဂေတ်တ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိရ်ရ။

ကုညးဂ် ပဟိုတ်ကို ပွမသဂွံကလင်ကေတ် ခရ်မပြ ပွမသပပုဉ်စိုတ် နယံဂွံင်
ညုတ်စုတ် ဒဂေတ်တ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိရ်တဲ ‘ကာယသင်္ခါရ’ ယိုတ်တိတ်
ယိုလုပ် မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်မျိုင် လလမ်အိုတ်ရ၊ ‘ဝစီသင်္ခါရ’ ပွမချုပ် ပွမစန်စာ မကြိုင်မျိုဟ်
ဂ်မျိုင် လလမ်အိုတ်ရ၊ ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ ပွမဒင်စသိုင် ပွမစုတ်သမ္ဘိဂ်မျိုင် လလမ်အိုတ်ရ။
ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရ မကြိုင်မျိုဟ်ဂ်မျိုင် ဟိုတ်ပွမလလမ်အာ ကုညးဂ်ရ
တသိန်(စတုတ္ထဇရာန်) ဒ်ရ၊ ဟိုတ်မဒ်တသိန်ဂ်ရ မိပ်မြဟ်လောန်ရ။

ယံမှူးတအံ ဥပမာမဂးတုန်- ဟိုတ်နူပွမမိပ်မြဟ်ဂ်ရ ညံင်ရ်ပွမအိုဟ်တိုဟ် နှိအိုတ်ကို၊ ယံမှူးတအံ တုပ်တ်သင်္ဂဟောင် ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရမ္ပိုင် မကြိုင်မိုဟ် ဟိုတ်ပွမလလမ်အာဂ်ရ တသိုခ် (စတုတ္ထဇ္ဈာန်) နှိရ၊ ဟိုတ်မဒ်တသိုခ်ဂ်ရ မိပ်မြဟ်လောန်ရ။ ယံမှူးတအံ တီလမ္ပိုင်ကျိတြ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တိကေတ် ခရ်ဂ်မိုင်အိုသို အလိုဇေယျ မချာ်စုတ်ဂ် တူဟ်နပွမ ကလိဂွံ တသိုခ် (ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ဂြင်တိကေတ် ‘ဩကာသာဓိဂမ’ ပွမကလိဂွံ အခေါင် မရနက်ကိုဓါဂွံရ။

ယံမှူးတအံ မွဲဂကူဗုဒ္ဓတုန် ပွဲလောကဝံ ညးလျှိုက် “ဣဝံဂ် ကုသိုလ်ရ” ရံဝံ ဟုံတိကေတ် အတိုင်မချာ်စုတ်ရ၊ “ဣဝံဂ် အကုသိုလ်ရ” ရံဝံ ဟုံတိကေတ် အတိုင် မချာ်စုတ်ရ။ “ဣဝံဂ် မျှိုကိုဒုဟ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဟုံမွဲကိုဒုဟ်ရ၊ ဣဝံဂ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံရ၊ ဣဝံဂ် ဟုံထေက်ကိုသိပ်ဂွံရ၊ ဣဝံဂ် ယုတ်ရ၊ ဣဝံဂ် ပြဲရ၊ ဣဝံဂ် မျှိုကိုသွက် လမ်စံက် (ကိုခွက်) မျှိုကိုသွက်ဗုဒ္ဓအာရ” ရံဝံ ဟုံတိကေတ် အတိုင်မချာ်စုတ်ရ။

ညးဂ် ပွဲကာလမွဲသအာင် သဝ္ဗကလောင်ကေတ် ခရ်မပြဲရ၊ သပပျပ်စိုတ် နယံဂွံင် ချာ်စုတ်ရ၊ ဒဂေတ်တ် ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိုရ်ရ။ ညးဂ် ပဟိုတ်ကိုပွမ သဝ္ဗကလောင်ကေတ် ခရ်မပြဲ ပွမသပပျပ်စိုတ် နယံဂွံင်ချာ်စုတ် ပွမဒဂေတ်တ် ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိုရ်ရမ္ပိုင်တု “ဣဝံဂ် ကုသိုလ်ရ” ရံဝံ တိကေတ် အတိုင်မချာ်စုတ်ရ၊ “ဣဝံဂ် အကုသိုလ်ရ” ရံဝံ တိကေတ် အတိုင်မချာ်စုတ်ရ။ “ဣဝံဂ် မျှိုကိုဒုဟ်ရ၊ ဣဝံဂ် ဟုံမွဲကိုဒုဟ်ရ၊ ဣဝံဂ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံရ၊ ဣဝံဂ် ဟုံထေက်ကိုသိပ်ဂွံရ၊ ဣဝံဂ် ယုတ်ရ၊ ဣဝံဂ် ပြဲရ၊ ဣဝံဂ် မျှိုကိုသွက်လမ်စံက်(ကိုခွက်) မျှိုကိုသွက်ဗုဒ္ဓအာရ” ရံဝံ တိကေတ် အတိုင်မချာ်စုတ်ရ။ ကုညး မတိညာတ်ကေတ် ရံဝံ အဝိဇ္ဇာ ပွမဟုံတိ ကျေပ်ဒန်အာရ၊ ဝိဇ္ဇာ ပွမတိ နှိကျင်ရ။ ကုညး အဝိဇ္ဇာ ကျေပ်ဒန်အာတု ဟိုတ်နူဝိဇ္ဇာ နှိကျင်ဂ်ရ တသိုခ် (မဂ်ဖိုလ်) နှိရ၊ ဟိုတ်မဒ်တသိုခ်ဂ်ရ မိပ်မြဟ်လောန်ရ။

ယံမှူးတအံ ဥပမာမဂးတုန်- ဟိုတ်ပွမမိပ်မြဟ်ဂ်ရ ညံင်ရ် အိုဟ်တိုဟ် နှိအိုတ်ကို၊ ယံမှူးတအံ တုပ်တ်သင်္ဂဟောင် အဝိဇ္ဇာ ကျေပ်ဒန်တု ဟိုတ်နူဝိဇ္ဇာနှိကျင်ဂ်ရ တသိုခ် (မဂ်ဖိုလ်) နှိရ၊ ဟိုတ်မဒ်တသိုခ်ဂ်ရ မိပ်မြဟ်လောန်ရ။ ယံမှူးတအံ တီလမ္ပိုင်ကျိတြ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တိကေတ် ခရ်ဂ်မိုင်အိုသို အလိုဇေယျ မချာ်စုတ်ဂ် တူဟ်နပွမကလိဂွံ တသိုခ် (ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ဂြင်တိကေတ် ‘ဩကာ သာဓိဂမ’ ပွမကလိဂွံ အခေါင် မရနက်ကိုပိဂွံရ။

ယံမှူးတအံ တီလမ္ပိုင်ကျိတြ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင် ပူဇ်တောင် မဂြင်တိကေတ် ခရ်ဂ်မိုင်အိုသို အလိုဇေယျ မချာ်စုတ်ဂ် တူဟ်နပွမကလိဂွံ တသိုခ် (ဇ္ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ဂြင်တိကေတ် ‘ဩကာသာဓိဂမ’ ပွမကလိဂွံ အခေါင်ဂမ္ပိုင် ပိဋက

ဂမ္ဘိုင်ဝှံ” က္လုတံတအ်ဟောင်ရ။ ယံကျ်မ္မုပိဉ် ပရူပရာဝှံ ဗြိုသနကုမာရ ဟိုတံတဲရ၊ ယံကျ်မ္မုပိဉ် ဗြိုသနကုမာရ ဟိုတံ ပရူပရာဝှံတဲမး ကလောင်ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတတာဝတိ ဂမ္ဘိုင်ပုန်ရ။

သတိပဋ္ဌာန် ပန်ပြကာ

၂၈၉။ “ယံမ္မးတအ် အရာဂ် ဒေဝတတာဝတိဂမ္ဘိုင် ပသ်သမ္ဘိဟောင် ထောင်အိုတ်ဂ်ရော၊ တီလမ္မုပိဉ်ကျ်တြ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ဂ် တွံကိုလင် ခရ်သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာဝှံ ဗွဲမဒးရးတဲရ၊ တုဟ်နပ္ပမကလိဝှံ ကုသိုလ် (မဂပ်ဝှံဂးမဂ်ဖိုလ်) တွံကိုလင်တဲရ။

ညးမး ပန်သ်အိုတ်ဂ်ရော?— ယံမ္မးတအ် ပဲသာသနာဝှံ ခမီဂ် သိုမပတိတ် ဖြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သိုမဗစာရဏာ သိုမ္မုကိုသတိ သိုမဃာ်သေဝ် ရဲဝှံမး ရုပ်ဇကု ပွဲရုပ်ဇကုဇကု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ပါပွေင်ကေ့ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် ကောံပွမဟံမိပ်စိုတ် (မလေပ်ဒ်) ပွဲလောကတဲ ပဒတ်ရ။ သိုမဃာ်သေဝ် ရဲဝှံမး ရုပ်ဇကု ပွဲရုပ်ဇကုဇကု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ခမီ မပဒတ်ဂ် ပွဲရုပ်ဇကုဇကု တန်ကြန်ပစင်လင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ကေပ်ဖြင် ဗွဲမဒးရးရ။ ခမီဂ် ပွဲရုပ်ဇကုဇကု တန်ကြန်ပစင်လင် ဗွဲမဒးရးတဲ ကေပ်ဖြင် ဗွဲမဒးရးမး ပွဲရုပ်ဇကု ညးမ္မဲ သအာင် မဒ်မ္မးဂ် ကိုကတိုဒ် လညာတ်ညာဏ်ရ။

သိုမဃာ်သေဝ် ရဲဝှံမး ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင် ပွဲ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်ဂမ္ဘိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ။ ပ။ ပွဲဝေဒနာ ပွမဒင်စသိုင် ညးမ္မဲသအာင် မဒ်မ္မးဂမ္ဘိုင် ကိုကတိုဒ် လညာတ်ညာဏ်ရ။ သိုမဃာ်သေဝ် ရဲဝှံမးစိုတ် ပွဲစိုတ်ဇကု ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲ ပဒတ်ရ။ ပ။ ပွဲစိုတ် ညးမ္မဲသအာင် မဒ်မ္မးဂ် ကိုကတိုဒ် လညာတ်ညာဏ်ရ။

သိုမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် သိုမဗစာရဏာ သိုမ္မုကိုသတိ သိုမဃာ်သေဝ် ရဲဝှံမး ‘ဓမ္မ’ သဘင်ရ ပွဲ‘ဓမ္မ’ သဘင်ရဇကုဇကုဂမ္ဘိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ပါပွေင်ကေ့ ပွမနွံပိုက်ထွေန်စပ် ကောံပွမဟံမိပ်စိုတ် (မလေပ်ဒ်) ပွဲလောကတဲ ပဒတ်ရ။ သိုမဃာ်သေဝ် ရဲဝှံမး ‘ဓမ္မ’ သဘင်ရ ပွဲ‘ဓမ္မ’ သဘင်ရဇကုဇကုဂမ္ဘိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲ ခမီ မပဒတ်ဂ် ပွဲသဘင်ရဇကုဇကုဂမ္ဘိုင် တန်ကြန်ပစင်လင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ကေပ်ဖြင် ဗွဲမဒးရးရ။ ခမီဂ် ပွဲသဘင်ရဇကုဇကုဂမ္ဘိုင် တန်ကြန်ပစင်လင် ဗွဲမဒးရးတဲ ကေပ်ဖြင် ဗွဲမဒးရးမး ပွဲဓမ္မ သဘင်ရဇကုဇကုဂမ္ဘိုင် ညးမ္မဲသအာင် မဒ်မ္မးဂ် ကိုကတိုဒ်ညာဏ်ရ။

ယံမ္မးတအ် တီလမ္မုပိဉ်ကျ်တြ မတိညာတ်ကေတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင် ပူဇ်တောင် မပြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဃာ်စုတ်ဂ် သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင်

ပန်ပြကာ မဂ်ဝိသုဒ္ဓိတို့လုပ် တွက်နုပွကလိဂုံကုသိုလ် (မဂ်ဝိသုဒ္ဓိတို့မဂ်ဖိုလ်) မဂ်ကို ဣစ္ဆိမ္မိတအ်
ဟောင့်ရ။ ယုံကျော်မုံပိုင် ပရူပရာဝံ ဗြိသနကုံမာရ ဟိုတွံတဲရ၊ ယုံကျော်မုံပိုင် ဗြိသနကုံမာရ
ဟိုတွံ ပရူပရာဝံတဲ ကလောင်ကော်လွိုင်တိုန် ဒေဝတတာဝတိဂမ္ဘိုင်ပွန်ရ။

တို့မျှိုင်သမာဓိ ထပ်ပြကာ

၂၉၀။ ယုံမူးတအ် အရာကို ဒေဝတတာဝတိဂမ္ဘိုင် ပသ်သမ္ဘိဟောင် ထောင်အိုတ်
ဂ်ရော၊ တိလမုံပိုင်ကျော်တြ မတိညာတ်ကောတ် အလုံအိုသို မထေက်ဒင် ပူဇ်တောင်
မဂြင်တိကောတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မချာ်စုတ်ကို တွက်နုပွမဇ္ဇော်ပုင် သမ္မာ
သမာဓိ တွက်နုပွမချိုက်ပင်ကို ‘သမ္မာသမာဓိ’အိုသို တွံကိုလင် တို့မျှိုင်သမ္မာသမာဓိ
ဂမ္ဘိုင် ထပ်သ် ဗွဲမဒးရးရ။

ညးမဂ္ဂ ထပ်သ်အိုတ်ရော?— ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတိညာတ် ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’
ပွမချပ် ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွမဟိုသဂ္ဂ ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွမကျောန်သပ
ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမယိုင်လမျို ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ်ဇြဟတ်
ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဗျူဟ် ချာ်စုတ်တအ်ရ။ ယုံမူးတအ် ‘အရိယသမ္မာသမာဓိ’ ပွမ
စိုတ်တန်ကြန် မုံကိုတို့မျှိုင် အင်္ဂထပ်သ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ချိုက်ပင်တဲ ကော်ဟိုတ်ရ ရံဝံကို
ချိုက်ပင်တဲ ကော်တို့မျှိုင်ရ ရံဝံကို သဂ္ဂစရ။

ယုံမူးတအ် ကုညး မုံကိုပွမတိညာတ် ချာ်စုတ်ကို ကသပ်ချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညး
မုံကိုပွမချပ် ချာ်စုတ်ကို ပွမဟိုသဂ္ဂချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညး မုံကိုပွမဟိုသဂ္ဂ ချာ်စုတ်ကို ပွမ
ကျောန်သပချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညး မုံကိုပွမကျောန်သပချာ်စုတ်ကို ပွမယိုင်လမျိုချာ်စုတ်
နိရ၊ ကုညး မုံကိုပွမယိုင်လမျို ချာ်စုတ်ကို ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညး မုံကို
ပွမပတိတ်ဇြဟတ် ချာ်စုတ်ကို ပွမဗျူဟ်ချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညးမုံကို ပွမဗျူဟ်ချာ်စုတ်ကို
ပွမတန်ကြန် ချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညးမုံကိုပွမတန်ကြန် ချာ်စုတ်ကို ပွမတိချာ်စုတ် နိရ၊ ကုညး
မုံကိုပွမတိချာ်စုတ်ကို ပွမတိတ်ဗူး ချာ်စုတ် နိရ။

ယုံမူးတအ် ညးမဂ်ဟိုသဂ္ဂ (ဂုဏ်ဓရ်) ဗွဲမဒးရးကို “ဓရ်တိလမုံပိုင်ကျော်တြ
တွံလင်ကို ဓရ်မတွံလင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဓရ်မညာတ်အလိုဇကုမာန်ရ၊ ဓရ်မလေပ်ကိုဖို ဟုံခြာ
ကာလရ၊ ဓရ်မထေက်ကိုထွေး ရံဝံမဂ္ဂ ကျင်ညိ ဗိုညိရ၊ ဓရ်ထေက်ကိုရင်တွိုင် စုံလင်
(ပွဲအပွဲဇကု အပွဲစိုတ်)ရ၊ ဓရ်တပညာအရိဂမ္ဘိုင်ဟောင် တိမာန် ဒင်စသိုင်မာန် ဇကုညး
ကိုညးရ၊ တြင်အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်ဇော် မပက်စုံလင်ရ” ရံဝံ ဩဓရ်မ္မဲ ဟိုသဂ္ဂရ၊ မိက်သဝံ
ဟိုသဂ္ဂ ဗွဲမဒးရးမဂ္ဂ ဓရ်မဟိုသဂ္ဂသ်ကို နိဓရ် (မပတံကိုသမ္မာဒိဋ္ဌိ) ဝံဟောင်ရ။

ယုံမှူးတအ် ဟိုတ်ခေံတုန်- ခရ်တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ တံလဝ်ဝံ ခရ်မတံလဝ် ဗွဲမ ဒးရးလေဝ် ချံပြရ၊ ခရ်မညာတ် အလိုဇကုမာန်လေဝ် ချံပြရ၊ ခရ်မလေဝ်ကိုဖို ဟံ့တြာ ကာလလေဝ် ချံပြရ၊ ခရ်မထေက်ကိုထွေး ရဲဝံမး ကျင်ညီ ဗိုညီရလေဝ် ချံပြရ၊ ခရ် ထေက်ကိုရင်တုင်စုံလဝ် (ပွဲအပွဲဇကု အပွဲစိုတ်)လေဝ် ချံပြရ၊ ခရ်တုပညာအရီုဂမ္တိုင်ဟေင် တီမာန် ဒုင်စသိုင်မာန် ဇကုညးကိုညးလေဝ် ချံပြရ၊ တြင်အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်ဇော် မပံက် စုံလဝ် ချံပြရ။

ယုံမှူးတအ် ဩညးဂမ္တိုင် ညာတ်ကေတ် ကျ် ခရ် သင် နကိုညာဏ်တုဲ ချိုက်ပေင်တ် ကောံပွမလျိုင်ဖြိုင်သျိုက် မဟံ့မွဲကို ပွမချီတေဝ်အိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တ် ကောံသီလဂမ္တိုင် အရီုတအ် ဂပ်ဝ်သွေအ်သွဲအိုတ်ရ။ (သအာင်နူဂ်) ဩကောန်ညးမဂဓရး ဥပဗုဒ္ဓဘာသာ ဂမ္တိုင် ဓါစောပ်နံကိုဉ်ပြင်ဂမ္တိုင် သိုမယေန်သွာင် ချိုန်ချောတ် လဇေတ်လော့ဝ် နကိုခရ် စုတိကလိလောန်စံ (နူချင်မိုတ်) တုဲ ကတိန်ပြာကဉ် ပွဲချင်သွဝ်အိုတ်ရ၊ (ညးဂမ္တိုင်အိုသိုဂ်) သံယောဇနိန် ‘အဗန်အဒက်’ ဂမ္တိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေ့ဟ်ဂ်ရ နိပူဂိုလ် သောတာပန်ဂမ္တိုင် မဟံ့မွဲကို သာ်ပွမဒတုံစော်အပါယ် မဗိုန်ဂ် မှိုက်လအာမဂ်ပိလတူဟေင် အိုတ်ရ၊ ပွဲအပွဲပူဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပွဲ ပူဂိုလ်သကဒါဂါမ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ပါလုင်နွံအိုတ်ရ။

ပူဂိုလ်အနာဂါမ်ဂမ္တိုင် မကတိန် ဟိုတ်နုသွက်ကုသိုလ် မသအာင်နူ (သော တာပန် သကဒါဂါမ်ဂမ္တိုင်) ဝံလေဝ် နွံအိုတ်ဏီရ ရဲဝံ အဲချိုက် တီရ၊ ဗိုန်ဂ် ဖေက်ဒ် မုသာဝါဒတုဲ သွက်သဝံထွေးကိုလို့ဟ် ချိုတ်ချိုတ်ပျိုတ်ပျိုတ်တုန် ဟံ့သုဟ်ရထရ။

၂၉၁။ ယုံကျ်မ္မုံပိုင် ဗြိုသနကံမာရ ဟိုတွံကို ပရူပရာဝံတုဲရ။ ယုံကျ်မ္မုံပိုင် ဗြို သနကံမာရ ဟိုတွံ ပရူပရာဝံတုဲမး ကသပ်စိုတ် နိပြာကဉ် ကုသိုင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော် ဝေဿဝဏ်ရ- “ယုံမှူးတအ် ထေက်ကိုဒးအမ်သင်ကေံရသွံ၊ ယုံမှူးတအ် ဟံ့ကေင်ဒ်မွဲလေ့ နိကေံရသွံ၊ အာစာ မဇော်လဲသျှင်ပြဲ ဗုတ်ဝံ ကတိန်ရသွံ၊ ပွမတံခရ် မဇော်လဲသျှင်ပြဲ ဗုတ်ဝံ ကတိန်ရသွံ၊ ညးဂမ္တိုင် မကလိဝံခရ်တေင် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ဗုတ်ဝံ ပြာကဉ်ကျင်အိုတ်ရသွံ” ရဲဝံ (ကသပ်စိုတ်ဒ်ရ)။

ယုံကျ်မ္မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် ဗြိုသနကံမာရ တီကေတ် ကသပ်စိုတ် သိုင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် နကိုစိုတ်ဇကုတုဲ သးကို သိုင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် ဂလာန်ဝံရ- “အရာဂ် တုညးသိုင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် ပသ်သမ္ဘိဟေင် ထေင်ကေတ်ဂ်ရော၊ ပွဲကာလအတိက်တေအ်လေဝ် အာစာ မဇော်လဲသျှင်ပြဲ ဗုတ်ဝံ ကတိန်ကျင်တုဲရ၊ ပွမတံခရ် မဇော်လဲသျှင်ပြဲ ဗုတ်ဝံ နိကျင်တုဲရ၊ ညးဂမ္တိုင် မကလိဝံ ခရ်တေင် မဂ္ဂိုင်ဂွင်ဗုတ်ဝံ ကြက်ဒ်ပြာကဉ်ကျင်တုဲအိုတ်ရ၊ ပွဲကာလအနာဂတ်လေဝ် အာစာ မဇော်လဲသျှင်ပြဲ ဗုတ်ဝံ ကြက်ဒ်ကျင်ဏီရ၊ ပွမတံခရ် မဇော်လဲသျှင်ပြဲ ဗုတ်ဝံ ကြက်ဒ်

ကျင်ဏီရ၊ ညးဂမၠိုင် မကလိဝံခရ်တေင် မၤဂျိုင်ဂွင် ဗုတ်ဝံ ကြက်ဒ်ပြာကတ်ကျင်အိုတ်ဏီရ” ရံဝံ (သဂးရ)။

၂၉၂။ ယံကျ်မုၢ်ပိုင် ပရူပရာဝံ ပြီသနကံမာရ ဟိုသဂးကို ဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင်ရ၊ ဂလာန် ပြီသနကံမာရ ဟိုသဂး ကုဒေဝတ်တာဝတီဂမၠိုင်ဝံ သွိုင်ဒေဝတ်နဲဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် သဝံမိင်ကေတ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် အလိုဇကုတဲ ကလေင်ဟိုတံ့ကို ပရိသာတ်ဇကု (မွဲကဆံင်) ဟုန်ရ၊ ပရူပရာ သွိုင်ဒေဝတ် နဲဝင်ဇော်ဝေဿဝဏ် မဟိုသဂး ကုပရိသာတ်ဇကုဝံ ကောန်ဒေဝတ်ဇနဝသဘ သဝံမိင်ကေတ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် အလိုဇကုတဲ ဂရင်ပတီ ကုတီလမုၢ်ပိုင်ကျ်တြဲရ၊ တီလမုၢ်ပိုင်ကျ်တြဲ သဝံကလင်မိင်ကေတ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပရူပရာဝံ နူဇရေင်ကောန်ဒေဝတ်ဇနဝသဘ သွးဟံက အလိုဇကုလေင်တီကေတ် နကိုညဏ်တေင်တဲ တံ့ကို တီလပိုင်အာနန္ဒရ၊ တီလပိုင်အာနန္ဒ သဝံကလင် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ပရူပရာဝံ နူဇရေင်တီလမုၢ်ပိုင်ကျ်တြဲတဲ မွဲကဆံင်ဟုန် တံ့ကို ကုခမီတြဲ၊ ခမီတြဲ ဥပးတြဲ၊ ဥပးတြဲဂမၠိုင်ရ။

နပ္ပမဟိုတံ့ဂ်လေင် သာသနာ ဒဂေတ် မပြဲဝံ စိုက်မထွေးကို မိုဟ်ဒေဝတ် မုၢ်ကို ပညာဂမၠိုင် ဗွဲမဒးရးမာန် သိုမချိုက်ပေင်ဂိုက္ခိ၊ ဗျာပ်တြးပြးဇးအာ မိုဟ်မၤဂျိုင် တီကေတ်တဲ ကြက်ဇော်မောပ် ဇော်ကိုဇြဟတ်ရ။

သုတ်ဇနဝသဘ မရုနက်ဏီမသုန် ထဲရောဏ်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၆။ သုတ်မဟာဂေါဝိန္ဒ

၂၉၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသံဝံရ- ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြိ ပဒတ်ခိုင် ပွဲဒိုက်ကျိတြိဇရောင် ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဒေဝတ်ပဉ္စသီခ မဒိုက်ကျိတြိဇဝတ် ဂန္ဓဗ္ဗ(ဂန္ဓဝ်)ဂ် ပွဲအခိုင်ဗတံသဂါတဲ မကလိလောန်အာ အခိုင်ဗတံပထမယာမ် ဖိုင်ဗတံတဲဂ် မ္မုဂ်ရပ်သံ မထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန်ဂ်ဒိုက် အလုံဒိုက်ကျိတြိဇ မ္မုဂ်ယးတးတ် နကို လျးအရံင်ဇကုတဲ ပြာပ်အာဇရောင် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြိ လျှော်သပဝတ် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြိ တဲမဂး ဒတူကေတ် ပွဲဌာန်မဗ္ဗဲ မွဲဒဲတဲ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြိ ဂလာန်ဝံရ- “ယံကျိတြိပိုင် ဟိုတ်ပရူပရာ မဂ္ဂကလင်ဂိုင်သမ္ဘိကေတ်လဝ် နူဇရောင်ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမ္ပိုင် အဲဒိုက် ဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြိရ” ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ “ယံပဉ္စသီခ ဩဝ် ဂရင်ပတီညိ” ရံဝံ တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြိ သဂးရ။

ဗြဟ္မသဘင်ဓရ် ဒေဝတ်

၂၉၄။ ယံကျိတြိပိုင် ကွာကွာတေအ်ဂ် ပွဲဗတံတဲဥပေါဟ် မရနက်ကို စ်သုန် ဂိတု ဒဂိုန်ပေင် မဒ်အရာဥတုပိတအ် ပေင်ဂ် ဒေဝတ်တာဝတီဂမ္ပိုင် အလုံအိုသျှို ဂဇာန်ကောံ ဓရ်ခိုင် ပွဲဗြဟ္မသဘင်ဓရ်သုဓမ္မာ ညိညိသာသာအိုတ်ရ။ ပရိသာတ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင် မဂ္ဂိုင်

မာတိကာ

ဥင်လေဝ် ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲပွဲပွဲပွဲအိုတ်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမ္တိုင် ပန်လေဝ် ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲဒိုဟ်ပန်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဓတရဌာန် နူဒိုဟ်ဗွဲက် ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ်ပွဲတ်တဲ ဂဇာဒ်တူရုဒ်ကို ဂကောံဒေဝတ်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဝိရုဌ ကာ် နူဒိုဟ်သျှင်ကျာ ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ်သွပ်ကျာတဲ ဂဇာဒ်တူရုဒ်ကို ဂကောံဒေဝတ်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဝိရုပက္ခာန် နူဒိုဟ်ပွဲတ် ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ်ဗွဲက်တဲ ဂဇာဒ်တူရုဒ်ကို ဂကောံ ဒေဝတ်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဝေဿဏ်ကို နူဒိုဟ်သွပ်ကျာ ဂတးဏာမုခ် လပါဒိုဟ် သျှင်တဲ ဂဇာဒ်တူရုဒ်ကို ဂကောံဒေဝတ်ရ။

ယွံကျာ်မုဲပိုင် ပွဲကာလ ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် အလုံအိုသို ဂဇာဒ်ကောံဓရီုဒ် ညီညီသာသာ ပွဲဇြပ်သဘင်ဓရ်သုဓမ္မာအိုတ်ကို ပရိသာတ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မဂ္ဂိုင်ဥင်လေဝ် ဂဇာဒ်ကောံဓရီုဒ် ပွဲပွဲပွဲပွဲအိုတ်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ပန်လေဝ် ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲဒိုဟ် ဂမ္တိုင် ပန်အိုတ်ရ၊ ပွဲလက်ကရ် သိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ပန်ကို ပိုဒိုက်တအ် ဝံဂဇာဒ် ခိုင်အိုတ်ရ။

ယွံကျာ်မုဲပိုင် ဒဂေတ်လဝ် ဒဂေတ်လုတ် မပြဲ ပွဲသာသနာ တီလမ္မံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လုဟ်မု ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မကျင်ကတိန် ပွဲချင်သွပ်တာဝတိံ လတူနုဒေဝတ်သအာင်ဂမ္တိုင် ဗွဲရပ်သ်ကို ဗွဲသကအ်တို့ဝါရကို ရာင်ဆာဲ နွံစရာဲလောန်အိုတ်ရ။ ယွံကျာ်မုဲပိုင် ဟိုတ်ကိုရ ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် “ယွံမူးတအ် ဂကောံအသုဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်တဲ ဂကောံ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ပေင်ကုတ်ကျင်အိုတ်ရသွံ” ရဲဝံ အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် သိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြအိုတ်ရ။

၂၉၅။ ယွံကျာ်မုဲပိုင် ပွဲကာလကို သိုင်အိန် မဒ်သိုင်တုဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ကို တီကေတ် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် မှောင်ဇံင်အိုတ်တဲ ဟိုသကးတိုန် ဂလာန်အိုတ်တိုဟ် နကိုဂါထာ ဂမ္တိုင်ဝံရ-

ယွံမူးတအ် ဒဂေတ်လဝ် ဒဂေတ်လုတ် မပြဲ ပွဲသာသနာ တီလမ္မံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဒေဝတ်တို့တို့ဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တဲ ကောံရပ်သ် ကောံသကအ်တို့ဝါရ မကျင်စိုပ် ဘုံဒေဝတ်တာဝတိံဝံ အဲသိုင်အိန် မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် သဝ္ဗညာတ် ကေတ်အိုတ်တဲ သိုမလှောင်တဲ တီလမ္မံပိုင်ကျာ်တြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတဲ ဂုဏ်ဓရ် မဒိုဟ်ဆာဲ ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရသွံ။

ဒေဝတ်တို့တို့ဂမ္တိုင် မဒ်ကွး ကျာ်တြဲ မကျင်စိုပ် ချင်သွပ် တွေင်တွေင်တုဟ် တုဟ်ဝံ ဗွဲရပ်သ်ကို ဗွဲသကအ်တို့ဝါရကို ဗွဲအာယုက်ကို ရာင်ဆာဲ နွံစရာဲလောန် လတူနုဒေဝတ်သအာင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ပရူပရာဝံအိုတ်တဲ အဲသိုင်အိန် မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ် တာဝတိံဂမ္တိုင် သိုမလောဝတ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတ် ဂုဏ်ဓရ် မဆိုတ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ သျှိုက်မျိုက် မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ဟိုသဂး ဂလာန်အိုတ်တိုဟ်ရ။

ယွံကျိမျိုပိုင် ဟိုတ်နူ (ဂလာန် အိုတ်တိုဟ် သိုင်အိန်) ဂ် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် “ယွံမူးတအ် ဂကောံအသူဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်တဲ ဂကောံဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ပေင်ကုတ်ကျါ အိုတ်ရသ့” ရဲဝံ လောန်ဗုတ်တို အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြ ခိုင်အိုတ်ရ။

ဂုဏ်သုခစုတ်သန် ဟံဉ်ပုန်ဂတး ဒစာံသတ်

၂၉၆။ ယွံကျိမျိုပိုင် ပွဲကာလဂ် သိုင်အိန် မဒ်သိုင်တုဒေဝတ်ဂမ္တိုင် တီကေတ် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် မှောင်ဇိုင်အိုတ်တဲ ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ရ- “ယွံသကအ် တအ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မိက်သဂွံကလင်ကေတ် ဂုဏ်တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ မသုခစုတ်သန် ဟံဉ်ပုန်ဂတးဂမ္တိုင် ဒစာံပြကာဂ်အိုတ်ဟာ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယွံတုညးသိုင်အိန် ဝိုညးဂမ္တိုင် မိက်သဂွံကလင်ကေတ် ဂုဏ်တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ မသုခစုတ်သန် ဟံဉ်ပုန်ဂတးဂမ္တိုင် ဒစာံ ပြကာအိုတ်ရ ရဲဝံ (ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကလေင်ဟိုအိုတ်ရ)။

ယွံကျိမျိုပိုင် ပွဲကာလဂ် သိုင်အိန် မဒ်သိုင်တုဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဟိုတွံဂုဏ် တီလမ္ပုပိုင် ကျိတြဲ မသုခစုတ်သန် ဟံဉ်ပုန်ဂတးဂမ္တိုင် ဒစာံပြကာရ- “ယွံမူးတအ် ဒေဝတ်တာဝတိံ ဂမ္တိုင် အရာဂ် ပသ်သမ္ဘိဟေင် ထေင်အိုတ်ဂ်ရော၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲဒ် ဒဂေတ်တ တုဟ်နဒတဲမြမေတ် တသိုခ်မိုဟ် မဂ္တိုင်၊ တုဟ်နသွက်သဂွံမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမေတ် တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ရဲသ်ဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ် ကောံအင်္ဂ် မဒဂေတ်တ တုဟ်နဒတဲမြမေတ် တသိုခ်မိုဟ် မဂ္တိုင် တုဟ်နသွက်သဂွံမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမေတ် တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ဝံ ကွာတေအ်လေပ် ဝိုဟံညာတ် ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေပ် ဝါနူတီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲတဲ ဝို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၁)

ဓရ်တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲဒ် ဓရ်မတွံလပ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဓရ်မတီညာတ်ကေတ် အလို ကျေမာန်ရ၊ ဓရ်ထေက်ကိုကော်ဘိက် ရဲဝံမဂး ကျင်ညိ ဗိုညိရ၊ ဓရ်ထေက်ကို ရင်တုင်စွံလပ် (ပွဲအပွဲကျေကျေ အပွဲစိုတ်)ရ၊ ဓရ်တုပညာအရီတအ်ဟေင် တီမာန် ဒင်စသိုင်မာန် ကျေညး ကိုညးရ၊ ရဲသ်ဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ် ကောံအင်္ဂ် မတွံဓရ် မထေက်ကို ရင်တုင်စွံလပ် (ပွဲအပွဲကျေကျေ အပွဲစိုတ်)ဝံ ကွာတေအ်လေပ် ဝို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေပ် ဝါနူတီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲတဲ ဝို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၂)

တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲၣ် “ဣဝ္ဗံ ကုသိုလ်ရ” ရဝ္ဗံ ပညာဉ်ထွေးကို ဗွဲမဒေးရးရ။ “ဣဝ္ဗံ အကုသိုလ်ရ” ရဝ္ဗံ ပညာဉ်ထွေးကို ဗွဲမဒေးရးရ။ “ဣဝ္ဗံ န္ဓကိဒုဟ်ရ၊ ဣဝ္ဗံ ဟံမ္မေကိဒုဟ်ရ၊ ဣဝ္ဗံ ထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ရ၊ ဣဝ္ဗံ ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ရ၊ ဣဝ္ဗံ ယုတ်ရ၊ ဣဝ္ဗံ ပြဲရ၊ ဣဝ္ဗံ န္ဓကိသွက်လမ်စံက် (ကိဉ်ခက်) န္ဓကိသွက်ဗုဒ္ဓအေးရ” ရဝ္ဗံ ပညာဉ်ထွေးကို ဗွဲမဒေးရးရ။ ရသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂီ မပညာဉ်ထွေးကို ဓရ်ကုသိုလ် အကုသိုလ် မျှ်ကို ဒုဟ် မဟံမ္မေကိဒုဟ် မထေက်ကိုသိပ်ဂှ် မဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ် မယုတ် မပြဲ မျှ်ကိုသွက် မလမ်စံက် သွက်မဗုဒ္ဓအေးဂမ္တိုင်ဝံ ကွာတေအ်လေဝ် ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲတဲ ပိတအ် ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၃)

တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲၣ် ညာဉ်ထွေးကို ဒဂေတ် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ကုက္ကုဒ်မ္တိုင် ဗွဲမ ဒေးရးရ၊ နိဗ္ဗာန် ကောံဒဂေတ်ဂှ် န္ဓကိပ္ပမန်ရ ဆက်စပ်ရ။ ဥပမာမဂးတုန်- ညှ်စီဂီၤ ကောံညှ်စီယမုနာ သီမန်ရဆက်စပ် ညံင်ရန်အာ မွဲပလောင်ခပ်ကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟေင် တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲၣ် ညာဉ်ထွေးကို ဒဂေတ် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ကုက္ကုဒ်မ္တိုင် ဗွဲမဒေးရးရ၊ နိဗ္ဗာန် ကောံဒဂေတ်ဂှ် န္ဓကိပ္ပမန်ရဆက်စပ်ရ။ ရသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂီ မဟိုတ် ဒဂေတ် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ဝံ ကွာတေအ်လေဝ် ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၄)

လာတ်သကာဒယံတု ကုတိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲၣ် သိုင်ဂမ္တိုင် မိပ်စိုတ်အိုတ်ကောတ် သဂ္ဂကိုဇြဟတ်အိုတ်ရ၊ စိုက်မဒေးထေင်ကေတ် ရဝ္ဗံ ချိုက်ပေင်တ ဗွဲမလောန်ရ၊ စိုန်ဂှ်လေဝ် တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲတုန် သီမဟံမ္မေကိပ္ပမုနာန် သပပုာ်ဂှ်ကိုပိုန် စူအာဟာရရ။ ရသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂီ မကိုပိုန်စူအာဟာရ သီမဟံမ္မေကိပ္ပမုနာန်ဝံ ကွာတေအ် လေဝ် ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ် ကေတ်အိုတ်ရ။ (၅)

တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲၣ် စိုန်နီၣ်သကအ်ပွင် မဂ္တိုင် မတွံး ပုဂ္ဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒ ဂေတ်လုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန် ဒဂေတ်လုတ်တဲလေဝ် ပါသုးကေံ သကအ်ပွင်ဂမ္တိုင်တဲ သိုမလဟိင်တ ညးမွဲဝေင်္ဂ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ ရသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂီ မမိပ် လဟိင် ညးမွဲဝေင်္ဂ ကွာတေအ်လေဝ် ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝ် ပါနူ တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၆)

တိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲၣ် အတိုင်ဟိုတ်တွံၣ် မျှ်အလေံဒဂေတ်သပရ၊ အတိုင်ဒဂေတ် သပဂှ် မျှ်အလေံဟိုတ်တွံၣ်ရ။ ရသံဝံ အတိုင်ဟိုတ်တွံၣ် မျှ်အလေံဒဂေတ်သပတဲ အတိုင်ဒဂေတ် သပဂှ် သီမျှ်အလေံဟိုတ်တွံၣ် နနယ်ဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂီ မဒဂေတ်တ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုဓရ်လောကုတ္တိရဝ္ဗံ ကွာတေအ်လေဝ် ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္ပပိဋကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၇)

တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိဂုံ နက္ခိအာဒိဗြဟ္မစရိယ မဒ္ဒိအာစာနိဿယ မပြဲဂုံ တတ်
 ကောံအာ တရ်ကန္တာ ဝိစိကိစ္ဆာ ပုမသေဟ်ပွာ ပွဲခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသိုတဲဒ်ရ၊ စာ်စူး နူပုမချပ်
 သေဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာတဲဒ်ရ၊ နွံက္တုမ်စိုတ် စိုပ်ဒေတဲအိုသိုရ၊ ရံသာ်ဝံ
 အာစာ မချိုက်ပေင်တဲ ကောံအာ နက္ခိအာဒိဗြဟ္မစရိယ မဒ္ဒိအာစာနိဿယ မပြဲ မတတ်
 ကောံအာ တရ်ကန္တာ ဝိစိကိစ္ဆာ ပုမသေဟ်ပွာ ပွဲခရ်ဂမ္ပိုင်အိုသိုတဲ မစာ်စူး နူပုမချပ်
 သေဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာတဲ မ္မုက္တုမ်စိုတ် မစိုပ်ဒေတဲအိုသိုဝံ ကွာတေအ်
 လေဝ် ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိတဲ ပို ဟံညာတ်
 ကေတ်အိုတ်ရ။ (၈)

၂၉၇။ ယံကျာ်မ္ပပိဋ် သိုင်အိန် မဒ္ဒိသိုင်တုဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်ဂုံ ဟိုတံဂုဏ် တိလမ္ပပိဋ်
 ကျက်တြိ မဒ္ဒိစုတ်သန် ဟံပုန်ဂတးဂမ္ပိုင် ဒစာ်ပြကာဝံ ကုဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင်ရ။ ယံကျာ်
 မ္ပပိဋ် ဟိုတ်မဟိုတ်သံဂ်ရ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင် သဝံကလင်ကေတ် ဂုဏ်တိလမ္ပပိဋ်
 ကျက်တြိ မဒ္ဒိစုတ်သန် ဟံပုန်ဂတးဂမ္ပိုင် ဒစာ်ပြကာတဲ လောန်ဗုတ်တို၊ မ္မုက္တုမ
 အိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် သျှိုက်မြိုက် ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြိုင်အိုတ်ရ။

ယံကျာ်မ္ပပိဋ် ပွဲသဘင်အကောံခရီဒေဝတ်ဂုံ ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်လှို၊ ဟိုသဂး သာ်ဝံ
 အိုတ်ရ- “ယံသကအ်တအ် တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိဂမ္ပိုင် ပန်ဇေကု သုဟ်ညင်ရံတိလမ္ပပိဋ်
 ကျက်တြိ လှဟ်ကို ကတိုဒ် ပွဲလောကဝံ သဝံတံခရ်အိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ။ ကတိုဒ်သံဂ်တဲ
 ပုမတံခရ် န်တုဟ်နဒေတဲမြမောဝ် တသိုခ် မှိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နသွက်သဝံမင်မွဲလောက
 တုဟ်နဒေတဲဖို ဒေတဲမြမောဝ် တသိုခ် မှိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်ရ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်လှို၊ ဟိုသဂး သာ်ဝံအိုတ်ရ- “ယံသကအ်တအ် တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ
 ဂမ္ပိုင် ပန်ဇေကု စွဲထောံအိုတ်ညိကွာ၊ ယံသကအ်တအ် တိလမ္ပပိဋ် ကျက်တြိဂမ္ပိုင် ပိဇေကု
 ညင်ရံတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ လှဟ်ကို ကတိုဒ် ပွဲလောကတဲ သဝံတံခရ်အိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ။
 ကတိုဒ်သံဂ်တဲ ပုမတံခရ် န်တုဟ်နဒေတဲမြမောဝ် တသိုခ် မှိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နသွက်သဝံ
 မင်မွဲလောက တုဟ်နဒေတဲဖို ဒေတဲမြမောဝ် တသိုခ် မှိုသ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်ရ” ရဝံ (သဂး
 အိုတ်ရ)။

ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်လှို၊ ဟိုသဂး သာ်ဝံအိုတ်ရ- “ယံသကအ်တအ် တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ
 ဂမ္ပိုင် ပိဇေကု စွဲထောံအိုတ်ညိကွာ၊ ယံသကအ်တအ် တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိဂမ္ပိုင် ဓါဇေကု
 ညင်ရံတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ လှဟ်ကို ကတိုဒ် ပွဲလောကတဲ သဝံတံခရ်အိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ။
 ကတိုဒ်သံဂ်တဲ ပုမတံခရ် န်တုဟ်နဒေတဲမြမောဝ် တသိုခ် မှိုဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နသွက်သဝံ
 မင်မွဲလောက တုဟ်နဒေတဲဖို ဒေတဲမြမောဝ် တသိုခ် မှိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်ရ” ရဝံ (သဂး
 အိုတ်ရ)။

၂၉၈။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိၣ် သးကးတံ သာ်ဝံအိုတ်မး သွိုင်အိန် မဒ်သွိုင်တုဒေဝတ်ဂမၠိုင် သးကးကို ဒေဝတ်တာဝတိံဂမၠိုင် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံသကအံတအံ ပွဲလောကဓာတ် မွဲဝပ် တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြဲဂမၠိုင် ဓါဇကု မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေၣ် ကတိန် ဟံကွာ ဟံကြ (မွဲဒမြိပ် ဝပ်) ဟိုတ်ဍုၣ်ဟံမွဲရ။ ယွံသကအံတအံ တီလမုၢ်ပိၣ်ကျာ်တြဲ ဟံမွဲကိုယဲဘဲဂံၣ်တု တန် တံဒိုင် အာယုက် ဗွဲမတိုင်မး ခိုဟ်ရ။ ပွမတန်တံသာ် နှိတုဟ်နဒတဲမြဲမောပ် တသိုၣ် မွဲဟ်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နသွက်သဝံမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြဲမောပ် တသိုၣ် မွဲဟ် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်ရ” ရဝံ (သးရ)။

ယွံကျာ်မုၢ်ပိၣ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်ဂမၠိုင် ချပ်ဇုန်စန်စာသီကွီတ ကိစ္စဟိုတ် သဝံ ကောံဓရီ ပွဲဒြပ်သဘင်ဓရီသုဓမ္မာ တဲအာအိုတ်တု သွိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမၠိုင်ပန် စပ်ကို ကိစ္စဂ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ် တင်ဟိုဗကန် တင်ဟိုဇ္ဇောန်ထွေး လက်ကရံအိုတ်တုမး ဟံပါစူးအာ အိုတ်တု တန်တံဒိုင် ပွဲဒုဒဲဇကုဇကုအိုတ်ပုန်ရ။

သွိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမၠိုင်ပန် မကလိဝံ တင်ဟိုဗကန်တု တင်ဟိုဇ္ဇောန်ထွေး လက်ကရံလေဝ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်အိုတ်တု သိုစိုတ်မမောပ်ဇ ဗွဲတေၣ် တန်တံဒိုင် ပွဲဒုဒဲဇကု ညိုင်ညိုင်ဝတ်ဝတ်အိုတ်ရ။

၂၉၉။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိၣ် ပွဲအထိုက်အတန်ဂ် ကလိလောန်အာ လျးအရံင် အာနဘ် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်တု လျးအရံင် မဇော်ပြဲလဲလး တိတ်ကျင် နှိဒိဟ်သွပ်ကျာရ။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိၣ် ပွဲကာလဂ် သွိုင်အိန် မဒ်သွိုင်တု ဒေဝတ်ဂမၠိုင်ဂ် ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမၠိုင်ရ- “ယွံမူးတအံ (သွက်ဗြီ သဝံပြာကဋ်ကျင်ဂ်) နိမိတ် မအာဂတဂမၠိုင် ပြာကဋ်ကျင်အိုတ်ရ၊ လျးအရံင် မဇော်ပြဲလဲလး တိတ်ကျင်ရ၊ (နှိသာ်ဂ်တု) ဗြီ ကြက်ပြာကဋ်ကျင်ရ၊ လျးအရံင် တိတ်ကျင်ဝံ သွက်ဗြီ သဝံပြာကဋ်ကျင် နှိနိမိတ် မအာဂတရ” ရဝံ (သးရ)။

ဟိုတ်နိမိတ် မအာဂတဂမၠိုင် ပြာကဋ်ကျင်ဂ်ရ ဗြီ ကြက်ပြာကဋ်ကျင်ရ၊ လျး အရံင်မဇော်ပြဲလဲလး ကတိန်ကျင်ဝံ သွက်ဗြီသဝံပြာကဋ်ကျင် နှိနိမိတ်မအာဂတရ။

ဂလာန် သွိုင်ဗြီသနကိုမာရ

၃၀၀။ ယွံကျာ်မုၢ်ပိၣ် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမၠိုင် “လျးအရံင်ဝံ ကြက်ဒး မင်ရံင် ညိုင်သဝံတိအိုတ်ရ၊ ဖိုမကတိုန် ဟိုတ်နှုလျးအရံင်ဝံ သဝံညာတ်ကေတ် ဂတမတ် တုဟေင် ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဝံ ရန်တုအံတု ပွဲဒုဒဲဇကုဇကုဟေင် ဂဇာန်ဒိုင်အိုတ်ရ။

သွိုင်ဒေဝတ် နာဲဝင်ဇော်ဂမၠိုင် ပန်လေဝ် “လျးအရံင်ဝံ ကြက်ဒးမင်ရံင် ညိုင်သဝံ တိအိုတ်ရ၊ ဖိုမကတိုန် ဟိုတ်နှုလျးအရံင်ဝံ သဝံညာတ်ကေတ် ဂတမတ်တုဟေင် ကြက်

အာအိုတ်ရ” ရဝံ ရန်တုအိတဲ ပွဲဒွဲဇကုဇကုဂ်ဟောင် ဂဇအိဒိုင်အိုတ်ရ။ ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမိုင် သဝံမိင်ကေတ် ဂလာန် သိုင်အိန် ရဝံမဂး ပြီပြာကဋ်ကျင်ရဝံတဲ “လျးအရံင်ဝံ ကြက်ဒးမင်ရံင် ညံင်သဝံတီကေတ်အိုတ်ရ။ ဖိုမကတိုဒ် ဟိုတ်နုလျးအရံင်ဝံ သဝံညာတ် ကေတ် ဂတမတ်တဲဟောင် ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဝံ ဗွဲမတန်ကြန်ညိုင်ဝတ် စိုတ်လုပ်စဒိုင် အိုတ်ရ။

ယံကျာ်မုံပိုင် ပြီသနင်္ကမာရ ပွဲကာလမပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမိုင်နို မိတ်ဗဒ်လပ် အတ္တတ် မကြိုင်မိုဟ်တဲ သဒးပြာကဋ်ကျင်ရ။ ယံကျာ်မုံပိုင် (ဟိုတ် ခေံတုန်) ရပ်သ်ဗြီ ပကတိဂ် ဟိုတ်ဟံပြာကဋ် ပွဲမတ်ဒေဝတ်တာဝတီဂမိုင်ရ။ ယံကျာ် မုံပိုင် ပွဲကာလပြီသနင်္ကမာရ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီဂမိုင်နို ဗွဲရပ်ကို ဗွဲသကအိတိုဝါရကို ရာင်ဆဲး သပ္ပယ်လောန် လတူနုဒေဝတ်ဂမိုင် မွဲသအာင်ရ။

ယံကျာ်မုံပိုင် ဥပမာမဂးတုန်- ဇကုကောန်ရပ်ထပ်ဂ် လောန်လတူ နုရပ်ဇကု မိုဟ်တဲ သုဟ်ညံင်ရ ရာင်ဆဲးသပ္ပယ်ကို၊ ယံကျာ်မုံပိုင် တုပ်တ်သ်ဝံဟောင် ပွဲကာလ ပြီ သနင်္ကမာရ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီဂမိုင်နို ဗွဲရပ်သ်ကို ဗွဲသကအိ တိုဝါရကို ရာင်ဆဲးသပ္ပယ်လောန် လတူနုဒေဝတ်ဂမိုင် မွဲသအာင်ရ။

ယံကျာ်မုံပိုင် ပွဲကာလပြီသနင်္ကမာရ ဒ်ပြာကဋ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတ်တာဝတီ ဂမိုင်နို ပွဲပရိသာတ်ဂ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲလေဝ် လော့လေဝ် ဟံလော့လ် ပြီသနင်္ကမာရရ။ ဒစးဒိုင်တုင်တရ်လေဝ် ဟံပရ။ နကိုဒွဲလေဝ် ဟံကော်ဘိက်ရ။ “ပွဲကာလလျာ်ဝံ ပွဲပွင် ဒေဝတ် ပြီသနင်္ကမာရ နွံပိုက်ဂ် ကြက်ဂဇအိရ” ရဝံ ဗွဲမကွပ်သော့ဟောင် သိုမသပပျပ် စိုတ်ဂ် ဒေဝတ်ဂမိုင်အိုသို ပင်ခွအ်ခွေမ်တဲတဲ ဂဇအိတင်လပ်ထွဲအိုတ်ရ။

ယံကျာ်မုံပိုင် ဩပွဲပွင်ဒေဝတ်မွဲ ပြီသနင်္ကမာရ ဂဇအိမဂး၊ ဒေဝတ်ဂ် ကလိဝံ ပွမ အိုဟ်တိုဟ် မပြရ။ ကလိဝံ ပွမမိပ်မြဟ် မပြရ။ ယံကျာ်မုံပိုင် ဥပမာမဂးတုန်- သိုင်တု တိဍုင် မသျှိုက်အဘိသိက် မဒ်ဆဝံစပ်သျှိုက်အဘိသိက် နဒ်သိုင်တုဂ် သုဟ်ညံင်ရ ပွမ ကလိဝံ အိုဟ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် မပြကို၊ ယံကျာ်မုံပိုင် တုပ်တ်သ်ဝံဟောင် ဩပွဲပွင်ဒေဝတ်မွဲ ပြီသနင်္ကမာရ ဂဇအိမဂး၊ ဒေဝတ်ဂ် ကလိဝံ ပွမအိုဟ်တိုဟ် မပြရ။ ကလိဝံ ပွမမိပ်မြဟ် မပြရ။ ယံကျာ်မုံပိုင် ကြနုဂ် ပြီသနင်္ကမာရ တီကေတ် ဒ်ဒ်ဒေဝတ်တာဝတီဂမိုင် မှောင်ဇ ဒိုင်တဲ သိုဟံထွေးဇကု ဟိုဂလာန် အိုဟ်တိုဟ် နကိုဂါထာဂမိုင်ဝံရ-

“ယံမွဲးတအ် ဒဂေတ်လပ် ဒဂေတ်လုတ်မပြ ပွဲသာသနာ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဒေဝတ်တိုတိုဂမိုင် မချိုက်ပေင်တ် ကောံရပ်သ် ကောံသကအိတိုဝါရ မကျင်စိုပ် ဘုံဒေဝတ်တာဝတီဝံ သိုင်အိန် မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ်တာဝတီဂမိုင် သဝံညာတ် ကေတ်အိုတ်တဲ သိုမလော့ဝတ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သိုမဟိုထိုင်သးတ် ဂုဏ်ဓရ် မခိုဟ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြတဲ အိုဟ်တိုဟ်အိုတ်ရသ့။

ဒေဝတတို့တို့ဂမ္ဘိုင် မနိက္ခန္ဓာ ကျက်ကြ မကျင်စိပ် ချင်သွပ် တောင်တောင်တုတ် တုတ်ဝှံ ဗွဲရုပ်သားကို ဗွဲသကအ်တို့ဝါရကို ဗွဲအာယုက်ကို ရာဇ်ဆဲး နွံစရဲလောန် လတူနူဒေဝတသအာင်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ညာတ်ကေတ် ဟိုတ်ပရူပရာဝံအိုတ်တဲ သွိုင်အိန် မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ တာဝတိံဂမ္ဘိုင် သိုမလောဝ်တံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်ကြ သိုမဟိုထိုင်သးတံ ဂုဏ်ခရ် မနိဟ်ဆဲး ဂုဏ်သင် ဒဂေတ်မပြဲတဲ သျှိုက်မျိုက်မိပ်စိုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (ဟိုဂလာန် အိုတ်တိုဟ်ရ)။

၃၀၁။ ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် ဗြိုသနက္ခမာရ ဟိုသဂး ပရူပရာဝံရ။ ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် ရမုာင် ဗြိုသနက္ခမာရ မဟိုသဂး ပရူပရာဝံ ချိုက်ပေင်တံ ကောံအင်္ဂဒစံသံ မတွံဂး ပွမအးဇး ပွမပိုတ်သကုတ် ပွမသာယျာ ပွမချာတ်ကတောဝ် ပွမရမုာင်ခွမ် ပွမဟုံပြးဆဲး ပွမရမုာင် အံင် ပွမဗလံင်ရ။ ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် စိုတ်ပရိသာတ် နွံဂ် ဗြိုသနက္ခမာရ ကိုမိင်တီကေတ် နက္ခမာရရ၊ ရမုာင်ဗြိုဂ် မူးပရိသာတ်လေဝ် ဟုံတိတ်အာရ၊ ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် ညးမ္မုံကိုရမုာင် မချိုက်ပေင်တံ ကောံအင်္ဂဒစံသံ ရဲဝံဂ် “ညးမ္မုံကိုရမုာင် မတုပ်သွဟ်ကိုရမုာင်ဗြို” ရဲဝံ ဂပ်ဝ်သဂးရ။

ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် ဒေဝတတာဝတိံဂမ္ဘိုင် သဂးကိုဗြိုသနက္ခမာရ ဂလာန် ဝံအိုတ်ရ- “ယွံဗြိုဇော် ပိုညးဂမ္ဘိုင် သဝံတီကေတ် ပရူပရာဝံတဲ အိုတ်တိုဟ် ဗွဲမလောန် အိုတ်ရ၊ သွိုင်အိန် မနိသွိုင်တဲဒေဝတဂမ္ဘိုင် ဟိုတွံဂုဏ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်ကြ မချာံစုတ်သန် ဟုံပွန်ဂတးဂမ္ဘိုင် ဒစံပြကာဂ်ရ၊ သဝံတီကေတ် ဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်တဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင် အိုတ်တိုဟ် အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ဂုဏ်ချာံစုတ်သန် ဟုံပွန်ဂတး ဒစံသံ

၃၀၂။ ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် ဗြိုသနက္ခမာရ သဂးကိုသွိုင်အိန် မနိသွိုင်တဲ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံသွိုင်အိန် မနိသွိုင်တဲဒေဝတတအ် ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် မိက်သဝံကလင်ကေတ် ဂုဏ်တီလမ္ပုပိုင်ကျက်ကြ မချာံစုတ်သန် ဟုံပွန်ဂတးဂမ္ဘိုင် ဒစံ ပြကာဂ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျာ်မ္မုံပိုင် သွိုင်အိန် မနိသွိုင်တဲဒေဝတဂမ္ဘိုင်ဂ် “ခိုဟ်ရ ယွံဗြိုဇော်” ရဲဝံ ဒုင်ဝန် ကုဗြိုတဲ ဟိုတွံ ဂုဏ်တီလမ္ပုပိုင်ကျက်ကြ မချာံစုတ်သန် ဟုံပွန်ဂတး ဂမ္ဘိုင် ဒစံပြကာရ။

ယွံတုညးဗြိုဇော် အရာဂ် ပသံသန္တိဟေင် ထေင်ကေတ်ဂ်ရော၊ တီလမ္ပုပိုင် ကျက်ကြဂ် ဒဂေတ်တံ တုဟ်နဒတဲမြမောဝ် တသိန်မိုဟ် မဂ္ဂိုင်၊ တုဟ်နသွက်သဝံမင်မွဲ

လောက တူဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောင် တသိုၣ် မိုဟ်ဒေဝတဂမိုၣ်ရ၊ ရံသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂ မဒဂေတ်တ တူဟ်နဒတဲမြမောင် တသိုၣ်မိုဟ် မဂ္ဂိုၣ် တူဟ်န သွက်သဝံမင်မွဲလောက တူဟ်နဒတဲဖို ဒတဲမြမောင် တသိုၣ် မိုဟ်ဒေဝတဂမိုၣ်ဝံ ကွာ တေအံလေဝ် ပိုဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲတဲ ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၁)

ခရိတိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲ ခရိမတံလဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ခရိမတိညာတ်ကေတ် အလို ကေုမာန်ရ၊ ခရိထေက်ကိုကော်ဘိက် ရံဝံမး ကျၢ်ညိ ဗိုညိရ၊ ခရိထေက်ကို ရင်တျၢင်စုံလဝ် (ပွဲအပွဲကေုကေု အပွဲစိုတ်)ရ၊ ခရိတပညာအရိတအံဟေင် တိမာန် ဒုင်စသိုင်မာန် ကေုညး ကိုညးရ၊ ရံသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂ မတံခရိ မထေက်ကို ရင်တျၢင်စုံလဝ် (ပွဲအပွဲကေုကေု အပွဲစိုတ်)ဝံ ကွာတေအံလေဝ် ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲတဲ ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၂)

တိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲ “ဣဝံ ကုသိုလ်ရ” ရံဝံ ပညၢင်ထွေးကို ဗွဲမဒးရးရ၊ “ဣဝံ အကုသိုလ်ရ” ရံဝံ ပညၢင်ထွေးကို ဗွဲမဒးရးရ၊ “ဣဝံ နွံကိုဒုဟ်ရ၊ ဣဝံ ဟံမွဲကိုဒုဟ်ရ၊ ဣဝံ ထေက်ကိုသိပ်ဂိုၣ်ရ၊ ဣဝံ ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုၣ်ရ၊ ဣဝံ ယုတ်ရ၊ ဣဝံ ပြဲရ၊ ဣဝံ နွံကိုသွက်လမ်စံက် (ကိုဒုက်) နွံကိုသွက်ဗုသအးရ” ရံဝံ ပညၢင်ထွေးကို ဗွဲမဒးရးရ၊ ရံသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂ မပညၢင်ထွေးကို ခရိကုသိုလ် အကုသိုလ် မှုကို ဒုဟ် မဟံမွဲကိုဒုဟ် မထေက်ကိုသိပ်ဂိုၣ် မဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုၣ် မယုတ် မပြဲ မှုကိုသွက် မလမ်စံက် သွက်မဗုသအးဂမိုၣ်ဝံ ကွာတေအံလေဝ် ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲတဲ ပိုတအံ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၃)

တိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲ ပျၢင်ထွေးကိုဒဂေတ် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ကုကွေးဂမိုၣ် ဗွဲမ ဒးရးရ၊ နိဗ္ဗာန် ကောံဒဂေတ်ကို နွံကိုပွမန်ရ ဆက်စပ်ရ။ ဥပမာမးတုန်- ဘုဂ္ဂိဂါ ကောံဘုဂ္ဂိယမုနာ သိုမန်ရဆက်စပ် ညံင်ရံဒ်အာ မွဲပလောပ်စပ်ကို၊ တုပ်တသံဝံဟေင် တိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲ ပျၢင်ထွေးကိုဒဂေတ် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ကုကွေးဂမိုၣ် ဗွဲမဒးရးရ၊ နိဗ္ဗာန် ကောံဒဂေတ်ကို နွံကိုပွမန်ရဆက်စပ်ရ။ ရံသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂ မဟိုတ် ဒဂေတ် ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ဝံ ကွာတေအံလေဝ် ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လှဟ်လေဝ် ပါနူတိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲတဲ ပို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၄)

လာဘ်သကာဒယုတ် ကုတိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲ သိုင်ဂမိုၣ် မိပ်စိုတ်အိုတ်ကောတ် သဝံကိုဇြဟတ်အိုတ်ရ၊ စိုက်မဒးထေင်ကေတ် ရံဝံ ချိုက်ပေင်တ ဗွဲမလောန်ရ၊ စိုက်လေဝ် တိလမ္မုပိုၣ်ကျၢ်တြဲတုန် သိုမဟံမွဲကိုပွမမုမာန် သပပြဘိုက်ကိုပိုန် စူအာဟာရရ၊ ရံသံဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တ ကောံအင်္ဂ မကိုပိုန်စူအာဟာရ သိုမဟံမွဲကိုပွမမုမာန်ဝံ ကွာတေအံ

လေဝံ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝံ ပါနူတိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၅)

တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဝိနိန္ဒကိသကအ်ပွဲင် မတိုင် မတွံး ပုဂ္ဂိုလ်သေက္ခ ဃောဒဂေတ်လုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန် ဒဂေတ်လုတ်တဲလေဝံ ပါသွးကျေံ သကအ်ပွဲင်ဂမ္တိုင်တဲ သိုမလဟိင်တဲ ညးမွဲခပ်ဂံ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ ရဲသတ်ဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တဲ ကျောံအင်္ဂံ မမိပ်လဟိင် ညးမွဲခပ်ဂံ ကွာတေအ်လေဝံ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝံ ပါနူတိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၆)

တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ အတိုင်ဟိုတွံက် မျဲအလေံဒဂေတ်သပရ၊ အတိုင်ဒဂေတ်သပရ မျဲအလေံဟိုတွံက်။ ရဲသတ်ဝံ အတိုင်ဟိုတွံက် မျဲအလေံဒဂေတ်သပရ အတိုင်ဒဂေတ်သပရ သိုမျဲအလေံဟိုတွံက် နနယ်ဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တဲ ကျောံအင်္ဂံ မဒဂေတ်တဲ ဒဂေတ်လုတ် မဗွဲကိုဓရ်လောကုတ္တိရ်ဝံ ကွာတေအ်လေဝံ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝံ ပါနူတိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၇)

တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ နကိုအာဒိဗြဟ္မစရိယ မဒ်အာစာနိဿယ် မပြဲ တတ်ကျောံအာ တရ်ကန္တာ ဝိစိက္ခိယာ ပုမသေဟ်ပွာ ပွဲဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသိုတဲဉ်ရ၊ စာ်စူး နူပမချပ်သေဟ်ပွာ သတ်တေအ်ဟာ သတ်ဏာအ်ဟာတဲဉ်ရ၊ နွံကိုဂွမ်စိုတ် စိုပ်ဒတဲအိုသိုရ။ ရဲသတ်ဝံ အာစာ မချိုက်ပေင်တဲ ကျောံအင်္ဂံ နကိုအာဒိဗြဟ္မစရိယ မဒ်အာစာနိဿယ် မပြဲ မတတ်ကျောံအာ တရ်ကန္တာ ဝိစိက္ခိယာ ပုမသေဟ်ပွာ ပွဲဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသိုတဲ မစာ်စူး နူပမချပ်သေဟ်ပွာ သတ်တေအ်ဟာ သတ်ဏာအ်ဟာတဲ မျဲကိုဂွမ်စိုတ် မစိုပ်ဒတဲအိုသိုဝံ ကွာတေအ်လေဝံ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ လုဟ်လေဝံ ပါနူတိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ပိ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၈)

၃၀၃။ ဂုဏ်တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မသုတ်သန် ဟံပုန်ဂတးဂမ္တိုင် ဒစာ်ပြကာသိုင်အိန် မဒ်သိုင်တုဒေဝတဂမ္တိုင် ဟိုတွံက် ဗြိုသနကိုမာရရ။ ယံကျာ်မ္မံပိဉ် ဟိုတ်နူသိုင်အိန် ဟိုတွံသတ်ဂံရ ဗြိုသနကိုမာရ သဂ္ဂကလင်ကေတ် ဂုဏ်တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မသုတ်သန် ဟံပုန်ဂတးဂမ္တိုင် ဒစာ်ပြကာတဲ မျဲကိုပုမအိုဟ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် သျှိုက်မျိုက် ကြိုက်စိုတ် မြဟ်မြဒိုင်ရ။ ယံကျာ်မ္မံပိဉ် ပွဲကာလဂ် ဗြိုသနကိုမာရ နိမိတ်ဗဒ်အတ္တဘ မကြိုင်မျိုဟ်ပြာကဉ်တဲ နလွေဟ်သုတ်ကောန်ဇုာ် မျဲကိုဒွက်သေဝ် မသုန်ဂဝါ ဒ်ပြာကဉ်ကျင် (ပွဲဂတမုခ်) ဒေဝတတာဝတိဂမ္တိုင်ရ။

ဗြို ကလာင်တိုန်အာကးတဲ ပွဲအာကာသ မူးဇူးဂ် ဂဇေတင်ထွဲရ။ ယံကျာ်မ္မံပိဉ် ကြိုမျဲကိုဇြဟတ်ဂ် ပွဲပွင်မလးပညပ်လပ် ဗွဲမဒးရး ကိုဒ် ပွဲဇူးတိ မညီသာသုဟ်သုန် ကိုဒ် သုဟ်ညင်ရဂဇေတင်ထွဲကို၊ ယံကျာ်မ္မံပိဉ် တုပ်တသတ်ဝံဟေင် ဗြိုသနကိုမာရ

ကလောင်တိုန် အာကားတဲ ပွဲအာကာသ မူးဉ်းဂ် ဂဇာတ်တင်ထွဲတဲမး ကော်လိုင်တိုန် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင်ရ။

ပရူပရာ ဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ

၃၀၄။ ယံမူးတအ် အရာဂ် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် ပသ်သမ္ဘိဟေင် ထေင်အိုတ် ဂ်ရော၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ လုက်ကာလမဉ်ဒေသုတေအ်ဟေင် နိကျာ် တုပညာ မဇ္ဇေဉ်ပြရ။ ယံမူးတအ် ကေင်ဒိကျာ် ပွဲကိပ်ကွာတေအ်မး သိုင်မုံယျဒိသမ္ဘိ နွဲမ္မဲရ၊ ဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ သိုင်ဒိသမ္ဘိတိ နွဲယျဂေါရိန္ဒရ၊ ကုသိုင်ဒိသမ္ဘိတိ ကောန်သိုင် မုံယျ ရေဏု နွဲမ္မဲရ၊ ကုဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒလေဝ် ကောန်ဗုဒ္ဓ မုံယျဇောတိပါလ နွဲမ္မဲရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် ဒစာ်တု ဗွဲအစောံ ကောန်သိုင်ဗုဒ္ဓ မွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင် တြဲတု မွဲဟာန်ကောံ ကောန်သိုင်ဗုဒ္ဓ ရေဏု၊ မင်ဗုဒ္ဓဇောတိပါလဂမ္ဘိုင် မသးကျာ်တဲဝံ နိသကအ်ပွင် ညးအပံင်အဖက် မွဲစွဲ အိုတ်ရ။

ယံမူးတအ် ကြဲနုဂ် ပွဲကာလ မလအ်လကာဖာ ဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ ဒးပကာဂစိုတ် ချိုတ် လောန်စအာရ။ ပွဲကာလ ဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ ဒးပကာဂစိုတ် ချိုတ်လောန်စဂ် သိုင်ဒိသမ္ဘိတိ လရိအ်ယံ ကရေင်ကရောတ်ရ- “ယံသကအ်တအ် ပိုညးဂမ္ဘိုင် အပ်ပြာပ်ကို ကုဗဗ္ဗ ဂေါရိန္ဒ ကိစ္စဂမ္ဘိုင်အိုသိုတဲ ဗွဲမချိုက်ပေင် စုံရံအလုံအိုသို နကိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန် ပြကာ အယောမဒင်စဒိုင်သိုင်အိုတ်ဂ် ဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ ဒးပကာဂစိုတ် ချိုတ်လောန်စအာ ရသွံ” ရဲဝံ (လရိအ်ယံကရေင်ကရောတ်ရ)။ ယံမူးတအ် ဟိုသး ရဲဝံတဲ လရိအ်ယံ ဒိုင်မး ကောန်သိုင်ဗုဒ္ဓရေဏု ဂရင်ပတီတိုန် သိုင်ဒိသမ္ဘိတိ ဂလာန်ဝံရ-

“ယံသိုင်မပြဲ တုညးသိုင်မပြဲ ဟိုတ်နုဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ ဒးပကာဂစိုတ် ချိုတ်လောန် စအာဂ် သြပ်လပလရိအ်ယံ လပကရေင်ကရောတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ်ညိ၊ ယံသိုင်မပြဲ မင်ဗုဒ္ဓမုံယျဇောတိပါလ ကောန်ဗဗ္ဗဂေါရိန္ဒ နွဲဒိုင်ရ၊ (ညးဂ်) လတူနုမအံက်ဂ် ပညာလေဝ် နွဲရ၊ လတူနုမအံက်ဂ် ကမ္မောန်ကေင်ကာလေဝ် သုဟ်ရထ ညာတ်မာန်ရ၊ ကမ္မောန် ကေင်ကာ မအံက် ချေဇ္ဇောန်ထွေးလဝ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် နိတင်ဇ္ဇောန်ထွေး မင်ဗုဒ္ဓဇောတိပါလ ဂမ္ဘိုင်ဖအိုတ်ဟေင်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံကောန်သိုင်ဗုဒ္ဓ ရဲသ်ဝံဂ် ချာ်ပြမင်ဟာ ရဲဝံ (သုာန်ရ)။ ယံသိုင်မပြဲ ရဲသ်ဝံဂ် ချာ်ပြဒိုင်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ပရူပရာ မဟာဂေါရိန္ဒ

၃၀၅။ ယံမူးဒေဝတ်တအ် ပွဲကာလဂ် သိုင်ဒိသမ္ဘိတိ ကိုကော်လိုင်တဲ တြဲသကအ် သိုင်မွဲရ- “အမံတြိ၊ တုအဲ သြပ်ကျာ်ညိ၊ ပြာပ်အာဇရေင် မင်ဗုဒ္ဓဇောတိပါလတဲ သြပ်

ဟိုသဂးကို မင်ဗွဲဇောတိပါလ ရံဝံညိ၊ ‘မိုလ်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်ကိုန် ကုတြနဲဇောတိပါလညိ၊ သိုင်ဒိသမ္ပတိ ကော်ဒိုင် တြနဲဇောတိပါလရ၊ သိုင်ဒိသမ္ပတိ မိက်သဝံဆိုဂဗ ကုတြနဲဇောတိပါလရ’ ရံဝံ ဩဝ်ဟိုသဂးညိ” ရံဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ယံမူးတအ် တြိုက် “ခိုဟ်ရ ယံသိုင် မပြ” ရံဝံ ဒုင်ဝန် ကုသိုင်ဒိသမ္ပတိတု ပြာပ်အာဇရေင် မင်ဗွဲဇောတိပါလတု သဂးကို မင်ဗွဲဇောတိပါလ ဂလာန်ဝံရ-

“မိုလ်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝ်ကိုန် ကုတြနဲဇောတိပါလညိ၊ သိုင်ဒိသမ္ပတိ ကော်ဒိုင် တြနဲဇောတိပါလရ၊ သိုင်ဒိသမ္ပတိ မိက်သဝံဆိုဂဗ ကုတြနဲဇောတိပါလရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ မင်ဗွဲဇောတိပါလကို “ခိုဟ်ရ ယံအမာတြို” ရံဝံ ဒုင်ဝန် ကုတြိုက်တု ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်ဒိသမ္ပတိတုမဂး ဟိုဂလာန် အိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် (ဆက်မိတ်) ကောသိုင်ဒိသမ္ပတိ မွဲစွဲရ၊ ဟိုပတုကော့ ဂလာန်အိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တု ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ။ ယံမူးတအ် သိုင်ဒိသမ္ပတိ သဂးကို မင်ဗွဲဇောတိပါလ မဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲကို ဂလာန်ဝံရ။ “တြနဲဇောတိပါလ ဩဝ်ဒွေံပတောန် စောန်ထွေး ကုပိုညးဂမ္တိုင်ညိ၊ တြနဲဇောတိပါလ သွက်သဝံဒွေံပတောန်စောန်ထွေး ကုပိုညးဂမ္တိုင်ကို ဩဝ်လပတးပါ ထောံညိ၊ တုအဲကို ကြက်စွဲကို ပွဲဒွဲမအံက်တုအဲရ၊ ကြက်ခါန်ကွက်ပတိုန် ပွဲဂုဏ်တောင် ပြောဟိတ်ဂေါဝိန္ဒရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံသိုင်မပြ” ရံဝံ မင်ဗွဲဂေါဝိန္ဒကို ဒုင်ဝန် ကုသိုင်ဒိသမ္ပတိရ။

ပွဲကာလကို သိုင်ဒိသမ္ပတိ ခါန်ကွက်ပတိုန် မင်ဗွဲဇောတိပါလ ပွဲဂုဏ်တောင် ပြောဟိတ်ဂေါဝိန္ဒတု စွဲလဝ် ပွဲဒွဲ မအံက်ဍေံရ။ ခါန်ကွက်ပတိုန် ပွဲဂုဏ်တောင် ပြောဟိတ် ဂေါဝိန္ဒတု စွဲပတန် ပွဲဒွဲ မအံက်ဍေံတုမဂး မင်ဗွဲဇောတိပါလကို ကမ္မောန်ကောင်ကာ မအံက် မကောင်ဒွေံပတောန် စောန်ထွေး ကုသိုင်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒွေံပတောန်စောန်ထွေးရ၊ ကမ္မောန်ကောင်ကာ မအံက် ဟုံကောင်ဒွေံပတောန် စောန်ထွေးဂမ္တိုင်လေဝ် ဒွေံပတောန် စောန်ထွေးရ၊ ကမ္မောန်ကိုတ်သိုင်ကို မအံက် စီရေင် ကိုစိုပ်ဒတဲဂမ္တိုင်လေဝ် စီရေင်ကိုစိုပ် ဒတဲရ၊ ကမ္မောန်ကိုတ် မအံက် ဟုံစီရေင် ဟုံကောင်ကိုစိုပ်ဒတဲဂမ္တိုင်လေဝ် စီရေင်ကိုစိုပ် ဒတဲရ။ မိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို “ယံမူးတအ် (ဇောတိပါလကို) ဗဗူးဂေါဝိန္ဒရသွံ၊ ဗဗူးမဟာဂေါဝိန္ဒ ရသွံ” ရံဝံ ဟိုထိုင်သး မင်ဗွဲဇောတိပါလကိုအိုတ်ရ။ ယံမူးတအ် ရသုဝံ ဟိုတ်နူမိုဟ်ဂမ္တိုင် ဟိုထိုင်သးကိုရ ကုမင်ဗွဲဇောတိပါလကို ဂေါဝိန္ဒ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒ ရံဝံဟောင် ယုတောင်နီကုင်ရ။

ပေါ်ပရအ်ကို ပိုဉ်သမ္ပတ္တိသိုင်

၃၀၆။ ယံမူးတအ် ကြံနုက် ဗဗူးမဟာဂေါဝိန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် ကောန်သိုင်ဗွဲဂမ္တိုင် တြိတု မသဂးကျင်တုကိုတု သဂးကို ကောန်သိုင်ဗွဲဂမ္တိုင် ဂလာန်ဝံရ- “ယံကောန်သိုင်

ဗွဲတအ် သိုင်ဒိသမ္ပတိ ဗျူဇော်ကြိုင်ကျဟ်ဒိုင်ရ၊ အဝယ်လောန်ဒိုင်ရ၊ အာစိုပ် အပိုင် အခြာလအိတ်အိုတ်ရ၊ ယွံကောန်သိုင်ဗွဲတအ် မူရညးမွဲလေဝ် တီကေတ် အခိုင်သဝံဂျိုင် ဒိုင်လမျီု ဟံမာန်ရ၊ သိုင်ဒိသမ္ပတိ ကလိလောန်စအာမး ညးမျှံကိုအခေါင် ပတိုန်ကို သိုင်မာန်ဂမၠိုင် ဟိုတ်အရာမစပ်သ္တိုက်အဘိသိက်ကို ကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ပွဲဒဒ်သိုင် နွံဒိုင်ရ။

ယွံကောန်သိုင်ဗွဲတအ် ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ၊ ပြာပ်အာဇရေင် ကောန်သိုင်ဗွဲ ရေဏုတု ဩဝ်ဟိုသးကို ကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ရံဝံအိုတ်ညိ၊ “ပိုညးဂမၠိုင် နိသကအ်ပွင် ညးအပံင်အဖက် မသ္တိုက်ဆာန်သေ့အ်သ္တု တြနဲရေဏုအိုတ်ရ၊ နိညးကျဟ် ဟံမာန် အိုတ်ရ၊ တြနဲကောန်သိုင်ဗွဲ နိတသိုခ်မး ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် နိတသိုခ်အိုတ်ရ၊ တြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ နိဒဒ်မး ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် နိဒဒ်အိုတ်ရ။

သိုင်ဒိသမ္ပတိ ဗျူဇော် ကြိုင်ကျဟ်ဒိုင်ရ၊ အဝယ်လောန်ဒိုင်ရ၊ အာစိုပ် အပိုင်အခြာ လအိတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ မူရညးမွဲလေဝ် တီကေတ် အခိုင်သဝံဂျိုင်ဒိုင် လမျီု ဟံမာန်ရ။

သိုင်ဒိသမ္ပတိ ကလိလောန်စအာမး ညးမျှံကိုအခေါင် ပတိုန်ကိုသိုင်မာန်ဂမၠိုင် ဟိုတ်အရာ မစပ်သ္တိုက်အဘိသိက် ကိုတြနဲကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ပွဲဒဒ်သိုင် နွံဒိုင်ရ။ တြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ကလိဝံ ဒဒ်သိုင်မး မိက်သဝံဂျီပါပရဒ် ပိုဉ်သမ္ပတ္တိ ကုပို ညးဂမၠိုင်ရ ရံဝံ ဩဝ်ဟိုသးအိုတ်ညိ” ရံဝံ (သးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယွံတြနဲ” ရံဝံ ကောန်သိုင်ဗွဲဂမၠိုင် တြတုဂ် ဒင်ဝန် ကုဗဗ္ဗးဂေါဝ်နွဲတု ပြာပ်အာဇရေင် ကောန်သိုင် ဗွဲရေဏုတုမး ဟိုသးကို ကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ-

“ပိုညးဂမၠိုင် နိသကအ်ပွင် ညးအပံင်အဖက် မသ္တိုက်ဆာန်သေ့အ်သ္တု တြနဲ ရေဏုအိုတ်ရ၊ နိညး ကျဟ်ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ တြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ နိတသိုခ်မး ပိုညး ဂမၠိုင်လေဝ် နိတသိုခ်အိုတ်ရ၊ တြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ နိဒဒ်မး ပိုညးဂမၠိုင်လေဝ် နိဒဒ် အိုတ်ရ။ ယွံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ သိုင်ဒိသမ္ပတိ ဗျူဇော် ကြိုင်ကျဟ်ဒိုင်ရ၊ အဝယ်လောန် ဒိုင်ရ၊ အာစိုပ် အပိုင်အခြာလအိတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲ မူရညးမွဲလေဝ် တီကေတ် အခိုင်သဝံဂျိုင်ဒိုင်လမျီု ဟံမာန်ရ။

သိုင်ဒိသမ္ပတိ ကလိလောန်စအာမး ညးမျှံကိုအခေါင် ပတိုန်ကိုသိုင်ဂမၠိုင် ဟိုတ်အရာ မစပ်သ္တိုက်အဘိသိက်ကို တြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ပွဲဒဒ်သိုင် နွံဒိုင်ရ၊ တြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲရေဏု ကလိဝံ ဒဒ်သိုင်မး မိက်သဝံဂျီပါပရဒ် ပိုဉ်သမ္ပတ္တိ ကုပို ညးဂမၠိုင်ရ” ရံဝံ (သးအိုတ်ရ)။ ယွံတြနဲ ကောန်သိုင်ဗွဲတအ် ပွဲတျီရးချင်ဂ် ပါကွဲ တြနဲတအ်ညးဂမၠိုင်တု မူရညးသအာင်မွဲ ကိုဇော်မေတ် နိတသိုခ်ရော။ ယွံတြနဲ

ကောန်သွင်ဗွဲတအ် အဲကလိဝံ ဒဒ်သွင်မဂး ကြက်ပါပရအ်ကို ပိဉ်ဟာန်သမ္ပတ္တိသွင် ကုမ္မားတအ်ညးဂမၠိုင်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

၃၀၇။ ယွံမ္မားတအ် ကြံန့က် ကလိလောန်အာ ကာလလအ်လကာမာမဂး သွင်ဒိသ မ္မတိ ကလိလောန်စအာရ။ သွင်ဒိသမ္မတိ ကလိလောန်စအာမဂး ညးမ္မုကိုအခေါင် ပတိုန် ကိုသွင်ဂမၠိုင် သျှိုက်အဘိသိက်ကို ကောန်သွင်ဗွဲရေဏု ပွဲဒဒ်သွင်အိုတ်ရ။ ကောန်သွင်ဗွဲ ရေဏု ဒုင်သျှိုက်အဘိသိက် နဒဒ်သွင်တဲမဂး ဗွဲမချိုက်ပေင်စုံရုံ အလုံအိုသို နကိုကာမဂုဏ် ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဒုင်စသိုင်ဒိုင်ရ။ ယွံမ္မားတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗးမဟာဂေါဝိန္ဒ ပြာပ်အာ ဇရေင် ကောန်သွင်ဗွဲဂမၠိုင် တြံတုဂ်တဲ သဂးကို ကောန်သွင်ဗွဲဂမၠိုင် တြံတု ဂလာန်ဝံရ-

ယွံမ္မားတအ် သွင်ဒိသမ္မတိ စုတိကလိလောန်စအာတဲဂ်ဒ်တဲ ကောန်သွင်ဗွဲရေဏု ဒုင်သျှိုက်အဘိသိက် နဒဒ်သွင်တဲမဂး ဗွဲမချိုက်ပေင်စုံရုံ အလုံအိုသို နကိုကာမဂုဏ် ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဒုင်စသိုင်ဒိုင်ရ။ ယွံကောန်သွင်ဗွဲတအ် ကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် လေပ်ကို စူမာဝိဝိင်အိုတ်ရ။ မူရဲညးမ္မဲ (ဒိတ်သင်္ဂါလိဂ်) တီကေတ်မာန်ဂ်ရော၊ ယွံကောန်သွင်ဗွဲတအ် ဩဝ်ကျင်အိုတ်ညိ၊ ပြာပ်အာဇရေင် သွင်ရေဏုတဲ ဩဝ်ဟိုသဂးကို သွင်ရေဏု ရဝံ အိုတ်ညိ၊ ယွံသွင်ရေဏု သွင်ဒိသမ္မတိ စုတိကလိလောန်စတဲ သျှိုက်အဘိသိက်ကို တြံနဲ ရေဏု ပွဲဒဒ်သွင်တဲရ၊ တုညးသွင်ရေဏု ဩဝ်ဗိုဗျဟ် ဂလာန်မကေင်ဒုင်လဝ် ကတိ ပါင်ညိ ရဝံ (ဩဝ်ဟိုသဂးအိုတ်ညိ ရဝံ သဂးရ)။

၃၀၈။ “ခိုဟ်ရ ယွံတြနဲ” ရဝံ ကောန်သွင်ဗွဲဂမၠိုင် တြံတုဂ် ဒုင်ဝန် ကုဗဗ္ဗး မဟာဂေါဝိန္ဒအိုတ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် သွင်ရေဏုတဲမဂး သဂးကို သွင်ရေဏု ဂလာန်ဝံ အိုတ်ရ- “ယွံသွင်ရေဏု သွင်ဒိသမ္မတိ စုတိကလိလောန်စအာတဲ သျှိုက်အဘိသိက်ကို တြံနဲရေဏု ပွဲဒဒ်သွင်တဲရ၊ တုညးသွင်ရေဏု ဩဝ်ဗိုဗျဟ် ဂလာန်မကေင်ဒုင်လဝ် ကတိပါင်ညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ ယွံတြနဲ ကောန်သွင်ဗွဲတအ် ဂလာန်မကေင်ဒုင်လဝ် ကတိပါင်ဂ် အဲဗိုဗျဟ်ဝံဒိုင်ရ၊ ယွံတြနဲ ကောန်သွင်ဗွဲတအ် တိတျီရးချင် ပွဲလပါ်သွပ်ကျာ လဲတြးတဲ ပွဲဒိုဟ်သျှင်ကျာ မ္မုကိုသဏ္ဌာန်ကျိပ်ကီဝံ တုဟ်နပါပရအ်ကို ထပ်ဂအံ ဗွဲမ ညီသာသုဟ်သုန်ဝံ မူရဲညးမ္မဲ သုဟ်ရထဂ်ရော ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံတုညးသွင်ရေဏု ပါကျေ ဗဗ္ဗးမဟာဂေါဝိန္ဒတဲ ညးသအာင်မ္မဲလေဝ် ဟံသုဟ်ရထရ ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယွံမ္မားတအ် ပွဲကာလဂ် သွင်ရေဏု ကော်လိုင်တိုန် တြုံသကအ်သွင်မ္မဲရ-“ယွံအမံ တြုံ ဩဝ်ကျင်ညိ၊ တုအဲ ပြာပ်အာဇရေင် ဗဗ္ဗးမဟာဂေါဝိန္ဒတဲ ဩဝ်သဂးကို ဗဗ္ဗးမဟာ ဂေါဝိန္ဒ ဂလာန်ဝံညိ- ‘ယွံတြနဲဗဗ္ဗး သွင်ရေဏု ကော်ဒိုင် တုအဲရ’ ရဝံ ဩဝ်သဂးကို ဗဗ္ဗးမဟာဂေါဝိန္ဒညိ” ရဝံ (ကိုအမိင်ရ)။ ယွံမ္မားတအ် တြုံဂ် “ခိုဟ်ရ ယွံသွင်မပြ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုသွင်ရေဏုတဲ ပြာပ်အာဇရေင် ဗဗ္ဗးမဟာဂေါဝိန္ဒတဲမဂး “ယွံအာစာဗဗ္ဗး သွင်

ရေဏု ကော်ခွင် တွဲအဲရ” ရံဝံ သဂးကို ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒရ။ “ခိုဟ်ရ အမံတြိ” ရံဝံ ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ ကလေင်ဟိုကို ကုတြိဂြိုတဲ ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်ရေဏုတဲမဂး ဟိုဂလာန် အိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြတ် (ဆက်မိတ်) ကော်သိုင်ရေဏုမွဲစွဲရ။ ဟိုပတဲကော် ဂလာန်အိုဟ်တိုဟ် မိပ်မြတ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗ မွဲဒွဲရ။

ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ မဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗ မွဲဒွဲရ သိုင်ရေဏု သဂးတိုန် ဂလာန် ပွဲရ- “ယံတြနဲဂေါရိန္ဒ ဩဝိဏ္ဏကုဉ်ညိ၊ တိတိုရ်းချင် ပွဲဒိုဟ်သွပ်ကျာ လဲတြးတဲ ပွဲဒိုဟ် သွပ်ကျာ မှုကိုသဏ္ဌာန်ကျိပ်ကွီဂ် ဩဝိပါပရအ်ကို ထပ်ဂအံ ပွဲမညီသာသုဟ်သုန်ညိ” ရံဝံ (သဂးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံသိုင်မပြ” ရံဝံ ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ ဒုင်ဝန် ကုသိုင်ရေဏုတဲ တိတိုရ်းချင် ပွဲဒိုဟ်သွပ်ကျာ လဲတြးတဲ ပွဲဒိုဟ်သွပ်ကျာ မှုကိုသဏ္ဌာန် ကျိပ်ကွီဂ် ပါပရအ်ကို ထပ်ဂအံ ပွဲမညီသာသုဟ်သုန်ရ။ တိတိုရ်းချင်အိုသိုဂ် ဒိုအာသဏ္ဌာန်ကျိပ်ကွီ ဖအိုတ်ရ။ မှောင်ကိုထပ်ချင်ဂမ္တိုင် ချင်သိုင်ရေဏု တန်တဲဒိုင် ပွဲလဒေါင်ရ။

၃၀၉။ ပွဲကာလိဂ်ရး ချင်ဒန္တပုရကို ပွဲအဿကရး ချင်ပေါတနကို ပွဲအဝန္တိရး ချင်မဟေသယကို ပွဲသောဝိရး ချင်ရောရကကို ပွဲဝိဒေဟရး ချင်မိထိလာကို ပွဲအင်္ဂရး ချင်စမ္မာကို ပွဲကာသိရး ချင်ဗာရာဏသီကို ချင်ဂမ္တိုင် ထပ်ချင်ဝံ ဗဗ္ဗ မဟာဂေါရိန္ဒ ပတန်လင်ရ။

၃၁၀။ ယံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် သိုင်ဂမ္တိုင် တြဲတုဂ် “ပိညံသမ္ပတ္တိ ပိုညးဂမ္တိုင် မမိက်ဝံ မစိုဒိုင် မှုပိုက် မရာဒနာမိက်ဒိုင်ဂ် ကလိဝံတဲရ” ရံဝံ အိုဟ်တိုဟ်မိပ်စိုတ် နကိုပိညံသမ္ပတ္တိ ဇေတုတအ် မကလိဝံလင်တဲဂ်အိုတ်ရ။ နွံကိုကသပ်စိုတ် ချိုက်ပေင်အိုတ်ရ။

သိုင်ဂမ္တိုင်ထပ်တု ပွဲအစော သိုင်သတ္တဘူ သိုင်ဗြဟ္မဒတ် သိုင်ဝေဿဘူ သိုင်ဘရတ သိုင်ဓတရဋ္ဌဓါ မွဲဟာန်ကော် သိုင်ရေဏုဝံ ပွဲအခိုင်တေအ် (ပွဲဥး တကအ်ဇမ္မဒိပ်) ဒိုသိုင်ယိုက်ဂွင် လျိုင်ချင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ခဏ်ပဌမ တဲရောင်။

ပရိနိဗ္ဗာန် ဗျာပ်ကြီးပြေးဖူးတိတ်

၃၁၁။ ယံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် သိုင်ဂမ္တိုင် တြဲတုဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ဗဗ္ဗမဟာ ဂေါရိန္ဒတဲ သဂးကို ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “တြနဲဂေါရိန္ဒ နိသကအ်ပွင် ညးအပိုင်အဖက် သိုင်ရေဏု မသျှိုက်ဆာန် သေအ်သွဲတဲ သုဟ်ညင်ရ နိညးကျဟ် ဟံမာန်ကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟေင် တြနဲဂေါရိန္ဒ နိသကအ်ပွင် ညးအပိုင်အဖက်ပိုညး ဂမ္တိုင် မသျှိုက်ဆာန်သေအ်သွဲတဲ ညးကျဟ်ဟံမာန်လေပ် ဒိုရ၊ တြနဲဂေါရိန္ဒ ဩဝိဇွံ

ဗတောန်စောန်ထွေး ကုပိုညးဂမၠိုင်ညိ၊ တြနဲဂေါဝ်နွံ သွက်သဝံဒွေံဗတောန် စောန်ထွေး ကုပိုညးဂမၠိုင်ၣ် ဩဝ်လပတးပါထောံညိ” ရံဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံသိုင်တအံ” ရံဝံ ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ ဒုင်ဝန် ကုသိုင်ဂမၠိုင် တြံတုဂ်ရ။ ယံမူးတအံ ပွဲကာလဂ် ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ ဒွေံဗတောန်စောန်ထွေးကို သိုင်ဂမၠိုင် ထပ်တု မဒုဂကုသိုင်ဇေတ်ဇေတ် မသျှိုက်လပ် မုဒါဘိသိက်တု ဒွေံဗတောန် ပွဲခရံဒဂေတ်သိုင်တု ပကတ်ဗတောန်ကို ဗေဒင်ဂမၠိုင် ကုသေဋ္ဌိ ဗဗူးဂမၠိုင် ထပ်တုကို ကုမင်ဗှံ” ဗဗူးအးဇုးတု ထပ်ကွံဂမၠိုင်ကိုရ။

၃၁၂။ ပွဲကာလဂ် ပရိုင်ဒယံတုခိုဟ်ဆဲး ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ ပွဲကာလကြံ ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ်ရ- “ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သဝံညာတ်ကေတ် ဗြိုဂတမတ်ရ၊ ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သဝံသီကို ဟိုသဂး ချပ်ဇုန် ကောံဗြိုဂတမတ်ရ” ရံဝံ (ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ်ရ)။ ယံမူးတအံ ပွဲကာလဂ် ကသပ်သံဝံ ဒုဂကုဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံရ- “ပရိုင်ဒယံတုခိုဟ်ဆဲး အဲဂ် ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ် ရံသပ်ဝံရ-

‘ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သဝံညာတ်ကေတ် ဗြိုဂတမတ်ရ၊ ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သဝံသီကို ဟိုသဂး ချပ်ဇုန် ကောံဗြိုဂတမတ်ရ’ ရံဝံ (ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ်ရ)၊ ဗွဲစုတ်တုန် အဲ ဟံသို ညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ ဟံသိုသီကို ဟံသိုဟိုသဂး ဟံသိုချပ်ဇုန် ကောံဗြိုရ၊ စိုန်ဂ် ဂလာန်ဗဗူးဂမၠိုင် အာယုက်ဇော် အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒုအာစာ မဒုအာစာ၊ အာစာ မဟိုသဂးကျင်ဝံ အဲကေင်မိင်လပ်ရ- ‘လုက်ဂိတုဗြပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံ ဒိုင်ညးမွဲခေတ် ညးမဇော်ပွပ် လုပ်စကရုဏာဇုန်ဂ် သဝံညာတ်ကေတ်ဗြိုရ၊ သဝံသီကို ဟိုသဂး ချပ်ဇုန် ကောံဗြိုရ’ ရံဝံ (ကေင်မိင်လပ်ရ)၊ အဲ လုက်ဂိတုဗြ ပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံညးမွဲခေတ် သဝံဇော်ပွပ် လုပ်စကရုဏာဇုန်မဂး ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကသပ်ဒိုင်ရ)။

၃၁၃။ ယံမူးတအံ ကြနုဂ် ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်ရေဏုတု ဟိုသဂးကိုသိုင်ရေဏု ဂလာန်ဝံရ- “ယံသိုင်တု ပရိုင်ဒယံတုခိုဟ်ဆဲး အဲဂ် ဗျာပ်တြးပြးဇး တိတ်ဒိုင် သပ်ဝံရ- ‘ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သဝံညာတ်ကေတ် ဗြိုဂတမတ်ရ၊ ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သဝံသီကို ဟိုသဂး ချပ်ဇုန် ကောံဗြိုဂတမတ်ရ’ ရံဝံ (ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ်ရ)။ ယံသိုင်တု ဗွဲစုတ်တုန် အဲဒိုက် ဟံညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ ဟံသိုသီကို ဟံသိုဟိုသဂး ဟံသို ချပ်ဇုန် ကောံဗြိုရ၊ စိုန်ဂ် ဂလာန်ဗဗူးဂမၠိုင်အာယုက်ဇော် အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒုအာစာ မဒု အာစာ အာစာ မဟိုသဂးကျင်ဝံ အဲဒိုက် ကေင်မိင်လပ်ရ-

၁။ ပိုဒ်မဂးနာတကဂ် ပွဲလအိတ် ဒဂေတ်တံ ဒဂေတ်လုတ်တု ကြနုဟုမ်ဍုတ်တု သိုကိုဟံစသင် ကောံဗဗူးဂမၠိုင် မွဲစွဲ ညးမမိင်တံ တုဟ်ခြာ သံဝံ အဋ္ဌကထာ ပံက်လပ်ရ။ ပွဲအဘိဓာန် သက္ကတဂမၠိုင်တုန်- (က) ဝိဇ္ဇာနာတက- ဗဗူးမအးဇုး မစိုပ်ဒတု ပွဲအတတပညာ။ (ခ) ဝတနာတက- ဗဗူးမအးဇုး မစိုပ်ဒတု ပွဲအရဒဂေတ်ဝတ်။ (ဂ) ဥဘယနာတက- ဗဗူး မအးဇုး မစိုပ်ဒတု သိုဓါဂကူ ရံဝံ ပံက်ထွေးလပ် ပိဂကူရ။

‘လုကံဂိတုဗြ ပနိဂိတု သိုမသတင်တန်တံခွင် ညးမွဲခပ်ဂ် ညးမဇ္ဈေပုင် လုပ်စ ကရုဏာဇာန်ဂ် သဝ္ဗညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ သဝ္ဗသီက္ခိ ဟိုသဂး ချပ်ဂွန် ကောံဗြိုရ’ ရဝ္ဗံ (ကေင်မိင်လဝ်ရ)။ ယွံသိုင်တု လုကံဂိတုဗြ ပနိဂိတု သိုမသတင်တန်တံခွင် ညးမွဲခပ် သွက်သဝ္ဗဇ္ဈေပုင် လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် အဲဒိုက် နွံပိုက်ရ၊ ပါနုညးပလံင်ပုင်တု ညးလို မွဲလေဝ် ဟုံမိက်ကိုကျင် ဇေရင်အဲရ” ရဝ္ဗံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဝ္ဗ ဇ္ဈေပုင်လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် တုအဲဂေါရိန္ဒ တီကေတ်ညိ (သွက်သဝ္ဗဇ္ဈေပုင် လုပ်စဂ် နှိအတိုင်ပိုက် တုအဲဟေင်ရ) ရဝ္ဗံ (သိုင်ဇေရဏု သဂးရ)။

၃၁၄။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ ပြာပ်အာဇေရင် သိုင်ဂမ္တိုင် ကြံတုတု သဂးကိုသိုင်ဂမ္တိုင် ကြံတုပုန်ရ- “ယွံသိုင်တုတအ် ပရိနိဗ္ဗာန်သိုဟ်ဆဲ အဲဂ် ဗျာပ်ကြီး ပြေးတိတိတံခွင် သာ်ဝံရ- ‘ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ သဝ္ဗညာတ်ကေတ်ဗြို ဂတမတ်ရ၊ ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ သဝ္ဗသီက္ခိ ဟိုသဂး ချပ်ဂွန် ကောံဗြိုဂတမတ်ရ’ ရဝ္ဗံ (ဗျာပ်ကြီးပြေး တိတိရ)။ ယွံသိုင်တုတအ် ဗွဲစွတ်တုန် အဲဒိုက် ဟုံညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ ဟုံဝံသီက္ခိ ဟုံဝံ ဟိုသဂး ဟုံဝံချပ်ဂွန် ကောံဗြိုရ၊ စိုန်ဂ် ဂလာန်ဗဗ္ဗဂမ္တိုင် အာယုက်ဇ္ဈေ အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ အာစာ မဟိုသဂးကျင်ဝံ ကေင်မိင်လဝ်ရ-

‘လုကံဂိတုဗြ ပနိဂိတု သိုမသတင်တန်တံခွင် ညးမွဲခပ်ဂ် ညးမဇ္ဈေပုင် လုပ်စ ကရုဏာဇာန်ဂ် သဝ္ဗညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ သဝ္ဗသီက္ခိ ဟိုသဂး ချပ်ဂွန် ကောံဗြိုရ’ ရဝ္ဗံ (ကေင်မိင်လဝ်ရ)။ ယွံသိုင်တုတအ် လုကံဂိတုဗြ ပနိဂိတု သိုမသတင်တန်တံခွင် ညးမွဲခပ် သွက်သဝ္ဗဇ္ဈေပုင် လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် အဲဒိုက် နွံပိုက်ရ၊ ပါနုညးပလံင်ပုင်တု ညးလို မွဲလေဝ် ဟုံမိက်ကိုပြာပ်ကျင် ဇေရင်အဲရ” ရဝ္ဗံ (သဂးပုန်ရ)။ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင် သွက်သဝ္ဗဇ္ဈေပုင် လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် တုအဲဂေါရိန္ဒ တီကေတ်ညိ (သွက်သဝ္ဗဇ္ဈေပုင် လုပ်စဂ် နှိအတိုင်ပိုက် တုအဲဟေင်ရ) ရဝ္ဗံ (သိုင်ဂမ္တိုင် ကြံတု သဂးအိုတ်ရ)။

၃၁၅။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ ပြာပ်အာဇေရင် သေဠိဗဗ္ဗ ထပ်တု ကောံမင်ဗွဲဗဗ္ဗ မအးဇုတဲ ထပ်ကွံဂမ္တိုင်တု သဂးကို ညးဂမ္တိုင် ဂလာန်ဝံ ပုန်ရ- “ယွံမူးတအ် ပရိနိဗ္ဗာန်သိုဟ်ဆဲ အဲဂ် ဗျာပ်ကြီးပြေးတိတိတံခွင် ရသံဝံရ- ‘ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ သဝ္ဗညာတ်ကေတ် ဗြိုဂတမတ်ရ၊ ဗဗ္ဗမဟာဂေါရိန္ဒ သဝ္ဗသီက္ခိ ဟိုသဂး ချပ်ဂွန် ကောံဗြိုဂတမတ်ရ’ ရဝ္ဗံ (ဗျာပ်ကြီး ပြေးတိတိရ)။

ယွံမူးတအ် ဗွဲစွတ်တုန် အဲ ဟုံညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ ဟုံဝံသီက္ခိ ဟုံဝံဟိုသဂး ဟုံဝံချပ်ဂွန် ကောံဗြိုရ၊ စိုန်ဂ် ဂလာန်ဗဗ္ဗ ဂမ္တိုင် အာယုက်ဇ္ဈေ အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ အာစာ မဟိုသဂးကျင်ဝံ အဲကေင်မိင်လဝ်ရ- ‘လုကံဂိတုဗြ ပနိဂိတု သိုမသတင်တန်တံခွင် ညးမွဲခပ် ညးမဇ္ဈေပုင် လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် သဝ္ဗညာတ်ကေတ် ဗြိုရ၊ သဝ္ဗသီက္ခိ ဟိုသဂး ချပ်ဂွန် ကောံဗြိုရ’ ရဝ္ဗံ (ကေင်မိင်လဝ်ရ)။

ယွံမူးတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် ဗေဒင်ဂမၠိုင် မကလင်ဂိုင်ကတ် ဗတောန် ကေတ်တုဂ်ဟေင် ဩဝ်ဖျောတ်သဇ္ဈာယ်ဒိုင် ဗွဲတြးအိုတ်ညါ၊ ကောံရင်သကအ်လေဝ် ဩဝ်ဖျေပတိုန်ဒိုင်အိုတ်ညါ၊ ယွံမူးတအ် လုက်ဂိတုဗြ ပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝ် သွက်သဂုံဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် အဲ နွံပိုက်ရ၊ ပါနူညးပလံင်ပုင်တု ညးလီမ္မဲလေဝ် ဟုံမိက်ကိုပြာပ်ကျိုင် ဇရေင်အဲရ” ရဝံ (သဂးပွန်ရ)။ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဂုံဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် တုအဲ ဂေါဝ်နွံ တီကေတ်ညါ၊ (သွက်သဂုံ ဇော်ပွဲ လုပ်စဂ် နှိအတိုင်ပိုက် တုအဲဟေင်ရ) ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

၃၁၆။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗမဟာဂေါဝ်နွံ ပြာပ်အာဇရေင် သမ္ဘာဂမၠိုင် ပန်ဇော် မဒ်ဂကူတုင်သုဟ်တု သဂးကိုသမ္ဘာဂမၠိုင် ဂလာန်ဝံပွန်ရ- “ယွံနာဲဗြတအ် ပရိုင် ဒယှ်တိုန်ဟ်ဆဲအဲဂ် ဗျာပ်တြးပြးဇးတိတ်ဒိုင် ရသတ်ဝံရ-

‘ဗဗ္ဗမဟာဂေါဝ်နွံ သဂုံညာတ်ကေတ်ဗြ ဂတမတ်ရ၊ ဗဗ္ဗမဟာဂေါဝ်နွံ သဂုံသီက္ခီ ဟိုသဂး ချပ်ဝုန် ကောံဗြရ ရဝံ (ဗျာပ်တြး ပြးဇးတိတ်ရ)။ ယွံနာဲဗြတအ် ဗွဲစုတ်တုန် အဲ ဟုံညာတ်ကေတ် ဗြရ၊ ဟုံဝံ သီက္ခီ ဟုံဝံဟိုသဂး ဟုံဝံချပ်ဝုန်ကောံဗြရ၊ ဓိုန်ဂ် ဂလာန်ဗဗ္ဗ ဂမၠိုင် အာယုက်ဇော် အဝယ် ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ၊ အာစာ မဟိုသဂးကျိုင်ဝံ အဲ ကေင်မိင်လဝ်ရ-‘လုက် ဂိတုဗြ ပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝ် ညးမဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် သဂုံညာတ်ကေတ် ဗြရ၊ သဂုံသီက္ခီ ဟိုသဂး ချပ်ဝုန် ကောံဗြရ’ ရဝံ (ကေင်မိင်လဝ်ရ)။

ယွံနာဲဗြတအ် လုက်ဂိတုဗြ ပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝ် သွက်သဂုံ ဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာဇာန် အဲ နွံပိုက်ရ၊ ပါနူညးပလံင်ပုင်တု ညးလီမ္မဲလေဝ် ဟုံမိက် ကိုပြာပ်ကျိုင် ဇရေင်အဲရ” ရဝံ (သဂးပွန်ရ)။ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဂုံဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာဇာန် တုနာဲဂေါဝ်နွံ တီကေတ်ညါ၊ (သွက်သဂုံဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာ ဇာန်ဂ် နှိအတိုင်ပိုက် တုနာဲဂေါဝ်နွံဟေင်ရ) ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

၃၁၇။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗမဟာဂေါဝ်နွံ ကိုသိုင်ခွံတဲနန်သိုင်တို ပွဲလပါ ဒိုဟ်ဗွဲက်ချင်တု လုက်ဂိတုဗြ ပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝ် ဇော်ပွဲလုပ် စဒိုင် ကရုဏာဇာန်ရ၊ ပါနူညးပလံင်ပုင်တု ညးလီမ္မဲလေဝ် ဟုံပြာပ်အာ (ဇရေင်ဗဗ္ဗမဟာ ဂေါဝ်နွံ) ရ။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် လောန်အာ ပန်ဂိတုမဂး စိုတ်ချိုန်လျကျိုင် ကုဗဗ္ဗ မဟာဂေါဝ်နွံရ၊ ရာဒနာမိက်ဗြ နှိကျိုင်ရ-

“ဂလာန်ဗဗ္ဗဂမၠိုင် အာယုက်ဇော် အဝယ်ကြိုင်ကျဟ် မဒ်အာစာ မဒ်အာစာ၊အာစာ မဟိုသဂးကျိုင်ဝံ အဲ ကေင်မိင်လဝ်ရ- ‘လုက်ဂိတုဗြ ပန်ဂိတု သိုမသတင်တန်တံဒိုင် ညးမွဲဝ် ညးမဇော်ပွဲ လုပ်စကရုဏာဇာန်ဂ် သဂုံညာတ်ကေတ် ဗြရ၊ သဂုံသီက္ခီ ဟိုသဂး

ချပ်ခွန် ကျော်မြို့ရ’ ရဝံ (ကောင်မိင်လင်ရ)။ လက်ကိတုမြ ပန်ကိတု သိုမဇော်ပွင် လုပ်စ ကရဏာဇာန်က အဲဟံညာတ်ကေတ် မြို့ရ၊ ဟံဝံ သီက္ခိ ဟံဝံဟိုသဂး ဟံဝံချပ်ခွန် ကျော် မြို့ရ” ရဝံ (စိတ်ချိန်လျတဲ ရာဒနာမိက်မြို့ နိက္ခင်ရ)။

သီက္ခိ ကျော်သွင်မြို့

၃၁၈။ ယံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် မြို့သနကံမာရ တီကေတ် ကသပ်စိုတ် မဟာဂေါရိန္ဒ နကံစိုတ်ကျေတဲ ဥပမာမဂးတုန်- တြုံမုံကိုဇြဟတ်ဂ် သပါတဲ မခွပ်စွံလင်ဂ် သုဟ်ညင်ရ ပူးပတိတ်ကို သပါတဲမပူးစွံလင်ဂ် သုဟ်ညင်ရခွပ်ပျပ်ကို၊ တုပ်တသ်ဝံဟောင် ကွေဲဗဒန် အာနူချင်မြို့တဲ ကေုဒ်ပြာကဋ် ပွဲဂတမုခ် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒရ။

ယံမူးတအ် ကုညး မဝံညာတ်ကေတ် ရပ်သ် မဟံကောင်ညာတ် မွဲလှော်ဂ် သုဟ် ညင်ရလေပ်ဒ်ကို ပွဲကာလဂ် ပွမဖေက်ဂံက် ပွမကျေချီတေပ် ပွမသော်ကျေမြ နိတိုန် ကုဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒရ။ ယံမူးတအ် ကြနုဂ် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ သိုဖေက်ဂံက် လကိုတ်တို သော်ကျေမြဂ် သဂးကို မြို့သနကံမာရ နကံဂါထာရ-

“ယံတြနဲ တအဲ ရပ်သ်ကျေပ်လောန်ကွေဲရ၊ ယးတူးလောန်ကွေဲရ၊ မုံကို ကျ်ဩလောန်ကွေဲရ၊ တအဲဂ် နိညးလိဂ်ရော၊ ပိုညးဂမ္တိုင် ဟံတိတဲ သွန်တအဲ အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္တိုင် မူရသ်လိ သဝံတီကေတ် တအဲအိုတ်ဂ်ရော” ရဝံ (သဂးရ)။

ပွဲချင်မြို့တေတ် မြို့ဂမ္တိုင်အိုသို တီဒိုင်အဲ ရဝံမဂး သနကံမာရအိုတ်ရ၊ ယံဂေါရိန္ဒ ရဝံဟောင် တအဲ ဩပ်တီကေတ်ညိ ရဝံ (မြို့သဂးရ)။

“ဝတ်ကွဲဂမ္တိုင် မတံဂး သွာ ညှ် ကွေဲလအက်ခိုင် ကျော်သွေပ်သွ မသုတ် ကြောအ်ဂ် စွပ်တန်လပ် ကုတြနဲမြို့အိုတ်ရ၊ တြနဲဂ် ဩပ်ဒင်တဲ ဝတ်ကွဲဂမ္တိုင် ပိုမစွပ်တန်လပ်ညိ” ရဝံ (ဂေါရိန္ဒ ကလောင်သဂးရ)။

ယံဂေါရိန္ဒ အတိုင်တအဲဟို ဝတ်ကွဲ တအဲဂ် ပိုညးဂမ္တိုင် ဒင်တဲအိုတ်ရ၊ တုဟ်နသွက်ဒတဲဖို ဂတမတ်ကို၊ တုဟ်နသွက် တသိပ်ပရလိုက်ကို အရာနွံပိုက်ဂ် တအဲ ဩပ်သွန်ညိ၊ အဲ ကိုအခေါင်ရ ရဝံ (မြို့သဂးရ)။

၃၁၉။ ယံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ နိတိုန် ကုဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒရ- “မြို့ သနကံမာရ ကိုအခေါင်ကို အဲတဲရ၊ ဒတဲဖို ဂတမတ်ဂ် အဲ သဝံသွန် ကုမြို့သနကံ မာရဟာ၊ ဒတဲဖိုပရလိုက်ဂ် သဝံသွန်ဟာ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ နိတိုန် ကုဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒပုန်ရ- “ပွဲဒတဲဖို ဂတမတ်ဂ် အဲချိဟ်ကေက်

စီကူး ဆိုက်ဗဒက်ခွင်ရ၊ ညးမွဲသအာင်ဂမၠိုင်လေဝ် ဒးသွာန်သွက်ခွင် ဒတဲဖိုဂတမတ် ကုအဲအိုတ်ရ၊ ဒတဲဖို ပရလိုက်ဟေင် အဲ သဝံသွာန်ကေတ် ကုဗြီသနကိုမာရမး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ပွန်ရ)။ ယွံဗူးတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗူးမဟာဂေါဝ်နွံ သွာန်သွက် ဗြီသနကိုမာရ နကိုဂါထာရ-

“ယွံတြနဲဗြီ ပွဲအရာညးမွဲသအာင်ဂမၠိုင် မိက်သဝံတီဂမၠိုင်ဂ် အဲဒိုက် မွဲကို သွဟ်ပွာ်ဒ်တဲ သွာန်တဲ တုအဲဗြီသနကိုမာရ မဟံမွဲကိုသွဟ်ပွာရ၊ မူရဲပွဲခရဲမွဲ တန်တဲတဲ မူရဲပွဲခရဲမွဲ ဒဂေတ်တဲ ပူဂိုလ်မွဲဂ် သဝံအာစိုပ်ဗျိုင်ဗြီ မဟံမွဲကို ပွမဒး ချိုတ်မာန်ဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံဗူးဂေါဝ်နွံ ပွဲအရာလိုက်မိုဟ်ဂမၠိုင် ပါကွေံ ပွမစေဲလံာ် မတွံဂး ဂြပ်အဲတဲ ဝေင်ပါ နူဒဂေတ်မေထုန်တဲ သိုမသတင်တန်တဲ ညးမွဲခပ် လုပ်စကရုဏာဇျာန်တဲ စာ်စူးအာ နူသွူမဂအေံရ၊ တန်တဲ ပွဲခရဲဝံတဲ ပူဂိုလ်မဒဂေတ် ပွဲခရဲဝံဂ် အာစိုပ် ဗျိုင်ဗြီ မဟံမွဲကို ပွမဒးချိုတ်ရ ရဝံ (သကးရ)။

၃၂၀။ ဂလာန်တြနဲ မဟိုသကး ရဝံမဂး “ပါကွေံ ပွမစေဲလံာ် မတွံဂး ဂြပ်အဲတဲ” ဂ် ဗိုအဲတီကျိုဟ်ဂ်တုန်- ပွဲလောကဝံ ညးလှို သွးကွေံ ဗွပ်ဂြပ်မအောန်တဲ ကိုဒ် သွးကွေံ ဗွပ်ဂြပ်မဂြိုင်တဲ ကိုဒ် သွးကွေံ ဂကောံကလောဒညာတ် မအောန်တဲ ကိုဒ် သွးကွေံ ဂကောံ ကလောဒညာတ် မဂြိုင်တဲ ကိုဒ် ကးပါကွေံ သော်ကျိပ် သော်ခိုင်တဲမဂး သွာမ်လတက် ကေတ် ယာတ်ဂမၠိုင် မဖျောန်လပ်ဗျိုင်လွံက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရဲ လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝ ခမီရ၊ ရသံဝံ ဂလာန်တြနဲ မဟိုသကး ရဝံမဂး “ပါကွေံ ပွမစေဲလံာ် မတွံဂး ဂြပ်အဲတဲ” ဂ် အဲတီကျိုဟ်ကေတ် သာ်ဝံရ။

ဂလာန်တြနဲ မဟိုသကး ရဝံမဂး “သိုမပဒတ် ညးမွဲခပ်” ဂ် ဗိုအဲတီကျိုဟ်ဂ်တုန်- ပွဲလောကဝံ ညးလှို နိဿယ်သိပ်ဂိုပ် ဘာ သွာသတိက် သွာခွင် မသိုတ်ဇြရ၊ နိဿယ် သိပ်ဂိုပ် ဂြိုပ် သွပ်တံဆု နီ ဖြဟ်စောပ် ဂိုဟ်ထိုတုအ် သုသာန် သပိုဟ်ဂြိုပ် အမဲအကး ဂအံဆံက်ရ၊ ရသံဝံ ဂလာန်တြနဲ မဟိုသကး ရဝံမဂး “သိုမပဒတ် ညးမွဲခပ်”ဂ် အဲ တီကျိုဟ်ကေတ် သာ်ဝံရ။ ဂလာန်တြနဲ မဟိုသကး ရဝံမဂး “လုပ်စကရုဏာဇျာန်တဲ”ဂ် ဗိုအဲတီကျိုဟ်ဂ်တုန်- ပွဲလောကဝံ ညးလှို နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုကရုဏာ ပွမဆာန်ဗျူ ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်မွဲတဲ ပဒတ်ရ၊ တုပ်သာ်ဂ်ရ ဗျာပ်တြးဏာ ဒိုဟ်မရနက်ကိုခါ ဒိုဟ်မရ နက်ကိုပိ ဒိုဟ်မရနက်ကိုပန်တဲ ပဒတ်ရ။

ရဝံ သတ်အိုသို မွဲပွဲဒိုဟ်လတူ သွပ် လွင် အိုသိုဂ် သပွဲမတုပ်သွဟ်ကိုဇကုတဲ သတ္တလောကသတ်အိုသို မပါလုပ်ဂ် နကိုစိုတ် မစိုန်သကိုကိုကရုဏာ မလဲလးမပြဲ မဟံမွဲ ကိုဗွတ်ဗွတ် မဟံမွဲကိုသွပ် မဟံမွဲကိုပွမဗျိုင် စိုတ်ဂ် ဗျာပ်တြးဏာတဲ ပဒတ်ရ၊ ရသံဝံ

ဂလာန်တြနဲ့ မဟိုသဂး ရဝံမဂး “လုပ်စ ကရုဏာဇာန်တဲ”ဂ် အဲတိက္ခိဟ်ကေတ် သာ်ဝံရ။
ဂလာန်တြနဲ့ မဟိုသဂး ရဝံမဂး “သုမဂအေ” ဂ်တုန် အဲဟံတိက္ခိဟ်ရ-

ယံတြနဲ့ဗြီ ပွဲအရာလိုက်မိုဟ် မူရ်အရာဂမ္တိုင် နိသု။ မဂအေအိုတ်ဂ်ရော၊
ပွဲလိုက်မိုဟ်ဝံ သုမဂအေဂမ္တိုင် အဲ ဟံတိက္ခိဟ်ရ။ တြနဲ့ဗြီ သြပ်တံဂ်ညိ၊
မူရ်ခရ်မ္မ ဟိုတ်မကွာတ်လဒ်လပ်ဂ် ဂကောံသတ်ဂ် သုမဂအေ ပူးတွဲဒိုင်ဂ်ရော၊
မူဟိုတ် ဒးအာအပါယ်ဂ်ရော၊ မူဟိုတ်ဂွံတရ်ချင်ဗြီ ကွာတ်ဒိုင်ဂ်ရော ရဝံ(သွာန်ရ)။

(ယံဗူးဂေါရိန္ဒ) သတ်မစိုန်သကိုကို ခရ်ဂမ္တိုင် စ်ပန် မတွံး ပွမထေပုတ် ပွမ
လီလာန် ပွမစိုစွဲ ပွမလုတ်မှာဒုဟ် (ကိုမိတ်သဟာ) ပွမသအေတ်သပါန်လောန်
ပွမပင်ပတိုန်မာန်လောန် ပွမစောန်စိုတ် ပွမနွံပိုက် ပွမသအေတ်သပါန် ပွမပျဲပျံ
ညးမွဲသအာင် ပွမထွေန်စပ် ပွမစိုတ်တိတ် ပွမဇူမာန် ပွမဝိဝိဝံ မူဂ်သုမဂအေရ၊
ဒးအာအပါယ်ရ၊ မူဂ်ဂွံတရ်ချင်ဗြီ ကွာတ်ဒိုင်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

တြနဲ့ဗြီ တွံထွေကို သုမဂအေဂမ္တိုင် အတိုင်အဲတိက္ခိဟ် ဟိုမဂး ညးမပဒတ်
ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ် ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဂ် သွက်သဝံပါကေံ သုမဂအေဂမ္တိုင် ဟံလောဲ
သွာရ။ ယံတြနဲ့ဗြီ နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ ရဝံ (သဂးရ)။
ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အခိုင်သွက်သဝံပခမီဂ် တုအဲဂေါရိန္ဒ တိက္ခိဟ်ညိ၊ (သွက်သဝံပခမီဂ်
ဒ်အတိုင်ပိုက် တုအဲဂေါရိန္ဒဟောင်ရ) ရဝံ (ဗြီသဂးရ)။

ဂရင်ပတိ သိုင်ရေဏ

၃၂၁။ ယံဗူးတအ် ကြနုဂ် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်ရေဏတဲ
သဂးကိုသိုင်ရေဏ ဂလာန်ဝံရ- “ယံသိုင်မပြဲ ပြောဟ်တံမွဲသအာင် မပြဲပြေင်ဖန်ဖက်
ပရေင်ချင်ကွာန် သိုင်မပြဲဂ် သြပ်ဂွဲလုဟ်ညိ၊ ယံသိုင်မပြဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် တုဟ်န
လုပ်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမီဂ် အဲနွံပိုက်ရ။ ဗြီတွံထွေကို သုမဂအေဂမ္တိုင်တဲ အတိုင်အဲ
ဝံကလင်ကေတ်ဂ်ဟိုမဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ် ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝံ
ပါပွေင်ကေံ သုမဂအေဂမ္တိုင် ဟံလောဲသွာရ၊ ယံသိုင်မပြဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲ ကြက်လုပ်
အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ” ရဝံ (သဂးရ)။

(ယံသိုင်မပြဲ) ဂရင်ပတိဏာ သိုင်ရေဏ တုတိတ်ရ၊ သိုင်ဟောင် သြပ်စီရေင်
ဖန်ဖက် ပရေင်ချင်ကွာန်ညိ၊ အဲဂ်တုန် ဟံမိလဟိုင် ပွဲဂုဏ်တောင်ပြောဟ်တိရ။

ယံဗဗူးဂေါရိန္ဒ အဲဂ် နိသိုင်တုတိတ်ရ နိသိုင်တုပွာန်ဗိုလဗးဂမ္တိုင်ရ၊ ကုတုအဲဂ်
ယပ်မူဂ်ပွမယုတ်ဒေက် နူပိုင်သမ္ပတ္တိ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်မဂး အဲပပေင်ကိုရ၊ ညးပျဲ

ပျာ် ကုတုအဲ နွံမဂး အဲဆေဝ်ဒပ်ကိုရ၊ တုအဲဂ်တုန် မအံက်အဲဂ်တုန် ဒ်ကောန်ရ၊
ဩဝ်လပသွးထောံ ပိုညးဂမိုင်ညိ။

ယွံသိုင်မပြ ကုအဲဂ် ပွမယုတ်ဒေက် နူပိုင်သမ္ပတ္တိ ကာမဂုဏ်ဂမိုင် ဟံမွဲရ၊
ကုအဲဂ် ညးပျဲပျာ်လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ဟိုတ်မဂ္ဂကလင်ကေတ် ဂလာန်ခရ်ဗြိုက်ရ အဲ
ဟံမိပ်လဟိုင် ပွဲသိုရ။

ယွံဗဗ္ဗးဂေါဝိန္ဒ ဗြိုက် နွံကိုရုပ်သ် သ်လိရော၊ မူရ်ပရူပရာမ္မဲ တံထွးကို တုအဲ
ဂ်ရော၊ တုအဲ သဂ္ဂမိင်ကေတ် ဂလာန်ခရ်ဗြို သ်လိတဲ သွးကောံသိုဌာန်ဂမိုင်ကို
ပိုညးဂမိုင်ကို ကောန်ညးချင်ကွာန်ဂမိုင်ကိုဂ်ရော။

ယွံသိုင်မပြ အဲဒိုက် (လုက်ဂိတုဗြဟ္မာန်ဂိတု) ဒဂေတ်လုတ် ညးမွဲခပ်တဲ မိက်သဂ္ဂ
ပူဇယဇ်ဒ်တဲ လးပွးတူးချောဲကွတ်သုခိဟ်ဂမိုင်တဲ ဗွဲကိုပ်ကွာ စံင်ဗဂိုလင် ပုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် နူချင်ဗြိုတေအ် ဗြိုသနကိုမာရ ကျင်မံက်တိုန် ပွဲဂတမုက် အဲဒိုက်
တဲ သိုက်ဂလာန်သွာန် အဲရ၊ သဂ္ဂမိင်ကေတ် ဂလာန်သွဟ်ဂ်တဲ အဲဒိုက် ဟံမိပ်
လဟိုင် ပွဲသိုရ။

ယွံဗဗ္ဗးဂေါဝိန္ဒ ဂလာန်တြနဲဟိုသဂးဂ် အဲပတေံဒိုင်ရ၊ မူးတအ်ညးဂမိုင် သဂ္ဂ
မိင်ကေတ် ဂလာန်ခရ်ဗြိုတဲ သအာင်အာနူ ပခမီတဲ မူရ်လိမ္မဲ သဂ္ဂပမာန်အိုတ်လီ
ဂ်ရော။

ယွံဗဗ္ဗးဂေါဝိန္ဒ တြနဲဂ် ဒ်အာစာပိုညးဂမိုင်ရ၊ ပိုညးဂမိုင် ပတုပ်ဗက်တုအဲတဲ
ကြက်ဒဂေတ်အိုတ်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရဲမွိုက်ဝေဠုရိယ မကလိတ်ကလောတ် မဟံမွဲကို
ကျိုက်လေင်ကိုခွက် မယးတူးလောန်ကို တုပ်တ်သ်ဝံရ ကြက်ဒဂေတ် ဗွဲမအးဇူး
ပွဲဒေဝ်ဗတောန်ဂေါဝိန္ဒရ ရဲဝံ (သဂးရ)။

တြနဲဂေါဝိန္ဒ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ယဝ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီမဂး ပိုညးဂမိုင်လေဝ်
နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ် သ်ဝံမဂး ဒ်ဒ်တုအဲ
ကောံဒ်ဒ်ပိုညးဂမိုင်ဂ် ကြက်တုပ်သုဟ်ရ ရဲဝံ (သဂးရ)။

ဂရင်ပတိ သိုင်ဂမိုင် ကြံတု

၃၂၂။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗးမဟာဂေါဝိန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်ဂမိုင်
ကြံတုတဲ သဂးကို သိုင်ဂမိုင်ကြံတု ဂလာန်ဝံရ- “ယွံသိုင်တုတအ် ပြောဟိတ်မွဲသအာင်
မပြုပြေင်ဖန်ဖက် ပရေင်ချင်ကွာန် သိုင်တုဂမိုင်ဂ် ဩဝ်ဂွဲလုဟ်အိုတ်ညိ၊ ယွံသိုင်တုတအ်

နူအဝေါင်ဘဝခရံ တူဟ်နလုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမိတ် အဲဒွံပိုက်ရ၊ ဗြိုတံထွေးကို သူမ
ဂအေဂမ္ဘိုင်တု အတိုင်အဲ သဝံကလင်ကေတ်ဟ်မဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရံ
ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝံပါပွေင်ကေံ သူမဂအေဂမ္ဘိုင်ဟ် ဟံလေဝဲသွာရ၊ ယံသိုင်
တုတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမိတ်” ရဝံ (သဂးရ)။

ယံမူးတအ် ပွဲကာလက် သိုင်ဂမ္ဘိုင် ကြံတု ပါစူးအာ မွဲဒုးတု ချပ်ဂွန်သုဟ်သုန်
သင်ဝံအိုတ်ရ- “ဗဗူးဂမ္ဘိုင်မဂး မက်ဂွက် ပွဲဂြပ်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် သဝံလေဝဲလုန် ဗဗူး
မဟာဂေါရိန္ဒ နကိုဂြပ်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ချပ်ဂွန်အိုတ်ရ)။ ချပ်ဂွန်သင်ဝံတုမဂး သိုင်ဂမ္ဘိုင်
ပြာပ်အာဇရေင် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒတု သဂးတိုန် သင်ဝံအိုတ်ရ- “ယံတြနဲဗဗူး ပွဲချင်ဂမ္ဘိုင်
ထပ်ချင်ဝံ ကြက်ဂြပ် နွံဂိုင်ဂွင်ရ၊ နူကြက်ဂြပ် ဝိုတ်တြနဲဗဗူး နွံပိုက် ကြပ်ကေတ်
ဏာညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယံသိုင်တုတအ် ချိုက်ပေင်ရ၊ ဟိုတ်နူသိုင်တုဂမ္ဘိုင် ယိုက်ဒိုက် ထံက်ပင်ဟေင်
ကုအဲလေဝ် ကြက်ဂြပ် နွံဂိုင်ဂွင်ရ၊ ပါသူးကေံ ကြက်ဂြပ်အိုသိုက်တု နူအဝေါင်ဘဝခရံ အဲ
ကြက်လုပ် အဝေါင်ဘဝခမိတ်ရ၊ ဗြိုတံထွေးကို သူမဂအေဂမ္ဘိုင်တု အတိုင်အဲ သဝံကလင်
ကေတ်လပ်ဟ်မဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရံ ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝံပါ
ပွေင်ကေံ သူမဂအေဂမ္ဘိုင်ဟ် ဟံလေဝဲသွာရ၊ ယံသိုင်တုတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ အဲ
ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမိတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံမူးတအ် ကြနုက် သိုင်ဂမ္ဘိုင် ကြံတု
ပါစူးအာ မွဲဒုးတုမဂး ချပ်ဂွန်သုဟ်သုန် သင်ဝံအိုတ်ရ- “ဗဗူးဂမ္ဘိုင်မဂး မက်ဂွက်
ပွဲညးဗြဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် သဝံလေဝဲလုန် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ နကိုဗြဂမ္ဘိုင်မဂး ခိုဟ်ရ”
ရဝံ (ချပ်ဂွန်အိုတ်ရ)။

(ချပ်ဂွန် သင်ဝံတုမဂး) သိုင်ဂမ္ဘိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒတု သဂးတိုန်
သင်ဝံအိုတ်ရ- “ယံတြနဲဗဗူး ပွဲချင်ဂမ္ဘိုင် ထပ်ချင်ဝံ ညးဗြဂမ္ဘိုင်ဂိုင်ဂွင် နွံအိုတ်ရ၊
နူကိုညးဗြဂမ္ဘိုင် ဝိုတ်တြနဲဗဗူး နွံပိုက် ကြပ်ရင်တုင်ကေတ်ဏာညိ” ရဝံ (သဂး
အိုတ်ရ)။ ယံသိုင်တုတအ် ဒေါရ၊ ကုအဲလေဝ် သမ္ဘာဂမ္ဘိုင်ဂကူတုပ် ပန်စော် နွံအိုတ်ရ၊
သမ္ဘာဂမ္ဘိုင်အိုသိုက်လေဝ် ပါသူးကေံတု နူအဝေါင်ဘဝခရံ အဲ ကြက်လုပ်အဝေါင်ဘဝ
ခမိတ်ရ၊ ဗြိုတံထွေးကို သူမဂအေဂမ္ဘိုင်တု အတိုင်အဲ သဝံကလင်ကေတ်လပ်ဟ်မဂး ညးမ
ပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရံ ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝံပါပွေင်ကေံ သူမဂအေဂမ္ဘိုင်ဟ်
ဟံလေဝဲသွာရ၊ ယံသိုင်တုတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမိတ်ရ
ရဝံ (သဂးရ)။

၃၂၃။ ကြနဲဗဗူး နူအဝေါင်ဘဝခရံ ယပ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမိတ်မဂး ပိုညး
ဂမ္ဘိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ ကြက်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမိတ်အိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ် သင်ဝံမဂး
ဒဒ်တုအဲ ကေံဒဒ်ပိုညးဂမ္ဘိုင် ကြက်တုပ်သုဟ်ရ ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

(ယွံသွိုင်တွတအ်) ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် နှိအရာပုထုဇန်တအ် စောဲလံာ် ဗာန်စပ်ဂ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ယဝ်မိက်သဝံသူးကောံအိုတ်မဂး သိုက်ချိုက်ပေင် ဗွဲအစောံ ပွမ အေင်ဒုင်ဂ် ဩပ်ပတိတ်ဩဟတ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်အိုတ်ညိ။

တုဟ်နအာစိုပ်ချင်ဗြို ဂွံင်တရ် (ကရုဏာဇျာန်)ဝံ နှိဂွံင်တရ် လဂူတပ်ရ၊ ဂွံင် တရ် (ကရုဏာဇျာန်)ဝံ နှိဂွံင်တရ် ပြဲအိုတ်ရ၊ (ကရုဏာဇျာန်)ဝံ နှိခေရ်ခိုဟ်ဆဲး ညးသပ္ပုရိဟ်တအ် မင်မွဲလပ်ရ ရံဝံ (မဟာဂေါဝိန္ဒ သဂးရ)။

နှိသင်္ဂမဂး တြနဲဂေါဝိန္ဒ ဩပ်လဇမင်ကို ဗွတ်ထပ်သွံညိ၊ ပွဲကာလမကလိ လောန်အာ ဗွတ်ထပ်သွံ ဝိုညးဂမ္တိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝ ခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂမဂး ဒဒ်တုအဲ ကောံဒဒ်ဝိုညးဂမ္တိုင် ကြက်တုပ်သုဟ်ရ ရံဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယွံသွိုင်တွတအ် ထပ်သွံဂ် လအ်လောန်အာရ၊ လုက်ထပ်သွံ အဲလဇမင်ကို သွိုင်တွမ္တိုင် ဟံမာန်ရ၊ ယွံသွိုင်တွတအ် အခိုင်သွက်သဝံဂျိုင်လမျိုက် ညးလိမ္မဲလေဝ် တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ဗွဲအဆတ်ဇကန် ဒးအာဘဝပရလိုက်ရ၊ ဗစာရဏာ (တင်နင်ဂမ္တိုင် ဂ်)တဲ ထေက်ကိုဒးတီရ၊ ထေက်ကိုဒးကောန် ကုသိုလ်ရ၊ ထေက်ကိုဒးဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြရ၊ (ဟိုတ်ဍေဟိုက်) ကုညး တန်ပဋိသန္တိ ပွမဟံဒးချိုတ်မဂး ဟံမွဲရ၊ ဗြိုတွံ ထွဲကို သူဂုဏ်ဂမ္တိုင်တဲ အတိုင်အဲ သဝံကလင်ကေတ်လပ်ဂ် ဟိုမဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ် ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝံပါပွေင်ကောံ သူဂုဏ်ဂမ္တိုင် ဟံလောဲ သွာရ၊ ယွံသွိုင်တွတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ ရံဝံ (သဂးရ)။

နှိသင်္ဂမဂး တြနဲဂေါဝိန္ဒ ဩပ်လဇမင်ကို ဗွတ်တြသွံဂမ္တိုင်ညိ။ ပ။ ဩပ်လဇ မင်ကို ဗွတ်မသုန်သွံဂမ္တိုင်ညိ။ ဩပ်လဇမင်ကို ဗွတ်ပန်သွံဂမ္တိုင်ညိ။ ဩပ်လဇမင်ကို ဗွတ်ပိသွံဂမ္တိုင်ညိ။ ဩပ်လဇမင်ကို ဗွတ်ဓါသွံဂမ္တိုင်ညိ။ ဩပ်လဇမင်ကို ဗွတ်မွဲသွံညိ။ ပွဲကာလ မကလိလောန်အာ မွဲသွံ ဝိုညးဂမ္တိုင်လေဝ် နူအခေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ် အဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂမဂး ဒဒ်တုအဲ ကောံဒဒ်ဝိုညးဂမ္တိုင် ကြက်တုပ် သုဟ်ရ ရံဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယွံသွိုင်တွတအ် မွဲသွံဂ် လအ်လောန်ဏီရ၊ လုက်မွဲသွံ အဲ လဇမင်ကို သွိုင်တွ တအ် ဟံမာန်ရ၊ ယွံသွိုင်တွတအ် အခိုင်သွက်သဝံဂျိုင်လမျိုက် ညးလိမ္မဲလေဝ် တီကေတ် ဟံမာန်ရ၊ ဗွဲအဆတ်ဇကန် ဒးအာဘဝပရလိုက်ရ၊ ဗစာရဏာ (တင်နင်ဂမ္တိုင်) တဲ ထေက်ကိုဒးတီရ၊ ထေက်ကိုဒးကောန် ကုသိုလ်ရ၊ ထေက်ကိုဒးဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ် မပြရ၊ (ဟိုတ်ဍေဟိုက်) ကုညး တန်ပဋိသန္တိ ပွမဟံဒးချိုတ်မဂး ဟံမွဲရ။

ဗြိုတုံထွေးကို သူ့ဂုဏ်အောင်တု အတိုင်အံ့ သင်္ဂကလင်ကောတ်လင်ဂ် ဟိုမဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ် ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဂ် သွက်သဝံပါပွေင်ကောံ သူ့ဂုဏ်အောင်တု ဟုံလောဲသွာရ။ ယုံသိုင်တုတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲ ကြက်လုပ် အဝေါင်ဘဝခမီရ ရဲပွဲ (သဂးရ)။ နိသင်္ဂမဂး တြနဲဂေါရိန္ဒ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်ထင်္ဂိတုဂမိုင်ညိ၊ ပွဲကာလ မကလိလောန်အာ ထင်္ဂိတုဂမိုင် ပိုညးဂမိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂမဂး ဒဒ်တုအဲ ကောံဒဒ်ပိုညးဂမိုင် ကြက်တုပ် သုဟ်ရ ရဲပွဲ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယုံသိုင်တုတအ် ထင်္ဂိတုဂမိုင် လအ်လောန်ဏီရ၊ လက်ထင်္ဂိတု အဲ လဇ မင်ကို သိုင်တုတအ် ဟုံမာန်ရ၊ ယုံသိုင်တုတအ် အခိုင်သွက်သဝံဂျိုင်လမျီု ညးလီမ္မဲလေဝ် တီကောတ်ဟုံမာန်ရ၊ ပွဲအဆတ်ဉ္စကန် ဒးအာ ဘဝပရလိုက်ရ၊ ဗစာရဏာ (တင်နင်ဂမိုင် ဂ်) တဲ ထေက်ကိုဒးတီရ၊ ထေက်ကိုဒးကောန် ကုသိုလ်ရ၊ ထေက်ကိုဒးဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြရ၊ (ဟိုတ်ခေဟိုတ်) ကုညး တန်ပဋိသန္ဓိ ပွမဟုံဒးချိုတ်မဂး ဟုံမ္မဲရ။

ဗြိုတုံ ထွေးကို သူ့ဂုဏ်အောင်တု အတိုင်အံ့ သင်္ဂကလင်ကောတ်လင်ဂ် ဟိုမဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ် ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဂ် သွက်သဝံပါပွေင်ကောံ သူ့ဂုဏ်အောင်တု ဟုံလောဲသွာရ။ ယုံသိုင်တုတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ ရဲပွဲ (သဂးရ)။

နိသင်္ဂမဂး တြနဲဂေါရိန္ဒ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်ထင်္ဂိတုဂမိုင်ညိ။ ပ။ ဩဝ်လဇ မင်ကို ဗုတ်မသုန်ဂိတုဂမိုင်ညိ။ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်ပန်ဂိတုဂမိုင်ညိ။ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်ပိဂိတုဂမိုင်ညိ။ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်ခါဂိတုဂမိုင်ညိ။ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်မွဲဂိတုညိ။ ဩဝ်လဇမင်ကို ဗုတ်လပါဂိတုညိ။ ပွဲကာလမလောန်အာ လပါဂိတု ပိုညးဂမိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂမဂး ဒဒ်တုအဲ ကောံဒဒ်ပိုညးဂမိုင် ကြက်တုပ်သုဟ်ရ ရဲပွဲ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယုံသိုင်တုတအ် လပါဂိတု လအ်လောန်ဏီရ၊ လက်လပါဂိတု အဲ လဇမင်ကို သိုင်တုတအ် ဟုံမာန်ရ၊ ယုံသိုင်တုတအ် အခိုင်သွက်သဝံဂျိုင်လမျီု ညးလီမ္မဲလေဝ် တီကောတ်ဟုံမာန်ရ၊ ပွဲအဆတ်ဉ္စကန် ဒးအာဘဝပရလိုက်ရ၊ ဗစာရဏာ (တင်နင်ဂမိုင် ဂ်) တဲ ထေက်ကိုဒးတီရ၊ ထေက်ကိုဒးကောန် ကုသိုလ်ရ၊ ထေက်ကိုဒးဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြရ၊ (ဟိုတ်ခေဟိုတ်) ကုညး တန်ပဋိသန္ဓိ ပွမဟုံဒးချိုတ်မဂး ဟုံမ္မဲရ။

ဗြို တုံထွေးကို သူ့ဂုဏ်အောင်တု သွက်သဝံပါပွေင်ကောံ သူ့ဂုဏ်အောင်တု ဟုံလောဲ သွာရ။ ယုံသိုင်တုတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ ရဲပွဲ (သဂးရ)။

ဒ်သင်္ဂဟမဂ္ဂံ ဝိညးဂမ္ဘိုင် (အပ်ပြာပ်ကို) ကောန် ကောဒေဇကုဇကုတအ်ဂမ္ဘိုင်တဲ စိုက်ဗကန်ဖျန် ဒွေံဗတောန်တဲ တြနဲဂေါဝိန္ဒ သြပ်လဇမင်ကို ဗုတ်ထပ်တဲညိ၊ ပွဲကာလ မလောန်အာ ထပ်တဲ ဝိညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝ ခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂဟမဂ္ဂံ ဒ်ဒ်တုအဲ ကောံဒ်ဒ်ဝိညးဂမ္ဘိုင်ကို ကြက်တုပ်သုဟ်ရ ရံဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ ယွံသိုင်တုတအ် ထပ်တဲမဂ္ဂံဟ် ဟုံလအ်ကွေံကွေံရ၊ ဗုတ်ထပ်တဲ အဲ လဇ မင်ကို သိုင်တုတအ်ရ ရံဝံ (သဂးရ)။

ဟိုလ်ထွေးကို မပတ်ဗဗူးသေဠိဂမ္ဘိုင်

၃၂၄။ ယွံမူးတအ် ပွဲကာလလှ် ဗဗူးမဟာဂေါဝိန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် သေဠိဗဗူးထပ်တု ကောံမင်ဗွာဗဗူး မအးဇုတဲ ထပ်ကွံဂမ္ဘိုင်တဲ သဂးကိုညးဂမ္ဘိုင် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံမူးတအ် ပွဲကာလလှ်ဟ်ဝံ အာစာမဲ့သအာင် မပကတ်ဗတောန်ကို ပေဒင်ဂမ္ဘိုင် ကုမူးတအ်ကို သြပ်ဂွဲအိုတ်ညိ။ ယွံမူးတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ တုဟ်နလုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ အဲ နွံပိုက်ရ။ ဗြိုတွံထွေးကို သုဂ္ဂဂေဉ်ဂမ္ဘိုင်တဲ အတိုင်အဲ သဝ္ဂကလင်ကေတ်လပ်ကို ဟိုမဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရံ ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝ္ဂပါပွေင်ကွေံ သုဂ္ဂဂေဉ်ဂမ္ဘိုင်ကို ဟုံလောဲသွာရ။

ယွံမူးတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရံ အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ တြနဲဂေါဝိန္ဒ နူအဝေါင်ဘဝခရံ သြပ်လပလုပ် အဝေါင်ဘဝခမီညိ။ ယွံတြနဲဂေါဝိန္ဒ ဒ်ဒ် ခမီကို အသိင်တြိန်လေဝ် အောန်ရ၊ လာဘ်သကာလေဝ် အောန်ရ၊ ဒ်ဒ်ဗဗူးပြောဟိတ်တုန် အသိင်တြိန်လေဝ် ဇော်ရ၊ လာဘ်သကာလေဝ် ဤရ ရံဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ယွံမူးတအ် “ဒ်ဒ်ခမီကို အသိင်တြိန်လေဝ် အောန်ရ၊ လာဘ်သကာလေဝ် အောန်ရ၊ ဒ်ဒ်ပြောဟိတ်တုန် အသိင်တြိန်လေဝ် ဇော်ရ၊ လာဘ်သကာလေဝ် ဤရ” ရံဝံ မူးတအ် သြပ်လပဟိုသဂးအိုတ်ညိ။ ယွံမူးတအ် မူရညးမဲ့ အသိင်တြိန်ဇော်လောန် နူအဲဂ်ရော၊ လာဘ်သကာ ဤလောန်ဂ်ရော။

ယွံမူးတအ် အဲဂ် ပွဲကာလလှ်ဟ်ဝံ ပွဲလဒေါပ်သိုင်ဂမ္ဘိုင် သုဟ်ညံင်ရသိုင်စက္က ဝပ်ကို ပွဲလဒေါပ်ဗြိုဂမ္ဘိုင် သုဟ်ညံင်ရမဟာဗြိုကို ပွဲလဒေါပ်သမေဟ်ဂမ္ဘိုင် သုဟ်ညံင်ရ ဒေဝတ်ကို နှိခိုင်ရ။ အဲ ပါသွေးကွေံ အလုံအိုသိုက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရံ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ။

ဗြိုတွံထွေးကို သုဂ္ဂဂေဉ်ဂမ္ဘိုင်တဲ အတိုင်အဲ သဝ္ဂကလင်ကေတ်လပ်ကို ဟိုမဂး ညး မပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရံ ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝ္ဂပါပွေင်ကွေံ သုဂ္ဂဂေဉ်ဂမ္ဘိုင်ကို

ဟုံလောသွာရ။ ယုံမှူးတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲ ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ ရဲဝံ (သဂးရ)။ တြနဲဂေါရိန္ဒ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ယပ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီမဂး ပိုညး ဂမိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂမဂး ဒဒ်တုအဲ ကောံဒဒ်ပိုညးဂမိုင် ကြက်တုပ်သုဟ်ရ ရဲဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

ဟိုလ်ထွေးကို သမ္ဘာဂမိုင်

၃၂၅။ ယုံမှူးတအ် ပွဲကာလက် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ ပြာပ်အာဇရေင် သမ္ဘာဂကူ ဇာတ်တုပ်ဂမိုင် ပန်စော်တဲ သဂးကိုသမ္ဘာဂမိုင် ဂလာန်ဝံရ- “အတိုင်ပိုက်ဒေဗြတအ် သိုကလောဇကုဂမိုင်လေဝ် ဩဝ်အာအိုတ်ညိ၊ တြုံမွဲသအာင်ဂ်လေဝ် ဩဝ်ဂွဲအိုတ်ညိ။ ယုံဒေဗြတအ် အဲတုန် နူအဝေါင်ဘဝခရ် တုဟ်နလုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ နွံပိုက်ရ။ ဗြိ တုံထွေးကို သူဂအေံဂမိုင်တဲ အတိုင်အဲ သဝံကလင်ကေတ်လပ်ဂ် ဟိုမဂး ညးမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ် ပတန်ဗဒ်အိန်ထံင်ဝံ သွက်သဝံပါပွေင်ကောံ သူဂအေံဂမိုင် ဟုံလောသွာရ။ ယုံနဲဗြတအ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် အဲကြက်လုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ”ရဲဝံ (သဂးရ)။

(ယုံတြနဲဂေါရိန္ဒ) ကုပိုညးဂမိုင် မုံပိုက်ကိုကလောတ် တုအဲဂ် နိုကလောရ၊ ကုပို ညးဂမိုင် မုံပိုက်ကိုတြုံတုသိုက် တုအဲဟေင် နိုတြုံတုသိုရ။ တြနဲဂေါရိန္ဒ နူအဝေါင်ဘဝ ခရ် ယပ်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီမဂး ပိုညးဂမိုင်လေဝ် နူအဝေါင်ဘဝခရ် ကြက်လုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီအိုတ်ရ၊ လုပ်စိုပ်သင်္ဂမဂး ဒဒ်တုအဲ ကောံဒဒ်ပိုညးဂမိုင် ကြက်တုပ် သုဟ်ရ ရဲဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

မဟာဂေါရိန္ဒ ပခမီ

၃၂၆။ ယုံမှူးတအ် ပွဲကာလက် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ ပွဲကာလမလောန်အာ ထပ်တဲက် ကးပါကောံ သော်ကျိပ် သော်ခိုပ်တဲ သွာမ်လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမိုင် မဖျောန်လပ် ညှ်လွံက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် လုပ်စိုပ်အာ အဝေါင်ဘဝခမီရ။

ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ ပခမီမဂး သိုင်ဂမိုင် ထပ်တု မဒ်ဂကူသိုင်ဇော်ဇော် မသိုက် အဘိသိက်တဲကို သေဗြဗဗူးဂမိုင် ထပ်တုကို မင်ဗွဲဗဗူး မသအးဇူးတဲဂမိုင် ထပ်တုကို သမ္ဘာဂကူဇာတ်တုပ်ဂမိုင် ပန်စော်ကို သိုင် ဗဗူး သမေဟ်ဂမိုင် ဂိုင်ကိုလီ ညးဗြဂမိုင် ကောံကမောန်မောင်မှဂမိုင် မဂိုင်ဂွင် ကးပါကောံ သော်ကျိပ် သော်ခိုပ်တဲ သွာမ် လတက်ကေတ် ယာတ်ဂမိုင် မဖျောန်လပ်ညှ်လွံက်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် ပတောအ်ဗက် ဗဗူးမဟာဂေါရိန္ဒ မလုပ်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီတဲ ပခမီအိုတ်ရ။

ယံဗ္ဗေတအံ ဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒ သီမတိဗ္ဗိုင်ကေတံ နက္ခိပရိသာတိဂမ္ဘိုင်ဂံ ဂေတံဂေတံ
ဒေသစာရီ ကွာန် နိဂီ ချင်ဒိုင်သိုင်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံဗ္ဗေတအံ ပွဲကာလဂံ ဩကွာန်မဲ့ ဩနိဂီမဲ့
ဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒ ပြာပ်အာရ။ ပွဲကွာန်နိဂီဂံ ပွဲလဒေါင်သိုင်ဂမ္ဘိုင် သုဟ်ညံင်ရသိုင်စက္ကဝံကို
ပွဲလဒေါင်ဗြိုဂမ္ဘိုင် သုဟ်ညံင်ရဗြိုဇော်ကို ပွဲလဒေါင်သမေဟ်ဂမ္ဘိုင် သုဟ်ညံင်ရဒေဝတ်ကို
ဒ်ဒိုင်ရ။ ပွဲကာလဂံ မွဲဟ်ဂမ္ဘိုင် ခအ်ဒုက်အိုတ်ကို လောတ်ကဆေဝ်စေ်အိုတ်ကို “လောဝ်
ကုဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒရ၊ လောဝ် ကုပြောဟ်တံသိုင်ဂမ္ဘိုင် ထပုံတုရ” ရဝံ သဂးအိုတ်ရ။

၃၂၇။ ယံဗ္ဗေတအံ ဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒ နက္ခိဗိုတ် မစိန်သက္ခိကိုမေတ္တာ ပျာပ်တြးဏာ
ဒိဟ်မဲ့တဲ ပဒတ်ရ။ တုတ်တံသ်ဂံရ ဒိဟ်မရနက်ကိုဓါ။ ဒိဟ်မရနက်ကိုပိ။ ပျာပ်တြးဏာ
ဒိဟ်မရနက်ကိုပန်တဲ ပဒတ်ရ။ နနယံဝံ ပျာပ်တြးဏာ ဒိဟ်လတူ သုင် လွင်တဲ သတ်
ဂမ္ဘိုင် မွဲပွဲဒိဟ်ဂမ္ဘိုင်အိုသိုက် သပဗ္ဗေတုင်သုဟ်ကိုဇေတု သတ္တလောကသတ်အိုသို
မပါလုင်လှိုဟ်ဂံ နက္ခိဗိုတ် မစိန်သက္ခိကိုမေတ္တာ မလဲလး မပြဲ မဟံမဲ့ကိုဗုတ်ဗုတ် မဟံမဲ့
ကိုသုဝဲ မဟံမဲ့ကိုပွမချောင်စိုတ်ဂံ ပျာပ်တြးဏာတဲ ပဒတ်ရ။

နက္ခိဗိုတ် မစိန်သက္ခိကိုကရုဏာ ပွမဆာန်ဍု။ ပ။ နက္ခိဗိုတ် မစိန်သက္ခိကိုမုဒိတာ
ပွမအိုဟ်တိုဟ်။ ပ။ နက္ခိဗိုတ် မစိန်သက္ခိကိုဥပေက္ခာ ပွမသေဝ်မဇ္ဈဟ်။ ပ။ မဟံမဲ့ကို
ပွမချောင်စိုတ်ဂံ ပျာပ်တြးဏာတဲ ပဒတ်ရ။ ဂွံင်တရဲ သွက်သဂွံဒ်သကအ်ပွံင်ဗြို ပွဲချင်ဗြို
တေအ်ဂံ တွံကို ကုကွးဂမ္ဘိုင်ရ။

၃၂၈။ ယံဗ္ဗေတအံ ပွဲကာလဂံ ကွးဂမ္ဘိုင် မတီကေတံ ဒေဝံဗတောန် ဗဗ္ဗေမဟာ
ဂေါဝိန္ဒ မသက္ကုသေဟ်တအ်ဂံ ခန္ဓဇေယျလိလ်တဲ ကြနုချိုတ်တဲဂံ ပြာပ်အာစိုပ် ချင်ဗြို
မဒ်လအာဂတိဒိဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ ကွးဂမ္ဘိုင် မဟံတီကေတံ ဒေဝံဗတောန် ဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒ
မသက္ကုသေဟ်တအ်ဂံ ခန္ဓဇေယျလိလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂံ ညးဂမ္ဘိုင်လှို ပြာပ်အာစိုပ်
ချင်သွပ်ပရနိမ္မိတဝသတ္တိအိုတ်ရ။ ညးဂမ္ဘိုင်လှို ပြာပ်အာစိုပ် ချင်သွပ်နိမ္မာနရတိအိုတ်ရ။

ညးဂမ္ဘိုင်လှို ပြာပ်အာစိုပ် ချင်သွပ်တုသိတာပူအိုတ်ရ။ ညးဂမ္ဘိုင်လှို ပြာပ်အာစိုပ်
ချင်သွပ်ယာမာအိုတ်ရ။ ညးဂမ္ဘိုင်လှို ပြာပ်အာစိုပ် ချင်သွပ်တာဝတီအိုတ်ရ။ ညးဂမ္ဘိုင်လှို
ပြာပ်အာစိုပ် ချင်သွပ်စာတုမဟာရာဇ်အိုတ်ရ။ ညးဂမ္ဘိုင် မကတိဒ် ပွဲဒေဝတ်ဂကူသပ်
အိုတ်တုန် ကတိဒ် ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်အိုတ်ရ။ ရဝံဟေင် ပွမပမီ ကောန်ဂကူဂမ္ဘိုင်
အိုသိုက် ဟံဒ်လှုသွးရ။ ဟံသတန်ရ။ နွံကိုဖိုရ။ နွံကိုဒတဲမြမောင်ရ ရဝံ (ဗြိုသနကိုမာရ
ဟိုတွံရ)။

၃၂၉။ ဟိုတ်ပရူပရာဂံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သမ္ဘိဒးဟာ။ ယံပဉ္စသီခ အဲကျာ်
သမ္ဘိဒးရ။ ပွဲအခိုင်ဂံ အဲကျာ် ဒ်ကျာ် ဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒရ။ ဂွံင်တရဲ သွက်သဂွံဒ်သကအ်ပွံင်
ဗြို ပွဲဘုံဗြို အဲကျာ် တွံကို ကုကွးဂမ္ဘိုင်ရ။ ယံပဉ္စသီခ (ပွဲအယောဒ် ဗဗ္ဗေမဟာဂေါဝိန္ဒ

တေအိဂ်) ဒဂေတ်မပြဲ အဲကျာ် ဟိုတွံကျင်ဂ် ဟံဒ် တွဟ်နသွက်သဝံအိုန်ဇေ ဗွဲစွတ်ရ၊ ဟံဒ် တွဟ်နသွက်သဝံစာ်စူး နူထွေန်စပ်ရ၊ ဟံဒ် တွဟ်နဒဒိမ်ဝဋ်ပျိုတ်ရ၊ ဟံဒ် တွဟ်န မပတံရာဂ လလမ်ရ၊ ဟံဒ် တွဟ်နတီကေတ် နကိုညာဏ်တေင်ရ၊ ဟံဒ် တွဟ်န သွက်သဝံ တီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ရ၊ ဟံဒ် တွဟ်နသွက်သဝံပဇ္ဇောပ်မတ်ကို နိဗ္ဗာန်ရ၊ ဒ်အယာ်မတ် စိုပ်ဘုံမြီဟေင်ရ။

ယံပဉ္စသီဒ ဒဂေတ်မပြဲ (အဲကျာ် တွံလှဟ်) ဝံတုန် ဒ်တ တွဟ်နသွက်သဝံ အိုန်ဇေ ဗွဲစွတ်ရ၊ ဒ်တ တွဟ်နသွက်သဝံစာ်စူး နူထွေန်စပ်ရ၊ ဒ်တ တွဟ်နဒဒိမ်ဝဋ် ပျိုတ်ရ၊ ဒ်တ တွဟ်နကိလေသ လလမ်ရ၊ ဒ်တ တွဟ်နတီကေတ် နကိုညာဏ်တေင်ရ၊ ဒ်တ တွဟ်နသွက်သဝံတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ရ၊ ဒ်တ တွဟ်နသွက်သဝံပဇ္ဇောပ်မတ်ကို နိဗ္ဗာန်ရ။ ယံပဉ္စသီဒ ဒဂေတ်မပြဲ မဒ်တ တွဟ်နသွက်သဝံအိုန်ဇေ ဗွဲစွတ်၊ တွဟ်နသွက်သဝံစာ်စူး နူထွေန်စပ်၊ တွဟ်နဒဒိမ်ဝဋ် ပျိုတ်၊ တွဟ်နကိလေသ လလမ်၊ တွဟ်နတီကေတ် နကို ညာဏ်တေင်၊ တွဟ်နသွက်သဝံတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်၊ တွဟ်နသွက်သဝံပဇ္ဇောပ်မတ်ကို နိဗ္ဗာန်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော?— အရိယမဂ် မွဲကိုအင်္ဂဒစံသဝံဟေင်ရ။

အရိယမဂ်ဂမ္တိုင်ဝံတုန် ညးခွဲအိုတ်ရော?— ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ပွမတီညာတ် ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ် ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွမဟိုသဂး ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ ပွမ ကျောန်သပ ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ပွမယိုင်လမျီု ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပွမပတိတ် ဖြဟတ် ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ပွမဒ်ဗျဟ် ချာ်စွတ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ချာ်စွတ် တအ်ရ။ ယံပဉ္စသီဒ ဒဂေတ်မပြဲဝံ ဒ်တ တွဟ်နသွက်သဝံအိုန်ဇေ ဗွဲစွတ်၊ တွဟ်န သွက်ဝံစာ်စူး နူပွမထွေန်စပ်၊ တွဟ်နဒဒိမ်ဝဋ် ပျိုတ်၊ တွဟ်နကိလေသ လလမ်၊ တွဟ်န သွက်သဝံတီကေတ် နကိုညာဏ်တေင်၊ တွဟ်နသွက်သဝံတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်၊ တွဟ်န သွက်သဝံပဇ္ဇောပ်မတ်ကို နိဗ္ဗာန်ရ။

၃၃၀။ ယံပဉ္စသီဒ ကွးဂမ္တိုင် မတီကေတ် ဒွေံပတောန်အဲကျာ် မသက္ကုသေဟ်ဂ် ဟိုတ်နူဓရ်အာသဝဂ်မ္တိုင် အိုတ်အာဂ်ရ အရဟတ္တဖိုလ် စိုတ်မတိတ်ဗူး ကောံအရဟတ္တဖိုလ် ပညာ မတိတ်ဗူး မဟံမွဲကိုအာသဝဂ် ပွဲဘဝတမတ်ဟေင် အလိုဇကု ပကေတ်ဇ္ဇောပ်မတ် နကိုညာဏ်တေင်တဲ အာစိုပ်ချိုက်ပေင်တဲ (ဒ်တအရန်တဲ) ပဒတ်အိုတ်ရ။ ကွးဂမ္တိုင် မဟံတီကေတ် ဒွေံပတောန်အဲကျာ် မသက္ကုသေဟ်ဂ် သံယောဇိန် ‘အဗန်အဒက်’ဂမ္တိုင် မသုန် မွဲကိုသွက် (ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ) ပွဲကာမာံသွက် ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ် ဂ်ရ ဒ်အနာဂါမ်ဂမ္တိုင် တန်ပဋိသန္ဓိဥပပါတ် ပွဲဘုံမြီတဲ ကြက်ပပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲဘုံဟေင် မဟံမွဲကိုသဘ ပွမဂေတ်ကလေင် နူဘုံအိုတ်ရ။

ကွးဂမ္တိုင်လှို မဟံတီကေတ် ဒွေံပတောန်အဲကျာ် မသက္ကုသေဟ်ဂ် သံယောဇိန် ‘အဗန်အဒက်’ဂမ္တိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ကို ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ‘ဒေါသ’

ပွမမှာဒုဟ် ‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်ဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်ပွမကြီအာဂ်ရ နှိသကဒါဂါမ်ဂမ္ဘိုင် ကျင်ချင် မှိုဟ်ဝံ ဗုတ်မွဲဝါဟောင်တဲ ကြက်ပကောံ လအိတ်ဒဒိမ်အိတ်ရ။ ကွေးဂမ္ဘိုင်လှီု မဟံ တီကောတ် ဒေသံဗတောန်အဲကျာ် မသက္ကုသေဟ်ဂ် သံယောဇိန် ‘အဗန်အဒက်’ ဂမ္ဘိုင်ပိ ဟိုတ်ပွမအိတ်အာ မသက္ကုသေဟ်ဂ်ရ နှိသောတာပန်ဂမ္ဘိုင် မဟံမွဲကို သဘ်ပွမဒတုံစှော် အပါယ် မဗိုန်ဂ် မှိုကိုလအာ မဂ်ပိလတူအိတ်ရ။ ယွံပဉ္စသိခ ရံသင်္ဂဟောင် ပွမပခမီ ကောန်ဂကူဂမ္ဘိုင်အိုသိုဂ် ဟံဒ်လှုသွေးရ၊ ဟံသတန်ရ၊ နွံကိုဖိုရ၊ နွံကိုဒတဲမြဲမောင်ရ ရံဝံ (တွံရ)။

တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ တွံကို ခရံဝံရ။ ပဉ္စသိခ မဒ်ဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်ဂ် သျှိုက်မှိုက် ခရံတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ တွံလဝ် ဗွဲမလောန်ဂ်ဒ်တဲ လှောင်သပဝတ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ သပရေၤသျှော်ရံတဲ ပွဲဌာန်ဂ်ဟောင် ကောံဗဒန်အာရ။

သုတ်မဟာဂေါဓိန္ဒ မရုဏ်ကျိတြဲ တွံရောင်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၇။ သုတ်မဟာသမယ

၃၃၁။ အဲဒါက ဝံမိလဝံ ရဲသံဝံရ- ပွဲကာလမဲ့အခါ တီလမူပိုင်ကျက်တြဲ
မဲ့ဟာန်ကျော့ ခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဗုတ်မသုန်ကွဲ မနိတုအရန်အိုသို ပဒတ်ခွင် ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန်
ချင်ကပိလဝံ ပွဲအပွဲသက္ကရဲရ၊ ဒေဝတံဗြိုတအံ နှစ်လောကဓာတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝံ တူဟန်
ဗိုလော့ဝံ တီလမူပိုင်ကျက်တြဲကို ခမိသင်ကို ပွဲမဂ္ဂိုင်ဂြိုပ် ကောံခရီကျင်အိုတ်ရ။ ပွဲကာလဝံ
ကသပ်သံဝံ နိတိုန် ကုဗြိုဂမ္ဘိုင်ပန် မပဒတ် ပွဲဘုံသုဒ္ဓါဝါသရ-

“တီလမူပိုင်ကျက်တြဲ မဲ့ဟာန်ကျော့ ခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဗုတ်မသုန်ကွဲ မနိတုအရန်
အိုသိုဝံ ပဒတ်ခွင် ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန် ချင်ကပိလဝံ ပွဲအပွဲသက္ကရဲရ၊ ဒေဝတံဗြိုတအံ နှစ်
လောကဓာတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝံ တူဟန်ဗိုလော့ဝံ တီလမူပိုင်ကျက်တြဲကို ခမိသင်ကို ပွဲမဂ္ဂိုင်ဂြိုပ်
ကောံခရီကျင်အိုတ်ရ။ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝံ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမူပိုင်ကျက်တြဲတဲ သဝံ
ဗျောတ် ဂါထာမဲ့ပိုင် မွဲပိုင်တူဟန်တူဟန် ပွဲဇရေင်တီလမူပိုင်ကျက်တြဲမဂ္ဂ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ
(ကသပ်ဒ်ရ)။

၁။ စုံလောကဓာတ်မဂ္ဂိုင် ပွဲမဲ့မဲ့လောကဓာတ် နှစ်ခွင် စုံလီစက္ကဝါရ။ (အာနုဘပရိတ်ကျက် မွဲလက်ကိုဋ်စက္ကဝါ
ဗျာပ်တြဲအာမာန်၊ အာနုဘပရိတ် မပတံကိုမဟာသမယသုတ်တအံ ဗျာပ်တြဲအာ မွဲမဟာလက်စက္ကဝါမာန်ရ။)
သင်္ချာဝံ အတိုင်မုခ်လိမ် (၁၀၄) တေအံ ကေတ်ညိ။

၃၃၂။ ပွဲကာလ၌ မြို့ဂမ္ဘိုင်ပန်တု ဗွေဥပမာမဂး တြိမျှော်ကိုဇဟတ်၌ သပါတဲမဒုပ်စွံ လဝ်၌ သုဟ်ညံင်ရဲပုးပတိတ်ကို သပါတဲမပုးစွံလဝ်၌ သုဟ်ညံင်ရဲဒုပ်ပုၤကို၊ တုတ်တံသ် ဝံဟောင် ကွေဲဗဒန်အာ နူဘုံမြို့သုဒ္ဓါဝါသတဲ နှိပ်ကဏ္ဍကွၢ် ပွဲဂတမုခ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ အိုတ်ရ။ ကြံန့၌ မြို့ဂမ္ဘိုင် လှောင်သပဝတ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲတဲ ဒုတုဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒွဲတဲ မြို့မွဲတု၌ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံ ပွဲဇရေင်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲရ-

“(ယွံကျၢ်မုံပိုင်) ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန် ဂကောံဒေဝတ်မြို့ဂမ္ဘိုင် ကောံစိုပ်ကွၢ်အိုတ်တဲ နှိဒိုင် အကောံခရီုဇော်ရ၊ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင်လောင် တုဟ်နဗိုလှောင် ခမီသင် မဟံအံင်ဇူး (သုသတြုကီလေသ) ကွၢ်စိုပ် အကောံခရီုသဘင်ခရံဝံအိုတ်ရ” ရဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

ကြံန့၌ မြို့မွဲတု၌ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံ ပွဲဇရေင်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲရ-

“(ယွံကျၢ်မုံပိုင်) ပွဲအကောံခရီု ခမီဂမ္ဘိုင် ကိုစိုတ်ဇကုတန်ကြန်တဲ သပလဝ် ဗွဲမလူတပ်အိုတ်ရ။ သုာစပ်ကွီ ရပ်လဝ်ဇက်ဂဟောက်မ္ဘိုင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဲထိုင် ဏာကို ခမီမျှော်ပညာဂမ္ဘိုင် ထိုင်ဒပ်မင်မွဲလဝ် ဣန်ရီုဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ” ရဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

ကြံန့၌ မြို့မွဲတု၌ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံ ပွဲဇရေင်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲရ-

“(ယွံကျၢ်မုံပိုင်) တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ ဝေတ်ဗတောန်လဝ် ဗွဲမဒးရးတဲ၌နီၤတဲ ခမီတုအရန်သုတ်ဂမ္ဘိုင် မအးဇူး မစာ်စူးနူတဏှာ၌ သကုတ်ဗပိုတ်ကွေဲ ကွက်ဂကို ကောံသွောင်တြင် တိုင်တြင် (မတံဂး ရာဂ ဒေါသ မောဟ) တဲ ဓေါတ်ပတိတ် တိုင်တြင် (မတံဂး ရာဂ ဒေါသ မောဟ) တဲ ဣဂေတ်ဂေတ်အာကွၢ်အိုတ်ရ” ရဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

ကြံန့၌ မြို့မွဲတု၌ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံ ပွဲဇရေင်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲရ-

“(ယွံကျၢ်မုံပိုင်) ညးပြာပ်ခ သပစွဲဇွော်ကို တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲအိုတ်သီၣ် ကြက် ဟံဒးအာစိုပ် ဘုံအပါယ်အိုတ်ရ၊ သုးကွေဲခန္ဓဇကုမိုဟ်တဲ ကြက်ကတိုန် ပွဲချင်သွပ် အိုတ်ရ” ရဝံ (ဖျောတ်တိုန်ရ)။

အကောံခရီုဒေဝတ်

၃၃၃။ ပွဲကာလ၌ တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ သဂးတိုန်ကို ခမီဂမ္ဘိုင်ရ- “ယွံခမီတအ် ဒေဝတ်မြို့တအ် နူစိုလောကဓာတ်ဂမ္ဘိုင် တုဟ်နဗိုလှောင် ကျၢ်တြဲကို ခမီသင်ကို ဗွဲမ

ဤဂြိုင်း ကောံဓရီကျင်အိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲလက်ထက် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဂမ္ပိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တွေင် မကတိုန် ပွဲကာလအတိက်တေအ်လေဝ် သုဟ်ညံင်ရဲ ပွဲလက်ထက် အဲကျက်လှဟ်ကို ဒေဝတ်ဗြိုဂမ္ပိုင် မွဲဗွတ်ဗွတ်ဝံ ကောံဓရီကျင်တုအိုတ်ရ။ ယံခမီတအ် ပွဲလက်ထက် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဂမ္ပိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တွေင် ကြက်ကတိုန် ပွဲကာလ အနာဂတ်လေဝ် သုဟ်ညံင်ရဲပွဲလက်ထက် အဲကျက်လှဟ်ကို ဒေဝတ်ဗြိုဂမ္ပိုင် မွဲဗွတ်ဗွတ်ဝံ ကြက်ကောံဓရီကျင်အိုတ်ရ။

ယုံခမီတအ် ကြက်ဟိုထွေးကို ယှုဂကောံဒေဝတ်ဗြိုဂမ္တိုင်ရ၊ ယုံခမီတအ် ကြက်
လလောင်လှိုင်ကို ယှုဂကောံဒေဝတ်ဗြိုဂမ္တိုင်ရ၊ ယုံခမီတအ် ကြက်တွံကိုယှု ဂကောံ
ဒေဝတ်ဗြိုဂမ္တိုင်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ကေတ် ဂလာန်ဂ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်သပဉ္စပုစိုတ် ဗွဲမဒးရး
အိုတ်ညိ၊ ကြက်တွံကိုရ” ရံဝံ (သးဂး)။ “ဒိုဟ်ရ ယုံကျာ်မ္တိုင်ညိ” ရံဝံ ခမီဂမ္တိုင်ဂ် ဒုင်ဝန်
ကုတီလမ္တိုင်ညိကျာ်တြဲအိုတ်ရ။

၃၃၄။ တိလမျှပိုင်ကျက်၍ တွံကိုမရဝံ့ရ-

ယုံခမိတအ် ဇနိဂါထာတု ကြက်တွံကိုရ၊ ယုခမိဂမ္တိုင် နိဿယံကို ဌာနိဂ်
မဒ်ဒ္ဓဲ ဌာနိဒတန်နိဿယံဒိုင် ဒေဝတ်ဘုမ္မဇိဂမ္တိုင်တု ပဒတ်အိုတ်ရ၊ နိဿယံကို
ထိုဂိုဟ်တု ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္တိုင် မျှ်ကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဗလးဏာ နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ၊
မျှ်ကိုစိုတ်တန်ကြန်အိုတ်ရ၊

ခမိဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်ဂ် အယာံမာတ်သော်ဇော မြဟံမွဲတဲ သုဟ်ညံင်ရသိုင်ဇာဒိသိုင်ကို မှုံအလေံသတင်ဒိုင် ညးမွဲခပ်အိုတ်ရ၊ မှုံကိုစိုတ် ဗုသအးတဲ သိုမဟံကိုကိုဒုက်ဂ် ကေပ်ဖြိုင်သအးဇးလောန်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလက တီလမူပိုင်ကျက်ကြ တီကေတ် ခမိကွေးသာဝကဂမ္ဘိုင် မသုန်ကွံပြင်
မပဒတ်ခွိုင် ပွဲကြိုပ်မဟာဝိန် ချင်ကပိလကွံ ဒဒိမိလဟိုင်ခွိုင် ပွဲသာသနာအိုတ်တဲ
ကော်လွိုင်တိုန်ရ-

ယုံခမီတအ် ဂကောံဒေဝတ်ဗြိုဂမ္တိုင် ဂွေကွါင်တူရုဒိုင်အိုတ်ရ၊ ဩဝ်တီကေတ် ဒေဝတ်ဗြိုဂမ္တိုင်ဂ် (နုကိဒိဗ္ဗတက္ခဏ်)အိုတ်ညိ (ရဲဝံ သကးရ)၊ ခမီဂမ္တိုင်လေဝ် သဂ္ဂိုဓ်ကေတ် ဒွောံပတောန် ကျါ်တြိတု ပတိတ်ဗြဟ္မာတ် တ္တဟ်နတီအိုတ်ရ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် မသုတ်အစောညာတ်ကေတ် ဒေဝတ်မြို့ကမိုင် နိဗ္ဗာကဋ်ကျင် ကုခမိကမိုင်ရ၊ ခမိကမိုင်လှို ညာတ်ကေတ် ဒေဝတ်မြို့ ကွံအိုတ်ရ၊ ခမိကမိုင်လှို လှို ခမိကမိုင်လှိုဂ် ထပ်လက် ခမိကမိုင်လှိုဂ် ညာတ်ကေတ် ဒေဝတ်မြို့ မွဲကွံအိုတ်ရ၊

ခမိဂမ္ဘိုင်လှိုက် ညာတ်ကေတ် ဒေဝတဗြူ အနန္တအိုတ်ရ၊ ဒိုဟ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို ပေင် ကျတ်ဒိုင် နကိုဒေဝတဗြူဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မချိုက်ပေင်တ ကောံမတ်မသုန်သ် တီကေတ် (ဗိုခမိဂမ္ဘိုင် ညာတ်ကေတ်တုဟ်တုဟ်)အိုသို နကိုညဏ်တေင်တဲ ပိုင်ခြာစုတ်သမ္ဘိ ကေတ်တဲမဂး ကော်လွိုင်တိုန် ကွးသာဝကဂမ္ဘိုင် မမိပ်လဟိုင် ပွဲသာသနာရ-

ယွံခမိတအ် ဂကောံဒေဝတဗြူဂမ္ဘိုင် ဂွေဲကျင်တူရုဒိုင်အိုတ်ရ၊ ဩဝ်တီကေတ် ဒေဝတဗြူဂမ္ဘိုင်ဂ် (နကိုဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ်) အိုတ်ညိ၊ ဒေဝတဗြူဂမ္ဘိုင်ဂ် အတိုင်လေင် လေင် နကိုဂါထာ အဲတွံကို မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင်ရ။

၃၃၅။ (ယွံခမိတအ်) ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ထဝ်လှို မတန်တပွဲတိ မနိဿယပဒတ်ကို ချင်ကပိလဂ် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန် အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျေပ် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဂ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ်ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင်တြဲလှို မပဒတ် ပွဲဒိုဟ်မဝန် မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန် အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျေပ် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဂ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ပိလှို မပဒတ် ပွဲဒိုသာတာဂိရိ မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန် အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျေပ် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဂ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မွဲလက်တြဲလှို မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန် အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျေပ် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဂ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မသုန်ကွံ မပဒတ် ပွဲဒိုဝေဿာမိတ္တ မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန် အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျေပ် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဂ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတကုမ္ဘိရ (သကိုပ်ပွန်ဇ္ဇေ) မပဒတ် ပွဲဒိုဝေပုလ္လ ချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ် ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မွဲကိုဋ်ဟုံက ပြာပ်ခစအိုတ်ရ။ ဒေဝတကုမ္ဘိရ (သကိုပ်ပွန်ဇ္ဇေ) မပဒတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဂ်လေဝ် ကျင်စိုပ် ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

၃၃၆။ သိုင်ဒေဝတ နာဝင်ဇ္ဇေဝတရဌ မဒ်သိုင်တု ဒေဝတဂန္ဓဝ်ဂမ္ဘိုင် မအုပ် ဝုင်ပိုင်ပြီ ဒိုဟ်ဗွံက်ဂ် မုံကိုတို့ဝါရ ဂြိုင်ရ။

ကောန်ဇာတ် သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ဂှ် ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ၊ ကောန်ဂမ္တိုင် မွဲယုက္ကန္တ မွဲကိုဇဟတ်ဇော် မွဲကိုက္ကန္တတြိန္ဒ အာနတ်ဇော် ရုပ်သင်ကျော် သကအ် တွိဝါရ ဂျိုင်ဂ်လောင် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံ ခရီ ခမိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝိရူဠ က မဒ်သွင်တုက္ကမ္မဏ်ဂမ္တိုင် မအုပ်စုပ်ပိုင်ပြီ ဒိုဟ် သျှင်ကျာဂှ် နွံကိုသကအ်တွိဝါရ ဂျိုင်ရ။

ကောန်ဇာတ် သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ဂှ် ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ၊ ကောန်ဂမ္တိုင် မွဲယုက္ကန္တ မွဲကိုဇဟတ်ဇော် မွဲကိုက္ကန္တတြိန္ဒ အာနတ်ဇော် ရုပ်သင်ကျော် သကအ် တွိဝါရ ဂျိုင်ဂ်လောင် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံ ခရီ ခမိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝိရူပက္ခ မဒ်သွင်တုနာဂ်ဂမ္တိုင် မအုပ်စုပ်ပိုင်ပြီ ဒိုဟ်ပျိုတ်ဂှ် နွံကိုသကအ်တွိဝါရ ဂျိုင်ရ။

ကောန်ဇာတ် သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ဂှ် ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ၊ ကောန်ဂမ္တိုင် မွဲယုက္ကန္တ မွဲကိုဇဟတ်ဇော် မွဲကိုက္ကန္တတြိန္ဒ အာနတ်ဇော် ရုပ်သင်ကျော် သကအ် တွိဝါရ ဂျိုင်ဂ်လောင် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံ ခရီ ခမိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ကုဝေရ မဒ်သွင်တုဒေဝတ်လကိုဟ်ဂမ္တိုင် မအုပ်စုပ် ပိုင်ပြီဒိုဟ်သွင်ကျာဂှ် နွံကိုသကအ်တွိဝါရ ဂျိုင်ရ။

ကောန်ဇာတ် သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဂမ္တိုင်ဂှ် ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ၊ ကောန်ဂမ္တိုင် မွဲယုက္ကန္တ မွဲကိုဇဟတ်ဇော် မွဲကိုက္ကန္တတြိန္ဒ အာနတ်ဇော် ရုပ်သင်ကျော် သကအ် တွိဝါရ ဂျိုင်ဂ်လောင် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံ ခရီ ခမိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ပွဲဒိုဟ်ဗွဲကံ သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်တေရဠ ပွဲဒိုဟ်သျှင်ကျာ သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝိရူဠ က ပွဲဒိုဟ်ပျိုတ် သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဝိရူပက္ခ ပွဲဒိုဟ်သွင်ကျာ သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ကုဝေရ။

သွင်ဒေဝတ် နဝင်ဇော်ဂမ္တိုင် ပန်တုဂှ် သိုကိုယးတူးလောန် ပွဲပွဲပွဲဒိုဟ်ဂမ္တိုင် ပန်ဂှ် တန်တံ နွံဒိုင် ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန် ချင်ကပိလဂှ်အိုတ်ရ။

၃၃၇။ ဒေဝတမာယာ ဒေဝတကုဋေဏှာ ဒေဝတဝိဋေဏှာ ဒေဝတဝိဋ္ဌာ ဒေဝတ
ဝိဋ္ဌာ မလေပ်ပြယာ မာယာဂြို မလေပ်လေ့လှန် မလေပ်တုံ့က်စွာဝိစွာ မဒ္ဒိဒိုက်
ပတေ သိုင်ဒေဝတ နာဝင်ဇွေဂမ္ဘိုင်ဂှ် မွဲဟာန်ကောံ-

ဒေဝတစန္ဒန ဒေဝတကာမသေဌ ဒေဝတကိန္နိယဏှာ ဒေဝတနိယဏှာဂမ္ဘိုင်
ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။ ဒေဝတပနာဒ ဒေဝတဩပမည ဒေဝတမာတလိ ညးစပ်ကွီ
ဒေဝတဂန္ဓဝ် မုံယုစိတ္တ ဒေဝတဂန္ဓဝ် မုံယုသေန ဒေဝတဂန္ဓဝ် မုံယုစိတ္တသေန
ဒေဝတနဌရာဇ ဒေဝတဇနဝသာ ဒေဝတပဉ္စသီခ ဒေဝတတိမ္ပရ ကောန်ဒေဝတ
ဗြဿရိယဝစ္ဆသာ။

ဒေဝတဂန္ဓဝ် မသဂးကျင်တဲဝံ့ကို၊ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်ကို၊ မွဲဟာန်ကောံ
သိုင်ဒေဝတနာဝင်ဇွေဂမ္ဘိုင် ဗွဲမအိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိန် ဌာန်
အကောံဓရီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

၃၃၈။ သအာင်နူဂှ် နာဂဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲလစနာဂသ ကောံနာဂဂမ္ဘိုင် မပဒတ်
ပွဲဝေသာလီဂှ် မွဲဟာန်ကောံ ပရိသာတ်နာဂဂမ္ဘိုင် ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။ နာဂ မုံယု
ကမ္မလ နာဂမုံယုအဿတရ ကောံနာဂဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲသေဟ်ပယာဂ မွဲဟာန်
ကောံ ကလောမသဂမ္ဘိုင် ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။

နာဂဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲကြိုင်ယမုနာ မုံကိုသကအ်တိဝါရ ဂြိုင် မွဲဟာန်ကောံ
နာဂဂမ္ဘိုင် မဒ် ပွဲဂကူဓတရဌ ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။ ကောန်ဒေဝတ မုံယုစိင်ဇူဇွေ
ဇရာဝဏ်ဂှ်လေဝ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံဓရီအိုတ်ရ။

ဩသပဂမ္ဘိုင် ပအနိက်အထက်ကို သိုင်နာဂဂမ္ဘိုင် မသဂးကျင်တဲဝံ့တဲ ရပ်စ
အိုတ်ရ။ မုံကိုအာနဘ် သုဟ်ညင်ရဲဒေဝတအိုတ်ရ။ ဒးစံင်တိတ်ကျင် ဓါဝါ (နူဂပ်
ဝှံမိ နူဇွေခွဲ)အိုတ်ရ။ မုံကိုသေင်အိုတ်ရ။ မုံကိုမတ်မညာတ် အးဒုးအိုတ်ရ။ မုံယု
စိတြသုပဏ္ဏအိုတ်ရ။ သပဂမ္ဘိုင်ဂှ် နတရ်အာကာသ ကျင်စိုပ် လဒေါဝ်သပိုဟ်
ဂြိုပ်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂှ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြိ သပကိုညင်ဝံလလမ် နူဘဲသပပ်တဲ ကုနာဂ
ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ဟံ့မွဲကိုဘဲရ။ နာဂ ကောံသပဂမ္ဘိုင် သိုဟိုကော်သဂး နကိုဂလာန်ချိန်
ဍောတ်မိပ်ဝှ်ဂှ် ပြာပ်ခသပစ္စုဇွေကို ကျ်တြိအိုတ်ရ။

၃၃၉။ ကျမ္မာန် သိုင်အိန် မုံကိုလွဟ်ဗဇ္ဇဗတ် ပွဲတဲတဲ အသုဂမ္ဘိုင် နိဿယ်ကို
မှာသွိဒ်တဲ မပဒတ်ခွိုင်ဂှ် နှ်ကောဒေသိုင်အိန်အိုတ်ရ။ ဣဒ္ဓိတြိဇွေအိုတ်ရ။ သကအ်
တိဝါရဂြိုင်အိုတ်ရ။

အသူကာလကဉ္စာဂမ္ဘိုင် သိုမနိမိတ်ဗဒ်လင် ဇေယျာဓိဇေယျာဓိ ထေက်ကိုဖေက်
ဂုံက်ကို ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ၊ အသူ(သုတု) မှုံယျုဒါနဝေယသ အသူဝေပစိတ္တိ အသူ
သုစိတ္တိ အသူပဟာရာဒဂမ္ဘိုင် မွဲဟာန်ကျောံ ကောန်ဒေဝတ်မာရ် ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။

ကောန်အသူဇေယျာဓိဇေယျာဓိကံ မှုံယျုဝေရောစ အလုံအိုသိုဟေင်ဂုံ ပလေင်
ပဠေတ် လွဟ်လနက်ဒပ်ပွန် အသူဗလိတု ပြာပ်အာဇေရင် အသူရိန်ဇေယျာဓိ မှုံလ်
နိုဟ်ဆာ် ဩဝ်ကိုန် ကုတုအေညိ၊ ဒးအခိုင်သွက်သဂုံအာ ဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဌာန်အကောံ
ဓရီ ခမိဂမ္ဘိုင်ရ ရံဝံ ဟိုသဂးအိုတ်ရ။

၃၄၀။ ပွဲကာလဂုံ ဒေဝတ်အာပေါ ဒေဝတ်ပထဝီ ဒေဝတ်တေဇာ ဒေဝတ်
ဝါယော ဒေဝတ်ဝရုဏ ဒေဝတ်ဝါရဏ ဒေဝတ်သောမဂမ္ဘိုင် မွဲဟာန်ကျောံဒေဝတ်
ယသ ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။

ဒေဝတ်မေတ္တာ ဒေဝတ်ကရုဏာ မှုံကိုသကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်လေင် ကျင်စိုပ်
အိုတ်ရ။ အကောံဓရီဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်စုံ မပါ်တေင် စုံဂကူ မှုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ်
အလုံအိုသိုဟေင် မှုံကိုကုဒ္ဒိတြိန္ဒ အာနုဘဇေယျာဓိ ရုပ်သ်ကျောပ် သကအ်တို့ဝါရ
ဂြိုင်ဝံ ဗွဲမအိုဟ်တုဟ် မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဌာန်အကောံဓရီ ခမိဂမ္ဘိုင်
အိုတ်ရ။

ဒေဝတ်ဝေဏှာ ဒေဝတ်သဟာလိ ဒေဝတ်အသမဂမ္ဘိုင် မွဲဟာန်ကျောံ ဒေဝတ်
ယမဂမ္ဘိုင်လေင် ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်တို့ဗျိုင်ဂိတု သပစ္စဒေဝတ်
သိုင်ဂိတုဂတတု ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။

ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်တို့ဗျိုင်တု သပစ္စဒေဝတ်သိုင်တုဂတတု ကျင်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတ်
ဂမ္ဘိုင် မဒ်တို့ဗျိုင်သိုင်ဂမ္ဘိုင် သပစ္စဒေဝတ်သိုင်သိုင်ဂမ္ဘိုင် ဂတတု ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ၊
ဒေဝတ်မန္ဒဝလာဟကဂမ္ဘိုင်လေင် ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။

သိုင်ကုန် မှုံယျုဝါသဝ မကေင်ကိုဒါန်ပွဲကိုပ်ကွာ မဒ်ဇေယျာဓိသကိုပ်သကဒေဝတ်
ဂမ္ဘိုင်လေင် ကျင်စိုပ်ရ၊ အကောံဓရီဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်စုံ မပါ်တေင် စုံဂကူ မှုံကိုသ်
အရံင်တုဟ်တုဟ် အလုံအိုသိုဟေင် မှုံကိုကုဒ္ဒိတြိန္ဒ အာနုဘဇေယျာဓိ ရုပ်သ်ကျောပ်
သကအ်တို့ဝါရဂြိုင်ဝံ ဗွဲမအိုဟ်တုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ်ဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဌာန်အကောံ
ဓရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

သအာင်နုဂုံ ဒေဝတ်သဟာဘူဂမ္ဘိုင် မယးတုး သုဟ်ညိုင်ရံဂုန်ပုတ်ကို၊ ဒေဝတ်
အရိဌဂမ္ဘိုင် မှုံကိုသ် မတုပ်သုဟ် ကျောံပက်ယန် လမ်စံက်ကို ဒေဝတ်ဇေယျာဓိ
ဂမ္ဘိုင်ကို-

ဒေဝတံ ဝရဏဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ သဟဓမ္မဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ အစွတဂမ္ဘိုင်ကို
ဒေဝတံ အနေဇကဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ သူလေယျဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ ရုစိရဂမ္ဘိုင်ကို
ကျင်စိပ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတံဂမ္ဘိုင် မုံယုဝါသဝနေသီ ကျင်စိပ်အိုတ်ရ။

အကောံခရီဒေဝတံဂမ္ဘိုင်စုံ မပါံတောင်စုံဂကူ မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် အလုံ
အိုသိုဟောင် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန္ဒ အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျော် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဝံ
ဗွဲမအိုဟ်တုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိပ်ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတံသမာနဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံမဟာသမာနဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံမာနသဂမ္ဘိုင်ကို
ဒေဝတံ မာနသုတ္တမဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ ခိဉ္ဇာပဒေါသိကဂမ္ဘိုင်ကို ကျင်စိပ်အိုတ်ရ၊
ဒေဝတံမနောပဒေါသိကဂမ္ဘိုင်လေဝ် ကျင်စိပ်အိုတ်ရ။

သအာင်အာနုဂ် ဒေဝတံ ဟရယဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ လောဟိတဝါသိဂမ္ဘိုင်ကို
ကျင်စိပ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတံပါရဂ ဒေဝတံမဟာပါရဂဂမ္ဘိုင် မုံကိုသကအ် တို့ဝါရ
ဂြိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို ကျင်စိပ်အိုတ်ရ။

အကောံခရီဒေဝတံဂမ္ဘိုင်စုံ မပါံတောင်စုံဂကူ မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် အလုံ
အိုသိုဟောင် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန္ဒ အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျော် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဝံ
ဗွဲမအိုဟ်တုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိပ်ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတံသုက္ကဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံကရမ္မဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံအရဏဂမ္ဘိုင်ကို မွဲဟာန်
ကျော် ဒေဝတံ ဝေဃနသဂမ္ဘိုင် ကျင်စိပ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတံပါမောက္ခဂမ္ဘိုင် မုံယု
ဩဒါတဂယုဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံဝိစက္ခဏဂမ္ဘိုင်ကို ကျင်စိပ်အိုတ်ရ။

ဒေဝတံ သဒါမတ္တဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ ဟာရဂဇေဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ မိဿကဂမ္ဘိုင်
မုံကိုသကအ်တို့ဝါရဂြိုင်ကို ကျင်စိပ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတံပဇ္ဇန္တ မုံအလေံဂေတ်ဂေင်အာ
ကျင် သိုမဗဂူဖျေံဗြဲ ပွဲဒိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်လေဝ် ကိုဂဂိုဂရိုင်တဲ ကျင်စိပ်ရ။

အကောံခရီဒေဝတံဂမ္ဘိုင်စုံ မပါံတောင်စုံဂကူ မုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် အလုံ
အိုသိုဟောင် မုံကိုက္ကဒ္ဒိတြိန္ဒ အာနုဘဇ္ဇေ ရုပ်သ်ကျော် သကအ်တို့ဝါရ ဂြိုင်ဝံ
ဗွဲမအိုဟ်တုဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိပ်ဂြိပ်မဟာဝိန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဒေဝတံ ခေမိယဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံဂမ္ဘိုင် (မပဒတ် ပွဲသွပ်)တုသိတာဂမ္ဘိုင်ကို၊
ဒေဝတံဂမ္ဘိုင် (မပဒတ် ပွဲသွပ်) ယာမာဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒေဝတံကဋ္ဌကဂမ္ဘိုင် မုံကိုသကအ်
တို့ဝါရဂြိုင်ကို ဒေဝတံ လမ္ဗိတကဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ လာမသေဋ္ဌဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ
မုံယုဇောတိဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံအာသဝဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံနိမ္မာနရတိဂမ္ဘိုင်ကို ဒေဝတံ
ပရနိမ္မိတ (ဝသဝတ္တိ)ဂမ္ဘိုင်ကို ကျင်စိပ်အိုတ်ရ။

အကောံခရီဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်စုံ မပါ်တောင်စုံဂကူ မှုံကိုသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် အလုံ အိုသိုဟောင် မှုံကိုကုဒ္ဒိတြိန် အာနုဘဇ္ဇော် ရပ်သ်ကျော် သကအ်တို့ဝါရ ဂျိုင်ဝံ ဗွဲမအိုဟ်တို့ဟ်မိပ်မြဟ် ကျင်စိုပ်ဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

အကောံခရီ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် တြဲစော် မှုံသ်အရံင်တုဟ်တုဟ် အလုံအိုသို ဟောင်ဂို ဗက်ကိုယျုတောင်တဲ ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်မွဲသအာင် (ဂကူယျု) တုပ်လေဝ် ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ။

အရိယသင် မှုံကိုပဋိသန္နိ မစာ်စူးတဲ မဟံမွဲကိုကုက်ဂို ဖြိုင်ကြိုဟ် (မတွံး ရာဂ ဒေါသ မောဟ) မတတ်ကျောံအာ သြဃပန်ပြကာတဲ မဟံမွဲကိုအာသဝဂ်ကို တီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ မလေဝ်ကိုတတ်ကျောံ သြဃပန်ပြကာ မသပ္ပိယံဒိုင် ညံင်ရ သိုင်ဂိတု မဟံမွဲကိုကျိက်လောင်ကို ကြက်ဗိုလောင်အိုတ်ရ။ (ရဝံ ပိုင်ပုဟ်တဲ ကျင် အိုတ်ရ)။

၃၄၁။ ဗြိမ္မုယျုသုဗြဟ္မ ကောံဗြိမ္မုယျုပရမတ္ထဂမ္ဘိုင် မဒ်ကောန်^၁ တီလမှုံပိုင် ကျက်တြဲ မှုံကိုကုဒ္ဒိတြိန် မဇ္ဇော် ကျင်စိုပ် မွဲစုံအိုတ်ရ။ ဗြိသနကိုမာရ ကောံဗြိ တိဿလေဝ် ကျင်စိုပ် ဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဌာန်အကောံခရီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဗြိမ္မုလို့ မကိုလျးအရံင်ဗျာပ်တြးအာ နကိုလပုဟ်တဲ မွဲတူင် လို့စက္ကဝါ နကို လပုဟ်တဲစုံတူင် စိုကိုမွဲလက်စက္ကဝါ ကျင်စိုပ် အကောံခရီရ။ မဟာဗြိ မကတိုဒ် ဗွဲပဋိသန္နိ ပွဲချင်ဗြိ မချိုက်ပေင်တ ကောံအာနုဘဇ္ဇော် မှုံကိုဇကုမဇ္ဇော် မချိုက်ပေင်တ ကောံကျက်သြို ခလို့ချိုက်ပိုင်ပြီကေတ် ဗြိမ္မုသအာင်လို့တဲ တန်တရ။

မဟာဗြိဂမ္ဘိုင်စုံတု မဝံအလိုအသီ ဗြိမ္မုလို့မွဲလို့တုဟ်တုဟ် ကျင်စိုပ် အကောံ ခရီဝံအိုတ်ရ။ မှောင်ကိုမဟာဗြိဂမ္ဘိုင် မဟာဗြိမှုံယျုဟာရိတလေဝ် တို့ဗွိုင်ကေတ် (ဗြိမ္မုကိုဋ်တဲ) ကျင်စိုပ်ရ။

၃၄၂။ ယံခမိတအ် ဗိုဒေဝတ်မာရ် ဒိုဟ်စိုက် သြပ်မှ်သေ့အိုတ်ညိ။ မှုန် ဒေဝတ်မာရ်ဂမ္ဘိုင် ဇက်ဂွေတူရူကျင် ဇရေင်ဒေဝတ်ဗြိဂမ္ဘိုင်အိုသို မကျင်တူရူ မွဲဟာန်ကောံ သိုင်အိန် မဟာဗြိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

သြပ်ကျင်အိုတ်ညိ။ သြပ်ရပ်ကေတ်အိုတ်ညိ။ သြပ်ကွေင်ဒက်အိုတ်ညိ။ သြပ် ကလေင်ဒက် နကိုရာဂအိုတ်ညိ။ သြပ်မိုင်လပ် ဗွဲပွီပွါအိုတ်ညိ။ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ညးမွဲလေဝ် လပကိုဗူးအာအိုတ်ညိ။

၁။ ဗြိကောန်ကျက်မဂးဂို ဟိုတ်နုဒ်ဒိုင်ဗြိအရိစိ ဗြိကောန်ကျက် မိက်ဂး။

သို့မသကး ရံသင်္ဂိဝံ ဒေဝတသွင်မာရ် မှုံကိုဗိုလဗး မဂ္ဂိုင်ဂ် ဒါတ်ဂွးတိ နကို တဲတဲ သုတ်ညင်ရံဂိုဂရ် မွဲဟာန်ကျောံ ဇုက်လလီ (ဆေဝ်ပွေဝ်)ကို သို့မသပဗရ ရမျာင် ထေက်ကိုဖေက်ဂိုက်ဂ် ဗလးဏာ ပွာန်မာရ် မသေ့ရဲ၊ ပွဲကာလဂ် ဒေဝတ သွင်မာရ် ဟိုတ်မဟံ့ဒ် အတိုင်ပိုက် ကျောံရဲ ထေပွတ် သကာတ်မြဟ်တဲ ဂတး ကလေင်အာရ။

၃၄၃။ တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ မချိုက်ပေင်တ ကျောံစက္ခမသုန်သ် ပရူပရာအလုံ အိုသိုဂ် တီကေတ် နကိုညဏ်တေင်တဲ ပိုင်ခြာစုတ်သမ္ဘိကေတ်တဲ ကော်လှိုင်တိုန် ကွးသာဝကမ္ပိုင် မလဟိုင်ဒိုင် ပွဲသာသနာရ-

ယံခမီတအ် ပွာန်ဒေဝတမာရ်ဂမ္ပိုင် ဇော်ဂွေတိုန်တူရူအိုတ်ရ၊ ဩဝ်တီကေတ် ပွာန်မာရ်အိုတ်ညိ (ရံဝံ သကးရ)၊ ခမီဂမ္ပိုင် သဝံမိင်ကေတ် ဒွေံဗတောန်ကျာ် တြဲတဲ ပတိတ်ဇြဟတ် (ညင်သဝံတီ) အိုတ်ရ၊ (ပွာန်မာရ်ဂမ္ပိုင်) အယံမာတ် သော်ဇော တုအရုန်ဂမ္ပိုင် မြလေဝ် ကိုချီဇေဝ်ဟံမာန်ဂ်ဒ်တဲ ပါစူးအာ နူတုအရုန် ဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ။

(ပွဲကာလဂ် ဒေဝတသွင်မာရ် သပအာရီကို သင်တဲ ဖျောတ်တိုန် ဂါထာဝံရ)-

သာဝကဂမ္ပိုင်အိုသို မပြာကဋ် ပွဲဂကောံမိုဟ် မအံင်ဇူးကေတ်ပွာန်တဲ မစာ်စူး နူပွမဖေက်ဂိုက်တဲ မှုံကိုပွမဒယံတိုက် အိုတ်တိုဟ် ကျောံအရီဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ။

သုတ်မဟာသမယ မရုနက်ကိုထပ် တဲရောင်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၈။ သုတ်သက္ကပဉ္စ

၃၄၄။ အဲဒိုက် ဝံမိလဝံ ရံသင်္ဂရ- ပွဲကာလမ္ပအခါ တီလမ္ပပိဋကတ်တြ ပဒတ်ဒွင် ပွဲထိုက္ကန္တဿာလ^၁ နီဝေဒိယက ဌာန်သွပ်ကျာ ကွာန်ဗဗ္ဗ မှုယုအမ္မသဏ္ဌာ လပါဠိဗျာဠာ ချင်ရာဇဂြိုဟ် မလုပ်လို့ဟ် မဂဓရေရ။ ပွဲကာလဂ် စိုတ်မရာဒနာသကာတ်မြဟ် သွက်သဝံ ဗိုလှောင် တီလမ္ပပိဋကတ်တြ နီဒွင် ကုသိုဉ်ကုန် တုညးဒေဝတ်ရ။ ကြံနုဂ် ကသပ်သင်္ဂဝံ နိတ် ကုသိုဉ်ကုန် တုညးဒေဝတ်ရ- “တီလမ္ပပိဋကတ်တြ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်မဂြင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာစုတ်ဂ် ပွဲကာလလှဟ်ဝံ မူရဲပွဲဌာန်မ္ပ ပဒတ် ဒွင်ဂ်ရော” ရံဝံ (ကသပ် နီရ)။

(ပွဲကာလဂ်) သိုဉ်ကုန် တုညးဒေဝတ် သဝံညာတ်ကေတ် တီလမ္ပပိဋကတ်တြ ပဒတ်ဒွင် ပွဲထိုက္ကန္တဿာလ နီဝေဒိယက ဌာန်သွပ်ကျာ ကွာန်ဗဗ္ဗ မှုယုအမ္မသဏ္ဌာ လပါဠိဗျာဠာ ချင်ရာဇဂြိုဟ် မလုပ်လို့ဟ် မဂဓရေရတဲ ကော်လှိုင်တိုန် ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ပိုင်ရ- “ယွံမူး တအ် တီလမ္ပပိဋကတ်တြဝံ ပဒတ်ဒွင် ပွဲထိုက္ကန္တဿာလ နီဝေဒိယက ဌာန်သွပ်ကျာ ကွာန် ဗဗ္ဗ မှုယုအမ္မသဏ္ဌာ လပါဠိဗျာဠာ ချင်ရာဇဂြိုဟ် မလုပ်လို့ဟ် မဂဓရေရ။ ယွံမူးတအ် သွက်သဝံဗိုလှောင် တီလမ္ပပိဋကတ်တြ မထေက်ဒင်ပူဇ်တောင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်မဂြင်

၁။ က္ကန္တဿာလ = ထိုဂိုဟ် မှုကိုတုံသဓန ပွဲမုခ်ပါဠိတြင်။

အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာန်စွတ်ကို ပိုဉ်းဂမ္တိုင် သဝ္ဂြိုဟ်အာအိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံတုဉ်းသိုဉ်ကုန်” ရဝံ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္တိုင် ဒုင်ဝန် ကုသိုဉ်ကုန် တုဉ်း ဒေဝတ်အိုတ်ရ။

၃၄၅။ ကြနုဂ် သိုဉ်ကုန် တုဉ်းဒေဝတ် ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ဒေဝတ်ဂန္ထဝံ မှုယုပဉ္စသိခရ- “အမာပဉ္စသိခ တီလမှုပိုဉ်ကျာ်တြဲဝံ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲထိုဉ်ကုန်သုဉ်း နီဝေဒိယက ဌာန်သုဉ်ကျာ် ကွာန်ဗဗ္ဗး မှုယုအမ္မသဏ္ဌာ လပါဠိဗ္ဗာန် ချင်ရာဇဂြိုဟ် မလုပ်လို့ဟ် မဂဓရးရ။ အမာပဉ္စသိခ သွက်သဝ္ဂဗိုဉ်လောဝ်ကေတ် တီလမှုပိုဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာန်စွတ်ကို ပိုဉ်းဂမ္တိုင် သဝ္ဂြိုဟ်အာအိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံတုဉ်းသိုဉ်ကုန်” ရဝံ ကောန်ဒေဝတ်ဂန္ထဝံ မှုယုပဉ္စသိခ ဒုင်ဝန် ကုသိုဉ်ကုန် တုဉ်းဒေဝတ်တု ဂိုင်ကေတ်စံင် မှုယုဗေလုဝပဏ္ဏာတု သွက်သဝ္ဂ ဗက်အာ မွဲစွဲ ပြာပ်အာဇရေင် သိုဉ်ကုန် တုဉ်းဒေဝတ်ရ။

၃၄၆။ ပွဲကာလဂ် သိုဉ်ကုန် တုဉ်းဒေဝတ် တွံဗိုင်ကေတ် နကိုဒေဝတ်တာဝတိ ဂမ္တိုင်တု သိုဉ်မသပစ္စံ ကောန်ဒေဝတ်ပဉ္စသိခ အာဂတပုတရ်တြဲ မှုကိုဇြဟတ် သပါတဲ မခွပ်စွဲလဝ်ဂ် သုဟ်ညိုင်ရပုတ်တိုက်ကို သပါတဲပုးစွဲလဝ်ဂ် သုဟ်ညိုင်ရခွပ်ပုဂ်ကို၊ တုပ်တ် သာ်ဝံဟေင် ကေုဗဒန်အာ နုဉ်သွပ်တာဝတိတု နိပြာကဉ် ပွဲဒိုဝေဒိယက ဌာန်သုဉ်ကျာ် ကွာန်ဗဗ္ဗး မှုယုအမ္မသဏ္ဌာ လပါဠိဗ္ဗာန် ချင်ရာဇဂြိုဟ် မလုပ်လို့ဟ်မဂဓရးရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ဒိုဝေဒိယက ကောံကွာန်ဗဗ္ဗး မှုယုအမ္မသဏ္ဌာ ဂိုတုးဒိုင် နကိုလျးဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ပွဲမလောန်ရ။

မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲကွာန် မဒိဗ္ဗိယူဝတ်ဒိုဟ်ဂမ္တိုင် ဟိုသဂး ရသုဉ်းအိုတ်ရ- “တုဉ်းဏအ် ဒိုဝေဒိယက နိဒိုင်သုဟ်ညိုင်ရပုတ်တုရသွံ။ တုဉ်းဏအ် ဒိုဝေဒိယက နိဒိုင် သုဟ်ညိုင်ရပုတ်ဂိုရသွံ။ တုဉ်းဏအ် ဒိုဝေဒိယက နိဒိုင်သုဟ်ညိုင်ရဂုဉ်ပုတ်တိုက်ကုဉ်ရသွံ။ တုဉ်းဏအ် ဒိုဝေဒိယက ကောံကွာန်ဗဗ္ဗးအမ္မသဏ္ဌာ မူရဟိုတ်နုဟိုတ်မွဲ ဂိုတုးလောန်ဂ်ရေ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ လကိုတ်တိုဉ် သော်ဇကုမြဲ နိတိုန်အိုတ်ရ။

၃၄၇။ ပွဲကာလဂ် သိုဉ်ကုန် တုဉ်းဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ဒေဝတ် ဂန္ထဝံ မှုယုပဉ္စသိခရ- “အမာပဉ္စသိခ ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် မှုအလေလုပ်စဇာန်အိုတ်ရ၊ မိပ် လဟိုင် ပွဲဇာန်အိုတ်ရ၊ ပွဲအထိုက်အတန်ဂ် သတိက်သတင်ဒိုင် ဉ်းမွဲခပ်အိုတ်ရ။ (ဟိုတ် ဂ်ရ) ဉ်းမဉ်ညိုင်ရအဲ သွက်သဝ္ဂြိုဟ်အာ ဟံလောသွာရ၊ အမာပဉ္စသိခ တုအဲ ဩဝ် အာတ်ပါန်အခေါင် တီလမှုပိုဉ်ကျာ်တြဲ ပွဲကိုပ်ကွာညိ၊ အမာပဉ္စသိခ တုအဲ အာတ်ပါန် အခေါင်တု လက်ကရံမှု သွက်သဝ္ဂဗိုဉ်လောဝ် တီလမှုပိုဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာန်စွတ်ကို ပိုဉ်းဂမ္တိုင် သဝ္ဂြိုဟ်အာမဂး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ခိုဟ်ရ ယံတုဉ်းသိုဉ်ကုန်” ရဝံ ကောန်ဒေဝတ်ဂန္ထဝံ မှုယုပဉ္စသိခ ဒုင်ဝန် ကုသိုဉ်ကုန် တုဉ်းဒေဝတ်ဂမ္တိုင်တုမဂး ဂိုင်ကေတ်စံင် မှုယုဗေလုဝပဏ္ဏာတု

ပုရာအိပြာပ်အာ ဌာန်ထိုဂိုဟ် ကုန္တသာလ နွံတေအိရ၊ ပြာပ်အာတဲ “မံင်ပွဲဒွဲဝံတဲ တိုင်စံင် မး တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်အဲ ဟံင်သွဲလောန် ဟံင်ကြပ်လောန်တဲ ရမ္ပာင်စံင်အဲလေဝ် ကြက်မိင်ကေတ်ရ” သပပုလ်စိုတ် သာ်ဝံတဲ ဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ။

ဂါထာဒွက် ကောန်ဒေဝတ်ပဉ္စသီခ

၃၄၈။ ဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲတဲမး ကောန်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မုံယုပဉ္စသီခ တိုင် ဗရစံင် မုံယုဗေလုဝပဏ္ဏရ၊ ဂါထာဂမ္တိုင် မစပ်ကိုကျာ် စပ်ကိုဓရ် စပ်ကိုသင် စပ်ကိုတု အရှုန် စပ်ကိုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဝံလေဝ် ဖျောတ်ဂယေ်တိုန်ရ-

“ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် သူရိယဝစ္ဆသာ ဩဟိတ်နူသိုင်ဒေဝတ်မွဲ တုအဲ မချိုက် ပေင်တ ကော်အင်္ဂလက်သဏ် ခိုဟ်ဆဲး မကတိဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက်သေအ်သွဲ ကုအဲဂ် ကတိဒ်ကွင်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ်တိဗရသက မအံက်တုအဲဂ် အဲလောဝ်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မုံကိုလျးအရံင် မဂိုတိတ်ဒိုင် ဖျိုဖျိုဖျုဖျု ညးပဉ္စက်တိတ် ဂမ္တိုင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရသျှိုက်မျိုက် ကျာ်စိုဟ်ဂံက်ကို ညးထင်ချာ်ဂမ္တိုင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရ သျှိုက်မျိုက် ချာ်စိုဟ်ဂံက်ကို တုအရှုန်ဂမ္တိုင် သုဟ်ညံင်ရသျှိုက်မျိုက် ဓရ် (လော ကုတ္တိရ်)ကို အဲဂ် သျှိုက်ဆာန် ဒးစိုတ်ဒိုင်ဓေ်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် ဂဉ္ဇဲဂ် သုဟ်ညံင်ရကိုလလမ်ကွေ်ယဲ ညးမဂိယဲကို စွဂ် သုဟ်ညံင်ရကိုလလမ်ကွေ် အဗျိုတဟင် ညးမကွေ်ဗျိုကို ပုတ်မဂိုတူဒိုင်ဂ် သုဟ် ညံင်ရသျှိုက်လလမ်ပလိုတ် နကိုချာ်ကို ပုတ်ဆာန်အဲဂ် သြပ်လလမ်ပလိုတ်ကိုညိ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် စိင်ဇူဇော် မကတ်ကတာန်လောန်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဓေ်အာ ချာ်ကွာ မုံကိုချာ် မစိုဟ်ဂံက် မန်ရ်ကို ကသိုဒက်ကို အဲ မိက်သဝံလုပ် (ဗဒ) ဗဒါ ဂုမ်သျှိုက် ဓေ်ကွေ်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် စိင်မဖျေ်ကွေ် (စိင်ဗ္ဗူကွေ်) စိုကိုထိုင်ကိုခဏ်ဟံမာန်ဂ် သိုမစူမာန် ရဝံမး အဲ ဇူးအာဗျဟ်ခိုင်ထပက်စာ်တမ်ကတောင်, ဒေါန်ခိုင်စိင်တဲဂ် မူရ်ဟိုတ်မွဲကိုလေဝ် သုဟ်ညံင်ရဟံတိကေတ်ကို ဟိုတ်နူဒေဗြ မုံကိုဒီမညီသုဟ် ကိုလက်သဏ်ဂ် အဲ မစူမာ်ဒိုင်ကိုဆာန် (အဲ မကြအ်ဆာန်ဂ်) မူရ်ဟိုတ်မွဲလေဝ် ဟံတိကေတ်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် စိုတ်အဲဂ် လောဝ်အာ ပွဲလတူဒေဗြမွဲခပ်တဲ စောဲလာ်ဒိုင်ရ၊ သုဟ်ညံင်ရ ကဗိုတ်ဒးသွန်ကို (စိုတ်အဲ) သွက်သဝံကိုဆုတ်ကလေင်ဂ် ဟံသုဟ် ရထရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မှုံကိုဒီ မသပ္ပာယ် ဩဝိဇ္ဇာဗန်ကောတံ အဲညိ၊ ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မှုံအလေံ ကွတ်ရံင်လဲလဲဝဲ^၁ ဩဝိဇ္ဇာဗန်ကောတံ အဲညိ၊ ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မချိုက်ပေင်တံ ကောလက်သဏ်ခိုဟ်ဆဲး ဩဝိဇ္ဇာဗန်ကောတံ အဲညိ၊ ပွမမိန်ဗန် သာ်ဝွံဂှ် အဲရာဒနာဒွိုင် ဗွဲမလောန်ဟောင်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် ပွမသျှိုက်ဆာန်ထွေန်စပ်အဲဂှ် ဗွဲပကတိ စိုန်ဒ်ဗွတ်ညိနာင် ဓဝ်ကွာရလေဝ် ဒါနစေတနာ ပွမကိုဒါန် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန်ဂှ် သုဟ်ညံင်ရဲဇော်မဝ် ဟုံမွဲဗွတ်တၟိကို ပွမသျှိုက်ဆာန်ထွေန်စပ်အဲ ပွဲဒေဗြသျှိုက်သော်တုင် ကောတ်တုက် ကိုင်ဂှ် ကတိဒ်ဇော်မောဝ်ဒွိုင် ဂှိုင်ကိုသာ်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မချိုက်ပေင်တံ ကောလက်သဏ်ထိုက် မသုန်သာ် အလုံအိုသ္မိ ကုသိုလ် အဲ မကောန်ပတဲကျင်လဝ် ပွဲတီလမှုံပိုင်ကျိတြိ မချိုက်ပေင်တံ ကောတာဒိဂုဏ် မပတံကို ပွမအေင်ဒုင် သီဖအိုတ်ဂှ် မိက်သဝ္ဂကို ဇိုန်ကိုဖိုကောံဒေဗြ မွဲစွဲရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မချိုက်ပေင်တံ ကောလက်သဏ်ထိုက် မသုန်သာ် အလုံအိုသ္မိ ကုသိုလ် အဲ မကောန်ပတဲလဝ် ပွဲဂူးတိဝ္ဂ သီဖအိုတ်ဂှ် မိက်သဝ္ဂကို ဇိုန်ကိုဖို ကောံဒေဗြ မွဲစွဲရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် သူရိယဝစ္ဆသာ ကျိတြိ ကောန်သိုင်သကျဝင်ဂှ် သိုမှ်ကိုစိုတ် မွဲဝေ နကိုဇျာန် သိုမစိုန်သကိုကိုသတိပညာ သုဟ်ညံင်ရဲဂှဲသို အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်ကို အဲဂှ် ဂှဲသိုဒွိုင် ဗေံရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မချိုက်ပေင်တံ ကောလက်သဏ်ထိုက် ကျိတြိ ကလိဝ္ဂ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် မပြဲတု သုဟ်ညံင်ရဲအိုဟ်တၟိဟ်ကို တုတ်တသာ်ဝွံရ အဲ ယဝ်ရ ကလိဝ္ဂပံင်ဖက် ကောံဇော်မဂး အိုဟ်တၟိဟ်မိပ်မြဟ် ညာ်ညာ်ရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် သူရိယဝစ္ဆသာ သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတံ ကိုလာဘ် ကုအဲ အရာနွံပိုက်ဒးစိုတ်ဂှ်မဂး အဲ အာတ်ကောတ် တုအဲ ဒေဗြဟောင်ရ၊ ပွမသျှိုက်ဆာန် ဒးစိုတ်အဲဂှ် ခိုင်ပိုန်ဒွိုင်စိုတ်ဏာ်အဲရ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မှုံကိုပွမချိုဟ်ကောက် စီကူး သိုင်ဒေဝတံဇော်တိဗ္ဗရသက မအံက် တုအဲ မှုံကိုရတ်ကောန်ဂုတ် မချိုက်ပေင်တံ ကောလက်သဏ်ထိုက် ရဲဝ္ဂ မသပ္ပာယ် သုဟ်ညံင်ရဲတုအံင်ရေင် ဆဝ္ဂကရောင်ဂှ် အဲ ဖျေံကျိပ်လောဝ် လောဝ်ဏာရ” ရဲဝ္ဂ (ဖျောတ်ဂယေံရ)။

၁။ မန္တလောစနမဂးဂှ် ပွမရံင်လဲလဲဝဲ၊ ပွမကွတ်ရံင်ကွာဂံင် ဟုံဂံင်၊ ပွမကလဲရံင်၊ ပွမရံင် ချိုန်ချိုန်စတ်စတ် သိုက်သိုက်သီသီ မလေဝ်ကတိဗဒ်ကိုထွေန်စပ်မာန် မိက်ဂး။

၃၄၉။ ရဲဝံ (တိုင်ဗရစံင် ဂယေ)တဲမဂး တီလမုံပိုင်ကျိတြိ သဂးကိုကောန်ဒေဝတ်
 ဂန္ဓဝ မုံယုပဉ္စသီခ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံပဉ္စသီခ ဗရရမုာ်စံင် တွအဲဂ် ကိတ်ညီကိုရမုာ်
 ဒွက်ရ၊ ရမုာ်ဒွက်လေဝ် ကိတ်ညီကိုရမုာ်စံင်ရ၊ ဗရရမုာ်စံင် တွအဲဂ် ဟံလောန်အာ
 ရမုာ်ဒွက်ရ၊ ရမုာ်ဒွက်လေဝ် ဟံလောန်အာ ရမုာ်စံင်ရ။ ယွံပဉ္စသီခ ဂါထာဂမိုင်
 မစပ်ကိုကျိ စပ်ကိုခရ် စပ်ကိုသင် စပ်ကိုတုအရှန် စပ်ကိုကာမဂုဏ်ဂမိုင်ဝံ မူရ်အခိုင်လီ
 တွအဲ စီဇန် ဖန်ဗဒ်လဝ်ဂ်ရော” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ယွံကျိမုံပိုင် ပွဲကာလမွဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျိတြိ ဆဂွံကလိဝံ သမ္မာသမ္မေဓိ
 ဉာဏ်တဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲတုံဒြဲအပေါလ ဇရေင်သြင်ကြိုင်နေရဉ္စရာ ဂြိပ်ဥရဝေလရ။ ယွံကျိ
 မုံပိုင် ပွဲကာလဂ် အဲဒိုက် သျှိုက်ဆာန်ဒးစိုတ်ဒိုင် သူရိယဝစ္ဆသာ မုံယုဘဒ္ဒါ မဒ်ကောန်ဝတ်
 သိုင်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ မုံယုတိမ္မရရ။

ယွံကျိမုံပိုင် ဒေဗြသုတ်ဂ်တုန် သျှိုက်ဆာန်ဒးစိုတ်ဒိုင် ညးမွဲသအာင် မုံယုသိခဏ္ဍီ
 မဒ်ကောန်မာတလိ ညးစပ်ကီရ။ ယွံကျိမုံပိုင် အဲဒိုက် နနယ်လီလေဝ် ပွဲကာလမာတလိဝံ
 သူရိယဝစ္ဆသာ ဟံမာန်ဂ် ဂိုင်ကေတ် စံင်ဗေလဝပဏ္ဏာတဲ ပြာပ်အာလ္လီမာန် သိုင်ဒေဝတ်
 ဂန္ဓဝ မုံယုတိမ္မရတဲ တိုင်ဗရ စံင်ဗေလဝပဏ္ဏာရ၊ ဂါထာဂမိုင် မစပ်ကိုကျိ စပ်ကိုခရ်
 စပ်ကိုသင် စပ်ကိုတုအရှန် စပ်ကိုကာမဂုဏ်ဂမိုင်ဝံ ဂယေကျင်လဝ်ရ-

“ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် သူရိယဝစ္ဆသာ ဩဟိတ်နုသိုင်ဒေဝတ်မွဲ တွအဲ မချိုက်
 ပေင်တ ကောံအင်္ဂလက်သဏ် ခိုဟ်ဆဲး မကတိုဗဒ်ကို ပွမသျှိုက်မျိုက်သေ့အ်သွဲ
 ကုအဲဂ် ကတိုဒ်ကျင်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ်တိမ္မရသက မအံက်တုအဲဂ် အဲလောဝ်ရ။ ပ။

ယွံဒေဗြသျှိုက်ဆာန် မုံကိုပွမချိုဟ်ကေတ် စီကူး သိုင်ဒေဝတ်ဇော်တိမ္မရသက
 မအံက် တွအဲ မုံကိုရတ်ကောန်ဝတ် မချိုက်ပေင်တ ကောံလက်သဏ်ထိုက် ရဲဝံ
 မသပ္ပါယ် သုဟ်ညင်ရဲတုံအံင်ရေင် ဆဂွံကရာင်ဂ် အဲ ဖျေံကျိပ်လောဝ် လောဝ်
 ဏာရ” ရဲဝံ (ဖျောတ်ဂယေကျင်လဝ်ရ)။

ယွံကျိမုံပိုင် ဖျောတ်ဂယေတ် သာ်ဝံမဂး သူရိယဝစ္ဆသာ မုံယုဘဒ္ဒါဂ် သဂးကို
 အဲဒိုက် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံနာ်ပို အဲဒိုက်ဗြ ဟဂုံဗိုလောဝ်ကေတ် တီလမုံပိုင်ကျိတြိ
 ဂတမတ်ဏီရ။ ဓိုန်ဂ်လေဝ် အယောအဲဒိုက်ဗြလေ့ဒိုင် ပွဲသဘင်သုဓမ္မာ ဒေဝတ်တာဝတီ
 ဂမိုင်ဂ် သဂုံမိင်ကေတ် ဟိတ်ပရူပရာ တီလမုံပိုင်ကျိတြိရ။

ယွံနာ်ပို တွအဲ ဟိတ်နုဟိုထိုင်သး တီလမုံပိုင်ကျိတြိဂ်ရ တဲဏအ် ဩဝ်ကိုဒ်
 ပံင်ဖက် မွဲစွံ ကုပိုညးဂမိုင်ညီ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျိမုံပိုင် အဲဒိုက်ဂ် ဓိုတ်ဂ်ဟေင် ဝံပံင်
 ဖက်ကျင် ကောံဒေဗြသုတ်ဂ် မွဲစွံရ၊ ကြနုဂ် စိုက်လွဟ် ဟဂုံပံင်ဖက်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

သွိုင်ဣုန် ပြာပ်အာ

၃၅၀။ ပွဲကာလ၌ ကသပ်သံဝံ ကတိ၌ ကုသွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတရ- “ကောန် ဒေဝတဂန္ဓဝ် မွဲယုပဉ္စသီခၢ် ဟိုဒွိုင် ဂလာန်အိုဟ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် ကောံတီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲလေဝ် ဟိုဒွိုင် ဂလာန်အိုဟ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် ကောံပဉ္စသီခၢ်” ရဲဝံ (ကသပ် ဒ်ရ)။ ပွဲကာလ၌ သွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတ ကော်လွိုင်တိုန် ကောန်ဒေဝတဂန္ဓဝ် မွဲယုပဉ္စသီခၢ်- “ယွံအမံပဉ္စသီခၢ် ဂလာန်အဲၣ် တုအဲ ဂရင်ပတီ တီလ မွဲပိုင်ကျၢ်တြဲညိ ‘ယွံကျၢ်မွဲပိုင် သွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတ မွဲဟာန်ကောံ အမာန် မွဲဟာန်ကောံ ပရိသာတ်တို့ဝါရ လှောင်ဉ်းစိုင် တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ နကိုကွပ်ရ’ ရဲဝံ ဩဝ်ဂရင်ပတီညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

“ခိုဟ်ရ ယွံတုညးသွိုင်ဣုန်” ရဲဝံ ကောန်ဒေဝတဂန္ဓဝ် မွဲယုပဉ္စသီခၢ် ဒုင်ဝန် ကုသွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတတု ဂရင်ပတီ တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲရ- “ယွံကျၢ်မွဲပိုင် သွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတ မွဲဟာန်ကောံအမာန် မွဲဟာန်ကောံ ပရိသာတ်တို့ဝါရ လှောင်ဉ်းစိုင် တီလ မွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ နကိုကွပ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံပဉ္စသီခၢ် ခိုဟ်ရ၊ သွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတ မွဲဟာန်ကောံ အမာန် မွဲဟာန်ကောံ ပရိသာတ်တို့ဝါရ ဩဝ်ကိုဒ်တသိုၣ်ညိ၊ ဒေဝတ မွဲဟ် အသူ နာဂ် ဒေဝတဂန္ဓဝ်ဂမၠိုင်ကို သတ်ဂမၠိုင် မွဲသအာင်ကို နွံပွဲက်ကိုတသိုၣ် သိုညးဖအိုတ် ဟောင်ရ ရဲဝံ သဂးရ။

၃၅၁။ ကျၢ်တြဲဂမၠိုင်၌ ဒေဝတ မွဲကိုဣုဒ်တြီၣ် မဇ္ဈောဂမၠိုင် မွဲသတ်မဉ်သံဝံ မွဲအလေံဟိုသဂး သံဝံဟောင်အိုတ်ရ။ တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ ဟိုသဂးသံဝံမဂး သွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတ လုပ်အာ ထိုဣုဒ်ဣုဒ်သလတု လှောင်သပဝတ် တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲတု ဒတူဒွိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ။ ဒေဝတတာဝတိဂမၠိုင်လေဝ် လုပ်အာ ထိုဣုဒ်ဣုဒ်သလအိုတ်တု လှောင် သပဝတ် တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲတု ဒတူဒွိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲအိုတ်ရ။ ကောန်ဒေဝတဂန္ဓဝ် မွဲယုပဉ္စသီခၢ်လေဝ် လုပ်အာ ထိုဣုဒ်ဣုဒ်သလတု လှောင်သပဝတ် တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲတု ဒတူဒွိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲရ။

ပွဲအခိုင်၌ ထိုဣုဒ်ဣုဒ်သလ သိုဟံ့ညီသာသုဟ်သုန်၌ ညီသာသုဟ်သုန်ကျၢ်ရ၊ သိုမ ကုန်ဂြက်၌ လဲလးကျၢ်ရ၊ နကိုလျးအရံင်ဒေဝတဂမၠိုင် ဒမု ပွဲအပွဲထိုၣ် ကောံပဒ်အာတု လျးအရံင် ဒ်ကျၢ်ရ။

၃၅၂။ ပွဲကာလ၌ တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ သဂးကိုသွိုင်ဣုန် တုညးဒေဝတ ဂလာန် ပွဲရ- “သိုမုကိုကမ္မောန်ကောင်ကာ ထေက်ကိုဒးသပ ဤလောန်၌ တြဲနာသွိုင်ဣုန် မဒ် တောင်ကောသိယ ကျၢ်ဌာန်ဝံမာန်၌ ထေက်ကိုအမ်သဝ်ကောံရ၊ ဟံကောင်ဒ်မုလှိုင် ဒ်ကောံရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျၢ်မွဲပိုင် သွက်သဝံဗိုလှောင် တီလမွဲပိုင်ကျၢ်တြဲ အဲဒိုက် မိက်သဝံ ကျၢ်ဒွိုင် လအ်လကာဖာရ၊ စိုန်၌လေဝ် ဟိုတ်နုဒးဝိုင်ဂါယ ကောံစိုတ်ဒွိုင် ပွဲကမ္မောန်ဒေဝတ

တာဝတိံဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုဒေးသပ လှိုလှိုဂမ္ဘိုင်ရ သွက်သဝံဗိုလှောင် တီလမ္ပူပိုင် ကျက်တြှ် ပြာဏကုင်ဟံမာန်ရ။ ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပွဲကာလမွဲတဲ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂန္ဓကုဋ်သလဉ္စ ဇေရင်ချင်သာရင်ရ။ ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပွဲကာလဂ် သွက်သဝံဗိုလှောင် တီလ မ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် အဲဒိုက် ပြာဏအာချင်သာရင်ရ။

ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပွဲအခိုင် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် လုပ်စဒိုင် ဖလသမာပတ် မွဲရ။ ကောန်ဒေဝတ်ဗြ မ္ပူယျာဉ္ဇတိ မဒ်ဂူကျ် သိုင်ဒေဝတ်ဇော်ဝေသဝဏ်ဂ် သိုမပင်တဲ လှောင် တန်တံဒိုင်ဗဒါ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ်ရ။ ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပွဲကာလဂ် အဲဒိုက် သဂးကို ကောန်ဒေဝတ်ဗြဉ္ဇတိ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကောန်ဒေဝတ်ဗြ ဂလာန်အဲဂ် တုအဲ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ်ညိ ‘ယွံကျ်မ္ပူပိုင် သွင်ကုန် တုညးဒေဝတ် မွဲဟာန်ကော့ အမာစ မွဲဟာန်ကော့ ပရိသာတ်တို့ဝါရ လှောင်ဉ္စဇိုင် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် နကိုကွပ်ရ’ ရံဝံ ဩဝ် ဂရင်ပတီညိ” ရံဝံ (သဂးရ)။ ယွံကျ်မ္ပူပိုင် သဂး ရသံဝံမဂး ကောန်ဒေဝတ်ဗြဉ္ဇတိဂ် သဂးကို အဲဒိုက် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတုညးသွင်ကုန် သွက်သဝံဗိုလှောင် တီလမ္ပူပိုင် ကျက်တြှ် အခိုင် ဟံသေင်ဏီရ၊ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် သတင်ဒိုင်ညးမွဲဗေရ” ရံဝံ (သဂးရ)။

ယွံကောန်ဒေဝတ်ဗြ ဒ်သံဂ်မဂး ပွဲအခိုင် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် ဒလိုက်ကတို နူဖလ သမာပတ်ဂ် နကိုဂလာန်အဲ ဩဝ်ဂရင်ပတီ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ်ညိ “ယွံကျ်မ္ပူပိုင် သွင်ကုန် တုညးဒေဝတ် မွဲဟာန်ကော့ အမာစ မွဲဟာန်ကော့ ပရိသာတ်တို့ဝါရ လှောင်ဉ္စဇိုင် တီလ မ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် နကိုကွပ်ရ ရံဝံ ဩဝ်ဂရင်ပတီညိ” ရံဝံ (ဟိုဗကန်လပ်ရ)။ ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပသံရော ကောန်ဒေဝတ်ဗြဂ် နကိုဂလာန်အဲဒိုက် ဂရင်ပတီ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ်ဟာ။ ဂလာန် ကောန်ဒေဝတ်ဗြဂ် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် ဝံသတိသမ္ဘိဒေးဟာ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံသွင်ကုန် ကောန်ဒေဝတ် ဗြဂ် ဂရင်ပတီ အဲကျ်ရ၊ ဂလာန် ကောန်ဒေဝတ်ဗြဂ် အဲကျ် ဝံသတိသမ္ဘိဒေးရ။ ဗွဲစုတ်တုန် နကိုရမုာင်ကွီ တြနဲသွင်ကုန်ဟေင် အဲကျ် ဒလိုက်ကတို နူသမာပတ်ဂ်ရ ရံဝံ (သဂးရ)။

ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပွဲဂတမုခ် ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ် ပွဲချင်သွပ်တာဝတိံ ဗွဲကိုပ်ကွာ နူပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် အဲဒိုက် သဝံကလင်ဂိုင်သမ္ဘိကေတ်ရ- “ပွဲအခိုင် တီလမ္ပူပိုင် ကျက်တြှ်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင်တီကေတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာစုတ် ကတိုဒ်ကုင် ပွဲလောကအိုတ်ဂ် ဂကောံအသူဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်အာတဲ ဂကောံဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ပေင်ကုတ် ဂိုက္ခိကုင်အိုတ်ရ” ရံဝံ (သဝံကလင်ဂိုင်သမ္ဘိလပ်ရ)။

ယွံကျ်မ္ပူပိုင် ပတံနူအခိုင် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြှ် မထေက်ဒင်ပူဇ်တေင် မဂြင် တီကေတ် ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို အလိုဇကု မဉ္ဇာစုတ် ကတိုဒ်ကုင် ပွဲလောကတဲ ဂကောံအသူ ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်အာတဲ ဂကောံဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ပေင်ကုတ် ဂိုက္ခိကုင်ဒိုင် အလိုဇကု အဲဒိုက် သဝံညာတ်ကေတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ပရူပရာ ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက

၃၅၃။ ယွံကျာ်မုံပိုင် ပွဲချင်သာရဂွံဟောင် လျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲကျာ် ဓရ် သင်တဲ ကောန်သိုင်ဗြဲသကျဝင် မုံယျဂေါပိကာ မုံအလေံရနုက်ဗပင် မင်မွဲ သီမသုန်မွဲ နွံတရ၊ ကောန်သိုင်ဗြဲ ကျဟ်မွဲ ဒဒ်ညးဗြဲတဲ ဒဂေတ်ရနုက်ဗပင် ဟိုတ်သဂွံဒ်ညးတြိတဲ ခန္တ ဇကုလီလတ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ ကျင်ကတိုန် ကောန်ပိုဒိုက်တအ် ပွဲချင်သွပ်တာဝတိ မဒ် လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးရ။ ပွဲချင်သွပ်တာဝတိလဲဝ် တိတ် ကောန်ဒေဝတ်ဂ် ရံသ်ဂွံ အိုတ်ရ- “ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက” ရံဝံ (ကော်ခအိုတ်ရ။) ယွံကျာ် မုံပိုင် ခမိဂမိုင် ပိဇကု မွဲသအာင်တုန် သိုမဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲ ပွဲဇရေင် တီလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကျင်ကတိုန် ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မယုတ်သပ်အိုတ်ရ။

ဒေဝတ်ဂမိုင် ကျာ်သိုမဒင်စသိုင် နကိုကာမဂုဏ်ဂမိုင် မသုန်ပြကာ ဗွဲမချိုက်ပင် စုမ်ရမ် အလုံအိုသိုက် သွက်သဂွံပြာပ်ခ လဟိုင်ကိုစိုတ် ကုပိုဒိုက်တအ်ညးဂမိုင် ကျင်စိုပ် ဖြပ်သဘင်ခရ်သုဓမ္မာ ပိုတအ်ညးဂမိုင်အိုတ်ရ။ ဒေဝတ်ဂမိုင် မကျင်စိုပ် သွက်သဂွံပြာပ်ခ လဟိုင်ကိုစိုတ် ကုပိုညးဂမိုင် ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက ဟိုက်သတိရ-

“ယွံမူးတအ် မူးတအ်ညးဂမိုင် (ပတပ်ကိုညဏ်သ်လီတဲ) ကလင်ကေတ် ဓရ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရော။ အဲဂ်တုန် လျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲကျာ် ဓရ် သင်တဲ စိုန်ဒ် ညးဗြဲ မုံအလေံရနုက်ဗပင်မင်မွဲ သီမသုန်ခပ်ကိုလေဝ် ကျဟ်မွဲ ဒဒ်ညးဗြဲ (ဘဝညးဗြဲ) တဲ ဒဂေတ်ရနုက်ဗပင် ဟိုတ်သဂွံဒ်ညးတြိတဲ ခန္တဇကု လီလတ်တဲ ပွဲကြဲနုချိုတ်တဲ ကျင်ကတိုန် ကောန်သိုင်ဗြဲ မဒ်သိုင်ဒေဝတ်ဂမိုင် ပွဲချင်သွပ်တာဝတိ မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးရ။ ပွဲချင်သွပ်တာဝတိလဲဝ် ‘ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက’ ရံဝံ ကော်ခ အဲအိုတ်ရ။

ယွံမူးတအ် မူးတအ်ညးဂမိုင်တုန် သိုမဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ်မပြဲ ပွဲဇရေင် တီလ မုံပိုင်ကျာ်တြဲ ကျင်ကတိုန် ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မယုတ်သပ်အိုတ်ရ။ ယွံမူးတအ် ပိုညး ဂမိုင် ဂွံညာတ်ကေတ် ပုဂိုလ်ဒဂေတ်ခရ် မွဲစွဲဂမိုင် မကတိုန်ဒိုင် ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မယုတ်သပ် ဂွံညာတ်ကေတ် သဘ်မဟံပဗ္ဗဲအိုတ်ရသွံ ရံဝံ (ဟိုက်သတိရ)။ ယွံကျာ်မုံပိုင် မှော်ကိုကောန်ဒေဝတ်ဂမိုင်ပိ ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက မဟိုက်သတိ ကောန်ဒေဝတ် ဂမိုင်ခါ ပွဲဘဝဂတမတ်ဟောင် ဂွံသတိ(ပဌမဇရာန်)တဲ စိုပ်အာဘုံဗြဟ္မပုရောဟိတအိုတ်ရ၊ ကောန်ဒေဝတ်မွဲဂ်တုန် မိပ်လဟိုင်ဒိုင် ပွဲကာမဘုံဟောင်ရ။

၃၅၄။ အဲဒိုက်ဂ် ဒ်ကျင်ဥပးဗြဲ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မချိုက်ပင်တဲ ကောံစက္ခ၊ မသုန်သ်ရ၊ ယျအဲဒိုက်ဂ် ဂေါပိကာရ၊ အဲဒိုက် လျှင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲကျာ် ပွဲဓရ် လောန်ရ၊ သင်လေဝ် နကိုစိုတ် မလျှင်ဖြင်သျှိုက် ကောန်စိုတ်ဥပကာကျင်ရ။

ဟိုတ်ပွမခိုဟ်ပြဲ ဒေက်တက်ကိုခရ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဟောင် အဲဒိုက် စိုပ်ချင် သွပ်တာဝတီတဲ နှိကောန်သိုင်ကုန် မှုကိုကုဒွိတြိဒ်အာနုဘ ဇော်ရ၊ ပွဲချင်သွပ် တာဝတီဝံလောင် “ဂေါပက” ရဲဝံ ကော်ခဲ အဲဒိုက်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလက် ဝံညာတ်ကေတ် ဒေဝတဂမိုင် မဒ်ကျင်ခမီ မကောင်ညာတ် ပွဲကိုပ် ကွာ မကျင်ကတိုဒ်ခိုင် ပွဲဂကူဒေဝတဂန္ဓဝံရ၊ ချာ်ပြရ၊ ဒေဝတဂမိုင် မကောင်နှိ ခမီ ကွေးတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂေါတမာ် အယောပိညးဂမိုင် နှိဘဝမ္မိဟ်တေအ်ကံ သင်ရိုဟ်ပူဇ်ကျင် နကိုချာ်ကြာတ်ခိုင် ကျေင်လအာ်ခိုင်ဂမိုင်တဲ ကျောန်စိုတ် ဥပကာကျင် နကိုပိဏ္ဍပါတ်ကို ချာ်ယာမကိုအိုတ်ရ၊ တြနဲဂမိုင်ဝံ (ပတင်ကိုညာတ် သာ်လိုတ်) ကလင်ကေတ် ခရ်တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရော။

တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မချိုက်ပေင်တဲ ကျောံစကျ၊ မသုန်သတ် ထပက်ခွင် ဂြင်တီ ကေတ်တဲ ခရ်မဂပ်ဟိုတ်ဝံလောင် ပွဲမဒေးရဲကို အလိုဇကု ဝံတီကေတ်ရ၊ အဲဒိုက် သိုက် နှိညးပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈာန်ကို တြနဲဂမိုင်ဂဟောင် ဝံကလင်ကေတ် ခရ်အရီဂမိုင် မဂပ်ဝံတွံ ပွဲမဒေးရဲတဲ စိုပ်ချင်သွပ်တာဝတီတဲ ဝံနှိကောန်သိုင်ကုန် မှုကိုကုဒွိတြိဒ် အာနုဘ ဇော်ရ။ ယံတြနဲတေအ် မူးတေအ်ညးဂမိုင်တုန် သိုက်ဝံပြာပ်ခစ တီလမုံ ပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ကံ သိုက်ဝံဒဂေတ်လုတ် ဒဂေတ် မပြဲအိုတ်ကံ ဒေးကတိုဒ် ပွဲဂကူ ဒေဝတဂန္ဓဝံ မယုတ်သပ်အိုတ်ရ။ ဘဝမကိုဖို တြနဲတေအ်ကံ ဟံဗဗွဲရသွံ၊ ပိညး ဂမိုင် မဝံညာတ်ကေတ် ပူဂိုလ် ဒဂေတ်ခရ် မွဲစွဲဂမိုင် မကတိုဒ်ခိုင် ပွဲဂကူဒေဝတ ဂန္ဓဝံ မယုတ်သပ်ကံ ဝံညာတ်ကေတ် သတ်ဟံဗဗွဲအိုတ်ရသွံ။

ယံတြနဲတေအ် မူးတေအ်ညးဂမိုင် ဟိုတ်မကတိုဒ် ပွဲဂကူဒေဝတ ဂန္ဓဝံရ ဒေးပြာပ်ကျင် သွက်ဝံပြာပ်ခ လဟင်ကိုစိုတ် ဒေဝတတာဝတီဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ဒန် မတေင် အဲမပဒတ် ပွဲအဝေါင်ဘဝခရ်ဂံ ဩဝ်မှော်သေဝ်အိုတ်ညိ။

အဲကံ ပွဲဘဝကွာတေအ် သိုက်နှိခိုင်ညးဗြဲ ပွဲကာလလုဟ် ဝံနှိကောန်ဒေဝတ တြဲ မချိုက်ပေင်တဲ ကျောံပိုင်သမ္ပတ္တိဒေဝတရ၊ ရဲသတ်ဝံ ကောန်ဒေဝတဂမိုင်ပိ ကောန်ဒေဝတဂေါပက ကွေးတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂေါတမာ် မဟိုက်သတ်ကံ ကလိဝံ သံဝေဂအိုတ်တဲ အာဇရေင် ကောန်ဒေဝတဂေါပက ပွဲမညီသာအိုတ်တဲ (တူဟ်န ကလိဝံခရ်တေင်) ပိညးဂမိုင် ကြက်ပတိတ်ဇြဟတ် လုဟ်အိုတ်ရ၊ ကြက်ပတိတ် ဇြဟတ် ပွဲမသကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ ကြက်ဟံကိုဒ် ညးဒင်စကာ ညးသအာင်ဂမိုင် အိုတ်ရ သဂးရဲဝံအိုတ်တဲ ပှောင်ကိုညးဂမိုင်ပိ ဒေဝတဂမိုင်ခါ သိုမဉ်ဗျဟ်ဒေဝံ ဗတောန် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂေါတမာ် ကတိုဒ် ပွဲမပတိတ်ဇြဟတ်အိုတ်ရ။

ပွဲချင်သွပ်ဝံဟောင် ကိုစိုတ်ဂမိုင် စာ်စူးအာနုပမထေန်စပ်တဲ ညာတ်ကေတ်ဒုဟ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ စိင်ဇူဇော် သုဟ်ညင်ရဲသကုတ်ပပိုတ်ထေံ ဇုက်ဂမိုင်

မဒက်ဂြေန်လင် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ကို ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်စါဂ် သကုတ်ဗပိုတ်ကွေံ ကာမ သံယောဇိန် အဗန်အဒက်ကာမဂမ္ဘိုင် မဒ်ဇုက်ကွေံ ဒေဝတ်မာရ် မမြိုင်ကိုကလိ လောန်မာန်ဂ်တဲ လောန်ဓက်အာ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင်တဲ ကတိန် ပွဲဘုံမြီ အိုတ်ရ၊ သပပမဗ်စူး နူရာဂတဲ ဒေဝတ်သရဲသဂံင်ဂမ္ဘိုင်ခါ မဒ်အနာဂါမ်ဂ် ကလိ လောန်အာ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်အိုသို မပါလုပ် တိုန်စိုပ်သဘင်ဒေဝတ်သုဓမ္မာ မွဲဟာန် ကောံသိုင်ကွန် မွဲဟာန်ကောံ သိုင်ဒေဝတ်ပဇာပတိတဲ ကတိန် ပွဲဘုံမြီအိုတ်ရ။

သိုင်ကွန် မဇလီၤချိုက်ပိုင်ပြီ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ညာတ်ကေတ် ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်တဲ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ခါဝံ ဓိန်ကတိန် ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မယုတ်သင်အိုတ်လေဝ် လောန် ဓက်အာ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင်တဲ ကတိန် ပွဲဘုံမြီအိုတ်ရ သိုမဟိုသဂး ရဲဝံ ကိုကတိန်သံဝေဂ ပွဲလဒေါဝ် ဂကောံဒေဝတ်ရ၊ ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပကဂ် မိင် ကေတ် ဂလောန်သိုင်ကွန် ကိုကတိန်သံဝေဂတဲ သဂးကို သိုင်ကွန်ရ-

ယံသိုင်ကွန် တုညးဒေဝတ် ပွဲချင်မိုဟ်တေအ် ကျက်ကတိန်ဒိုင်ရ၊ ‘သကျမုနိ ကျက် ကောန်သိုင်သကျဝင်’ မလို့န်ဗပိန်ကွေံ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံ ဒယုတ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒ်ကောန်ကျက်တြဂမ္ဘိုင် မှုကိုသတိ မတိတ်ဗူး နူပဌမဇ္ဈာန်သတိ အိုတ်ဟေင်ရ၊ အဲကိုသတိဂ်ဒိုင်တဲ ကလိဝံ ပဌမဇ္ဈာန်သတိတဲအိုတ်ရ။

ပျော်ကိုကောန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ပိဂ် ကောန်ဒေဝတ်မွဲဂ် ဒ်အာဝါသိက ညးပဒတ် ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် လှိုင်ထာဝရရ၊ ကောန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ခါတုန် ပြာပ်အာစိုပ် ပွဲဂကူ ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်တဲ ပဒတ်ကျင်အိုတ်ကိုလေဝ် အာစိုပ် အနာဂါမ်မဂ်တဲ မှုကိုစိုတ် မတန်ကြန်တဲ ဓိန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ထေင်ဂးယုတ်သင်အိုတ်ရ။

ပွဲသာသနာဝံ ကွးသာဝကဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေင်တ် ကောံဂုဏ် မကိုခရ် ပြာကဋ် မြဲသင်ဝံ နွံအိုတ်ရ၊ ပျော်ကိုကွးသာဝကဂမ္ဘိုင်ဂ် ကွးသာဝကမွဲဂ် သင်လိဝံသွေဟ် ပွာ (ပွဲမပတ်ကိုကျက်) ဂ်ရော၊ ဟံသွေဟ်ပွာဟေင်ရ၊ တီလမူပိုင်ကျက်တြ မတတ် ကောံအာ ဩဃပန်တဲ မသကုတ်ဗပိုတ်ကွေံ ဝိစိကိစ္ဆာတဲ မအံင်ဇူးကေတ် မာရ် မသုန်ပြကာတဲ မပြဲလတူနူမိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ပိပြကာဂ် ပိုညးဂမ္ဘိုင် လှောင်အိုတ်စိုအ် ရဲဝံ (သဂးရ)။

(ယံကျက်မူပိုင်) ပျော်ကိုကောန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ပိဂ် ကောန်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ဓါဂ် ဟိုတ်မဝံတိကေတ် ခရ်တီလမူပိုင်ကျက်တြ ပွဲချင်သွင်ဝံဂ်ရ ကလိဝံ ဗြဟ္မပုရော ဟိတတဲ ကလိဝံခရ်တေင် မတွံဂး အနာဂါမ်မဂ်အိုတ်ရ။

ယံကျက်မူပိုင် တွဟ်နပွမကလိဝံ ခရ်တေင်ဝံ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ကျင်စိုပ် အိုတ်ရ၊ ယံကျက်မူပိုင် တီလမူပိုင်ကျက်တြ သပကိုအခေါင်မဂး ပိုဒိုက်တအ်ညး ဂမ္ဘိုင် မိက်ဝံသွာန် ပြဒုညာအိုတ် ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတိရ)။

၃၅၅။ ပွဲကာလ၌ ကသပ်သပ်ဝံ့ ကတို၌ ကုတီလမုံပိုင်ကျော်ကြေး- “သိုင်ကုန်ဝံ့ လုက်ဗတံတုံ မဉ်သေ့ဝဲ နွံကျင်ကိုဒဂေတ် မအးဇူးရ၊ သွာန်တံ ပြဒ္ဒညာလီၤဒ်၌ ပြဒ္ဒညာ မစပ်ကိုဟိုတ်ဟောင် ကြက်သွာန်ရ၊ ပြဒ္ဒညာ ဟံစပ်ကိုဟိုတ်၌ ကြက်ဟံသွာန်ရ။ သိုင်ကုန်၌ သွာန်တုံ အဲသိုၣ်ကိုမး ကြက်တီကေတ်သွဟ်၌ ဗွဲမပြဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

၃၅၆။ ပွဲကာလ၌ တီလမုံပိုင်ကျော်ကြေး သးကိုသိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ နကို ဂါထာရ-

“ယံသိုင်ကုန် ပြဒ္ဒညာမမိက်သွာန် ပွဲစိုတ်တုအဲၣ် ဩဝံသွာန် အဲကျော်ညါ၊ ဝိစိ ကိစ္ဆာ ပွမသေ့ဟ်ပွာ တုအဲ မကတိုၣ်ဒ်၌ သွက်ပြဒ္ဒညာၣ်၌ ညံၣ်ဝံသောင်ကွး စိုကို အိုတ်အး အဲကျော် သိုထွး သောင်ကလးကိုရ” ရဝံ (သးရ)။

ခဏ်ပဌမ တဲရောင်။

၃၅၇။ တီလမုံပိုင်ကျော်ကြေး သပကိုအခေါင်မး သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ ဗွဲကိုပ်ကွာ သွာန်ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျော်ကြေး ပြဒ္ဒညာဝံရ-

“ယံကျော်မုံပိုင် ‘သိုဟံမွဲကိုဒက်ဝဲ သိုဟံမွဲကိုဘဲဒဏ် သိုဟံမွဲကိုသုသတြ၊ သိုဟံမွဲ ကိုဒဒိခိစိုတ် သိုဟံမွဲကိုပွမထေပုတ် ဝိုညးဂမိုင် ကိုဝံပဒတ်မံၣ်အာအိုတ်ညါ’ ရဝံ ပွမ ရာဒနာမိက် ဒ်တံ ကုဒေဝတ မွိုဟ် အသူ နာဂ် ဂန္ဓဝ်ဂမိုင် ကောံသတ်ဂမိုင် မဂိုင် မွဲသအာင်ၣ်ရ၊ စိုန်ရ ရာဒနာမိက်သတ်ၣ်လေဝ် သတ်ဂမိုင်ၣ် သိုမုံကိုဒက်ဝဲ သိုမုံကိုဘဲဒဏ် သိုမုံကိုသုသတြ၊ သိုမုံကိုဒဒိခိစိုတ် သိုထေပုတ်ၣ် ဒးပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ (ပွမပဒတ်ဒိုင် သတ်ဝံၣ်) မူရ်ဟိုတ်နူအဗန်အဒက်လိုၣ်ရော” ရဝံ သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ နအကဲအရာဝံ သွာန်ဂရင်ပတိ ပြဒ္ဒညာရ။ သိုင်ကုန် သွာန်မး တီလမုံပိုင်ကျော်ကြေး သိုကို ပြဒ္ဒညာရ-

“ယံသိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ သိုဟံမွဲကိုဒက်ဝဲ သိုဟံမွဲကိုဘဲဒဏ် သိုဟံမွဲကိုသု သတြ၊ သိုဟံမွဲကိုဒဒိခိစိုတ် သိုဟံမွဲကိုပွမထေပုတ် ကိုဝံပဒတ် မံၣ်အာအိုတ်ညါ ရဝံ ပွမ ရာဒနာမိက် ဒ်တံ ကုဒေဝတ မွိုဟ် အသူ နာဂ် ဂန္ဓဝ်ဂမိုင် ကောံသတ်ဂမိုင် မဂိုင် မွဲသအာင်ၣ်ရ၊ စိုန်ရ ရာဒနာမိက်သတ်ၣ်လေဝ် သတ်ဂမိုင်ၣ် သိုမုံကိုဒက်ဝဲ သိုမုံကိုဘဲဒဏ် သိုမုံကိုသုသတြ၊ သိုမုံကိုဒဒိခိစိုတ် သိုထေပုတ်ၣ် ဒးပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ (ပွမပဒတ်ဒိုင် သတ်ဝံၣ်) ဒ်ကွၢ် ဟိုတ်နူကုဿာ မစ္ဆရိယ သံယောဇိန်ရ” ရဝံ (သိုကိုရ)။

၁။ ပတမ်နူဘဝမင်ဗွဲမာယ ညးကွာန်မစလတဲ ညာတ်ကေတ် ပွမအးဇူးတဲ ကျော်ကြေး ဟိုသး ဂလာန်ဝံရ- ကျင်ပွဲအဋ္ဌကထာရ။

သိုင်ကုန် တည်းဒေဝတ သွန်ဂ်ဒ်တဲ နအကဲအရာဝံ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ သိုက် ပြဒ္ဒညာမး သိုင်ကုန် တည်းဒေဝတ သိုက်မျိုက်ဂ်ဒ်တဲ ဒင်ဂိုင်ကေတ် ဓရ်တီလမုံပိုင် ကျိတြဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ- “ယံကျိမျိုပိုင်တြဲပြကာ အတိုင်ကျိ တွံဂ် ညံပြရ၊ ယံကျိ မလေပ်သးတဲ ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲ အတိုင်ကျိ တွံဂ် ညံပြရ၊ ဟိုတ်မဝံကလင်ကေတ် ပြဒ္ဒညာ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတ်တွံ ပွဲပြဒ္ဒညာဝံ အဲဒိုက် ကလိလောန်အာ နူပွမသေဟ်ပွာ တဲရ၊ စာ်စူး နူပွမချပ်သေဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာတဲရ” ရဲဝံ (ဒင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ)။

၃၅၈။ ရဲသာ်ဝံ သိုင်ကုန် တည်းဒေဝတ သိုက်မျိုက် ဓရ်တီလမုံပိုင်ကျိတြဲဂ်ဒ်တဲ ဒင်ကေတ်တဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်တဲမး ထပ်သွန်ဂရင်ပတီ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ပြဒ္ဒညာ မွဲပုန်ရ- “ယံကျိမျိုပိုင် ကုဿာ မစ္ဆရိယဂ်တုန် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တဲတက် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကို ဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်ဍဲ သာ်လိဂ်ရော၊ မူရဲဓရ်မ္မဲ နွံမး ကုဿာ မစ္ဆရိယ ခိုက်ရော၊ မူရဲဓရ်မ္မဲ ဟွံမွဲမး ကုဿာ မစ္ဆရိယ ဟွံခိုက်ရော” ရဲဝံ (သွန်ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံသိုင်ကုန် ကုဿာ မစ္ဆရိယဂ် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ်မး ပွမဆာန် ပွမကျဟ်ရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တဲတက် မး ပွမဆာန် ပွမကျဟ်ရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ်မး ပွမဆာန် ပွမကျဟ်ရ၊ နွံကို ဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်မး ပွမဆာန် ပွမကျဟ်ရ၊ ပွမဆာန် ပွမကျဟ် နွံမး ကုဿာ မစ္ဆရိယ ခိုက်ရ၊ ပွမဆာန် ပွမကျဟ် ဟွံမွဲမး ကုဿာ မစ္ဆရိယ ဟွံခိုက်ရ ရဲဝံ (သိုက်ရ)။

“ယံကျိမျိုပိုင် ပွမဆာန် ပွမကျဟ်ဂ်တုန် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တဲတက် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကို ဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်ဍဲ သာ်လိဂ်ရော၊ မူရဲဓရ်မ္မဲ နွံမး ပွမဆာန် ပွမကျဟ် ခိုက်ရော၊ မူရဲဓရ်မ္မဲ ဟွံမွဲမး ပွမဆာန် ပွမကျဟ် ဟွံခိုက်ရော” ရဲဝံ (သွန်ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံသိုင်ကုန် ပွမ ဆာန် ပွမကျဟ်ဂ် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ်မး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ် တဲတက်မး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ်မး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ရ၊ နွံကို ဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်မး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ရ၊ ပွမနွံပိုက် နွံမး ပွမဆာန် ပွမကျဟ် ခိုက်ရ၊ ပွမ နွံပိုက် ဟွံမွဲမး ပွမဆာန် ပွမကျဟ် ဟွံခိုက်ရ ရဲဝံ (သိုက်ရ)။

“ယံကျိမျိုပိုင် ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ဂ်တုန် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တဲတက် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကို ဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ် သာ်လိဂ်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်ဍဲ သာ်လိဂ်ရော၊ မူရဲဓရ်မ္မဲ နွံမး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ဂ် ခိုက်ရော၊ မူရဲဓရ်မ္မဲ ဟွံမွဲမး ပွမနွံပိုက် ဟွံခိုက်ရော” ရဲဝံ (သွန် ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ ယံသိုင်ကုန် ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက်ဂ် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ်မး ဝိတက် ပွမ ချပ်ရ၊ မူကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တဲတက်မး ဝိတက် ပွမချပ်ရ၊ မူကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဋ်မး

ဝိတက် ပွမချပ်ရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်မး ဝိတက် ပွမချပ်ရ၊ ဝိတက်ပွမချပ် နွံမး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက် နှိရ၊ ဝိတက် ပွမချပ် ဟံမ္မဲမး ဆန္ဒ ပွမနွံပိုက် ဟံဒ်ရ ရဝံ (သိုက်ရ)။

“ယွံကျာ်မျှံပိုင် ဝိတက် ပွမချပ်တုန် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ် သာ်လိုက်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တတ်တက် သာ်လိုက်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဏ် သာ်လိုက်ရော၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်ဍဲ သာ်လိုက်ရော၊ မူရ်ခရ်မ္မဲ နွံမး ဝိတက် ပွမချပ် နှိရရော၊ မူရ်ခရ်မ္မဲ ဟံမ္မဲမး ဝိတက် ပွမချပ် ဟံဒ်ရရော” ရဝံ (သွာန်ဂရင်ပတီပုန်ရ)။ “ယွံသိုင်ဣုန် ဝိတက် ပွမချပ်တုန် နွံကိုဟိုတ်သဇိုင်ကတိုဒ်မး ဂကောံခရ်ပပဉ္စသညာ^၁ မလေပ်သွဲသံသာရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တတ်တက်မး ဂကောံခရ် မလေပ်သွဲသံသာရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်ပြာကဏ်မး ဂကောံခရ် မလေပ်သွဲသံသာရ၊ နွံကိုဟိုတ်ကတိုဒ်တမ်မး ဂကောံခရ် မလေပ်သွဲသံသာရ၊ ဂကောံခရ် မလေပ်သွဲသံသာ နွံမး ပွမချပ် နှိရ၊ ဂကောံခရ် မလေပ်သွဲသံသာ ဟံမ္မဲမး ပွမချပ် ဟံဒ်ရ” ရဝံ (သိုက်ရ)။ “ယွံကျာ်မျှံပိုင် ခမီ မဒဂေတ်သာ်လိုက် ဗဗွဲကို ဂကောံခရ်ပပဉ္စသညာ မလေပ်သွဲသံသာ ပြိုတ်တဲ နှိဒဂေတ် ဒဂေတ်နှိဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် နှိအရာပြိုတ်ရော” ရဝံ (သွာန်ဂရင်ပတီရ)။

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်

၃၅၉။ ယွံသိုင်ဣုန် သောမနဿ ပွမမိပ်စိုတ်ဂ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဓါဂကူရ။ ယွံသိုင်ဣုန် ဒေါမနဿ ပွမဟံမိပ်စိုတ်ဂ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဓါဂကူရ။ ယွံသိုင်ဣုန် ဥပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဓါဂကူရ။

၃၆၀။ ဂလာန် မတွံး “ယွံသိုင်ဣုန် သောမနဿ ပွမမိပ်စိုတ်ဂ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတောင်ပကာရ ဓါဂကူရ” ဂ်သးကျင်တဲရ၊ ပဟိုတ်ကိုမူရ်မ္မဲတဲ သးကျင်လပ် ဂလာန်ဂ်ရော?– ပှောင်ကိုပွမမိပ်စိုတ်ဂ်မိုင် ဓါဂကူရ “ကုအဲ မသိပ်ဂိုပ် ပွမမိပ်စိုတ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် ဇော်မောင်တဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဩပွမမိပ်စိုတ်မ္မဲ တီကေတ်မး ပွမမိပ်စိုတ်မျှံသဘ်ရသ်ဝံ ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်ရ။

ပှောင်ကိုသောမနဿ ပွမမိပ်စိုတ်ဂ်မိုင် ဓါဂကူရ “ကုအဲ မသိပ်ဂိုပ် ပွမမိပ်စိုတ်ဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် ဟုတ်ယုတ်တဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂ်မိုင် ဇော်မောင်အိုတ်ရ” ရဝံ ဩပွမ

၁။ ပှောင်ဝပ်ပဉ္စ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ပိသတ်တအ်ဂ် ပွဲဒွဲဝံ တဏှာပပဉ္စဂ်ဟေင် နွံပိုက်ရ- ရဝံ သးလပ် ပွဲအဋ္ဌကထာရ။

မိမိစိတ်မဲ့ တိကောတ်မဂး ပွမမိမိစိတ် မှုံသဘာရသံဝှံဂှ် ထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ရ။ ပွဲသောမနဿ ပွမမိမိစိတ် မဂင်္ဂသိပ်ဂှ်ရ ဩပွမမိမိစိတ်မဲ့ မွဲဟာန်ကောံ ဝိတက် ပွမချပ်လေဝ် ဒှ်ရ၊ မွဲဟာန်ကောံ ဝိစာရ ပွမဇွတ်သပေါတ်လေဝ် ဒှ်ရ၊ ဩပွမမိမိစိတ်မဲ့ ပွမချပ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပွမဇွတ်သပေါတ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပွဲဟာန်ကောံဝှ်ရ ပွမမိမိစိတ် ပွမချပ်လေဝ် ဟံမ္မဲ ပွမဇွတ်သပေါတ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ ပြလောန်ရ။ ဂလာန်မတွံး “ယံသိုင်ကုန် သောမနဿ ပွမမိမိစိတ်ဂှ်လေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလဝ် ဗွဲတွေင် ဓါပြကာရ” ဝံ ပဟိုတ်ကို ဟိုတ်မသးကျဲင်တဲဝံတဲ သးလဝ်ရ။

၃၆၁။ ဂလာန် မတွံး “ယံသိုင်ကုန် ဒေါမနဿ ပွမဟံမိမိစိတ်ဂှ်လေဝ် ထေက် ကိုသိပ်ဂှ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလဝ် ဗွဲတွေင်ပကာရ ဓါဂကူရ” ဂှ် သးကျဲင်တဲရ၊ ပဟိုတ်ကိုမူရဲမဲ့တဲ သးကျဲင်လဝ်ဂလာန်ဂှ်ရော?– ပွဲဟာန်ကောံပွမဟံမိမိစိတ် ဂမ္တိုင် ဓါဂကူရ “ကုအဲ မသိပ်ဂှ် ပွမဟံမိမိစိတ်ဝံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဇော်မောဝ်တဲ ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဩပွမဟံမိမိစိတ်မဲ့ တိကောတ်မဂး၊ ပွမဟံမိမိ စိတ် မှုံသဘာရသံဝှံဂှ် ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ရ။

ပွဲဟာန်ကောံဒေါမနဿ ပွမဟံမိမိစိတ်ဂမ္တိုင် ဓါဂကူရ “ကုအဲ မသိပ်ဂှ် ပွမဟံမိမိ စိတ်ဝံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်တဲ ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဇော်မောဝ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဩပွမဟံမိမိစိတ်မဲ့ တိကောတ်မဂး၊ ပွမဟံမိမိစိတ် မှုံသဘာရသံဝှံဂှ် ထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ရ။ ပွဲဒေါမနဿ ပွမဟံမိမိစိတ် မဂင်္ဂသိပ်ဂှ်ရ ဩပွမဟံမိမိစိတ်မဲ့ ကောံဝိတက် ပွမချပ် လေဝ် ဒှ်ရ၊ ကောံဝိစာရ ပွမဇွတ်သပေါတ်လေဝ် ဒှ်ရ၊ ဩပွမဟံမိမိစိတ်မဲ့ ပွမချပ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပွမဇွတ်သပေါတ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပွဲဟာန်ကောံဝှ်ရ ပွမဟံမိမိစိတ် ပွမချပ် လေဝ် ဟံမ္မဲ ပွမဇွတ်သပေါတ်လေဝ် ဟံမ္မဲရ ပြလောန်ရ။ ဂလာန် မတွံး “ယံသိုင်ကုန် မဒ်သိုင်တုဒေဝတဂမ္တိုင် ဒေါမနဿ ပွမဟံမိမိစိတ်ဂှ်လေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ကို ဟံထေက် ကိုသိပ်ဂှ် ရံဝံ အဲကျာ် တွံလဝ် ဗွဲတွေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဝံ ပဟိုတ်ကို ဟိုတ်မသး ကျဲင်တဲဝံတဲ သးလဝ်ရ။

၃၆၂။ ဂလာန် မတွံး “ယံသိုင်ကုန် ဥပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂှ်လေဝ် ထေက်ကို သိပ်ဂှ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလဝ် ဗွဲတွေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဂှ် သးကျဲင်တဲရ၊ ပဟိုတ်ကိုမူရဲမဲ့တဲ သးကျဲင်လဝ်ဂလာန်ဂှ်ရော?– ပွဲဟာန်ကောံပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ်ဂမ္တိုင် ဓါဂကူရ “ကုအဲ မသိပ်ဂှ် ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဝံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဇော် မောဝ်တဲ ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဩပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်မဲ့ တိကောတ် မဂး၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မှုံသဘာရသံဝှံဂှ် ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂှ်ရ။ ပွဲဟာန်ကောံဥပေက္ခာ ပွမ သေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဂမ္တိုင် ဓါဂကူရ “ကုအဲ မသိပ်ဂှ် ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်ဝံ ဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်တဲ ဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဇော်မောဝ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဩပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်မဲ့ တိကောတ်

မဂဃ၊ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် မှုံသဘ်ရံသင်္ဂဉ် ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ရ။ ပွဲဥပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ် မဇ္ဈဟ် မထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ် ဩပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်မွဲ မွဲဟာန်ကောံ ဝိတက် ပွမချပ်လေဝ် နိရ၊ မွဲဟာန်ကောံဝိစာရ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်လေဝ် နိရ၊ ဩပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်မွဲ ပွမချပ်လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုဓါဂကူဂမ္တိုင် ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ် ပွမချပ် လေဝ် ဟံမွဲ ပွမဇ္ဇိတ်သပေါတ်လေဝ် ဟံမွဲရ ပြလောန်ရ။ ဂလာန် မတွံဂး “ယံသိုင်ကုန် ဥပေက္ခာ ပွမသေ့ဝ်မဇ္ဈဟ်လေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလင် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဝံ ပဟိုတ်ကို ဟိုတ်မသးကျင်တဲဝံတဲ သးလင်ရ။

၃၆၃။ ယံသိုင်ကုန် ခမီ မဒဂေတ် ရံဝံ ဗွဲကိုဂကောံခရ်ပပဉ္စသညာ မလေပ်သွဲ သံသာ ပှိုတ်တဲ ဒဂေတ်လုတ်တဲ ဒဂေတ် မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် နှိအရာပှိုတ်တဲရ ရံဝံ (တွံရ)။ သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ် သွန်ဂိုဏ်နဲတဲ နအကောံအရာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ သိုက် မဂး သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ် သိုက်မိုက်ဂိုဏ်နဲတဲ ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ခရ်တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ- “ယံကျာ်မ္မုပိုင်တြဲပြကာ အတိုင်ကျာ် တွံဂံ ညံပြရ၊ ယံကျာ် မလေပ် သးတဲ ဂလာန်နိုဟ်ဆဲ အတိုင်ကျာ် တွံဂံ ညံပြရ၊ ဟိုတ်မဝံကလင်ကေတ် ပြဒ္ဒညာ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်တွံ ပွဲပြဒ္ဒညာဝံ အဲဒိုက် ကလိလောန်အာ နူပွမသေ့ဟ်ပွာတဲရ၊ စာ်စူး နူပွမချပ်သေ့ဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာတဲရ” ရံဝံ (ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ)။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

၃၆၄။ ရံသင်္ဂ ယံသိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ် သိုက်မိုက် ခရ်တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲဒ်တဲ ဒုင်ကေတ်တဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်တဲမဂး ထပ်သွန်ဂရင်ပတီ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ပြဒ္ဒညာ မွဲပွန်ရ- “ယံကျာ်မ္မုပိုင် ခမီ မဒဂေတ်သင်္ဂဉ် နှိဒဂေတ် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရော” ရံဝံ (သွန်ဂရင်ပတီရ)။ ယံသိုင်ကုန် ကာယသမာစာရ ဒဂေတ်ကာယလေဝ် ထေက်ကို သိပ်ဂိုဏ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလင် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။ ယံသိုင်ကုန် ဝစီသမာစာရ ဒဂေတ်ပါင်လေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ် ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလင် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။ ယံသိုင်ကုန် ပရိယေသနာ ပွမတဲ သိုလေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ် ရံဝံ အဲကျာ် တွံလင် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။

ဂလာန် မတွံဂး “ယံသိုင်ကုန် ကာယသမာစာရ ဒဂေတ်ကာယလေဝ် ထေက်ကို သိပ်ဂိုဏ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုဏ်ကို ရံဝံ အဲကျာ် တွံလင် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ”ဂံ ရံဝံ သးကျင်တဲရ၊ ပဟိုတ်ကိုမူရဲမွဲတဲ သးကျင်လင် ဂလာန်ဂံရော?- ပ္ဍောပ်ကို ဒဂေတ်ကာယဂမ္တိုင် ဓါဂကူဂံ “ကုအဲ မသိပ်ဂိုဏ် ဒဂေတ်ကာယဝံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်

ဇော်မောင်တဲ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ ဩဒဂေတ်ကာယမဲ့ တီကေတ်မး၊ ဒဂေတ်ကာယ မှုံသဘ်ရသ်ဝံ့ ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ရ။ ပျော်ကိုကာယသမာစာရ ဒဂေတ်ကာယဂမ္ဘိုင် ဓါဂကူဂ် “ကုအဲ မသိပ်ဂိပ် ဒဂေတ်ကာယဝံ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်တဲ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ ဩဒဂေတ်ကာယမဲ့ တီကေတ်မး၊ ဒဂေတ်ကာယ မှုံသဘ်ရသ်ဝံ့ ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ရ။ ဂလာန် မတွံး “ယွံသိုင်ကူန် ကာယသမာစာရ ဒဂေတ်ကာယလေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ရဲဝံ့ အဲကျော် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဝံ့ ပဟိုတ်ကိုဟိုတ်မသးကျင်တဲ့ဝံ့တဲ့ အဲကျော် သးလပ်ရ။

ဂလာန် မတွံး “ယွံသိုင်ကူန် ဝစီသမာစာရ ဒဂေတ်ပါင်လေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ရဲဝံ့ အဲကျော် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဂ် သးကျင်တဲ့ရ၊ ပဟိုတ်ကိုမူရဲမဲ့တဲ့ သးကျင်လပ် ဂလာန်ဂ်ရော?— ပျော်ကိုဒဂေတ်ပါင်ဂမ္ဘိုင် ဓါဂကူဂ် “ကုအဲ မသိပ်ဂိပ် ဒဂေတ်ပါင်ဝံ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်တဲ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ ဩဒဂေတ်ပါင်မဲ့ တီကေတ်မး၊ ဒဂေတ်ပါင် မှုံသဘ်ရသ်ဝံ့ ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ရ။ ပျော်ကိုဝစီသမာစာရ ဒဂေတ်ပါင်ဂမ္ဘိုင် ဓါဂကူဂ် “ကုအဲ မသိပ်ဂိပ် ဒဂေတ်ပါင်ဝံ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်တဲ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ ဩဒဂေတ်ပါင်မဲ့ တီကေတ်မး၊ ဒဂေတ်ပါင် မှုံသဘ်ရသ်ဝံ့ ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ရ။ ဂလာန် မတွံး “ယွံသိုင်ကူန် ဝစီသမာစာရ ဒဂေတ်ပါင်လေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ရဲဝံ့ အဲကျော် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဝံ့ ပဟိုတ်ကိုဟိုတ်မသးကျင်တဲ့ဝံ့တဲ့ အဲကျော် သးလပ်ရ။

ဂလာန် မတွံး “ယွံသိုင်ကူန် ပရိယေသနာ ပွမဉ္စာသီလေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ရဲဝံ့ အဲကျော် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဂ် သးကျင်တဲ့ရ၊ ပဟိုတ်ကိုမူရဲမဲ့တဲ့ သးကျင်လပ် ဂလာန်ဂ်ရော?— ပျော်ကိုပွမဉ္စာသီလေဝ် ဓါဂကူဂ် “ကုအဲ မသိပ်ဂိပ် ပွမဉ္စာသီလေဝ် ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်တဲ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ ဩပွမဉ္စာသီလေဝ် တီကေတ်မး၊ ပွမဉ္စာသီ မှုံသဘ်ရသ်ဝံ့ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ရ။

ပျော်ကိုပရိယေသနာ ပွမဉ္စာသီလေဝ် ဓါဂကူဂ် “ကုအဲ မသိပ်ဂိပ် ကိုပွမဉ္စာသီဝံ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်တဲ့ ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ ဩပွမဉ္စာသီမဲ့ တီကေတ်မး၊ ပွမဉ္စာသီ မှုံသဘ်ရသ်ဝံ့ ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ရ။ ဂလာန် မတွံး “ယွံသိုင်ကူန် ပရိယေသနာ ပွမဉ္စာသီလေဝ် ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ဟံ့ထေက်ကိုသိပ်ဂိပ်ကို ရဲဝံ့ အဲကျော် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ” ဝံ့ ပဟိုတ်ကို ဟိုတ်မသးကျင်တဲ့ဝံ့တဲ့ အဲကျော် သးလပ်ရ။

ယံသိုင်ဣန္ဒ ခမိ မဒဂေတ်ရဝံဂံ နိဒဂေတ် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရ ရဝံ (သံဂီရ)။ သိုင်ဣန္ဒ တုညးဒေဝတ သွာန်ဂံဒိတဲ နအကဲအရာဝံ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ သံဂီ မဂး သိုင်ဣန္ဒ တုညးဒေဝတ သျှိုက်မျိုက်ဂံဒိတဲ ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ခရိတီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ- “ယံကျာ်မ္ပပိုင်တြဲပြကာ အတိုင်ကျာ် တွံဂံ ညံပြရ၊ ယံကျာ် မလေပ် သဂးတ် ဂလာန်နိုဟ်ဆဲး အတိုင်ကျာ် တွံဂံ ညံပြရ၊ ဟိုတ်မဝံကလင်ကေတ် ပြဒုညာ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်တွံ ပွဲပြဒုညာဝံ အဲဒိုက် ကလိလောန်အာ နူပမသေ့ဟ်ပွာတုရ၊ စာ်စူး နူပမချပ်သေ့ဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာတုရ” ရဝံ (ဒုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ)။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

၃၆၅။ ရံသာ်ဝံ သိုင်ဣန္ဒ တုညးဒေဝတ သျှိုက်မျိုက် ခရိတီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲဂံဒိတဲ ဒုင်ကေတ်တဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်တဲမဂး ထပ်သွာန်ဂရင်ပတီ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ပြဒုညာ မွဲပွန်ရ- “ယံကျာ်မ္ပပိုင် ခမိ မဒဂေတ်သာ်လိုက် ဝံယု၊ ဒဂေတ်ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ပွမသီ လလမ် မင်မ္ပဣန္ဒရီဂရော” ရဝံ (သွာန်ဂရင်ပတီပွန်ရ)။ ယံသိုင်ဣန္ဒ ရူပါရီ မဂပ်ပ် တီကေတ် နကိုမတ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။ ယံသိုင်ဣန္ဒ သဒ္ဓါရီ မဂပ်ပ်တီကေတ် နကိုကတောင် လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။ ယံသိုင်ဣန္ဒ ဂန္ဓာရီ မဂပ်ပ်တီကေတ် နကိုမုဟ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။ ယံသိုင်ဣန္ဒ ရသာရီ မဂပ်ပ်တီကေတ် နကိုလတ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။

ယံသိုင်ဣန္ဒ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မဂပ်ပ်တီ နကိုဇေယျလေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ဟံထေက် ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ။ ယံသိုင်ဣန္ဒ ဓမ္မာရီ မဂပ်ပ် တီကေတ် နကိုစိုတ်လေပ် ထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ကို ရဝံ အဲကျာ် တွံလပ် ဗွဲတေင်ပကာရ ဓါပြကာရ

တွံတဲ ရဝံမဂး သိုင်ဣန္ဒ တုညးဒေဝတ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန် ဝံရ- “ယံကျာ်မ္ပပိုင် အရထခရိ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ မတွံလပ် ဗွဲဒုန်ဝံ အဲဒိုက် တီကျိဟ် ဗွဲတြး ရဝံရ။ ယံကျာ်မ္ပပိုင် ကုညး မသိပ်ဂွံပ် ဩရူပါရီ မဂပ်ပ်တီ နကိုမတ် မှုသဘမဏ် သာ်လိုမ္ပ ခရိအကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဇော်မောပ်တု ခရိအကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ၊ ရူပါရီ မဂပ်ပ်တီ နကိုမတ် မှုသဘရံသာ်ဝံ ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂွံပ်ရ။ ယံကျာ်မ္ပပိုင် ကုညး မသိပ်ဂွံပ် ဩရူပါရီ မဂပ်ပ်တီ နကိုမတ် မှုသဘမဏ်သာ်လိုမ္ပ ခရိအကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဟုတ်ယုတ်

ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်အိုတ်ရ၊ ရူပါရီ မဂင်ဝတီ နကိုမတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံ ထေက်ကို သိပ်ဂိုင်ရ။

ယွံကျာ်မှုံပိုင် ကုညး မသိပ်ဂိုင် ဩသဒ္ဓါရီ မဂင်ဝတီ နကိုကတောင် မှုံသဘ် မှုံသဘ်လို့မွဲ။ ပ။ ကုညး မသိပ်ဂိုင် ဩဂန္ဓာရီ မဂင်ဝတီ နကိုမုတ် မှုံသဘ်မမှုံသဘ်လို့မွဲ။ ကုညး မသိပ်ဂိုင် ဩရသာရီ မဂင်ဝတီ နကိုလတ် မှုံသဘ်မမှုံသဘ်လို့မွဲ။ ကုညး မသိပ်ဂိုင် ဩဖောဠာရီ မဂင်ဝတီ နကိုဇကု မှုံသဘ်မမှုံသဘ်လို့မွဲ။ ကုညး မသိပ်ဂိုင် ဩဓမ္မာရီ မဂင်ဝတီ နကိုစိုတ် မှုံသဘ်မမှုံသဘ်လို့မွဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်တု ခရ်ကုသိုလ် ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ၊ ဓမ္မာရီ မဂင်ဝတီ နကိုစိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံ ဟံထေက်ကိုသိပ် ဂိုင်ရ။ ယွံကျာ်မှုံပိုင် ကုညး မသိပ်ဂိုင် ဩဓမ္မာရီ မဂင်ဝတီ နကိုစိုတ် မှုံသဘ်မမှုံသဘ်လို့မွဲ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဟုတ်ယုတ်တု ခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်အိုတ်ရ၊ ဓမ္မာရီ မဂင်ဝ တီကေတ် နကိုစိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံ ထေက်ကိုသိပ်ဂိုင်ရ။

ယွံကျာ်မှုံပိုင် အရထခရ် တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ မတွံလဝ် ဗွဲဒုန်ဝံ အဲဒိုက် တီကေတ် ဗွဲတြး ရဲသ်ဝံဂ် ဟိုတ်ပွမဝံကလင်ကေတ် သွဟ်ပြဒ္ဒညာ တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ တွံဂ်ရ ပွဲပြဒ္ဒ ညာဝံ ကလိလောန်အာ နူပွမသွေဟ်ပွာတုရ၊ စ်စူးအာ နူပွမချပ်သွေဟ်ပွာ သာ်တေအ် ဟာ သာ်ဏံဟာတုရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၃၆၆။ ရဲသ်ဝံ သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ် သိုက်မှိုက် ခရ်တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲဒ်တု ဒင်ကေတ်တဲ ဗွဲမအိုတ်တိုဟ်တုမး ထပ်သွာန်ဂရင်ပတီ တီလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ပြဒ္ဒညာ မွဲပွန်ရ- “ယွံကျာ်မှုံပိုင် ခမီ ဗဗူးဂမ္ဘိုင်အိုသို မှုံကိုဒွေံဗတောန် တုပ်သွဟ် ဒဂေတ် တုပ်သွဟ် ကွေတ်တုပ်သွဟ် စိုပ်ဒတု တုပ်သွဟ်အိုတ်ဟာ” ရဲဝံ (သွာန်ဂရင်ပတီရ)။ ယွံသိုင်ကုန် ခမီ ဗဗူးဂမ္ဘိုင်အိုသို မှုံကိုဒွေံဗတောန် တုပ်သွဟ် ဒဂေတ်တုပ်သွဟ် ကွေတ် တုပ်သွဟ် စိုပ်ဒတုတုပ်သွဟ်ဟ် ဟံမွဲအိုတ်ရ ရဲဝံ (သိုက်ရ)။

“ယွံကျာ်မှုံပိုင် ခမီ ဗဗူးဂမ္ဘိုင်အိုသို မူဟိုတ်မှုံကိုဒွေံဗတောန် တုပ်သွဟ် ဒဂေတ်တုပ်သွဟ် ကွေတ်တုပ်သွဟ် စိုပ်ဒတုတုပ်သွဟ် ဟံမွဲအိုတ်ရော” ရဲဝံ (သွာန် ဂရင်ပတီပွန်ရ)။ ယွံသိုင်ကုန် လောကဂ် မှုံကိုဓာတ်တုဟ်တုဟ် မဂိုင်ရ။ ပွဲလောက မှုံကို ဓာတ်တုဟ်တုဟ် မဂိုင်ဂ် ဩဩဓာတ်မွဲ သတ်ဂမ္ဘိုင် စောဲလံအိုတ်ရ၊ ဓာတ်ဂ်ဟောင် စောဲလံ ဗွဲသကာတ်မြဟ် မိုန်ဗတ်တု “ကွေတ်အဲဝံဟောင် ညံစုတ်ရ၊ ကွေတ်ညးမွဲ သအာင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် လုသွးရ” ရဲဝံ ဟိုသဂးအိုတ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမီ ဗဗူးဂမ္ဘိုင်အိုသို မှုံကို ဒွေံဗတောန် တုပ်သွဟ် ဒဂေတ်တုပ်သွဟ် ကွေတ်တုပ်သွဟ် စိုပ်ဒတုတုပ်သွဟ် ဟံမွဲ အိုတ်ရ ရဲဝံ (သိုက်ရ)။

“ယွံကျာ်မှုံပိုင် ခမီ ဗဗူးဂမ္ဘိုင်အိုသိုဟောင် မှုံကိုအရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲ မကလိ လောန်အာ ပွမလိုလံအိုတ်ဟာ၊ မှုံကိုအရာယောဂ ပန်အိုတ် မကလိလောန်အာ ပွမ

လိုလားအိုတ်ဟာ၊ မွဲကိုဒဂေတ်မပြဲ တွဟ်နစရ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ဟာ၊ မွဲကိုပွမစိုပ်ဒတဲ မကလိလောန်အာ လိုလားအိုတ်ဟာ” ရဲဝံ (သွာန်ဂရင်ပတီပွန်ရ)။ ယံသိုင် က္လုန် ခမိ ဗဗူးဂမ္တိုင်အိုသိုဟ် ပွဲမွဲကိုအရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲ မကလိလောန်အာ ပွမလိုလား အိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုအရာယောဂ ပန်အိုတ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကို ဒဂေတ်မပြဲ တွဟ်နစရ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုပွမစိုပ်ဒတဲ မကလိ လောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ ရဲဝံ (သိုက်ရ)။

“ယံကျာ်မွဲပိုင် မူဟိုတ် ခမိ ဗဗူးဂမ္တိုင်အိုသိုဟ် ပွဲမွဲကိုအရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲ မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုအရာယောဂ ပန်အိုတ် မကလိ လောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုဒဂေတ်မပြဲ တွဟ်နစရ် မကလိလောန်အာ ပွမ လိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုပွမစိုပ်ဒတဲ မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သွာန်ဂရင်ပတီပွန်ရ)။

ယံသိုင်ကွန် ခမိဂမ္တိုင် မတိတ်ဗူး နူကိလေသ နကိုမင် မလေပ်ကိုတဏှာအိုတ် အာဂ် မွဲကိုအရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲ မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ မွဲကိုအရာ ယောဂ ပန်အိုတ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ မွဲကိုဒဂေတ် မပြဲ တွဟ်နစရ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ မွဲကိုပွမစိုပ်ဒတဲ မကလိလောန်အာ ပွမလိုလား အိုတ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိ ဗဗူးဂမ္တိုင်အိုသိုဟ် ပွဲမွဲကိုအရာနိဿယ် ဗဒါဒလဲ ပွမကလိလောန် အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုအရာယောဂ ပန်အိုတ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလား အိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကိုဒဂေတ် မပြဲ တွဟ်နစရ် မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ၊ ပွဲမွဲကို ပွမစိုပ်ဒတဲ မကလိလောန်အာ ပွမလိုလားအိုတ်ရ ရဲဝံ (သိုက်ရ)။

သိုင်ကွန် တုညးဒေဝတ် သွာန်ဂ်ဒိုတ် နအကဲအရာဝံ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ သိုက် မဂး သိုင်ကွန် တုညးဒေဝတ် သိုက်မိုက်ဂ်ဒိုတ် ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ခရ်တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ- “ယံကျာ်မွဲပိုင်တြဲပြကာ အတိုင်ကျာ် တွံဂ် ညံပြရ၊ ယံကျာ် မလေပ် သဂးတ် ဂလာန်ခိုဟ်ဆဲ အတိုင်ကျာ် တွံဂ် ညံပြရ၊ ဟိုတ်မဝံကလင်ကေတ် ပြဒုညာ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်တွံ ပွဲပြဒုညာဝံ အဲဒိုက် ကလိလောန်အာ နူပွမသွေဟ်ပွာတဲရ၊ စာ်စူး နူပွမချပ်သွေဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏာအ်ဟာတဲရ” ရဲဝံ (ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်ရ)။

၃၆၇။ ရဲသံဝံ သိုင်ကွန် တုညးဒေဝတ် သိုက်မိုက် ခရ်တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲဒိုတ် ဒိုင်ကေတ်တဲ ဗွဲမအိုဟ်တိုဟ်တဲမဂး ထပ်သွာန်ဂရင်ပတီ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ပြဒုညာ မွဲပွန်ရ- “ယံကျာ်မွဲပိုင် တဏှာဂ် ယဲမဂးရ၊ တဏှာဂ် ခုတ်ဗြိုအ်မာမဂးရ၊ တဏှာဂ် ဖြိုင် ကြိုဟ်မဂးရ၊ တဏှာဂ် တံင်တြဲဏာ ဂကောံသတ်ဝံ တွဟ်နကိုကတိုန် ပွဲဘဝဂ်ဂ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ဂကောံသတ်ဝံ ဒးအာစိုပ်ဘဝပြဲ ဘဝယုတ်ရ။ ယံကျာ်မွဲပိုင် ပွဲခမိဗဗူးဂမ္တိုင် မသအာင်

နူသာသနာဝံ ဩပြဒ္ဓညာဂမ္ဘိုင် အယံမာတ်အခေါင်သွာန်လေဝ် အဲဒိုက် ဟံကလိဝံရ၊ ပြဒ္ဓညာဂမ္ဘိုင်တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သံကို ကုအဲဒိုက်တဲရ။ ပွမချပ်သွေဟ်ပွာ သာ်တေအံဟာ သာ်ဏာအံဟာ ခြံင်ကြိုဟ် မသတိက်သတင် ပဒတ်ဒိုင် (ပွဲသဏ္ဌာန်) အဲဒိုက် လုက်ကာလဗတံတဲ မဂိုင်သောဲဂံ နွံရ၊ ခြံင်ကြိုဟ်ဂံလေဝ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ခေါတ်ပတိတ်ရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယံသိုင်ဣနံ ပြဒ္ဓညာဂမ္ဘိုင်ဝံ တုအဲ ကောင်သွာန်လဝ် ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်ဂံ သမ္ဘိဒးဏီဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံကျာ်မ္ပုပိဉ် ပြဒ္ဓညာဂမ္ဘိုင်ဝံ ကောင်သွာန်လဝ် ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင် မွဲသအာင်ဂံ အဲဒိုက် သမ္ဘိဒးဏီရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံသိုင်ဣနံ ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင် သာ်လီ သံကိုအိုတ်ဂံရော၊ ယဝ်တုအဲ ဟံခြံင်စိုတ်မဂး ဩဝ်ဟိုလ်ထွေးညိ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံကျာ်မ္ပုပိဉ် ပွဲဌာန် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကိုန် ပူဂိုလ် ညံင်ရတိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ကိုန် ဂအံဒိုင်ဂံ သွက်ဂွံဟိုလ်ထွေးဂံ အဲဒိုက် ဟံခြံင်စိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံသိုင်ဣနံ ဒိုသ်ဂံ မဂး ဩဝ်ဟိုလ်ထွေးညိ ရဝံ (သဂးရ)။

ယံကျာ်မ္ပုပိဉ် ဩခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင် ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲဘာဂြိုပ် မသိုတ်ဇြဲ ရဝံ အဲဒိုက် ထေင်ကေတ်ရ၊ ပြာပ်အာဇရေင် ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်တဲ အဲဒိုက် ကောင်သွာန်လဝ် ပြဒ္ဓညာဂမ္ဘိုင်ဝံရ၊ အဲဒိုက် သွာန်မဂး ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်ဂံ သံကိုဟံမာန်အိုတ်ရ၊ သံကိုဟံမာန်အိုတ်ဂံ ဒိုတဲ “တြနဲဂံ မ္ပုယုသ်လီရော” ရဝံ ကလေင်သွာန် အဲဒိုက်ဟေင်အိုတ်ရ။ ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင် သွာန်ဂံဒိုတဲ “ယံတြနဲတအံ အဲဒိုက်တုန် သိုင်ဣနံ တုညးဒေဝတ်ရ” ရဝံ အဲဒိုက် သံကိုရ။ ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်ဂံ “ယံသိုင်ဣနံ တုအဲ မူရကမ်မွဲ သပတဲ စိုပ်ကျင် ဒွဲသိုင်ဣနံ ဂံရော” ရဝံ ကလေင်သွာန် အဲဒိုက်ဟေင်ရ။

အတိုင်ကောင်မိင်လဝ် အတိုင်ကောင်ကတ်ဗတောန်လဝ် ဓရ် (ဒိုဟိုတ် ဝံဒိုသိုင်ဣနံ ထပ်သ်) ဂံ အဲဒိုက် တံကို ကုခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်ရ။ ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်ဂံ နဗ္ဗဝံဟေင် အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ- “ပိုညးဂမ္ဘိုင် သဝံညာတ်ကေတ် သိုင်ဣနံ တုညးဒေဝတ်ရ၊ ဩပြဒ္ဓညာ မွဲလေဝ် ပိုညးဂမ္ဘိုင် သွာန်အိုတ်ရ၊ ပြဒ္ဓညာဂံလေဝ် သံကို ကုပိုညးဂမ္ဘိုင်ရ” ရဝံ (အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ)။ ပွဲစုတ်မဂး ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်ဂံ ဒိုကွး အဲဒိုက်ဟေင်အိုတ်ရ၊ အဲဒိုက်တုန် ဟံဒိုကွး ခမိဗဗ္ဗဂမ္ဘိုင်ဂံရ၊ ယံကျာ်မ္ပုပိဉ် အဲဒိုက်တုန် ဒိုသောတာပန် ကွးတိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မဟံမွဲကိုပွမဒတုံစေ့အပါယ် မဗိုန်ဂံ မ္ပုကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟေင်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ဂလာန် ကောင်ကလိဝံ ပွမမိပ်စိုတ်

၃၆၈။ ယံသိုင်ဣနံ တုအဲ နူလုဟ် ပွဲကိုပ်ကွာတေအံ ကောင်ကလိဝံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မ္ပုသတ်ရသ်ဝံဂံ သမ္ဘိဒးဏီဟာ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံကျာ်မ္ပုပိဉ် အဲဒိုက် နူလုဟ်

ပွဲကိုပ်ကွာတေအ် ကောင်ကလိဝံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် မွဲသဘာ်သုင်ဝံက် သမ္ဘိဒး
ဏီရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံသိုင်ကွန် နူလျှဟ် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ် ကောင်ကလိဝံ ပွမ
သျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် မွဲသဘာ်သုင်ဝံက် သာ်လို တုအဲ သမ္ဘိဒးဏီရော ရဲဝံ (သဂးရ)။

ယံကျာ်မျိုပိုင် ကောင်ဒ်ကွာ် ပွဲကိုပ်တေအ်မဂးတုန်- ဒေဝတ် ကောံအသုဂမ္ပိုင်
ဒ်ပေါတဝ်စွေဟ်ပွာန်ရ။ ယံကျာ်မျိုပိုင် ပွဲပေါတဝ်စွေဟ်ပွာန်ရ ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင် ဇးတု အသု
ဂမ္ပိုင် ကျအာအိုတ်ရ။ ယံကျာ်မျိုပိုင် ဟိုတ်မဇးကေတ် ပေါတဝ်စွေဟ်ပွာန်ရ ပွမသျှိုက်
မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် ရဲဝံ ဒ်ကုအဲဒိုက် မအံင်ဇးပွာန်ရ- “ပွဲကာလလျှဟ်ဝံ စူအာဟာရဒေဝတ်
တအ် စူအာဟာရအသုတအ် ရဲဝံ မွဲဓါဂကူဂ် သီဓါဂကူဝံ ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်ဟေင် ကြက်ဝံ
စသုင်ပြဘိုက်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် ဒ်ကွာ်ရ)။ ယံကျာ်မျိုပိုင် ပွမကလိဝံ
ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် ကုအဲဒိုက်ဒ် ဒ်တသိုမ် မဒးဂိုင်ရပ်လဝ်လေအ် လွဟ်လနက်
မြရ၊ ဟံဒ် တုဟ်နသွက်ဝံဒေအိုန်ဇရ တုဟ်နသွက်ဝံစာ်စူး နူထွေန်စပ် တုဟ်နဒဒိန်ဝံင်ပျိုတ်
တုဟ်နမပတံရာဂလလမ် တုဟ်နသွက်ဝံတီကေတ် နကိုညဏ်တေင် တုဟ်နသွက်ဝံ
တီကေတ် သစ္စပန် တုဟ်နသွက်ဝံ သပဇ္ဇောမောပ်ကို နိဗ္ဗာန်ရ။

ယံကျာ်မျိုပိုင် သဝံကလင်ကေတ် ဓရ်တီလမျိုပိုင်ကျာ်တြဲတု လျှပွမကလိဝံ ပွမ
သျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် အဲဒိုက်မွဲ နွံရ၊ ပွမကလိဝံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ်ဟေင်
ဒ်တသိုမ် မဟံဒးဂိုင်ရပ်လေအ် လွဟ်လနက်မြရ၊ ဒ်တုဟ်နသွက်ဝံဒေအိုန်ဇရ ဗွဲစုတ်
တုဟ်နသွက်ဝံစာ်စူး နူပွမထွေန်စပ် တုဟ်နဒဒိန်ဝံင်ပျိုတ် တုဟ်နမပတံရာဂ လလမ်
တုဟ်နသွက်ဝံတီကေတ် နကိုညဏ်တေင် တုဟ်နသွက်ဝံတီကေတ် သစ္စပန် တုဟ်န
သွက်ဝံသပဇ္ဇောမတ်ကို နိဗ္ဗာန်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၃၆၉။ ယံသိုင်ကွန် တုအဲ ညာတ်ကေတ် မူရဒတုဖိုတေင်မွဲတု ဟိုထိုင်သး ပွမ
ကလိဝံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် မွဲသဘာ်သုင်ဝံက်ရော ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယံကျာ်မျိုပိုင်
အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတုဖိုတေင် တြဲသတ်တု ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမသျှိုက်မျိုက်
ပွမမိပ်စိတ် မွဲသဘာ်သုင်ဝံရ။

ယံကျာ်မျိုပိုင် အဲဒိုက် သိုက်မတန်တ် ပွဲဌာန်ဝံဟေင်ဒ် ဒ်သိုင်ကွန်တု အာယုက်
လေဝ် ကလေင်ကလိဝံ မွဲလှေပွန်ရ၊ ယံကျာ်မျိုပိုင် ရဲသုင်ဝံ သြပ်တီကေတ်ညိ။

ယံကျာ်မျိုပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတုဖိုတေင် မဒ်ကိုပ်ကွာဝံတု ဟိုထိုင်သး
ပွမကလိဝံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွမမိပ်စိတ် မွဲသဘာ်သုင်ဝံရ။

ယံကျာ်မျိုပိုင် အဲဒိုက် စုတ်နူဘုံဒေဝတ်တု သးကောံ အာယုက်ဒေဝတ်တု သီမျို
ကိုသတ် ဟံဝိဝိုင်ဂ် ဝံအာစိုပ် တန်ပဋိသန္တိ ပွဲဘုံ စိုတ်အဲဒိုက် မမိပ်လဟိုင်ရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုတောင် မရနက်ကိုဓါဝံတဲ ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမချိုက်မှိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံရ။

ယံကျာ်မူပိုင် စ်စူး နူပွမဝိဝိင် သွေဟ်ပွာ်ဒ်တဲ အဲဒိုက် မမိပ်လဟ်င်ဒိုင် ပွဲသာ သနာ် သိုမစိုန်သကိုကိုသတ်သမ္ပဉေ ကြက်ပဒတ်အာ ဗွဲမဗွဲကို ဒဒ်အရီရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုတောင် မရနက်ကိုဓါဝံတဲ ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမချိုက်မှိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံရ။

ယံကျာ်မူပိုင် ကုအဲဒိုက် မပဒတ် ဒဂေတ်ဒိုင် ဗွဲမဗွဲထေက်ကြိုက် ကိုဒဒ်အရီရ် ယဝ်သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ် ကတိန်မး မိက်ဝံတီကေတ် မဂ်လတူတဲ ကြက်ပဒတ်ရ၊ ဘဝဂ်ဟေင် ကြက်ဒ် ဘဝလက်ကရ်အိုတ် ပွဲချင်မိုဟ်ဝံရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုတောင် မရနက်ကိုဓါဝံတဲ ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမချိုက်မှိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် စုတိနူ ဘုံမိုဟ်တဲ သွးကျေ အာယုက်မိုဟ်တဲမး ကြက် ကလေင်ကတိန် သိုင်ဣန်မပြ ပွဲချင်သွပ် မွဲလှော်ဗွန်ရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုတောင် မရနက်ကိုဓါဝံတဲ ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမချိုက်မှိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံရ။

ယံကျာ်မူပိုင် ဗြိုအကနိဋ္ဌာမှိုင် ပြလောန်အိုတ်ရ၊ မှုံကိုသကအ်တီဝါရ ဂှိုင် အိုတ်ရ၊ ကတိန်ဘဝလက်ကရ်အိုတ်မး ဘုံအကနိဋ္ဌာ ကြက်ဒ်ဒွဲဒိုင် အဲဒိုက်ရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုတောင် မရနက်ကိုဓါဝံတဲ ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမချိုက်မှိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံရ။

ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် ညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုတောင်မှိုင် တြဲသ်ဝံတဲ ဟိုထိုင်သး ပွမကလိဝံ ပွမချိုက်မှိုက် ပွမမိပ်စိုတ် မှုံသဘ်ရသ်ဝံရ။

၃၇၀။ ယံကျာ်မူပိုင် အဲဒိုက် မှုံကိုပွမချပ်သွေဟ်ပွာ သာ်တေအ်ဟာ သာ်ဏအ် ဟာ် သိုမှုံကိုပွမချပ်ရာဒနာ မဟုံစိုပ်ဒတဲဏီ ကောံ သိုကိုမဟုံသို တီလမှုံပိုင် ကျာ်တြဲဂ် ဂေတ်ဂေင်ကျာ် အဓာန်ဂိုင်သော့ရ။

ခမိဗဗူးဂမှိုင် ဇော်ပွပ်လပ် ဓရိဝေကတဲ မှုံအလေံ မပဒတ်ဒိုင်ဂ် ‘ကျာ်’ ရဲဝံ အဲဒိုက် ထေင်ကေတ်အိုတ်ရ၊ အာစိုပ် သွက်ဝံပြာပ်ခစ ဇရေင်ခမိဗဗူးဂမှိုင်ဂ်ရ။

မူရ်နကိုနယ်မွဲ နိပ္ပမချိုက်ပေင်ကို မဂ်ဂရော၊ မူရ်နကိုနယ်မွဲ နိပ္ပမ ဟံ့ချိုက်ပေင် ကိုမဂ်ဂရော၊ သွာန်ရဲဝံမဂး ပွဲမဂ်ကို ပွဲဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ကို ခမိဗဗ္ဗဂမ္တိုင် သျှ်ကိုဟံ့မာန် အိုတ်ရ။

ညးကျင်လုဟ်ဝံ သိုင်ကွန် တုညးဒေဝတ်ရ ရဲဝံ ပွဲကာလမတီကေတ် အဲဒိုက် အိုတ်ဂ် မူရ် (ကုသိုလ်ကမ်)မွဲ သပတဲ ကျင်စိုပ် (ဒဒိုင်ကွန်ဝံ)ဂ်ရော ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗဂမ္တိုင် ကလေင်သွာန် အဲဒိုက်အိုတ်ရ။

ခရ်ဒ်ဟိုတ်ဝံကတိဒ်သိုင်ကွန် ထပ်ပြကာ မပြာကဏ္ဍ ပွဲချင်မိုဟ်ဂ် အတိုင် ကောင် မိင်လပ် အဲဒိုက် တွံကို ကုခမိဗဗ္ဗဂမ္တိုင်ရ၊ ဟိုတ်မတွံခရ်ရ ပိုညးဂမ္တိုင် ဝံညာတ် ကေတ် သိုင်ကွန်တဲရ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗဂမ္တိုင် အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ရ။

ပတမ် နူသဝံဗိုလှောင်ကေတ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မကိုကလိလောန်အာ ပွမ သွေဟ်ပွာ အဲဒိုက်တဲ ဟိုတ်မပြာပ်ခသီကို တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲရ ပွဲကာလလုဟ်ဝံ အဲဒိုက် စာ်စူးအာ နူဘယ်ဖေက်ဂိုက် တဲရ။

တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မလေပ်ပါစေတ်ပတိတ် ဖြိုင်ကြိုဟ် မတွံဂး တဏှာ မပြင် တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်တဲ မဒ်ပူဂိုလ် ဟံ့မွဲပတောံစတ် မှုကိုလွီပရာ မဇှော်ပြဲ မဒ် ကလောသိုင်တဲဂ် အဲဒိုက် လှောင်ရ။

ယံကျ်မ္မုပိုင် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် သပကျင်ပွမလှောင် ကုဗြိုအိုတ်ရ၊ ပတမ် နူတဲဝံတဲ ပွမလှောင်တဲ ဗြိုဟ် ဟံ့မွဲတဲ ကုပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ရ ရဲဝံ ထွဲကို တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲအိုတ်ရ။ လုဟ်တုန် ပိုဒိုက်တအ် ညးဂမ္တိုင် သပတ် ပွမလှောင် ကုတီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲအိုတ်ရ။

တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲဟေင် ဒ်ကျ် မပြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသီရ၊ တီလ မ္မုပိုင်ကျ်တြဲဟေင် ဒ်အာစာ မဟံ့မွဲကိုပတောံစတ်ရ၊ ပွဲလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ်ဝံ ပူဂိုလ် မတုပ်သုဟ် ကောံတီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟံ့မွဲရကျ် ရဲဝံ (ဂရင် ပတီရ)။

၃၇၁။ ပွဲကာလဂ် သိုင်ကွန် တုညးဒေဝတ် ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မ္မုယုပဉ္စသီခရ- “အမံပဉ္စသီခ တုအဲ နွံဥပကာဂုဏ်ဂြိုင် ကုအဲကောံရ၊ တုအဲ အာတ်ပါန် အခေါင်ကို တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဗွဲကိုပ်ကွာရ၊ အမံပဉ္စသီခ တုအဲ အာတ်ပါန်အခေါင် ဗွဲကိုပ်ကွာတဲ ကြနုက်မှ ပိုညးဂမ္တိုင် သဝံပြာပ်အာ တုဟ်နဗိုလှောင် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မထေက်ဒုင်ပူဇ်တောင် မပြင်တီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုသီ အလိုဇကု မဉ္စာ်စုတ်ဂ်ရ။ ပွဲဂုဏ် တောင် မအံက်တုအဲလေပ် အဲ စွံပတန်ကို တုအဲရ၊ သိုင်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်လေပ် တုအဲ ဝံဒ်ရ။

ကောန်ဒေဝတ်ပြ သူရိယဝစ္ဆဿာ မချိုက်ပေင်တ ကျောံအင်္ဂံ လက်သဏ်ထိုက် တွအဲ
မရာဒနာဒွင် ဗွဲမလောန်ဂ်လေဝ် ကြက်ကို ကုတုအဲရ ရံဝံ (သးရ)။

ကြနုဂ် သိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ် ဒါတ်တိ နကိုတဲတဲ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်
“နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ” ဗုတ်ပိဝါရ။

တံဝတ် ခရ်ဒေသနာ မဒိမ္မဲဟာန်ကျောံ သွာန်သွဟ်ဝံမး “ခရ်အိုသို မုံသဘပွမ
ကတိုဒ်ဂ် မုံသဘပွမဒးပျိုတ်ရ” ရံဝံ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် မတ်ခရ် မဟံမ္မဲကိုကျိုက်လေဝ်
မှိုက်ကိလေသ ဒ်ပြာကဋ် ကုသိုင်ကုန် တုညးဒေဝတ်ရ၊ ကုဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဒစာ်လက်
မ္မဲသအာင်လေဝ် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် မတ်ခရ် ဒ်ပြာကဋ်ရ။ ရံသ်ဝံ ပြဒ္ဒညာ သိုင်ကုန်
တုညးဒေဝတ် မအာတ်ပါန်အခေါင်ဂ် ဟိုတ်နူ တီလမုံပိုင်ကျပ်တြဲ သိုက်ဂ်ရ ယုခရ်
ဒေသနာဝံ ‘သက္ကပဉ္စ’ ရံဝံဟေင် ကော်ခဲစရ။

သုတ်သက္ကပဉ္စ မဂ္ဂုလ်ကျိဒစာ် တဲကျေဝ်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၉။ သုတ်မဟာသတိပဋ္ဌာန်

၃၇၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသံဝံရ- ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမ္ပဲပိုင်ကျာ်တြဲ ပဒတ်ဒွင် ပွဲနီဂို မုယုကမ္မာသဓမ္မံ ပွဲအပွဲကုရုရးရ။ ပွဲကာလဂ် တီလမ္ပဲပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္ပိုင် ရဲဝံမဂး “ယံခမိတအ်” ရ။ ခမိဂမ္ပိုင် “ယံကျာ်မ္ပဲပိုင်” ရဲဝံ ကလောင်ဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပဲပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ တီလမ္ပဲပိုင်ကျာ်တြဲ တွံကို ခရဲဝံရ။

ဗွဲခမုန်

၃၇၃။ ယံခမိတအ် ဝံင်တရဲဝံ သွက်စိုတ်သတ်ဂမ္ပိုင် ဝံအးဇး သွက်ဝံကလိလောန် အာ ပွမဝိုင်စံင်တူ ပွမလရီအ်ယံဂမ္ပိုင် သွက်ဝံလလမ်ကေံ ဒဒိခိကာယ ဒဒိခိစိုတ်ဂမ္ပိုင် သွက်ဝံကလိဝံ အရိယမဂ် သွက်ဝံသပဇ္ဇောပ်မတ်ကိုန်ဗွာန် ဒွံဝံင်တရဲ မွဲဝံင်ခပ်ရ။ ဝံင်တရဲ ဂ်တုန်- သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ပိုင် ပန်သံဝံဟောင်ရ။

၁။ ကမ္မာသဓမ္မ/ကမ္မာသဓမ္မ- သာ်ဝံ ဒွံဒွံ မူဓါသတ်တဲ ဂဝံကိုကမ္မာသဓမ္မဂ်- ဟိုတ်မဒ်အရာ ဒွံဒွံတောန် စောန်ပြီက် ချံက်ဒဝါန်။ ဂဝံကိုကမ္မာသဓမ္မဂ်- ဟိုတ်မဒ်အရာဒတန် ညးဒဂေတ်ဝတ် စောန်ပြီက် ချံက်ဒဝါန် သာ်ဝံ မိက်ဂး။

ညးမဂး ပန်သင်အိုတ်ဂ်ရော?- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မွဲကိုလ္လီပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသမ္ပဇေညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာ^၂ ဒေါမနဿ^၃ ပွဲလောကတဲ ပွဲဂကောံရုပ်ဂ် မွဲအလေံမ္ဗာ်သုဝ် ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မွဲကိုလ္လီပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသမ္ပဇေညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲဝေဒနာဂမ္မိုင် မွဲအလေံမ္ဗာ်သုဝ် ဝေဒနာဂမ္မိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ မွဲကိုလ္လီပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသမ္ပဇေညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲစိုတ် မွဲအလေံမ္ဗာ်သုဝ် စိုတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မွဲကိုလ္လီပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသမ္ပဇေညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကိုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲသဘဓရဂမ္မိုင် မွဲအလေံမ္ဗာ်သုဝ် သဘဓရဂမ္မိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

ဗွဲမုန် တဲရောင်။

ပုမဗစာရဏာ ဂကောံရုပ် စ်ပန်ဂကူ

၁။ သကုတ် ဗစာရဏာ ယိုတိတ် ယိုလုပ်

၃၇၄။ ယွံခမီတအ် မူရသင်လီ ခမိဂ် ပွဲဂကောံရုပ် မွဲအလေံမ္ဗာ်သုဝ် ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော။ ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပြာပ်အာ ဂြိုပ်တဲ ကိုဒ် ပြာပ်အာ သုဝ်တုံဆုတဲ ကိုဒ် ပြာပ်အာ ဌာန်လှူသိုတ်တြဲတဲ ကိုဒ် တင်ထွဲတဲမဂး စွံပတန် လပ် ဇေတဝံတပ်တဲ သတိဂ် ကတိဗဒ်တူဇူဏာကိုကမ္မဌာန်တဲ ဂအေံဒိုင်ရ။ ခမိဂ် သိုမ္မု ကိုသတိဟေင်ဂ် ယိုတိတ်ရ၊ သိုမ္မုကိုသတိဟေင်ဂ် ယိုလုပ်ရ၊ ယိုတိတ် ဂိုင်ဂိုင်လေဝ် “ယိုတိတ် ဂိုင်ဂိုင်ရ” ရဝံ တီရ၊ ယိုလုပ် ဂိုင်ဂိုင်လေဝ် “ယိုလုပ် ဂိုင်ဂိုင်ရ” ရဝံ တီရ၊ ယိုတိတ် ဂွေံဂွေံလေဝ် “ယိုတိတ် ဂွေံဂွေံရ” ရဝံ တီရ၊ ယိုလုပ် ဂွေံဂွေံလေဝ် “ယိုလုပ် ဂွေံဂွေံရ” ရဝံ တီရ၊ “သိုကိုပြာကဋ်တံ ဂကောံရုပ် (ယိုတိတ်) တမ် လဒေါင် ကွေတ် အိုသိုဂ် ယိုတိတ်ရ” ရဝံ ဒဂေတ်တံရ။ “သိုကိုပြာကဋ်တံ ဂကောံရုပ် (ယိုလုပ်) တမ် လဒေါင် ကွေတ်အိုသိုဂ် ယိုလုပ်ရ” ရဝံ ဒဂေတ်တံရ၊ “သိုကိုလလမ်ကွေံ ယိုတိတ် မသကာတ်မြဟ်ဂ် ယိုတိတ်ရ” ရဝံ ဒဂေတ်တံရ၊ “သိုကိုလလမ်ကွေံ ယိုလုပ် မသကာတ် မြဟ်ဂ် ယိုလုပ်ရ” ရဝံ ဒဂေတ်တံရ။

ယွံခမီတအ် ဥပမာမဂးတုန်- သွာဗျုတ်ကို ကွးသွာဗျုတ်ကို မစီကွးဆိုက်ဗဒက်ဂ် တံင်တြဲကေတ် ဇုက်ဗျုတ်ဂိုင်ဂိုင်မဂးလေဝ် “တံင်တြဲ ဂိုင်ဂိုင်ရ” ရဝံ တီရ၊ တံင်တြဲကေတ် ဇုက်ဗျုတ် ဂွေံဂွေံမဂးလေဝ် “တံင်တြဲ ဂွေံဂွေံရ” ရဝံ တီရ၊ ယွံခမီတအ် တုပ်တံသင်ဝံဟေင်

၁။ ပုမဗ်ဗျုတ် ဝံသတိ။ ၂။ န္ဒုပိတ်မက်ဂွက် ၃။ ဂွမ်စိုတ်ဟံမိပ်။ ၄။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓလောက။

ခမိၣ် ယိုတိတ် ဂွၢ်ဂွၢ်မဂးလေၣ် “ယိုတိတ် ဂွၢ်ဂွၢ်ရ” ရဲၣ် တီရ၊ ယိုလုၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်မဂးလေၣ် “ယိုလုၣ်ဂွၢ်ဂွၢ်ရ” ရဲၣ် တီရ၊ ယိုတိတ်ဂွၢ်ဂွၢ်လေၣ် “ယိုတိတ်ဂွၢ်ဂွၢ်ရ” ရဲၣ် တီရ၊ ယိုလုၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်လေၣ် “ယိုလုၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်ရ” ရဲၣ်တီရ၊ “သိုၣ်ဂိုၣ်ပြာကဉ်တ ဂကောံရၣ် (ယိုတိတ်) တမ် လဒေါၣ် ကောံတအိုသိုၣ် ယိုတိတ်ရ” ရဲၣ် ဒဂေတ်တရ၊ “သိုၣ်ဂိုၣ်ပြာကဉ်တ ဂကောံရၣ် (ယိုလုၣ်) တမ် လဒေါၣ် ကောံတအိုသိုၣ် ယိုလုၣ်ရ” ရဲၣ် ဒဂေတ်တရ၊ “သိုၣ်ဂိုၣ်လလမ်ကောံ ယိုတိတ် မသကာတ်မြဟ် ယိုတိတ်ရ” ရဲၣ် ဒဂေတ်တရ၊ “သိုၣ်ဂိုၣ်လလမ်ကောံ ယိုလုၣ် မသကာတ်မြဟ် ယိုလုၣ်ရ” ရဲၣ် ဒဂေတ်တရ။

ရဲၣ် ပွဲဂကောံရၣ်ဇုာ်ဇုာ်လေၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ဂကောံရၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ် နှိတဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲဂကောံရၣ် ညးမွဲသအာၣ်လေၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ဂကောံရၣ် ဂွၢ်ဂွၢ် ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲဂကောံရၣ်ဇုာ်ဇုာ် ပွဲဂကောံရၣ်ညးမွဲသအာၣ်လေၣ် မွဲအလေံ မွၢ်သ့ၣ် ဂကောံရၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲဂကောံရၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ခရဲ နှိဟ်တံ ကတိန် ကောံသဘ်ပွမကတိန် ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲလေၣ် ပဒတ်ရ။ ပွဲဂကောံရၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ခရဲနှိဟ်တံလီ ကောံသဘ်ပွမလီ ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲလေၣ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲဂကောံရၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ခရဲနှိဟ်တံကတိန် နှိဟ်တံလီ ကောံသဘ်ပွမကတိန် ပွမလီ ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲလေၣ် ပဒတ်ရ၊ သအာၣ်နူၣ် “ဂကောံရၣ်ဟေၣ် နွံရ” ရဲၣ် သတိ တူရူပြာကဉ် ကုခမိ ဂ်ရ၊ (သတိဂ်) နှိတံ သွက်လညာတ်ညာဏ် ဇှော်မောၣ် ကဆံၣ်ဂိုၣ် ကဆံၣ်ဟေၣ်ရ၊ နှိတံ သွက်သတိ ဇှော်မောၣ် ကဆံၣ်ဂိုၣ်ကဆံၣ်ဟေၣ်ရ၊ (ခမိၣ်) ဟံၣ်စောဲလာံ (နုာ်တဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်) တဲလေၣ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဲၣ်) စောဲလာံလေၣ် ဟံၣ်စောဲလာံရ။ ယွံခမိတအံၣ် ရဲၣ်သံဝံလေၣ် ခမိၣ် ပွဲဂကောံရၣ် မွဲအလေံ မွၢ်သ့ၣ် ဂကောံရၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ ယိုတိတ် ယိုလုၣ် တဲရ။

၂။ သကုတ် ဗစာရဏာ ဣရိယာပိုထ်

၃၇၅။ ယွံခမိတအံၣ် ပွဲဂကူပုန်တုန် ခမိၣ် အာမဂးလေၣ် “အာရ” ရဲၣ် တီရ၊ ဒတူမဂးလေၣ် “ဒတူရ” ရဲၣ် တီရ၊ ဂဇာ်မဂးလေၣ် “ဂဇာ်ရ” ရဲၣ် တီရ၊ တိက်မဂးလေၣ် “တိက်ရ” ရဲၣ် တီရ၊ ဂကောံရၣ် ခမိၣ် ဩဩနအကဲအရာမဲ့ တန်တံၣ်ဒိုင်ရ၊ နအကဲအရာ ဂိုၣ် တိကေတ် ဂကောံရၣ်ဂ်ရ။

ရဲၣ် ပွဲဂကောံရၣ်ဇုာ်ဇုာ်လေၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ဂကောံရၣ် ဂွၢ်ဂွၢ်ဂိုၣ်ဝါၣ် နှိတဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲဂကောံရၣ် ညးမွဲသအာၣ်လေၣ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ၣ် ဂကောံရၣ် ဂွၢ်ဂွၢ် ဂိုၣ်ဝါၣ်နှိတဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲဂကောံရၣ်ဇုာ်ဇုာ် ပွဲဂကောံရၣ်ညးမွဲသအာၣ်လေၣ် မွဲအလေံ

မှော်သေဝံ ဂကောံရုပ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲဂကောံရုပ်ဂ် မွဲအလေံမှော်သေဝံ ခရ်ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ကောံသဘပွမကတိုဒ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝံ ပဒတ်ရ။ ပွဲဂကောံ ရုပ်ဂ် မွဲအလေံမှော်သေဝံ ခရ်ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသဘပွမလီ ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝံ ပဒတ်ရ။ ပွဲဂကောံရုပ်ဂ် မွဲအလေံမှော်သေဝံ ခရ်ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသဘပွမ ကတိုဒ် ပွမလီ ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝံ ပဒတ်ရ။

သအာင်နုဂ် “ဂကောံရုပ်ဟေင် နွဲရ” ရဲဝံ သတိတူရူပာကဋ် ကုခမိဂ်ရ။ (သတိဂ်) နိတ် သွက်လညာတ်ညဏ် ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ဟေင်ရ။ နိတ် သွက်သတိ ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ဟေင်ရ။ (ခမိဂ်) ဟံစောဲလံာ် (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်) တဲလေဝံ ပဒတ်ရ။ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမ္မဲမွဲဂ်လေဝံ အစောဲအလံာ် (ရဲဝံမဂး အဲ ဂြပ်အဲ) လေဝံ ဟံစောဲလံာ်ရ။ ယံခမိတအ် ရဲသဝံဝံလေဝံ ခမိဂ် ပွဲဂကောံရုပ် မွဲအလေံမှော်သေဝံ ဂကောံ ရုပ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ ဣရိယာပိုထ် တဲရ။

၃။ သကုတ် ဗစာရဏာ နကိုသတိ သမ္ပဇေည

၃၇၆။ ယံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် သိုမတိတ် မွဲအလေံသပ ပွဲအရာမတိုန် ဂတ ပွဲအရာမဆုတ်လက်ကရ်ရ။ သိုမတိတ် မွဲအလေံသပ ပွဲအရာရံင်တူရူ ပွဲအရာရံင် ဒစေင်ဒစေင်ရ။ သိုမတိတ် မွဲအလေံသပ ပွဲအရာခွပ် ပွဲအရာပွးရ။ သိုမတိတ် မွဲအလေံ သပ ပွဲအရာပကင်ရင် သကိုပ် ဗဗေင် သုာရ။ သိုမတိတ် မွဲအလေံသပ ပွဲအရာစ ပွဲအရာ သုင် ပွဲအရာသုာ ပွဲအရာကွာန်ရ။ သိုမတိတ် မွဲအလေံသပ ပွဲအရာသွးတရ်ဇော် သွးတရ် သုတ်ရ။ သိုမတိတ် မွဲအလေံသပ ပွဲအရာအာ ပွဲအရာဒတူ ပွဲအရာဂဇော် ပွဲအရာတိက် ပွဲအရာငှုတ် ပွဲအရာဟို ပွဲအရာမံင်သိုတ်သိုတ်ရ။ ရဲဝံ ပွဲဂကောံရုပ်ဇော့ဇော့လေဝံ။ ပ ။ ယံခမိတအ် ရဲသဝံဝံလေဝံ ခမိဂ် ပွဲဂကောံရုပ် မွဲအလေံမှော်သေဝံ ဂကောံရုပ် ဤဂြိုဟ်ကို ဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ နကိုသတိ သမ္ပဇေည တဲရ။

၄။ သကုတ် သပပျပ်စိုတ် ထေက်ကိုကျဟ်မွဲ

၃၇၇။ ယံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် မှော်သေဝံဗစာရဏာ ဂကောံရုပ် မပေင် ကုတ်ဒိုင် နကိုအကဲအရာဂမ္ဘိုင် တုဟ်တုဟ် မဟံအးဇုး နူဂးဇိုင် လပါ်လတူ နူတူင် သော်ကျိပ် လပါ်သွပ် မွဲလအိတ်ဒေံ စွာပ်ရီ ပွဲပျူဝံဟေင်ရ။ “ပွဲဂကောံရုပ်ဝံ သော်ကျိပ်

တသော်ဇကု သေ့ခိုင်သေ့တဲ ငှက် စွံ၊ ဖျန် လတောင် ဇုတ် ကွပ်ဇုတ် စွက်ဂြိုဟ်၊ ဖျန်ဂြိုဟ်^၁ ကဒိတ်^၂ စာင်^၃ ပွဲ^၄ ကသဒ်၊ ကြုတ်^၅ စွက်ကြုတ်^၆ စုတ် စုတ် ဗြဲက်ကုတ်^၇၊ ကွပ်ကွပ် သေ့ဟ် ပတိုဟ် ဆီ ပလက် ကွေင်မိတ်၊ ညှ်ရမတ် ကွေင်အယိုင် ညှ်ပါင် ချောင် ခရီ တရံသုတ် (ပသု သမ္ပာ) နွံရ” ရဲပွဲ မှ်သေ့ဝ်ဗစာရဏာရ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာမဂးတုန်- ထိုင်ရိုက် မှုက်ပါင် ဓါလပါ် ပေင်ကုတ်ဒိုင် နကို ဩဝံတုဟ်တုဟ်ရ။ ဩဝံဂမ္တိုင် ညးဒေသုတ်ဂှ်ရော?- ဩဝံသာလီ ဩဝံဇော် ဝဲမုက် ဝဲမး လှ် သုဂမ္တိုင်ရ။ တြံမုက်မတ်ညာတ်ဂှ် သှ်ကွေံ ထိုင်ရိုက်ဂှ်တဲ “ဣဝံဂမ္တိုင် ဩဝံသာလီတအ်ရ၊ ဣဝံဂမ္တိုင် ဩဝံဇော်တအ်ရ၊ ဣဝံဂမ္တိုင် ဝဲမုက်တအ်ရ၊ ဣဝံ ဂမ္တိုင် ဝဲမးတအ်ရ၊ ဣဝံဂမ္တိုင် လှ်တအ်ရ၊ ဣဝံဂမ္တိုင် သုတအ်ရ” ရဲပွဲ သုဟ်ညံင်ရ မှ်သေ့ဝ် ဗစာရဏာကို၊ ယွံခမိတအ် တုတ်သံသဝံဟောင် ခမိတ် မှ်သေ့ဝ်ဗစာရဏာ ဂကောံရုပ် မပေင်ကုတ်ဒိုင် နကိုအကာဲအရာဂမ္တိုင်တုဟ်တုဟ် မဟံအးဇုး နွံဇိုင် လပါ် လတူ နုတုင်သော်ကျိပ် လပါ်သုတ် မှုလအိတ်ဒေသုတ်ပရီ ပွဲပွဲဟောင်ရ၊ “ပွဲဂကောံရုပ်ဝံ သော်ကျိပ် တသော်ဇကု။ ပ။ တရံသုတ် (ပသု သမ္ပာ) နွံရ” ရဲပွဲ (မှ်သေ့ဝ်ဗစာရဏာရ)။ ရဲပွဲ ပွဲဂကောံရုပ်ဇကုဇကုလောင်။ ပ။ ယွံခမိတအ် ရဲသုဝံလောင် ခမိတ် ပွဲဂကောံရုပ် မှုအလေံမှ်သေ့ဝ် ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂှ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် သပပျပ်စိတ် ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲ တဲရ။

၅။ သကုတ် သပပျပ်စိတ် ဗွဲအစောံဓာတ်

၃၇၈။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိတ် “ပွဲဂကောံရုပ်ဝံ ဓာတ်တိ ဓာတ်ညှ် ဓာတ် ပုတ် ဓာတ်ကျာ နွံရ” ရဲပွဲ ဂကောံရုပ်ဝံ အတိုင်မတန်တ် အတိုင်မစွံပတန်လဝ်ဟောင် မှ်သေ့ဝ် ဗစာရဏာ ဗွဲအစောံဓာတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဥပမာမဂးတုန်- သွာဂစိတ်ဂှ်ကို ကွးသွာဂစိတ်ဂှ်ကို မစီကွးဆိုက် ဗဒက်ဂှ် ဂစိတ်ဂှ်တဲ ပါလဝ် ပွဲဂအံဒေသုတ်အံဒေသု ပွဲဂပန်သွာင်တဲ သုဟ်ညံင်ရဂအေံဒိုင်ကို၊ ယွံခမိတအ် တုတ်သံသဝံဟောင် ခမိတ် “ပွဲဂကောံရုပ်ဝံ ဓာတ်တိ ဓာတ်ညှ် ဓာတ်ပုတ် ဓာတ်ကျာ နွံရ” ရဲပွဲ ဂကောံရုပ်ဝံ အတိုင်မတန်တ် အတိုင်မစွံပတန်လဝ်ဟောင် မှ်သေ့ဝ် ဗစာရဏာ ဗွဲအစောံဓာတ်ရ။ ရဲပွဲ ပွဲဂကောံရုပ်ဇကုဇကုလောင် မှုအလေံမှ်သေ့ဝ် ဂကောံ

၁။ ကောန်ကုအ်၊ ၂။ ဂြိုဟ်၊ ၃။ လောန်၊ ၄။ လတံင်သုကြုတ်၊ ၅။ ကြုတ်ဇော်၊ ၆။ ကြုတ်သုတ် (ကြုတ် ဇတ်ဇတ်)၊

၇။ (မတ္တလုနီ) ဗြဲက်ကုတ် (ကျိပ်ဂပ်) ဂှ် ပွဲပါဠိထပ် မူဆဋ္ဌသင်္ဂီယနဝံ ဟံမ္မရ။ ပွဲမူကမ္ဘောဒိယာတေအ် နွံဒိုင်တဲ ယဝ်ဟံစုတ်မဂး ဇုပိစောံဓါ ဟံပေင်ရ၊ တုဟ်နသုဂံကိုပေင်တဲ စုတ်လဝ်ရောင်။

ရုပ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါတဲ့ ပဒတ်ရ။ ပ။ ယုံခမိတအ် ရံသင်္ဂလေဝ် ခမိဂ် ပွဲဂကောံရုပ် မွဲအလေံမွာ်သေုဝ် ဂကောံရုပ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ရ။

သကုတ် သပပုဂ်စိုတ် မွဲအစောံဇာတ် တဲရ။

၆။ သကုတ် ဗစာရဏာ ဇ္ဇဒမိတ်ဂကူ

၃၇၉။ ယုံခမိတအ် မွဲဂကူပုဂ်တုန် ခမိဂ် သုဟ်ညံင်ရံညာတ်ကေတ် ဇ္ဇချိုတ် ဝံမွဲ တဲတဲ့ ဇ္ဇချိုတ် ဝံဓါတဲတဲ့ ဇ္ဇချိုတ် ဝံပိတဲတဲ့ ဇ္ဇပုဒ် ဇ္ဇလမ်စံက်ခွက်သုပ်တဲ့ ရုပ်သင်္ဂ လီုဒိုင် ဇ္ဇသင်္ဂသမ်အဲ ဇ္ဇောင်ဒိုင်ညံင်ရံပတိုဟ် မဗိုတ်ကုဟ်လပ် ပွဲသုသာန်ကို။ ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲဝံလေဝ် မွဲကိုသဘ်မြသင်္ဂဝံရ၊ ကြက်ဒ်သဘ်မြသင်္ဂဝံရ၊ ကလိလောန်ကေု သဘ်မြသင်္ဂဝံ ဟံမာန်ရ” ရဲဝံ ဓတ်ဗုတ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟေင်တဲ့ မွာ်သေုဝ်ရ။ ရဲဝံ ပွဲဂကောံရုပ်ဇကုဇကုလေဝ်။ ပ။ ယုံခမိတအ် ရံသင်္ဂလေဝ် ခမိဂ် ပွဲဂကောံရုပ် မွဲအလေံမွာ်သေုဝ် ဂကောံရုပ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ရ။

ယုံခမိတအ် မွဲဂကူပုဂ်တုန် ခမိဂ် သုဟ်ညံင်ရံညာတ်ကေတ် ဇ္ဇဒုဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ် စံက်လပ် လေုင် အသီဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ်စံက်လပ် ကွာတ်ဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ်စံက်လပ် ဒိုင်ဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ်စံက်လပ် ကွဲဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ်ကိတ်လပ် ကွဲဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ်ကိတ်လပ် ဗြန်ဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ် ကိတ်လပ် ကွဲဂ်ကိုင်ဂ်မျိုင် မဂပ်ဝ်ကိတ်လပ် စွဲဂ်မျိုင် ဤဂ်ကိုဂကူ မဂပ်ဝ်ဗဗိုဟ်လပ် မဗိုတ် ကုဟ်ထောံလပ် ပွဲသုသာန်ကို။ ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲဝံလေဝ် မွဲသဘ်မြသင်္ဂဝံရ၊ ကြက်ဒ် သဘ်မြသင်္ဂဝံရ၊ ကလိလောန်ကေု သဘ်မြသင်္ဂဝံ ဟံမာန်ရ” ရဲဝံ ဓတ်ဗုတ်ကို ဂကောံရုပ် ဝံဟေင်တဲ့ မွာ်သေုဝ်ရ။ ရဲဝံ ပွဲဂကောံရုပ်ဇကုဇကုလေဝ်။ ပ။ ယုံခမိတအ် ရံသင်္ဂလေဝ် ခမိဂ် ပွဲဂကောံရုပ် မွဲအလေံမွာ်သေုဝ် ဂကောံရုပ် ဤဂြိုဟ်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ရ။

ယုံခမိတအ် မွဲဂကူပုဂ်တုန် ခမိဂ် သုဟ်ညံင်ရံညာတ်ကေတ် ဇ္ဇမဗိုတ်ကုဟ်လပ် ပွဲသုသာန် မွဲကိုဖျုန်ဆီ မွဲကိုဇုတ်ဆက်စပ် မဗန်ဒက်လပ် နကိုလတေင်ဂ်မျိုင်ကို။ ပ။

ဇ္ဇမဗိုတ်ကုဟ်လပ် ပွဲသုသာန် ဖျုန်ဆီဟံမွဲတဲ့ သီမကေုဝ်ဒိုင်ဆီဂ်မျိုင် မွဲကိုဇုတ် ဆက်စပ် မဗန်ဒက်လပ် နကိုလတေင်ဂ်မျိုင်ကို။ ပ။

ဇ္ဇမဗိုတ်ကုဟ်လပ် ပွဲသုသာန် ဖျုန်ဆီဟံမွဲတဲ့ မဒ်ဗွင်ဇုတ် မဗန်ဒက်လပ် နကို လတေင်ဂ်မျိုင်ကို။ ပ။

သုဟ်ညံင်ရံညာတ်ကေတ် ဇ္ဇဂ်မျိုင် မဗိုတ်ကုဟ်လပ် ပွဲသုသာန် မွဲကိုဇုတ်တဲ့ ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဇိုင် ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်မတ်စိင် ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်တင်ယု ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဒီ ပွဲမွဲဒွဲ ဇုတ်ဂိုင် ပွဲမွဲဒွဲ

ဇုတ်သကဲ ပဲ့မွဲဒုဲး ဇုတ်စိုန်စး ပဲ့မွဲဒုဲး ဇုတ်ပူး ပဲ့မွဲဒုဲး ဇုတ်ကအ် ပဲ့မွဲဒုဲး ဇုတ်ခိုပ် ပဲ့မွဲဒုဲး ဇုတ်ဇုက် ပဲ့မွဲဒုဲး ဇုတ်ဇုာ်ကုဟ် ပဲ့မွဲဒုဲး ဟံမွဲကိုအဗန်အဒက်တဲ မပြးဇးဒိုင် ပဲ့ဌာန်ဂိုက်ကို ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲဝံလေဝ် မှုံသဘ်မြသ်ဝံရ၊ ကြက်ဒ်သဘ်မြသ်ဝံရ၊ ကလိလောန် ကေံ သဘ်မြသ်ဝံ ဟံမာန်ရ” ရဲဝံ ဓတ်ဗွတ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟေင်တဲ မှ်သေ့ဝံရ။ ရဲသ်ဝံ ပဲ့ဂကောံရုပ်ဇုာ်ဇုာ်လေဝ်။ ပ။ ပဒတ်ရ။

ယံခမိတအ် မွဲဂကျုန်တုန် ခမိဂ် သုဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကေတ် ဇွဗွင်ဇုတ်ဂမ္တိုင် မဗိုတ်ကုတ်လဝ် ပဲ့သုသာန် မဗုတ်ဒိုင် တုပ်သုဟ်ညံင်ရဲသ်ကျုသင်ကို။ ပ။

သုဟ်ညံင် ရဲညာတ်ကေတ် ဇွဗွင်ဇုတ်ဂမ္တိုင် မဗိုတ်ကုတ်လဝ် ပဲ့သုသာန် သွာံဓက်တဲ ဂအံဒိုင်ကို။ ပ။

သုဟ်ညံင်ရဲညာတ်ကေတ် ဇွဗွင်ဇုတ်ဂမ္တိုင် မဗိုတ်ကုတ်လဝ် ပဲ့သုသာန် သီမအိုဟ် ဒ်ခိုက်မျိုက်ကို။ ခမိဂ် “ဂကောံရုပ်အဲဝံလေဝ် မှုံသဘ်မြသ်ဝံရ၊ ကြက်ဒ်သဘ်မြသ်ဝံရ၊ ကလိလောန်ကေံ သဘ်မြသ်ဝံ ဟံမာန်ရ” ရဲဝံ ဓတ်ဗွတ်ကို ဂကောံရုပ်ဝံဟေင်တဲ မှ် သေ့ဝံရ။

ရဲဝံ ပဲ့ဂကောံရုပ်ဇုာ်ဇုာ်လေဝ် မှုံအလေံမှ်သေ့ဝံ ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ် ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပဲ့ဂကောံရုပ် ညးမွဲသအာင်လေဝ် မှုံအလေံမှ်သေ့ဝံ ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကို ဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပဲ့ဂကောံရုပ်ဇုာ်ဇုာ်လေဝ် မှုံအလေံ မှ်သေ့ဝံ ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပဲ့ဂကောံရုပ် မှုံအလေံမှ်သေ့ဝံ ခရဲဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ကောံသဘ်ပွမကတိုဒ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပဲ့ဂကောံရုပ် မှုံအလေံမှ်သေ့ဝံ ခရဲဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသဘ်ပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပဲ့ဂကောံရုပ် မှုံအလေံမှ်သေ့ဝံ ခရဲဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသဘ်ပွမကတိုဒ် ပွမ လီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သအာင်နူဂ် “ဂကောံရုပ်ဟေင် နွံရ” ရဲဝံ သတိတူရူ ပြာကဉ် ကုခမိဂ်ရ။ (သတိဂ်) ဒ်တဲ သွက်လညာတ်ဉာဏ်ဇုာ်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ။ ဒ်တဲ သွက်သတိ ဇုာ်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ။ (ခမိဂ်) ဟံစောဲလံာ် (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင်) တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပဲ့လောကဝံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဲဝံ) စောဲလံာ်လေဝ် ဟံစောဲလံာ်ရ။ ယံခမိတအ် ရဲသ်ဝံလေဝ် ခမိဂ် ပဲ့ဂကောံရုပ် မှုံအလေံမှ်သေ့ဝံ ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ်ဗစာရဏာ ဇွဒစိတ်ဂကျ တဲရ။

ပွမဗစာရဏာ ဂကောံရုပ် စ်ပန်ဂကျ တဲရောင်။

ပုမဗစာရဏာ ဝေဒနာ ဒဓိတ်ဂဏူ

၃၈၀။ ယုံခမီတအ် မူရ်သင်္ဂလီ ခမီၣ် ပွဲဂကောံဝေဒနာၣ်ဂမၠိုင် မွဲအလေံဃှ်သေုဝ် ဝေဒနာဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော?—

ယုံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီၣ် ဒင်စသိုင် သုခဝေဒနာလေဝ်^၁ “အဲ ဒင်စသိုင် သုခဝေဒနာရ” ရဲဝံ တီရ။ ဒင်စသိုင် ဒုက္ခဝေဒနာလေဝ်^၂ “အဲ ဒင်စသိုင် ဒုက္ခဝေဒနာရ” ရဲဝံ တီရ။ ဒင်စသိုင် အဒုက္ခမသုခဝေဒနာလေဝ်^၃ “အဲ ဒင်စသိုင် အဒုက္ခမသုခဝေဒနာရ” ရဲဝံ တီရ။

ဒင်စသိုင် သုခဝေဒနာ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်လေဝ် “အဲ ဒင်စသိုင် သုခဝေဒနာ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်ရ” ရဲဝံ တီရ။ ဒင်စသိုင် သုခဝေဒနာ မဟံစပ်ကိုကာမဂုဏ်လေဝ် “အဲ ဒင်စသိုင် သုခဝေဒနာ မဟံစပ်ကိုကာမဂုဏ်ရ” ရဲဝံ တီရ။

ဒင်စသိုင် ဒုက္ခဝေဒနာ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်လေဝ် “အဲ ဒင်စသိုင် ဒုက္ခဝေဒနာ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်ရ” ရဲဝံ တီရ။ ဒင်စသိုင် ဒုက္ခဝေဒနာ မဟံစပ်ကိုကာမဂုဏ်လေဝ် “အဲ ဒင်စသိုင် ဒုက္ခဝေဒနာ မဟံစပ်ကိုကာမဂုဏ်ရ” ရဲဝံ တီရ။

ဒင်စသိုင် အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်လေဝ် “အဲ ဒင်စသိုင် အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်ရ” ရဲဝံ တီရ။ ဒင်စသိုင် အဒုက္ခမသုခဝေဒနာလေဝ် “အဲ ဒင်စသိုင် အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ မဟံစပ်ကိုကာမဂုဏ်ရ” ရဲဝံ တီရ။

ရဲဝံ ပွဲဝေဒနာဇကုဇကုဂမၠိုင်လေဝ် မွဲအလေံဃှ်သေုဝ် ဝေဒနာဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲဝေဒနာညးမွဲသအာင်ဂမၠိုင်လေဝ် မွဲအလေံဃှ်သေုဝ် ဝေဒနာဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲဝေဒနာဇကုဇကု ပွဲဝေဒနာညးမွဲသအာင်ဂမၠိုင်လေဝ် မွဲအလေံဃှ်သေုဝ် ဝေဒနာဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲဝေဒနာဂမၠိုင် မွဲအလေံ ဃှ်သေုဝ် ခရဲဒ်ဟိုတ်ကတိန် ကျောံသဘ်ပွမကတိန် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပွဲဝေဒနာဂမၠိုင် မွဲအလေံဃှ်သေုဝ် ခရဲဒ်ဟိုတ်လီ ကျောံသဘ်ပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ် တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပွဲဝေဒနာဂမၠိုင် မွဲအလေံဃှ်သေုဝ် ခရဲဒ်ဟိုတ်ကတိန် ဒ်ဟိုတ်လီ ကျောံ သဘ်ပွမကတိန် ပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။

သအာင်နူၣ် “ဂကောံဝေဒနာဟေင် နွံရ” ရဲဝံ သတိတူရူပြာကဏ် ကုခမီၣ်ရ။ (သတိၣ်) ဒ်တဲ သွက်လညာတ်ညဏ် ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ။ ဒ်တဲ သွက်သတိ ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ။ (ခမီၣ်) ဟံစောဲလံာ် (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမၠိုင်) တဲလေဝ်

၁။ ပွမဒင်စသိုင်။ ၂။ ပွမဒင်စသိုင် တသိုၣ်။ ၃။ ပွမဒင်စသိုင် ဒဒိုၣ်။ ၄။ ပွမဒင်စသိုင် ဟံသေင်ကိုဒဒိုၣ် ဟံသေင်ကိုတသိုၣ်။

ပဒတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဲဝံ) စောဲလံာ်လေဝ် ဟံစောဲလံာ်ရ။
ယံခမိတအ် ရဲသင်္ဂုလေဝ် ခမိဂ် ပွဲဝေဒနာဂမ္တိုင် မှုံအလေံမှ်သောဝ် ဝေဒနာဂမ္တိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်
ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

ပုမဗစာရဏာ ဝေဒနာ ဒစိတ်ဂဏူ တဲရောင်။

ပုမဗစာရဏာ စိတ်စုံတြိဂဏူ

၃၈၁။ ယံခမိတအ် မူရဲသင်္ဂုလီ ခမိဂ် ပွဲစိတ် မှုံအလေံမှ်သောဝ်စိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ
ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရဲရော?-

ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် စိတ်မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံရာဂလေဝ်^၁ “စိတ်မဒ်
မဲ့ဟာန်ကောံရာဂ” ရဲဝံ တီရ၊ စိတ်မစာ်စူးနူရာဂလေဝ် “စိတ်မစာ်စူးနူရာဂ” ရဲဝံ တီရ။
စိတ်မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံဒေါသလေဝ်^၂ “စိတ်မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံဒေါသ” ရဲဝံ တီရ၊ စိတ်မစာ်စူး
နူဒေါသလေဝ် “စိတ်မစာ်စူးနူဒေါသ” ရဲဝံ တီရ။

စိတ်မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံမောဟလေဝ်^၃ “စိတ်မဒ်မဲ့ဟာန်ကောံမောဟ” ရဲဝံ တီရ၊
စိတ်မစာ်စူးနူမောဟလေဝ် “စိတ်မစာ်စူးနူမောဟ” ရဲဝံ တီရ။ စိတ်သံခိတ္တလေဝ်^၄ “စိတ်
သံခိတ္တ” ရဲဝံ တီရ၊ စိတ်ဝိက္ခိတ္တလေဝ်^၅ “စိတ်ဝိက္ခိတ္တ” ရဲဝံ တီရ။

စိတ်မဟဂ္ဂိတ်လေဝ်^၆ “စိတ်မဟဂ္ဂိတ်” ရဲဝံ တီရ၊ စိတ်အမဟဂ္ဂိတ်လေဝ်^၇ “စိတ်
အမဟဂ္ဂိတ်” ရဲဝံ တီရ။ စိတ်သဉ္ဇတ္တရလေဝ်^၈ “စိတ်သဉ္ဇတ္တရ” ရဲဝံ တီရ၊ စိတ်အနုတ္တရ
လေဝ်^၉ “စိတ်အနုတ္တရ” ရဲဝံ တီရ။

စိတ်သမာဟိတလေဝ်^{၁၀} “စိတ်သမာဟိတ” ရဲဝံ တီရ၊ စိတ်အသမာဟိတလေဝ်^{၁၁}
“စိတ်အသမာဟိတ” ရဲဝံ တီရ။ စိတ်ဝိမုတ္တလေဝ်^{၁၂} “စိတ်ဝိမုတ္တ” ရဲဝံ တီရ။ စိတ်
အဝိမုတ္တလေဝ်^{၁၃} “စိတ်အဝိမုတ္တ” ရဲဝံ တီရ။

ရဲဝံ ပွဲစိတ်ဇကုဇကုလေဝ် မှုံအလေံမှ်သောဝ်စိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲစိတ်ညးမွဲသအာင်လေဝ် မှုံအလေံမှ်သောဝ်စိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲစိတ်
ဇကုဇကု ပွဲစိတ်ညးမွဲသအာင်လေဝ် မှုံအလေံမှ်သောဝ်စိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။
ပွဲစိတ် မှုံအလေံမှ်သောဝ် ဓရ်ဟိုတ်ကတိန် ကောံသဘ်ပွမကတိန် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်

၁။ ပုမဇေဇ္ဇန်စပ်။ ၂။ ပုမထေပူတ်။ ၃။ ပုမဝိဝိင်။ ၄။ ပုမခေုာပ်ကဝေန်။ ၅။ ပုမကလုံလံ။ ၆။ ရူပစိတ်
အရူပစိတ်။ ၇။ ကာမာဝစရစိတ်။ ၈။ ကာမာဝစရစိတ်။ ၉။ ရူပစိတ် အရူပစိတ်။ ၁၀။ စိတ်မတန်ကြန်
မှုံကိုဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ။ ၁၁။ စိတ်မဟံတန်ကြန် မစာ်စူးနူသမာဓိ ဓါသင်။ ၁၂။ စိတ်မတိတ်ဗူး။
၁၃။ စိတ်ဟံတိတ်ဗူး။

တဲ့လေဝံ ပဒတ်ရ၊ ပွဲစိုတ် မွဲအလေံမှ်သေ့ဝံ ခရ်ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသတ်ပွမလီ ဂျိုင်ဂျိုင် ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့လေဝံ ပဒတ်ရ၊ ပွဲစိုတ် မွဲအလေံမှ်သေ့ဝံ ခရ်ဒ်ဟိုတ်ကတိုဒ် ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသတ်ပွမကတိုဒ် ပွမလီ ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့လေဝံ ပဒတ်ရ။

သအာင်နူဂ် “စိုတ်ဟောင် နွံရ” ရံဝံ သတ်တူရူပြာကဋ် ကုခမိဂ်ရ၊ (သတ်ဂ်) ဒ်တ် သွက်လညာတ်ညာဏ် ဇော်မောင် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ ဒ်တ် သွက်သတ် ဇော်မောင် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ (ခမိဂ်) ဟံစောဲလာံ (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်) တဲ့လေဝံ ပဒတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရံဝံ) စောဲလာံလေဝံ ဟံစောဲလာံရ။ ယံခမိတအ် ရဲသတ်ဝံလေဝံ ခမိဂ် ပွဲစိုတ် မွဲအလေံမှ်သေ့ဝံစိုတ် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ရ။

ပွမစာရဏာ စိုတ်စိုတ်တြဂကူ တဲ့ရောင်။

ပွမစာရဏာ သတ်ခရ် မသုန်သတ်

၁။ သကုတ် ဗစာရဏာ ခရ်နီဝရဏာ မသုန်သတ်

၃၈၂။ ယံခမိတအ် မူရဲသတ်လီ ခမိဂ် ပွဲသတ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် မွဲအလေံမှ်သေ့ဝံ သတ် ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ဂ်ရော။ ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပွဲသတ်ခရ်နီဝ ရဏာ^၁ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ မွဲအလေံမှ်သေ့ဝံ သတ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ရ။ ယံခမိတအ် မူရဲသတ်လီ ခမိဂ် ပွဲသတ်ခရ်နီဝရဏာဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ မွဲအလေံမှ်သေ့ဝံ သတ်ခရ်ဂမ္ဘိုင် ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ့ ပဒတ်ဂ်ရော?-

ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ကာမစ္ဆန္တ^၂ မွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်မဂး “ကာမစ္ဆန္တ နွံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ကာမစ္ဆန္တ ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်မဂး “ကာမစ္ဆန္တ ဟံမွဲပွဲ အပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ။ ကာမစ္ဆန္တ မဟံကတိုဒ်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိုဒ်ဂ်လေဝံ တီရ။ ကာမစ္ဆန္တ မကတိုဒ်တဲ့ ဟိုတ်သဝံပါကောံဂ်လေဝံ တီရ။ ကာမစ္ဆန္တ မပါကောံတဲ့ ပွဲကာလ ကြဲ ဟိုတ်ဍေဟံကတိုဒ်ဂ်လေဝံ တီရ။

ဗျာပါဒ^၃ မွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝံ “ဗျာပါဒ နွံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဗျာပါဒ ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝံ “ဗျာပါဒ ဟံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဗျာပါဒ မဟံကတိုဒ်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိုဒ်ဂ်လေဝံ တီရ။ ဗျာပါဒ မကတိုဒ်တဲ့ ဟိုတ်သဝံ ပါကောံဂ်လေဝံ တီရ။ ဗျာပါဒ မပါကောံတဲ့ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်ဍေဟံကတိုဒ်ဂ်လေဝံ တီရ။

၁။ ခရ်ကုတ်လဒ်နီ။ ၂။ ပွမနွံပိုက် ကာမဂုဏ်။ ၃။ ပွမမိက်ကိုညးသအာင် လီလော်။

ထိနမိဒ္ဓ^၁ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝ် “ထိနမိဒ္ဓ နှံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ထိနမိဒ္ဓ ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝ် “ထိနမိဒ္ဓ ဟံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ထိနမိဒ္ဓ မဟံကတိန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။ ထိနမိဒ္ဓ မကတိန်တဲ ဟိုတ်သဝံ ပါကေုာ်လေဝ် တီရ။ ထိနမိဒ္ဓ မပါကေုာ်တဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်ဍေဟံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။

ဥဒ္ဓစ္စ^၂ကုက္ကုစ္စ^၃ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝ် “ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ နှံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝ် “ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ဟံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မဟံကတိန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မကတိန်တဲ ဟိုတ်သဝံပါကေုာ်လေဝ် တီရ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မပါကေုာ်တဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်ဍေဟံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။

ဝိစိကိစ္ဆာ^၄ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝ် “ဝိစိကိစ္ဆာ နှံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇေယျလေဝ် “ဝိစိကိစ္ဆာ ဟံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ မဟံကတိန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။ ဝိစိကိစ္ဆာ မကတိန်တဲ ဟိုတ်သဝံပါကေုာ်လေဝ် တီရ။ ဝိစိကိစ္ဆာ မပါကေုာ်တဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်ဍေဟံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။

ရဲဝံ ပွဲသဘဓရဇေယျဇေယျဗျာဒိတလေဝ် မှုံအလေံမှ်သေုာ် သဘဓရဗျာဒိတ ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါဂ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရ ညးမွဲသအာင်ဂမ္တိုင်လေဝ် မှုံအလေံမှ်သေုာ် သဘဓရ ဂမ္တိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဇေယျဇေယျ ပွဲသဘဓရညးမွဲသအာင်ဂမ္တိုင် မှုံအလေံမှ်သေုာ် သဘဓရဗျာဒိတ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဗျာဒိတ မှုံအလေံမှ်သေုာ် ဓရဟိုတ်ကတိန် ကောံသဘဓရဗျာဒိတ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဗျာဒိတ မှုံအလေံမှ်သေုာ် ဓရဟိုတ်မလီ ကောံသဘဓရဗျာဒိတ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဗျာဒိတ မှုံအလေံမှ်သေုာ် ဓရဟိုတ်ကတိန် နှံဟိုတ်လီ ကောံသဘဓရဗျာဒိတ ပွမကတိန် ပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။

သအာင်နူဂ် “သဘဓရဗျာဒိတဟေင် နှံအိုတ်ရ” ရဲဝံ သတိတူရူပာကဋ် ကုခမိဂ်ရ၊ (သတိဂ်) နှံတ သွက်လညာတ်ညဏ် ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ နှံတ သွက်သတိ ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ (ခမိဂ်) ဟံစောလံာ် (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်) တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဲဝံ) စောလံာ်လေဝ် ဟံစောလံာ်ရ။ ယွံခမိ တအံ ရဲသဘဝံလေဝ် ခမိဂ် ပွဲသဘဓရနိဝရဏဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ မှုံအလေံမှ်သေုာ် သဘဓရဗျာဒိတ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရနိဝရဏ မသုန်သ် တဲရ။

၁။ ပွမလူဟ်ဒဂဲ။ ၂။ ပွမဂြိုက်ဒဂဲ။ ၃။ ပွမစံင်တူ။ ၄။ ပွမသေုဟ်ပွာ။

၂။ သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်ခန္ဓ မသုန်ပြကာ

၃၈၃။ ယွံခမီတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိၣ် ပွဲသဘ်ခရ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် သဘ်ခရ်ဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် မူရ်သုာ်လို ခမိၣ် ပွဲသဘ်ခရ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် သဘ်ခရ်ဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော?-

ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိၣ် က္ကဝံဂ် ရပ်ရ။ က္ကဝံဂ် ဟိုတ်ရပ်ကတီၣ်ဒ်ရ။ က္ကဝံဂ် အရာရပ်ပျိုတ်ရ။ က္ကဝံဂ် ဝေဒနာရ။ က္ကဝံဂ် ဟိုတ်ဒေဝနာကတီၣ်ဒ်ရ။ က္ကဝံဂ် အရာဝေဒနာ ပျိုတ်ရ။ က္ကဝံဂ် သညာ^၁ရ။ က္ကဝံဂ် ဟိုတ်သညာကတီၣ်ဒ်ရ။ က္ကဝံဂ် အရာသညာပျိုတ်ရ။ က္ကဝံတအ်ဂ် သင်္ခါရ^၂ဂမၠိုင်ရ။ က္ကဝံဂ် ဟိုတ်သင်္ခါရဂမၠိုင် ကတီၣ်ဒ်ရ။ က္ကဝံဂ် အရာသင်္ခါရဂမၠိုင် ပျိုတ်ရ။ က္ကဝံဂ် ဝိညာဏ်^၃ရ။ က္ကဝံဂ် ဟိုတ်ဝိညာဏ်ကတီၣ်ဒ်ရ။ က္ကဝံဂ် အရာဝိညာဏ်ပျိုတ်ရ။

ရဲဝံ ပွဲသဘ်ခရ်ဇေယျဇေယျဂမၠိုင်လေဝ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် သဘ်ခရ်ဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသဘ်ခရ် ညးမွဲသအာင်ဂမၠိုင်လေဝ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် သဘ်ခရ် ဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသဘ်ခရ်ဇေယျဇေယျ ပွဲသဘ်ခရ်ညးမွဲသအာင်ဂမၠိုင်လေဝ် မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ်သဘ်ခရ်ဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသဘ်ခရ်ဂမၠိုင် မွဲအလေံ မွၢ်သ့ဝ် ဓရ်ဟိုတ်ကတီၣ်ဒ် ကော်သဘ်ပွမကတီၣ်ဒ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပွဲသဘ်ခရ်ဂမၠိုင် မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် ဓရ်ဟိုတ်မလို ကော်သဘ်ပွမလို ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပွဲသဘ်ခရ်ဂမၠိုင် မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် ဓရ်ဒ်ဟိုတ်ကတီၣ်ဒ် ဒ်ဟိုတ်လို ကော်သဘ် ပွမကတီၣ်ဒ် ပွမလို ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။

သအာင်နူဂ် “သဘ်ခရ်ဂမၠိုင်ဟေင် နွံအိုတ်ရ” ရဲဝံ သတိတူရူပာကဋ် ကုခမိၣ်ရ။ (သတိဂ်) ဒ်တ သွက်လညာတ်ဉာဏ် ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ။ ဒ်တ သွက်သတိ ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ။ (ခမိၣ်) ဟံစောလံာ် (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမၠိုင်) တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဲဝံ) စောလံာ်လေဝ် ဟံစောလံာ်ရ။ ယွံခမီ တအ် ရဲသုာ်ဝံလေဝ် ခမိၣ် ပွဲသဘ်ခရ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓ မသုန်ပြကာဂမၠိုင် မွဲအလေံမွၢ်သ့ဝ် သဘ်ခရ်ဂမၠိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်ခန္ဓ မသုန်ပြကာ တဲရ။

၁။ ပွမစုတ်သမ္ဘိ။ ၂။ ပွမပြုပြေင်စီရေင်။ ၃။ ပွမတိ မွဲတေင်။

၃။ သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်အာယတန နိဗ္ဗာန်

၃၈၄။ ယွံခမ္မိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် ပွဲသဘဓရ်အာယတန^၁ အပွဲ၊ မူးဂမ္မိုင်
တြဲပြကာ မွဲအလေံမွာ်သေုဝ် သဘဓရ်ဂမ္မိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမ္မိတအံ
မူရ်သင်္ဂလီ ခမိဂ် ပွဲသဘဓရ်အာယတန အပွဲ၊ မူးဂမ္မိုင် တြဲပြကာ မွဲအလေံမွာ်သေုဝ် ဂြိုင်ဂြိုင်
ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော?-

ယွံခမ္မိတအံ ပွဲသဘဓရ်အာယတန ခမိဂ် မတ်လေဝ် တီရ။ ရုပ်သင်္ဂမ္မိုင်လေဝ် တီရ။ သပ
ဟိုတ်ကိုဝါပြကာဂ်တဲ သံယောဇိန် ကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မဟွံကတိဒ်ဏီ
ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မကတိဒ်တဲ ဟိုတ်သဂ္ဂပါကျေံဂ်လေဝ်
တီရ။ သံယောဇိန် မပါကျေံတဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။

ကတောဝ်ဂ်လေဝ် တီရ။ ရမ္ပာင်ဂမ္မိုင်လေဝ် တီရ။ သပဟိုတ်ကိုဝါပြကာဂ်တဲ
သံယောဇိန် ကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မဟွံကတိဒ်ဏီ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်
လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မကတိဒ်တဲ ဟိုတ်သဂ္ဂပါကျေံဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မပါ
ကျေံတဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။

မုဟ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သုဗ္ဗအဗ္ဗာဒ်ဂမ္မိုင်လေဝ် တီရ။ သပဟိုတ်ကိုဝါပြကာဂ်တဲ
သံယောဇိန် ကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မဟွံကတိဒ်ဏီ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်
လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မကတိဒ်တဲ ဟိုတ်သဂ္ဂပါကျေံဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မပါ
ကျေံတဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။

လတင်္ဂ်လေဝ် တီရ။ ရှိသင်္ဂမ္မိုင်လေဝ် တီရ။ သပဟိုတ်ကိုဝါပြကာဂ်တဲ
သံယောဇိန် ကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မဟွံကတိဒ်ဏီ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်
လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မကတိဒ်တဲ ဟိုတ်သဂ္ဂပါကျေံဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မပါ
ကျေံတဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။

ဇကုဂ်လေဝ် တီရ။ တုတ်ဒွဲလုက်စုက်ဂမ္မိုင်လေဝ် တီရ။ သပဟိုတ်ကိုဝါပြကာဂ်တဲ
သံယောဇိန် ကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မဟွံကတိဒ်ဏီ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်
လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မကတိဒ်တဲ ဟိုတ်သဂ္ဂပါကျေံဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မပါ
ကျေံတဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။

စိုတ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သဘဓရ်ဂမ္မိုင်လေဝ် တီရ။ သပဟိုတ်ကိုဝါပြကာဂ်တဲ
သံယောဇိန် ကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မဟွံကတိဒ်ဏီ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်
လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မကတိဒ်တဲ ဟိုတ်သဂ္ဂပါကျေံဂ်လေဝ် တီရ။ သံယောဇိန် မပါ
ကျေံတဲ ပွဲကာလကြဲ ဟိုတ်သေုသဂ္ဂကတိဒ်ဂ်လေဝ် တီရ။

၁။ ဟိုတ်အရာဂ္ဂကတိဒ်။

ရဝံ ပွဲသဘဓရဇကုဇကုမ္ပိုင်လေဝ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရ ညးမွဲသအာင်ဂမ္ပိုင်လေဝ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ ဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဇကုဇကု ပွဲသဘဓရညးမွဲသအာင်ဂမ္ပိုင်လေဝ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ်သဘဓရဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဂမ္ပိုင် မွဲအလေံ မှ်သေုဝ် ဓရ်ဟိုတ်ကတိန် ကောံသဘပွမကတိန် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဂမ္ပိုင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် ဓရ်ဟိုတ်မလီ ကောံသဘပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဂမ္ပိုင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် ဓရ်ဒ်ဟိုတ်ကတိန် ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသဘ ပွမကတိန် ပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။

သအာင်နူဂ် “သဘဓရဂမ္ပိုင်ဟေင် နွံအိုတ်ရ” ရဝံ သတိတုရူပာကဋ် ကုခမိဂ်ရ၊ (သတိဂ်) ဒ်တ သွက်လညာတ်ညာဏ် ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ ဒ်တ သွက်သတိ ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ (ခမိဂ်) ဟံစောလံ (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ပိုင်) တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမွဲမွဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဝံ) စောလံလေဝ် ဟံစောလံရ။ ယံခမိတအ် ရသုတ်ဝံလေဝ် ခမိဂ် ပွဲသဘဓရအာယတနဂမ္ပိုင် အပွဲ၊ မူးတြုပြကာ မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်အာယတန စုံစါ တဲရ။

၄။ သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်ဗောဇ္ဈင် ထပုံပြကာ

၃၈၅။ ယံခမိတအ် မွဲကုပုန်တုန် ခမိဂ် ပွဲသဘဓရဗောဇ္ဈင်^၁ဂမ္ပိုင် ထပုံပြကာ မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမိတအ် မူရသုတ်လီ ခမိဂ် ပွဲသဘဓရဗောဇ္ဈင်^၂ဂမ္ပိုင် ထပုံပြကာ မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ဂ်ရော?—

ယံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် သတိသမ္မေဇ္ဈင်^၂ မွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “သတိသမ္မေဇ္ဈင် နွံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဝံ တီရ၊ သတိသမ္မေဇ္ဈင် ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန် ဇကုလေဝ် “သတိသမ္မေဇ္ဈင် ဟံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရဝံ တီရ၊ သတိသမ္မေဇ္ဈင် မဟံ ကတိန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိန်ဂ်လေဝ် တီရ။ သတိသမ္မေဇ္ဈင် မကတိန်တဲ ဟိုတ်ပွမ ချိုက်ပေင် ပွဲပွဲပုပ္ဖု တုဟ်နဇော်ပွင်ဂ်လေဝ် တီရ။

ဓမ္မဝိစယသမ္မေဇ္ဈင်^၃ မွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “ဓမ္မဝိစယသမ္မေဇ္ဈင် နွံအပွဲ သဏ္ဌာန် အဲရ” ရဝံ တီရ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မေဇ္ဈင် ဟံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “ဓမ္မ

၁။ ဒ်ဟိုတ်ဝံတိကေတ် သစ္စဂမ္ပိုင်။ ၂။ ပွမဗိုဗျဟ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်ညာဏ်။ ၃။ ပွမစမ်ဓတ်ဗစာရဏာ သဘဓရ မဒ်ဟိုတ်မဂ်ညာဏ်။

ဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် မဟုံကတိုန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိုန်ဂ်လေဝ် တီရ။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် မကတိုန်တဲ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ။ တုဟ်နဇော်ပွဲဂ်လေဝ် တီရ။

ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်^၁ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် နွံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန် ဇကုလေဝ် “ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် မဟုံကတိုန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိုန် ဂ်လေဝ် တီရ။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် မကတိုန်တဲ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ။ တုဟ်နဇော်ပွဲ ဂ်လေဝ် တီရ။

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်^၂ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် နွံအပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန် ဇကုလေဝ် “ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် မဟုံကတိုန်ဏီ ဟိုတ်ဍေသဝံကတိုန် ဂ်လေဝ် တီရ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် မကတိုန်တဲ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ။ တုဟ်နဇော်ပွဲ ဂ်လေဝ် တီရ။

ပဿဒ္ဒိသမ္မောဇ္ဈင်^၃ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “ပဿဒ္ဒိသမ္မောဇ္ဈင် နွံအပွဲ သဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ပဿဒ္ဒိသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန် ဇကုလေဝ် “ပဿဒ္ဒိ သမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ပဿဒ္ဒိသမ္မောဇ္ဈင် မဟုံကတိုန်ဏီ ဟိုတ်ဍေ သဝံကတိုန်ဂ်လေဝ် တီရ။ ပဿဒ္ဒိသမ္မောဇ္ဈင် မကတိုန်တဲ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ။ တုဟ်နဇော်ပွဲဂ်လေဝ် တီရ။

သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်^၄ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် နွံအပွဲ သဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန် ဇကုလေဝ် “သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် မဟုံကတိုန်ဏီ ဟိုတ်ဍေ သဝံကတိုန်ဂ်လေဝ် တီရ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင် မကတိုန်တဲ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ။ တုဟ်န ဇော်ပွဲဂ်လေဝ် တီရ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်^၅ မှုံပွဲအပွဲသဏ္ဌာန်ဇကုလေဝ် “ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် နွံအပွဲ သဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲအပွဲသဏ္ဌာန် ဇကုလေဝ် “ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင် ဟုံမွဲပွဲသဏ္ဌာန် အဲရ” ရံဝံ တီရ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် မဟုံကတိုန်ဏီ ဟိုတ် ဍေသဝံကတိုန်ဂ်လေဝ် တီရ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင် မကတိုန်တဲ ဟိုတ်ပွမချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ။ တုဟ်နဇော်ပွဲဂ်လေဝ် တီရ။

၁။ ပွမပတိတ်ဗြဟ္မာတ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်ဉာဏ်။ ၂။ ပွမချိုက်မျိုက် မဒ်ဟိုတ်မဂ်ဉာဏ်။ ၃။ ကာယစိုတ် စိုတ်လလမ် မဒ်ဟိုတ်မဂ်ဉာဏ်။ ၄။ ပွမတန်ကြန် မဒ်ဟိုတ်မဂ်ဉာဏ်။ ၅။ ပွမ မှ်သေဝ် ဗွဲမဇ္ဈဟ် (သုဟ်သုန်) မဒ်ဟိုတ်မဂ်ဉာဏ်။

ရဝံ ပွဲသဘဓရဇကုဇကုမ္ပိုင်လေဝ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရဇမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရ ညးမွဲသအာင်ဂမ္ပိုင်လေဝ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ ဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဇကုဇကု ပွဲသဘဓရညးမွဲသအာင်ဂမ္ပိုင်လေဝ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ်သဘဓရဇမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဇမ္ပိုင် မွဲအလေံ မှ်သေုဝ် ဓရ်ဟိုတ်ကတိန် ကောံသဘပွမကတိန် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဇမ္ပိုင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် ဓရ်ဟိုတ်မလီ ကောံသဘပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲသဘဓရဇမ္ပိုင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် ဓရ်ဒ်ဟိုတ်ကတိန် ဒ်ဟိုတ်လီ ကောံသဘ ပွမကတိန် ပွမလီ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလေဝ် ပဒတ်ရ။

သအာင်နူဂ် “သဘဓရဇမ္ပိုင်ဟေင် နွံအိုတ်ရ” ရဝံ သတိတုရူပာကဋ် ကုခမိဂ်ရ၊ (သတိဂ်) ဒ်တ သွက်လညာတ်ညဏ် ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ ဒ်တ သွက်သတိ ဇော်မောဝ် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ (ခမိဂ်) ဟံစောလံ (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ပိုင်) တဲလေဝ် ပဒတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမ္ပွဲ (အဲ ပြပ်အဲ ရဝံ) စောလံလေဝ် ဟံစောလံရ။ ယံခမိ တအံ ရဲသဝံလေဝ် ခမိဂ် ပွဲသဘဓရဇမ္ပိုင်ထံပုံပြကာ မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ ဂမ္ပိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်ဗောဇ္ဈင်ထံပုံပြကာ တဲရ။

၅။ သကုတ် ဗစာရဏာ ဓရ်သစ္စ ပန်ပြကာ

၃၈၆။ ယံခမိတအံ မွဲဂကူပုန်တုန် ခမိဂ် ပွဲသဘဓရအရိယသစ္စဂမ္ပိုင် ပန်ပြကာ မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယံခမိတအံ မူရသင်္ဂလီ ခမိဂ် ပွဲသဘဓရအရိယသစ္စဂမ္ပိုင် ပန်ပြကာ မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရော?— ယံခမိတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် “ဣဝံဂ် ဒ်ဒိန်ရ” ရဝံ တိကေတ် အတိုင် ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံဂ် ဟိုတ်ဒ်ဒိန် ကတိန်ရ” ရဝံ တိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံဂ် အရာဒ်ဒိန် ပြိုတ်ရ” ရဝံ တိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ၊ “ဣဝံဂ် ဒ်ဂေတ်ဒ်ဟိုတ်အာစိုပ် အရာဒ်ဒိန် ပြိုတ်ရ” ရဝံ တိကေတ် အတိုင်ညံစုတ်ရ။

ခဏ်ပဌမ တဲရ။

ဒုက္ခအရိယသစ္စ

၃၈၇။ ယံခမိတအံ ဒုက္ခသစ္စမဂးဂ် ညးခွဲဂ်ရော?— ‘ဇာတိ’ ပွမဒေတန်ပဋိသန္ဓိ လေဝ် ဒ်ဒိန်ရ။ ‘ဇရာ’ ပွမဗျူလေဝ် ဒ်ဒိန်ရ၊ ‘မရဏ’ ပွမချိုတ်လေဝ် ဒ်ဒိန်ရ၊ ပွမစံင်တူ

ပွမလရိအိယံ ပွမဒိဒိဋ္ဌိကာယ ပွမဒိဒိဋ္ဌိစိတ် ပွမဇ္ဈာန်စိတ်ကတ်ကတာန် ဗွဲသကာတ် မြဟ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်ရ၊ ပွမဒေသိထပ ဒေပင်ဖက်ကို အရာဟံထေက်ကို သျှိုက်ဆာန် ဟံထေက်ကို သျှိုက်မြိုက်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိဒိဋ္ဌိရ၊ ပွမဒေသဲခြာ ကောံအရာထေက်ကို သျှိုက် ဆာန် ထေက်သျှိုက်မြိုက်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိဒိဋ္ဌိရ၊ ပွမဟံကလိဝံ အရာနွံပွက်လေဝ် ဒိဒိဋ္ဌိရ၊ ဗွဲခမ္မန်မဂး ဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာဂ် ဒိဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်ရ။

၃၈၈။ ယွံခမ္မိတအ် ဇာတိမဂးဂ် ညးချေဂ်ရော?- ပွမကတိန် ဗွဲကိုပ်ကွာ ပွမကတိန် ဗွဲချိုက်ပေင် ပွမတို့လုပ် (အပွဲဂပ်ဝံမိ အပွဲခွေခွဲ) ပွမဇေ ကတိန်ပြာကဏ် ပွမခန္ဓဇေ ကတိန်ပြာကဏ် ပွမကလိဝံ အာယတနဂမ္တိုင် ဒေက်တကိုသတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ပွဲဂကောံသတ် ဂ်ဂ်ရ။ ယွံခမ္မိတအ် သဘဓရံဝံ ဇာတိ ရံဝံ ကော်ခဂးရ။

၃၈၉။ ယွံခမ္မိတအ် ဇရာမဂးဂ် ညးချေဂ်ရော?- ပွမဗျူ အကောံအရာပွမဗျူ ပွမ ငှေက်ပြဟ် ပွမသော်ဗု ပွမစွာံဟညောအ် ပွမအာယုက်ရုပ်ဟုတ်ယုတ် ဣန္ဒြိယဂ္တိုင် မပတံ စက္ခုကြိုင်ကျဟ် ဒေက်တကိုသတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ပွဲဂကောံသတ်ဂ်ဂ်ရ။ ယွံခမ္မိတအ် သဘဓရံဝံ ဇရာ ရံဝံ ကော်ခဂးရ။

၃၉၀။ ယွံခမ္မိတအ် မရဏမဂးဂ် ညးချေဂ်ရော?- ပွမခဲပြိုင်တသိုတ်အာ အကောံ အရာမတသိုတ်အာ ပွမလိုလ် ပွမကောံဗဒန် ပွမချိုတ်လမျိုပိုတ်သကုတ် ပွမကလိလောန်စ ခန္ဓဂမ္တိုင်လိုလ် ပွမဗိုတ်ကွဟ်ဇေ ဇီဝိတိန္ဒြိယပိုတ်သကုတ် ဒေက်တကိုသတ်ဂမ္တိုင်ဂ် နူဂကောံသတ်ဂ်ဂ်ရ။ ယွံခမ္မိတအ် သဘဓရံဝံ မရဏ ရံဝံ ကော်ခဂးရ။

၃၉၁။ ယွံခမ္မိတအ် သောကမဂးဂ် ညးချေဂ်ရော?- ယွံခမ္မိတအ် ပွမစံင်တူ အကောံ အရာစံင်တူ ဒိဒိပွမစံင်တူ ပွမစံင်တူပွဲအပွဲ ပွမစံင်တူပွဲအပွဲ မသကာတ်မြဟ် ဒေက်တ ကိုသတ် မဟံဗွဲဗွဲ ကောံပွမလိုလ် မွဲမွဲဂကူ မတုတ်ဒွဲဒွဲ နကိုဒိဒိဋ္ဌိ မွဲမွဲဂကူရ။ ယွံခမ္မိတအ် သဘဓရံဝံ သောက ရံဝံ ကော်ခဂးရ။

၃၉၂။ ယွံခမ္မိတအ် ပရိဒေဝမဂးဂ် ညးချေဂ်ရော?- ယွံခမ္မိတအ် ပွမလရိအိယံ ပွမလရိအိယံ ဗွဲသကာတ်မြဟ် အကောံအရာ ပွမလရိအိယံ အကောံအရာ ပွမလရိအိ ယံ ဗွဲသကာတ်မြဟ် ဒိဒိမလရိအိယံ ဒိဒိမလရိအိယံ ဗွဲသကာတ်မြဟ် ဒေက်တ ကိုသတ် မဟံဗွဲဗွဲ ကောံပွမလိုလ် မွဲမွဲဂကူ မတုတ်ဒွဲဒွဲ နကိုဒိဒိဋ္ဌိ မွဲမွဲဂကူရ။ ယွံခမ္မိတအ် သဘဓရံဝံ ပရိဒေဝ ရံဝံ ကော်ခဂးရ။

၃၉၃။ ယွံခမ္မိတအ် ဒုက္ခမဂးဂ် ညးချေဂ်ရော?- ယွံခမ္မိတအ် ဒိဒိဋ္ဌိ မဒိပွဲဇေ၊ ပွမ ဟံသာယျေန် မဒိပွဲဇေ၊ ဒိဒိဋ္ဌိ မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲဇေ၊ ပွမဒင်စသိုင် မဟံသာ ယျေန်ရ။ ယွံခမ္မိတအ် သဘဓရံဝံ ဒုက္ခ ရံဝံ ကော်ခဂးရ။

၃၉၄။ ယွံခမီတအ် ဒေါမနဿမဂးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?– ယွံခမီတအ် ဒဒိမ် မဒ်ပွဲစိုတ်၊ ပွမဟံသာယျုန် မဒ်ပွဲစိုတ်၊ ဒဒိမ် မကတိန် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွဲစိုတ်၊ ပွမဒင်စသိုင် မဟံသာယျုန်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘ်စရဲဝံ ဒေါမနဿ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

၃၉၅။ ယွံခမီတအ် ဥပါယာသမဂးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?– ယွံခမီတအ် ပွမချောင်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် ဒဒ်မချောင်စိုတ် ဒဒ်မချောင်စိုတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ် ဒဒက်တ်ကိုသတ် မဟံဗွဲစး ကောံပွမလီလ် မွဲမွဲဂကူ မတုတ်ဒွဲဒး နကိုဒဒိမ် မွဲမွဲဂကူရ။ ယွံခမီတအ် သဘ်စရဲဝံ ဥပါယာသ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

၃၉၆။ ယွံခမီတအ် ဒဒိမ် ပွမဒးဆိုထပ ဒးပံင်ဖက်ကို ကောံ အရာ မဟံထေက်ကို သျိုက်ဆာန် မဟံထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်ဂမျိုင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?– ပွဲလောကဝံ ရုပ်သ် ရမျာင် သျှအမြဲ ရှိသာ တုတ်ဒွဲ သဘ်စရဲဂမျိုင် မဟံမွဲပိုက် မဟံသျိုက်မျိုက် မဟံသွေအ်သွဲကို ညးဂမျိုင် မျှိုက်ကို လလေင်ဖို ဟံမွဲကိုဒတဲမြမောပ် မဟံကိုဒ်တသိုမ် မဟံကိုဘဲလလမ်ကို နွတ် ကုညးဂ်အိုတ်ရ၊ ပွမဒးဆိုထပ မဒးကောံဆုမ် မဒးပံင်ဖက် မဒးနရ် ကောံ (အာရီသတ်) ဂမျိုင်ဂ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘ်စရဲဝံ ဒဒိမ် ပွမဒးဆိုဂပ ဒးပံင်ဖက်ကို ကောံ အရာ မဟံထေက်ကိုသျိုက်ဆာန် မဟံထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်ဂမျိုင်ရ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

၃၉၇။ ယွံခမီတအ် ဒဒိမ် ပွမဒးသဲခြာ ကောံ အရာ မထေက်ကိုသျိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်ဂမျိုင်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော?– ပွဲလောကဝံ ရုပ်သ် ရမျာင် သျှအမြဲ ရှိသာ တုတ်ဒွဲ သဘ်စရဲဂမျိုင် မဂပ်ဝ်နွဲပိုက် သျိုက်မျိုက် သွေအ်သွဲကို မိ မ ကောဒေ ဒေဗြဲ မွဲ မိတ်သဟာယ် သကအ်ပွင် ကလောမသနာမ်ရိုင် ကောန်ရင်သကအ်ဂမျိုင် မျှိုက်ကို ဒတဲဖို ဒတဲမြမောပ် တသိုမ် မသက္ကုဘဲကို နွတ် ကုညးဂ်အိုတ်ရ၊ ပွမဟံဒးဆို ဂပ ဟံဒးကောံဆုမ် ဟံဒးပံင်ဖက် ဟံဒးနရ် ကောံ (အာရီသတ်) ဂမျိုင်ဂ်ရ။ ယွံခမီတအ် သဘ်စရဲဝံ ဒဒိမ် ပွမဒးသဲခြာ ကောံ အရာ မထေက်ကိုသျိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်ဂမျိုင် ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

၃၉၈။ ယွံခမီတအ် ဒဒိမ် ပွမဟံကလိဝံ အရာနွဲပိုက်မဂးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?– ယွံခမီတအ် ကုသတ်ဂမျိုင် မျှိုက်သတ်ဇာတ်ို ပွမရာဒနာမ်ကံ ရဲသ်ဝံ ကတိန်ရ– “ပိုညးဂမျိုင် ဟံမွဲကိုသတ်ဇာတ်ိုအိုတ်မဂး ခိုဟ်ရ၊ ဇာတ် ဟံကျိုင် ဇရေင်ပိုညးဂမျိုင်မဂး ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ (ကတိန်ရ)။ ဇိန်ရာဒနာမ်ကံ သတ်ဂ်ကိုလေင် ဇာတ် ပွမဟံကျိုင်စိုပ်ဝံ နပွမရာဒနာမ်ကံဂ် ဟံကလိဝံရ၊ က္လဝံလေင် ဒဒိမ် ပွမဟံကလိဝံ အရာနွဲပိုက် မဂးရ။

ယွံခမီတအ် ကုသတ်ဂမျိုင် မျှိုက်သတ်ဇရာတ်ို ပွမရာဒနာမ်ကံ ရဲသ်ဝံ ကတိန်ရ– “ပိုညးဂမျိုင် ဟံမွဲကိုသတ်ဇရာမဂး ခိုဟ်ရ၊ ဇရာ ဟံကျိုင် ဇရေင်ပိုညးဂမျိုင်မဂး ခိုဟ်ရ”

၁။ ဇာတ် ပွမဒးတန်ပဋိသန္နိ။ ၂။ ဇရာ ပွမဗျ။

ရံဝံ (ကတိံဒိရ)။ ဓိနိရာဒနာမိက် သင်္ဂဟီလေဝံ ဇရာ ပုမဟံကျင်စိပ်ဝံ နပုမရာဒနာမိက်ဂံ ဟံကလိဝံရ၊ ဣဝံလေဝံ ဒဒိန္နံ ပုမဟံကလိဝံ အရာန္တပိုက်မဂးရ။

ယံခမိတအံ ကုသတ်ဂမ္ဘိုင် မှုကိုသတ်ဗျာဓိံ ပုမရာဒနာမိက် ရံသင်္ဂဟီလေဝံ ကတိံဒိရ- “ပိညးဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မေကိုသတ်ဗျာဓိမဂး ခိုဟ်ရ၊ ဗျာဓိံ ဟံကျင် ဇရေင်ပိညးဂမ္ဘိုင်မဂး ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကတိံဒိရ)။ ဓိနိရာဒနာမိက် သင်္ဂဟီလေဝံ ဗျာဓိံ ပုမဟံကျင်စိပ်ဝံ နပုမရာဒနာမိက်ဂံ ဟံကလိဝံရ၊ ဣဝံလေဝံ ဒဒိန္နံ ပုမဟံကလိဝံ အရာန္တပိုက်မဂးရ။

ယံခမိတအံ ကုသတ်ဂမ္ဘိုင် မှုကိုသတ်မရဏာံ ပုမရာဒနာမိက် ရံသင်္ဂဟီလေဝံ ကတိံဒိရ- “ပိညးဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မေကိုသတ်မရဏာမဂး ခိုဟ်ရ၊ မရဏာံ ဟံကျင် ဇရေင်ပိညးဂမ္ဘိုင်မဂး ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကတိံဒိရ)။ ဓိနိရာဒနာမိက် သင်္ဂဟီလေဝံ မရဏာံ ပုမဟံကျင်စိပ်ဝံ နပုမရာဒနာမိက်ဂံ ဟံကလိဝံရ၊ ဣဝံလေဝံ ဒဒိန္နံ ပုမဟံကလိဝံ အရာန္တပိုက်မဂးရ။

ယံခမိတအံ ကုသတ်ဂမ္ဘိုင် မှုကိုသတ် သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသဂံ ပုမရာဒနာမိက် ရံသင်္ဂဟီလေဝံ ကတိံဒိရ- “ပိညးဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မေကိုသတ် သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသမဂး ခိုဟ်ရ၊ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသဂမ္ဘိုင် ဟံကျင် ဇရေင်ပိညးဂမ္ဘိုင်အိတ်မဂး ခိုဟ်ရ” ရံဝံ (ကတိံဒိရ)။ ဓိနိရာဒနာမိက် သင်္ဂဟီလေဝံ မပတံကိုသောကဂမ္ဘိုင် ပုမဟံကျင်စိပ်ဝံ နပုမရာဒနာမိက်ဂံ ဟံကလိဝံရ၊ ဣဝံလေဝံ ဒဒိန္နံ ပုမဟံကလိဝံ အရာန္တပိုက်မဂးရ။

၃၉၉။ ယံခမိတအံ ဗွေမုနမဂး ဒဒိန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓံဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာမဂးဂံ ညးခွေဂံရော?- ဥပါဒါနက္ခန္ဓံဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာမဂးဂံ ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓံ ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓံ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓံ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓံ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓံတအံရ။ ယံခမိတအံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓံဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာဝံ ဗွေမုနမဂး ဒဒိန္နံဥပါဒါနက္ခန္ဓံ မသုန်ပြကာ ရံဝံ ကော်ခဲဂးရ။ ယံခမိတအံ သတ်ခေရံဝံ ဒုက္ခအရိယသစ္စ ရံဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စ

၄၀၀။ ယံခမိတအံ ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စမဂးဂံ ညးခွေဂံရော?- တဏှာမှုကို ပုမသျှိုက်မှိုက်လောန် ပွဲဘဝအာရိဂံ မဒိမ္မဟာန်ကျော် ပုမသျှိုက်မှိုက် ထွေန်စပ် မလေဝံ ကိုကတိံဒိဘဝတို့ မွဲလှော်ပုန်ရ။ တဏှာ ပုမထွေန်စပ် ညးခွေဂံရော?- ကာမတဏှာ ပုမထွေန်စပ် ပွဲကာမာံ၊ ဘဝတဏှာ ပုမထွေန်စပ် ပွဲရူပအရူပာံ၊ ဝိဘဝတဏှာ ပုမထွေန်စပ် မဒိမ္မဟာန်ကျော် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတအံရ။

၁။ ဗျာဓိံ ပုမယဲ။ ၂။ မရဏာံ ပုမချိုတ်။ ၃။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓံ ဂကောံခေရံအာရိဥပါဒါန်။

ယံခမီတဒ် တဏှာဂ် ကတိဒ်မဂး မူရ်ပွဲမွဲ ကတိဒ်ဂ်ရော၊ တန်တမဂး မူရ်ပွဲမွဲ တန်တဂ်ရော?— ပွဲလောကဝံ သဘမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန် (နွံရ)။ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပွဲအာရီ မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဝံရ၊ တန်တမဂး တန်တ ပွဲအာရီ မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ သဘမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော?— ပွဲလောကဝံ မတ်ဂ် ဒ်သဘမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပွဲမတ်ဝံရ၊ တန်တမဂး တန်တ ပွဲမတ်ဝံရ။ ပွဲလောကဝံ ကတောဝ်ဂ်။ ပ။ ပွဲလောကဝံ မဟ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ လတတ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယဂ်။ ပွဲလောကဝံ စိတ်ဂ် ဒ်သဘမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပွဲစိတ်ဝံရ၊ တန်တမဂး တန်တ ပွဲစိတ်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပါရီဂ်မ္တိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဒါရီဂ်မ္တိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓာရီဂ် မ္တိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ရသာရီဂ်မ္တိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂ်မ္တိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ သဘဓရ်မ္တိုင်ဂ် ဒ်သဘမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ် မဂး ကတိဒ် ပွဲသဘဓရ်မ္တိုင်ဝံရ၊ တန်တမဂး တန်တ ပွဲသဘဓရ်မ္တိုင်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ စက္ခုဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ သောတဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဃာနဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဇိဝါဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ မနောဝိညာဏ်ဂ် ဒ်သဘထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပွဲမနောဝိညာဏ်ဝံရ၊ တန်တမဂး တန်တ ပွဲမနောဝိညာဏ်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ စက္ခုသမ္မဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ သောတသမ္မဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဃာနသမ္မဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဇိဝါသမ္မဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယသမ္မဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ မနောသမ္မဿဂ် ဒ်သဘထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပွဲမနောသမ္မဿဝံရ၊ တန်တမဂး တန်တ ပွဲမနောသမ္မဿဝံရ။

ပွဲလောကဝံ စက္ခုသမ္မဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ သောတသမ္မဿဇာ ဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဃာနသမ္မဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဇိဝါသမ္မဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယသမ္မဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ မနောသမ္မဿဇာဝေဒနာဂ် ဒ်သဘ

၁။ သာ်၊	၆။ စိတ်ညာတ်၊	၁၁။ စိတ်တိအာရီ၊	၁၆။ တုတ်ဒွံဇကု၊
၂။ ရမျာင်၊	၇။ စိတ်မိင်၊	၁၂။ တုတ်ဒွံမတ်၊	၁၇။ တုတ်ဒွံစိတ်၊
၃။ သု။	၈။ စိတ်ဝံသု။	၁၃။ တုတ်ဒွံကတောဝ်၊	၁၈။ ပွမဒင်စသိုင် မကတိဒ် ဟိုတ်နူတုတ်ဒွံမတ်၊
၄။ ရှိ၊	၉။ စိတ်တိရီ၊	၁၄။ တုတ်ဒွံမုတ်၊	
၅။ တုတ်ဒွံ၊	၁၀။ စိတ်တုတ်ဒွံ၊	၁၅။ တုတ်ဒွံလတတ်၊	

ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပဲ့မနော သမ္မဿဇာဝေဒနာဝံရ၊ တနိတ်မဂး တနိတ် ပဲ့မနောသမ္မဿဇာဝေဒနာဝံရ။

ပဲ့လောကဝံ ရူပသညာ^၁။ ပဲ့လောကဝံ သဒ္ဒသညာ^၂။ ပဲ့လောကဝံ ဂန္ဓသညာ^၃။ ပဲ့လောကဝံ ရသသညာ^၄။ ပဲ့လောကဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ^၅။ ပဲ့လောကဝံ ဓမ္မသညာ^၆၊ ဒိသဘ် ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပဲ့ဓမ္မသညာ ဝံရ၊ တနိတ်မဂး တနိတ် ပဲ့ဓမ္မသညာဝံရ။

ပဲ့လောကဝံ ရူပသဉ္စေတနာ^၁။ ပဲ့လောကဝံ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ^၂။ ပဲ့လောကဝံ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ^၃။ ပဲ့လောကဝံ ရသသဉ္စေတနာ^၄။ ပဲ့လောကဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ^၅။ ပဲ့လောကဝံ ဓမ္မသဉ္စေတနာ^၆၊ ဒိသဘ်ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပဲ့ဓမ္မသဉ္စေတနာဝံရ၊ တနိတ်မဂး တနိတ် ပဲ့ဓမ္မသဉ္စေတနာဝံရ။

ပဲ့လောကဝံ ရူပတဏှာ^၁။ ပဲ့လောကဝံ သဒ္ဒတဏှာ^၂။ ပဲ့လောကဝံ ဂန္ဓတဏှာ^၃။ ပဲ့လောကဝံ ရသတဏှာ^၄။ ပဲ့လောကဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ^၅။ ပဲ့လောကဝံ ဓမ္မတဏှာ^၆၊ ဒိသဘ်ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပဲ့ဓမ္မတဏှာဝံရ၊ တနိတ်မဂး တနိတ် ပဲ့ဓမ္မတဏှာဝံရ။

ပဲ့လောကဝံ ရူပဝိတက်^၁။ ပဲ့လောကဝံ သဒ္ဒဝိတက်^၂။ ပဲ့လောကဝံ ဂန္ဓဝိတက်^၃။ ပဲ့လောကဝံ ရသဝိတက်^၄။ ပဲ့လောကဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်^၅။ ပဲ့လောကဝံ ဓမ္မဝိတက်^၆၊ ဒိသဘ်ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ပွမထွေန်စပ် ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပဲ့ဓမ္မဝိတက်ဝံရ၊ တနိတ်မဂး တနိတ် ပဲ့ဓမ္မဝိတက်ဝံရ။

ပဲ့လောကဝံ ရူပဝိစာရ^၁။ ပဲ့လောကဝံ သဒ္ဒဝိစာရ^၂။ ပဲ့လောကဝံ ဂန္ဓဝိစာရ^၃။ ပဲ့လောကဝံ ရသဝိစာရ^၄။ ပဲ့လောကဝံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရ^၅။ ပဲ့လောကဝံ ဓမ္မဝိစာရ^၆၊ ဒိသဘ် ထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် ထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာ ကတိဒ်မဂး ကတိဒ် ပဲ့ဓမ္မဝိစာရ ဝံရ၊ တနိတ်မဂး တနိတ် ပဲ့ဓမ္မဝိစာရဝံရ။ ယုံခမီတအ် သဘ်ခရ်ဝံ ဒုက္ခသမုဒယ အရိယ သစ္စ^၆ ရ်ဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စ

၄၀၁။ ယုံခမီတအ် ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စမဂး ညးခွဲဂ်ရော။ နိဗ္ဗာန် ဒ်အရာ တဏှာဂ်ဟေင် ပျိုတ်အာ မသက္ကုသေဟ် ဒ်အရာသွေးကွေတဏှာ ဒ်အရာသွေးကွေတဏှာ ဗွဲမသွေးဒ် အရာတိတ်ဗူး နူတဏှာ ဒ်အရာမဟံဗာန်ခြပ် နကိုတဏှာရ။

၁။ ပွမစုတ်သတ္တိ ပဲ့ရူပါရီ၊ ၂။ ပွမဆပ်မုဟ် ပဲ့ရူပါရီ၊ ၃။ ပွမထွေန်စပ် ပဲ့ရူပါရီ၊ ၄။ ပွမချပ် ပဲ့ရူပါရီ၊ ၅။ ပွမ ဖွတ်သပေါတ် ပဲ့ရူပါရီ၊ ၆။ ခရ်ဟိုတ်ဒ်ဒ် သဝံကတိဒ်ဒ်စုတ် အရိတအ် မဂပ်ဝ်တီ။

ယုံခမီတအံ တဏှာဂ် ပါကွေမး မူရ်ပွဲပွဲ ဂပ်ပ်ပါကွေဂ်ရော၊ ပှိုတ်မး မူရ်ပွဲပွဲ ပှိုတ်ဂ်ရော?- ပွဲလောကဝံ သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန် နွံရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေမး ဂပ်ပ်ဒးပါကွေ ပွဲသဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကို သာယျေန်ဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲသဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော?- ပွဲလောကဝံ မတ်ဂ် ဒ်သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေမး ဂပ်ပ်ဒးပါကွေ ပွဲသဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကို သာယျေန်ဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲသဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဝံရ။ ပွဲလောကဝံ ကတောင်ဂ်။ ပ။ ပွဲလောကဝံ မဟ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ လတံဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယဂ်။ ပွဲလောကဝံ စိုတ်ဂ် ဒ်သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက် ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေမး ဂပ်ပ်ဒးပါကွေ ပွဲသဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကို သာယျေန်ဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲသဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပါရီဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဓါရီဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓာရီဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ရသာရီဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဖောဠဗ္ဗာရီဂမ္ဘိုင်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဓမ္မာရီဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒ်သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေမး ဂပ်ပ် ဒးပါကွေ ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ စက္ခုဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ သောတဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဃာနဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဇိဝှိဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယဝိညာဏ်ဂ်။ ပွဲလော ကဝံ မနောဝိညာဏ်ဂ် ဒ်သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေမး ဂပ်ပ်ဒးပါကွေ ပွဲမနောဝိညာဏ်ဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲမနောဝိညာဏ်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ စက္ခုသမ္ပဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ သောတသမ္ပဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဃာန သမ္ပဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဇိဝှိသမ္ပဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယသမ္ပဿဂ်။ ပွဲလောကဝံ မနော သမ္ပဿဂ် ဒ်သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေ မး ဂပ်ပ်ဒးပါကွေ ပွဲမနောသမ္ပဿဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲမနောသမ္ပဿဝံရ။

ပွဲလောကဝံ စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဃာနသမ္ပဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ ကာယသမ္ပဿဇာဝေဒနာဂ်။ ပွဲလောကဝံ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာဂ် ဒ်သဘ်မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂ် ဂပ်ပ်ပါကွေ မး ဂပ်ပ်ဒးပါကွေ ပွဲမနောသမ္ပဿဇာဝေဒနာဝံရ၊ ပှိုတ်မး ပှိုတ် ပွဲမနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပသညာဂံ။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဓသညာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓသညာဂံ။
ပွဲလောကဝံ ရသသညာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဖောဠဗ္ဗသညာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဓမ္မသညာဂံ
ဒိဿာမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂံ ဂင်္ဂင်္ဂါကွေ့မဂး ဂင်္ဂင်္ဂ
ဒးပါကွေ့ ပွဲဓမ္မသညာဝံရ၊ ပြိုတ်မဂး ပြိုတ် ပွဲဓမ္မသညာဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပသဉ္စေတနာဂံ။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဓသဉ္စေတနာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓ
သဉ္စေတနာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ရသသဉ္စေတနာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဖောဠဗ္ဗသဉ္စေတနာဂံ။
ပွဲလောကဝံ ဓမ္မသဉ္စေတနာဂံ ဒိဿာမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊
တဏှာဂံ ဂင်္ဂင်္ဂါကွေ့မဂး ဂင်္ဂင်္ဂဒးပါကွေ့ ပွဲဓမ္မသဉ္စေတနာဝံရ၊ ပြိုတ်မဂး ပြိုတ် ပွဲဓမ္မ
သဉ္စေတနာဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပတဏှာဂံ။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဓတဏှာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓတဏှာဂံ။
ပွဲလောကဝံ ရသတဏှာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဖောဠဗ္ဗတဏှာဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဓမ္မတဏှာဂံ
ဒိဿာမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂံ ဂင်္ဂင်္ဂါကွေ့မဂး ဂင်္ဂင်္ဂ
ဒးပါကွေ့ ပွဲဓမ္မတဏှာဝံရ၊ ပြိုတ်မဂး ပြိုတ် ပွဲဓမ္မတဏှာဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပဝိတက်ဂံ။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဓဝိတက်ဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓဝိတက်ဂံ။
ပွဲလောကဝံ ရသဝိတက်ဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဖောဠဗ္ဗဝိတက်ဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဓမ္မဝိတက်ဂံ
ဒိဿာမထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂံ ဂင်္ဂင်္ဂါကွေ့မဂး ဂင်္ဂင်္ဂ
ဒးပါကွေ့ ပွဲဓမ္မဝိတက်ဝံရ၊ ပြိုတ်မဂး ပြိုတ် ပွဲဓမ္မဝိတက်ဝံရ။

ပွဲလောကဝံ ရူပဝိစာရဂံ။ ပွဲလောကဝံ သဒ္ဓဝိစာရဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဂန္ဓဝိစာရဂံ။
ပွဲလောကဝံ ရသဝိစာရဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဖောဠဗ္ဗဝိစာရဂံ။ ပွဲလောကဝံ ဓမ္မဝိစာရဂံ ဒိဿာ
မထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ တဏှာဂံ ဂင်္ဂင်္ဂါကွေ့မဂး ဂင်္ဂင်္ဂဒးပါကွေ့
ပွဲဓမ္မဝိစာရဝံရ၊ ပြိုတ်မဂး ပြိုတ် ပွဲဓမ္မဝိစာရဝံရ။ ယွံခမီတအ် သာဓာရဝံ ဒုက္ခနိရောဓ
အရိယသစ္စ^၁ ရံဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စ

၄၀၂။ ယွံခမီတအ် ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ အရိယသစ္စ^၁မဂးဂံ ညးခွဲဂံရော?—
မဂ် မှိုက်ကိုအင်္ဂဒစာသ် မပြဲဝံရ။ မဂ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ညးခွဲအိုတ်ဂံရော?— ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ တိညာတ်
ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ကသပ် ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာဝါစာ’ ပွမဟိုဂး ချာ်စုတ်၊ ‘သမ္မာကမ္မန္တ’

၁။ ဓရ်အရာဒဒိဋ္ဌိပြိုတ်ချာ်စုတ် အရိတအ် မဂပ်တိ။ ၂။ ဓရ်ဒဂေတ် ဒိဟိုတ်အာစိုပ် အရာဒဒိဋ္ဌိပြိုတ်ချာ်စုတ်
အရိတအ် မဂပ်တိ။

ကျောန်သပ ချာစုတ်၊ ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ဂယျိုင်လမျီု ချာစုတ်၊ ‘သမ္မာဝါယာမ’ ပတိတ်ဗြဟတ် ချာစုတ်၊ ‘သမ္မာသတိ’ ဗျဗျဟ် ချာစုတ်၊ ‘သမ္မာသမာဓိ’ တန်ကြန် ချာစုတ်တအ်ရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂးဂှ် ညးချော်ရော?– ပွမတိညာတ် ပွဲဒဒိန်၊ ပွမတိညာတ် ပွဲဟိုတ်ဒဒိန်ကတိန်၊ ပွမတိညာတ် ပွဲနိဗ္ဗာန် အရာဒဒိန်ပျိုတ်၊ ပွမတိညာတ် ပွဲဒဂေတ် နှိဟိုတ်အာစိုပ် နိဗ္ဗာန် နှိအရာဒဒိန်ပျိုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမတိညာတ်ဝံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂးဂှ် ညးချော်ရော?– ပွမချပ် မတိတ်ဗျး နူအာရီကာမ ပွမချပ် မတိတ်ဗျး နူပွမပလိုပလာ် ပွမချပ် မတိတ်ဗျး နူပွမပျဲပျာ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမချပ်ဝံ သမ္မာသင်္ကပ္ပ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာဝါစာမဂးဂှ် ညးချော်ရော?– ပွမဝေင်ပါကျော် နူပွမဟို ဂလာန် ကိုက်ဗဒန် ဟံ့ချာစုတ်၊ ပွမဝေင်ပါကျော် နူဂလာန်ဗဇိုအကြာ၊ ပွမဝေင်ပါကျော် နူဂလာန် ကြိုင်မျိုဟ်သကာတ်မြဟ်၊ ပွမဝေင်ပါကျော် နူဂလာန်သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမဝေင်ပါကျော်ဝံ သမ္မာဝါစာ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာကမ္မန္တမဂးဂှ် ညးချော်ရော?– ပွမဝေင်ပါကျော် နူပွမစိုတ်လမျီု၊ ပွမဝေင်ပါကျော် နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံ့ကို၊ ပွမဝေင်ပါကျော် နူပွမဒဂေတ် ပွဲမ မှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမျိုင်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမဝေင်ပါကျော်ဝံ သမ္မာကမ္မန္တ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာအာဇီဝမဂးဂှ် ညးချော်ရော?– ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ကွး မဒ်အရီဂှ် ပါသွးကျော် ပွမဂယိုင်လမျီုမှာရာတဲ ဂယိုင်လမျီု နပွမဂယိုင်လမျီု ချာစုတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမဂယိုင်လမျီုဝံ သမ္မာအာဇီဝ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာဝါယာမမဂးဂှ် ညးချော်ရော?– ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂှ် ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မယုတ်မာ မဟံ့ကတိန်ဏှိဂှ် တွဟ်နဟံ့ကိုကတိန် ကတိန်ဗဒ်ဆန္ဒရ၊ ပတိတ်ဗြဟတ်ရ၊ လွီပရာရ၊ ထံက်ပင်ထွင်ပတိုန်စိုတ်ရ၊ သှ်ပတ်ရ။ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မယုတ်မာ မကတိန်တဲဂှ် တွဟ်နပါကျော် ကတိန်ဗဒ်ဆန္ဒရ၊ ပတိတ်ဗြဟတ်ရ၊ လွီပရာရ၊ ထံက်ပင်ထွင်ပတိုန်စိုတ်ရ၊ သှ်ပတ်ရ။ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မဟံ့ကတိန်ဏှိဂှ် တွဟ်နကို ကတိန် ကတိန်ဗဒ်ဆန္ဒရ၊ ပတိတ်ဗြဟတ်ရ၊ လွီပရာရ၊ ထံက်ပင်ထွင်ပတိုန်စိုတ်ရ၊ သှ်ပတ်ရ။ ခရ်အကုသိုလ်ဂမျိုင် မကတိန်တဲဂှ် တွဟ်နကိုတန်တလျိုင် တွဟ်နဟံ့ကိုကျော်ဗဒ် တွဟ်န ကိုဇော်မောဝ်တိုင်တိုန် တွဟ်နကိုလဲလး တွဟ်နကိုချိုက်ပေင် ဗွဲပွဲပွဲ၊ ပွမဇော်ပွင် ကတိန်ဗဒ် ဆန္ဒရ၊ ပတိတ်ဗြဟတ်ရ၊ လွီပရာရ၊ ထံက်ပင်ထွင်ပတိုန်စိုတ်ရ၊ သှ်ပတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမပတိတ်ဗြဟတ်ဝံ သမ္မာဝါယာမ ရဲဝံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာသတိမဂးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် မွဲကုလ္လိပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသမ္ပညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကု သတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲဂကောံရုပ်ဂ် မွဲအလေံ မှ်သေုဝ် ဂကောံရုပ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မွဲကုလ္လိပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမ သကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသမ္ပညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲဝေဒနာဂမ္တိုင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် ဝေဒနာဂမ္တိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကုဝါ ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မွဲကုလ္လိပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသမ္ပည ဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲစိတ် မွဲအလေံမှ်သေုဝ်စိတ် ဂြိုင်ဂြိုင်ကုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ မွဲကုလ္လိပရာ မပတိတ်တြဟတ် ဗွဲမ သကာတ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသမ္ပညဉာဏ်ဂ်ဒ်တဲ မွဲကုသတိဂ်ဒ်တဲ ပါပွေင်ကွေံ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ပွဲလောကတဲ ပွဲသဘဓရ်ဂမ္တိုင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ်ဂမ္တိုင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကုဝါ ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမဗ်ဗျဟ်ဂွံ သမ္မာသတိ ရဲဂွံ ကော်ခဲဂးရ။

ယွံခမီတအ် သမ္မာသမာဓိမဂးဂ် ညးဍဲဂ်ရော?- ယွံခမီတအ် ပွဲသာသနာဂွံ ခမိဂ် လှုသွေးအာ နူကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်တဲဟေင် လှုသွေးအာ နူဓရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင်တဲဟေင် အာစိုပ် ပဌမဇျာန် မွဲကုပီတိ သုခ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူမလှုအာ နူနီဝရဏာ မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဝိတက် ဝိစာရတဲ ပဒတ်ရ။

ဟိုတ်နူဝိတက်ဝိစာရဂမ္တိုင် လလမ်အာဂ်ရ အာစိုပ် ဒုတိယဇျာန် မွဲကုပီတိသုခ မကတိုဒ် ဟိုတ်နူသမာဓိ မဟုံမွဲကုဝိတက် ဝိစာရ မလေင်ကုစိတ်ကေင်ဖြိုင် ပွဲသဏ္ဌာန် ဇကု မလေင်ဇော်ပွပ်ကုသမာဓိတဲ ပဒတ်ရ။

ပီတိဂ်လေင် ဟိုတ်ပွမကျဟ်ဗွဲ သီမသေုဝ်မဇ္ဈဟ် သီမွဲကုသတိ သီမဗစာရဏာဂ် ပဒတ်ရ။ သုခဂ်လေင် ဒုင်စသိုင် နကုတသိုခ်ရ။ ဩဟိုတ်နူတတိယဇျာန်မွဲ ညးဂ် “ညးသေုဝ် မဇ္ဈဟ် ညးမွဲကုသတိ ညးမွဲအလေံပဒတ် ဗွဲတသိုခ်” ရဲဂွံ ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် ဟိုထိုင်သး အိုတ်ရ။ အာစိုပ် တတိယဇျာန်တဲ ပဒတ်ရ။

ဟိုတ်ပွမပါကွေံ တသိုခ်ဒဒိုင်ကို ပွဲကုပ်ကွာတေအ်ဟေင် ဟိုတ်နူပွမမိပ်စိတ် ပွမ ဟုံမိပ်စိတ်ဂမ္တိုင် ဟိုတ်လလမ်အာကို အာစိုပ် စတုတ္ထဇျာန် မွဲကုပွမအးဇူး ဒဒက်တကို သတိ မကတိုဒ်ဟိုတ်နူဥပေက္ခာ မဟုံမွဲကုဒဒိုင်တသိုခ်တဲ ပဒတ်ရ။ ယွံခမီတအ် ပွမ တန်ကြန်ဂွံ သမ္မာသမာဓိ ရဲဂွံ ကော်ခဲဂးရ။ ယွံခမီတအ် သဘဓရ်ဂွံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ ရဲဂွံ ကော်ခဲဂးရ။

၄၀၃။ ရဲဂွံ ပွဲသဘဓရ်ဇကုဇကုဂမ္တိုင်လေင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ်ဂမ္တိုင် ဂြိုင် ဂြိုင်ကုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။ ပွဲသဘဓရ် ညးမွဲသအာင်ဂမ္တိုင်လေင် မွဲအလေံမှ်သေုဝ် သဘဓရ်

ဂမ္ဘိုင် ဤဂ္ဘိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ ပွဲသတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယလောင်
မ္မုအလေံမှ်သေုဝ်သတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ ဤဂ္ဘိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲသတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ မ္မုအလေံ
မှ်သေုဝ် ခရ်ဟိုတ်ကတိန် ကောံသတ်ပွမကတိန် ဤဂ္ဘိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလောင် ပဒတ်ရ၊
ပွဲသတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ မ္မုအလေံမှ်သေုဝ် ခရ်ဟိုတ်မလီ ကောံသတ်ပွမလီ ဤဂ္ဘိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလောင်
ပဒတ်ရ၊ ပွဲသတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ မ္မုအလေံမှ်သေုဝ် ခရ်ဟိုတ်ကတိန် နိဟိုတ်လီ ကောံသတ်
ပွမကတိန် ပွမလီ ဤဂ္ဘိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲလောင် ပဒတ်ရ။

သအာင်နုဂ် “သတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ နံအိုတ်ရ” ရဝံ သတိတူရူပာကဋ် ကုခမိဂ်ရ၊
(သတိဂ်) နိတ် သွက်လညာတ်ညဏ် ဇော်မောင် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ နိတ် သွက်သတိ
ဇော်မောင် ကဆံင်ကိုကဆံင်ရ၊ (ခမိဂ်) ဟံစောလံ (နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်) တဲလောင် ပဒ
တ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မမိက်ကိုမွဲ (အဲ ဂြပ်အဲ ရဝံ) စောလံလောင် ဟံစောလံရ။ ယံခမိတအ်
ရဝံလောင် ခမိဂ် ပွဲသတ်ခရ် အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာ မ္မုအလေံမှ်သေုဝ် သတ်ခရ်ဇေယျာဓိကုဏ္ဍိယ
ဤဂ္ဘိုင်ကိုဝါဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ။

သကုတ်ဗစာရဏာ သစ္စ ပန်ပြကာ တဲရ။

ပွမဗစာရဏာ သတ်ခရ် မသုန်သတ် တဲရောင်။

ဖိုဝံဇော်ပွင် ခရ်သတိပဋ္ဌာန်

၄၀၄။ ယံခမိတအ် ညးလိမ္မဲ ဟံဟို နနယ်မဟိုတံကျင် ရသံဝံ လုက်ထပုံသွာံဂမ္ဘိုင်
ဇော်ပွင်လောင် သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာဝံမး ကုပူဂိုလ် မဇော်ပွင်လောင် ပွဲဘဝဂတ
မတ်ဟောင် အရဟတ္တဖိုလ် ကိုန် ဥပါဒါန်သေုသေုဟ်ဏီမး အနာဂါမိဖိုလ် ကိုန် ပ္ဍောင်ကို
ဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဓါ ဖိုလ်မွဲဒဲ ဒးကလိဝံ ဗွဲစုတ်ဇကန်ရရ။

ယံခမိတအ် ထပုံသွာံဂ် စွဲထောံကွာ။ ယံခမိတအ် ညးလိမ္မဲဟံဟို နနယ်မဟို
တံကျင် ရသံဝံ လုက်တြုသွာံဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်လောင် သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာဝံမး။ ပ။
လုက်မသုန်သွာံဂမ္ဘိုင်။ လုက်ပန်သွာံဂမ္ဘိုင်။ လုက်ပိသွာံဂမ္ဘိုင်။ လုက်ဓါသွာံဂမ္ဘိုင်။ လုက်
မွဲသွာံ။

ယံခမိတအ် မွဲသွာံဂ် စွဲထောံကွာ။ ယံခမိတအ် ညးလိမ္မဲဟံဟို နနယ်မဟိုတံကျင်
ရသံဝံ လုက်ထပုံဂိတုဂမ္ဘိုင် ဇော်ပွင်လောင် သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင် ပန်ပြကာဝံမး ကုပူဂိုလ်
မဇော်ပွင်လောင် ပွဲဘဝဂတမတ်ဝံဟောင် အရဟတ္တဖိုလ် ကိုန် ဥပါဒါန်သေုသေုဟ်ဏီမး
အနာဂါမိဖိုလ် ကိုန် ပ္ဍောင်ကိုဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဓါ ဖိုလ်မွဲဒဲ ဒးကလိဝံ ဗွဲစုတ်ဇကန်ရရ။

ယွံခမီတအ် ထပှ်ဂိတုဂ် စွံထောံကွာ။ ယွံခမီတအ် ညးလိမ္မဲဟုံဟို နနယ်မဟို တွံကွာင် ရံသ်ဝံ လုက်တြိဂိတုဂ်မိုင် ဇော်ပွင်လဝ် သတိပဋ္ဌာန်ဂ်မိုင် ပန်ပြကာဝံမး။ ပ ။ လုက်မသုန်ဂိတုဂ်မိုင်။ လုက်ပန်ဂိတုဂ်မိုင်။ လုက်ပိဂိတုဂ်မိုင်။ လုက်ခါဂိတုဂ်မိုင်။ လုက် မွဲဂိတု။ လုက်လပိဂိတု။

ယွံခမီတအ် လပိဂိတုဂ် စွံထောံကွာ။ ယွံခမီတအ် ညးလိမ္မဲဟုံဟို နနယ်မဟိုကွာင် ရံသ်ဝံ လုက်ထပှ်တု ဇော်ပွင်လဝ် သတိပဋ္ဌာန်ဂ်မိုင် ပန်ပြကာဝံမး ကုယုဂိုလ် မဇော်ပွင် လဝ်ဂ် ပွဲဘဝဂတမတ်ဟောင် အရဟတ္တဖိုလ် ကိုဒ် ဥပါဒါန်သေ့သေ့ဟ်ဏီမး အနာ ဂါမိဖိုလ် ကိုဒ် ပ္ဍောပ်ကိုဖိုလ်ဂ်မိုင်ခါ ဖိုလ်မ္မဲမ္မဲ ဒးကလိဝံ ပွဲစုတ်ဇကန်ရ။

၄၀၅။ “ယွံခမီတအ် ဂွံင်တရံဝံ သွက်စိုတ်သတ်ဂ်မိုင် ဝံအးဇး သွက်ဝံကလိ လောန်အာ ပွမဝိုင်စံင်တူ ပွမလရီအ်ယာံဂ်မိုင် သွက်ဝံလလမ်ကေံ ဒဒိန်ကာယ ဒဒိန်စိုတ် ဂ်မိုင် သွက်ဝံကလိဝံအရိယမဂ် သွက်ဝံသပဇ္ဇောပ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် နှိဂွံင်တရံ မွဲဝံင်ခပ်” ဂ် ရံဝံ ယြဲဓရသတိပဋ္ဌာန် လလောင်တြးလဝ်မ္မဲ အဲကျာ် သးကွာင် ရံဝံရ၊ လလောင်တြးဝံ ရန်တုအ်ကို ပွမကလိဝံ ဖိုလ်ဂ်မိုင်ခါ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲတု သးလဝ်ရ။

တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တွံကိုဓရံဝံရ။ ခမီဂ်မိုင်ဂ် သျှိုက်မျိုက် ဓရတိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တွံဂ်မိုင်ဂ်ဒ်တု ဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွဲမအိုဟ်တျိုဟ်အိုတ်ရ။

သုတ်မဟာသတိပဋ္ဌာန် မဂုနုက်ကျိဒစိတ် တဲရောင်။

C

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ဒီပနိကာယ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၀။ သုတ်ပါယာသိ

၄၀၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ- ပွဲကာလမ္ပဲအခိုင် တီလပိုင်ကုမာရကဿပ မွဲဟာန်ကျောံ ခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဗုတ်မသုန်ကွံ ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရီ ပွဲကောသလရးတဲ အာစိုပ် ချင်မုဲယုသေတဗျ ကောန်သိုင်ကောသလဂမ္ဘိုင်တဲ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်ကြက်ဂြင် လပါ်သွပ်ကျာ ချင်သေတဗျရ။ ပွဲကာလဂ် ညးစချင်ပါယာသိ အုပ်ဝုပ်ပိုင်ပြီ ချင်သေ တဗျ မွဲကုမုတ်တွန်တော့(ဗစဝ်)တဲ မပတ်ကုမုတ်ပြင်ဂြိုင် မချိုက်ပေင်တဲ ကောံချော့အော် ချ် မချိုက်ပေင်တဲ ကောံသြောံသု၊ မဒိုန်ဟာန်သမ္ပတ္တိ မကလိဝ်နူသိုင် သိုင်ပသေနဒီ ကောသလ မကုမုတ်အပိုင် နဒိုင်လာဘ်ဗဇတဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ။

ပရပရာ ညးစချင်ပါယာသိ

၄၀၇။ ပွဲကာလဂ် ကွေတ်မယုတ်မာ မုဲသတ်ရဲသတ်ဝံ ကတိုန်ဒိုင် ကုညးစချင် ပါယာသိရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္ပဲသအာင် ဟွံမွဲရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုန်မွဲလှော်ဗွန် ဟွံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက်ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် ဟွံမွဲရ” ရဲဝံ (ကတိုန်ဒိုင်ရ)။ ဗဗူးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမ္ဘိုင် သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ- “ယွံခမိတအ် ခမိကုမာရကဿပ ကွေတ်ခမိဂေါတမဂ် မွဲဟာန်ကျောံ ခမိသင် မဂ္ဂိုင် ဗုတ်

မာတိကာ

မသုန်ကံ ဂေတိဂေတိဒေသစာရီ ပွဲကောသလရတေ ဝိပိကုဉ် ချင်သေတဗျတေ ပဒတ်ဒွင် ပွဲဂြိုပ်ကြက်ဂြင် လပါ်သွပ်ကျာ ချင်သေတဗျရ။ ပရိင်ဒယှတ် ခိုဟ်ဆဲး တြနဲကုမာရ ကဿပဂ် ဗျပ်တြးပြးဇးတိတ် ရဲသင်္ဂဝံရ- ‘တြနဲကုမာရကဿပဂ် နွံကိပညာရ၊ စိက္ခန္ဓာ ဆိုက်ဗဒက်ရ၊ နွံကိညဏ်သကေက်သကာရ၊ လမိင်လညာတ် ဂြိုင်ရ၊ လေပ်တံ ဂလာန် ဓရ် စိစောန်ရ၊ ဂလာန်ကလိတ်ကလောတ်လေပ် နွံရ၊ အာယုက်ဇော် ဂ်ဇော်လေပ် နှိရ၊ တုအရုန်လေပ် နှိရ’ ရဝံ ဗျပ်တြးပြးဇးတိတ်ရ။ ပုမဝံဗိုလှောင်ကေတ် ပုဂိုလ်တုအရုန် ဂမိုင် မွဲသတ်မဒ်သင်္ဂဝံ ခိုဟ်ဆဲးဟေင်ရ” ရဝံ (သဝံမိင်ကေတ်အိုတ်ဟေင်ရ)။ ပွဲကာလဂ် ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမိုင် ဂကောံညးကိုညး ကျိပ်ညးကိုညး တိတ်ကျင် နူချင်သေတဗျအိုတ်တု နှိအာ မွဲဂကောံဓင် အိုတ်တု ပတပ်ဏာမုခ် လပါ်ဒိုဟ်သွပ်ကျာတု အာတ်ဇရေင် ဂြိုပ်ကြက်ဂြင်အိုတ်ရ။

၄၀၈။ ပွဲကာလဂ် ညးစချင်ပါယာသိဂ် ပြာပ်အာတ်ကံဒွင်တု ပွဲလတူပြာသာဒ်ရ။ ညးစချင်ပါယာသိဂ် သဝံညာတ်ကေတ် ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမိုင် ဂကောံ ညးကိုညး ကျိပ်ညးကိုညး တိတ်ကျင် နူချင်သေတဗျအိုတ်တု နှိအာ မွဲဂကောံဓင် အိုတ်တု ပတပ်ဏာမုခ် လပါ်ဒိုဟ်သွပ်ကျာ မပြာပ်အာဒွင်ဇရေင် ဂြိုပ်ကြက်ဂြင်ဂ်မဂး ကော်လိုင်တိုန် အမာတ်ရ- “ယွံအမာတ် ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမိုင်ဂ် ဂကောံညးကိုညး ကျိပ်ညးကိုညး တိတ်ကျင် နူချင်သေတဗျအိုတ်တု နှိအာ မွဲဂကောံ ဓင်အိုတ်တု ပတပ်ဏာမုခ် လပါ်ဒိုဟ်သွပ်ကျာတု မူဟိုတ်ဝံပြာပ်အာဇရေင် ဂြိုပ်ကြက်ဂြင် အိုတ်ဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံတြနဲ ခမိကုမာရကဿပ ကွးခမိဂေါတမဂ် မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် မဂိုင် ဗုတ်မသုန်ကံ ဂေတိဂေတိဒေသစာရီ ပွဲကောသလရတေ ဝိပိကုဉ် ချင်သေတဗျတု ပဒတ်ဒွင် ပွဲဂြိုပ်ကြက်ဂြင် လပါ်သွပ်ကျာ ချင်သေတဗျရ။ ပရိင်ဒယှတ် ခိုဟ်ဆဲး တြနဲကုမာရ ကဿပဂ် ဗျပ်တြးပြးဇးတိတ် ရဲသင်္ဂဝံရ- “တြနဲကုမာရကဿပဂ် နွံကိပညာရ၊ စိက္ခန္ဓာ ဆိုက်ဗဒက်ရ၊ နွံကိညဏ် ကေက်သကာရ၊ လမိင်လညာတ် ဂြိုင်ရ၊ လေပ်တံ ဂလာန်ဓရ် စိစောန်ရ၊ ဂလာန်ကလိတ်ကလောတ်လေပ် နွံရ၊ အာယုက်ဇော် ဂ်ဇော်လေပ် နှိရ၊ တုအရုန်လေပ် နှိရ” ရဝံ (ဗျပ်တြးပြးဇးတိတ်ရ)။ ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျ ဂမိုင်ဂ် တုဟ်နသဝံဗိုလှောင်ကေတ် တြနဲကုမာရကဿပဂ် ပြာပ်အာအိုတ်ရ ရဝံ (ကလေင်ဟိုလ်ထွေးရ)။

ယွံအမာတ် နှိသင်္ဂဝံမဂး ပြာပ်အာဇရေင် ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျ ဂမိုင်တု သြပ်ဟိုသဂး ရဲသင်္ဂဝံညီ- “ယွံတြနဲတအ် ညးစချင်ပါယာသိ ဟိုဗကန်နင် ရဲသင်္ဂဝံရ- ‘တြနဲတအ် သြပ်လဇမင်ဒွင်အိုတ်ညီကွာ၊ ခမိကုမာရကဿပဂ် ‘ဟိုတ်နူ ဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမွဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တု) သတ်ဂမိုင် မကတိဒ်မွဲလှေ်ဗုန် နွံအိုတ်ရ၊

ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမၠိုင် နွံရ’ ရဲဝံ ကိုပ်ကွာနူဟဝံဟိုတုံကို ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမၠိုင် မဒိုဟ်ဗို မဟုံချိုဟ်ကေက်ဏီ ညးစချင်ပါယာသိလေဝ် သွက်သဝံဗိုလှောင် ခမိကုမာရကဿပ ကြက်ပြာပ်ကျင်ရ’ ရဲဝံ ဟိုဗကန်နင်ရ” ရဲဝံ (ဩဝ် ဟိုသဂးညိ)။ ယွံအမတ် ဗွဲစုတ်တုန် လောကမ္မေသအာင် ဟုံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမၠိုင် မကတိုန်ဗွဲလှော်ဗွန် ဟုံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမၠိုင် ဟုံမွဲရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

“ယွံတြနာဲ ဒိုဟ်ရ” ရဲဝံ အမတ်ဂှ် ဒုင်ဝန် ကုညးစချင်ပါယာသိတဲ ပြာပ်အာ ဇရေင် ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမၠိုင်တဲ ဟိုသဂးကို ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညး ချင်သေတဗျဂမၠိုင် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတြနာဲတအ် ညးစချင်ပါယာသိ ဟိုဗကန်နင် ဂလာန် ဝံရ- ‘တြနာဲတအ် ဩဝ်လဇေင်အိုတ်ညိကွာ၊ ညးစချင်ပါယာသိလေဝ် သွက်သဝံဗိုလှောင် ခမိကုမာရကဿပ ကြက်ပြာပ်ကျင်ရ’ ရဲဝံ ညးစချင်ပါယာသိဟို ဟိုဗကန်နင်ရ” ရဲဝံ (ဟိုသဂးရ)။

၄၀၉။ ကြနူဂှ် ညးစချင်ပါယာသိလေဝ် သိုမတို့ဗျိုင်ကေတ် နကိုဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမၠိုင် ပြာပ်အာ ဂြိပ်ကြက်ဂြင် ဇရေင်တီလပိုင်ကုမာရကဿပတဲ ဟိုဂလာန်အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် (ဆက်မိတ်) ကောံတီလပိုင်ကုမာရကဿပရ၊ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန်အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ ဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ။

ဗဗ္ဗးသမေဟ် ကောန်ညးချင်သေတဗျဂမၠိုင် လှိုလေဝ် လှောင်သပဝတ် တီလပိုင် ကုမာရကဿပတဲ ဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင်လှို ဟိုဂလာန်အိုတ်တိုဟ် မိပ်မြဟ် (ဆက်မိတ်) ကောံတီလပိုင်ကုမာရကဿပ မွဲစွဲအိုတ်ရ၊ ဟိုပတဲကောံ ဂလာန် အိုတ်တိုဟ်မိပ်မြဟ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ်တဲ ဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင် လှို ပင်ခွအ်သိုပ်တဲ လှောင်ဏာ ဌာန်တီလပိုင်ကုမာရကဿပ နွံတဲ ဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင်လှို ဟိုလှိုင်ယုတောင်တဲ ဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ၊ ညး ဂမၠိုင်လှို ဗွဲမကွပ်သောံသိုတ်ဇြ ဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲ မွဲဒုဲအိုတ်ရ။

ကွေတ် ကမ် ဖိုကမ် ဟုံမွဲ

၄၁၀။ ညးစချင်ပါယာသိ မဂဇေင်ဒိုင် ပွဲဌာန်မဗဗ္ဗဲမွဲဒုဲတဲဂှ် ဂရင်ပတီ တီလပိုင် ကုမာရကဿပ ဂလာန်ဝံရ- “ယွံတြနာဲကဿပ အဲဒိုက် မှုံအလေံဟိုသဂး မြသော်ဝံရ၊ မှုံအလေံဂိုင်ကေတ် မြသော်ဝံရ၊ ‘ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မေသအာင် ဟုံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမၠိုင် မကတိုန် ဗွဲလှော်ဗွန် ဟုံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ် ဟုံမွဲရ’ ရဲဝံ မှုံအလေံဂိုင်ကေတ်ရ” ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံညးစချင် ညးမှုံအလေံဟိုသဂး

မြသော်ဝံ ညးမ္မုံအလေဝ်ဂိုင်ကေတ် မြသော်ဝံ အဲ ညာတ်လေဝ် ဟံကောင်ညာတ်ရ၊ မိင်လေဝ် ဟံကောင်မိင်ရ။ “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ မူဟိုတ် ဝံသဂးဂ်ရော။

၁။ ဥပမာ သိုင်ဂိတု သိုင်တဲ

၄၁၁။ ယံညးစဉ် နိသင်္ဂမဂး ပွဲအရာဝံ ကြက်ကလေင်သွာန် တုအဲဟောင်ရ၊ အတိုင်တုအဲ သျိုက်မှိုက်ကြိုက်စိုတ်ဂ် ဩဝ်သိုက် ဂလာန်သွာန်ဂ်ညိ။ ယံညးစဉ် အရာဂ် ပသာသမ္ဘိ ထေင်တဲဂ်ရော၊ ဂိတုတဲဂမ္တိုင်ဝံ နိပွဲလောကဝံအိုတ်ဟာ၊ နိပွဲလောက မ္မဲသအာင် အိုတ်ဟာ၊ ဂိတုတဲဂမ္တိုင်ဂ် နိဒေဝတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ဟာ၊ နိမ္မိတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ဂိတုတဲဂမ္တိုင်ဝံ နိပွဲလောကမ္မဲသအာင်အိုတ်ရ၊ ဟံဒ် ပွဲလောကဝံအိုတ်ရ၊ ဂိတုတဲဂမ္တိုင်ဂ် နိဒေဝတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ မ္မိတ်ဂမ္တိုင် ဟံသေင်အိုတ်ရ ရဝံ (သိုရ)။ ယံညး စဉ် ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် ကွေတ်တုအဲဂ် ဩဝ်ကိုန် ရသော်ဝံညိ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄၁၂။ တြနဲကဿပ ဖိုန်ဟိုသဂး ရသော်ဝံလေဝ် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဒိုက်ဂ် နိတ် ရသော်ဝံဟောင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ် ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ယံညးစဉ် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒ် ရသော်ဝံမဂး “ဟိုတ်နူဟိုတ် ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန် ဟံမ္မဲ အိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ဂ် နွံဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ဟိုတ်ကွေတ် အဲဒိုက် ဝံဒ် ရသော်ဝံမဂး “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောက မ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ပုန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ဂ် နွံဏီရ ရဝံ (သဂးရ)။

ယံညးစဉ် (ဟိုတ်ခွဲဂ်တုန်) ညးခွဲဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ မိတ်သဟာယ်ပြောဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ် အဲဒိုက် ဂမ္တိုင် မ္မုံအလေဝ်ဂစိုတ်လမျိုအိုတ်ရ၊ မ္မုံအလေဝ်ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုအိုတ်ရ၊ မ္မုံအလေဝ်ဒဂေတ် ဗွဲမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ မ္မုံအလေဝ်ဟိုဂလာန် ကွိုက်ဗဒန် ဟံဉာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ မ္မုံအလေဝ်ဟိုဂလာန် ဗဇိုအကြာအိုတ်ရ၊ မ္မုံအလေဝ်ဟိုဂလာန် ကြိုင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ မ္မုံအလေဝ်ဟိုဂလာန် သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်အိုတ်ရ၊ ထေန်စပ်

မက်ဂွက် ဤအိုတ်ရ၊ မှုကိုစိတ် မိက်ကိုလိုလ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကွေတ်မှာရာအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် ပွဲကာလကြ ယဲပျိုပျိုက်အိုတ်ရ၊ အာစိပ် ဒဒိခ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုယဲသကာတ်မြတ် အိုတ်ရ။ “ညးဂမ္တိုင်ပွဲ ကြက်ဟံဒလိုက်ကတို နူယဲဝံအိုတ်ရ” ပွဲကာလ မတီကေတ် ရဲဝံဂ် အဲဒိုက် ပြာပ်အာဇရေင် ညးဂမ္တိုင်ဒိုတ်တဲ ဟိုသဂး ရဲသံဝံရ-

“ယံမူးတအ် ခမီဗဗူးဂမ္တိုင်လှို မှုအလေံဟိုသဂး မြသံဝံအိုတ်ရ၊ မှုအလေံ ဂိုင်ကေတ် မြသံဝံအိုတ်ရ- ‘ဩညးဂမ္တိုင် မှုအလေံဂစိတ်လမျိုအိုတ်ရ၊ မှုအလေံ ဂိုင်ကွေတ်ကေတ် ပြပ်ညးဟံကိုအိုတ်ရ၊ မှုအလေံဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် အိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟိုဂလာန် ကွိုက်ဗဒန် ဟံဉာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟိုဂလာန် ဗဇို အကြာအိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟိုဂလာန် ကြံင်မျိုဟ်သကာတ်မြတ်အိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟိုဂလာန် သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်အိုတ်ရ၊ ထေန်စပ်မက်ဂွက် ဤအိုတ်ရ၊ မှုကိုစိတ် မိက်ကို လိုလ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကွေတ်မှာရာအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် ခန္တဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ် တဲဂ် ကြက်အာစိပ် နရက် မဟံမွဲကိုတသိမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံဒိုဟ်ဆဲး ဒ်အရာဒွဲဒတုံစေံ လိုလ်အိုတ်ရ’ ရဲဝံ (မှုအလေံဟိုသဂး ဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ)။

တြနဲမူးတအ်ညးဂမ္တိုင်တုန် မှုအလေံဂစိတ်လမျိုအိုတ်ရ၊ မှုအလေံဂိုင်ကွေတ် ကေတ် ပြပ်ညးဟံကိုအိုတ်ရ၊ မှုအလေံဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟိုဂလာန် ကွိုက်ဗဒန် ဟံဉာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟို ဂလာန်ဗဇိုအကြာအိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟို ဂလာန်ကြံင်မျိုဟ်သကာတ်မြတ်အိုတ်ရ၊ မှုအလေံဟို ဂလာန်သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်အိုတ်ရ၊ ထေန်စပ်မက်ဂွက် ဤအိုတ်ရ၊ မှုကိုစိတ် မိက်ကိုလိုလ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကွေတ် မှာရာအိုတ်ရ၊ ဂလာန်တြနဲခမီဗဗူးဂမ္တိုင် ယဝ်ဉာ်ပြမဂး၊ တြနဲတအ်ညး ဂမ္တိုင် ခန္တဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် ကြက်ဒးအာစိပ် နရက် မဟံမွဲကိုတသိမ် မဒ် လအာဂတိ ဟံဒိုဟ်ဆဲး ဒ်အရာဒွဲဒတုံစေံ လိုလ်အိုတ်ရ။ တြနဲတအ်ညးဂမ္တိုင် ခန္တဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် ယဝ်အာစိပ် နရက် မဟံမွဲကိုတသိမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံဒိုဟ် ဆဲး ဒ်အရာဒွဲဒတုံစေံ လိုလ်အိုတ်မဂး ကျင်ဇရေင်အဲတဲ သြပ်ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ညိ-

‘ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေံဉာ် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ’ ရဲဝံ (ကျင်တဲ သြပ်ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ညိ)။ တြနဲတအ်ညးဂမ္တိုင် ဒ်ညး ထေက်ကိုလျိုင်ပတေံ ဝံဇြဟတ်ဗဒ ဗဒါဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ အရာတြနဲတအ် တီညာတ်ဂ် ကြက်ဒ် သုဟ်ညင်ရဲအလိုဇကုအဲ တီ ညာတ်ကိုရ” ရဲဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ညးဂမ္တိုင် “ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒင်ဝန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်တဲမဂး ကလေင်ကျင်တဲလေဝ် ဟံဟိုလ်ထွေးအိုတ်ရ၊ ကလုတ်လေဝ် ဟံဗလးနင်အိုတ်ရ။

ယံတြနဲကဿပ ဣဝံလေဝ် ဟိုတ်ဉေံရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒ်တံ ရဲသံဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင်

မကတိန္ဒ မွဲလှေ့ဗွန် ဟံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမွဲရ”
ရဝံ (သဂးရ)။

၂။ ဥပမာ ကမ္မတ်ဒမ္မ

၄၁၃။ ယံညးစဉ်း နိသင်္ဂမဂး ပွဲအရာဝံ ကြက်ကလောင်သွာန် တုအဲဟောင်ရ။
အတိုင်တုအဲ သျှိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ်ဂ် ဩဝ်သျှိုက် ဂလာန်သွာန်ဂ်ညိ။ ယံညးစဉ်း အရာဂ်
ပသာ်သမ္ဘိ ထောင်တင်္ဂ်ရော၊ ပွဲလောကဝံ တြိုသကအ်သွိုင် တုအဲဂမ္တိုင် ရပ်နင် ကမ္မတ်
မကလိလောန်ဒုဟ်တု ထွေးတအိုတ်ရ- “ယံတြနဲ ညးဝံတုန် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ်
(နူတျိုရး) တြနဲ (မအုပ်စုပ်ပိုင်ပြီလဝ်)ရ။ ဒုဟ်ဒဏ် မိက်ဝံကို ကုကမ္မတ်ဝံ ဩဝ်ကိုညိ”
ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ တုအဲ သဂးကို ညးဂမ္တိုင်ဂ် ရဲသင်္ဂရ-

“ယံမွဲတအ် နိသင်္ဂမဂး တြိုကမ္မတ်ဝံ နကိုဇက်မခိုင်ဂ် ကွေင်ဒက်ဇက်ဗုန်တဲ
ဗွဲမဗိုန်ဗတ်တု တုတက်ကွေ်ကျိပ်တုမဂး (သီမလလောင်တြး ပိုင်ပုဟ်အာ) နကိုဖမ် မဗြု
ရမျာင်ထတ်သကာတ်ဂ် ရင်တုင်ကော်ဏာ နူဂိုင်ဍုန်သုတ်မွဲကို ဂိုင်ဍုန်သုတ်မွဲ နူဂိုင်
တရဲသွာင်မွဲကို ဂိုင်တရဲသွာင်မွဲတု တိတ်နူတြင်သျှိုက်ကျာတု ပွဲကုန်ဂစိုတ်မ္မိဟ် သျှိုက်ကျာ
ချင်ဂ် ဩဝ်ကုတ်ထောံကျိပ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သဂးရ)။ ညးဂမ္တိုင်ဂ် “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန်တု
တြိုကမ္မတ်ဂ် နကိုဇက်မခိုင် ကွေင်ဒက်ဇက်ဗုန်တဲ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်တု တုတက်ကွေ် ကျိပ်တုမဂး
(သီမလလောင်တြး ပိုင်ပုဟ်အာ) နကိုဖမ် မဗြုရမျာင်ထတ်သကာတ် ရင်တုင်ဏာ နူဂိုင်
ဍုန်သုတ်မွဲကို ဂိုင်ဍုန်သုတ်မွဲ နူဂိုင်တရဲသွာင်မွဲကို ဂိုင်တရဲသွာင်မွဲတု ကိုဂဇာ်ဒိုင်
ပွဲကုန် ဂစိုတ်မ္မိဟ် သျှိုက်ကျာချင်ဂ်အိုတ်ရ။

ကမ္မတ်ဂ် “ယံတြနဲ ညးဂစိုတ်မ္မိဟ်တအ် ပွဲကွာန်နီဂီမဟ်မုဝံ မိတ်သဟာယ်
ပြေဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ် အဲဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ။ အဲ အာထွေးကို
(ဇေယျကုကို ဂြပ်မတိုင်ဒေဝလဝ်ကို) ကုမိတ်သဟာယ်ပြေဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်
ဇာတ်ရင်သကအ်ဂမ္တိုင်တု စိုကိုကလောင်ကျင်ဂ် ဩဝ်လုတ်မင် လဇမင်ကိုအိုတ်ညိ” ရဝံ
(အာတ်ပါန်အခေါင်) ညးဂစိုတ်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင်မဂး ကလိဝံမာန်ဟာ၊ ဟံသောင်မဂး အဃော
လရိုအ်ယံ ကရေပ်ကရောတ်ဒိုင်ဟောင် ညးဂစိုတ်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ကုတ်ဗပိုတ်ကျိပ်အိုတ်ဟာ
ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယံတြနဲကဿပ ကမ္မတ်ဂ် “ယံတြနဲ ညးဂစိုတ်မ္မိဟ်တအ် ပွဲကွာန်နီဂီ မဟ်မုဝံ
မိတ်သဟာယ်ပြေဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ် အဲဂမ္တိုင် နွံအိုတ်ရ။ အဲ
အာထွေးကို (ဇေယျကုကို ဂြပ်မတိုင်ဒေဝလဝ်ကို) ကုမိတ်သဟာယ်ပြေဇ္ဇာ ကလော
ဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ်ဂမ္တိုင်တု စိုကိုကလောင်ကျင်ဂ် ဩဝ်လုတ်မင် လဇမင်

ကိုအိုတ်ညီ” ရဝံ (အာတ်ပါန်အခေါင်) ညးဂစိုတ်မိုတ်ဂမိုတ်မဂး ဟံကလိဝံရ။ ဗွဲစုတ်တုန် အယောလရိအိယာံ ကရေင်ကရောတ်ဒိုင်ဟေင် ညးဂစိုတ်မိုတ်ဂမိုတ် ကုတ်ဗပိုတ်ထေံ ကျိပ်ညးဂ်အိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

ယံညးစချင် ကမ္ဘာတစ်ခုကောန်မိုတ်ဂ် “ယံတြနဲ ညးဂစိုတ်မိုတ်တအ် ပွဲကွာန်နီဂို မဟိမုဝံ မိတ်သဟာယ်ပြေဲဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ် အဲဂမိုတ် နွံအိုတ်ရ။ အဲ အာထွေးကို (ဇကုဇကုကို ဂြပ်မတိုင်ဒေပ်လပ်ကို) ကုမိတ်သဟာယ်ပြေဲဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ်ဂမိုတ်တဲ စိုက်ကလေင်ကျင်ဂ် ဩပ်လုတ်မင် လဇမင်ကိုအိုတ်ညီ” ရဝံ (အာတ်ပါန်အခေါင်) ညးဂစိုတ်မိုတ်ဂမိုတ် မဒ်ကောန်မိုတ်ဂ် ဟံကလိဝံရမဂး။ ဒ်သင်ဂ်မဂး မိတ်သဟာယ်ပြေဲဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ် ရင်သကအ် တုအဲဂမိုတ် မွဲအလေံဂစိုတ်လမျို မွဲအလေံဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကို မွဲအလေံဒဂေတ် ဗွဲမာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုတ် မွဲအလေံဟို ဂလားနီဂိုက်ဗဒန် ဟံသုာ်စုတ် မွဲအလေံဟို ဂလားနီဗဇိုအကြာ မွဲအလေံဟို ဂလားနီကြင်မျိုဟ်သကာတ်မြဟ် မွဲအလေံဟို ဂလားနီသာသပအ် မသက္ကုဂုဏ် ပွမထွေန်စပ် မက်ဂုက်ဂိုင် မွဲကိုစိုတ် မိက်ကိုလိုလ် မွဲကိုကွေတ် မမာရာဂ် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ်နရက် မဟံမွဲကိုတာသိုမ် မဒ်လအာဂတိ ဟံခိုတ်ဆဲး ဒ်အရာဒုဒဲတဲစှေ လိုလ်အိုတ်မဂး “ယံတြနဲ ပွင်နရက်တအ် ပိုညးဂမိုတ် အာဇရေင် ညးစချင်ပါယာသိတဲ ‘ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မေသအာင် နွံရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုတ် မကတိုဒ် မွဲလေံပွန် နွံအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကု သိုလ်ကမ်ဂမိုတ် နွံရ’ သွက်ဝံအာဟိုလ် ရဝံ ဩပ်လဇကိုအိုတ်ညီဂ် သင်လီ (အာတ် အခေါင်) ပွင်နရက်ဂမိုတ် ဝံကလိဝံရော”။

ယံညးစချင် ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေပ် ကွေတ်တုအဲဂ် ဩပ်ကိုဒ် ရသင်ဝံညီ- “ဟိုတ်နူ ဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မေသအာင် နွံရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုတ် မကတိုဒ်မွဲလေံပွန် နွံအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုတ် နွံရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄၁၄။ တြနဲကသပ ဝိန်ဟိုသဂး ရသင်ဝံလေပ် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒ်တဲ ရသင်ဝံဟေင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မေသအာင် ဟံမွဲရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုတ် မကတိုဒ် မွဲလေံပွန် ဟံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုတ် ဟံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ယံညးစချင် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒ်တဲ ရသင်ဝံမဂး “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မေသအာင် ဟံမွဲရ (ချိုတ်တဲ)သတ်ဂမိုတ် မကတိုဒ် မွဲလေံပွန် ဟံမွဲအိုတ်ရ။ ဖို ဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ် ဟံမွဲရ” ဂ် နွံဏီဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယံတြနဲကသပ ဟိုတ်ကွေတ် အဲဒိုက် ဝံဒ်တဲ ရသင်ဝံမဂး “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မေသအာင် ဟံမွဲရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုတ် မကတိုဒ် မွဲလေံပွန် ဟံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုတ် ဟံမွဲရ” ဂ် နွံဏီရ ရဝံ (သဂးရ)။

ယံညး စဉ်း (ဟိုတ်ခွဲဂ်တုန်) ညးခွဲဂ်ရော ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ မိတ်သဟာယ်ပြောဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ် အဲဒိုက် ဂမိုင် ဝေင်ပါကွေံ နူပမဂစိတ်လမျီုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဂိုင်ကတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံ ကိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ကွိုက်ဗဒန် ဟံ့သုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ဗဇိအကြာ အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ကြိုင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမ ဟို ဂလန်သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်အိုတ်ရ၊ ပွမထွေန်စပ်မက်ဂုက် ဟံ့ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ဟံ့မဲ့ ကိုစိတ် မိက်ကိုလိုလ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကွေတ် သုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်ဂ် ပွဲကာလကြ ယဲပျိုပျိုက်အိုတ်ရ၊ အာစိပ် နှိဒဒိန်အိုတ်ရ၊ ဂိယဲ ဗွဲသကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ “ညးဂမိုင်ဝံ ကြက်ဟံ့ဒလိုက်ကတို နူယဲဝံအိုတ်ရ” ပွဲကာလ မတီကေတ် ရံဝံ အဲဒိုက် ပြာပ်အာဇရေင် ညးဂမိုင်ဂ်တဲ ဟိုသဂး ရံသာ်ဝံရ-

“ယံမ္မးတအ် ခမိဗဗ္ဗးဂမိုင်လှို မှုအလေံဟိုသဂး မြသာ်ဝံအိုတ်ရ၊ မှုအလေံ ဂိုင်ကေတ် မြသာ်ဝံအိုတ်ရ ‘ဩညးဂမိုင် ဝေင်ပါကွေံ နူပမဂစိတ်လမျီုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဂိုင်ကတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံ့ကိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ် ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ကွိုက်ဗဒန် ဟံ့သုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ဗဇိအကြာအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ကြိုင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ် အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟိုဂလန်သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်အိုတ်ရ၊ ပွမထွေန်စပ် မက်ဂုက် ဟံ့ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ဟံ့မဲ့ကိုစိတ် မိက်ကိုလိုလ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကွေတ် သုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင်ဂ် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် အာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ’ ရံဝံ မှုအလေံဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။

တြနဲတအ်ညးဂမိုင် ဝေင်ပါကွေံ နူပမဂစိတ်လမျီုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဂိုင် ကုတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံ့ကိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင် အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟိုဂလန်ကွိုက်ဗဒန် ဟံ့သုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟို ဂလန်ဗျိုအကြာအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟိုဂလန်ကြိုင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေံ နူပမဟိုဂလန်သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ်အိုတ်ရ၊ ပွမထွေန်စပ်မက်ဂုက် ဟံ့ဂိုင် အိုတ်ရ၊ ဟံ့မဲ့ကိုစိတ် မိက်ကိုလိုလ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကွေတ် သုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဂလန် တြနဲ ခမိဗဗ္ဗးဂမိုင်ဂ် ယဝ်သုာ်ပြမဂး၊ တြနဲတအ်ညးဂမိုင် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနူချိုတ်တဲဂ် ကြက်အာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။

တြနဲတအ်ညးဂမိုင် ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြ နူချိုတ်တဲဂ် ယဝ်အာစိပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်မဂး ကျင်ဇရေင်အဲတဲ ဩပ်ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ညိ- ‘ဟိုတ်နူ ဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မေသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုင် မကတိုဒ်မဲ့လှေံဉာန် နွံအိုတ်ရ၊

ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် နွံရ” ရဝံ (သြပ်ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ညိ)။ တြုံနဲ တအ်ညးဂမ္ဘိုင် နိညးထေက်ကိုလျှင်ပတေ် ဝံဇဟတ်ဗဒဗဒါ အဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ အရာ တြုံနဲ တအ် တိညာတ်ဂ် ကြက်ဒ်သုဟ်ညံင်ရဲအလိုဏှေအဲ တိညာတ်ကိုရ” ရဝံ (ဟိုသးရ)။ ညးဂမ္ဘိုင် “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုအဲဒိုက်အိုတ်တဲမး ကလေင်ကျင်တဲလေင် ဟံဟိုလ် ထွေးအိုတ်ရ၊ ကလုတ်လေင် ဟံဗလးနင်အိုတ်ရ။

ယံတြုံနဲကဿပ ဣဝံလေင် ဟိုတ်ခဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် နိတ် ရဲသးဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေင် လောကမ္မေသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုန် မွဲလေ်ပုန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သးရ)။

၃။ ဥပမာ တြုံတို့မှိုက် ပွဲကတိုင်အသုဘ

၄၁၅။ ယံညးစျင် နိသးဂ်မး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပွဲလောကဝံ တုပညာဂမ္ဘိုင်လျိုက် တိကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဟိုသး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယံညး စျင် ဥပမာမးတုန်- တြုံမွဲဂ် တို့မှိုက်ဒိုင် ပွဲကတိုင်အသုဘ မွဲဟာန်ကောံ ကျိပ်ရ၊ ပွဲကာလဂ် တုအဲ ဖအေဝ်စကာ တြုံသကအ်သိုင်ဂမ္ဘိုင်ရ- “ယံမူးတအ် သြပ်ရင်တုင် တံင်ပတိတ် တြုံဂ် နူကတိုင်အသုဘဂ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (ဖအေဝ်စကာရ)။ ညးဂမ္ဘိုင် “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန်တဲ ရင်တုင်တံင်ပတိတ် တြုံဂ် နူကတိုင်အသုဘဂ်အိုတ်ရ။ တုအဲ သးကို ညးဂမ္ဘိုင် ရဲသးဝံပုန်ရ။ “ယံမူးတအ် အသုဘ မကွေတ်ဗာန်ဒိုင် ပွဲဇုကတြုံဂ် သြပ်ဇိတ်ကွေ် ဗွဲမဒးရး နကိုဒုန်ကရေက်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သးပုန်ရ)။ ညးဂမ္ဘိုင် “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန်တဲ အသုဘ နူဇုကတြုံဂ် ဇိတ်ကွေ် ဗွဲမဒးရး နကိုဒုန်ကရေက်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ။

တုအဲ သးကို ညးဂမ္ဘိုင် ရဲသးဝံပုန်ရ- “ယံမူးတအ် ဇုကတြုံဂ် သြပ်တုဟ် ပေါတ် နကိုတိဗု စိုက်ပေင်ပိဝါ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ညိ” ရဝံ (သးပုန်ရ)။ ညးဂမ္ဘိုင် ဇုကတြုံဂ် တုဟ်ပေါတ် နကိုတိဗု စိုက်ပေင်ပိဝါ ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။ တုအဲ သးကိုညးဂမ္ဘိုင် ရဲသးဝံ ပုန်ရ- “ယံမူးတအ် ဇုကတြုံဂ် လံက်နကိုကွေ်တဲ နကိုခိုက်ကြကောတ် မချိန်ချောတ်ဂ် သြပ်ကြာတ်ကြကွေ် ဗွဲမဒးရး ဗွတ်ပိဝါအိုတ်ညိ” ရဝံ (သးပုန်ရ)။ ညးဂမ္ဘိုင် ဇုကတြုံဂ် လံက်နကိုကွေ်တဲ နကိုခိုက်ကြကောတ် မချိန်ချောတ်ဂ် ကြာတ်ကြကွေ် ဗွဲမဒးရး ဗွတ်ပိဝါ အိုတ်ရ။ တုအဲ သးကို ညးဂမ္ဘိုင် ရဲသးဝံပုန်ရ- “ယံမူးတအ် သြပ်ပလေင်ပလေတ် သော်ကျိပ် တသော်ခွိပ် တြုံဂ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သးပုန်ရ)။ ညးဂမ္ဘိုင် ပလေင်ပလေတ် သော်ကျိပ် သော်ခွိပ်တြုံဂ်အိုတ်ရ။

၁။ ကတိုင်အသုဘမးဂ် ကတိုင်တရဲဇော်ကို ကတိုင်အိက်ကို ဂိုင်ကေတ်ညိ။

တူအဲ သဂးကို ညးဂမၠိုင်ဂ် ရံသင်္ဂပွန်ရ- “ယွံမူးတအ် ဇုန်ပက် မထေက်တန် ကိုဍုဟ်မးကို စွန်လံက်ဗဗိုဟ် မထေက်တန်ကိုဍုဟ်မးကို ယာတ်ဗျိုက်လတက်ဂမၠိုင် မထေက်တန်ကိုဍုဟ်မးကို ဩဝ်ကေတ်နင်ကို ကုတြိုက်အိုတ်ညိ” ရံဝံ (သဂးပွန်ရ)။ ညးဂမၠိုင်ဂ် ဇုန်ပက် မထေက်တန်ကိုဍုဟ်မးကို စွန်လံက်ဗဗိုဟ် မထေက်တန်ကိုဍုဟ်မးကို ယာတ်ဗျိုက်လတက်ဂမၠိုင် မထေက်တန်ကိုဍုဟ်မးကို ကေတ်နင်ကို ကုတြိုက်အိုတ်ရ။ တူအဲ သဂးကို ညးဂမၠိုင်ဂ် ရံသင်္ဂပွန်ရ- “ယွံမူးတအ် တြိုက် ပတိုန်လတူပြာသာဒ်တဲ ဩဝ်စွပ်တန်လဝ် ကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ (သွက်ဂွံကလိဂွံဒတဲ) အိုတ်ညိ” ရံဝံ (သဂးပွန်ရ)။ ညးဂမၠိုင်ဂ် ပတိုန်တြိုက် လတူပြာသာဒ်တဲ စွပ်တန်လဝ် ကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ (သွက်ဂွံကလိဂွံဒတဲ) အိုတ်ရ။

ယွံညးစဉ် ဂလာန်ကြက်သွာန်ဂတက် ပသာသမ္ဘိဟေင် ထေင်တံက်ရော၊ ကုတြိုက် မဟံဉ် ဗွဲမဒးရဲတဲ မလံက်လေတ်ကေတ် သုဗြမောဝ် ဗွဲမဒးရဲတဲ မပလေပ်ပလေတ်ကေတ် သော်ကျိပ် တသော်ခိပ် ဗွဲမဒးရဲတဲ မသျှိုက်စုတ် ဇုန်ပက်တဲ မကျိုင်ကျပ် ဗွဲမဒးရဲတဲ မဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်မအးဇုတဲ အာစိုပ်လတူပြာသာဒ်တဲ ဒုင်စသိုင် နကိုကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် မသုန်ပြကာ ဗွဲမသျှိုက်ပေင်စုမ်ရမ် အလံအိုတ်သိုတ် ပဒတ်ဒိုင် ဆန္ဒမမိက်ကိုတိုက် ပွဲကတိုင်အသုဘ မွဲလှော်ပွန် ဒ်ဒိုင်ဏီဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံတြုနာကဿပ ဟံဒ်သင်္ဂရ။ မူဟိုတ်ရောဟိုမဂး ယွံတြုနာကဿပ ကတိုင်အသုဘ မဟံအးဇုကို ကိုခွက်လေပ် ဒ်ရ၊ သဘမကိုခွက်လေပ် အာစိုပ်ရ၊ သုပသလေပ် ဒ်ရ၊ သဘသုအမြဲ ဟံဒ်ခိတ်ဆဲးပသလေပ် အာစိုပ်ရ၊ ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲလေပ် ဒ်ရ၊ သဘထေက်ကိုကျုဟ်မွဲလေပ် အာစိုပ်ရ၊ ထေက်ကိုဇအိုန်ဇရလေပ် သဘထေက်ကိုဇအိုန်ဇရလေပ် အာစိုပ်ရ ရံဝံ (သဂးရ)။

ယွံညးစဉ် တုပ်တသံဂဟေင် သွက်ဒေဝတ်ဂမၠိုင် မှိုတ်တအ်ကို ကိုခွက်လေပ် ဒ်ရ၊ သဘမကိုခွက်လေပ် အာစိုပ်ရ၊ သုပသလေပ် ဒ်ရ၊ သဘသုအမြဲ ဟံဒ်ခိတ်ဆဲး ပသလေပ် အာစိုပ်ရ၊ ထေက်ကိုကျုဟ်မွဲလေပ် ဒ်ရ၊ သဘထေက်ကိုကျုဟ်မွဲလေပ် အာစိုပ်ရ၊ ထေက်ကိုဇအိုန်ဇရလေပ် ဒ်ရ၊ သဘထေက်ကိုဇအိုန်ဇရလေပ် အာစိုပ်ရ။ ယွံညးစဉ် ဗုတ်ကွံယောဇနာဟေင် သုဗြမ္မိဟေင် ပျိုပျိုကဒေဝတ်ဂမၠိုင် မာန်ရ၊ ဒ်သင်္ဂရတဲ မိတ်သဟာယ်ပြေဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ် တူအဲဂမၠိုင် မဝေင်ပါကေတ် နုပမဂိုတ်လမျို မဝေင်ပါကေတ် နုပမဂိုက်ကွတ်ကေတ် ငြပ်ညးဟံကို မဝေင်ပါကေတ် နုပမဒေဝတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် မဝေင်ပါကေတ် နုပမဟို ဂလာန်ကိုက် ဗဒန် ဟံဉ်စုတ် မဝေင်ပါကေတ် နုပမဟို ဂလာန်ဗဇိုအကြာ မဝေင်ပါကေတ် နုပမဟို ဂလာန်ကြိုင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ် မဝေင်ပါကေတ် နုပမဟို ဂလာန်သာသပအ် မသက္ကုဂုဏ် ပွမထွေန်စပ် ဟံဉ်ဟိုင် ဟံဉ်မုကိုစိုတ် မိက်ကိုလိုဟ် မွဲကိုကွေတ် မသုတ်စုတ် ခန္ဓဇာ လိုဟ်တဲ ပွဲကြုနုချိုတ်တဲ အာစိုပ် ချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုတ်ဆဲးအိုတ်မဂး “ဟိုတ်နု ဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမၠိုင် မကတိုဒ် မွဲလှော်ပွန် နွံ

အိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ် နွံရ” ရဝံ ကျင်တဲ့ သင်္ဂလိဝံဟိုလ်ထွေး အိုတ်ရဲရော။ ယွံညးစချင် နကိုဟိုတ်ဝံလောင် ကွေတ်တုအဲဂ် ဩဝ်ကိုန့် ရသော်ဝံညိ- “ဟိုတ် နူဟိုတ်ဝံလောင် လောကမ္မေသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန့် မွဲလှေ့ဗုန် နွံ အိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံရ” ရဝံ (သကးရ)။

၄၁၆။ တြုံနဲကဿပ ဝိနိဟိုသကး ရသော်ဝံလောင် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဗိုက် နှိတ် ရသော်ဝံဟောင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလောင် လောကမ္မေသအာင် ဟုံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန့် မွဲလှေ့ဗုန် ဟုံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟုံမွဲရ” ရဝံ (သကးရ)။ ယွံညးစချင် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒိုက် နွံဏီဟာ။ ပ ။ ယွံတြုံနဲကဿပ ဟိုတ်ကွေတ် အဲဗိုက် ဝံဒိုက် နွံဏီရ။ ပ ။ ယွံညးစချင် (ဟိုတ်ခေတ်တုန့်) ညးခေတ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံတြုံနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ မိတ်သဟာယ်ပြေဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန် ဇာတ်ရင်သကအ် အဲဗိုက်ဂမ္တိုင် ဝေင်ပါကွေ် နူပမဂစိုတ်လမျိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမ ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမဒဂေတ် ဗွဲမာရာ ပွဲကာမဂုဏ် ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမဟို ဂလာန်ကိုက်ဗဒန် ဟုံသုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမသုင်စ စုသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲး ဝိဝိင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် ပွဲကာလကြ ယဲဗျိုဗျိုက် အိုတ်ရ၊ အာစိုပ် ဒဒ်ခိင်အိုတ်ရ၊ ဂိယဲ ဗွဲမသကာတ်မြတ်အိုတ်ရ၊ “ညးဂမ္တိုင်ဝံ ကြက်ဒလိုက် ကတို နူယဲဝံ ဟုံမာန်အိုတ်ရ” ပွဲကာလ မတီကေတ် ရဝံဂ် အဲဗိုက် ပြာပ်အာဇေရင် ညးဂမ္တိုင်တဲ့ ဟိုသကး ရသော်ဝံရ-

“ယွံတြုံနဲတအ် ခမိဗဗ္ဗးဂမ္တိုင်လှို မှုံအလေံဟိုသကး မြသော်ဝံအိုတ်ရ၊ မှုံအလေံ ဂိုင်ကေတ် မြသော်ဝံအိုတ်ရ- ‘ဩညးဂမ္တိုင် ဝေင်ပါကွေ် နူပမဂစိုတ်လမျိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါ ကွေ် နူပမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမဒဂေတ် ဗွဲမာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမဟို ဂလာန်ကိုက်ဗဒန် ဟုံသုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမသုင်စ စုသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲး ဝိဝိင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် ခန္ဓဇကု လိုလ်တု ပွဲကြုံနူချိုတ်တဲ့ အာစိုပ် ဒဒ်သကအ်ပွင်ဒေဝတ်တာဝတီဂမ္တိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒ် လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ’ ရဝံ မှုံအလေံ ဟိုသကးဂိုင်ကေတ်အိုတ်ရ။

တြုံနဲတအ်ညးဂမ္တိုင်တုန့် ဝေင်ပါကွေ် နူပမဂစိုတ်လမျိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမ ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟုံကိုအိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမဒဂေတ် ဗွဲမာရာ ပွဲကာမဂုဏ် အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမဟို ဂလာန်ကိုက်ဗဒန် ဟုံသုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဝေင်ပါကွေ် နူပမ သုင်စ စုသိအရက် မဒ်ဟိုတ်မစူမဲး ဝိဝိင်အိုတ်ရ၊ ဂလာန် တြုံနဲခမိဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် ယပ်သုာ်ပြ မဂး မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ခန္ဓဇကု လိုလ်တု ပွဲကြုံနူချိုတ်တဲ့ ကြက်ဝံအာစိုပ် ဒဒ်သကအ် ပွင်ဒေဝတ်တာဝတီဂမ္တိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးအိုတ်ရ။ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင်

ခန္ဓဇကု လိုလားတဲ့ ပွဲကြံနုချိုတ်တဲ့ ယင်အာစိုပ် ဒဒိသကအိပ္ပင်ဒေဝတာဝတီဂမ္ဘိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒိလအာဂတိ ခိုဟ်ဆာဲအိုတ်မး ကျင်ဇေရင်အဲတဲ့ သြပ်ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ညိ-

‘ဟိုတ်နုဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေ့ဗွန် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် နွံရ’ ရဝံ (ကျင်တဲ့ သြပ် ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ညိ)၊ တြနဲတအ်ညးဂမ္ဘိုင် နိညးလျှင်ပတေ့ ဝံဇြဟတ်ဗဒဗဒါ အဲဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ၊ အရာတြနဲတအ်ညးဂမ္ဘိုင် တိညာတ်ဂ် ကြက်နိ သုဟ်ညံင်ရတိညာတ် အလို ဇကုအဲရ” ရဝံ (ဟိုသဂးရ)။ ညးဂမ္ဘိုင်ဂ် “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုအဲတဲ့မး ကျင်တဲ့လေဝ် ဟံဟိုလ်ထွေးအိုတ်ရ၊ ကလုတ်လေဝ် ဟံဗလးနင်အိုတ်ရ။ ယံတြနဲကဿပ ဣဝံလေဝ် ဟိုတ်ဍေရ၊ ဟိုတ်နုဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် နိတ် ရသးဝံရ- “ဟိုတ်နုဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေ့ဗွန် ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖို ဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄။ ဥပမာ ဒေဝတာဝတီ

၄၁၇။ ယံညးစချင် နိသးဂ်မး ပွဲအရာဝံ ကြက်ကလေင်သွာန် တုအဲဟောင်ရ၊ အတိုင်တုအဲ သျှိုက်မျှိုက်ကြိုက်စိုတ်ဂ် သြပ်သိုက် ဂလာန်သွာန်ဂ်ညိ။ ယံညးစချင် ပွဲချင် မှိုဟ်ဝံ ကံသွာန် နိမွဲတဲမွဲဗတံ သွပ်တာဝတီဂမ္ဘိုင်ရ၊ တဲဗတံသးဂ် ပိစှော်ဂ် နိမွဲဂ်တုရ၊ စိုဓါဂ်တုသးဂ် နိမွဲသွာန်ရ၊ နကံသွာန်သးဂ် သွာန်လှီ ပွဲချင်သွပ်ဂ် နိဗွတ်ဗွတ်အာယုက် ဒေဝတာဝတီဂမ္ဘိုင်ရ။

မိတ်သဟာယ်ပြေဇ္ဇာ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအိ တုအဲဂမ္ဘိုင် မဝေင်ပါကေံ နုပမဂစိုတ်လမျှို မဝေင်ပါကေံ နုပမဂိုင်ကွတ်ကေတ် ငြပ်ညးဟံဂ် မဝေင် ပါကေံ နုပမဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဝေင်ပါကေံ နုပမဟို ဂလာန်ကိုက် ဗဒန် ဟံဗျံစုတ် မဝေင်ပါကေံ နုပမစသုင်စ စုသိအရက် မဒိဟိုတ်မဇ္ဇမာဲ ဝိဝိင်ဂ် ခန္ဓဇကု လိုလားတဲ့ ပွဲကြံနုချိုတ်တဲ့ အာစိုပ် ဒဒိသကအိပ္ပင်ဒေဝတာဝတီဂမ္ဘိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒိ လအာဂတိ ခိုဟ်ဆာဲအိုတ်မး ကသပ် ရသးဝံ ယင်နိ ကုညးဂမ္ဘိုင်မး “ပိုညးဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒင်စသိုင် ဗွဲဗျိုက်ပေင်စုမ်ရမ် အလုံအိုသို နကံကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ပြကာ ဗွတ်ဓါတု ကွာအိုတ်ရ၊ ကြနုဂ်မှ ပိုညးဂမ္ဘိုင် အာဇေရင် ညးစချင်ပါယာသိတဲ့ ‘ဟိုတ်နုဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ်မွဲလှေ့ဗွန် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် နွံရ’ ဂ် “ကြက်ဟိုလ်ထွေးအိုတ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

နိသးဂ်မး ညးဂမ္ဘိုင်ဂ် ကျင်တဲ့ “ဟိုတ်နုဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ်မွဲလှေ့ဗွန် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်

ကမ်ဂမ္ဘိုင် နွံရ” ရဝံ ဟိုလ်ထွေးကိုမာန်အိုတ်ဟာ (ရဝံ သွာန်ရ)။ ယုံတြနဲကဿပ ဟိုလ်ထွေးဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ယုံတြနဲကဿပ ဗွဲစုတ်မး ပိုညးဂမ္ဘိုင် ချိုတ်အာတု ဗွဲမလအ်လဟေင် နှိအိုတ်ရ။ “ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ” ရဝံကို “ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် အာယုက်ဂိုင် မြသံဂံအိုတ်ရ” ရဝံကို ဟိုတ်ပရူပရာဝံ မူရ်ညးမဲ့ ဟိုလ်ထွေးကို ကုတြနဲကဿပဂ်ရော၊ “ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ” ရဝံကို “ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် အာယုက်ဂိုင် မြသံဂံအိုတ်ရ” ရဝံကို ဂလာန်တြနဲကဿပ ဟိုသးဂ် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဟံပတေ်အိုတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတိရ)။

၅။ ဥပမာ တြုံကွက် နူဂဏ်

၄၁၈။ ယုံညးစဉ် ဥပမာမးတုန်- တြုံမကွက်နူဂဏ် ဟံညာတ်ကေတ် သာ်လမ်စံက် သာ်ဗုဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် သာ်ဒမ္ပိုင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် သာ်မိတ် သာ်ထဝ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် သာ်ဗကေတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် သာ်ဗကေတ် ကြိုင်ကြိုင် (တမြင်)ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် အရာမညီသာသုတ်သုန် အရာဟံညီသာ သုတ်သုန်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် လျးအရံင်သွံင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံညာတ်ကေတ် ဂိတုတုဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညးကွက်နူဂဏ် ဟိုသး ရသံဂံရ-

“သာ်လမ်စံက် သာ်ဗုဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်လမ်စံက် သာ်ဗုဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ သာ်ဒမ္ပိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်ဒမ္ပိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ သာ်မိတ် သာ်ထဝ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်မိတ် သာ်ထဝ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ သာ်ဗကေတ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်ဗကေတ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ သာ်ဗကေတ်ကြိုင်ကြိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်ဗကေတ်ကြိုင်ကြိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ အရာမညီသာ သုတ်သုန် အရာမဟံညီသာသုတ်သုန် ဟံမဲ့ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် အရာမညီသာ သုတ်သုန် အရာမဟံညီသာသုတ်သုန် ဟံမဲ့ရ၊ လျးအရံင်သွံင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် လျးအရံင်သွံင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ဂိတုတုဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် ဂိတုတုဂမ္ဘိုင် ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ အဲ ဟံတိကေတ် မပတံကိုလမ်စံက် ဗုဝံရ၊ အဲ ဟံညာတ်ကေတ် မပတံကိုလမ်စံက် ဗုဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ မပတံကိုလမ်စံက် ဗုဝံ ဟံမဲ့ရ” ရဝံ (ဟိုသးရ)။

ယုံညးစဉ် သးသင်္ဂမး ညးကွက်နူဂဏ် နှိဟိုသးသုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတြနဲကဿပ ဟံနှိဟိုသး ဗွဲမသုတ်ရ၊ ယုံတြနဲကဿပ သာ်လမ်စံက် သာ်ဗုဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်လမ်စံက် သာ်ဗုဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ သာ်ဒမ္ပိုင်ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် မညာတ်ကေတ် သာ်ဒမ္ပိုင်ဂမ္ဘိုင် နွံအိုတ်ရ။ ပ ။ အရာမညီသာသုတ်

သုန် အရာမဟံညီသာသုဟ်သုန် နွံရ၊ ညးဂမၠိုင် မညာတ်ကေတ် အရာမညီသာသုဟ်သုန် အရာမဟံညီသာသုဟ်သုန် နွံရ၊ လျးအရံင်သွံင်ဂမၠိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင် မညာတ်ကေတ် လျးအရံင်သွံင်ဂမၠိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ဂိတုတုဂမၠိုင် နွံအိုတ်ရ၊ ညးဂမၠိုင် မညာတ်ကေတ် ဂိတု တုဂမၠိုင် နွံအိုတ်ရ၊ (သိုဗ္ဗိတု ရံဝံအိုတ်ရ) အဲ ဟံတီကေတ် မပတံကိုလမ်စံက် ဗုဝံရ၊ အဲ ဟံညာတ်ကေတ် (မပတံကို လမ်စံက် ဗု) ဂမၠိုင်ရ၊ ဟိုတ်ရ (မပတံကို လမ်စံက် ဗု) ရ် ဟံမွဲရ” ရံဝံ ဟိုသဂးမဂး၊ သဂးသင်္ဂမဂး ညးကွက်နူဂဝ်ရ် ဟံဒ်ဟိုသဂး ဗွဲသုတ်စုတ်ရ ရံဝံ (သဂးရ)။ ယံညးစုဉ် တုတ်သင်္ဂဝံဟေင် ဟိုတ်နူဂလားနံ တုအဲ ဟိုသဂးကိုအဲရ် တုအဲ ဒ်အာ သုဟ်ညံင်ရဲညးကွက်နူဂဝ်ရ် ပြာကဉ်ရ။

“ဒေဝတတာဝတိဂမၠိုင် နွံအိုတ်ရ” ရံဝံကို “ဒေဝတတာဝတိဂမၠိုင် အာယုက်ဂိုင် မြဲသင်္ဂဝံအိုတ်ရ” ရံဝံကို ဟိုတ်ပရူပရာဝံ မူရဲညးမွဲ ဟိုလ်ထွေးကို ကုတြနဲကဿပရော၊ “ဒေဝတတာဝတိဂမၠိုင် နွံအိုတ်ရ” ရံဝံကို “ဒေဝတတာဝတိဂမၠိုင် အာယုက်ဂိုင် မြဲသင်္ဂဝံ အိုတ်ရ” ရံဝံကို ဂလားနံ တြနဲကဿပ ဟိုသဂးရ် ပိုဒ်ကံတအဲညးဂမၠိုင် ဟံပတေ်အိုတ်ရ ရံဝံ တုအဲ (သဂးရ)။ ယံညးစုဉ် နကိုမံသစက္ခု မတ်ဖျုန်ဝံ ညာတ်ကေတ် လောက မွဲသအာင်ရ ရဲသင်္ဂဝံ သုဟ်ညံင်ရဲ တုအဲထေင်ရ် ဟံထေက်ကိုသမ္ဘိရ။

ယံညးစုဉ် ပြဲခမီ ဗဗ္ဗးဂမၠိုင် နိဿယသိပ်ဂ် ဘာဂြိုပ်ဂမၠိုင် မလှုသိုတ်တြဲ မသေ့ဒဲ နူကွာန်အိုတ်ရ။ ဟံဝိဝိင် ဟိုတ်မဲအိုတ်ရ်ဒ်တု မှုကိုလ္လိပရာ မသကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ်ဒ်တု မှုကိုစိုတ် မတန်ကြန်အိုတ်ရ်ဒ်တု ခမီဗဗ္ဗးဂမၠိုင် မပဒတ် ပဲဘာဂြိုပ်ရ် ကိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ် ဖြိုင်ကေတ်အိုတ်ရ၊ ခမီဗဗ္ဗးဂမၠိုင်ရ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ် မတုတ်သုဟ်ကို မတ်ဒေဝတ တအံ မအးဇးဗွဲတေင် မလောန်အာ အရာမိုဟ်တအံ ညာတ်ရ် ညာတ်ကေတ် လောက ဝံကို လောကမွဲသအာင်ကို ချိုတ်တု သတ်ဂမၠိုင် မကတိန်မွဲလှေ့ပွန်ကိုအိုတ်ရ။

ယံညးစုဉ် ရဲသင်္ဂဝံဟေင် ဒးသမ္ဘိလင် လောကမွဲသအာင်ရ်၊ သုဟ်ညံင်ရဲ တုအဲ ထေင်ရ် နကိုမံသစက္ခု မတ်ဖျုန်ဝံ ညာတ်ကေတ်ရ် ဟံထေက်ကိုသမ္ဘိရ။ ယံညးစုဉ် မှုကိုဟိုတ်ဝံလေင် ကွေတ်တုအဲရ် ဩဝ်ကိုဒ် ရဲသင်္ဂဝံညီ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေင် လောက မွဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တု) သတ်ဂမၠိုင် မကတိန်မွဲလှေ့ပွန် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ် ကမ်ဂမၠိုင် နွံရ” ရံဝံ (သဂးရ)။

၄၁၉။ တြနဲကဿပ စိုန်ဟိုသဂး ရဲသင်္ဂဝံကိုလေင် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒ်တ ရဲသင်္ဂဝံဟေင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေင် လောကမွဲသအာင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တု) သတ်ဂမၠိုင် မကတိန်မွဲလှေ့ပွန် ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမၠိုင် ဟံမွဲရ” ရံဝံ (သဂးရ)။ ယံညးစုဉ် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒ်ရ် နွံဏီဟာ။ ပ ။ ယံတြနဲကဿပ ဟိုတ် ကွေတ်အဲဒိုက် ဝံဒ်ရ် နွံဏီရ။ ပ ။ ယံညးစုဉ် (ဟိုတ်ခွေ်တုနံ) ညးခွေ်ရော ရံဝံ (သုာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ ခမီဗဗ္ဗးဂမၠိုင် မှုကိုသီလ မှုကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲး မှုပိုက်

ကိုတူဟ်နအာယုက်ဂိုင် မုံပိုင်ကို တူဟ်နဟုံမိက်ချိုတ် မုံပိုင်ကိုတသိုမ် မကျဟ်မွဲ ဒဒိန်ဂ် အဲဒိုက် သဝံညာတ်ကေတ်ရ။

ယုံတြနဲကဿပ (ပွဲကာလမဝံညာတ်ကေတ်သင်္ဂ) ကသပ်သင်္ဂ နိုတ် ကုအဲ ဒိုက်ရ- “ခမိဗမ္မဗြ မုံကိုသီလ မုံကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဝံ ‘ပိုညးဂမိုင် ချိုတ်အိုတ်မး ကြက်နိ ပြုလတူနူလောကဝံရ’ ရဲသင်္ဂ တီကေတ်အိုတ်မး၊ တြနဲခမိဗမ္မဗြ မုံကိုသီလ မုံကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဝံ လှဟ်ခေါ်ဂ် စကွေ်ဂျီတဲလေဝ် ချိုတ်အိုတ်ရ၊ ရင်တုင် လွဟ် လက်နက် ဓုန်မြဲတဲလေဝ် ဂစိုတ်ကွေ်အိုတ်ရ၊ တံင်ဂြုဇုက်တဲလေဝ် ချိုတ်အိုတ်ရ (ဒက် ဂစိုတ်ကအိ)၊ ဆင်စေ်ဗပါတ်တုအိ ဗင်ဇြဟ်တဲလေဝ် ချိုတ်အိုတ်ရ၊ (ဆင်ဂစိုတ်ရ)။ တြနဲ ခမိဗမ္မဗြ မုံကိုသီလ မုံကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဝံ ‘ပိုညးဂမိုင် ချိုတ်အိုတ်မး ကြက်နိ ပြုလတူ နူလောကဝံရ’ ရဲဝံ ဟိုတ်မဟုံတီကေတ်အိုတ်ဂ်ရ ခမိဗမ္မဗြ မုံကိုသီလ မုံကို ဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဝံ မုံပိုင်ကို တူဟ်နအာယုက် ဂိုင်အိုတ်ရ၊ မုံပိုင်ကို တူဟ်နဟုံမိက် ချိုတ်အိုတ်ရ၊ မုံပိုင်ကို တသိုမ်အိုတ်ရ၊ ကျဟ်မွဲ ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ (ဟုံဂစိုတ်ကွေ် ဇကု ဇကုအိုတ်ရ)” ရဲဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ယုံတြနဲကဿပ ကူဝံလေဝ် ဟိုတ်ခွဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် နိုတ် ရဲသင်္ဂ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မေသအာင် ဟုံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုင် မကတိန် မွဲလေ်ပုန် ဟုံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုင် ဟုံမွဲရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

၆။ ဥပမာ ဗမ္မဗြ မုံကိုဒုင်ဒွင်

၄၂၀။ ယုံညးစချင် နိုသင်္ဂမး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပွဲလောကဝံ တြံ တုပညာဂမိုင်လှိုက် တီကေတ် အဓိပ္ပါယ် ဂလာန်မဟီသဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယုံညး စချင် ကေင်ဒိုကျင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအိမးတုန်- ဗမ္မဗြ နွံကိုသမ္ဘာ ဓါတုရ၊ သမ္ဘာမွဲဂ် ကောန်ဗွဲအဝယ်စိုသွံ အဝယ်စိုဓါသွံ နွံမွဲရ၊ သမ္ဘာမွဲဂ်တုန် ဂပ်ဝံကြိုင်ကျဟ် နိုဒိုင် ကြပ်ခံင်သွေးရ။ ပွဲကာလဂ် ဗမ္မဗြ ချိုတ်အာရ။ ပွဲကာလ ဗမ္မဗြ မချိုတ်အာဂ် သုတ်ဗွဲ မဒ် ကောန်ဗမ္မဗြ သဂးကို သုသတြုမိ (ယာဲသွီ) ဂလာန်ဝံရ- “ယုံမိ ဂြပ် ဩဝံ ထပ် ဩန် အိုသိုဝံ နိုဂြပ် အဲဟေင်ရ၊ ပွဲဗွပ်ဂြပ်ဝံ သွက်တုအဲ ညိညဟုံမွဲရ၊ ယုံမိ အဲတုတဲ မအဲက်ဂ် ဩဝံဇိုန်ဏှင်အပ်ပြာပ်ကို ကုအဲညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

သဂးတ် ရဲသင်္ဂမး ဗမ္မဗြ(ယာဲသွီ)ဂ် သဂးကို သုတ်ဗွဲဂ် ဂလာန်ဝံရ- “အမံ စိုကိုသွေးဂပ်ဝံတု ဩဝံလဇမေင်ညိကွာ၊ ယပ်ခံင်သွေးတိတ် ကောန်တြုမး၊ ဗွတ်ကဝက်ဂ် ကြက်နိ သွက်ကောန်တြုဂ်ရ၊ ယပ်ခံင်သွေးတိတ် ကောန်ဗြမး၊ ကောန်ဗြဂ်လေဝ် ကြက်နိ

ညးကောန်စိုတ် တုအဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် သုတ်ဗွဲဂ် သဂးကို သုသတြိမိ (ယာဲသွီ) ဂလာန်ဝံရ- “ယွံမိ ဂြပ် ဪဝံ ထဝ် ဩန်အိုသိုဝံ နိဂြပ်အဲဟောင်ရ၊ ပွဲဗွဲဂ်ဝံ သွက်တုအဲ ညိညဟံမွဲရ၊ ယွံမိ အဲတုအဲမအံက်ဂ် ဩဝ်နိဏှင် အပ်ပြာပ်ကို ကုအဲညိ” ရဝံ (သဂးရ)။ မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် ဗဗူးဗြ (ယာဲသွီ)ဂ် သဂးကို သုတ်ဗွဲဂ် ဂလာန်ဝံရ- “အမံ စိုက်သွးဂ်ဝံတု ဩဝ်လဇမင်ညိကွာ၊ ယဝ်ခံင်သွးတိတ် ကောန်တြိမိ မဂး၊ ဗုတ်ကဝက်ဂ် ကြက်နိ သွက်ကောန်တြိမိရ၊ ယဝ်ခံင်သွးတိတ် ကောန်ဗြမဂး၊ ကောန်ဗြဂ်လေဝ် ကြက်နိ ညးကောန်စိုတ် တုအဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် သုတ်ဗွဲဂ် သဂးကို သုသတြိမိ (ယာဲသွီ) ဂလာန်ဝံရ- “ယွံမိ ဂြပ် ဪဝံ ထဝ် ဩန် အိုသိုဝံ နိဂြပ်အဲဟောင်ရ၊ ပွဲဗွဲဂ်ဝံ သွက်တုအဲ ညိညဟံမွဲရ၊ ယွံမိ အဲတုအဲမအံက်ဂ် ဩဝ်နိဏှင် အပ်ပြာပ်ကို ကုအဲညိ” ရဝံ (သဂးရ)။

ပွဲကာလဂ် ဗဗူးဗြ ဂိုင်ကေတ် စုန်သုတ်တု လုပ်အာဂွမ်သတိက်တုမဂး တုဟ်န ကိုခံင်သွးတိတ် ကောန်တြိမိဂ် ကောန်ဗြကိုနိ ကရေက်ကွေ်ဗုင်ရ။ ဗဗူးဗြ ပလီုပလာ် ကွေ် ဇေုဇေုကို လမျိုကို ကြက်ဂြပ်အိုသိုကိုရ၊ ဗဗူးဗြ မဒိုဟ်မို မဟံစီကွးဂ် သိုဟံမွဲ ကိုညဏ်ဗစာရဏာ ဂွဲသို ဂြပ်အဲတုအဲဂ်နိတု သုဟ်ညံင်ရ မအာစိုပ် ပွမလိုလ်ကို။ ယွံညး စဉျင် တုတ်သံသဝံဟောင် တုအဲ မဒိုဟ်မို မဟံစီကွးဂ် သိုဟံမွဲကိုညဏ်ဗစာရဏာ ဂွဲသို လောကမ္မသအာင်ဂ်နိတု ကြက်အာစိုပ် ပွမလိုလ်ရ၊ ယွံညးစဉျင် ဗဗူးဗြမဒိုဟ်မို မဟံ စီကွးဂ် သိုဟံမွဲကိုညဏ်ဗစာရဏာ ဂွဲသို ဂြပ်အဲတုအဲဂ်နိတု သုဟ်ညံင်ရမအာစိုပ် ပွမလိုလ်ကို။ ယွံညးစဉျင် ခမိဗဗူးဂမ္တိုင် မှုကိုသီလ မှုကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဂ် မဟံကြင် ကျဟ်ဏီဂ် ဟံသပ ညံင်ဝံကြင်ကျဟ်အိုတ်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန လဇမင်ခိုင် အခိုင်မကြင်ကျဟ် အိုတ်ရ။

ယွံညးစဉျင် တုပညာဂမ္တိုင် မှုကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဂ် မှုပိုက်ကို ပွမဂျိုင်လမျို ဟောင်ရ။ ခမိဗဗူးဂမ္တိုင် မှုကိုသီလ မှုကိုဒဂေတ် ခိုဟ်ဆဲဂ် အတိုင်မတန်တ အဓာန်မဂိုင် သေ့ဂ် ကိုဇှော်မေတ်တ ကုသိုလ် မဂျိုင်အိုတ်ရ၊ တုဟ်နဒတုဗြမေတ် မှုဟ်မဂျိုင်လေဝ် ဒဂေတ်အိုတ်ရ၊ တုဟ်နတသိုခ် မှုဟ်မဂျိုင်လေဝ် ဒဂေတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်မဆာန်ဉျ၊ သတ္တ လောကဂ်ရ ဒဂေတ်တ တုဟ်နဒတုဗြမေတ် တုဟ်နဒတုဗို တုဟ်နတသိုခ် မှုဟ်ဒေဝတ် ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ယွံညးစဉျင် နကိုဟိုတ်ဝံလေဝ် ကွေတ်တုအဲ ဩဝ်ကိုနိ ရသံဝံညိ- “ဟိုတ် နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တု) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုနိ မွဲလှေ့ဉ် နွံ အိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄၂၁။ တြနဲကသပ စိုန်ဟိုသဂး ရသံဝံကိုလေဝ် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲခိုက် နိတ် ရသံဝံဟောင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မသအာင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တု)သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုနိ မွဲလှေ့ဉ် ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမွဲရ”

ရဝံ (သဂးရ)။ ယံညးစချင် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒိုက် နွံဏီဟာ။ ပ။ ယံတြနဲကဿပ ဟိုတ်ကွေတ် အဲဒိုက် ဝံဒိုက် နွံဏီရ။ ပ။ ယံညးစချင် (ဟိုတ်ခွဲတုန်) ညးခွဲတုန်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ တြုံသကအ်သိုင် အဲဒိုက်ဂမၠိုင်ကို ရိုင်ရပ်နင် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ်တုဲ ထွေးတအိုတ်ရ- “ယံတြနဲ ညးဝံတုန်- ကမ္မတ် မကလိ လောန်ဒုဟ် (နူတၞိရး) တြနဲ (အုပ်စုပ်ပိုင်ပြီလဝ်) ရ၊ ဒုဟ်ဒဏ် မိက်ဝံကို ကုကမ္မတ်ဝံ သြပ်ကိုညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

အဲဒိုက် သဂးကို တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင် ရဲသတ်ဝံရ- “ယံမူးတအ် ဒိုသတ်မဂး တြုံဝံ အယောဂျိုင်ဒိုင်လမျီဟောင် စုတ်ပွဲနင်တုဲ ကွာတ်ကွေ် ပါင်နင်တုဲ ဂြောပ်ကွေ် နကို စွာ်ချက်ချက်တုဲ လံက်လေတ်ကွေ် နကိုတိချက်ချက် တိုတိုတုဲမဂး ပတိုန်လတူဖ်တုဲ သြပ် စံင်ဗဂိုပုတ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သဂးရ)။ တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင်ကို “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန် ကုအဲ ဒိုက်တုဲ အယောတြုံကမ္မတ်ကို ဂျိုင်ဒိုင်လမျီဟောင် စုတ်ပွဲနင်တုဲ ကွာတ်ကွေ် ပါင်နင်တုဲ မဂး ဂြောပ်ကွေ် နကိုစွာ်ချက်ချက်တုဲ လံက်လေတ်ကွေ် နကိုတိချက်ချက် တိုတိုတုဲမဂး ပတိုန် လတူဖ်တုဲ စံင်ဗဂိုပုတ်အိုတ်ရ။

တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင် ပွဲကာလ မတိကေတ် (ရဝံ)မဂး- “တြုံကို ချိုတ်တုဲရ” ကို ဖျေံနင်နင် (နူဖ်)တုဲ ကယျာထောံ တိမလံက်လေတ်လဝ်ကိုတုဲ ပံက်ကွေ် ပါင်နင် သိုက်သိုက် သီသီတုဲမဂး “လမျီကမ္မတ် မတိတ်အာကို ညာတ်လေပ် ညာတ်ကေတ်မာန်အိုတ်ရ” ရဝံ သေ့ဝံရိုင်အိုတ်ရ။ (သေ့ဝံရိုင်အိုတ်မဂး) လမျီကမ္မတ် မတိတ်အာကို ပိုညးဂမၠိုင် ဟံညာတ် ကေတ်အိုတ်ရ။ ယံတြနဲကဿပ ဣဝံလေပ် ဟိုတ်ခွဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒိုတ် ရဲသတ်ဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တုဲ) သတ်ဂမၠိုင် မကတိန် မွဲလေ့ပွန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမၠိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၇။ ဥပမာ သွပ်လပအ်

၄၂၂။ ယံညးစချင် ဒိုသတ်မဂး ပွဲအရာဝံ ကြက်ကလောင်သွာန်တ တုအဲဟောင်ရ၊ အတိုင်တုအဲ သျိုက်မျိုက်ကြိုက်စိုတ်ကို သြပ်သိုက်ကို ဂလာန်သွာန်ကိုညိ။ ယံညးစချင် ပွဲအယောတိက်ဗျူလှောင် အခိုင်တုဲကို အာရှာမ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ဥယျာန် ထေက်ကို မိပ်လဟိုင် တိထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ကွာထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ဂမၠိုင် ကောင်လပအ်ညာတ် ပွဲသွပ်လပအ်ကို တုအဲ သမ္ဘိဒးဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲအယောတိက်ဗျူ လှောင် အခိုင်တုဲကို အာရှာမ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ဥယျာန် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် တိ ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ကွာထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ဂမၠိုင် ကောင်လပအ်ညာတ် ပွဲသွပ်လပအ်ကို

အဲဒိုက် သမ္ဘိဒေးရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ပွဲအယောလပအ်ညာတ်ဂ် ကမ္မောန်မောင်မှ (ဗြဲအပွဲ ဝင်နန်)ဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်ကောန်ငှာသုတ် မဒ်အဝယ်သုတ်ဝုတ် မဒ်ဂကူယုတ်သပ် မဒ်ဂကူ ပြဲဂ် မင်ဒိုင် တုအဲအိုတ်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲအယောတိက် လပအ်ညာတ်ဂ် ကမ္မောန်မောင်မှဂမ္တိုင် မဒ်အဝယ်ကောန်ငှာသုတ် မဒ်အဝယ်သုတ်ဝုတ် မဒ်ဂကူယုတ် မဒ်ဂကူပြဲဂ် မင်ဒိုင် အဲဒိုက်အိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

ယံညးစချင် ကမ္မောန်မောင်မှဂမ္တိုင် လမျီုတုအဲ လုပ်ကို တိတ်ကိုဂ် ညာတ်ကေတ် အိုတ်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ယံညး စချင် ဗြဲကမ္မောန်မောင်မှဂမ္တိုင် သီမဂျိုင်တလမျီု လမျီုတုအဲ မဂျိုင်တလမျီု လုပ်ကို တိတ်ကို ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်မဂး လမျီုညးချိုတ်အာတု လုပ်ကို တိတ်ကို သာ်လိုဝံ ညာတ်ကေတ်ဂ်ရော။ ယံညးစချင် နကိုဟိုတ်ဝံလေဝ် ကွေတ်တုအဲ ဩဝ်ကိုဒ် ရံသာ်ဝံညိ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ (ချိုတ်တု) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေ့ပုန် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄၂၃။ တြနဲကဿပ ဖိုန်ဟိုသဂး သာ်ဝံကိုလေဝ် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒိုတ် ရံသာ်ဝံဟေင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ (ချိုတ်တု) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေ့ပုန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ယံညးစချင် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲဝံဒ် နွံဏီဟာ။ ပ။ ယံတြနဲကဿပ ဟိုတ်ကွေတ်အဲဒိုက် ဝံဒ် နွံဏီရ။ ပ။ ယံညးစချင် (ဟိုတ်ခွဲဂ်တုန်) ညးခွဲဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယံတြနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ တြုံသကအ်သိုင် အဲဒိုက်ဂမ္တိုင် ရပ်နင်ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ်တု ထွေးအိုတ်ရ- “ယံတြနဲ ညးဝံတုန် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ် (နူတိုရး) တြနဲ (အုပ်ဝပ်ပိုင်ပြီလဝ်)ရ၊ ဒုဟ်ဒဏ် မိက်ဝံကို ကုကမ္မတ်ဝံ ဩဝ်ကိုညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ အဲဒိုက် သဂးကိုတြုံသကအ် သိုင်ဂမ္တိုင် ရံသာ်ဝံရ- “ယံမူးတအ် ဒ်သာ်ဂ် မဂး တြုံဝံ အယောဂျိုင်ဒိုင်လမျီုဟေင် ကေပ်နကိုသုဒကေပ်တု ညံင်ဟံမ္မဲကို ကျာယိုတိတ် ဒက်ပူတေုတ် ပွဲကအ် နကိုဇုက်တုတု ဂစိုတ်ကွေတ်တုမဂး မွဲလှေ့ပုန် ဩဝ်ကလေင်ကေပ် ကိုသုဒကေပ်အိုတ်ညိ” ရဝံ (သဂးရ)။

တြုံသကအ်သိုင်ဂမ္တိုင် “ခိုဟ်ရ” ရဝံ ဒင်ဝန် ကုအဲဒိုက်တု အယောတြုံကမ္မတ်ဂ် ဂျိုင်ဒိုင်လမျီုဟေင် ကေပ်နကိုသုဒကေပ်တု ညံင်ဟံမ္မဲကို ကျာယိုတိတ် ဒက်ပူတေုတ် ပွဲကအ် နကိုဇုက်တုတု ဂစိုတ်ကွေတ်တုမဂး မွဲလှေ့ပုန် ကလေင်ကေပ်ကို သုဒကေပ်အိုတ်ရ၊ တြုံဂ် ပွဲအခိုင်ယောဂျိုင်လမျီုဂ် သာလေဝ် သာလောန်ရ၊ ချိုန်လေဝ် ချိုန်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဒင်စရင်လောန်ရ၊ ပွဲအခိုင်တြုံကမ္မတ်ဂ် ချိုတ်အာတု ဇိုင်လေဝ် ဇိုင်

လောန်ရ၊ ကြံင်လေဝ် ကြံင်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဟံဒုင်စရင်ရ။ ယွံတြနဲကဿပ က္ကုဝံလေဝ် ဟိုတ်ဍဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒိုတ် ရံသာ်ဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ် ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ဉ် ဟံမ္မဲ အိုတ်ရ။ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၈။ ဥပမာ ပသဲကလောအ် ဂီဒွံင်ယျယျ

၄၂၄။ ယွံညးစဉ် နိသတ်မဂး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ၊ ပွဲလောကဝံ တြုံမုဲ ကိုပညာဏ်ဂီၤ တိကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်ဗွံပိုက် နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယွံညးစဉ် ဥပမာမဂးတုန်- တြုံမုဲ ပသဲကလောအ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဂုန်ပုတ်မဂ္တု မဂီဒွံင်ယျယျ မတုးဒွံင်ဖျုဖျု လုက်မ္မဲတဲ့ ကေပ်နကိုသုဒကေပ်ရ။ ပွဲကာလကြံ ပသဲကလောအ် ဖိုဟ်ဂံက် အာ လမုဟ်ဂမ္တု လလမ်အာတဲ့ မွဲလှေ့ဉ် ကေပ်နကိုသုဒကေပ်ဉ်ရ။ မူရဲပွဲအခိုင်မ္မဲ ပသဲကလောအ် သာလေဝ် သာလောန်ရ၊ ချိုန်လေဝ် ချိုန်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဒုင်စရင်လောန်ရ၊ အခိုင် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဂုန်ပုတ် မဂီဒွံင်ယျယျ မတုးဒွံင် ဖျုဖျုဟာ၊ (ဟံသေင်မဂး) အခိုင်မဖိုဟ်ဂံက် လမုဟ်ဂမ္တု လလမ်အာတဲ့ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံတြနဲကဿပ ပသဲကလောအ် ပံင်ကောံဒး ကောံဓာတ်ဂမ္တု ဓာတ်ကျာတဲ့ အခိုင် မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဂုန်ပုတ် မဂီဒွံင်ယျယျ မတုးဒွံင်ဖျုဖျု သာလေဝ် သာလောန်ရ၊ ချိုန်လေဝ် ချိုန်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဒုင်စရင်ရ၊ ပသဲကလောအ် စူးခြာအာကိုဓာတ် ဂမ္တု ဓာတ်ကျာတဲ့ ပွဲအခိုင်မဖိုဟ်ဂံက် လမုဟ်ဂမ္တု လလမ်အာတဲ့တုန် ခြိုင်လေဝ် ခြိုင် လောန်ရ၊ ကြံင်လေဝ် ကြံင်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဟံဒုင်စရင်ရ ရဝံ (သဂးရ)။

ယွံညးစဉ် တုတ်သတ်ဝံဟေင် ဧကုဝံ ပွဲအခိုင် ပံင်ကောံဒး ကောံလမ္ပီ လမုဟ် ဧကု ဝိညာဏ်ဂမ္တိုင် သာလေဝ် သာလောန်ရ၊ ချိုန်လေဝ် ချိုန်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဒုင်စရင်ရ။ ဧကုဝံ ပွဲအခိုင် မစာ်စူးအာ ကောံလမ္ပီ လမုဟ်ဧကု ဝိညာဏ်ဂမ္တိုင်တုန် ခြိုင်လေဝ် ခြိုင်လောန်ရ၊ ကြံင်လေဝ် ကြံင်လောန်ရ၊ ပြုပြင်လေဝ် ဟံဒုင်စရင်ရ။ ယွံညး စဉ် နကိုဟိုတ်ဝံလေဝ် ကွေတ်တုအဲ ဩဝ်ကိုဒ် ရံသာ်ဝံညိ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ဉ် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ် ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄၂၅။ တြနဲကဿပ ဖိုဟ်သဂး ရံသာ်ဝံကိုလေဝ် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒိုတ် ရံသာ်ဝံဟေင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုန် မွဲလှေ့ဉ် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံညးစဉ် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒ် နွံဏီဟာ။ ပ ။ ယွံတြနဲကဿပ

ဟိုတ်ကွေတ် အဲဒိုက် ဝံဒိုက် နွံဏီရ။ ပ။ ယံညးစဉ် (ဟိုတ်ခွံတုန်) ညးခွံရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနဲကဿပ ပွဲလောကဝံ တြုံသကအ်သိုင် အဲဒိုက်ဂမၠိုင် ရပ်နင် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ်တဲ ထွေးအိုတ်ရ- “ယံတြနဲ ညးဝံတုန် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ် (နုတှီရး) တြနဲ (အုပ်ဝပ်ပိုင်ပြီလဝ်)ရ၊ ဒုဟ်ဒဏ် မိက်ဝံကို ကုကမ္မတ်ဝံ ဩပ်ကိုညိ” ရဲဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။

အဲဒိုက် သဂးကို တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင် ရဲသပ်ဝံရ- “ယံမူးတအ် ဒိုသ်ဂံမဂး တြုံဝံ စွာံပရီ စွာံသတို ဖျုန် လတောင် ဇုတ် ကွပ်ဇုတ် ဟံကိုလိုလ်တဲ ဩပ်ပတံဖျေ နူဇီဝိတိန္ဒြီအိုတ်ညိ၊ (ဩပ်ဂစိုတ်ကွေ်အိုတ်ညိ)၊ လမျီုခွံတိတ်အာဂ် ညာတ်လေဝ် ညာတ် ကေတ် တန်ဒိုမာန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ညးဂမၠိုင် “ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ဒင်ဝန် ကုအဲဒိုက်တဲ တြုံကမ္မတ်ဂ် စွာံပရီ ဟံကိုလိုလ်တဲ။ ပ။ ပတံဖျေ နူဇီဝိတိန္ဒြီအိုတ်ရ။ ကမ္မတ်ဂ် ပွဲအခိုင် ကြပ်ညန်ကိုချိုတ်ရဂ် အဲဒိုက် သဂးကို တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင် ရဲသပ်ဝံရ- “ယံမူးတအ် ဒိုသ်ဂံမဂး တြုံကမ္မတ်ဝံ ဩပ်ဖျေစွံလဝ် လံက်လှာအိုတ်ညိ၊ လမျီုခွံ မတိတ်အာဂ် ညာတ်လေဝ် ညာတ်ကေတ် တန်ဒိုမာန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင် ဖျေစွံ တြုံဂ် လံက်လှာအိုတ်ရ။ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမၠိုင် လမျီုခွံ မတိတ်အာဂ် ဟံညာတ် ကေတ်အိုတ်ရ။

(ပွဲကာလဂ်) အဲဒိုက် သဂးကို တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင် ရဲသပ်ဝံရ- “ယံမူးတအ် ဒိုသ်ဂံမဂး တြုံကမ္မတ်ဝံ ဩပ်ဖျေစွံ လံက်ဗကပ်အိုတ်ညိ၊ ဩပ်ဖျေစွံ လပါဒစေင် မွဲလပါအိုတ်ညိ၊ ဒစေင်မွဲလပါပုန်တဲ ဩပ်ဖျေစွံလဝ်အိုတ်ညိ၊ ပတူလဝ်တပ်တပ်တဲ ဩပ် စွံလဝ်အိုတ်ညိ၊ ဗတက်ကျိပ် လပါသွပ်တဲ ဩပ်စွံလဝ်အိုတ်ညိ၊ ဩပ်ဒါတ် နကိုတဲအိုတ် ညိ၊ ဩပ်ထုဇို နကိုတုအ်အိုတ်ညိ၊ ဩပ်တက် နကိုလေံအိုတ်ညိ၊ ဩပ်ကုတ်ဗ် နကိုမု အိုတ်ညိ၊ ဩပ်သပ (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇို) နူလပါဏအ်အိုတ်ညိ၊ ဩပ်သပ (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇို) နူလပါတေအ်အိုတ်ညိ၊ ဩပ်သပ (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇို) လပါတေအ် လပါဏအ် ဂတးဂတန်အိုတ်ညိ။ ပိုညးဂမၠိုင် ညာတ်ကေတ် လမျီုခွံ မတိတ်အာဂ် တန်ဒို မာန်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

တြုံသကအ်သိုင်ဂမၠိုင်ဂ် သပတ် (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇို) တြုံကမ္မတ်ဂ် နူလပါ ဏအ်အိုတ်ရ၊ သပတ် (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇို) နူလပါတေအ်အိုတ်ရ၊ သပတ် (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇို) လပါတေအ် လပါဏအ် ဂတးဂတန်အိုတ်ရ။ ပိုဒိုက်တအ် ညးဂမၠိုင် ဟံညာတ်ကေတ် လမျီုခွံ မတိတ်အာဂ်အိုတ်ရ။ မတ်ဂ် ရူပါရီဂမၠိုင် နွံဒိုင် ကုညးဂ် အိုတ်ဟောင်ရ၊ ဆဂး နကိုမတ်ဂ် ဟဂွံဒင်စသိုင် ရူပါရီရ။ ကတောဝ်ဂ် သဒ္ဓါရီဂမၠိုင် နွံဒိုင်အိုတ်ဟောင်ရ၊ ဆဂး နကိုကတောဝ်ဂ် ဟဂွံဒင်စသိုင် သဒ္ဓါရီရ။ မုဟ်ဂ် ဂန္ဓာရီဂမၠိုင် နွံဒိုင်အိုတ်ဟောင်ရ၊ ဆဂး နကိုမုဟ်ဂ် ဟဂွံဒင်စသိုင် ဂန္ဓာရီရ။ လတက်ဂ် ရသာရီဂမၠိုင်

နွဲ့ခွင်ဟောင်အိုတ်ရ၊ ဆဂး နကိုလလင်္ဂ် ဟဝံဒင်စသိုင် ရသာရီရ။ ဇကုဂ် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂမ္ဘိုင်ဂ် နွဲ့ခွင်အိုတ်ဟောင်ရ၊ ဆဂး နကိုဇကုဂ် ဟဝံဒင်စသိုင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီရ။ ယံတြနာကဿပ က္ကဝံ လောင် ဟိုတ်ခွဲရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဍိုက် နှိတ် ရံသင်ဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလောင် လောကမ္မသအာင် ဟံမ္မဲရ၊ (ချိုတ်တဲ့) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုဒ် မွဲလေ့ပွန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ။ ဖို ဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၉။ ဥပမာ ကြုံငုံစဉ် ကျသင့်

၄၂၆။ ယံညးစချင် နိသင်္ဂမး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပွဲလောကဝံ တြံ ဂမ္ဘိုင် မုံကိုပညာလိုဂ် တီကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်သဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယံညး စချင် ကောင်နှိကွင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအံမဂးတုန်- တြံ မဗိုဟ်ကျသင်မွဲဂ် ဂိုင်ကေတ် ကျသင်တဲ့ အာကွာန်မွဲ မဒ်ကွေတ်ချင် တျင်ရးရ။ ညးဂ် ပြာပ်အာ ကွာန်မွဲကွာန်တဲ့ ဒတူ နိုင် ပွဲလဒေါပ်ကွာန်ဂ်တဲ့ ဗိုဟ်ကျသင် ဗွတ်ဝိဝါတဲ့မဂး ဖေ့စုံကျသင် ပွဲတိတဲ့ ဂဇာန်ခိုင် ပွဲဌာန်မဗဗွဲ မွဲဒဲရ။

ယံညးစချင် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သင်ဝံ နှိတ် ကုကောန်ညးကွာန် ကွေတ်ချင် တျင်ရးဂမ္ဘိုင်ရ- “ယံမူးတအံ ရမျာင် မထေက်ကိုထွေန်စပ် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုသျိုက် မှိုက် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုစူမဲ မြသင်ဝံ မထေက်ကိုဗာန်စပ် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုဝိဝင် (ဝိတ်စိပ်) မြသင်ဝံ မူရရမျာင်မွဲဂ်ရော” ချပ်တ ရဝံတဲ့ ကောံဇရီညီသာသုဟ်သုန်အိုတ်တဲ့ သွာန်သျှက် တြံဗိုဟ်ကျသင်ဂ် ဂလာန်ဝံအိုတ်ရ- “ယံမူးတအံ ရမျာင် မထေက်ကို ထွေန်စပ် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုသျိုက်မှိုက် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုစူမဲ မြသင်ဝံ မထေက် ကိုဗာန်စပ် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုဝိဝင် (ဝိတ်စိပ်) မြသင်ဝံ မူရရမျာင်မွဲဂ်ရော” ရဝံ (သွာန် သျှက်အိုတ်ရ)။

ယံမူးတအံ အရာဝံ ကျသင်မဂးရ၊ ရမျာင် မထေက်ကိုထွေန်စပ် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုသျိုက်မှိုက် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုစူမဲ မြသင်ဝံ မထေက်ကိုဗာန်စပ် မြသင်ဝံ မထေက်ကိုဝိဝင် (ဝိတ်စိပ်) မြသင်ဝံ ရမျာင် ကျသင်ဂ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ ကောန်ညးရးကး ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဖေ့စုံလပ် ကျသင်ဂ် လံက်လှာအိုတ်ရ၊ (စုံလံက်လှာအိုတ်တဲ့) “ယံကျသင် ဩပ် ပြုညိ၊ ယံကျသင် ဩပ်ပြုညိ” ရဝံ ဟီသဂးအိုတ်ရ။ ကျသင်ဂ် ဟံဗရတ် ရမျာင်ဟောင်ရ။ ကောန်ညးရးကးဂမ္ဘိုင်ဂ် ဗကပ်စုံလပ် ကျသင်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဒစေင်မွဲလပါတဲ့ စုံလပ်အိုတ်ရ၊ ဒစေင်လပါမွဲပွန်တဲ့ စုံလပ်အိုတ်ရ၊ ပတူလပ်တပ်တပ်တဲ့ စုံလပ်အိုတ်ရ၊ ဗတက်လပ် လပါ သုတ်တဲ့ စုံလပ်အိုတ်ရ၊ ဒါတ် နကိုတ်အိုတ်ရ၊ ထုဇီ နကိုတ်အိုတ်ရ၊ တက် နကိုလေံ အိုတ်ရ၊ ကုတ်ဗာ နကိုမြအိုတ်ရ၊ သပ (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇီ) နူလပါဏအံအိုတ်ရ၊

သပ (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇှိ) နူလပါ်တေအ်အိုတ်ရ၊ သပ (မပတံကို ပွမဒါတ် ထုဇှိ) လပါ်တေအ် လပါ်ဏအ် ဂတးဂတန်အိုတ်ရ- “ယွံကျသင် ဩဝ်ဗြုညိ၊ ယွံကျသင် ဩဝ် ဗြုညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ ကျသင်ဂ် ဟံဗရ ရမျာင်ဟေင်ရ။

ယွံညးစဉ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သံဝံ နှိတ် ကုတြု မဗိုဟ်ကျသင်ဂ်ရ- “ကောန် ညးရးကး ကောတ်ဉ် တျိုင်ရးဂမ္တိုင်ဝံ ဗိုတ်ဏအ် ဒိုဟ်ဗိုတ်ရသွံ၊ သီဟံမ္တဲကို ဉာဏ် ဗစာရဏာ မူဟိုတ်ဝံဂ္တဲသီ ရမျာင်ကျသင်အိုတ်ဂ်ရော” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ အယော ကောန်ညးရးကးဂမ္တိုင် ရံင်ဗိုဒ်ဉ် (ညးဗိုဟ်ကျသင်ဂ်) ရပ်ကေတ် ကျသင်တဲ ဗိုဟ် ဗွတ်ပိဝါတဲ ဂိုင်ကေတ် ကျသင်တဲ ပါစူးအာရ။ ယွံညးစဉ် ပွဲကာလဂ် ကသပ်သံဝံ နှိတ် ကုကောန်ညးရးကး ကောတ်ဉ် တျိုင်ရးဂမ္တိုင်ရ- “ယွံမူးတအ် ကျသင်ဝံမဂးဂ်တုန် ပွဲကာလပံင်ကောံဒး ကောံတြုမဗိုဟ် လွီပ်ရာပွမဗိုဟ် ကျာမဂပ်ဗိုဟ်ဂမ္တိုင် ရမျာင် ဗြုရ။ ယွံမူးတအ် ကျသင်ဝံမဂးဂ်တုန် ပွဲကာလမစာ်စူး ကောံတြုမဗိုဟ် လွီပ်ရာပွမဗိုဟ် ကျာမဂပ်ဗိုဟ်ဂမ္တိုင် ရမျာင်ဟံဗြုရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ယွံညးစဉ် တုပ်တံသံ ဝံဟေင် ဧကုဝံ ပွဲကာလပံင်ကောံဒး ကောံလမျီု လမုဟ်ဧကုဝိညာဏ်ဂမ္တိုင် ဂတလေဝ် တိုန်အာရ၊ လက်ကရံလေဝ် ဆုတ်ရ၊ ဒတူလေဝ် ဒတူရ၊ ဂဇာ်လေဝ် ဂဇာ်ရ၊ တိက်လေဝ် တိက်ရ၊ နကိုမတ်လေဝ် ညာတ်ရူပါရီရ၊ နကိုကတောပ်လေဝ် မိင်သဒ္ဓါရီရ၊ နကိုမုဟ်လေဝ် ဆုင်သ္မုဂန္ဓာရီရ၊ နကိုလတံလေဝ် ကွာန်ရသာရီရ၊ နကိုဧကုလေဝ် တုတ်ဒွံဖောဠဗ္ဗာရီရ၊ နကိုစိုတ်လေဝ် တိဓမ္မာရီရ။

ဧကုဝံ ပွဲကာလမစာ်စူးအာ ကောံလမျီု လမုဟ်ဧကု ဝိညာဏ်ဂမ္တိုင် ဟံတိုန်ဂတ ဟေင်ရ၊ ဟံဆုတ်လက်ကရံဟေင်ရ၊ ဟံဒတူဟေင်ရ၊ ဟံဂဇာ်ဟေင်ရ၊ ဟံတိက်ဟေင်ရ၊ နကိုမတ်လေဝ် ဟံညာတ်ရူပါရီဟေင်ရ၊ နကိုကတောပ်လေဝ် ဟံမိင်သဒ္ဓါရီဟေင်ရ၊ နကို မုဟ်လေဝ် ဟံဆုင်သ္မုဂန္ဓာရီဟေင်ရ၊ နကိုလတံလေဝ် ဟံကွာန်ရသာရီဟေင်ရ၊ နကို ဧကုလေဝ် ဟံတုတ်ဒွံဖောဠဗ္ဗာရီဟေင်ရ၊ နကိုစိုတ်လေဝ် ဟံတိဓမ္မာရီဟေင်ရ။ ယွံညး စဉ် နကိုဟိုတ်ဝံလေဝ် ကွေတ်တုအဲ ဩဝ်ကိုဒ် ရံသံဝံညိ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မေသအာင် နွံရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေ့ဉ် နွံအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် နွံရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၄၂၇။ ဩနုကဿပ ဓိုန်ဟိုသဂး ရံသံဝံကိုလေဝ် ပွဲအရာဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် နှိတ် ရံသံဝံဟေင်ရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မေသအာင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ် ဂမ္တိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေ့ဉ် ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။ ယွံညးစဉ် ဟိုတ်ကွေတ် တုအဲ ဝံဒ်ဂ် နွံဏီဟာ။ ပ။ ယွံဩနု ကဿပ ဟိုတ်ကွေတ် အဲဒိုက် ဝံဒ်ဂ် နွံဏီရ။ ပ။ ယွံညးစဉ် (ဟိုတ်ဉှေ်တုန်) ညးဉှေ် ဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယုံကြည်ကဿပ ပဲ့လောကဝံ တြုံသကအ်သိုင် အဲဒိုက်ဂမိုင် ရပ်နင် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ်တဲ ထွေးအိုတ်ရ- “ယုံကြည် ညးဝံတုန် ကမ္မတ် မကလိလောန်ဒုဟ် (နူတိုရ်) ကြနဲ (အုပ်ဝပ်ပိုင်ပြီလဝ်)ရ၊ ဒုဟ်ဒဏ် မိက်ဝံကို ကုကမ္မတ်ဝံ ဩဝ်ကိုညိ” ရဝံ (သဂးအိုတ်ရ)။ အဲဒိုက် သဂးကို တြုံသကအ်သိုင်ဂမိုင် ရသော်ဝံရ- “ယုံမူးတအ် ဒိုသော်ဂ် မဂး ဩဝ်ထိုက်ကယျာကောံ စွာံပရီ တြုံကမ္မတ်ဝံညိ၊ လမ္မီကမ္မတ်ဂ် ညာတ်လေဝ် ညာတ် ကေတ် တန်ဒိုမာန်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ တြုံသကအ်သိုင်ဂမိုင် ထိုက်ကယျာကောံ စွာံပရီ တြုံကမ္မတ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမိုင် ဟံညာတ်ကေတ် လမ္မီတြုံကမ္မတ်ဂ်အိုတ်ရ။

အဲဒိုက် သဂးကို တြုံသကအ်သိုင်ဂမိုင် ရသော်ဝံရ- “ယုံမူးတအ် ဒိုသော်ဂ်မဂး ဩဝ်ထိုက်ကယျာကောံ စွာံသတီ တြုံကမ္မတ်ဂ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ရေက်ကောံ ဖျုန်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ကုတ်ပပိုတ်ကောံ လတေင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ဗာ်ပပိုတ်ကောံ ဇုတ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်ပတိတ် ထောံ ကွပ်ဇုတ်အိုတ်ညိ၊ လမ္မီကမ္မတ်ဂ် ညာတ်လေဝ် ညာတ်ကေတ် တန်ဒိုမာန်အိုတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ တြုံသကအ်သိုင်ဂမိုင် ပတိတ်ထောံ ကွပ်ဇုတ် တြုံကမ္မတ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ပိုညး ဂမိုင် ဟံညာတ်ကေတ် လမ္မီတြုံကမ္မတ်ဂ်အိုတ်ရ။ ယုံကြည်ကဿပ ကူဝံလေဝ် ဟိုတ် ချေရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံ ကွေတ်အဲဒိုက် ဒိုတ် ရသော်ဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောက မွဲသအာင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုင် မကတိုဒ် မွဲလှေပုန် ဟံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုင် ဟံမွဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

၁၀။ ဥပမာ ကူသိ ကျောက်စိတ်ပွတ်

၄၂၈။ ယုံညးစချင် ဒိုသော်ဂ်မဂး ကြက်ဟိုထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပဲ့လောကဝံ တြုံဂမိုင် မှုံကိုပညာလှိုက် တီကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်သဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယုံညးစချင် ကေင်ဒိုကျင် ပဲ့ကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန်- ကူသိမကျောက်စိတ်ပွတ်မွဲ ပဒတ်ဒိုင် ပဲ့ဘာစိုသု ပဲ့အပွဲဂြိုပ်ဇော်ရ။ ယုံညးစချင် ပဲ့ကာလဂ် ပဲ့ဇနပိုဒ် ဂကောံကွီ မွဲဂကောံ အယောတိတ်တရံ ဂကောံကွီ ဇူဒို ပဲ့ဇရေင်ဘာအဿမပိုဒ် ကူသိမကျောက်စိတ်ပွတ် ဗွတ်မွဲဗတံတဲ စူးအာရ။ ယုံညးစချင် ပဲ့ကာလဂ် ကသပ် သာ်ဝံ ဒိုတ် ကုကူသိ မကျောက် စိတ်ပွတ်ဂ်ရ- “အဲ ဝံပြာပ်အာဇရေင် ဌာန်ဗဒိုပ်ကွီမဂး ဒိုဟ်ရ၊ ပဲ့ဌာန်ဗဒိုပ်ကွီဝံ အရပ်စပ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကလိဝံ တန်ဒိုမာန်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒိုရ)။

ကြနုက် ကူသိမကျောက်စိတ်ပွတ်ဂ် ဒလိုက်ကတို ပြဟ်ပြဟ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် ဌာန် ဗဒိုပ်ကွီရ၊ ပြာပ်အာတဲမဂး ဝံညာတ်ကေတ် ကောန်ဌာ်သွတ် မချိုန်စတ် မဒ်အယာ်မာတ် တိက်လံက်လှာလေဝ် မကွဟ်စွဲထောံလဝ် ပဲ့ဌာန်ဗဒိုပ်ကွီရ၊ ညာတ်ကေတ်တဲမဂး ကသပ်သာ်ဝံ ဒိုတ် ကုကူသိဂ်ရ- “အဲ သိုမညာတ်ကေတ် ကောန်ဌာ်သွတ် မဒ်ကောန်

မ္ဗိဟ်ဇေတ်ဇေတ်ဝံ ဒးချိုတ်အာမး ဟံ့ဗွဲ ကုအဲရ၊ ကောန်ဇုာ်သုတ်ဝံ အဲ ကေတ်ဏာ ဘာအဿမပိဒ်တဲ ဂံ့ကိုအာယုက်ဂိုင်မး ဂံ့လွီုမြဲမြဲမး ဂံ့ကိုဇေတ်ဂေါင်မး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ကြနုာ် ကုသိမကောန်ဇုတ်ပုတ် ကေတ်ဏာ ကောန်ဇုာ်သုတ် ဘာ အဿမပိဒ်တဲ ကိုအာယုက်ဂိုင်ရ၊ လွီုမြဲမြဲရ၊ ကိုဇေတ်ဂေါင်ရ။

ကောန်ဇုာ်သုတ် ပွဲကာလအာစိုပ် အဝယ်စို်သ္မံ စို်ဓါသ္မံ ကိစ္စထေက်ကိုဒးသပ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ပွဲဇေပိဒ် ဒ်ကွါင် ကုကုသိမကောန်ဇုတ်ပုတ်ရ။ ပွဲကာလ ကုသိမကောန် ဇုတ်ပုတ် သးကို ကောန်ဇုာ်သုတ် ဂလာန်ဝံရ- “ယံကောန်သ္မိုက် အဲ မိက်ဝံအာ ဇေပိဒ်ရ၊ ယံကောန်သ္မိုက် ဩဝ်ကောန်ဇုတ်ဒိုင်ပုတ်ညိ၊ ပုတ်တုအဲ ဩဝ်လပကိုပျိုတ် အာညိ၊ ပုတ်တုအဲ ယဝ်ပျိုတ်အာမး၊ က္ကဝံ ဝါစီ (ဗမ) ရ၊ က္ကဝံတအံာ် အော်ဂမ္မိုင်ရ၊ က္ကဝံ ဗျတ်ပုတ်လုာ်ရ၊ ကတိဗဒ် ပုတ်တဲ ဩဝ်ကောန်ဇုတ်ဒိုင်ပုတ်ညိ” ရဝံ (သးရ)။ ကြနုာ် ကုသိမကောန်ဇုတ်ပုတ် ဒွေံဗတောန်ဗကန်ဖျန် ကောန်ဇုာ်သုတ် ရသံဝံတဲ ပြာပ်အာ ဇေပိဒ်ရ။

ကောန်ဇုာ်သုတ် ဝေင်ဂြိုင်ကတိုင်ကမ္ပိတဲ အယောပဒတ်ဒိုင် ပုတ်ပျိုတ်အာရ။ ပွဲကာလ ကသပ်သံဝံ ဒ်တ ကုကောန်ဇုာ်သုတ်ရ- “မအံက် ‘ယံကောန်သ္မိုက် ဩဝ် ကောန်ဇုတ်ဒိုင်ပုတ်ညိ၊ ပုတ်တုအဲ ဩဝ်လပကိုပျိုတ်အာညိ၊ ပုတ်တုအဲ ယဝ်ပျိုတ်အာမး၊ က္ကဝံ ဝါစီရ၊ က္ကဝံတအံာ် အော်ဂမ္မိုင်ရ၊ က္ကဝံ ဗျတ်ပုတ်လုာ်ရ၊ ကတိဗဒ် ပုတ်တဲ ဩဝ်ကောန်ဇုတ်ဒိုင်ပုတ်ညိ’ ရဝံ ဗကန်ဖျန်လဝ် အဲရ၊ အဲ ကတိဗဒ်ပုတ်တဲ ဝံကောန် ဇုတ်ပုတ်မး ခိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။

ကြနုာ် ကောန်ဇုာ်သုတ် “ကလိဝံ ပုတ်လေဝ် တန်ဒ်မာန်ရ” ချပ်သံာ်တဲ တော်တ ဗျတ်ပုတ်လုာ် နကိုဝါစီရ၊ ကောန်ဇုာ်သုတ် ဟံ့ကလိဝံ ပုတ်ဟေင်ရ။ ကရေက် ကွဲ ဗျတ်ပုတ်လုာ် ဓါကရေက်ရ၊ ကရေက်ကွဲ ပိကရေက်ရ၊ ကရေက်ကွဲ ပန်က ရေက်ရ၊ ကရေက်ကွဲ မသုန်ကရေက်ရ၊ ကရေက်ကွဲ စို်ကရေက်ရ၊ ကရေက်ကွဲ ကံ ကရေက်ရ၊ သပကွဲကရေက် ကရေက်ရ၊ သပကွဲကရေက် ကရေက်တဲ ထွက် ပွဲဂအီရ၊ ထွက် ပွဲဂအီတဲ “ကလိဝံ ပုတ်လေဝ် တန်ဒ်မာန်ရ” ချပ်သံာ်တဲ ဂြာပ်ဗလးကွဲ ပွဲကျာ မထတ်ရ။ ကောန်ဇုာ်သုတ် ဟံ့ကလိဝံ ပုတ်ဟေင်ရ။

ပွဲကာလ ကုသိမကောန်ဇုတ်ပုတ် ကိစ္စ မထေက်ကိုဒးသပ ပွဲဇေပိဒ် တဲဒ် အာတဲ ပြာပ်ကွါင် ဘာအဿမပိဒ် ဇေပိဒ် “ယံကောန်သ္မိုက် ပသံာ်ရော၊ ပုတ်တုအဲ ဟံ့ပျိုတ်အာဟာ” ရဝံ သးကို ကောန်ဇုာ်သုတ်ရ။ ယံမအံက် ပွဲဌာန်ဝံ အဲ အယော ဝေင်ဂြိုင်ကတိုင်ကမ္ပိဒိုင် ပုတ်ပျိုတ်အာရ၊ ပွဲကာလ ကသပ်သံဝံ ဒ်တ ကုအဲရ- “မအံက် ဟံ့ဗကန်ဖျန်လဝ်အဲ ရသံဝံရ ‘ယံကောန်သ္မိုက် ဩဝ်ကောန်ဇုတ်ဒိုင်ပုတ်ညိ

ပုတ်တူအဲ ဩဝါလပကိုပျိုတ်အာညိ၊ ပုတ်တူအဲ ယဝ်ပျိုတ်အာမး၊ ကူဝွံဂ် ဝါစီရ၊ ကူဝွံ တအ်ဂ် အော်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကူဝွံဂ် ဗျတ်ပုတ်လုဝ်ရ၊ ကတိဗဒ် ပုတ်တဲ ဩဝ်ကျောက်စိတ်ခိုင် ပုတ်ညိ’ ရဲဝွံ ဟိဗကန်ဖျန်လဝ်ရ၊ အဲ ကတိဗဒ် ပုတ်တဲ ဝွံကျောက်စိတ်မး ခိုဟ်ရ” ရဲဝွံ (ကသပ် နိက္ခင်ရ)။

ယွံမအံက် ကြံနုဂ် “ကလိဝွံပုတ်လေဝ် တန်ဒ်မာန်ရ” ချပ်သော်ဂ်တဲ အဲ တော်တ် ဗျတ်ပုတ်လုဝ် နကိုဝါစီရ။ အဲ ဟံကလိဝွံ ပုတ်ဟောင်ရ။ ကရေက်ကောံ ဗျတ်ပုတ်လုဝ် ဓါကရေက်ရ၊ ကရေက်ကောံ ပိကရေက်ရ၊ ကရေက်ကောံ ပန်ကရေက်ရ၊ ကရေက်ကောံ မသုန်ကရေက်ရ၊ ကရေက်ကောံ စ်ကရေက်ရ၊ ကရေက်ကောံ ကံကရေက်ရ၊ သပကောံ ကရေက် ကရေက်ရ၊ သပကောံကရေက် ကရေက်တဲ ထွက် ပွဲဂအီရ၊ ထွက် ပွဲဂအီတဲ- “ကလိဝွံ ပုတ်လေဝ် တန်ဒ်မာန်ရ” ချပ်သော်ဂ်တဲ ဗလးကောံ ပွဲကျာမထတ်ရ။ အဲ ဟံကလိဝွံ ပုတ်ဟောင်ရ ရဲဝွံ (ဟိုသဂးရ)။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်သော်ဝွံ နိတ် ကုက္ကသိ မကျောက်စိတ်ပုတ်ဂ်ရ- “ကောန်ဇုာ် သွတ်ဝွံ စိတ်ဏအ်ဒိုဟ်စိုကောံရသွံ၊ (ဒိုဟ်စိုကောံရဏး)၊ စိတ်ဏအ် ဟံစိကူးဆိုက်ဗဒက် ကောံရသွံ၊ သိုဟံမွဲကို ဉာဏ်ဗစာရဏာ မူဟိုတ်ဂွဲသို ပုတ်ဂ်ရော” ရဲဝွံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ ကောန်ဇုာ်သွတ်ဂ် အယောမရံင်ဗိုဒ်ဂ်ဟောင် ဂိုင်ကောတ် ဗျတ်ပုတ်လုဝ်တဲ ကတိဗဒ် ပုတ်တဲ သဂးကို ကောန်ဇုာ်သွတ်ဂ် ဂလာန်ဝွံရ- “ယွံကောန်သိုက် ရဲဝွံဟောင် ဒးကတိဗဒ် ပုတ်ရ၊ တူအဲ မဒိုဟ်စို မဟံစိကူးဆိုက်ဗဒက် သိုဟံမွဲကို ဉာဏ်ဗစာရဏာဂ် သုဟ်ညိုင်ရ ဂွဲသိုပုတ်ကို (ညးမူပညာ မစိကူးဆိုက်ဗဒက်တအ်ဂ်) ဟံဂွဲသိုဟောင်ရ” ရဲဝွံ (ဟိုသဂးရ)။

ယွံညးစဉ် တုတ်တသော်ဝွံဟောင် တူအဲ မဒိုဟ်စို မဟံစိကူးဆိုက်ဗဒက် သိုဟံမွဲ ကိုဉာဏ်ဗစာရဏာဂ် ဂွဲသို လောကမ္မေသအောင်ရ။ ယွံညးစဉ် ဩဝ်သွးကောံ ကောတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝွံညိ၊ ယွံညးစဉ် ဩဝ်သွးကောံ ကောတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝွံညိ၊ ဩဝ်လပကိုဒ် တုတ်နဟံမွဲကို ဒတဲမြမောင် တုတ်နဒဒိမ် ကုတူအဲ လက်ကာလ မဂိုင်သော့ညိ ရဲဝွံ (သဂးရ)။

၄၂၉။ တြနဲကသပ စိန်ဟိုသဂး ရဲသော်ဝွံကိုလေဝ် အဲဒိုက် ဟံသုဟ်ရထ တုတ်နသွးကောံ ကောတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝွံဟောင်ရ။ (မူဟိုတ်ရောဟိုမး) “ညးစဉ်ပါယာ သိဂ် ‘ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝွံလေဝ် လောကမ္မေသအောင် ဟံမွဲရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္တိုင် မကတိဗဒ် မွဲလော့ပုန် ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္တိုင် ဟံမွဲရ’ မူအလေံ ဟိုသဂး မြသော်ဝွံရ၊ မူအလေံဂိုင်ကောတ် မြသော်ဝွံရ” ရဲဝွံ သိုင်ပသေနဒိကောသလလေဝ် တီဒိုင် အဲဒိုက်ရ၊ သိုင်ဂမ္တိုင် မပဒတ် ပွဲရးမ္မေသအောင်လေဝ် တီဒိုင်အိုတ်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ ဟံသုဟ်ရထ တုတ်နသွးကောံရ)။

ယုံတြနဲကဿပ ယဝ်အဲဒိုက် သွးကျဲ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံမဂး “ညးစချင် ပါယာသိဝံ ဓိုတ်ဏာဒ် ဒိုဟ်ဓိုကျေဝ်ရသွံ၊ ဓိုတ်ဏာဒ် ဟံစီကွး ဆိုက်ဗဒက်ကျေဝ်ရသွံ၊ ဂိုင် ကေတ် ကွေတ်မယုတ်မာရသွံ” ရဝံ ညးဂမိုင် မဟီသဂး ကုအဲဒိုက် ကြက်နွံအိုတ်ရ။ ဗွဲအစောမထေပွတ် (ကိုညးဟိုဒုဟ်တအ်ဂ်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လဝ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ။ ဗွဲအစောမဇိုတ်ပိုဟ်ကျေ (ဂလာန် တီလပိုင်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင် မဂိုင်ကေတ်လဝ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ။ ဗွဲအစောမပြိုင်ပကာန် (ကိုဂုဏ်တီလပိုင်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လဝ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၁။ ဥပမာ ညးဇော်သကိုပ်သကကွီ ဓါတု

၄၃၀။ ယုံညးစချင် ဒိုသ်ဂ်မဂး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပွဲလောကဝံ တြံ ဂမိုင်လှို မှိုကိုပညာတအ်ဂ် တီကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်သဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယုံညးစချင် ကေင်ဒိုကျင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန်- ဂကောံကွီဇော်မွဲ မှိုကိုကွီလှိုဗိုက်ဂ် နူတှိုရးချင်ဗွဲက အာတှိုရးချင်ပျိုတ်ရ။ ပွဲဌာန်ဂကောံကွီ မအာစိုပ်ဂ် ချေဝ် အော် ညှ် ကောံ တွေးဆု မချိုပ်ဍုဂမိုင် အိုတ်အာ ဗွဲမပြဟ်အိုတ်ရ။ ပွဲဂကောံကွီဇော်ဂ် ညးဇော်သကိုပ်သက ကမိုင်ဓါတု မဒိုဇော်သကိုပ်သကကွီဂမိုင် မသုန်မသုန်ကွံ ပါကျင်ဒိုင်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ကသပ်သ်ဝံ ဒိုတ် ကုညးဇော်သကိုပ်သကကွီဂမိုင်ရ- “ဂကောံကွီ ဇော်ဝံ နွံကိုလှိုဟ်လှိုရ။ ပွဲဌာန်ပိုညးဂမိုင် ဇာပ်ဇာပ်မအာစိုပ်အိုတ်ဂ် ချေဝ် အော် ညှ် ကောံ တွေးဆု မချိုပ်ဍုဂမိုင် အိုတ်အာ ဗွဲမပြဟ်အိုတ်ရ။ ပိုညးဂမိုင် ဂကောံကွီဇော်ဝံ မွဲဂကောံ မဂး ကွီမသုန်ကွံ မသုန်ကွံ သဝံပါကျေ ဓါဂကောံမဂး ဒိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒိုရ)။ ကြံနူဂ် (ညးဇော် သကိုပ်သကကွီဂမိုင်ဂ်) မွဲဂကောံမဂး မသုန်ကွံ မသုန်ကွံ ပါကျေ ဂကောံကွီ ဇော်ဂ် ဓါဂကောံအိုတ်ရ။ ညးဇော်သကိုပ်သကကွီမွဲဂ် ပတိုန်ကေတ် ချေဝ် အော် ညှ် မဂိုင်တု ကိုဒီဏာ ဂကောံကွီရ။

ဒီဏာ ဝံဓါပိတုမဂး ညးဇော်သကိုပ်သကကွီဂ် ညာတ်ကေတ် တြံမလမ်စံက် မှိုကိုမတ်ဗကေတ် ကွဲလဝ် တုကိုဇေင်လ ဝက်စရ်လဝ် ပက်ဒက် မှိုကိုယာတ်ဗိုက် လတက် ချက်ဇေက် မှိုကိုသော်ကျိုပ် ချက်ဇေက် မကျင်ဒိုင်တရဒစးတူရူ နကိုကွီမဆာ် မှိုကိုသွာကွီ မကွေပ်ဗာန်ဒိုင် နကိုလွက်သရီဂမိုင်ရ။ ညာတ်တုမဂး သဂးတ် သ်ဝံရ- “ယုံမွဲ ကျင် နူလှိုဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ကျင် နူတှိုရးချင် မဟီမုဝ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ “အာလှိုဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ပုန်ရ)။ ကြက်အာ တှိုရးချင် မဟီမုဝ်ရ ရဝံ (သဂးရ)။ “ယုံမွဲ ပသ်ရော၊ ပွဲဂိုင်တရဂတတေအ်ဂ် ဗြဇော် ဂူလဝ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဟာ” ရဝံ (သွာန် ပုန်ရ)။ ယုံမွဲ ညှ်ပြရ၊ ပွဲဂိုင်တရဂတတေအ်ဂ် ဗြဇော် ဂူလဝ် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ၊ ဂိုင်တရ

ဂမ္တိုင် ဂပ်ပက်ဖျောက်လင် နကိုဍ်ဍုင်အိုတ်ရ၊ ချော့ အော် ဍုင်လေဝ် ဂိုင်ရ၊ ယံမူးတအ် ချော့ အော် ဍုင် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မဒ်တြေတအ်ဂ် ဍုင်ကွဟ်ထောံအိုတ်ညိ၊ နကိုကွီဂမ္တိုင် လျိုင်သာသာ ဍုင်အာ ပြဟ်ပြဟ်အိုတ်ညိ၊ ဍုင်လပကိုဂ်ဂမ္တိုင် ချော့ဇိုတ်အိုတ်ညိ ရံဝံ (သဂးရ)။

ပွဲကာလဂ် ညးဇော်သကိုပ်သကကွီ ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ကွီဂမ္တိုင်ရ- “ယံမူး တအ် တြံဝံ သဂးတ ရံသင်ဝံရ- ‘ပွဲဂိုင်တရံတတေအ်ဂ် ဍုင်ဇော် ဂူလင် ဗွဲမသကာတ် မြဟ်ရ၊ ဂိုင်တရံဂမ္တိုင် ဂပ်ပက်ဖျောက်လင် နကိုဍ်ဍုင်အိုတ်ရ၊ ချော့ အော် ဍုင်လေဝ် ဂိုင်ရ၊ ချော့ အော် ဍုင် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မဒ်တြေတအ်ဂ် ဍုင်ကွဟ်ထောံအိုတ်ညိ၊ နကို ကွီဂမ္တိုင် လျိုင်သာသာ ဍုင်အာ ပြဟ်ပြဟ်အိုတ်ညိ၊ ဍုင်လပကိုဂ်ဂမ္တိုင် ချော့ဇိုတ် အိုတ်ညိ’ ရံဝံ (သဂးရ)။ ယံမူးတအ် ချော့ အော် ဍုင်ဂမ္တိုင် မဒ်တြေတအ်ဂ် ဍုင်ကွဟ် ထောံအိုတ်ညိ၊ နကိုကွီဂမ္တိုင် လျိုင်သာသာ ဍုင်ဒီဏာ ကွီဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ” ရံဝံ (သဂးရ)။

“ယံတြနု ခိုဟ်ရ” ရံဝံ ကောန်ကွီဂမ္တိုင် ဒင်ဝန် ကုညးဇော်သကိုပ်သကကွီတဲ ကွဟ်ထောံ ချော့ အော် ဍုင်ဂမ္တိုင် မဒ်တြေတအ်အိုတ်တဲ နကိုကွီဂမ္တိုင် လျိုင်သာသာ ဒီဏာ ကွီဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ကောန်ကွီဂမ္တိုင် ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ ပဌမဂ်လေဝ် ဟံညာတ် ကေတ် ချော့ အော် ဍုင်အိုတ်ရ။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ ဒုတိယဂ်လေဝ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ တတိယဂ်လေဝ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ စတုတ္ထဂ်လေဝ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ ပဉ္စမဂ်လေဝ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ ဆဋ္ဌဂ်လေဝ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိပ်ကွီ သတ္တမဂ်လေဝ် ဟံညာတ်ကေတ် ချော့ အော် ဍုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ ဒေအာစိုပ် ပွမလိုလ်အိုတ်ရ။ မိုဟ် ဂ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ မပါ ပွဲဂကောံကွီ လကိုဟ် မပတောံလင် အယောင်အလာမိုဟ်ဂ် စကော့ရ။ ဇုတ်ဂမ္တိုင် ဟောင် သေံသေုဟ်အိုတ်ရ။

ညးဇော်သကိုပ်သကကွီ ဒုတိယဂ် “ဂကောံကွီ တိတ်အာ ဝံတုာလအ်တဲရ” ပွဲကာလ မတိကေတ်ဂ် ပတိုန်ကေတ် ချော့ အော် ဍုင် မဂိုင်တဲ ဒီဏာ ဂကောံကွီရ။ ဒီဏာ ဝံဓါပိတဲမဂး ညးဇော်သကိုပ်သကကွီ ညာတ်ကေတ်တြံ မလမ်စံက် မွဲကိုမတ်ပကေတ် ကွဲလင် တုကိုဍုင်လင် ဝက်စရ်လင် ပက်ဒက် မွဲကိုယာတ် ပွိုက်လတက် ချက်ဍုင် သော်ကွိုပ် ချက်ဍုင် မကွဲင်ဒိုင်တရံဒစးတူရူ နကိုကွီမဆဲ မွဲကိုသွာကွီ မကွဲင်ဗာန်ဒိုင် နကိုလွက်သရီဂမ္တိုင်ရ၊ ညာတ်တဲမဂး “ယံမူး ကျိုင် နူလိုဂ်ရော” ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ကျိုင် နူတိုရးချင် မဟ်မုဝံရ ရံဝံ (သဂးရ)။ အာလိုဂ်ရော ရံဝံ (သွာန်ပုန်ရ)။ ကြက်အာ တိုရးချင် မဟ်မုဝံရ ရံဝံ (သဂးရ)။

“ယံမူး ပသ်ရော၊ ပွဲဂိုင်တရံတတေအ်ဂ် ဍုင်ဇော် ဂူလင် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ဟာ” ရံဝံ (သွာန်ပုန်ရ)။ ယံမူး ပွဲဂိုင်တရံတတေအ်ဂ် ဍုင်ဇော် ဂူလင် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ။

ဥင်တရဂမ္ဘိုင် ဂပ်ပက်ဖဉ္စုက်လပ် နကိုဉ်ဉ်အိုတ်ရ၊ ချေ့ အော် ည်လေပ် ဂျိုင်ရ၊ ယံမွဲး တအ် ချေ့ အော် ည် မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် မဒ်တြေတအ်ဂ် ဩဝ်ကွဟ်ထောံအိုတ်ညိ၊ နကို ကွီဂမ္ဘိုင် လျိုင်သာသာ ဩဝ်အာ ပြဟ်ပြဟ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လပကို ဥဂမ္ဘိုင် ချောင်စိုတ် အိုတ်ညိ ရဲဝံ (သဂးရ)။

ပွဲကာလဂ် ညးဇော်သကိုပ်သကကွီဂ် ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ကွီဂမ္ဘိုင်ရ- “ယံမွဲး တအ် တြဲဝံ သဂးတ ရဲသင်ဝံရ- ‘ပွဲဥင်တရဂတတေအ်ဂ် ဗြဇော် ဂူလပ် ဗွဲမသကာတ် မြဟ်ရ၊ ဥင်တရဂမ္ဘိုင် ဂပ်ပက်ဖဉ္စုက်လပ် နကိုဉ်ဉ်အိုတ်ရ၊ ချေ့ အော် ည်လေပ် ဂျိုင်ရ၊ ယံမွဲးတအ် ချေ့ အော် ည် မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် မဒ်တြေတအ်ဂ် ဩဝ်ကွဟ်ထောံအိုတ်ညိ၊ နကိုကွီဂမ္ဘိုင် လျိုင်သာသာ ဩဝ်အာ ပြဟ်ပြဟ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လပကိုဉ်ဂမ္ဘိုင် ချောင်စိုတ် အိုတ်ညိ’ ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယံမွဲးတအ် တြဲဝံ မိဿဟာယ်ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေပ် ဟံသောင်ရ၊ ကလောဒညာတ် ကောန်ဇာတ်ရင်သကအ်လေပ် ဟံသောင်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ပတော်ကေတ် (ဂလာန်) ညးဝံတု ပသာ်ကြက်အာအိုတ်ဂ်ရော။ ချေ့ အော် ည်ဂမ္ဘိုင် မဒ်တြေတအ်ဂ် ဩဝ် လပကွဟ်ထောံအိုတ်ညိ၊ နကိုဇော်မစိုက်ဂွီ အတိုင်ပတိုန်ကျင်လပ်ဟောင် ဩဝ်ဒီဏာ ကွီအိုတ်ညိ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ကြက်ဟံကွဟ်ထောံ ကပေါတ်ဂြပ်တြေဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယံတြနာ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကောန်ကွီဂမ္ဘိုင် ဒင်ဝန် ကုညးဇော်သကိုပ်သကကွီတု နကိုဇော်မစိုက်ဂွီ အတိုင်ပတိုန်ကျင်လပ်ဟောင် ဒီဏာ ကွီအိုတ်ရ။

ကောန်ကွီဂမ္ဘိုင်ဂ် ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ ပဌမဂ်လေပ် ဟံညာတ်ကေတ် ချေ့ အော် ည်အိုတ်ရ။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ ဒုတိယဂ်လေပ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ တတိယဂ်လေပ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ စတုတ္ထဂ်လေပ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ ပဉ္စမဂ်လေပ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ ဆဋ္ဌဂ်လေပ်။ ပွဲဌာန် ဖျေပဒိုပ်ကွီ သတ္တမဂ်လေပ် ဟံညာတ်ကေတ် ချေ့ အော် ည် အိုတ်ရ။ ဂကောံကွီ မအာစိုပ်လိုလ်ဂ်ဟောင် ဂွံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ ဇုတ်မိုဟ် ကောံ ဇုတ်ဂ်ဂမ္ဘိုင် မပါပွဲဂကောံကွီ လကိုဟ် မပတောအ်လပ် အယောင်အလာမိုဟ် မစလပ် ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဟောင် ဂွံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ညးဇော်သကိုပ်သကကွီဂ် ကော်လိုင်တိုန် ကောန်ကွီဂမ္ဘိုင်ရ- “ယံမွဲး တအ် ဟိုတ်နူညးဇော်သကိုပ်သကကွီ မဒိုဟ်မို အာဂတပူတရ်ရ ဂကောံကွီဝံ ဒးအာစိုပ် ပွမလိုလ်ရ။ ယံမွဲးတအ် ဒ်သင်ဂ်တု မိုက်ဂမ္ဘိုင် မဟံမွဲကိုဉ်မး နူကွီပိုညးဂမ္ဘိုင် ကွဟ် ထောံတု ဩဝ်ဂိုင်ကေတ် မိုက်ဂမ္ဘိုင် မှုက်ကိုဉ်မး နူဂကောံကွီဝံအိုတ်ညိ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယံတြနာ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ ကောန်ကွီဂမ္ဘိုင် ဒင်ဝန် ကုညးဇော်သကိုပ်သကကွီတု မိုက်ဂမ္ဘိုင် မဟံမွဲကိုဉ်မး နူဂကောံကွီ ဇကုဇကုဂမ္ဘိုင် ကွဟ်ထောံတု ဂိုင်ကေတ် မိုက်ဂမ္ဘိုင် မှုက် ကိုဉ်မး နူဂကောံကွီဂ်တုမဂး ဟိုတ်နူညးဇော်သကိုပ်သကကွီ မစိကူးဆိုက်ဗဒက် အာဂတ ပူတရ်ရ ကလိလောန်စက်အာ တရ် ဗွဲတသိုခ်အိုတ်ရ။

ယံညးစဉ် တုတ်သတ်ဝံဟောင် တုအဲ မဒိုဟ်မို မဟံစီကူးဆိုက်ဗဒက်ဂ် သိုဟံမဲ့ ကိုညာဏ်မဗစာရဏာဂ် ဂှဲသို လောကမဲ့သအာင်မး သုဟ်ညင်ရဲညးဇော်သကိုပ်သကကီ ကိုပ်ကွာဂ်ကို ကြက်ဒးအာစိုပ် လိုလ်ရ။ ညးဂမၠိုင် မထေင်ကေတ် ရဲဝံမး ထေက်ကို ကလင် ထေက်ကိုပတေ် ကွေတ်ဂလာန်တုအဲဂ်လေပ် သုဟ်ညင်ရဲကောန်ကီဂမၠိုင် မဒ် ကိုပ်ကွာဂ်ကို ကြက်ဒးအာစိုပ် ပ္ဍဲလိုလ်ဇော်အိုတ်ရ။ ယံညးစဉ် ဩပ်သုးကွေ် ကွေတ် မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ယံညးစဉ် ဩပ်သုးကွေ် ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ဩပ်လပ ကိုန် တုဟ်နဟံမဲ့ကိုဒတဲမြမောင် တုဟ်နဒ်ဒိန် ကုတုအဲ လုက်ကာလမဂိုင်သေ့ညိ ရဲဝံ (သဂးရ)။

၄၃၁။ တြနဲကဿပ စိုန်ဟိုသဂး ရဲသတ်ဝံကိုလေပ် အဲဒိုက် ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်န သုးကွေ် ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံဟောင်ရ။ (မူဟိုတ်ရောဟိုမး) “ညးစဉ်ပါယာသိဂ် ‘ဟိုတ်နဟိုတ်ဝံလေပ် လောကမဲ့သအာင် ဟံမဲ့ရ၊ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမၠိုင် မကတိုန်မဲ့လေပ်ဟံ ဟံမဲ့အိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမၠိုင် ဟံမဲ့ရ’ မှုအလေံဟိုသဂး မြသတ်ဝံရ၊ မှုအလေံဂိုင်ကေတ် မြသတ်ဝံရ” ရဲဝံ သိုင်ပသေ့ဒီကောသလလေပ် တီဒိုင် အဲဒိုက်ရ၊ သိုင်ဂမၠိုင် မပဒတ် ပ္ဍဲရးမဲ့သအာင်လေပ် တီဒိုင်အိုတ်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နသုးကွေ်ရ)။

ယံတြနဲကဿပ ယဝ်အဲဒိုက် သုးကွေ် ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံမး “ညးစဉ် ပါယာသိဝံ စိုတ်ဏာအ် ဒိုဟ်မိုကွေ်ရသ့၊ စိုတ်ဏာအ် ဟံစီကူး ဆိုက်ဗဒက်ကွေ်ရသ့၊ ဂိုင် ကေတ် ကွေတ်မယုတ်မာရသ့” ရဲဝံ ညးဂမၠိုင် မဟိုသဂး ကုအဲဒိုက်ဂ် ကြက်နွံအိုတ်ရ။ ဗွဲအစောံမထေံပ္ဍုတ် (ကိုညးဟိုဒုဟ်တအ်ဂ်) လေပ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လပ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ဗွဲအစောံမဖိုတ်ပိုဟ်ကွေ် (ဂလာန် တီလပိုဉ်) လေပ် ကွေတ် အတိုင် မဂိုင်ကေတ်လပ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ဗွဲအစောံမပြိုင်ပကာန် (ကိုဂုဏ်တီလပိုဉ်) လေပ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လပ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၂။ ဥပမာ ညးယိုက်ဏာ ဂီစိုက်အသုဘ^၁

၄၃၂။ ယံညးစဉ် ဒ်သတ်မး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပ္ဍဲလောကဝံ တြဂမၠိုင်လှို မှုကိုပညာဂ် တီကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်သဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယံညးစဉ် ကေင်ဒ်ကျင် ပ္ဍဲကိုပ်ကွာတေအ်မးတုန်- တြုလ္လီကိုက်မဲ့ဂ် နူကွာန်ဇကု ပြာပ်အာ ကွာန်မဲ့သအာင်ရ၊ ညာတ်ကေတ် အသုဘကိုက် မဂိုင် မကုဟ်လပ် ပ္ဍဲကွာန်ဂ်ရ။ ဟိုတ်မညာတ်ကေတ်ဂ်ရ ကသပ်သတ်ဝံ ဒ်တ ကုတြုဂ်ရ- “ကုဟ်စွဲလပ် အသုဘကိုက်

၁။ ဂီစိုက်အသုဘမးဂ် ဂီစိုက်တြုဇော်ကို ဂီစိုက်အိက်ကို ဂိုင်ကေတ်ညိ။

မ၍ိုင်ဝံရ၊ သွက်စွက္ကိက်အဲလေဝ် နှိရ၊ အသုဘက်က် နူဌာန်ဝံ အဲ ဝံရင်တုင်ဏာမး နိုဟ်ရ” ရဝံ (ကသပ်ဒ်ရ)။ တြံဂ် ပူးကွေံ ယာတ်ကွေံဟ်တဲ စုတ်ကေတ် အသုဘက်က် မ၍ိုင်တဲမး ဒက်ဝီစိုက်တဲ ယိုပတိုန် လတူဂၠိုင်တဲ အာရ။ တြံဂ် (ကွာဟံစိုပ်ကွာန်ဏီ) ပွဲအကြာဂံင် မြဇော် ဟံသေင်ကိုအခိုင် ဂူဇော်ကွာင် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်ရ။ တြံဂ် ကွေတ်ဒိုင် အသုဘ စိုက်စိုပ် တျိုင်သေံခိုင် တျိုင်သေံတဲဂမၠိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဝီစိုက်အသုဘ မဇော်ဂၠိုဟ်တိတ် လတူသွပ်တဲ အာရ။

မ္မိဟ်ဂမၠိုင် ညာတ်ကေတ် တြံဂ်အိုတ်တဲ သးတိုန် ရသံဝံအိုတ်ရ- “ယံမူး တုအဲ ကြအံဒိုင်ဟာ၊ တုအဲ စိုတ်ကလံလံဒိုင်ဟာ၊ ကွေတ်ဒိုင်အသုဘ စိုက်စိုပ်တျိုင် သေံခိုင် တျိုင်သေံတဲဂမၠိုင်ဂ်ဒ်တဲ မူဟိုတ်ဝံရင်တုင်ယိုက်ဏာ ဝီစိုက်အသုဘ မဇော် ကျိဟ်တိတ် လတူသွပ်ဂ်ရော” ရဝံ (သးတိုန်အိုတ်ရ)။ ယံမူးတအံ မူးတအံညးဂမၠိုင် ဟေင် ကြအံအိုတ်ရ၊ မူးတအံညးဂမၠိုင်ဟေင် စိုတ်ကလံလံဒိုင်အိုတ်ရ၊ ဝီစိုက်အသုဘဂ် ဒ်စွက္ကိက် အဲရ ရဝံ (ကလေင်သးရ)။

ယံညးစျှင် တုပ်တသံဝံဟေင် တုအဲ နှိဒိုင် သုဟ်ညံင်ရဲညးမရင်တုင်ယိုက်နင် ဝီစိုက်အသုဘဂ် ပြာကဉ်ဒိုင်ရ။ ယံညးစျှင် ဩဝ်သးကွေံ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ယံညးစျှင် ဩဝ်သးကွေံ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ဩဝ်လပကိုဒ် တုဟ်နဟံမ္မဲကို ဒဲတဲမြမောပ် တုဟ်နဒ်ဒ်ဒ် ကုတုအဲ လုက်ကာလမဂိုင်သေံတဲညိ ရဝံ (သးရ)။

၄၃၃။ တြနဲကသပ ဓိန်ဟိုသး ရသံဝံကိုလေဝ် အဲဒိုက် ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်န သးကွေံ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံဟေင်ရ။ (မူဟိုတ်ရောဟိုမး) “ညးစျှင်ပါယာသိဂ် ‘ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမၠိုင် မကတိုဒ်မ္မဲလေဝ်ပုန် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမၠိုင် ဟံမ္မဲရ’ မ္မံအလေံဟိုသး မြသံဝံရ၊ မ္မံအလေံဂိုင်ကေတ် မြသံဝံရ” ရဝံ သိုင်ပသေနဒီကောသလလေဝ် တီဒိုင် အဲဒိုက်ရ၊ သိုင်ဂမၠိုင် မပဒတ် ပွဲရးမ္မဲသအာင်လေဝ် တီဒိုင်အိုတ်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ ဟံသုဟ်ရထ တုဟ်နသးကွေံရ)။

ယံတြနဲကသပ ယဝ်အဲဒိုက် သးကွေံ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံမး “ညးစျှင် ပါယာသိဝံ ဓိုတ်ဏအံ နိုဟ်ခိုကွေံရသံ၊ ဓိုတ်ဏအံ ဟံစီကူး ဆိုက်ပဒက်ကွေံရသံ၊ ဂိုင် ကေတ် ကွေတ်မယုတ်မာရသံ” ရဝံ ညးဂမၠိုင် မဟိုသး ကုအဲဒိုက်ဂ် ကြက်နွံအိုတ်ရ။ ပွဲအစောံမထေပုတ် (ကိုညးဟိုဒုဟ်တအံဂ်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လပ် လှိုင်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ပွဲအစောံမဇိုတ်ပိုဟ်ကွေံ (ဂလာန် တီလပိုင်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင် မဂိုင်ကေတ်လပ် လှိုင်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ၊ ပွဲအစောံမပြိုင်ပကာန် (ကိုဂုဏ်တီလပိုင်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လပ် လှိုင်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၃။ ဥပမာ ညးဝေင် မခတ်

၄၃၄။ ယံညးစဉ် နိသင်္ဂမဂး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပွဲလောကဝံတြ၊
ဂမ္ဘိုင်လှို မှိုကိုပညာ တိကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်ဝသဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယံညး
စဉ် ကေင်ဒိုကျင် ပွဲကိုပိက္ခာတေအိမဂးတုန်- သွာခတ်ဂမ္ဘိုင်စါတု ဝေင်မခတ်အိုတ်ရ။
သွာခတ်မွဲဂ် မခတ်ကမ္ပ ဇွာပ်ဇွာပ်မကျင်ဂ် ထွမ်ထေံရ။ သွာခတ်ဒုတိယဂ် ညာတ်ဒး
သွာခတ် မထွမ်ဒိုင် မခတ်ကမ္ပ ဇွာပ်ဇွာပ်မကျင်ဂ်ရ။ ညာတ်ဒးတဲ သဂးကိုသွာခတ် ပဌမဂ်
သင်္ဂဝဲရ- “ယံမိဿဟာယ် တုအဲ ဇူးဍုာ်ဍုာ်ဟေင်ရ။ ယံမိဿဟာယ် မခတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဩဝ်ကို
ကုအဲညိ၊ အဲ ပတိုန်ပူဇေဝတ်ရ” ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံမိတ်သဟာယ် ခိုဟ်ရ” ရဝံ သွာခတ်
ပဌမဂ် ကိုထေံ မခတ်ဂမ္ဘိုင် ကုသွာခတ်ဒုတိယဂ်ရ။

ပွဲကာလဂ် သွာခတ်ဒုတိယဂ် လံက်လေတ်ကေံ မခတ်ဂမ္ဘိုင် နကိုဂျိတဲ သဂးကို
သွာခတ်ပဌမဂ် ဂလာန်ဝဲရ- “ယံမိဿဟာယ် ဩဝ်ကျင်ညိ၊ ကြက်ဝေင်မခတ်အိုတ်ရ”
ရဝံ (သဂးရ)။ “ယံမိဿဟာယ် ခိုဟ်ရ” ရဝံ သွာခတ်ပဌမဂ် ကလေင်သဂးကို သွာခတ်
ဒုတိယဂ်ရ။ မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် သွာခတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဝေင်မခတ်အိုတ်ရ။ မရနက်ကိုဓါဝါ
လေဝ် သွာခတ်ပဌမဂ် မခတ်ကမ္ပ ဇွာပ်ဇွာပ်မကျင်ဂ် ထွမ်ထေံရ။ သွာခတ်ဒုတိယဂ်
မရနက်ကိုဓါဝါလေဝ် ညာတ်ဒး သွာခတ်ပဌမ မထွမ်ဒိုင် မခတ်ကမ္ပ ဇွာပ်ဇွာပ်မကျင်ဂ်ရ။
ညာတ်ဒးတဲ သဂးကို သွာခတ်ဂ် ဂလာန်ဝဲရ-

တြ၊မထွမ် မခတ် မဂပ်ဝလံက်လေတ်လဝ် နကိုဂျိ မသကာတ်မြဟ်ဂ် ဟံတိ
ကေတ် ဒနိမလံက်လဝ်ဂျိရ။ ဟာဲသွာခတ် မယုတ်မာ ဩဝ်ထွမ်ပွန်ညိ၊ ဟာဲသွာ
ခတ် ပပ်ပိ ဩဝ်ထွမ်ပွန်ညိ၊ ကြဟံလအိမ္မဲသင် ဘဲဒဒိန် မသကာတ်မြဟ်ခိုင်ကတင်
ကြက်ဒ် ကုတုအဲရ” ရဝံ (သဂးရ)။

ယံညးစဉ် တုတ်သင်္ဂဝဲဟေင် တုအဲ နိဒိုင် သွဟ်ညိုင်ရသွာခတ်ပဌမဂ် ပြာကဉ်
ဒိုင်ရ။ ယံညးစဉ် ဩဝ်သွးကေံ ကေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ယံညးစဉ် ဩဝ်သွးကေံ
ကေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ဩဝ်လပကိုဒ် တုဟ်နဟံမွဲကိုဒတဲမြမောဝ် တုဟ်နဒ်ဒိုင်
ကုတုအဲ လုက်ကာလမဂ်င်သေ့ညိ ရဝံ (သဂးရ)။

၄၃၅။ တြနဲကဿပ ဓိန်ဟိုသဂး ရသင်္ဂကိုလေဝ် အဲဒိုက် ဟံသွဟ်ရထ တုဟ်န
သွးကေံ ကေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံဟေင်ရ။ (မူဟိုတ်ရောဟိုမဂး) “ညးစဉ်ပါယာသိဂ်
‘ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလေဝ် လောကမ္မဲသအာင် ဟံမွဲရ။ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမ္ဘိုင် မကတိုန်မွဲလှေ့ပွန်
ဟံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝိပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် ဟံမွဲရ’ မှိုအလေံဟိုသဂး
မြသင်္ဂဝဲရ။ မှိုအလေံဝိုင်ကေတ် မြသင်္ဂဝဲရ” ရဝံ သိုင်ပသေ့နီကောသလလေဝ် တီဒိုင်
အဲဒိုက်ရ။ သိုင်ဂမ္ဘိုင် မပဒတ် ပွဲရးမ္မဲသအာင်လေဝ် တီဒိုင်အိုတ်ရ။ (ဟိုတ်ဂ်ရ ဟံသွဟ်ရထ
တုဟ်နသွးကေံရ)။

ယုံတြနဲကဿပ ယဝ်အဲဒိုက် သွးကျဲ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံမဂး “ညးစချင် ပါယာသိဝံ ဓိုတ်ဏအ် ဒိုဟ်မိကျေရသွံ၊ ဓိုတ်ဏအ် ဟံစိကွး ဆိုက်ဗဒက်ကျေရသွံ၊ ဂိုင် ကေတ် ကွေတ်မယုတ်မာရသွံ” ရဲဝံ ညးဂမ္တိုင် မဟီသဂး ကုအဲဒိုက် ကြက်နွံအိုတ်ရ။ ဗွဲအစောံမထေပွတ် (ကိုညးဟီဒုဟ်တအ်ဂ်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လဝ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ။ ဗွဲအစောံမဓိုတ်ပိုဟ်ကျဲ (ဂလာန် တီလပိုင်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင် မဂိုင်ကေတ်လဝ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ။ ဗွဲအစောံမပြိုင်ပကာန် (ကိုဂုဏ်တီလပိုင်) လေဝ် ကွေတ် အတိုင်မဂိုင်ကေတ်လဝ် လှိုန်ဂ် ကြက်ဂိုင်ကေတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

၁၄။ ဥပမာ ညးဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်ကာန်

၄၃၆။ ယုံညးစချင် ဒိုသ်ဂ်မဂး ကြက်ထွေးကိုဥပမာ ကုတုအဲရ။ ပွဲလောကဝံ တြံ ဂမ္တိုင်လှို မှုပညာဂ် တီကေတ် အဓိပ္ပါယ်ဂလာန် မဂပ်သဂး နကိုဥပမာအိုတ်ရ။ ယုံညး စချင် ကေင်ဒိုကျင် ပွဲကိုပ်ကွာတေအ်မဂးတုန်- ကွာန်ရးကးမွဲဂ် ဒးပြိုင်အာရ။ ပွဲကာလဂ် မိဿဟာယ်မွဲဂ် ကော်လိုင်တိုန် မိဿဟာယ်မွဲရ- “ယုံသဟာယ် ကျင်ကြက်အာအိုတ် စိုအ်၊ ကြက်ပြာပ်အာ ဇရေင်ကွာန်ရးကး မဒးပြိုင်အာဂ်အိုတ်ရ။ ပွဲကွာန်ရးကးဝံ ကလိဝံ ဂြပ်မဓိက်ကိုမွဲမွဲလေဝ် တန်ဒိုမာန်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယုံသဟာယ် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ မိဿ ဟာယ်မွဲဂ် ကလေင်သဂးကို မိဿဟာယ်မွဲဂ်ရ။

ညးဂမ္တိုင် ပြာပ်အာ ကွာန်မွဲကွာန် မှုအပွဲရးကးဂ်အိုတ်ရ။ ညာတ်ကေတ် ကာန် မၞုင် မကွဟ်ထေံလဝ် ပွဲကွာန်ဂ်တု မိဿဟာယ်မွဲဂ် ကော်လိုင်တိုန် မိဿဟာယ်မွဲရ- “ယုံသဟာယ် ကွဟ်ထေံလဝ် ကာန်မၞုင်ဝံရ။ ယုံသဟာယ် ဒိုသ်ဂ်တု တုအဲလေဝ် ဩဝ်ဂီစိုက်ကေတ် ဂီစိုက်ကာန်ညိ၊ အဲလေဝ် ကြက်ဂီစိုက်ကေတ် ဂီစိုက်ကာန်ရ။ ပိုညး ဂမ္တိုင်ဓါ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်ကာန်တု ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယုံသဟာယ် ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ မိဿဟာယ်မွဲဂ် ကလေင်သဂးကို မိဿဟာယ်မွဲဂ်တု ဂီစိုက်ကေတ် ကာန်တု မိဿဟာယ်ဂမ္တိုင် ဓါတုဂ် ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်ကာန်တု ပြာပ်အာ ကွာန်တုဟ် မွဲကွာန် အိုတ်ရ။

ညာတ်ကေတ် တောင်ကာန် မၞုင် မကွဟ်ထေံလဝ် ပွဲကွာန်ဂ်တု မိဿဟာယ် မွဲဂ် ကော်လိုင်တိုန် မိဿဟာယ်မွဲရ- “ယုံသဟာယ် တုဟ်နဖိုတောင်ကာန်ဂ် နွံပိုက်ကို ကာန်အိုတ်ရ။ တောင်ကာန် မၞုင်ဝံ ကွဟ်ထေံလဝ်ရ။ ယုံသဟာယ် ဒိုသ်ဂ်တု တုအဲ ဩဝ်ကွဟ်ထေံ ဂီစိုက်ကာန်ညိ၊ အဲလေဝ် ကြက်ကွဟ်ထေံ ဂီစိုက်ကာန်ရ။ ပိုညးဂမ္တိုင် ဓါ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်တောင်ကာန်တု ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။ ယုံသဟာယ် ဂီစိုက်ကာန်ဝံ အဲ ဒးယိုက်ဂွင်ရင်တုင်နင် နူဇေမုတေအ်ရ။ ဂီစိုက်လဝ် ပွဲမဒးရးတုလေဝ်

စွံလပ်ရ၊ ကုအဲဂ် နကိုကာန်ဝံဟောင် ကေတ်ရ၊ တုအဲဟောင် ပါ်ပါဲတဲ ဩဝ်တီကေတ်ညိ
ရဲဝံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလဂ် မိဿဟာယ်ဂ် ကုဟ်ထောံ ဂီစိုက်ကာန်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဏာ
ဂီစိုက်တောင်ကာန်ပွန်ရ။

ညးဂမၠိုင်ဂ် ပြာပ်အာ ကွာန်တုဟ် မွဲကွာန်အိုတ်ပွန်ရ။ ညာတ်ကေတ် ယာတ်
တောင်ကာန် မၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ် ပွဲကွာန်ဂ်တဲ မိဿဟာယ်မွဲဂ် ကော်လိုင်တိုန် မိဿ
ဟာယ်မွဲဂ်ရ- “ယွံသဟာယ် တုဟ်နဖိုယာတ်တောင်ကာန်ဂ် နွံပိုက်ကိုကာန်ကို တောင်
ကာန်ကိုအိုတ်ရ၊ ယာတ်တောင်ကာန် မၠိုင်ဝံ ကုဟ်ထောံလပ်အိုတ်ရ၊ ယွံသဟာယ် န်သ်
ဂ်တဲ တုအဲ ဩဝ်ကုဟ်ထောံ ဂီစိုက်ကာန်ညိ၊ အဲလေပ် ကြက်ကုဟ်ထောံ ဂီစိုက်တောင်
ကာန်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်ဓါ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်ယာတ်တောင်ကာန်တဲ ကြက်အာအိုတ်ရ”
ရဲဝံ (သဂးရ)။

ယွံသဟာယ် ဂီစိုက်ကာန်ဝံ အဲ ဒးယိုက်ဂှင်ရင်တုင်နင် နူဇမ္ဗောတေအ်ရ၊ ဂီစိုက်
လပ် ပွဲမဒးရးတဲလေပ် စွံလပ်ရ၊ ကုအဲဂ် နကိုဂီစိုက်ကာန်ဝံဟောင် ကေတ်ရ၊ တုအဲဟောင်
ပါ်ပါဲတဲ ဩဝ်တီကေတ်ညိ ရဲဝံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလဂ် မိဿဟာယ်ဂ် ကုဟ်ထောံ ဂီစိုက်
တောင်ကာန်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂီစိုက်ယာတ်တောင်ကာန်ရ။

ညးဂမၠိုင်ဂ် ပြာပ်အာ ကွာန်တုဟ် မွဲကွာန်အိုတ်ပွန်ရ၊ ညာတ်ကေတ် ကာန်ခေါမ
မၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ် ပွဲကွာန်ဂ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် တောင်ကာန်ခေါမ မၠိုင်
မကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် ယာတ်တောင်ကာန်ခေါမ မၠိုင် မကုဟ်ထောံ
လပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် တောင်မၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ်
ဇုက်တောင် မၠိုင် ကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် ယာတ်တောင် မၠိုင် မကုဟ်
ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် ပသဲမၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ်
ဗရိုတ် မၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် ဗကောင်ဗတောင် မၠိုင် မကုဟ်
ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် ဗကောင်ဒမျိုင် မၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်
ကေတ် ဩန်မၠိုင် မကုဟ်ထောံလပ်တဲ။ ပ ။ ညာတ်ကေတ် ထပ်မၠိုင် မကုဟ်ထောံ
လပ်တဲ မိဿဟာယ်မွဲဂ် ကော်လိုင်တိုန် မိဿဟာယ်မွဲဂ်ရ-

“ယွံသဟာယ် တုဟ်နဖိုထပ်ဝံ နွံပိုက်ကိုကာန်ကို တောင်ကာန်ကို ယာတ်တောင်
ကာန်ကို ကာန်ခေါမကို တောင်ကာန်ခေါမကို ယာတ်တောင်ကာန်ခေါမကို တောင်ကို
ဇုက်တောင်ကို ယာတ်တောင်ကို ပသဲကို ဗရိုတ်ကို ဗကောင်ဗတောင်ကို ဗကောင်ဒမျိုင်ကို
ဩန်ကိုအိုတ်ရ၊ ထပ်မၠိုင် မၠိုင်ဝံ ကုဟ်ထောံလပ်ရ၊ ယွံသဟာယ် န်သ်ဂ်တဲ တုအဲ
ဩဝ်ကုဟ်ထောံ ဂီစိုက်ကာန်ညိ၊ အဲလေပ် ကြက်ကုဟ်ထောံ ဂီစိုက်ဩန်ရ၊ ပိုညးဂမၠိုင်
ဓါ ဂိုင်ကေတ် ဂီစိုက်ထပ်တဲ ကြက်အာအိုတ်ရ” ရဲဝံ (သဂးရ)။

ယုံသဟာယ် ဂ္ဂိစိုက်ကာန်ဝံ အဲ ဒးယိုက်ဂွင်ရင်တုင်နင် နူဇေမ္မာဲတေအ်ရ၊ ဂ္ဂိစိုက်လဝ် ဗွဲမဒးရးတဲလေဝ် စွံလဝ်ရ၊ ကုအဲဂ် နကိုဂ္ဂိစိုက်ကာန်ဝံဟေင် ကေတ်ရ၊ တုအဲဟေင် ပါ်ပါ်တုဲ ဩဝ်တိကေတ်ညိ ရံဝံ (သဂးရ)။ ပွဲကာလဂ် မိဿဟာယ်ဂ် ကွဟ်ထေံ ဂ္ဂိစိုက်ဩန်တုဲ ဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂ္ဂိစိုက်ထဝ်ရ။

ညးဂမ္တိုင်ဓါဂ် ပြာပ်အာ ဇရေင်ကွာန် ဇကုဇကုအိုတ်ရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုညးဂမ္တိုင်ဓါဂ် မိမ ကောန်ဇာတ် သမ္ဘာ မိဿဟာယ် ပြောဲဇ္ဇာဂမ္တိုင် ဟုံသျှိုက်မျိုက် မိဿဟာယ် မဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂ္ဂိစိုက်ကာန်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပွမဂိုင်ကေတ်ဏာကာန်ဂ် ဟုံကလိဝံ တသိုခ် အိုတ်တျိုဟ်မိပ်စိုတ်ရ။ မိမ ကောန်ဇာတ် သမ္ဘာ မိဿဟာယ် ပြောဲဇ္ဇာဂမ္တိုင် သျှိုက်မျိုက် မိဿဟာယ် မဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂ္ဂိစိုက်ထဝ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ပွမဂိုင်ကေတ်ဏာ ဂ္ဂိစိုက်ထဝ်ဂ်ကလိဝံ တသိုခ် အိုတ်တျိုဟ်မိပ်စိုတ်ရ။

ယုံညးစဉျင် တုပ်တသ်ဝံဟေင် တုအဲ ဒ်ဒိုင် သုဟ်ညံင်ရဲညးမဂိုင်ကေတ်နင် ဂ္ဂိစိုက်ကာန်ဂ် ပြာကဉ်ဒိုင်ရ။ ယုံညးစဉျင် ဩဝ်သုးကွေံ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ယုံညးစဉျင် ဩဝ်သုးကွေံ ကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာဝံညိ၊ ဩဝ်လပကိုဒ် တုဟ်နဟုံမွဲကို ဒတုဲမြမောပ် တုဟ်နဒ်ဒိုင် ကုတုအဲ လုက်ကာလမဂိုင်သေ့ညိ ရံဝံ (သဂးရ)။

ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် သရဏဂီ

၄၃၇။ နကိုဥပမာ တြနဲကဿပ မဒ်ကိုပ်ကွာဂ်ဟေင် အဲဒိုက် သျှိုက်မျိုက်ရ၊ လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ရ။ စိုန်ဒ်သ်ဂ်ကိုလေဝ် အဲဒိုက် မိက်ဝံကလင်ကေတ် သွာန် သွဟ်ဂမ္တိုင် မစိစောန်ဝံဟေင်တုဲ သုဟ်ညံင်ရဲဇှော်စးကို တြနဲကဿပကို ထေက်ကိုဒးသပရောင် ရဲသ်ဝံ အဲဒိုက် သမ္ဘိထေင်ကေတ်ရ။

ယုံတြနဲကဿပ (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်ကွေံရ၊ ယုံတြနဲကဿပ (ခရ်ဂ်) ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်ကွေံရ၊ ယုံတြနဲကဿပ ဥပမာမဂးတုန်- ဝတ္ထု မဗကပ်စွံလဝ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲဗတးလုာကွေံကို ဝတ္ထု မဂြောပ်ဗဒန်လဝ်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲ ပံက်ထွေးကိုကို ကုညး မတ်ဂေတ် တိုင်ဂိုင်ဂ် သုဟ်ညံင်ရဲဟိုလ်ကို ဂိုင်ဍုန် ဍုာ်စုတ်ကို ‘ညးမုံကိုမတ်မညာတ် ဂမ္တိုင် ကြက်သဝံညာတ်ကေတ် ရုပ်သ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ’ ရံဝံ ပွဲတိုက်ဒမ္မု သုဟ်ညံင်ရဲရင်တုင် စံင်ဗဂိုကိုပုတ်ကွေင်သျှိုက်ရ။

တုပ်တသ်ဝံဟေင် တြနဲကဿပဂ် နကိုဟိုတ်မဂိုင် စောန်ထွေးကိုခရ်ရ၊ ယုံတြနဲကဿပ အဲဒိုက် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈော်ကို တြနဲဂေါတမရ၊ ခရ်ဂ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈော်ရ၊ သင်ဂ်လေဝ် ပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈော်ရ၊ တြနဲကဿပဂ် သပတမ်နူတုဲဝံတုဲ စိုက်လအိတ်လမျို အဲဒိုက်ဂ် ဥပး မပြာပ်ခ သပစ္စုဇ္ဈော် ကို (ကျာ် ခရ် သင်) ရံဝံ ဩဝ်ဂိုင်သမ္ဘိလဝ်ညိ၊

ယုံတြနဲကဿပ အဲဒိုက် နွံပိုက် တုဟ်နပူဇ်ယဇ်ဇော်ရ၊ ယဇ်မဒ်အရာ ဒတဲ မြမောဝ် တသိုမ် သွက်အဲဒိုက် လုက်ကာလမဂ္ဂိုင်သွဲဒိုက် တြနဲကဿပ သြပ်စောန်ထွေးကို အဲဒိုက်ညိ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ထွေးကို ပွမပူဇ်ယဇ်

၄၇၈။ ယုံညးစဉ် ယြဲပွမပူဇ်ယဇ် မှုံသဘ်မဃ်သင်္ဂဏီဝံ ဂစိုတ်၌ ဇေဉ် သို စာင် ကိုက်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် ဤင်ကိုဂကူ အာစိုပ်ပွမချိုတ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဒိုင်ဒါန်ဂမ္တိုင် လော် မှုံကိုတိညာတ်မှာရာ ကသပ်မှာရာ လဟိုသဂးမှာရာ ကောန်သပမှာရာ ဂယိုင်လမျီု မှာရာ ပတိတ်ဇြဟတ်မှာရာ ဗျဗျဟ်မှာရာ တန်ကြန်မှာရာအိုတ်ရ။ ယုံညးစဉ် ပွမပူဇ် ယဇ် မှုံသဘ်မဃ်သင်္ဂဏီဝံ ဟံမ္မဲကိုဖိုတမ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုအဆက်ဖို မဇော်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုဣဒ္ဓိတြီဇ် မဇော်ရ၊ ဟံမ္မဲကို ပွမလဲတြး မဇော်ရ။

ယုံညးစဉ် ဥပမာမဂးတုန်- သွာဗုဂ္ဂို ဂိုင်ကောတ်မဗီဇ ကောံထဲ (ဂရး) တဲ လုပ်အာ ဂြိုပ်ရ၊ တြိုက် ပွဲကိုတိဗု ဟံခိုဟ်ဆဲး မှုံကိုတိ ဟံညီသုဟ်သုန် မှုံကိုဂိုဆု ကွက်ဇလ မဟဂပ်ဝ်ခေါတ်ပတိတ်လဝ်ဂံ ဂြာပ်တိုပဍုမ် မဗီဇမ္တိုင် မကပ်ကောက် မအဲအောင် ကျာဂမ္တိုင် တဲ မဂပ်ဝ်ပျိုဟ် မဟံမ္မဲကိုခွန်ကြက် မဟဂပ်ဝ်စီရင် သီဂိုင်ဒေဝ်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဗြဲလော် ဗွဲမပဗ္ဗဲကိုအခိုင်အခါ ဟံဂူဇေဉ်ဗွဲမဒးရးရ။ (ဒိသင်္ဂဏီဝံအိမဂး) မဗီဇမ္တိုင် အာစိုပ်ပွမဇော်မဝ် ဖောအိဗြေပ် လဲလးမာန်အိုတ်ဟာ။ သွာဗုလော် ကလိဝံဖိုမလဲလးဟာ ရံဝံ (သွာန်ရ)။ ယုံတြနဲကဿပ ဟံကလိဝံရ ရံဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယုံညးစဉ် တုပ်တသင်္ဂဏီဝံဟောင် ယြဲပွမပူဇ်ယဇ် မှုံသဘ်မဃ်သင်္ဂဏီဝံ ဂစိုတ်၌ ဇေဉ် သို စာင် ကိုက်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် ဤင်ကိုဂကူ အာစိုပ် ပွမချိုတ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ် ဒိုင်ဒါန်ဂမ္တိုင်လော် မှုံကိုတိညာတ်မှာရာ ကသပ်မှာရာ လဟိုသဂးမှာရာ ကောန်သပ မှာရာ ဂယိုင်လမျီုမှာရာ ပတိတ်ဇြဟတ်မှာရာ ဗျဗျဟ်မှာရာ တန်ကြန်မှာရာအိုတ်ရ။ ယုံညး စဉ် ပွမပူဇ်ယဇ် မှုံသဘ်မဃ်သင်္ဂဏီဝံ ဟံမ္မဲကိုဖိုတမ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုအဆက်ဖို မဇော်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုဣဒ္ဓိတြီဇ် မဇော်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမလဲလး မဇော်ရ။

ယုံညးစဉ် ယြဲပွမပူဇ်ယဇ် မှုံသဘ်မဃ်သင်္ဂဏီဝံ ဟံဂစိုတ်၌ ဇေဉ် သို စာင် ကိုက် ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် ဤင်ကိုဂကူ ဟံအာစိုပ် ပွမချိုတ်အိုတ်ရ။ ပူဂိုလ်ဒိုင်ဒါန်ဂမ္တိုင်လော် မှုံကိုပွမတိညာတ်သုစုတ် ပွမချပ်သုစုတ် ပွမဟိုသဂးသုစုတ် ပွမကောန်သပသုစုတ် ပွမ ဂယိုင်လမျီုသုစုတ် ပွမပတိတ်ဇြဟတ်သုစုတ် ပွမဗျဗျဟ်သုစုတ် ပွမတန်ကြန်သုစုတ် အိုတ်ရ။ ယုံညးစဉ် ပွမပူဇ်ယဇ် မှုံသဘ်မဃ်သင်္ဂဏီဝံ မှုံကိုဖိုတမ် မဇော်ရ၊ မှုံကိုအဆက်ဖို မဇော်ရ၊ မှုံကိုဣဒ္ဓိတြီဇ် မဇော်ရ၊ မှုံကိုပွမလဲလး မဇော်ရ။

ယံညးစဉ် ဥပမာမဂးတုန်- တြုံသွာဗုဂ် ဂိုင်ကေတ်မဗီဇ ကောံထဲ (ဂရး)တဲ လုပ်အာ ဂြိုပ်ရ၊ သွာဗုဂ် ပွဲတိဗုခိုဟ်ဆဲး မွဲကိုတိညီသာသွဟ်သွန် မွဲကိုဂိုဆု ကွက်ဇလ မဂ်ဝ်ခေါတ်ပတ်တံ ပွဲမဒးရးဂ် ဂြာတ်တိပဉ္စမ် မဗီဇမုိုင် မဟံကပ်ကေက် မဟံအဲအေင် ကျာဂမ္တဲဂမုိုင် မဟဂပ်ဝ်ပျိုပျိုက် မွဲကိုခွန်ကြက် မဂ်ဝ်သီဂိုင်ဒေပ်လပ် ပွဲမဒးရးရ၊ ဗြ လေဝ် ပွဲမဗဲကိုအခိုင်အခါ ဂူဖျေုနင် ပွဲမဒးရးရ။ (ဒ်သတ်ဏာအ်မဂး) မဗီဇမုိုင်ဂ် အာစိုပ် ပွမဇော်မင်ဖောအ်ဗြေပ် လဲလးအိုတ်ရ။ သွာဗုလေဝ် ကလိဂွံဖိုမလဲလးဟာ ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနာဲကဿပ ကလိဂွံရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယံညးစဉ် တုတ်သတ်ဝံဟေင် ယံပွဲပွမ ပူဇယဇ မွဲသတ်မဗ်သတ်လိုမဲ့ ဟံဂစိုတ်၌ ဗွေ သို စာင် ကိုက်ဂမုိုင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမုိုင် ဂြိုင်ကိုကူ ဟံအာစိုပ် ပွမချိုတ်အိုတ်ရ။ ပုဂ်လဲဒုင်ဒါန်ဂမုိုင်လေဝ် မွဲကိုပွမတိညာတ် ညံစုတ် ပွမချပ်ညံစုတ် ပွမဟိုသဂးညံစုတ် ပွမကျောန်သပညံစုတ် ပွမဂယိုင်လမျိုညံစုတ် ပွမပတ်တံဇြဟတ်ညံစုတ် ပွမဗ်ဗျဟ်ညံစုတ် ပွမတန်ကြန်ညံစုတ်အိုတ်ရ။ ယံညးစဉ် ပွမပူဇယဇ မွဲသတ်မဗ်သတ်ဝံ မွဲကိုဖိုတမ် မဇော်ရ၊ မွဲကိုအဆက်ဖို မဇော်ရ၊ မွဲကိုဣဒ္ဓိ တြိန် မဇော်ရ၊ မွဲကိုပွမလဲလး မဇော်ရ ရဲဝံ (သဂးရ)။

ပရူပရာ မင်ဗွဲဥတ္တရ

၄၃၉။ ပွဲကာလဂ် ညးစဉ်ပါယာသိ ကိုဒါန် ကုခမီ ဗဗ္ဗး ညးတမ္ဗင်လအာတ်^၁ ညးကွတ်တရဲ ခါကွဲ^၂ ခါဒုတ်^၃ဂမုိုင်ရ။ ပွဲဘသင်ကိုဒါန်ဂ် ကိုဒါန် ဘောဇိန် မွဲသတ် မဒ် ပင်ကျောန်သု၊ သွဉ်သမ်ဟေင် မရနက်ကိုဓါ မဗ်ရသတ်ဝံရ၊ ကိုဒါန် ယာတ်ဂမုိုင် တိုလေဝ် တို ဒဒ်မွဲကိုကလောအ်တောင် ဇြေဟ်တောင်ရ။ ပွဲဒါန်ဂ် မင်ဗွဲဥတ္တရ ဒ်ညးကောပ်ကာ စီဇန်ဖန်ဖက်ရ၊ မင်ဗွဲဥတ္တရဂ် ကိုဒါန်ဂ်တဲ ရာဒနာမိက် ရသတ်ဝံရ- “ဟိုတ်နူဒါန်ဝံ အဲဒိုက် ပွဲပစ္စုပ္ပန်လောကဝံဟေင် ဒးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံကို ညးစဉ်ပါယာသိတဲ ပွဲလောက မွဲသအာင် ဩဝ်လပကိုဒးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံညီ” ရဲဝံ (ရာဒနာမိက်ရ)။ “မင်ဗွဲဥတ္တရ ကိုဒါန်ဂ်တဲ ‘ဟိုတ်နူဒါန်ဝံ အဲဒိုက် ပွဲပစ္စုပ္ပန်လောကဝံဟေင် ဒးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံကို ညးစဉ်ပါယာသိတဲ ပွဲလောကမွဲသအာင် ဩဝ်လပကိုဒးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံညီ’ ရသတ်ဝံ ရာဒနာဒိုင်ရ”ဂ် ညးစဉ်ပါယာသိ သဝံမိုင်ကေတ်ဟေင်ရ။

ပွဲကာလဂ် ညးစဉ်ပါယာသိ ကော်မင်ဗွဲဥတ္တရတဲ သွာန်တ သတ်ဝံရ-“အမံ ဥတ္တရ တုအဲ ကိုဒါန်တဲ ‘ဟိုတ်နူဒါန်ဝံ အဲဒိုက် ပွဲပစ္စုပ္ပန်လောကဝံဟေင် ဒးပံင်ဖက် ဆက်ဆောံကို ညးစဉ်ပါယာသိတဲ ပွဲလောကမွဲသအာင် ဩဝ်လပကိုဒးပံင်ဖက် ဆက် ဆောံညီ’ ရသတ်ဝံ ရာဒနာဒိုင်ဂ် ညံပြဟာ” ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ ယံတြနာဲ ညံပြရ ရဲဝံ (ကလေင်

၁။ ကပဏ- ညးတမ္ဗင်လအာတ်မဂးဂ် ဟံမဲ့ကိုသကအ် ဗဒဗဒါတဲ ညးကွင် မလေပ်အာတ်။ ၂။ ဝဏီဗ္ဗက- ခါကွဲမဂးဂ် ဟိုဂုဏ်တဲ ညးမလေပ်အာတ်။ ၃။ ယာစက- ခါဒုတ်မဂးဂ် ဟံဟိုဂုဏ်တဲ ညးမလေပ်အာတ်။

ဟိုရ)။ အမာဉတ္တရ “ဟိတနုဒါနိဝံ အဲဒိုက် ပွဲပစ္စုပ္ပန်လောကဝံဟေင် ဒးပံင်ဖက်ဆက် ဆောံကို ညးစျင်ပါယာသိတဲ ပွဲလောကမ္မသအာင် ဩဝ်လပကိုဒးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံညိ” ရဲသာ်ဝံ မူဟိတ် တုအဲ ကိုဒါနိတဲ ရာဒနာမိက်ဒိုင်ဂ်ရော ရဲဝံ (သွာန်ရ)။ အမာဉတ္တရ ပိုညး ဂမိုင် နွံပိုက်ကို ကုသိုလ်အိုတ်ဟေင်ရ ဟံသေင်ဟာ၊ နွံပိုက်ကို ဖိုဒါနိအိုတ်ဟေင်ရ ဟံသေင်ဟာ ရဲဝံ (သဂးရ)။

ပွဲသဘင်ဒါနိ တြနဲဂ် ကိုဒါနိ ဘောဇိန် မွဲသတ်မဒ်ပုင်ကောန်သူ၊ သွဉ်သမ်ဟေင် မရနက်ကိုဓါ မဗ်သာ်ဝံရ၊ ဘောဇိန်ဂ် တွဟ်နလုက် နကိုဇိုင်လေဝ် တြနဲ ဟံမ္မဲပိုက်ရ၊ သွက်ဝံစသုင်တုန် သာ်လိဝံသဂးဂ်ရော။ ကိုဒါနိယာတ်ဂမိုင် တိုလေဝ်တို မဒ်မွဲကို ကလောအံတောင် ဖြေဟ်တောင်ရ၊ ယာတ်ဂမိုင်ဂ် တွဟ်နလုက် နကိုဇိုင်လေဝ် တြနဲ ဟံမ္မဲပိုက်ရ၊ သွက်ဝံမိုက်လတက်တုန် သာ်လိဝံသဂးဂ်ရော။ တြနဲဂ် ပိုညးဂမိုင် ဂပ်ဝ် သျိုက်ဆာန်ရ၊ ဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်ရ၊ အရာမဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက်ဂ် နကိုအရာမဟဂပ်ဝ်သျိုက်မျိုက် ပိုညးဂမိုင် သာ်လိဝံကိုစိုန်သကို ဗဂပ်ဖျပ်အိုတ်ဂ်ရော ရဲဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ အမာဉတ္တရ ဒ်သာ်မဂး ဘောဇိန် အဲမစသုင်ဂ် ဩဝ်ကိုဒါနိညိ၊ ယာတ်ဂမိုင် အဲမမိုက်လတက်ဂ် ဩဝ် ကိုဒါနိညိ ရဲဝံ (သဂးရ)။ “ယံတြနဲ ခိုဟ်ရ” ရဲဝံ မင်ဗွဲဉတ္တရ ဒင်ဝန် ကုညးစျင် ပါယာသိတဲ ဘောဇိန် ညးစျင်ပါယာသိ မစသုင်ဂ် ကိုဒါနိရ၊ ယာတ်ဂမိုင် ညးစျင် ပါယာသိ မမိုက်လတက်ဂ် ကိုဒါနိရ။

၄၄၀။ ကြနုဂ် ညးစျင်ပါယာသိ ဟံသပရေၤသေၣ်ရဲဂ်တဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိ၊ နကိုတဲ ဇေကုဟံသေင်တဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိ၊ ဟံသပအဲပရဲတဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိ၊ သပညံင်ရဲကွဟ် ထောံတဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိဂ်ရ ခန္တဇေကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ်ဒ်ဒုသကအံပွင် ဒေဝတ စာတုမဟာရာဇဂမိုင် ပွဲလွီမာန်သေရီသက မဟံမ္မဲကိုပရိသာတ်ရ။ မင်ဗွဲဉတ္တရ မကောပ်ကဲာ် စီဇန်ဖန်ဖက် ပွဲဘသင်ဒါနိ ညးစျင်ပါယာသိတုန် သပရေၤသေၣ်ရဲဂ်တဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိ၊ နကိုတဲဇေကု ဟိတ်ပွမကိုဒါနိ၊ သပအဲပရဲတဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိ၊ ဟံသပ ညံင်ရဲကွဟ်ထောံတဲ ဟိတ်ပွမကိုဒါနိဂ်ရ ခန္တဇေကု လိုလ်တဲ ပွဲကြနုချိုတ်တဲဂ် အာစိုပ် ဒ်ဒုသကအံပွင် ဒေဝတတာဝတိဂမိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိ ခိုဟ်ဆဲးရ။

ပရူပရာ ကောန်ဒေဝတပါယာသိ

၄၄၁။ ပွဲကာလဂ် တီလပိုဉ်ဂဝမ္မတိ သွက်ဝံပဒတ်တဲ ဟံပိုတ်သကုတ် က္လအာ ဇေရင်လွီမာန်သေရီသက မဟံမ္မဲကို ပရိသာတ်ရ။ ပွဲကာလဂ် ကောန်ဒေဝတပါယာသိ ပြာပ်အာဇေရင် တီလပိုဉ်ဂဝမ္မတိတဲ လှောင်သပဝတ် တီလပိုဉ်ဂဝမ္မတိတဲ ဒတူဒိုင် ပွဲဌာန် မဗွဲ မွဲဒွဲရ၊ ကောန်ဒေဝတပါယာသိ မဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မဗွဲ မွဲဒွဲဂ် တီလပိုဉ်ဂဝမ္မတိ

သွာန်တိုန် ဂလာန်ဝံရ- “ယွံကောန်ဒေဝတ တုအဲဂ် ညးဂ်ရော” ရဝံ (သွာန်ရ)။ ယွံတီလပိုင် အဲဒိုက် ညးစချင်ပါယာသီရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံကောန်ဒေဝတ “ဟိုတ်နူ ဟိုတ်ဝံလောင် လောကမ္မေသအာင် ဟွံမွဲရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုင် မကတိုန်မ္မဲလှေ့ပွန် ဟွံမွဲ အိုတ်ရ။ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုင် ဟွံမွဲရ” တုအဲ မှုကိုက္ကွတ် မြသော် ဝံရ ဟွံသေင်ဟာ ရဝံ (သွာန်ရ)။ ခုာ်ပြရ ယွံတီလပိုင် အဲဒိုက် မှုကိုက္ကွတ် မြသော် ဝံရ- “ဟိုတ်နူဟိုတ်ဝံလောင် လောကမ္မေသအာင် ဟွံမွဲရ (ချိုတ်တဲ) သတ်ဂမိုင် မကတိုန် မ္မဲလှေ့ပွန် ဟွံမွဲအိုတ်ရ။ ဖိုဝ်ပက် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုင် ဟွံမွဲရ” ရဝံ (ဂရင် ပတီရ)။ စိုန်နွံကျင် မြသော်ဝံလောင် တီလပိုင်ကုမာရကဿပဂ် ကုအဲဒိုက် ဗူးဓးစူးအာ နူက္ကွတ် မယုတ်မာဂ်ရ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။ ယွံကောန်ဒေဝတ မင်ဗွာဥတ္တရ မကောပ်ကာဲ စီဇန်ဖန်ဖက် ပွဲသဘင်ဒါန် တုအဲဂ် မူရဲပွဲဌာန်မ္မဲ ကတိုန်ဂ်ရော ရဝံ (သွာန်ရ)။

ယွံတီလပိုင် မင်ဗွာဥတ္တရ မကောပ်ကာဲ စီဇန်ဖန်ဖက် ပွဲသဘင်ဒါန် အဲဒိုက်ဂ် သပရေၤသျှေၤရံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ နကိုတဲဇကု ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ သပအဲပရဲတဲ ဟိုတ်ပွမ ကိုဒါန်၊ ဟွံသပညင်ရဲကွဟ်ထောံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်ဂ်ရ ခန္ဓဇကု လိုလံာ်တဲ ပွဲကြဲနူချိုတ် တဲဂ် ဝံအာစိုပ်ဒန်သကအ်ပွင် ဒေဝတတာဝတိဂမိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ။ ယွံတီလပိုင် အဲဒိုက်တုန် ဟွံသပရေၤသျှေၤရံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ နကိုတဲဇကု ဟွံသေင်တဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ ဟွံသပအဲပရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ သပညင်ရဲကွဟ်ထောံတဲ ဟိုတ်ပွမကို ဒါန်ဂ်ရ ခန္ဓဇကု လိုလံာ်တဲ ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲဂ် ဝံအာစိုပ်ဒန် သကအ်ပွင် ဒေဝတစာတု မဟာရာဇ်ဂမိုင် ပွဲလွီမာန်သေရီသက မဟွံမွဲကိုပရိသာတ်ရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ တီလပိုင်ဂဝမ္မတိ က္လုစိုပ်ချင်မိုဟ်တဲ ဩဝ်ဟိုတံ့ ရသော်ဝံညိ- “သပရေၤ သျှေၤရံတဲ ဩဝ်ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ နကိုတဲဇကု ဩဝ်ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ သပအဲပရဲတဲ ဩဝ် ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ ဟွံသပညင်ရဲကွဟ်ထောံတဲ ဩဝ်ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ ညးစချင်ပါယာသီ ဟွံသပရေၤသျှေၤရံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ နကိုတဲဇကုဟွံသေင်တဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ ဟွံသပ အဲပရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ သပညင်ရဲကွဟ်ထောံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်ဂ်ရ ခန္ဓဇကုလိုလံာ်တဲ ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲဂ် ဝံအာစိုပ် ဒန်သကအ်ပွင် ဒေဝတစာတုမဟာရာဇ်ဂမိုင် ပွဲလွီမာန်သေရီ သက မဟွံမွဲကိုပရိသာတ်ရ။ မင်ဗွာဥတ္တရ မကောပ်ကာဲ စီဇန်ဖန်ဖက် ပွဲသဘင်ဒါန် ညးစ ချင်ပါယာသီတုန် သပရေၤသျှေၤရံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ နကိုတဲဇကု ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ သပ အဲပရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ ဟွံသပညင်ရဲကွဟ်ထောံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်ဂ်ရ ခန္ဓဇကု လိုလံာ်တဲ ပွဲကြဲနူချိုတ်တဲဂ် ဝံအာစိုပ် ဒန်သကအ်ပွင် ဒေဝတတာဝတိဂမိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒ်လအာဂတိခိုဟ်ဆဲးရ” ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ပွဲကာလဂ် တီလပိုင်ဂဝမ္မတိ က္လုကျင် ချင်မိုဟ်တဲ ဟိုတံ့ ရသော်ဝံရ- “သပရေၤ သျှေၤရံတဲ ဩဝ်ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ နကိုတဲဇကု ဩဝ်ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ သပအဲပရဲတဲ ဩဝ်

ကိုဒါန်အိုတ်ညိ၊ ဟံသပညင်ရကွဟ်ထောံတဲ ဩဝ်ကိုဒါန်အိုတ်ညိ။ ညးစချင်ပါယာသိ ဟံသပရေၣ်သေၣ်ရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ နကိုတဲဇကုဟံသေၣ်တဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ ဟံသပ အဲပရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ သပညင်ရကွဟ်ထောံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်ရ ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုၤချိုတ်တဲဂံၢ် ဂွံအာစိုပ်ဒ်သကအ်ပွဲင် ဒေဝတ်စာတုမဟာရာဇ်၊ ပွဲလွီမာန် သေရီသက မဟံမွဲကိုပရိသာတ်ရ။ မင်ဗွဲဥတ္တရ မကောပ်ကဲ စီဇန်ဖန်ဖက် ပွဲသဘင်ဒါန် ညးစချင်ပါယာသိတုန် သပရေၣ်သေၣ်ရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ နကိုတဲဇကု ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ သပအဲပရဲတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်၊ ဟံသပညင်ရကွဟ်ထောံတဲ ဟိုတ်ပွမကိုဒါန်ရ ခန္ဓဇကု လိုလ်တဲ ပွဲကြဲနုၤချိုတ်တဲဂံၢ် ဂွံအာစိုပ်ဒ်သကအ်ပွဲင် ဒေဝတ်တာဝတိံဂမ္တိုင် ပွဲချင်သွပ် မဒ် လအာဂတိခိုတ်ဆဲးရ” ရဝံ (ဟိုသကးရ)။

သုတ်ပါယာသိ မရုနုဏ်ကျိဉ် တဲရောဏ်။

လေ့င်သုတ်မဟာဝဂ် ပွဲခမုန်တုန်

၁။ သုတ်မဟာပဒါန	၆။ သုတ်မဟာဂေါဝိန္ဒ
၂။ သုတ်မဟာနိဒါန	၇။ သုတ်မဟာသမယ
၃။ သုတ်မဟာပရိနိဗ္ဗာန	၈။ သုတ်သက္ကပဉ္စ
၄။ သုတ်မဟာသုဒဿန	၉။ သုတ်မဟာသတိပဋ္ဌာန
၅။ သုတ်ဇနဝသဘ	၁၀။ သုတ်ပါယာသိ

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန် အာစိုပ်ဒတဲရောဏ်။

C

ထက်သမ္ဘိလင် လှောင်အကွပ်

ပါဠိမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာမန်

လှောင်အကွပ်

မုက်ဂွန်

[အ]

အယောလရိုအ်ယံကရေဝ်ကရောတ်	၃၂၁
အနန္တတ္တနုဒိဋ္ဌိ	၆၈
အရာထေက်ကိုအမ်သပ်	၁၄၈၊ ၁၅၁
အရာဒတန်ဝိညာဏ် ထပ်သ်	၇၂
အဲကလိဂွံဂွံဒဂေတ်တဲရ	၃၄
အဲကျပ်	၄
အန္တရာယ်ဂမ္ဘိုင်ပိ	၉၃
အဲပံက်ကိုတြင်နိဗ္ဗာန်တဲရ	၃၉

[အာ]

အာစာမဉ္ဇိုက်ပေင်တဲကောံအင်္ဂ	၂၃၁
အာဠာရဂ်	၁၃၅

[အု]

အုရိယာပိုတ်	၂၈၉
အုန္တိဟံဆောတ်ယောင်	၁၂

[ဥ]

ဥပါဒါန် ပွမစောဲလာံ	၃၃
ဥပါဒါန် သေံသေုဟ်ဏီမဂး	၃၁၂
ဥပးကောန်ညးကွာန်ဂမ္ဘိုင်	၈၉
ဥပေက္ခာဝေဒနာ	၂၇၆

[ဩ]

ဩဝါဒပါတိမုဒ်	၅၀
--------------	----

[က]

ကာယသမာစာရ	၂၇၇
ကုဗဗ္ဗးဗိုန်မိတ်ဂမ္ဘိုင်	၁၉
ကေင်ကလိဂွံ ပွမမိတ်စိုတ်	၂၈၂

လှောင်အကွပ်

မုက်ဂွန်

[က]

ကုတ်ဗပိတ်ကောံကွိုပ်အိုတ်ဟာ	၃၂၀
ကောန်ညးရးပိပ္ပလိဝန	၁၇၂
ကောန်ဒေဝတ်ဂေါပက	၂၇၀
ကောန်ဒေဝတ်ဇနဝသဘ	၂၀၉
ကောန်ဒေဝတ်ဗြဟ္မဇေတိ	၂၆၉
ကောန်ဒေဝတ်ဝိဿကမ္မ	၁၈၅
ကောန်သိုင်ရေဏု	၂၃၃
ကိုရင်တျင်နင် ညှ်သျှင်	၇၅
ကြိုင်ဟိရညဝတီ	၁၃၃
ကမ္မတ် ကလိလောန်ဒုဟ်	၁၄၁
ကွာ်ဗျင်	၁၅၂
ကွာ်ဗဗ္ဗး မုယုအမ္မသဏ္ဌ	၂၆၃

[ခ]

ခမိကုမာရကဿပ	၃၁၆
ခမိကုပိတုတ်	၂၈
ခမိဇောတ်တြကျပ်သုဘဒ္ဒ	၁၆၈
ခမိထေရ်ဇောတ်ဂမ္ဘိုင်	၈၁
ခုတ်ယုသေုဟ်ဂေါတမရ	၉၄

[ဂ]

ဂကောံပပဗ္ဗသညာ	၂၇၅
ဂတးစန်နိဋ္ဌိ	၂၉
ဂလာန်အကြာ မဟံအာစိုပ်ဒတဲဏီ	၁
ဂလာန်ခရ် မတြးလောန်နုဂ်	၁၀
ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရီ	၄၆
ဂွံင်တရ် မွဲဂွံင်ခပ်	၃၁၃
ဂွံင်ပုံက် ကြပ်လုပ်ဗျင်	၁၄၁

လှောင်အက္ခရ်

မှတ်ဇွန်

[စ]

စုတိချိုတ် နူသွင်တာဝတိတဲ	၁၁
စေတီဥဒေန	၁၀၇
စိင်ဗွူကျောင်	၂၆၅
စံင်မုံယုဗေဠုဝပဏ္ဏာ	၂၆၄
စပ်ကိုမာတုဂါမ်တဲ	၁၄၆
စိုက်ခွာ်သုင်ကေတ်မာန်	၉၄
စိုဗိုင်နကိုခရိုင်ဗျဟ်တဲ	၁၇၀
စုံလောကဓာတ်ဂမ္တိုင်	၁၄၄၊ ၂၅၃၊ ၂၅၄
စွပ်တန်လပ် ဝတ်ကွဲဂမ္တိုင်အိုတ်ရ	၂၄၁

[စ]

ဇုက်လလိပ်က်တဲ	၁၃၆
ဇှပ်ဇှပ်မိုတ်ချိုတ်	၉၈
ဇြဟ်စောရပပါတ	၁၂၂
ဇွဒစိတ်ဂကူ	၂၉၂

[ည]

ညးစချင်ပါယာသိ	၃၁၅
ညးတြိယဲယဲ	၂၃
ညးပညပ်အတ္တဂ်	၆၆
ညးပျဲပျံ ဟံမ္မဲရ	၂၄၄
ညးမုံကိုလအာ မဂ်ပိလတူဟောင်	၉၆
ညးဝံတုန် ညးဗျမးရ	၂၂
ညံင်ရဲဂုဏ်ပုတ်တိတ်ကို	၂၆၄
ညာတ်ကေတ် ခရ်ဒစးသံသာဟံမာန်ရ	၃၆

[ဌ]

ဌာန်ညးချိုတ်နွံဂ်	၂၅
ဌာန်မလေပ်ကိုကလိဝံသံဝေဂ	၁၄၅

[ချ]

ချိုက်ပေင်ကိုက္ကဒ္ဒိတြိန် ပန်သ်	၁၈၂
ချိုက်ပေင်ကိုဇျာန်	၁၉၀

လှောင်အက္ခရ်

မှတ်ဇွန်

[ချ]

ချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်	၂၆၆
ချိုင်ဒေဝတ်မုံယုအာဠကမန္တာ	၁၅၂

[ဏ]

တီလပိုင်ဥပဝါဏ	၁၄၃
တီလမုံပိုင်ကျက်တြကကုသန်	၃
တီလမုံပိုင်ကျက်တြကောဏာဂီ	၃
တီလမုံပိုင်ကျက်တြကဿပ	၃
တီလမုံပိုင်ကျက်တြဝိပဿီ	၃
တီလမုံပိုင်ကျက်တြဝေဿဘူ	၃
တီလမုံပိုင်ကျက်တြသိဒ္ဓိ	၃
တို့ဗိုက် မွဲဟာန်ကောံ ကျိပ်ရ	၃၂၃
တုအရန်သုတ်ဂမ္တိုင်	၂၅၄

[ဒ]

ဒက်ဥပ္ပါယ် ကိုဒ်	၁၉
ဒင်ဒါန် ဥယျာန်ရ	၁၀၃
ဒီဝေဒယိက	၂၆၃

[ဓ]

ဓရ်အဲကျက်	၁၂၆
ဓရ်က္ကဒ္ဒိပါဒ်ဂမ္တိုင် ပန်ပြကာ	၁၂၀
ဓရ်ခန္ဓ မသုန်ပြကာ	၂၉၈
ဓရ်နီဝရဏဂမ္တိုင် မသုန်ပြကာ	၂၆၉
ဓရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၅၇
ဓရ်ဟိုတ်ဟံဟုတ်ယုတ်	၇၆

[န]

နအတ္တပညပ်	၆၈
နကိုအာဒိဗြဟ္မစရိယ	၂၂၇
နကိုဂလာန်မတွံးအာဝုသော	၁၅၉
နကိုပက်ဂမ္တိုင်ကရာင်ဟံသေင်ကိုအဒိင်	၁၄၂
နရက်လောကန္တရိက်	၁၄

လှောင်အကွပ်	မုက်ဂွန်	လှောင်အကွပ်	မုက်ဂွန်
[န]		[ပ]	
နီဂိုမုံယုကမ္ဘာသဒ္ဓမ္မ	၂၈၇	ပွမဒဂေတ် ခရ်ဉာ်စုတ်ဂုံ	၂၈
နီမိတ်သွိုင်အရံင်	၁၀၆	ပွမဗစာရဏာဝေဒနာ	၂၉၄
နူတုံပွဲကာလမလောန်အာပိဂိတု	၁၁၂	ပွမမင်မဲ့ဂြပ်ဂုံ	၆၁
နာဂ်မုံယုအဿတရ	၂၅၈	ပွမသပဉ္စပိတံ ဗွဲအစောံဓာတ်	၂၉၁
နွံကိုဒွက်သော် မသုန်ဂဝါ	၂၁၄	ပွမသဘဲခြာ ဘဝတုဟ်ခြာ	၁၂၅
နွံကိုရမျာင် မတုင်ရမျာင်ဗြီ	၁၉	ပွမသဘဲဂမျိုင် ပွမသဘဲဂမ်စိုတ်	၁၂၅
နွံကိုဝါဒ မအေင်ဒုင်	၁၇၂	ပွမသုဂ်ဆာန်သုဂ်မိုက်ဂမျိုင်	၃၀၄
နွံကိုသဘပွမယဲအိုတ်ရ	၂၄	ပွဲအကြာဒွေင်မတ်ဓါလပါ	၁၈
နွံကိုသွက် မဗုဒ္ဓအရ	၂၂၆	ပွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓဂမျိုင် မသုန်ပြကာ	၃၄
နရ်ဆက်စပ်တု	၂၃၁	ပွဲဂကူဒေဝတ်ဂန္ဓဗ္ဗ	၂၅၀
[ပ]		ပွဲဂန္ဓကုဋိသလဠ	၂၆၉
ပက်ကိုနိဒိမ် မုံယုမန္တာရဝ	၁၄၂	ပွဲဂြိုဟ်ဟိမဝန်	၁၉
ပတိတ်ဗြဟ္မာတ်ညံင်ဝံစိုပ်ဒတဲအိုတ်ညိ	၁၆၀	ပွဲစာပါလစေတီ	၁၁၉
ပရိယေသနာဂ်လေဝ်	၂၇၇	ပွဲဇြပ်ကွဲဇူနီ	၈၉
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ	၂၇၇	ပွဲညးဟံ့ကိုသီလ	၉၀
ပူဂိုလ် ထောက်ကိုစေတီ	၁၄၇	ပွဲထိုဏ္ဍန္နသာလ	၂၆၃
ပုက္ကသကောန်သွိုင်မလ္လ	၁၃၈	ပွဲဒဂေတ်မပြဟေင်	၁၄၆
ပုင်အယာ်မာတ် မွဲတဠတ်	၂၀၁	ပွဲနီဂိဇ္ဈကုဋ်	၇၅
ပညာနိပြာကဋ်ရ	၃၂	ပွဲနီဝေသာဘမိတ္တ	၂၅၆
ပိဏ္ဍပါတ်ဂမျိုင်ဓါမဂးဂုံ	၁၄၁	ပွဲဗတံတုဥပေါသ်	၂၁၁
ပိဏ္ဍပါတ်ဖျုန်ကိုက် မချိုန်စေတီ	၁၃၃	ပွဲဘဒ္ဒကပ်ဝံဟေင်	၅၁
ပါနုညးပလံင်နင်ပုင်တု	၂၄၀	ပွဲလတူဒစိတ်စောံမွဲကပ်တေအ်	၂
ပွာန်ဒေဝတ်မာရ်ဂမျိုင်	၂၆၂	ပွဲသွပ်တုံဇြဲမှာဘုတ်	၄
ပွာအဏုလက်ကျိုက်	၃၆	[ဗ]	
ပြဘာဏ်သုဘဒ္ဒ	၁၅၇	ဗဂန်ယာန်ဂမျိုင်တုရ	၂၈
ပြာသာဒ်ဓမ္မ ကျော်ကွာချာ်ဓမ္မ	၁၈၃	ဗစာရဏာစိုတ်	၂၉၅
ပြာပ်အာ ဌာန်လုတု	၄၈	ဗဗ္ဗးဂေါဝိန္ဒ	၂၃၃
ပွးကလားသော်တု	၁၆၃	ဗဗ္ဗးဗြမုံယုဇနဝတီ	၆
ပွေတ်လောဏေ တူရုအိုတ်ရ	၁၆၂	ဗဗ္ဗးမုံယုအဂ္ဂိဒတ္တ	၆
ပွေတ်လော ပူအာပူကျုင်အိုတ်ရ	၁၆၂	ဗလးကျော် အာယုသင်္ခါရ	၁၁၂
ပွမဒဂေတ်ခရ်	၂၉	ဗောဇ္ဈင်ထပုံပြကာ	၁၂၆

လှောင်အက္ခရ်

မှတ်ဇွန်

[ဗ]

ဗိုဒေဝတ်မာရ် နိုဟ်ဗို ၂၆၁
ဗိုပွမသီဂိုင်ကေတ် ကတိုဒ်ကွၢ် ၆၂
ဗွတ်ဗွတ်အာယုက် ၃
ဗြစရဲဒ်ချင်အဗ္ဗပါလီ ၁၀၁
ဗြဟ္မဒဏ်မဂးဂ် ၁၅၉
ဗြိသဟမ္ပတိ ၁၆၁

[မ]

မလေပ်ကိုတိတ်ဗူးနူဗိုက်တဏှာ ၈၅
မသပပရိနိဗ္ဗာန်တဲ ၈
မဟာပဒေသ ပန်သတ် ၁၂၉
မိအံက် မိမာယာမဂးရ ၅၄
မင်ဗွဲဇောတိပါလ ၂၃၃
မတ်ဒ်ပြာကဋ်ရ ၃၂
မတ်မတုပ်ကိုမတ်ဒေဝတ် ၂၀
မ္ဗိဟ်ဒစံလက်ပန်လှီ ၄၃
မ္ဗုအလေံဒဂေတ် ဗွဲမမှာရာ ၃၁၉
မ္ဗုယုဒါနဝေယသ ၂၅၉
မ္ဗုသဏ္ဌာန်ကျိပ်ကွီ ၂၃၆

[ယ]

ယာတ်ကတိုဒ် ပွဲကာသိရး ၁၃
ယာတ်ဖျောန်ချ်လွံက်ဂမ္တိုင် ၂၉
ယိုတိတ် ယိုလုပ် ၂၈၈
ယွံကောန်တုတအ် ဩဝ်ဒေါထောံညိ ၁၆၈
ယုဂကောံဒေဝတ်ဗြိဂမ္တိုင် ၂၅၅
ယုမတွံဂးဝိပဿီ ၂၀

[ရ]

ရူပသဇ္ဈတနာ ၃၀၉
ရူပိပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ၆၈
ရတ်ကောန်ဇွေင် ၁၈၂
ရတ်ချေံ ၁၈၀

လှောင်အက္ခရ်

မှတ်ဇွန်

[ရ]

ရတ်ဂမ္တိုင် ထပ်သတ် ၁၅၊ ၁၆၊ ၁၇၈
ရတ်ဂူကျိန် ၁၈၁
ရတ်စက် ၁၇၈
ရတ်စိင် ၁၇၉
ရတ်မ္ဗိုက် ၁၈၀
ရတ်မ္ဗိုက်မတ်ဗဂဲ ၁၂
ရတ်သေဠီ ၁၈၁
ရုပ်သတ်ဗြိပကတိ ၂၂၉
ရမျာင် မချိန်သာ ၂၀

[လ]

လအာဂတိဟုံခိုဟ်ဆဲ ၃၁၉
လုက်အာယုကပ်ကိုဒ် ၁၂၂
လောကမ္မိသအာင် နွံရ ၃၁၈
လျးအရံင်အာနတ် ၂၁၂
လက်သဏ် တြုံပရဲဂမ္တိုင် ၁၆
လံက်နကိုကျေင်တဲ ၃၂၁
လောန်စက်ကွံသွာံဗွတ်ညိနာင် ၅၄
လေပ်ကိုတဏှာအိုတ် ၂၈၁
လာဘ်သကာ အောန်လောန်ရ ၂၄၈

[ဝ]

ဝစီသမာစာရ ၂၇၈
ဝိမောက္ခဂမ္တိုင် ဒစံသတ် ၇၃
ဝေဒနာ ကတိုဒ် သွက်ဂွံချိတ် ၁၉၉
ဝေဒနာ ပွမဒုင်စသိုင် ၃၃
ဝိဇ္ဇာ နိပြာကဋ်ရ ၃၂

[သ]

သကဲဒ်နီုလ္လသိဂိလိ ၁၂၂
သဇိုင် နိဒါန်ရ ၆၂
သတိပဋ္ဌာန်ပန် ၂၁၉
သပပုပ္ဖိတ်ထေက်ကိုကျုဟ်မ္မံ ၂၉၀

လွင်အကွပ်	မုက်ဂွန်	လွင်အကွပ်	မုက်ဂွန်
[သ]		[သ]	
သပဗလဲကိုလေံဒုန်တဲ	၂၁	သုဟ်ညံင်ဒေဝတ်တာဝတီ	၂၀
သပဟိုတ်ကိုပွမသဂုတ်သွာတ်တဲ	၆၃	သုဟ်ညံင်ရဲစိင်ဇူကို	၁၇၂
သရီရဓာတ်ဂမ္တိုင်	၁၇၀	သွက်ဂွံဇော်မောင်ဟောင်ရနွံ	၈၀
သုရီယဝစ္ဆသာ	၂၆၅	သွက်ဂွံမံင်အာ မသက္ကုဂဝိင်	၃၆
သံယောဇိန် မသုန်	၂၀၃	သွက်ဂွံဟုတ်ယုတ်ဟံ့မွဲရ	၈၀
သစ္စပန်ပြကာ	၃၀၂	သေ့မသုန်သွံဟောင်ရ	၄၉
သဏ္ဌာန်သွက်သုထူ	၁၇	[ဟ]	
သမ္မာသမ္မေဓိဉာဏ်	၂၀၆	ဟံ့ကိုလုပ်အဝေါင်ဘဝခမီ	၂၇
သိုမနိမိတ်ဗဒ္ဒိအတ္တဘ	၂၁၃	ဟံ့မွဲကိုသဘဇရာအိုတ်မး	၃၀၄
သိုဟံ့မွဲကိုဒက်ဝဲ	၂၇၃	ဟံ့မွဲကိုသဘဇာတ်အိုတ်မး	၃၀၄
သိုဟံ့မွဲကိုဘဲဒဏ်	၂၇၃	ဟံ့မွဲကိုသဘဗျာဓိအိုတ်မး	၃၀၅
သုဒဓမာတ်ထဝ်စုန္ဒ	၁၃၁	ဟံ့မွဲကိုသဘမရဏအိုတ်မး	၃၀၅
သုမဂအေံဂမ္တိုင်	၂၄၅	ဟံ့မိပ်လဟိုင် ပွဲဥယျာန်ရ	၂၄
သိုင်အဇာတ်သတြ	၇၅	ဟိုတ်အာယတနကတိုန်	၇၂
သိုင်ကုန်မဒ်တောင်ကောသိယ	၂၆၈	ဟိုတ်တိဇော် ဂွံချီတောင်	၁၁၂
သိုင်စိင်ဥပေါသထ	၁၉၄	ဟိုတ်တမ်ပွမမင်မွဲဂြပ်ရ	၆၂
သိုင်ဒိသမ္ပတိ	၂၃၃	ဟိုတ်နုကုဏ္ဍာမစ္ဆရီယသံယောဇိန်ရ	၂၇၃
သိုင်ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်ဇော်တိမ္မရသက	၂၆၇	ဟိုက်လာန်ဂံင်သကာ	၈၆
သိုင်ဗုလယဂမ္တိုင်	၁၇၁	[စ]	
သိုင်ဗန္ဓုမာ	၁၉	စိုဟ်လလမ်ရ	၃၅
သိုင်မုံယုအရဏ	၆		
သိုင်မုံယုသုဒ္ဓေါဒန	၆		